

ἢ κατὰ αὐτὸν ἰνδιαίετους, ἢ κατὰ αὐτὸν προφορικὸν καλουμένους λόγους. τὸ δὲ, *ἐναντία* μὲν ὡς αἱ πόδες τὰ ἀντικείμενα. εἰκοσι ἀκαταλλοήτοιον εἰρησται. ἡ δὲ ὡς ἀκόλουθον τῷ ὑποκειμένῳ. τουτέστι, τοῖς *ἐναντίοις* ἀνθρώποις σωτάξαται ἡπῖν, αἱ *ἐναντία* μὲν ὡς πόδες τὰ ἀντικείμενα. τὸ δὲ ἐξῆς, πόδες ταῦτα ἡ ἐνδέχεται ἀληθύνειν τὸ αὐτόν. εἰ μὲν ἡ καταφατικὴ τοῦ συλλογισμοῦ πρότεσις, σημαίνει δὲ, διὰ μὲν τοῦ πόδες ταῦτα ἀληθύνειν, πῶς αἱ τοιαῦται προτάσεις λέγονται σωαληθύνειν, ὅτι παρὰ τὸ σωτρέχων πόδες ταῦτα. λέγει δὲ τὰ κοινὰ ὑποκείμενα τῶν σωαληθύνειν λεγμένων προτάσεων. διὰ δὲ τοῦ ἐνδέχεται, τὸ τρόπον δηλοῖ τὸ ὑπὸ τοῖς των ἀληθείας, ὅτι διὰ τὸν πᾶς τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ χρόνῳ μέναις προτάσεις σωαληθύνειν τὴν ἀλήθειαν, καὶ μὴ πᾶς μὲν τοι μὴ πόδες τὴν ὑλῆν, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν τὴν προτάσεων τὴν διὰ μιν σωαληθύνεσθαι. ὅτιον, πᾶς ἀδιόριστος, καὶ τὰς κατὰ μέρος, πᾶσα αἰάκη τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ χρόνῳ, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀληθύνειν. τὸ δὲ ἅμα οὐκ ἐνδέχεται ἐναντία ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ, βούλεται μὲν εἶναι συμπέρασμα τοῦ προσυλλογισμοῦ. κατὰ ἀλήθειαν μὲντοι πόδεξι τὴν αἰτίαν τοῦ συμπεράσματος. τὸ μὲν ὡς ὄντως συμπέρασμα εἶναι, ὅτι τὰ ἐναντία ἅμα ἀληθὴ εἶναι, ἀδιώκτον. εἰ δὲ αἰτίαν τοῦ μὴ πεφυκέναι σωαληθύνειν ἀλλήλοι, τὸ μὴ ἐνδέχεται αὐτὰ, τῷ αὐτῷ ἅμα ὑπάρχειν.

γυμνάσαι τὸ θεώρημα ὡς ἀρχῆς λόγον ἔχουσιν, πρὸς τὰς
 ἐν τῇ προφορᾷ προτάσεις. ὡς δὲ ὁρᾶν οὖν συλλογισάμενος,
 ὅπου ὡς ἀληθείς ὑπέχεται δέξιν, ἀξιοῖ τὰ αὐτὰ ἐφαρμότ-
 τειν καὶ ὡς τὸ κατὰ τὴν ῥῆσιν προτάσεων, καὶ ἐναντίας μὲν
 ἀντικείμενα τῇ καθόλου ἀποφασιν τῇ καθόλου καταφάσει.
 ἀντιφατικῶς δὲ, τὴν κατὰ μέρος, τῇ καθόλου, ἰκαίρεται
 δὲ τούτων τῇ ἀντιθέσει σφοδρότεραν εἶναι τῆς τῆς ἐναν-
 τίων καταφάσεων πρὸς ἀλλήλας μάχης.

- » Φανερὸν ὅτι καὶ ἡ ἀληθὴ ἀληθεὶς ἐκ ἐνδέχει ἐναντίας εἶ-
 » ναι, οὐτε δόξαν, οὐτε ἀντίφασιν. ἐναντία μὲν γὰρ αἱ ποῦ
 » τὰς ἀντικείμενα. ποῦ ταῦτα ὅτι ἐνδέχει ἀληθὴν τὸ αὐτὸν.
 » ἅμα δὲ οὐκ ἐνδέχεται τὰς ἐναντίας ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ.

Χρησάμενος ἐν τῇ ἐκτῇ ὑπερήσει ὡς ἐναντὶ τῷ, τὰς
 σωαληθνοῦσας δόξας τε, καὶ προτάσεις μὴ εἶναι ἐναντί-
 κας, αὐτὸ, τοῦτο γὰρ καὶ τοὺς ἐναντίους, κατασκευάζει διὰ
 τοῦ δουτέρου χήματος, λαβὼν ὅτι αἱ σωαληθνοῦσαι δό-
 ξαι τὴν καὶ προτάσεις, ἅμα ὡς τοῦ αὐτοῦ ἀληθείας ἔστι. τοῦτο
 γὰρ τὸ σωαληθνόν, τὰ δὲ ἐναντία, ἅμα ὡς τοῦ αὐτοῦ ἀ-
 ληθῆ εἶναι ἀδύνατον, καὶ συνάγων ὅτι αἱ σωαληθνοῦσαι δό-
 ξαι τε, καὶ προτάσεις οὐκ ἔστιν ἐναντία. τὴν δὲ ἀποφαι-
 κὼν προτάσιν κατασκευάζει διὰ προσυλλογισμοῦ πλεονε-
 κίου κατὰ τὸ πρῶτον χήμα μέσῳ ὅρῳ χρώμενος, τοῖς
 ἀντικείμενοις τὰς ἐναντίας ἀντικείμενα ὡς τοῦ αὐτοῦ ἅ-
 μα ἀληθὴν ἀδύνατον. τὰς ἐναντίας ἄρα ἀληθὴν ἀδύ-
 νατον. παρελείλοιπε δὲ αὐτὸς διὰ σωτομίας τοῦ τε προ-
 συλλογισμοῦ τὴν μέζονα πρότασιν, καὶ τοῦ ἐξ ἀρχῆς προβλή-
 ματος τὸ συμπέρασμα. ἢ μὲν οὖν δυνάμεις τὴν κατασκευῆς,
 τοιαύτη. τῆς δὲ ῥήσεως τὸ μὲν, οὐτε ἀντίφασιν ἔστι, ἀν-
 τί τοῦ οὐτε πρότασιν ἐξ ἧς τῇ ἀντιφάσει ἢ γένεσις. τουτέ-
 στι, ὅτι τὰς σωαληθνοῦσας ἀντίφασιν ποιεῖν ἀδύνατον,

μὲν ἡμῶν συλλογίσασθαι ὅτι μᾶλλον μάχεται ἢ λέγουσα,
 πᾶν ἀγαθόν, ἀγαθόν. πρὸς τὸ λέγουσαν οὐδὲν ἀγαθόν, ἀγαθόν.
 ἢ ὑπὲρ πρὸς τὸ πᾶν ἀγαθόν, κακόν. πρὸς τὸ τοῦτου κατα
 σκευῶν λαμβανόντων, ὅτι ὡς ἡ λέγουσα εἰδὲν ἐκ ἀγαθόν, ἀ
 γαθόν ἐστιν ἀληθὲς ἀπόφασις, πρὸς τὸ λέγουσαν, τὸ οὐκ ἀγα
 θόν, ἀγαθόν ἐστι, ψευδὴς κατὰφασιν, οὕτως ἡ λέγουσα πᾶν ἀ
 γαθόν, ἀγαθόν ἐστιν, ἀληθὲς κατὰφασις, πρὸς τὸ λέγουσαν, εἰ
 δὲν ἀγαθόν, ἀγαθόν ἐστι, ψευδὴς ἀπόφασιν. καὶ δεκνύωτων ὅ
 τι τῇ εἰδὲν ἐκ ἀγαθόν, ἀγαθόν ἐστιν, ὅτι ἡ λέγουσα, ὅτι εἰδὲν
 ἐκ ἀγαθόν κακόν ἐστιν ὅλη μάχεται, ὅτι ἡ λέγουσα εἰδὲν ἐκ
 ἀγαθόν εἰ κακόν ἐστιν. εἰδέτερά γὰρ αὐτῶν ὅλη ψευδὴς, ἀλλ'
 ἑκάτερα ἐπὶ τι. μόνη δὲ ἡ ἐναντία πρὸς αὐτήν, ἡ πᾶν ἐκ ἀ
 γαθόν, ἀγαθόν ἐστιν. ἐπεὶ καὶ ἡ μὲν, ἀπλῶς ἀληθὲς· ἡ δὲ, ὅλη
 ψευδὴς. καὶ διὰ τοῦτο ἀξιοῦνται καὶ τῇ πᾶν ἀγαθόν, ἀγαθόν
 ἐστι, μόνην κυριῶς ἐναντίας εἶναι τῇ εἰδὲν ἀγαθόν, ἀγαθόν ἐ
 στιν ἀπόφασιν, ἀλλ' οὐχὶ τὸ πᾶν ἀγαθόν κακόν ἐστι, τοῦ ἑναι
 τίου κατὰφασιν. δῆλον δὲ ἂν χρὴ καὶ πρὸς ταῦτα λέγειν.
 αὐτόθεν γὰρ ἡ πᾶν ἀγαθόν, κακόν, ὅλη τέ ἐστι ψευδὴς, καὶ κα
 θ' ὅλῳ αὐτὴν κυριώτατα πολεμῆ πρὸς τὴν πᾶν ἀγαθόν, ἀ
 γαθόν. προτιμητέον μάλιστα τὴν προτέραν ἐξηγησιν, ὡς καὶ
 ταύτην ἐν αὐτῇ ποιεῖχουσιν.

- » Ὡς τε ἢ ὑπὲρ αὐτῆς δόξης οὕτως ἔχει, εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τῇ φωνῇ
 » ἢ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, σύμβολα τῶν ἐν τῇ ψυχῇ,
 » δῆλον ὅτι καὶ καταφάσκει μὲν ἐναντία ἢ ἀπόφασις, ἢ περὶ
 » εἰ τοῦ αὐτοῦ καθόλου. εἶον τῇ, ὅτι πᾶν ἀγαθόν, ἀγαθόν, ἢ ὅτι
 » πᾶς ἀνθρώπος ἀγαθός, ἢ ὅτι οὐδὲν, ἢ οὐδείς. ἀπ' αὐτῆς
 » κῶς δὲ, ἢ ὅτι οὐ πᾶν, ἢ οὐ πᾶς.

Προβλεπόμενος γὰρ ἡ ἀρχὴ πρὸς τὴν πᾶν ἀγαθόν, ἀγαθόν

τις καθ' ἑκάστον τούτων· καὶ ὅλως, ἢ πρὸς τῷ ἀρθρῷ λέγον/
 τις τὸν διορισμόν· ἢ γινώμεθα κοινοτάτην ποιῆσαι τὴν ἀ/
 πόφασιν, καὶ μὴ μάττω αὐτὸν προστίθεμεν· μόνον ἀρ/
 τὸ ἀρθρον ῥηθῇ, οὐκ ὁρῶντες ἅπαντα τὰ ὑπὸ τὸ κοινὸν ποῦν/
 λαμβάνειν ἀγινώμεν· διὸ καὶ ὁ παρ' Ὁμήρῳ Σείες, οὐχ
 ἀπλῶς ὅτ' ἀχαλούς ἐξέχην ὑπὸ τὸν πόλεμον τῷ Ἀγαμέ/
 μνονι διὰ τοῦ ἀνέρου παρεκιδύετο, ἀλλὰ προσετίθει τὸ
 πασσυδίη· καὶ τούτω μὴ ὑπεσῆσας ἑκείνος, αἷτιος ἑαυτῷ γε/
 γίνηται τοῦ ἀποτυχεῖν τῆς ἐλπίδος· καὶ ὁ Δημοδοκῆς τοῖς
 θεοῖς θυχεῖσθαι ἐπ' ὧν, ἐπ' ἡγάγε τὸ· πᾶσι, καὶ πάσαις· τις
 ληοτίραν διὰ τῆς προσδότης τὴν πορίληψιν τοῦ θεοῦ παν/
 τὸς ποιῆσθαι ὑπολαμβάνων· ἀλλ' ἐπανεῖλθωμεν ὑπὸ τὸ προ/
 κείμενον, καὶ λέγωμεν ὡς ἔτι ὠρισμένος, ἢ τι ἄοριστος εἴη
 ὁ καθόλου ὑποκείμενος, τὸ σωταίεσθαι αὐτῷ ἐνικὸν ἀρ/
 θρον, τὴν δυνάμιν ἐξαι τοῦ καθόλου προσδιορισμοῦ· διὸ καὶ
 αὐτὸς προσέθηκε τὸ· ὁμοίως δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ· ἦτοι
 λέγων ὅτι καὶ ὑπὸ τούτων τῶν ἄοριστον ἔχουσῶν τὸν ὑποκεί/
 μενον προτάσιων, ἢ κυριωτάτη μάχη θεωρεῖται ἐν ταῖς ἀν/
 τιφασκούσαις προτάσισι τὸ μὴ ἀγαθόν, ἀγαθόν· τὸ μὴ ἀ/
 γαθόν, οὐκ ἀγαθόν· ὡς ᾧ προέηται, τῇ ἀληθείᾳ τούτων οὐχ
 οἶόν τι μάχεσθαι τοῦ ἐναντίου κατὰφασιν· καὶ τὰ ἄλλα
 δὲ πάντα ὑπὸ χηρέματα, ἔδιν μάλλον ἀρμόσει ταῖς ὠριμέ/
 νων ἐχούσαις τὸν ὑποκείμενον, ἢ ταῖς ἀόριστον, ἢ τι ὅτ' κα/
 θόλου προσδιορισμοὺς ἔχουσιν οἱ ὑποκείμενοι, ἢ τι τὸ ἀρ/
 θρον ἀντί τούτων· ὁ γὰρ λόγος ἡμῖν ἔστι ποῦν τῆς διαφορᾶς τ'
 ὑποκείμενων, ἀλλὰ καὶ ποῦν τῆς τ' κατηχευμένων· ἢ καὶ προ/
 σιχέσεις ἐρον λέγων, ὅτι τὴν ἐκ τῆς ὑπὸ χηρέσιν ἐνδέχεται προ/
 χωρεῖν καὶ ὑπὸ τῶν αὐτόθεν ἐχουσῶν ὅτ' καθόλου προσδιο/
 ρισμὸς προτάσιων, ὡς ποῦν ἐδήκνυτο πρότερον ὑπὸ τ' τοῦ ἀρ/
 θρα ἐχουσῶν ἐν τῇ χώρᾳ τ' προσδιορισμῶν· προτιθέμεναι

τοῦ καθόλου, τοῦ πᾶν ἀγαθόν, ἀγαθόν. διὸ καὶ ἐν τῇ σωτηρίᾳ,
 ἐφ' ᾧ μὲν τὸ κατηγορούμενον παντὶ ὑπάρχει τῷ ὑποκειμέ-
 νῳ, μετὰ τοῦ ἀρθρου τὸ ὑποκείμενον προσφερόμεθα, καὶ ταυ-
 τὸν οἶομεθα λέγειν τῷ καθόλου. ἐφ' ᾧ δὲ μὴ παντὶ, ἐκεί-
 η μὲν ᾧ ἀνὸς, ζῶον, καὶ ὁ ἀνὸς, δι' ἧς ἐστὶ λέγονται. οὐ μὲν
 τοι δεῖ ὅτι ὁ ἀνὸς λυγρὸς ἐστίν, ἢ δίκαιος. δεῖ μὲντοι μεμνη-
 σθαι τῇ ἐμπροδῶν ἡμῖν ποδὶ τέτων διωρισμένων, ὅτι τὸ
 μὲν πᾶς, ἐμφαίνει τὸ πλήθος τῶν ὑπὸ τὸ καθόλου ὑποκείμε-
 νον ἀναφερομένων. τὸ δὲ ἐνικὸν ἀρθρον, τὴν πρὸς τοῦ πλη-
 θους μίαν αὐτοῦ φύσιν. τὸ δὲ δυνικὸν ἀρθρον, καὶ τὸ πληθω-
 πικὸν, εἴ τι καὶ ποδὶ ἐκείνων χρὴ λέγειν, τὰ μὲν δυνικά. δὴ,
 λίω ἔχουσι τὴν πρὸς τὸ πᾶς διαφοράν. οὕτε ᾧ τοῦτο ὡς
 δύο μόνων, οὕτε ἐκείνα ὡς πληθόνων ἐνδέχεται λέγειν. καὶ
 τούτου τὴν αἰτίαν διδάξει τὸ προοίμιον τὸ ποδὶ ἔραρον. ἐπεὶ
 δὲ τὰ πληθωπικὰ τῇ ἀρθρων δοκοῦσι μηδὲν αὐτοῦ κατὰ
 τὸ δῶαμιν διαφέρειν. οἷον, πᾶς ἀνὸς ἐν τῷ, οἱ ἀνθρώποι
 θνητοί, δῶατὸν ἴσως καὶ ταῦτα διακρίνουν λέγοντες, ὅτι ἐν
 φ' ᾧ μὲν τὸ πᾶς ἀληθές, ὡς τούτων καὶ τὸ πληθωπικὸν ἀρ-
 θρον πάντως ἀληθὺς ἐστίν. ταυτὸν ᾧ δηλονότι σημαίνει τῷ
 πᾶς θνητός, τὸ πάντες θνητοί. τούτου δὲ ἀνάγκη κατὰ δύ-
 ναμιν ἐμποδίσχεται τὸ οἷ ἀρθρον. ὥς τε καὶ ἀντὶ τοῦ πᾶν
 πᾶς, ἀληθὺς ἐστὶ λέγων, οἱ ἀνθρώποι θνητοί. οὐ μὲν ἀπὸ
 σφίσι ὁ λόγος, ὥς τε ἀξιοῦν ἡμᾶς ἐφ' ᾧ τὰ πληθωπικὰ τὸ
 ἀρθρων λέγοντες ἀληθὺς ἐσθαι, ὡς τούτων καὶ τὸ πᾶς οὐθὺς
 ἀληθὺς ἐστίν. τοῦτο μὲν ᾧ οὐδὲν βούλεται παραλήπην τῇ ὑ-
 πὸ τὸ καθόλου ποδὶεχομένων. τὸ δὲ πληθωπικὸν ἀρθρον, ἀ-
 ληθὺς ἐστὶν ὑπολαμβάνομεν, καὶ ὡς τὸ πᾶς μόνων ἀλη-
 θὺς ἐστὶ τὸ κατηγορούμενον. μάλλον γοῦν συγχωροῦμεν ἄλλω

μόνων τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων γεγυμνάσθαι τὸν λό-
 γον, προσέβησι διὰ τούτων, ὅτι τὰς ἐνικὰς τῶν ἀρρέων σω-
 ταῖς ὁμοίαν τοῖς καθόλου ὑποκειμένοις ἐν ταῖς προτάσεσι,
 τὴν δυνάμιν ἔχουσι τοῦ καθόλου προσδιορισμοῦ, τοῦ κατα-
 φαικτοῦ. οὐ γὰρ ὥς πορ ἀξιούσι τινες, ὑπὸ ἀπροσδιορίστων
 προτάσεων ἐγγίγντο πρότερον ὁ λόγος. νῦν δὲ δείκνυται,
 ὅτι καὶ ὑπὸ τῶν καθόλου τὰ αὐτὰ λέγειν ἀρμόσει. ὅλως γὰρ
 οὐδὲ ἔστιν ἀκόλουθον ταῖς πρὸς τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσε-
 ων τοῦ Ἀριστοτέλους ἐννοίαις τὸ λέγειν, ὅτι ἐναντία ἔστιν ἐν
 πᾶσι τῶν κατὰ φασιν ἢ ἀπόφασιν μᾶλλον, ἢ πορ ἢ τοῦ ἐς
 γαντίου κατὰ φασιν, ὥς πορ οὐδὲ ὑπὸ τῶν κατὰ μέρος, ἔπορ
 καὶ τὰς ἀπροσδιορίστας παραπλησίως ταῖς κατὰ μέρος συ-
 ναληθούσιν ἀληθείαις ἀξιοῖ. ἀληθεῖς ὅ ἀληθεῖς, τοῦτο δὲ τὸ πα-
 ραυτοῦ πρὸς τὴν πέρας τοῦ βιβλίου ἐκδοσόμενον, οὐκ ἐν-
 δέχεται ἐναντία ἢ ἔστι δόξα, οὐτε ἀντίφασιν. διὸ
 καὶ εἰσικεν ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ μόνων τῶν καθ' ἑκάστα, καὶ τῶν κα-
 θόλου, ὥς καθόλου προτάσεων προβάλλεται τὴν πρὸς τοῦ θεώ-
 ρήματος σκέψιν. ὧν αἱ μὲν, ἀντιφάσκουσιν πρὸς ἀληθείας.
 αἱ δὲ, συμπυκνῶσθαι, δι' αὐτὸ τοῦτο ἐναντία προσαγο-
 ρεῦνται. ὀλίγον δὲ ὑπερὸν μνημονόσει καὶ τῆς ἀντιφατι-
 κῆς τῶν καθόλου πρὸς τὰς κατὰ μέρος ἀπὸφασιν. οὐδὲν
 μὲντοι ποιήσεται μνήσας, ἢ τῶν ἀδιορίστων, ἢ τῶν κατὰ
 μέρος, ὥς ἔχουσιν πᾶσι πρὸς ἀληθείας ἐναντίωσιν. ὅτι ἐν
 τοῦτο ἔστιν, ὅ νῦν βούλεται λέγειν, τὸ ἰσοδυναμεῖν ὥς εἴρη-
 σται, τὰ ἐνικὰ ἀρρέα τῶν πᾶς, αὐτὸς δηλοῖ τῆς κατασκευῆς
 ὁ τρόπος, καθ' ὃν δὲ ἡκνυσι τὰ αὐτὰ καὶ ὑπὸ τῶν καθόλου προ-
 τάσεων ἐφαρμόζονται τὰς εἰρημίσεις, ὑπὸ τῶν τὰ ἀρρέα ἐς
 χουσιν σωπταζόμενα τοῖς καθόλου ὑποκειμένοις. ταυτὸν
 γὰρ εἶναι φησι τὸ λέγειν, τὸ ἀγαθόν, ἀγαθόν ἐστι. καὶ ὅτι ἀν-
 ἀγαθόν, ἀγαθόν ἐστιν, ὅπορ οὐδ' ἀν-ὑποπείθεται διαφέρειν τῇ

τῇ μέντοι τὸ ἀγαθόν, ἀγαθὸν φασκόνσιν, οὐ μόνον ἢ ἀπόφασις αὐτῆς μάχεται, ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ εἰσαγμένου κατὰ φασίς. ἐπὶ καὶ αὐτῷ τῷ ἀγαθῷ, καὶ τῷ λυκῷ. τὸ μὲν οὐκ ἀγαθόν, καὶ οὐ λυκόν, ὡς εἰρήσης, ἔξισι μάχονται, τὸ δὲ κακόν, καὶ τὸ μέλαν, ὡς εἰσαγμένα. οὐκ ἄρα κατὰ πάντα ὁμοίως ἐσχεῖ ἡ τὸ μὴ ἀγαθόν, οὐκ ἀγαθόν, πρὸς τὴν τὸ μὴ ἀγαθόν, ἀγαθόν. καὶ ἡ τὸ ἀγαθόν, ἀγαθόν, πρὸς τὴν τὸ ἀγαθόν, οὐκ ἀγαθόν. ἢ πρὸ τῇ μὲν τὸ μὴ ἀγαθόν, οὐκ ἀγαθόν, μόνῃ μάχεται ἢ κατὰ φασίς αὐτῆς, αἱ δὲ λοιπαὶ, δύνανται σωαληθύνειν, τῇ δὲ τὸ ἀγαθόν, ἀγαθόν, τὴν τὸ ἀγαθόν, κακόν, σωαληθύνειν ἀμήχανον. φανερὰ δὲ ἡ ῥησις ἐκ τῆς ἑρημείων, πλὴν ὅτι αὐτὶ τοῦ, ἀληθὲς ᾧ αὐτῇ, γράφεται φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ οὐκ ἀληθὲς ᾧ αὐτῇ. καὶ ἡ μὲν τὸ ἀληθὲς ᾧ αὐτῇ γράφοιτο, λέγοι αὐτὸ πρὸς τὸ μὴ ἀγαθόν, οὐκ ἀγαθόν. εἰ δὲ τὸ ἐκ ἀληθὲς ᾧ αὐτῇ, πρὸς τὸ ἐκ ἀγαθόν, ἀγαθόν, ὡς καὶ τρυφῇ εἶναι προήπε, ταυτὸν λέγων, τῷ οὐδ' ἐποτρὶ ᾧ ἀληθὲς αὐτῇ. διὸλον δὲ ὅτι ἀμείνων ἢ προτέρα γραφή.

- » Φανερὸν δὲ ὅτι οὐδὲν διστάσει. οὐδὲ αὐτὸ καθόλου πρῶτον
 » τὴν κατὰ φασιν. ἢ ᾧ καθόλου ἀπόφασις, εἰσαγμένα ἐστὶ.
 » ὅιον τῇ δ' ὅτι τῇ δοξαζούσῃ, ὅτι πᾶν ὁ αὐτὸ ἢ ἀγαθόν, ἀγαθόν
 » ἐστίν, ἢ ὅτι οὐδὲν τῇ ἀγαθόν, ἀγαθόν ἐστίν. ἢ ᾧ τοῦ ἀγαθού,
 » ὅτι ἀγαθόν, ἐκ καθόλου τὸ ἀγαθόν, ἢ αὐτῇ ἐστὶ τῇ, ὅτι ὁ αὐτὸ ἢ ἀ
 » γαθόν δοξαζούσῃ, ὅτι ἀγαθόν. τοῦτο δὲ οὐδὲν διαφέρει τοῦ,
 » ὅτι πᾶν ὁ αὐτὸ ἢ ἀγαθόν, ἀγαθόν ἐστίν. ὁμοίως δὲ καὶ ᾧ τοῦ
 » μὴ ἀγαθού.

Ἦτοιχοις ἐξ ἀρχῆς ποιήσασθαι τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ προπεθέντος προβλήματος ἐπὶ τῇ καθ' ἑκάστη, καὶ τῇ καθόλου προτάσει. ἔταρ σ' μηδενὶ τῇ ὑποχρημάτων πε

κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου, τοῦτέστι, τὸ μὴ ἀγαθόν, καὶ τὸ
τὸ οὐκ ἀγαθόν, κακόν. καὶ τὸ οὐκ ἀγαθόν, οὐ κακόν, δ' ἐκινύ-
σιν αὐτὰ πρὸς οὐδετέρων αὐτῶν ἐναντίας εἶναι. εἰ συ-
νέθην γὰρ τῇ μὲν λεγούσῃ τὸ οὐκ ἀγαθόν, κακόν, ὡς τῆς
μοχθηρᾶς ἐξέως. τῇ δὲ λεγούσῃ τὸ οὐκ ἀγαθόν, οὐ κακόν,
ἐπὶ τε τῆς μέσης, καὶ τῇ μὲνδετέρου τῇ ἀκρῶν πεφυκό-
των μετήχην. οἶον, λίθου, ἢ ξύλου: ὡς τούτων γὰρ τὸ, τε
μὴ ἀγαθόν, καὶ τὸ οὐ κακόν, ἀληθές: τὰς δὲ σωαδούσας,
ἀδωάτον ἐναντίας εἶναι, καὶ ἄπορ οὐδε τὰς ἐναντίας
οἶόν τι σωαληθύνει, ὡς ἐκ τε τῆς ἐναντίας δῆλον καὶ αὐ-
τὸς κατασκευάσει πρὸς αὐτῶν τῶν πέρατι τῆς προκειμένης
πραγματίας. εἰ τοίνυν τῇ τὸ μὴ ἀγαθόν; οὐκ εἶναι ἀγα-
θόν ἀληθῶς λεγούσῃ δόξει, οὐτε ἢ λέγουσα τὸ οὐκ ἀγαθόν
κακόν, ἐναντία, οὐτε ἢ λέγουσα τὸ οὐκ ἀγαθόν, οὐ κακόν,
ἀλλὰ μόνῃ ἢ ἀπ' ἀσκειν πρὸς αὐτῶν, ἢ λέγουσα τὸ μὴ
ἀγαθόν, ἀγαθόν. καὶ τῇ λεγούσῃ ἄρα ὅτι τὸ ἀγαθόν, ἀγα-
θόν καταφάσκει, οὐ μάχεται μὲν οὐτε ἢ λέγουσα τὸ ἀγα-
θόν κακόν, οὐτε ἢ λέγουσα τὸ ἀγαθόν οὐ κακόν, μόνῃ δὲ καὶ
ταύτῃ ἐναντία εἶται ἢ ἀπ' ἀσκειν πρὸς αὐτῶν ἢ λέγου-
σα τὸ ἀγαθόν, οὐκ ἀγαθόν. τοῦτο δὲ ἡ, ὅπου προέκκειτο δ' εἶ-
ξαι. ἥτις μὲντοι καὶ πρὸς ταύτην τὴν ἀπ' ἀσκειν, ἐπὶ τῇ
μὲν λεγούσῃ, καὶ τὸ μὴ ἀγαθόν, οὐκ ἀγαθόν ἀποφάσκει οὐ-
σιν, καὶ διὰ τοῦτο τὸν κατηγορουμένον ἀδρίσαν ἐχούσιν, καὶ
τ' ἀπ' ἀφασιν μὲν μαχομένῳ πρότασιν δοῖν, ὅπως τις.
ἐναντίον δὲ π' ἀσκειν δοῖν, ἀδωάτον. ὁ γὰρ
ἐπὶ τῷ ἀδρίσαν ἐναντίον οὐδὲν, ἢ πορ τὰ ἐναντία ἡδὴ χρεῖ-
ῖναι τὴν πλείων ἀλλήλων διατάσιν ἀφεικτότα. σοφίης
δὲ πινδ, καὶ οὐκ ἡδὴ, τὸ οὐκ ἀγαθόν, καὶ οὐ λυκόν. μὴ οὐ-
σης οὐκ τῆς τὸ ἐναντίον αὐτῇ καταφάσκει ἀδωαμένης, τὴν
ἀπ' ἀφασιν αὐτῇ μαχομένῳ ἢ ἀπ' ἀφασιν ἀπ' ἀφασιν.
τῇ μὲντοι

ἔοικεν ὁ νῦν λεγόμενος λόγος, διὰ τὸ κοινὸν τοῦτο, καὶ ὡς
πάντα ἐκτενόμενον, ὥτως ἐγκωμιάζην τὴν ἀντίθεσιν τῆς
ἀντιφάσεως, ὡς οὐ κατὰ τὸ ποσὸν μόνον τῇ πότε ἡχομέ-
νων ὑπ' αὐτῆς πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ σφοδρὸν τῆς
ἀντιθέσεως τῇ ἄλλων ὑπορέχουσιν.

» Εἴ τι ὁμοίως ἔχει ἡ τοῦ ἀγαθοῦ, ὅτι ἀγαθόν. καὶ ἡ τοῦ μὴ
» ἀγαθοῦ, ὅτι οὐκ ἀγαθόν, καὶ πρὸς ταύτας ἡ τοῦ ἀγαθοῦ, ὅτι
» οὐκ ἀγαθόν. καὶ ἡ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ, ὅτι ἀγαθόν. τῇ οὖν τοῦ
» μὴ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθόν, ἀληθεῖ οὐσι διέξῃ, τίς αὖ εἴη ἕνα
» τίς; οὐ γὰρ δὴ ἡ λέγουσα ὅτι κακόν. ἅμα γὰρ αὖ ποτε
» εἴη ἀληθὴς. ἔδει ποτε ἀληθὴς ἀληθεῖ ἕνα τίς. ἔτι γὰρ π μὴ
» ἀγαθόν, κακόν. ὥς τε ἐνδέχεται ἅμα ἀληθὴς εἶναι. ἔδει αὖ
» ἡ ὅτι οὐ κακόν. ἀληθὴς γὰρ καὶ αὕτη. ἅμα γὰρ καὶ ταῦτα
» αὖ εἴη. λήπεται δὴ τῇ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ, ὅτι οὐκ ἀγαθόν ἀλη-
» θεῖ, ἕνα τίς ἡ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ, ὅτι ἀγαθόν. Ἐν δὲ τῇ αὖ
» τῇ. ὥς τε καὶ ἡ τοῦ ἀγαθοῦ, ὅτι οὐκ ἀγαθόν, τῇ τοῦ ἀγαθοῦ
» ὅτι ἀγαθόν.

Εἰχατὴν ἐπὶ τοῦτο, καὶ οὐ δύσκαρτι βλεπὶ ὅπερον ἔπρὸς
τὸ πρόβλημα ὡς ἡ χρημάτων, ὅ κατὰ τόνδε προσάγειται
τὸν τρόπον. δύο λαμβάνει τοῦ ἀγαθοῦ ἀντιφάσεις, τὴ μὴ,
ἔορισμένον, τὴν δὲ ἀορίστον χρώμενόν τῷ ὑποκειμένῳ. τὸ ἀ-
γαθόν, ἀγαθόν. τὸ ἀγαθόν, οὐκ ἀγαθόν. τὸ μὴ ἀγαθόν, ἀγα-
θόν. τὸ μὴ ἀγαθόν, οὐκ ἀγαθόν. καὶ ἀξιοῖ ὡς ἔχει ἡ ἀληθὴς
ἀπόφασις πρὸς τὴν ἀντικειμένῳ αὐτῇ. Ἐν δὲ ἡ κατὰ φαι-
σιν, οὕτως ἔχον τὴν ἀληθεῖ κατὰ φασιν πρὸς τὴν ἀντικει-
μένῳ αὐτῇ. Ἐν δὲ ἡ ἀντίφασιν. τουτέστιν, ὡς ἡ τὸ μὴ ἀγα-
θόν, οὐκ ἀγαθόν, πρὸς τὴν τὸ μὴ ἀγαθόν, ἀγαθόν, οὕτω τὴν
τὸ ἀγαθόν, ἀγαθόν, πρὸς τὴν τὸ ἀγαθόν, οὐκ ἀγαθόν. ἔτι
τα παραβαλὼν τὴν ἀληθεῖ ἀπόφασιν πρὸς ἅμφω τὰς
προτάσεις τῆς ἀντιφάσεως τῆς τὸ κακόν κατηγορεύσης

καί αὖ ἐκείνης δυνάμιν.

- Εἴπε δὲ καὶ ὑπὸ τῆν ἄλλων ὁμοίως δι' ἔχεν, καὶ ταύτη
 αὖ δόξειε καλῶς ἡρῆσθαι. ἡ γὰρ παντοχού τοῦ τῆς ἀντι
 φάσεως κρατὶ ἡ οὐδαμῶν. ὅσοις δὲ μὴ ἔσιν ἰσχυρία, περ
 ρί τούτων ἐστὶ μὲν ὑδουδής, ἡ τῇ ἀληθείᾳ ἀντικείμενη. οἷον ὁ
 τὸν ἀνθρώπον οὐκ ἀνθρώπον οἰόμενος, δι' ὑδουδαί. ἡ δὲ αὐτῶν
 αἰ ἀποφάσεως ἰσχυρία, καὶ αἰ ἄλλα αἰ τῆς ἀντιφάσεως.

Σαφὲς μὲν ἡ ταύτης τ' πέμπτης ὑποχρήσεως διακρίσε
 τε, καὶ λέξεις, ἀξιούσας ἡμᾶς προσέχεν ποτὲρα τῆν παρὰ
 βλαπομένων πρὸς ἀλλήλας προτάσεων χρήσιμος, ἀν' ἣν
 πρὸς τὸ δεινὸς καθόλου κατόνος πάσῃ τῇ προτάσει καὶ
 ταφάσει πρότασιν πᾶσα μαχομένῳ δοῖν, καὶ φάσκειν ταύ
 την ἔχει τὴν κυρίως αὐτῇ ἀντιθεμένῳ, καὶ διὰ ταῦτα
 κρατὶν ἀποφαινόμενῳ τὴν τῆς ἀντιφάσεως μάχην. ἀπὸ
 φασίν μὲν γὰρ πάσης καταφάσεως ῥαδιον δοῖν ὅποιον
 ἀν' ἣν τὸ ἐν τῇ καταφάσει καταγορεύμενον. τοῦ δὲ ἰσχυ
 ρίου καταφασιν ἀδυνάτον λαβεῖν, εἰ μὴ τύχοι τὸ καταγο
 ρηθῆναι τῇ καταφάσει ἰσχυρίως ἔχον. τῇ γὰρ Σωκράτης
 ἀνθρώπος ἐστίν, πῶς αὖ μάχεται ἰσχυρία καταφασιν, καὶ
 τοι ἡ Σωκράτης ἀνθρώπος οὐκ ἔστιν ἀπόφασις ὑδουδόμε
 νη, μάχεται πρὸς αὐτὴν ἀληθύνουσας. ὥς πορ οὖν ὑπὸ τού
 των μόνῳ γὰρ ἀπόφασιν τῇ καταφάσει μάχεσθαι ὁμολο
 γούμεον, οὕτω καὶ ὑπὸ τ' ἄλλων, ἐν οἷς μὴ δυνάτον τοῦ ἰσχυ
 ρίου καταφασιν δοῖν, τὴν ἀπόφασιν ἔχειν ἀξιότ', τὴν μά
 λιστα μαχομένῳ. λικίον δὲ ὅτι ἐφ' ὧν μὲν ἀποροῦμεν
 τῆς τοῦ ἰσχυρίως ἀντιθέσεως, καὶ μόνῳ ἀναπῶμεν τὴν τῆς
 εὐρήσεως τε, καὶ ἀποφάσεως ἀντιθέσιν. ἐφ' ὧν δὲ καὶ ἰσχυ
 ρίου δυνάτον δοῖν πορ, ὑπὸ τούτων πλέον ἀπ' ἀλλήλων διει
 σῆναι φασὶν τοὺς ἰσχυρίως καταφάσεως ἢ πορ τὴν ἀπό
 φασιν τῆς καταφάσεως. ἡρῆται δὲ ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς, ὅτι

δοξάζουσα αὐτὸ μὴ εἶναι ἀγαθόν. οὐ γὰρ ἀνάγκη καθ' ὅπου
 περικομῶν αὐτῶν, εἴτερον πινὰ ἢ σάκηαι δόξαν. οὐχ ἅ-
 πλη δὲ ἢ τὸ ἀγαθὸν κακὸν εἶναι δοξάζουσα, ταύτη γὰρ ἀ-
 νάγκη καὶ εἴτερον σωητοφρόνεται δόξαν, τὴν λέγουσαν αὐ-
 τὸ μὴ εἶναι ἀγαθόν. εἰ πίνω γὰρ τῇ ἀπλῇ δόξῃ τ' ἀπλῶς
 ἀντιπρίναι, καὶ μὴ τὴν συμπεπλεγμένην, τὴν ἀπὸ ἀπό-
 φασιν ἀντιπρίναι τῇ καταφάσει φησομένη, ἀλλ' οὐχὶ τὴν
 τοῦ εἰσαπτόν καταφασιν. λύσομεν δὲ καὶ ταῦτα λέγον-
 τες, ὅτι δι' αὐτὸ τοῦτο πλείον διέσκηκε τῆς τὸ ἀγαθὸν οὐκ
 ἀγαθὸν λεγούσης, ἢ λέγουσα αὐτὸ εἶναι κακόν, ὅτι διὰ τὰ
 οὐκ ἀγαθὸν ὁδούσασα κατήντησεν ὑπὲρ τὸ εἶχαι. πρῶτη
 γὰρ ἐξέδοξε ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ, τὸ οὐκ ἀγαθόν. εἰχάτη δὲ ἀπὸ
 πῶσις, τὸ κακόν. ὥς τε ἢ τοῦτο καταφάσκουσα, μάλλον
 ὠκύτερον πῶσις, ἅτε καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀγαθοῦ ποδεύον-
 σα. μήποτε δὲ καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ ἀγαθοῦ, συμπεπλε-
 κται. πάσα γὰρ ἀνάγκη τὸ οὐκ ἀγαθὸν ἢ ὑπὲρ τῆν ὄντων
 τάπητον, καὶ ἄλλο π εἶναι, ἀλλ' ἄοριστον. ὥς τε οὐδὲ ταύτη
 εἰσαπτόν ἀν ἔη. εἰ γὰρ εἰς εἰσαπτόν, καὶ ὠρισμένον, ὠρι-
 μένον. τὸ δὲ ἴσως, ἢ τοι ἀντὶ τοῦ ὁμοίως πρόκειται: τῆς
 γὰρ αὐτῆς εἰς διαφορὰς τὸ ἀγαθόν, κακόν τε, καὶ οὐκ ἀγα-
 θὸν λέγειν: ἢ εἰς διῆκιν εἶχε τοῦ ταύτην τὴν ὑπερχειρῶσιν πι-
 θανῶς μὲν εἶναι, οὐ μὲν ἀναγκαίως. πρῶτον μὲν, ὅτι τ'
 εἰσαπτόν ἐκάπερον αὐτὸ καθ' αὐτὸ βεβαρύνει, ἀπλοῦς
 εἶδος εἶναι ἐβέλει. εἰρηται, ὅτι εἰ λέγομεν τὴν τὸ ἀγαθὸν
 κακὸν συμπεπλήχαι, διὰ τὸ ἑσάγειν τὸ οὐκ ἀγαθόν, ἔσται
 καὶ ἡ τὸ ἀγαθὸν συμπεπλεγμένη, ὥς ἑσάγουσα τὸ μὴ κα-
 κόν. ἢ δὲ μὴ εἰς μία τῆν παραβαλλομένων πρὸς ἀλλήλας
 πρωτάσιων, ἢ λέγουσα μὴ κακόν, οὐδὲν πρὸς ἕπος. τὸ γὰρ
 ἀπλοῦς, καὶ τὸ σωύμετον, οὐ κατὰ τὴν ἁρξιν τὴν πρὸς πρ-
 νασ ὠρισμέναν πρωτάσις σκοποῦμεν, ἀλλὰ πρὸς τὴν οὐ.

μὴ ὄν, ἢ τὸ μὴδε μᾶς ὄν, ἢ ὅπου ἄρξηντον ἐκείνῳ, καὶ ἀδόξασον,
 ἀλλ' ὡς ἐν τῷ σοφιστῇ διδύκεται, τὸ κατὰ τὴν ἐπιρόπτηται μὴ
 ὄν, οὐδὲ τοῦτο κατὰ ἀλήθειαν αὐτῷ μαχόμενον. πῶς γὰρ
 τὸ μὴ δε συμπλέκειται πρὸς αὐτὸ παραιτούμενον, μάλλον
 δὲ πάντως ποῦ αὐτὸ θεωρούμενον, ὡς ὅταν λέγωμεν τὸ
 ὄν ἀπλῶς μὴ εἶναι, ὅπου τὴν κίνησιν, ἢ ὅπου τὴν στάσιν, ἢ ὅ
 που ἄλλο τι τῇ παρ' αὐτὸ εἶδῶν, καὶ κείνων ὁμοίως ἔκαστον
 μὴ εἶναι μὲν ὅπου τὸ ἀπλῶς ὄν, διὰ δὲ τὴν ἐκείνου μετου
 σίαν ἐγκαταλείπειται τῷ χορῷ τῇ ὄντων, ἀλλὰ τὴν κενὴν
 μαπομένην ἐν πᾶσι τοῖς ἔσι δυνάμειν τῆς ἐπιρόπτης ση
 μᾶνον, ὅλως δὲ νῦν ἡμῖν ὁ λόγος οὐ ποῦ τῆς ἐπιρόπτης τῆ
 ἀπλῶς μὴ ὄντος, πρὸς τὸ ἀπλῶς ὄν. ὡς μὴ τε ἔστιν ὅταν
 τίον, μὴ τε πέφυκεν ἄλλο τι κατ' αὐτοῦ κατηγορηθῆται τῇ
 ὅταν τίον ἐχόντων ὅταν τίωσιν, ἀλλὰ ποῦ τῆς ὑπαρχού
 σης ἐν τοῖς κατὰ μέρος οὖσιν ἀντίθεσις, τῶν τε ὅταν
 τίον. καὶ τῇ ἀορίστων ὀνομάτων, ἢ ῥημάτων, πρὸς τὰς ὅ
 ρισμένα. τῇ γὰρ ἀπλῶν φωνῶν τοὺς λεγομένους μετὰ τῆς
 ἀρνήσεως ἀόριστα ὀνόματα, καὶ ἀόριστα ῥήματα προσανα
 ρθούμεν, διὰ τὸ ἀληθῶς ἐφ' ὅτουσιν κατηγορηθῆται τῶν τε ὄ
 ντων, καὶ τῇ μὴ ὄντων, παρὰ μόνον τὸ ὑπὸ τοῦ ὀρισμένου
 δηλούμενον. διόπου ἀνάγκη καὶ ὑπὸ τῇ ἀποφατικῶν λό
 γων τὰ παρὰ πλήσια συμβαίνειν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, οὐδὲ
 μνήμης ἴσως ἀξία τὰ ληρημάτια. ὑπὸ δὲ τὰς ἐξῆς ἴδωμεν.

»   Ἡ δὲ τοῦ, ὅτι κακὸν τὸ ἀγαθόν, συμπεπλεγμένη ἐστὶ καὶ

»   γὰρ ὅτι ἐκ ἀγαθόν, ἀνάγκη ἴσως ὑπολαμβάνειν τὸν αὐτὸν.

Ἡ περὶ τῇ ὑπερήφανοις διὰ βραχείων ἐρημίνην, τοιαύ
 τὴν ἔχει διαίρεσιν. ἀπλῇ φησὶν ἐστὶ δόξα, καθ' ἣν ἐκ ἀγα
 καὶ ὁμίθεα ἐπὶ τὸν προσεπινοῇν. οὐχ ἀπλῇ δὲ, καθ' ἣν ἀ
 νάγκη καὶ ἐπὶ τὸν προσεπὶν. οὐκοῦν ἔστιν ἀπλῇ μὲν δὲ
 ἔξαι, ἢ τὸ ἀγαθόν, ἀγαθόν ἵνα ἀποφαινομένη. καθ' ἣν ἢ

πλὴν οὐκ ἐστὶ τὸ προκείμενον ἐν τοῖς
 τοῖς διείξαι τὴν ἀποφασιν εἰς ἀντιθέσιν τῆς εἰς ἀντί-
 κατὰφασίως, ἀλλὰ μάλλον ἀντικειμένῳ κατὰ τὴν εἰς ἀντί-
 τῇ ἀπλῶν ἀντικειμένων, οὐ τῇ εἰς ἀντί-
 ἀντικείμεναι προσήκει τῇ ἀποφάσει μάλλον, ἢ τε ἀναιρεῖν
 βουλομένη τὴν κατὰφασιν, ἢ πορ τῇ εἰς ἀντί-
 οὐκ ἀναιρούσῃ, ἀλλὰ πῶς παρὰ πλησίον τῇ ἐξ ἀρχῆς
 κατὰφάσει, οὐτε τῇ ἐρητῶν οὐδὲν τοιοῦτον ἐμφανόντων,
 ἀλλὰ τίς ἢ μάλλον ψευδομένη, καὶ μάλλον διεκδύσας τῆς ἐξ
 ἀρχῆς κατὰφάσεως, οὐτε τῆς ζητήσεως οὐδέκα λογισμὸν
 ἔχουσας: οὐτε γὰρ ζητήσας ἀπὸ τίς πόπρον ἀποφάσει
 μάλλον ἢ ἀποφασίς ἢ πορ ἢ τοῦ εἰς ἀντί-
 ὅταν ζητῶμεν τίς ἀντίκειται μάλλον, ἀλλὰ τί ζητῶμεν, ἢ
 τίς ἢ μάλλον διεκδύσας τῆς ἐξ ἀρχῆς, εἴ πορ ἢ εἰς ἀντί-
 πκειμένων διάσπιν πνα, καὶ μάχῃ ἐμφάνει τῇ ἀντί-
 κείμεναι λεγομένων, ἢ μαλακῶ περ, ἢ σωπμῶν τερα, μέ-
 ζων δὲ ἢ τῇ εἰς ἀντί-
 ἢ τοῦ μὴ ὄντος πρὸς τὸ ὄν καθ' ἑκάστον ἴδως. εἰς πέρασι
 γὰρ, καὶ ὅροις ἢ μεγίστη διάσπιν. οὐ μὲν τοῦ μὴ πέρατος,
 πρὸς τὸ πέρασ. καὶ γὰρ ἄλλως τὰ μὴ ὁμογενῆ, ὅπορ εἰς τῇ
 μετὰ τοῖς φυσικὰ λέγειται, οὐδὲ συμβλητὰ εἰς πρὸς ἄλλη-
 λα. ὅιον, τὸ λευκὸν πρὸς ἀνθρώπον, ἢ τὸ θερμὸν, οὐδὲ τι μά-
 λον πρὸς τὸ μὴ ὄν. ὥς τε τῇ ὑπὸ τοῦ οὐ λευκοῦ σημαίνο-
 μένων, πρὸς μόνον τὰ ὁμογενῆ συμβλητῶν εἰς τὸ λευκόν.
 τῇ δὲ ὁμογενῶν, εἰς τοῖς εἰς ἀντί-
 διάσπιν. εἰ δὲ λέγοι τίς χεῖναι τὸ μὴ ὄν ἀντικείμεναι πρὸς
 τὸ ὄν μάλλον, ἢ πορ ὄν πρὸς τὸ ὄν, ἐφιστάνετα, ὅπ τῇ ὄν-
 των, ἢ ἀπλῶς ὄντα, οὐδὲ εἰς ἀντί-
 καθάπορ οὐδὲ τῇ χρώματων, ἢ χράματα, ὥς εἰς φιλιβ-
 λέει, καὶ οἷα τοῦτο μόνον μάχεται, ἢ καὶ ἀορίστως πᾶσι πρὸς τὸ

ἀγαθόν, κακόν, ἀξιότ' εὐδιδέσθαι, διὰ τὸ ἀναιρεῖν τὴν λέγου-
σαν τὸ ἀγαθόν, οὐ κακόν. καὶ διὰ τοῦτο κατὰ συμβεβη-
κὸς εὐδιδέσθαι, ὡς διὰ τὴν ἀναιρέσιν τῆς κατὰ συμβεβη-
κὸς ἀληθείας, εὐδοκίμῳ. μάλλον ὅρ' ἔρητιον, ὅτι διὰ
τὸ ἀναιρεῖν τὴν λέγουσαν τὸ ἀγαθόν, κακόν, ἢ λέγουσα αὐ-
τὸ οὐ κακόν, ἀληθές. οὐ μὲν διὰ τὸ ἀναιρεῖν τὴν λέγου-
σαν, τὸ ἀγαθόν, οὐ κακόν, ἢ λέγουσα αὐτὸ κακόν ἔχειν εὐ-
δοκίαν, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ, καὶ προηγουμένως. ἐν μὲν ὅρ' ἔρη-
τινος ὅρ' ἔρητινος καὶ ἀδιαφόρων ἀποφάνοιτο αἱ τοιαῦται
προτάσεις, καὶ αὐτὸ μὲν αὐτῷ ἀληθές ἢ λέγουσα τὸ αὐτὸ μὴ
κακόν εἶναι ἀπόφασις. εὐδοκίμῳ δὲ ἢ λέγουσα, αὐτὸ κα-
κόν εἶναι κατὰφασις, διὰ τὸ ἀναιρεῖν τὴν ἡποῦσαν αὐτὸ
μὴ κακόν. νῦν δὲ πρὸς ἀγαθὸν γινόμενης τῆς ἀποφάσεως,
καὶ αὐτῷ δηλονότι καὶ δίδωται, ἀλλ' οὐ δίδωται εὐδο-
κίαν ἢ κακόν εἶναι αὐτὸ ἀποφανομένη, ὡς τὸ εἶναι τὸν αὐτῷ
προσφάτουσα. οὐτε ἄρα εἰς πᾶσι τῶν ἐν τῇ ἀποφά-
σει, οὐτε μᾶλλον δίδωται ὁ ταύτῃ ἔχων τὴν δόξαν,
ἀλλ' ὅτι τῆς εἰς πᾶσι κατὰφάσεως. ἢ μὲν ὅρ' ἀπό-
φασις, ἀναιρέσει μόνον τὸ ἐλίκρινός ἐπ' ἔρχεν τὸ κατηγο-
ροῦμενον πρὸς ὑποκείμενον. ἢ δὲ κατὰφασις πρὸς τῷ, τοῦτο
ποιῶν, ἔτι καὶ προσνέμειν αὐτῷ τὸ εἶναι τὸν. καὶ διὰ τοῦτο
οὐτε καθαρώς, οὐτε ἀμιγρῶς πᾶσι οὐ συγχωρεῖ αὐτὸ πρὸς ὑπο-
κείμενον ὑπάρχειν. οὐτω δὲ καὶ λέγειν εἰκότα μὲν πρὸς ἐκ-
είν, ἢ θέλω μὲν χωρίζειν τοῦ ἀγαθοῦ. ὅτι οὐ μόνον ἐπ' οὐκ
ἀγαθός, ἢ οὐκ ἐπ' ἀγαθός, ἀλλὰ καὶ πάντοτε κακός ἐστι. σαφές
ἐστι δὲ καὶ τῆς ἐπ' ὑποκρίσεως κατὰσκευάζειν πρὸς
μῆκος, ὅτι μᾶλλον ὡς ἀντίκειται πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς κατὰφά-
σιν ἢ ἀπόφασιν, ἢ πρὸς τὸ εἶναι τὸν κατὰφασιν. καὶ
μᾶλλον προσήκει τῇ ἀντιθέσει τῆς ἀποφάσεως ὅτι εἶναι
τῶν ὁρισμῶν, ἢ πρὸς αὐτοῖς τοῖς εἶναι τοῖς, δηλονότι πάντοτε

ἀποφάπκως, ὡς διὰ ταῦτα τίηαρασ' ἰγνιέσθαι πρῶτα
 σης, δύο μὲν ἀληθείς, τὴν τὸ ἀγαθὸν, ἀγαθὸν λέγουσαν, καὶ
 τὴν τὸ ἀγαθὸν, οὐ κακὸν; τὰς δὲ λοιπὰς, ψευδεῖς, αἱ καὶ
 πρόκειται παρεμβαλεῖν πρὸς ἀλλήλας, τὴν τὸ ἀγαθὸν, οὐκ
 ἀγαθόν. καὶ τὴν τὸ ἀγαθὸν, κακόν, ἐκ τοῦ κατὰ τὰς ἀληθ
 θείας πηρᾶται συλλογίζεσθαι τὸ κατὰ τὰς ψευδεῖς. ἐπεὶ γὰρ
 ἐστὶ τῇ ἀληθείᾳ φησιν, ἢ μὲν, καθ' αὐτὸ ἀληθές, ἢ δὲ, κατὰ
 συμβεβηκός; καθ' αὐτὸ μὲν ἢ λέγουσα τὸ ἀγαθόν, ἀγαθ
 θόν. κατὰ συμβεβηκός δὲ, ἢ λέγουσα, τὸ ἀγαθόν, ὃ κακόν.
 ὅτι οὐκ αὐτόθεν αὐτὴ τίθησι τὸ ἀγαθόν, ἀλλ' ἀναρᾷ μόνον
 τὸ ἀντικείμενον, κυριώτερον ἡπὼν αὐτῇ ὅτι ἐστὶ δι' ἄλλο ἀληθ
 θές, ἢ πέν ὅτι κατὰ συμβεβηκός. ἐπεὶ μὴ τῷ ἀναρᾷ τὸ
 τυχὸν τῇ παρὰ τὸ ἀγαθὸν ἔχει τὸ ἀληθύνειν, ἀλλὰ παρὰ
 τὸ μάχεσθαι πρὸς τὸ ἄριστόν ἐστιν αὐτῷ πολέμιον. μάχεσθαι
 δὲ τῇ μὲν καθ' αὐτὸ ἀληθές, ἢ λέγουσα, τὸ ἀγαθόν, οὐκ ἀγα
 θόν. τῇ δὲ κατὰ συμβεβηκός, ὡς αὐτὸς φησιν ἀληθές, ἢ λέ
 γουσα τὸ ἀγαθόν, κακόν. ἢ δὲ τὴν καθ' αὐτὸ ἀληθὴ ἀναρᾷ
 σα, καθ' αὐτὸ ψεύδεται, καὶ ἢ τὴν κατὰ συμβεβηκός ἀληθὴ
 ἀναρᾷ οὐσα, κατὰ συμβεβηκός ψεύδεται. καθ' αὐτὸ μὲν
 γὰρ ψεύδεται ἢ λέγουσα τὸ ἀγαθόν, οὐκ ἀγαθόν. κατὰ συμ
 βεβηκός δὲ, ἢ λέγουσα τὸ ἀγαθόν κακόν. ἢ δὲ καθ' αὐτὸ
 ψευδομένη, μάλλον ψεύδεται τῆς κατὰ συμβεβηκός, ὡς
 πορ καὶ ἢ καθ' αὐτὸ ἀληθύνουσα, μάλλον ἐστὶν ἀληθές ἢ κατὰ
 τὰ συμβεβηκός, ὅτε τὴν οὐσίαν αὐτῷ τοῦ πράγματος
 ἐκφαίνουσα. ἢ δὲ μάλλον ψευδής, πλέον διέσκηκεν ἀπὸ τῆς
 ἀληθοῦς, ἢ πορ ἢ ἢ πον ψευδής. καὶ διὰ τοῦτο μάλλον μάχε
 σθαι πρὸς αὐτήν. μάλλον ἄρα μάχεσθαι πρὸς τὴν ἀληθὴ κα
 τὰ φασιν ἢ ἀπόφασιν αὐτῆς, ἢ πορ ἢ ψευδὴ κατὰ φασιν,
 ὅπορ προέκειτο δεῖξαι. τούτων οὖν πάντων δριμύτως ἀληθ
 μένων, ἐκῆνο φάμεν ὑπεκρίβειν ἄξιον, ὅτι τὴν λέγουσαν τὸ

ἄρουσιν οἱ τεχνικώτεροι τῇ κατηγορουμένων τὰς ἀρεταίς,
τὸν ἀσφαλῆ, δὴλον, ἀλλ' οὐ θρασυῶν προσαγορεύοντες. καὶ
τὸν οἰκονομικόν, φίλῳ γυρον, ἀλλ' οὐκ ἀσώτον. ἀπολογού-
μενοι δὲ τὰς κακίας, ὑπὲρ τὰς παρὰ κημίνας ἀρουσιν ἀρε-
τὰς, τὸν ἀσώτον, ἐλθυέριον. καὶ τὸν θρασυῶν, ἀνδρῶν ἐπο-
νομάζοντες, καὶ ὑπὲρ τούτοις, ὅτι ὁρθῶς μὲν ἤρηται τὸ ἀπλῶς
καθόλου πᾶσας τὰς γενήσεως ἐκ τῆς ἐρήσειων, αἷς αἰσποφά-
σης δηλοῦσι γίνεσθαι. ἔταν μέντοι τὸ γινώμενον εἰς αἰ-
τίως ἔχῃ, τότε ὡς ἐν ταῖς φυσικαῖς πραγματείαις ἐδιδά-
χῃμεν, προηγουμένως μὲν ἐκ τοῦ ἐναντίου γίνεσθαι τὸ γι-
νώμενον. ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ὅτι προηγουμένως, ἀλλὰ κα-
θ' ὅτι ἀποφάσεις, τὸ, τὸ ἐναντίον, καὶ τὰ ἀνὰ μέσον σημαί-
νῃ. τὰ δὲ ἀνὰ μέσον, ἐκ τῆς εἰς ἀντίαν. τὸ γὰρ λευκόν, ἐξ
οὐ λευκοῦ μὲν, ἀλλ' οὐ τοῦ τυχόντος λευκοῦ, ἀλλ' ἢ τοῦ μέλα-
νος, ἢ τῆς ἀνὰ μέσον. ἐκ δὲ τῆς ἀνὰ μέσον, διότι ἕκαστον
αὐτῶν μετέχῃ πῇ τοῦ μέλαρος.

- Ἐἰ οὖν τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ οὐ κακὸν εἴη, καὶ τὸ μὲν
καθ' αὐτὸ, τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός. συμβέβηκε γὰρ αὐτῷ
οὐ κακῷ εἶναι, μάλλον ἢ ἐκαστὸν ἀληθές ἢ καθ' αὐτὸ καὶ ψευ-
δές, εἴ ποτε καὶ ἀληθές. ἢ μὲν οὖν ἐπὶ οὐκ ἀγαθὸν τὸ ἀγαθόν, τὸ
καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντος, ψευδές. ἢ δὲ τὸ ὅτι κακὸν τὸ ἀγα-
θόν, τὸ κατὰ συμβεβηκός. ὥς τε μάλλον ἀν' εἰῆ ψευδές τὸ
ἀγαθὸν ἢ τῆς ἀποφάσεως, ἢ ἢ τὸ ἐναντίον δόξα. διέψευ-
σαι ἢ μάλιστα ποῦ ἐκαστον, ὅτι ἐναντίον ἔχων δόξαν. τὰ
γὰρ ἐναντία, τῇ πλῆθον διαφερόντων ποῦ τὸ αὐτὸ γένος. ἢ
οὖν εἰς ἀντία μὲν τούτων ἢ ἐπεὶ, ἐν κινήσει δὲ ἢ τῆς ἀ-
ποφάσεως, δῆλον ὅτι αὕτη ἀν' εἰῆ εἰς ἀντία.

Ἐν τούτῳ τῷ τρίτῳ ὑπὸ χερήματι τὰ εἰς ἀντία λαβὼν
τοῦ αὐτοῦ κατηγορούμενα. ὅσον, τῆς ἀγαθῶν τινός, αὐτὸ
τε πάλιν τὸ ἀγαθόν, καὶ τὸ κακόν, καταφατικῶς τε, καὶ

κόν, ἐξ οὗ λυκοῦ γίνεται λυκόν. καὶ ὁ ἀνθρώπος, ἐξ οὗ
 ἀνθρώπου. καὶ ὑπὸ πάντων ἀπλῶς τῇ γνωρίαν ὡσαύ-
 τας. ὥς τε καὶ ἡ ἀπάτη φησὶ ποῦ ταῦτα, καὶ ἡ ἄριστή
 νηὶ ναυτίωσις. καὶ διὰ ταῦτα, ἡ κυριώτατη μάχη. πρὸς
 ταῦτα σωρήτην, ὅτι ἐν μὲν ἐνὶ χρῆσσι ὁμολογουμένως εἶναι
 πολέμιον. οὐ μέντοι προσήκει ὡς μίαν τῇ πολλῶν. καὶ τὰ
 μὴ ὑπάρχοντα τῷ ὀρθῷ ὑπάρχεν αὐτῷ ἀποφαινομένων,
 πέναι τὴν λέγουσαν τὸ ἀγαθόν, κακόν. ὥς περ ὅτι ἐν ταῖς
 ἀπίροις ἀποφάσει ταῦτα ὑπάρχοντα αὐτῷ μὴ ὑπάρ-
 χην ἀποφαινομένης, μία αὖ ἡ ἄριστήν αὐτῇ μαχομέ-
 νη, ἡ λέγουσα, τὸ ἀγαθὸν μὴ ἀγαθόν, οὕτως ἐν ταῖς ἀπίροις
 καταφάσει, ταῦτα μὴ ὑπάρχοντα αὐτῷ λεγούσας ὡς
 πάρχεν, μία ἐστὶν ἄριστήν, ἡ ἐχουσα τὴν πρὸς αὐτὴν μά-
 χην, ἡ λέγουσα τὸ ἀγαθόν κακόν. καὶ ἀρίστη μὲν, καὶ ἄ-
 περὰ ταῦτα ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως δηλονύμια. διὸ ὑπὸ
 πάντων τῇ τι ὄντων, καὶ μὴ ὄντων διαρῆ μετὰ τῆς κα-
 ταφάσεως τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψεῦδος. ἐν δὲ καὶ τῷ ὄντι ὡς
 ρισμένον ἢ κατὰ φασιν σημαίνει. ταῦτά τε οὐκ οὕτω ρητέ-
 ον, καὶ ὅτι ἀρχὴ μὲν ὄντως τῆς ἀπάτης, ἡ ποῦ τὴν ἀντί-
 φασιν πλάσῃ. τοῦτο δὲ αὐτὸ τι κμήριον ἐστὶ τοῦ μὴ εἶναι τῇ
 πλῆθει διάφασιν ἐν τοῖς κατὰ τὴν ἀντίφασιν ἀπικεμέ-
 νοις. οὐ γὰρ ἀνισωβαντα ἀπατάσθαι ποῦ αὐτά. δηλον
 γὰρ ὅτι ἀπατόμεθα μάλλον ποῦ καὶ ὅμοια, καὶ σωζόμενα
 ἀπὸ τῶν ὄντων κατὰ τὴν φύσιν, ἢ περ ποῦ τὰ πολὺ διεσώ-
 ται. οἷον τὴν φάπην ποῦ διεσώμαλλον ὑπολάβει ἀπὸ πρὸς,
 ἢ κόρκα καὶ πον λυκόν, κύνα, ἢ λέοντα. διὸ καὶ ὁ ἐν τῷ
 φάπῳ Σωκράτης οὗτον ῥήτορας φησὶν ὑπὸ χερσὶν παρὰ
 κρούεσθαι οὗτον δικαστὴς διὰ τῇ ὁμοίαν ποιουμένους τῆς ἀ-
 πάτης τὴν ὑπὸ χερσὶν, ἀλλ' οὐ τῇ πολὺ διεσώτων.
 κατηγοροῦντες μὲν γὰρ, ὑπὸ τὰς παρακεκμένας κακίας

22 αὐτὰ πάλαι .
 Δύτηρον μὲν τοῦτο ὑπεχρήματα παρὰ δίδοται πρὸς τὸ
 προκείμενον ἡμῖν πρόβλημα, παρὰ βῆλλον λοιπὸν τὴν αὐ-
 τήφασιν πρὸς τῇ εὐαγγελίων καταφάσεων αὐτίθισιν .
 πρὸς τὴν τοῦτον τὴν τρέπον . ἐπεὶ δὲ βεβλήμεθα δοῦν ποῖα
 τῇ ὑποθέσει δοξῶν ἔσιν ἡ μάλιστα ἰνα τίς τῇ ἀληθείᾳ, χρῶ-
 μενος εὐαγγελίᾳ ἀξιωματικῶς, ἐν ἐνὶ εὐαγγελίῳ ἔσιν, συλλο-
 γίζεται ὅτι ἡ ἀποφασίς ἔσιν ἡ μάλιστα πολεμίας πρὸς τὴν κα-
 τὰφασιν . ἐπὶ ὅς ἂν περὶ εἰσι φησὶν αὐτὴ ὑποθέσει κατα-
 φάσεως αὐτῶν μὲν πρὸς αὐτὴν, καὶ αὐτῶν δὲ ἀποφά-
 σης, αὐτῶν μὲν λίσσονται τὰ μὴ ὑπάρχοντα ὑπάρχεν . αὐτῶν δὲ,
 τὰ ὑπάρχοντα μὴ ὑπάρχεν . ὁ δὲ, πρὸς τὴν λίσσονται τὸ
 ἀγαθόν, ἀγαθόν, κατὰφασιν, μάχονται καταφάσεως μὲν,
 αὐτῶν λίσσονται, τὸ ἀγαθόν φονκτόν, τὸ ἀγαθόν κακόν, τὸ ἀγα-
 θὸν βλαβερόν . ἀποφάσεως δὲ, αὐτῶν λίσσονται τὸ ἀγαθόν οὐχ
 αἰρετόν . τὸ ἀγαθόν οὐκ ὠφέλιμον, τὸ ἀγαθόν οὐ ζηλωτόν .
 καὶ οὐδὲν μάλλον ἄλλω ἄλλης ὑποθέσει αὐτῶν εἰποιμεν . τὸν
 πάλαι μὲν οὐδὲ μίαν εὐαγγελίαν χρὴ λίσσεν τῇ τὸ ἀγαθόν, ἀ-
 γαθὸν λεγούσῃ . ἄριστοι ὅς ἂν φέροι αὐτὰ, καὶ ἀπειροὶ
 εὐαγγελίᾳ ἐνὶ εὐαγγελίῳ, καὶ ὀρισμένων ὀρισμένων . τίς οὖν κα-
 νόνι χρῶμενοι, τὴν μίαν ἐκείνην, καὶ ὀρισμένως μαχόμε-
 νῶν δοῦντομεν, τῇ ἀρχῇ φησι, καὶ οἷον ἔῃ τῆς ἀπά-
 σης . μία ὅς ἂν ὁμολογουμένως αὐτῇ, καὶ ὀρισμένη . ἀπα-
 τώμεθα μὲν ὅς τὸ ἀγαθόν, καὶ βλαβερόν, ἢ κακόν, καὶ
 οὐκ ὠφέλιμον, ἢ οὐ ζηλωτόν ὑπολαμβάνοντες, ἀλλὰ πάν-
 των τούτων ἀρχὴ μία, τῇ νομιζομένῃ αὐτὸ μὴ ἀγαθόν . ταῦ-
 τὴν δὲ τὴν τῆς ἀπάτης ἀρχὴν, ἥ τις ἐπὶ, παραστῆσαι ἡμῖν
 βουλόμενος, ἔφατο ἔσιν αὐτὴν, ἐξ ἧς ἡ γένεσις . τὴν δὲ γέ-
 νεσιν, ἐκ τῇ αὐτῇ πεποιημένων ἔσιν, τοῦ τῆς, ἐκ τῇ οἰκίῳ
 τοῖς γινόμενοις σερίσιον, καὶ ἀποφάσεως . τὸ, τε ὅς ἂν λῶν

νεῖται πραγμάτων. τὴν γὰρ δόξαζουσας, ὅτι ἡ σωφροσύνη ἀγαθόν, καὶ τὴν ὅτι ἡ ἀκολασία κακόν, ἀποφαινέται μὲν πρὸ ἐναντίων, τῇ τε ὑποκειμένων, καὶ τῇ κατηγορουμένων. οὐ μέντοι ἀλλήλαις ἐναντίας εἶναι. διότι αὐταὶ μὲν ἅμα τυγχάνουσιν ἀληθείας. αἱ δὲ ἐναντίαί, ὅθεν ποτε συμβαλὲν θύουσιν. ὅπως γὰρ τὰ ἐναντία σὺν ὑπάρχῃ ἀδυνατον, ἀλλὰ μᾶλλον κρίνεται διὰ τὰς ἐναντίας δόξας, καὶ τὰ τὸ ἐναντίας πρὸ αὐτῇ ἀποφαινέται πραγμάτων. ὡς ποτε ἔχουσιν ἢ τε κατὰ φασίς καὶ ἢ ἀπὸ φασίς, ὡς διὰ τῇ ἐξῆς ὑποχρημάτων κατασκευάσαι περᾶσαι. τὸ δὲ, ἢ τε πλείους, εἴτε μία εἰν. ἔρηται πρὸ τῇ, τὸ ἀγαθόν, ἀγαθόν. καὶ τὸ κακόν, κακόν εἶναι λεγουσῶν, διότι πλείους μὲν εἰσιν ὡς διαφόροις χρώμεναι τοῖς τε ὑποκειμένοις, καὶ τοῖς κατηγορουμένοις. δόξαι δὲ καὶ μία εἶναι, ὅθεν μόνον καὶ τὰ τὸ συμβαλὲν θύειν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀπὸ μίας προσαγόμεναι ζωῆς τε, καὶ διαβίσεως. ῥητὴν δὲ πρὸς ταῦτα, ὅτι οἱ ἀγνοῦντες τὴν τῇ ἐναντίων καταφάσεων μάχην κερτῇ τὴν ἀντιφατικῆς, ὅθεν φήσουσιν ταύτας ἐναντίας εἶναι δόξας, τὰς πρὸ ἐναντίων ἀπλῶς πραγμάτων ἀποφαινομένης. οὐ γὰρ δὲ καὶ τὰς πρὸ τῇ ἐναντίων, τὰ ἐναντία φασκούσας, ἀλλὰ τὰς πρὸ τοῦ αὐτοῦ, τὰ ἐναντία δόξαζέσας. αὐταὶ γὰρ αὐτῶν ἐναντίας δόξαζουσας.

- „ Εἰ δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι εἰν ἀγαθόν, δόξα, ἀλλή
 „ δὲ ὅτι οὐκ ἀγαθόν. ἐπὶ δὲ ἄλλο πὸ οὐχ ὑπάρχει, οὐδὲ οἶόν τε
 „ ὑπάρξει. τῇ μὲν δὲ ἄλλων, οὐδὲ μίας διεπίον, οὔτε ὅ
 „ σαι ὑπάρχῃ τὸ μὴ ὑπάρχον δόξαζέσιν, οὐδὲ ὅσαι μὴ ὑπάρ
 „ χῃ τὸ ὑπάρχον. ἀπειροὶ γὰρ ἀμφότεραι, καὶ ὅσαι ὑπάρ
 „ χῃ δόξαζουσιν τὸ μὴ ὑπάρχον, καὶ ὅσαι μὴ ὑπάρχῃ τὸ ὑ
 „ πάρχον, ἀλλὰ ὅσαι εἰν ἢ ἀπείτη. αὐταὶ δὲ εἰσιν ἐξ ὧν
 „ αἰχμείσης. ἐκ τῇ ἀντικειμένων δὲ αἰχμείσης. ὡς τε καὶ

ἐπὶ ᾧ τῇ ἐναντίων, τὰ μὲν, ἐπὶ ἐμίσαι, τὰ δὲ, ἄμισα,
 αὐτὸ μὲν τῇ ἐμίσαι ἐναντίων εἶναι τὰ κατηγοροῦμενα, οὐκ
 ἀκολουθήσῃ τῇ ἀποφάσει ἢ τοῦ ἐναντίου κατὰ φασιν.
 ὁ ᾧ τὸ ἐλθόν, ἢ δὴ ἀνάγκη εἶναι μέλαν. ἐπὶ τῇ ἀμίσαι,
 ταυτὸν σημαίνουσιν, ἢ τε ἀποφασίς, καὶ ἢ τοῦ ἐναντίου κα-
 τὰ φασιν, ὅταν ἀποφαίνονται περὶ πρὸς τὸ πεφυκότων δὲ
 χιῶν τῇ ἐναντίωσιν. ὡς περὶ ᾧ τὸ ποδὶ πόνθους οὐκ ἀρ-
 πον, ὅταν τὸ ἐκ ἀρπὸν ἀνάγκη ποδὶ πόνθους εἶναι. ἐφ' αὐτὸν οὖν συν-
 τρίχουσιν ἢ τε ἀποφασίς, καὶ ἢ τοῦ ἐναντίου κατὰ φασιν, ὁ
 κίπ μὲν δυνάμειν ὡς ὑπὸ διαφόρων ζητῖν, ποτέρᾳ αὐτῇ
 εἶναι ἢ μάλλον μαχομένη πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς κατὰ φασιν. ἢ
 σὶ ᾧ ἄμφω τρόπον τινὰ μία τῇ δυνάμει. ἀλλ' οἱ δὲ ζητῖν
 αὐτῇ ἢ μία κατὰ τὴν δυνάμειν, κατὰ τί μάλλον μάχεται
 τῇ ἐξ ἀρχῆς κατὰ φασιν. ποτέρᾳ, καθ' ὃ ἀποφάσκει τὸ ὑ-
 πάρχον, ἢ καθ' ὃ κατὰ φάσκει τὸ μὴ ὑπάρχον. εἶον, πρὸς
 τὴν λέγουσαν πρότερον, ὁ τρία ἀρπὸς εἶναι, μάχεται ἢ τε
 λέγουσα, ὁ τρία ἀρπὸς οὐκ εἶναι, καὶ ἢ λέγουσα, ὁ τρία ποδὶ
 πόνθους εἶναι, τὸ αὐτὸ σημαίνουσαι ἄμφω. ζητῖν οὖν τὸ οὐκ ἀρ-
 πον τοῦτο, καὶ ποδὶ πόνθους, κατὰ τί μάλλον μάχεται πρὸς τὸ ἀρ-
 πον, ποτέρᾳ, καθ' ὃ οὐκ ἀρπον, ἢ καθ' ὃ ποδὶ πόνθους.

- » Τὸ μὲν δὴ τούτω οἶσθαι τὰς ἐναντίας δόξας ὡρί-
 » σθαι, πῶς τῇ ἐναντίων εἶναι, ἢ δὲ τοῦ ᾧ ἀγαθῶς, ὅτι ἀγαθ-
 » θον, καὶ τοῦ κακοῦ, ὅτι κακόν, ἢ αὐτῇ ἴσως καὶ ἀληθὲς ἦτο
 » πλείους, εἴτε μία εἶναι. ἐναντία δὲ ταῦτα. ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἐν-
 » ναντίων εἶναι ἐναντία, ἀλλὰ μάλλον πῶς ἐναντίως.

π. Τὴν ἐναντίαν αὐτῇ, ἀφ' ἧς ὁρμῶνται οἱ λέγοντες ἐν ταῖς
 ποδὶ τῇ ἐναντίων δόξαις, τὴν σφοδρὰ τὴν θεωρεῖσθαι τῇ
 προτάσεων μάχῃ, βούλεται πρῶτον διαβαλεῖν ὁ ἀντι-
 κείν πρὸς τοῦτο πηρώμενος λόγος, καὶ φησὶ μὴ εἶναι ὑγιὲς
 τῇ ἐναντίων δόξαν κριτήριον, τὸ ποδὶ ἐναντίων ἀποφαί-

μάτων ἐν τῇ τύχῃ δόξας, ἀφ' ὧν προφερόμεθα ὅτι ἔξω
 ρέοντες λόγους, καὶ ἀξιῶν ὡς ἀν' ὑπὸ τῇ δόξῃ ἐχουσιν ὁ
 φθάσιν αἱ ἡρημῶσαι τῇ προτάσεων ἀντιθέσει, οὕτως καὶ
 ὑπὸ τῇ κατὰ τὴν φωνὴν ἀποφάνσεων ἔχον. τοῦτο μὲν
 οὖν καὶ ὁρθῶς ὑπενόηται παρ' αὐτοῦ, καὶ σαφῶς λείκεται.
 ἡ δὲ τὰς καθόλου προτάσεις, καὶ ἐναντίας λεγομένας,
 καθ' ὁμοίωσιν τῇ κυρίως ἐναντίων τῷ ὀνόματι τούτου
 προσαγορεύμεν, ἅτι ποτὲ συμβυθισμένας, δηλοῦν ὅτι
 π τὴν μάχην αὐτῇ, καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλας ἐναντίωσιν
 ἀδυνατεῖραν εἶναι ἡγήτην τῆς μάχης τῇ προηγουμένως,
 καὶ κυριώτατα λεγομένων ἐναντίων. αὗται δ' ἀν' ἑα
 αὐτολμῶσαι κατὰ τοῦ αὐτοῦ τὰ ἐναντία καταφάσκην.
 ἀλλὰ τοῦτο μὲν καὶ τὰς κατὰ μέρος ὑπερηρέσεις βαρ
 σαρίζοντες, ἀκριβέστερον ὑποκείμεθα. καὶ ἐπὶ ὅπως
 ἡ τῆς ἀντιφάσεως ἀντίφασις ἔχει πρὸς τὴν τῇ ἐναν
 τίων καταφάσεων, ἀπὸρρῆσι τὰ νῦν ἡμῖν εἰς θεωρίαν
 προκείμενα. τῆς δὲ λήξεως, τῆς, εἰ ὅτι τὰ μὲν ἐν τῇ
 φωνῇ, ἀντί τοῦ εἰρηται. οὐ ὅτι προηρημῶν πινός
 αὐτίαν ἀποδίδωσιν, ἵνα καὶ χωρὶς ἔχῃ ὁ αἰπολογικός
 σωδισμος, ἀλλὰ τὴν μέθοδον ὁφειλῇται, τὴν καθ' ἡ κρι
 νοῦ μὲν τὰς μάχισμα μαχομένων προτάσεις, ἀπὸ τῇ αἰ
 τίων αὐτῇ ὁρμώμενοι. τὸ δὲ ὑπὸ τέλος τῆς ῥήσεως ἡρημεί
 νον, τὸ, καὶ εἰ ἐπὶ μία καθ' ὅποτέραν ἡ ἐναντία, τοιαύτην εἰ
 χῇ διαλύοιαν. ἐπὶ δὲ ἔτι πινός τῇ ἀγαθῶν, ὅτιον, σὺν
 φροσύνης, αὐτὸ τοῦτο ἀποφανομένη, ὅτι ἐπὶ ἀγαθόν. ἄλλη
 δὲ ἡ λέγουσα, ὅτι οὐκ ἐπὶ ἀγαθόν. τρίτη δὲ ἡ λέγουσα, ὅτι
 ἐπὶ κακόν. συμβαίνειν οὖν φησι τὴν τε ἀπόφασιν τὴν λέ
 γουσαν. ἡ σωφροσύνη ἀγαθόν οὐκ ἐπὶ. καὶ τὴν τοῦ ἐναν
 τίου καταφάσιν, τὴν λέγουσαν. ἡ σωφροσύνη κακόν ἐπ
 ῖ. ποτὲ μὲν, διαφωνῶν, ποτὲ δὲ, σωτρίχην ἀλλήλας.

σα, τῇ τῷ ἐναντίῳ καταφασκεῖται μάλιστα μάχεται. ἢ ὅτι
 κοινωνία τοῖς προτάσεσι, καὶ ἡ διαφορά, κατὰ τὴν δυνάμιν
 ἐκδιδόται τὸ συμπληρωθῶν αὐτοῖς ἀπλῶν φωνῶν. ὅπ-
 δε οὐ μόνον δεξιόμορον οὐτως, ἀλλὰ καὶ διασώζομεν τὸν ἀν-
 θρώπινον βίον κατὰ τὰς αὐτοφύεις, καὶ ἀδιάρκτους ἐννοί-
 κας, δὴλον ἐστὶν εἶναι. τὸ ἀγαθόν, παντὶ ἐφίτον. τὸ δὲ κακόν,
 παντὶ φονικόν. τίς ἀνὴρ, ἢ μὴ ἐξείναι τὸν χρόνον αὐτοῦ
 ἰσχυρῶς, δύσιν ἐς ἀνείρεσιν αὐτῷ προκημένων, ἢ οὐκ ἀγαθῶς
 χρῆσασθαι, ἢ ὁμολογουμένου πονηρῶς, ἔλοιτο ἀντὶ τοῦ μὴ
 ἐπιφειδῶντος τὸν βλάπην ὑποχρησώμεται; καὶ ὅτι ὁ αὐτὸς
 οὐκ ἀγαθός τε εἶναι ἄμα, καὶ κακός, φονικὸς ἐστὶ μάλλον,
 οὐκ ἐπὶ ἀντιφάσει, ἀλλὰ καὶ ὅτι πρὸς τούτῳ καὶ βλαβερός.
 ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ ὑπὲρ δικαίου, καὶ ἀδίκου, καὶ πάντων τῶν πα-
 ραπλησίων. τῆς τοίνυν φύσεως τῶν πραγμάτων, καὶ τῆς δυ-
 νάμεως τῶν ἀποφαντικῶν λόγων, ποῦ ἂν ἡ σκέψις, δὴ ἡ
 ἐκ τούτων γνησιότης, εἴη ἐπὶ σκεπτικῶς μετὰ τὰ διὰ τῆς πε-
 ριμένης ὑποχρησιᾶς ποῦ τούτων λεγόμενα. ποιεῖται μὲν
 οὖν ὁ τῇ λόγων πάντων πατήρ ὢν, τὴν ζήτησιν ὑπὲρ τῇ κα-
 τὰ τὸν προφορικὸν λόγον προτάσεων, δύο λαμβανῶν καὶ
 ταφάσης, τὴν μὲν, καθόλου ὡς καθόλου. τὴν δὲ, καθ' ἑκάστην.
 καὶ τῇ μὲν καθ' ἑκάστην, τὴν τε ὄντως ἔσαν ἀπόφασιν αὐτῆς
 ἀντιπῆθης, καὶ τὴν ἐναντίου καταφασιν. τῇ δὲ καθόλου,
 ὡς μὲν ἀπόφασιν ἀντιπῆθης, καὶ τὴν ἀντιφάσκουσαν πρὸς αὐ-
 τήν, ἀλλὰ τὴν ὡς ἐναντίαν αὐτῇ μαχομένην, ὅπου εἴη τὴν κα-
 θόλου ἀπόφασιν. πρὸς ταύτῃ δὲ καὶ καθόλου τὴν ἐναν-
 τίαν καταφασιν, καὶ προτίθεται διερῆν πότερον αἰ ἀποφά-
 σης εἶσιν αἱ μάλλον μαχόμεναι ταῖς καταφάσεσιν, ἢ αἱ
 τῇ ἐναντίων καταφάσεις, πάντι προσεκτικῶς ἀνείρων τὴν
 ζήτησιν ὑπὲρ τὴν οἰκίαν τῇ προκημένων ἀρχῇ, λέγω δὲ,
 τὸν ἐνδιαίετους καλουμένους λόγους, καὶ τὰς ποῦ τῶν πραγ-

ὁμοῦ τὰ λεγόμενα, ἢ εἴη ἀμφω εἶναι, καὶ δυνάμιν ἔχον,
 καὶ εἰρήσκειν ἐκείνῳ, καὶ ἰσοδοθεῖν ἀλλήλοις, ἵνα μὴ
 χεῖρα τε ἀλλήλοις δύνῃται, καὶ μὴ φθέρηται θάτερον ἡδὺς
 ὑπὸ θατέρου, καὶ παρὰ βραυὴν τὴν πλειότητα τοῦ παντός,
 ὡς ὑπὸ λευκοῦ, καὶ μέλας ἔχει, καὶ θερμῆς, καὶ ψυχροῦ, καὶ
 πάντων τ' παρὰ πλησίον, ἢ τὸ ἔπρον ἰσότην ἀποπύσιν
 εἶναι τοῦ ἑτέρου, καὶ σημαίνεισθαι ὑπὸ ὠρισμένῳ ὀνόματι, εἴ
 τε σερητικῶς λεγόμενος, καθάπερ ὑπὸ ἀδικίας, καὶ ἀνοίας,
 εἴτε καὶ μὴ, καθάπερ ὑπὸ δουλίας, καὶ πεφυκέναι εἰς ἐκείνῳ
 ἀνὰ κάμπτειν, ὡς ὑπὸ σωφροσύνης ἔχει, καὶ ἀκολασίας, ἀρεῖ
 τῆς τε πάσης, καὶ κακίας, καὶ ὅλως ἀγαθῆς, καὶ κακῆς. τὸ γὰρ
 κακὸν, ἡδὺς μὲν, καὶ ὁρὸς ἔκείνῳ, ὡς περὶ τὸ ἀγαθόν, λέγε-
 μέντοι καὶ αὐτὸ, ὡς ἰσότην ὅν ἀπο τοῦ ἀγαθοῦ ἐκπίπτει, καὶ
 σημαίνοντάς τιν' ὀνόματι ὠρισμένῳ ἵναντίον τὸν τόπον, ὅταν πε-
 φύκη εἰς τὸ εἶδος καὶ τὸ ἀγαθόν ἀνὰ κάμπτειν, ὅταν δὲ τοῦ
 αὐτοῦ ἡδὺς τὴν τε παρουσίαν τ' ἐν τῷ ὑποκειμένῳ, καὶ τὴν
 ἀπασίαν ἀπλῶς ὑποσκοπῶμεν, ἀλλήν πνὰ ποιῶμεν ἀντί-
 θεσιν, καὶ οὐχὶ τ' ἵναντίων, ἐπὶ πάν μὲν γὰρ ἢ ἀπασία καὶ αὐ-
 τῆς τ' πρὸς τ' ἑς αὐτῆς παρὰσίαν τοῦ ἡδὺς δυνάμειως σέ-
 ρησιν ἔχει, γίνεται μὲν σέρησις, ἢ ἐν κατηγορίαις παρὰ δι-
 δομένη. εἰ δὲ τῆς ἐνδογῆας μόνης ἀπασίας εἴη, γίνεται σέ-
 ρησις, ἢ πεφυκῆς ἢς τὸ ἡδὺς ἀνὰ κάμπτειν, ἡ δὲ διὰ τοῦτο,
 καὶ τοῖς ὑπὸ ἀρίστου δηλωμένην ὀνόματι, ἵναντίαν τῷ εἴ-
 δι ἐν τῇ φυσικῇ ἀκρόασι προσαγορεύειν ἡξίωσι. ταῦτα
 μὲν οὖν παρ' ἐξέβημεν, ταῖς διαφόροις παρὰ τοῖς περὶ λαοῖς
 ἐννοίας, τῇ τε ἵναντίων, καὶ τ' κατὰ σέρησιν, καὶ ἐξ ἐν ἀντι-
 κειμένων, καὶ τὰς πόλιν τ' ἀντιθεσίως τοῦ κακοῦ πρὸς τὸ ἀγα-
 θόν, πολλοῖς ἡρώδοτα πρὸς γμαπα παρὲς ἔχειν, διαρρηῶσαι βε-
 λιδέντες. εἰ δὲ ὑπὸ τ' ἀπλῶν φωνῶν ἑταῖς ἔχει, δὴλον ὅτι καὶ
 ἐν τοῖς ἀποφαντικοῖς λόγοις, ἢ τὸ ἵναντίον κατὰ φάσκον

γράφην, οὐ καταγίνεται ποδὲ τὴν τῆς λέξεως αὐτῆς σαρ
φύειαν, ὥς τε ἀποπλήσσαι καὶ τὸν πολλὸν ἀκρατήν, πηρα
σόμεθα μὲν ἡμεῖς καὶ τούτου τοῦ θεωρήματος κατὰ τὸν
αὐτὸν τοῖς προλαβούσι τύπον ποιήσασθαι τὴν ἐξήγησιν. ἐν
μῖντοι ταῖς ὑποκρίσειν οὐδ' οὐ ἔχοντες πλέον ὑπνοῦν τῷ
παρ' ἐκείνου τι θεωρημένων, οὐ περαιωτησόμεθα καὶ ἐπ' αὐτῷ
τῷ ἐνίστει τ' λέξεων τὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου γράφην. πρῶτον
μὲν οὖν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ πρόβλημα ὑποσκεπόμενοι,
φίσομεν, ὅτι καὶ ἡ ὑπάρχῃ τις ἐν τῷ οὐ λυκῷ πρὸς τὸ
λυκὸν ἐναντιώσεις, ποδὲ ἔχει αὐτὴν πάντως τὸ μέλαν, ὃ
κατὰ συμβηθικὸς, ὥς περ τὸ πικρὸν, ἢ τὸ θερμὸν, ἀλλὰ κα
τ' αὐτὴν τῆς ἀντιβίσεως τὴν φύσιν. τὸ μὲν γὰρ πικρὸν, οὐ
δὲν μάλλον τὸ οὐ λυκὸν, ἢ τὸ οὐ θερμὸν, ἢ ἄλλου οὐ τουοῦ τῷ
μὴ συγκενῶν αὐτῷ τὴν ἀνείρεσιν σημαίνει. τὸ δὲ μέλαν,
καθ' αὐτὸ, καὶ προηγουμένως μόνου τῷ λυκῷ πολεμουῖ, ὡ
ρισμένως δηλονότι, καὶ καθ' αὐτὸ μόνου τοῦ λυκοῦ τὴν ἀ
νείρεσιν σημαίνει. τὴν μῖντοι τοῦ μέλανος πρὸς τὸ λυκὸν
ἐναντιώσεις, οὐκ ἐτι πάντως ἔχει τὸ οὐ λυκὸν. ἀρχὴ γὰρ
τῆς πρὸς τὸ λυκὸν διαφορᾶς, τὸ οὐ λυκὸν, ὥς ἐν τῷ δευτέρῳ
τοῦ τῆς μετὰ τὰ φυσικὰ λείλεκται. προκόπισσα δὲ αὐτῇ,
καὶ ὑπὸ πᾶν ἐρχομένη, καὶ ἕως τὸ πέρασ' καταπύσσει, μέλαν
γίνεται. καὶ ἡ μὲν, ἀφαιρῇ μόνον τὸ ὄν. ἡ δὲ, πρὸς τούτου
τίθεισι καὶ τὸ ἐναντίον. εἰ γὰρ καὶ ὑπὸ τ' ἀπλῶν φωνῶν, λέξ
γοι τις ἐναντίον ἵνα τῷ λυκῷ, τὸ οὐ λυκὸν. πρῶτον μὲν
ἕως ταυτὸν ἄξι σέρεσιν, καὶ ἐναντιώσεις. εἴπερ οὐκ ἐτι οὐ
ἐνὶ ἐναντίον ἱρεῖ, τὸ γὰρ οὐ λυκὸν, καὶ φαιδὸν ἐστὶ, καὶ ὠχρὸν,
καὶ ξανθόν, καὶ μέλαν. ἔπειτα, ὡρισμένως, ὡρίσειν ἐστὶ,
καὶ ἀπειρον ἀντικείμενον. κατὰ παντὸς γὰρ, ἢ τὸ λυκὸν,
ἢ τὸ οὐ λυκὸν. ὥς τε καὶ οὐσίαι ἐναντίαι ἐσονται τῷ λυ
κῷ, καὶ ποσότητες, καὶ τὰ ἄλλα γένη. ἀλλὰ δὲ τὰ κυρίως
ἐναντία

πραξμάτων. ὅτι ἢ τῶν ἐναντίων διαφορὰ μείζη τῶν ἄλλων, καὶ
διὰ τοῦτο πλήα, καὶ οὐδὲν ἔχουσα ἐξωτέρῳ αὐτῆς διωαμέ-
νον πεσῆν. ὅταν ὅ καὶ ἐν κατηγορίαις τὸ εἰς δίκαιον, καὶ τὸ εἰς
ἀδίκον, μέσον ἐφαπτοῖται τοῦ δίκαιου, καὶ τοῦ ἀδίκου, ἐναν-
τίων ὄντων, καὶ τῶν πλήσιον ἀλλήλων διάσκειν ἀφεικνέοντων, ὅ
καὶ τοῖς ἄλλοις παῖσιν ἐναντίοις ὑπάρχον ἐφῆκα κατὰ τὸ ἀπο-
δοκίμειν αὐτῶν ὄρισμόν, ἐν τῷ συγγράμματι τῶν κατη-
γοριῶν, καὶ ἐν ταῖς φυσικαῖς μέντοι πάσαις πραγματείαις
γινώσκει ἀποφαίνεται τὰ ἐναντία ἐκ τῶν ἐναντίων, ὅτε
πλήσιον ἀπὸ αὐτῶν διεσπόμενον, καὶ ὄντων ὀρισμένων, καὶ
εἴποτε γίγνεται ἐκ τῶν μεταξὺ κειμένων, καὶ ἀπλῶς μὲν
ὑπὸ τῆς τοῦ γινωμένου ἀποφάσεως, πῆ δὲ ὑπὸ τοῦ ἐναν-
τίου πρὸς αὐτὸ καταφάσεως δηλουμένων, ὅσον, τὸ λυσι-
κὸν ἐκ τοῦ φαιού, ἀπλῶς μὲν ὄντος οὐ λυσικού, πῆ δὲ μέλα-
ρος γινώσκει φησιν αὐτὰ ἐξ ἐκείνων, οὐ καὶ ὅ ἐκείνα σημαί-
νεται ἀπλῶς ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ γινωμένου, ἀλλὰ
καθ' ὅ πῃ τοῦ ἐναντίου μέτεχουσιν, ὥς καὶ τῆς ἀποφάσε-
ως οὐ πότεχούσης καθ' αὐτὴν τὴν παντελῆ πρὸς τὴν κατὰ
φασιν διαφορὰν. καὶ αὐτὸς μὲντοι συμφώνως τοῖς ἐν
σοφιστῇ παρὰ Πλάτωνος ἑρμηνείοις, ἀποφαίνεται μὴ εἶ-
ναι τῷ ὄντι τὸ μὴ ὄν ἐναντίον πρὸς τῶν ἐναντίων κινήσεων,
καὶ μεταβολῶν, ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς φυσικῆς ἀκροάσει
ὡς διοριζόμενος. σιωπᾷ δὲ τούτοις καὶ τὸ προοίμιον
τῆς τοπικῆς πραγματείας, ὑπεναντία προσεγορεύον
τὰ ἀντιφατικῶς ἀλλήλοισι ἀντικείμενα, ὥς οὐ τελεί-
αν τὴν πρὸς ἀλλήλα ἐναντιώσιν ἔχοντα. ὡς μὲν οὖν
αὐταρκτὸς τοῖς ἐφιστάμενος διωαμένοις πρὸς τὴν ἐπίκρισιν
τῆς πρὸς τούτων ἀληθείας, τὸ ἐντυχάνειν τοῖς εἰς ταῦ-
τα παρὰ τοῦ θεωπισίου ἐκείνου ἀνδρὸς γεγραμμένοις,
ἀλλ' ὡς μόνον τὴν πρὸς τούτων ἐπίσκεψιν προδέμενος

μέγας Συριακός ἄρις καὶ θεωρητικώτατος ταύτη τῇ ζητή
 σει διήγησε, τίς τε πράγματα ὅπως ἔχει φύσεως, καὶ τῆς
 πρὸς ἄλληλα διαστάσεως, μάλα ἐναργῶς ὑποδεικνύς καὶ
 τῆς κοινῆς ἡμῶν, καὶ αὐτοφύτης ἐννοίας, συμφάνους τοῖς
 λεγομένοις ἀποφάνων, καὶ τῇ ὑποχρημάτων ἑκάστων αὐ
 τὸ καθ' αὐτὸ βασανίζων, καὶ διηρθρωμένως διδάσκων,
 τίς τε ὁρθῶς, καὶ τί πῶς ἂν ὡς μὲν, οὐ μὲν τοὶ ἀκριβῶς οὐ
 αὐτοῖς περὶ δίδοται, καὶ ὑπὸ πᾶσι τὸν τε θεότατον Πλά
 τωνα μαρτυρεῖ περὶ φέρων, ἐν τῷ σοφιστῇ ἀποφανόμενον
 τὴν ἀπόφασιν, ἔπειρον μὲν τοὶ τῆς καταφάσεως σημαίνει,
 οὐ μὲν ἐναντίον πρὸς αὐτὴν. διότι οὐ μὲν, ἐν ἐναντίον.
 οὐ γὰρ ἄδικος ἡ φύσις. ὥς τε πλήθονα ἐν ποιεῖσαι πολλὰ
 μια. ἡ δὲ τοῦ μεγάλου ἀπόφασις, ὅπου ἐν σοφιστῇ λέγει,
 καθὼς τὸ οὐ μέγα λέγομεν, οὐδὲν μάλλον τὸ σμικρὸν, ἢ τὸ
 ἴσον δηλοῖ. διὸ καὶ ἐν τῷ ἐκτῷ τῷ πολιτείας πλήθους ὑπὸ
 λείας δῆλται λέγων τὰς ἐρῶμεν ἐξ ἑαυτοῦ φύσεως, πρὸς τὸ
 μὴ διαφθερῆναι τὸ σμικροτέρων, καὶ ἀποδιδῶς τὰς αὐτί
 ας, ἀγαθὸν γὰρ φησι κακὸν εἶναι πῶς τερον, ἢ τῷ μὴ ἀγαθῷ,
 τουτί, τῷ λοιπῷ, τὸ ὑπὸ τῷ ἀποφάσεως τοῦ κακοῦ σημαί
 νομένων, εἰ καὶ παρῇ τῷ περὶ αὐτὸς ἐναντίας, καὶ ἡληπῶν τὸ μὴ
 ἀγαθόν, ἀντί τοῦ μήτε κακοῦ, μήτε ἀγαθοῦ. καὶ αὐτοῦ μὲν τοῦ
 τοῦ Ἀρίστο πλάτος τῇ τελευτήρα περὶ δόση τῇ ἐν τῷ δεκά
 τῳ τῷ θεολογικῆς πραγματείας πείθεσθαι ἡμᾶς ἀξίων πλε
 σίω εἶναι διάστασιν τοῦ ἐναντίου πρὸς τὸ ἐναντίον, ἀλλ' ὅτι
 ἀποφάσεως πρὸς τὸ καταφασιν ἀποφανόμενα, δίδων φη
 σιν. Ἐπεὶ δὲ διαφέρειν εἰδέχεται ἀλλήλων τὰ διαφέρον
 ται πλήθον, καὶ ἡλπίων, εἰς τίς, καὶ μεγίστη διαφορά, καὶ ταύτην
 λείων εἶναι τίωσιν. καὶ ὅσα ἐξ ἑνὸς τῷ τοῖς ὑποφέρειν κατασκευ
 αῖων, καὶ καθάπου ἐν ταῦτα λογικώτερον ὑπὲρ τοῦ γυμνά
 σαι τὴν μετέραν, ὡς ἔρεθ, διανοοίαν, ἀλλ' ἐπ' αὐτῇ ὄντων τ

τὰ φασιν εἶναι, αἱ δὲ μαχόμεναι πρὸς ταύτην ἀληθείαι οὗ
 σαύτως. διὸ καὶ αὐτὸς ἀμφότερα ἐν τῷ προβλήματι τίθει
 καὶ, ὥς οὐδὲν διαφέροντα, ποτὲ μὲν, λέγων ποῖα δόξα
 ἀληθὴς, τοῦδε δὲ δόξαν ἐναντίαν, ποτὲ δὲ, ποτέρα δὴ τῶν τοῦ
 δῶν, ἐναντία τῇ ἀληθείᾳ. τὸ αὐτὸ δὲ ἀποφαίνεται καὶ πᾶσι
 τῆς ἀντιθέσεως τῆ καθόλου προτάσεων, ὥς ἐναντίας προ-
 σηγούμενον. διὸ καὶ δοκῇ ἀναγκάως κινῆναι τὸ προκείμε-
 νον διόρημα, διδύσκων ὅτι οὐ μάλιστα ἡγεῖται
 ἐναντίας καλεῖν. καὶ νῦν μὲν τῶν ἑρμηνείων μόνων ἀντι-
 θέσεων πεποιήται μνείαν. πρὸς δὲ τῷ τέλει μνημονοῦναι καὶ
 τῆς τῇ καθόλου πρὸς τὰς κατὰ μέρος ἀντιθέσεως, ὥς τε εἴ-
 ναι τὸ προκείμενον εἰς τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι ἡ τῆς ἀποφάσε-
 ως πρὸς τὴν κατάφασιν μάχη, τῆς τε ἐναντίας, ἐφ' ᾧ
 διωκτὸν ἐναντίας εἶναι τῇ καταφάσει ἀπόφασιν, καὶ ὑπὲρ
 πάντων τῆς ἀντιφασκούσης πρὸς αὐτήν, μείζονα ἔχει δια-
 φασιν πρὸς ἀλήθειαν τῶν ἐναντίων καταφάσεων διαφασ-
 ράς. ὅτι δὲ ἐκότες οὗτε τὰς ἀπροσδιορίζουσιν ἐν τούτοις, ὅ-
 τε τὰς ὑπεναντίους παρέλαβε, διὰ τῶν ἐξῆς κατὰ και-
 ρὸν ὑπεδείχμεν. αὐτὸς μὲν οὖν οὕτω ταῦτα διατάττειται
 πᾶσι τούτων, ἀποβλέπων ἴσως πρὸς τὸ ἀπόφασιν μὲν ὑπὲρ
 πάντων ἀπλῶς ὄντων τὴν, καὶ μὴ ὄντων, δύνασθαι ἡμᾶς
 λαμβάνειν, καὶ ἀντιπείναι πρὸς τὴν κατάφασιν, μηκέτι
 μέντοι ὑπὲρ πάντων εἶναι τοῦ ἐναντίου κατάφασιν. ὅταν
 γὰρ τὸ ἐξ ἀρχῆς κατηγορηθῇ, μηδὲν ἔχει ἐναντίον, ἢ τοῦ οὐ-
 σίας ὄν, ἢ ποσόν, ἢ ἀπὸ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν τῶν μὴ ὑπὲρ
 διχομένων ἐναντίωσιν, ἢ καὶ μέσον ἢ ἐναντίων πινῶν, τό-
 τε δὴλον ὅτι ἀδύνατον τοῦ ἐναντίου κατάφασιν εἶναι.
 βουλόμενος δὲ καὶ ἄλλως τῇ ἀναγκαίᾳ φανήσει πρὸς τὴν
 θεωρίαν τῶν προτάσεων ἀντιθέσεως, τῇ ἀντιφατικῇ λέγω,
 τὰ πρεσβυῆα παρὰ τὰς ἄλλας πάσας νέμειν. ὁ μὲντοι

φιλόσοφον τὰς ἐναντίας δοξάζοντα τοῖς διὰ τούτων λεγο-
 μένοις. ἢ γράφεται μὲν ὑπ' αὐτοῦ, γημνάσαι ὃ μόνον βε-
 ληέντος ὅτ' ἐντυγχάνοντας πρὸς τὴν ἐπικρίσιν τῇ πα-
 ραφύσει μὲν, οὐ μὲν τοι ἀληθῶς λεγομένων λόγων, καὶ πα-
 ραπλήσια ποιῶντος τῷ παραδόντι ὅτ' ἀναιρῶν δοκοῦσας
 τὰς τὴν κίνησιν δυσελέγκτους λόγους, ὅπου ἴσμεν, ὅτι καὶ
 ποῦ τῇ πρὸς τὴν διαλεγόμενος, ἐπὶ κατηγορίας πεποίηκε,
 δι' ὧν ἐπεχέρει καὶ ταυτοκλύζειν ὡς οὐ πάντως ἅμα τῇ φύ-
 σι τὰ πρὸς τὴν, ἀλλὰ προηγῆται τῆς μὲν ἀδυσίως, τὸ αὖ-
 θιγόν, τῆς δ' ὠπτημένης, τὸ ὠπτητὴν. καὶ ταῦτα διὰ βραχέ-
 εων ἐπὶ τῷ δουτέρῳ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως, σαφῶς τε ἅ-
 μα, καὶ ἀκριβῶς τὸ ποῦ τοῦ σωτηριώδους τὰ πρὸς τὴν θεώ-
 ρημα διασφραγίσας, καὶ τῆς λύσεως τῇ ἡρημένῳ ἐν κατη-
 γορίαις παραχρῶν ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς. διὸ καὶ τὸν φιλόσο-
 φον Πορφύριον ὑπολαμβάνω παραστήσασθαι τὴν ἐξηγη-
 σιν τοῦδε τοῦ θεωρήματος. ἢ δὲ δὲ καὶ ἡμᾶς εἰς αὐτὰς τῇ
 σωτηρίᾳ, καὶ ταῦτα ὡς ἐπισυνασμίᾳ τῷ Ἀριστοτέλει
 φροντίδας πινὸς ἀξιῶσαι, ἔρητιον ὅτι προτίθεται διὰ τούτων
 ὠπτικῆς αὐτῶν τὴν θεωρήμα προσῆκον τῇ προβίσει τῆς προκει-
 μένης πραγματείας. οὗσης ὅτ' ἀποφάσεως πρὸς ἀλη-
 θούς. ὅσον τῆς, Σωκράτης δίκαιός ἐστι. καὶ ταύτῃ δύο
 ἔθνη πρὸς τῶν μαχομένων, τῆς τε ἀποφάσεως αὐ-
 τῆς τῆς, Σωκράτης δίκαιος οὐκ ἐστίν. καὶ τῆς, κατὰ τοῦ
 αὐτοῦ ὑποκειμένου τὸ ἐναντίον, τῷ ἐξ ἀρχῆς κατηγορηθέντι
 καταφασκούσης. ὅσον, τῆς λεγούσης, Σωκράτης ἀδικός
 ἐστίν. ὠπτητὴν ποτὲραν τῇ ἔθνη μάχων μάχεσθαι ἔρη-
 σον τῇ ἀληθείᾳ, πότιρον τὴν ἀπόφασιν, ἢ τὴν τοῦ ἐναντίου
 κατάφασιν, καὶ ἀποφάνεται σφοδρότερον εἶναι τὴν μά-
 χην τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν κατάφασιν, ἢ πορὶ τῆς τοῦ
 ἐναντίου κατάφάσεως, καὶ εἰ ἔθνη μὲν ἢ ἐξ ἀρχῆς καὶ

ναμιν ἔχει τῷ πλεονάζοντι προηγουμένῳ, ὡς εἴρηται τῆς ἐνδεκάλογου καὶ οὐ πάντως αὐτῆς τυγχάνουσιν. τὰ δὲ, τὸ λοιπὸν κατὰ μὲν τὸν φιλοσόφου τὴν διωκτικὴν εἰς ἐνδεκάλογον ἀναγὰν οὐ πεφύκασιν.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

- Ὅτι δὲ ἐνδεκάλογος ἐστὶν ἡ κατάφασις τῆ ἀποφάσεως,
 ἢ ἡ κατάφασις τῆ καταφάσεως καὶ ὁ λόγος τῷ λόγῳ, ὁ λέγων
 ὅτι πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος, τῷ οὐδὲς ἀνθρώπος δίκαιος,
 ἢ ὁ τοῦ πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος, τῷ πᾶς ἀνθρώπος
 ἀδίκος. οἷον, ἐπὶ Καλλιᾶς δίκαιος. οὐκ ἐπὶ Καλλιᾶς δίκαιος.
 Καλλιᾶς ἀδίκος ἐπὶ. ποτέρᾳ δὲ ἐνδεκάλογος τούτων.
 εἰ γὰρ τὰ μὲν ἐν τῇ φωνῇ ἀκολουθεῖ τοῖς ἐν τῇ διαφρασί.
 ἐκῇ δὲ ἐνδεκάλογος δέξαι, ἢ τοῦ ἐνδεκατίου. οἷον ὅτι πᾶς
 ἀνθρώπος δίκαιος. τῇ πᾶς ἀνθρώπος ἀδίκος. καὶ ὡς τῇ
 ἐν τῇ φωνῇ καταφάσεως, ἀνάνη ὁμοίως ἔχεν. εἰ δὲ μὴ
 ἐκῇ, ἢ τοῦ ἐνδεκατίου δέξαι ἐνδεκάλογος ἐστὶν, οὐδὲ ἡ κατάφασις
 τῆ καταφάσεως ἐστὶ ἐνδεκάλογος, ἀλλ' ἡ ἐρμηνεία ἀποφάσεως. ὡς
 περὶ πλείονος ποῖα δέξαι φθονὴς, ἐνδεκάλογος ἀληθεῖς δέξαι.
 ποτέρᾳ δὲ τῆς ἀποφάσεως, ἢ ἡ τὸ ἐνδεκάλογος ἔχει δέξαι
 σαλῆγας δὲ ὡς. ἐπὶ τῆς δέξαι ἀληθεῖς τοῦ ἀγαθοῦ, ὅτι ἀγαθόν.
 ἀλλ' ἡ δὲ, ὅτι οὐκ ἀγαθόν, φθονὴς. ἐπὶ δὲ, ὅτι κακόν.
 ποτέρᾳ δὲ τούτων ἐνδεκάλογος, τῇ ἀληθεῖ. καὶ εἰς μίαν, καθ'
 ὅποτέρᾳ ἢ ἐνδεκάλογος.

Συμπλήρωται μὲν ἡ δεκάλογος τῇ ἐξ ἀρχῆς
 ἡμῶν ἀπρηθμικῶν πεπάρων τοῦ βιβλίου καὶ
 φαλαγγῶν, καὶ τὸ ποῖον ἐρμηνείας ὡς ἐμοὶ φαίνεται, τὸ
 προσήκον ἀπέληφε πέρας. τὰ γὰρ ἐφείκει ὑποπίπτει
 ἢ τοι μὴ εἶναι γήνησιν τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀλλὰ προσπε
 θεῖται ὑπὸ πινος τῇ μετ' αὐτὸν, ἀποβλίστων πρὸς
 τὸ πανταχοῦ τῇ ἑαυτοῦ συγγραμμάτων φαίνεται τὸν

τίληον· καὶ ὁλως, προαιρέσειως, καὶ τῆς κατ' αὐτὴν ἐκ τοῦ
 πρώτου μὴ βούλειται, ἥς τὸ ὑπερον βούλειται κοσμοποιεῖν
 μεταβολῆς, καὶ χρόνου μετέχον τὸν παῖσαν ἐν ταῖς τῇν αἰ
 ποτε γινομένην μεταβολῇ, καὶ αὐτὴν τὴν οὐσίαν τῇν με
 ταβάλλειν πεφυκότων, καὶ τὸ εἶναι τοῦ χρόνου παρέρχοντα
 θεῖον· ἐφ' ὧν δὲ χωριζομένης μὲν αὐτῆς κατὰ τὸν χρόνον,
 οὗτοι μέντοι, ὥς τε ἐξ ἀνάγκης ἔχον τὴν συνέργειαν ἐπο
 μείνῃ, ὥς πορ' ὑπὲρ τῆς κατὰ κύκλον αὐτῇ κινήσειως ἔχει·
 πρότερον μὲν ὅρ' ὧν δυνάμει ἐν κριῶν ἐν τῷχοι ὁ ἥλιος, ὑ
 σερὸν δὲ ἐν αὐτῷ γίνεται κατ' ἐνέργειαν· ἀλλ' οὐχ οἷον τε
 μὴ γινέσθαι διὰ τὸ σιωπῆς, καὶ ἀπαυσον τῆς κατὰ κύ
 κλον κινήσειως· ἐπ' ἐνίων μέντοι καὶ διακρίνεται κατὰ τὸν
 χρόνον ἡ δυνάμεις τῆς ἐνέργειας, καὶ οὐ πάντως ἔχει αὐτὴν
 ἐπιγεομένην, ὥς πορ' ὑπὲρ τῇν ἐν γένεσιν, οὐ ὅρ' ἐπειδὴ ἐμβρυ
 ον δυνάμει ὁ ἀνθρώπος, ἡδὴ ἀνάγκη αὐτὸ καὶ πλεισφορη
 θεῖν, γινέσθαι κατ' ἐνέργειαν ἀνθρώπου· δηλοῦσι δὲ τὰ ἀμ
 βλισκανόμενα τῇν ἐμβρυόν· ἐχάτην δὲ ἔχουσιν ἐν τοῖς
 οὔτοι ταῖς, τα κατὰ μόνῳ ὑφεικνόμενα τὴν δυνάμειν· καὶ
 μεδίποτε ἀχλύαι εἰς ἐνέργειαν δυνάμει, ὥς ἡ ἐπ' ἀπὴ
 ρον τομὴ τῇ σιωπῆς, καὶ ἡ τοῦ ἀριθμοῦ αὔξεισις· ἐνέργεια
 μὲν ὅρ' ἐδίποτε γένετο ἀπ' αὐτῇ ἀπῆρον· ἐ μὲντοι ὑπὲρ
 λήποι ἐν αὐτοῖς ἡ πρόσδος, ἡ τῆς διαρίσειως, ἡ τῆς αὔξεισι
 ως· καὶ τὴν ὑπὲρ τῇν ἐπὶ τὸν πρὸς τοῦτο ἔχουσι μόνον· ὅρα ἐν
 τῇν ὄντων τὴν οὐτακτον ὑπόβασιν· τὰ μὲν, εἰσιν αὐτοὶ ἐν
 γναι μεταβολῆς πάσης, καὶ τῆς κατὰ ταύτην κινήσειως, ἐ
 ξηρημένα· τὰ δὲ, ἀκίνητοι ὄντα, κατὰ μὲν τὸ εἶναι, ἀπ
 συμπεπλεγμένῃ ἔχουσι τῇ δυνάμει τὴν ἐνέργειαν· κατὰ
 δὲ τὴν μεταβάσιν, τῷ μὲν χρόνῳ διακρινομένην ἀπ' αὐτῆς,
 ἐξ ἀνάγκης μέντοι αὐτῇ ἐπομένην· τὰ δὲ, καὶ τὸ εἶναι, καὶ τὸ
 κινεῖσθαι κατὰ πῃνα χρόνον ἔχοντα, τὴν πρὸς ἐκάτερον δύν

τῇ παιδαρίῳ, τῇ ἰσορίῳ ἡ γονυμάνῳ ὅν μύθους, καὶ οὐ
σωίσαντων * ἥσι. Τοιαῦτα μὲν
οὐκ αἰπλά, καὶ τὰ νοητὰ ἥδη. τὰ δὲ σωθέντα, καὶ ἐπ' ἑ
κάνων τὴν πρόσθον εἰληχότα, καὶ ὕλης μετέχοντα, ἢ αἰετὸ
ἥδους σίγειν πεφυκῶς ὡς τὰ οὐρανία, εἰ χεὶρ καὶ ἐπ' ἐκεί
νων τὸ τῆς ὕλης ὄνομα καινότερον λέγειν, ἢ παρὰ μέρες δὲ
χειρῶν τε αὐτὸ, καὶ ἀποβάλλειν, ὡς τὰ ὑπὸ σελήνῳ, ἐν ἡ
γίᾳ τὰδε εἶναι φησόμεν, ἀλλ' οὐκ ἐν ἡγίᾳ. καὶ ἐφ' ὧν τὸ
διωάμη κατὰ χρόνον διακρίνεται τοῦ κατ' ἐίρηνας, ὑπὸ
τούτων κατὰ μὲν τὸν χρόνον, πρότερον ἔσται τὸ διωάμη,
κατὰ δὲ τὴν φύσιν, τὸ κατ' ἐίρηνας. δὲ μὲν γὰρ πρό
τερον ὑπὸ τῆς πρὸς τὸ δὲ πείχων, ἵνα καὶ ἀγεῖναι δύ
νηται ὕστερον ἢς ἐκείνο, πρὸς ὃ ἔχων ὑπὸ τῆς πρὸς
τὸ μὲν κατ' ἐίρηνας, τέλειον. τὸ δὲ κατὰ διωάμην, ἀ
πείλει. τὸ δὲ τέλειον, τοῦ ἀπείλου τῇ φύσει πρότερον, ἀπὸ
γὰρ τῇ ὑπερτέρῳ ὑπὸ τὰ κατεδείξερα πρὸς τὴν ἢ κατὰ
φύσιν οὐτακτως τῇ πραγμάτων ἀποδείξει, δῆλον ὅτι
προηγέσται κατὰ φύσιν τὸ ἐίρηνας, τοῦ διωάμη. μὴ
γὰρ προῦπαρξάντος τοῦ κατ' ἐίρηνας ἀνθρώπου, πῶς
αὐτὸ ὑποστῇ τὸ ἔμβρυον, ὃ λέγομεν εἶναι διωάμη ἀνθρώ
πον; πλάτος μάλιστα πολὺν, μάλλον δὲ βάθος ἔχει ἢ τοῦ δυ
νάμη πρὸς ἐίρηνας συμπλοκή. ἐφ' ὧν μὲν οὐκ οὐτω σφο
δρὰ κειρατμίσθης διωάμειος ὑπὸ τῆς ἐίρηνας, ὡς κα
τὰ μόνον τὸν λόγον, καὶ τὴν ἐπίνοιαν ἀπ' αὐτῆς διακρίνει
ται, ὡς πορὶ ὑπὸ τῆς οὐσίας ἔχει τῇ οὐρανίῳ. οὐ γὰρ ὧν
ποτὶ κατὰ διωάμην ὁ ἥλιος, ὕστερον γίγνεται κατ' ἐίρηνας
αὐτῶν, ἢ πορὶ ἀδιωάτον ἐπὶ τῇ ὅλων προηγέσται, τῆς μὲν
τάξεως, τὴν ἀταξίαν. τοῦ δὲ κόσμου, τὴν ἀκοσμίαν, ὅν
τος θεοῦ. καὶ τὸν δημιουργὸν τοῦ παντός, ποτὶ μὲν εἶναι
διωάμη, καὶ ἀτελὴ δημιουργὸν, ποτὶ δὲ ἐίρηνας, καὶ

ἰπαγομένῳ ὁρῶμεν τὴν μὲν διῶαμιν, ἣς τὴν ἔξῃ· τὴν
 δὲ ἔξιν, εἰς τὴν ἐνδύσασθαι, ὡς ὑπὸ πύλος οἰκῆον. οὐδὲν γὰρ
 αὐτῆς ἔστι ὁ φίλος, ἀλλ' οὐδ' ἰσχύος μενούσης· διὰ ταῦτα δὲ
 ὁ ἀκραγανπνὸς σοφὸς ὑπὲρ ἀπίζων ἔνι ποδὶ θεῶν ὡς ἀν-
 θρωποειδῶν ὄντων παρὰ τοῖς ποιηταῖς λεγομένους μύθους,
 ἐπὶ γὰρ προηγουμένως μὲν ποδὶ ἀπόλλωνος, ποδὶ οὐλοῦ
 αὐτῶ προσιχῶς ὁ λόγος, κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ ποδὶ
 τοῦ θεοῦ παντὸς ἀπλῶς ἀποφαινόμενος·

» Οὐτε γὰρ ἀνδρομένη κεφαλὴ κατὰ γῆα κέκασται,

» Οὐ μὲν ἀπαύνατων γε δυνά κλάθει αἰσουσιν,

» Οὐ πόδες, οὐ θοὰ γούνα, οὐ μῆδεα λαχύνεσται,

» Ἀλλὰ φρενὶ ἰσχυρῇ, καὶ ἀδίσφατος ἐπλετο μῦθον,

» φρονέσι κόσμον ἀπαντα κατὰῖσουςα θεῶσι;

διὰ τοῦ ἰσχυρῆ, καὶ τὴν ὑπὲρ νοῦν ἀντιλήμφοις αὐτῶν. οὐδὲ
 τῇ συνείτῳ ἔνι μύθοις παραμεινσάντων τοῦ παρὰ τοῦ
 νοῦ τοῖς ἀκροαμένοις αὐτῶν ἀφορμαίς, δι' αὐτὴν ἀπῆλθονσι
 μὲν τοῖς κατὰ τὸ φαινόμενον λεγομένοις, ζητήσουσι δὲ
 τὴν ἀληθεῖα, καὶ ὑπὸ πλάσματος ἐκείνου τῇ μύθων αἰσιστο-
 μένῳ διαλέσασθαι, εἰ μὴ τύχοιεν ἡλικίᾳ διακείμενοι τὰς
 ψυχάς· πῶς γὰρ ἀνθρωποειδῆ τοὶ ἐξ οὐρανοῦ, καὶ γῆς, εἴ-
 τε τῇ ἐμφανέῳ, ἢ τε ὡς ὁ ἀληθὴς λόγος τῇ *
 καὶ τῇ ὑπὲρ τούτοις κρυφίᾳ ἀπᾶν λεγόμενα τὰ γένε-
 σιν ἔχον; τίς δὲ ἀνίσταται κατὰ τὸ φαινόμενον ἀκούειν αἰ-
 δοῖα οὐρανοῦ, καὶ τούτων ἐκτομάς; καὶ τίς ἀφροδίτης ἐξ
 αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν ῥιφθέντων γένεσιν, παίδων ᾧ κα-
 ταπόσης; καὶ αὖθις ἐμέτοις; καὶ ὅσα τοῖς ὑπολαμοῖς
 τοῖς ὑποβηθούντες; οὕτως ἀποφαινόμενα πλάθουσιν οἱ μῦ-
 θοι· πῶς δὲ τὰς ὑπὸ θεῶν λεγόμενα μίξεις; οὐ παραπλη-
 σίως τῇ τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὴν γῆν μυθευμένῃ μίξει νοήσο-
 μεν. ἀλλ' ἐπανελάβομεν, ὅσον ἡς ταῦτα ἐξέβημεν, φηδοῖ

ὄντων ἐκινήσονται. ἢ τοίνυν τὸ μὲν κυρίως ἀναγκαῖον τοῖς
 αἰδέοις προσήκει τῇ ὄντων, τὸ δὲ κυρίως διωκτὸν, ὅπερ
 ἐστὶ τὸ κατ' ἐπιτηδεύουσα, μόνοις τοῖς ἐν γένεσι, καὶ φθορᾷ,
 ἢ ἔσται ὡς τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τὰ ἐν γένεσι, καὶ φθορᾷ, οὐ
 τῶς ἢ ἐνδύγεια πρὸς τὴν δυνάμιν. φύσις δὲ πρότερά τὰ
 αἰδέοις τῇ γνητῶν. φύσις ἄρα καὶ ἡ ἐνδύγεια τῆς δυνάμεως
 μετὰ πρότερά. Ταῦτα οὕτω συλλογισάμενος, ἀποφ
 φαίνεται λοιπὸν πᾶν φιλοσόφως, καὶ βιωρητικῶς ποῦ
 τῆς οὐτάκτου τῇ ὄντων προόδου τε, καὶ ὑποβάσειως, τὰ
 ἀκόλουθα τοῖς συλλογισμένοις. ὅτι τὰ μὲν πρώτιστα,
 καὶ ἀκρότατα τῇ ὄντων, εἶς ἐστὶ τὸ νοητέον, καὶ θῆαι, αὐ
 τοῦ ἐνδύγεια εἶναι ἐκινήσονται, ἀλλ' οὐχὶ ἐνδύγεια τοιαύτῃ ἢ
 ναι. τοῦτο μὲν ὅτι τοῖς ἐξ ὕλης τὸ εἶναι ἔχουσι, καὶ διὰ
 τοῦτο σωθέοις τε οὖσι, καὶ τοῖς κατ' ἐπιτηδεύουσα δύ
 νάμειος μετέχουσιν, ἀρμόσει τῇ ὄντων, καθ' ὃ τοῦ εἶδους
 ἢ αἰή, ἢ ποτὲ δυνάμει μετέχον. ἐπεὶ καὶ αἰή ἐστιν ἐνδύγεια
 μὲν τὸ εἶδος, δυνάμει δὲ ἡ ὕλη. ἐνδύγεια δὲ τὸ σωαμι
 φότερον, ἅπ' τοῦ εἶδους. ταυτὸν δὲ ἡπεῖν, τῆς ἐνδύγειας
 μετέχον. ἐπ' ἐκείνων δὲ, ἅτε παντελῶς ἐξηρημέναν τῆς
 ὕλης τῇ τε οὐσίᾳ, καὶ τῇ ὁρβῇ, καὶ ἀδιασφόρῃ ποῦ αὐτῶν
 ὑπὸ νόῳ, ἢ μὲν ὑπὸ τῆς οὐσίας, οὐδεμίαν ἔξῃ χάραν, διὸ οὐ
 δὲ μεταβολή τις, οὐδὲ χρόνος, οὐδὲ τὸ εἶδοποιεῖται, ἢ ποτὲ,
 ἢ αἰή. ἅς τε οὐδὲ τὸ ἐνδύγεια εἶναι, καὶ λείπειται. ἥδη δὲ
 αὐτὰ χωριστὰ ὄντα τῆς ὕλης, αὐτοῦ ἐνδύγειας προσαγορεύο
 μεν, οὐ διακρίνοντες τὴν ἐνδύγεια τῆς οὐσίας, καθάπερ
 καὶ ὑπὸ τῇ σωθέων, ἀλλ' οὐσιαστικῶς αὐτὰ κατὰ ταύτην
 ἀποφαινόμενοι. διὸ ποῦ ἐν τῇ μετὰ τὰ φυσικὰ
 οὐ ὄντως εἰδὸς τῇ οὐσίᾳ φησὶν ἐνδύγεια εἶναι. καὶ ὅτι
 ὑπὸ τῇ μετὰβάλλεται πεφυκέντων, ἐφ' ὧν καὶ τὸ δύ
 νάμει βιωρεῖται, καὶ τὸ καθ' ἑξῆς, καὶ τὸ κατ' ἐνδύγεια,

ἅτε πάντα ἔχουσιν δυνάμει, κατ' ἐνέργειαν δὲ οὐδέν. τὸ
 δὲ ἀδυνάτον, καὶ ἔξω πέπλωκε παντὶ τῶν ὄντων. οὐ
 γὰρ αὐτὸ ἐλεῖν το ἵνα ἀδυνάτον, εἴ πορ ἔχει τὸ οὐκ εἶναι
 πρὸς τὰ ὄντα πέρασόν, ἢ ἐν τῇ ὑλῇ, ἢ ἐν τῇ ταύτης ἀμυδίᾳ
 πρὸς τῇ σφύρῃ. ἢ μὲν γὰρ σφύρῃς, ἀναγκάει πρὸς τὸ
 γίνεσθαι. ἐξ αὐτῆς γὰρ ἢ τὸ εἶναι τῇ γιγνομένων μετὰ
 βολή. τὸ δὲ ἀδυνάτον, οὐδέ ποτε αὐτὸς τὸ δυνατὸν μετὰ
 βόλῃ. διήσκει οὖν τῇ μὲν ἀναγκῇ εἶναι, ὑπερξείναι αἰσίου
 σημαίνουσι, τῇ ἄλλαν τρέπων ἀκολουθεῖν, ὡς ὑποχέγραν
 πᾶσι τοῖς ἀναγκάσας τὸ μὴ εἶναι, τὴν τε, οὐ δυνατὸν μὴ εἶ
 ναι, καὶ τὸ οὐκ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι, καὶ τὸ, ἀδυνάτον
 μὴ εἶναι. τῇ δὲ ἀναγκῇ μὴ εἶναι, τὸ οὐ δυνατὸν εἶναι,
 καὶ οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι, καὶ τὸ ἀδυνάτον εἶναι. δὴλη
 δὲ ἐκ τούτων, καὶ τῇ ἀντικειμένων αὐταῖς, ἢ ἀκολουθία.
 ἐξῆς δὲ τούτοις, ὡς διείξαι βουλόμηνος ὅτι αὐτῇ ἀκολουθεῖν
 τῇ φυσικῇ διακοσμήσει τῇ ὄντων, προσηγῆσθαι ἀξιοῖ τοῖς
 τοῦ ἀναγκάου προτάσεις τῇ ἄλλων. ὑφηγεῖσθαι μὲν προ
 τίθεται τοῖς τῇ ὄντων τέξεις κατὰ τὸν προσηκόντα τρό
 πον τῇ προκειμένη θεωρίᾳ. πρὸ δὲ τοῦ, ὡς πορ λημι
 μάχον τι προλαμβάνει, ὅτι τῇ φύσει προτίει τῆς κατ' ἐ
 πιτηδεότητις δυνάμειος ἢ ἐνέργειας. τοῦτο δὲ κατασκευά
 ζει ὡς πόρισμά τι κατὰ τὸν μετρίτεράς ἐκ τῇ ἡρημένων
 πρὸς τὸ κατασκευάζειν χρῆσιμον σωμαίων. ὅτι τὸν ἀναγκ
 αῖον, ὡς μόνον τοῦ κατ' ἐνέργειαν ὄντος θεωρεῖται. καὶ τοῦ
 το εἰκότως. τοῦ γὰρ δυνατοῦ κατ' ἀμφοτέρων ὡς ἐλέγξ
 μος, κατηγορευμένου, τῆς τε ἐπιτηδεότητος, καὶ τῆς ἐνερ
 γείας, τὸ εἶπρον μόνον τῇ σημανομένων, τὸ ὡς τῆς ἐνερ
 γείας ὡς φέρεται σωμαδὲν τῷ ἀναγκάει δυνάμειος. ὡς πρὸς
 τὸ ἀναγκάον, οἶον ἐπὶ τὸ μὴ ποτὲ μὲν εἶναι, ποτὲ δὲ μὴ εἶναι,
 ἀλλ' αὖ ἐς αὐτὸς ἔχον, ὡς μόνων τῇ αἰ. κατ' ἐνέργειαν.

ἀδυνάτον ἦναι, ὡς αὐτὸν ἀναίρουσι τὴν τοῦ πράγματος ὑπερξίν. τὸ δὲ ἀναγκαῖον ἦναι, οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὡς πορ μὲν τὸν τρόπον τῆς ὑποτάξεως πρὸς τὸ δυνατὸν, καὶ ἐνδεχόμενον διαφθόρῳ. μᾶλλον ἄρα διατίθεται αὐτῶν ἢ ἀδυνάτον ἦναι, τῆς ἀναγκαῖον εἶναι. ὥς τε καὶ μᾶλλον αὐταῖς σωίσεται ἢ οὐκ ἀδυνάτον ἦναι, τῆς ἔκ ἀναγκαῖον εἶναι. ἢ κότως ἄρα τὴν, οὐκ ἀδυνάτον ἦναι, καταλιπὼν ὁ Ἀριστοτέλης ὡς ἀκολουθοῦσα αὐταῖς, μόνον μετέταξε τὴν οὐκ ἀναγκαῖον ἦναι.

- ” Καὶ ἐπὶ δὴ ἀρχὴν ἴσως τὸ ἀναγκαῖον, καὶ μὴ ἀναγκαῖον
 ” πάντων ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, καὶ τ' ἄλλα ὡς τούτοις ἀκολουθεῖ
 ” θεωρεῖται, ὡς σκοπεῖν δεῖ. φανερὸν δὲ ἐκ τῶν ἡρημένων, ὅτι
 ” τὸ ἐξ ἀνάγκης ὄν, κατ' ἐνόρησιν ἐστίν. ὥς τε ἢ πρότερον
 ” τὰ αἰθια, καὶ ἐνόρησε δυνάμειος πρότερον. καὶ τὰ μὲν
 ” αἰθια δυνάμειος, ἐνόρησιν ἐστίν. ὅσον αἰ πρώτοι οὐσίαι.
 ” τὰ δὲ μετὰ δυνάμειος. αἰ, τῇ μὲν φύσει, πρότερα. τῷ δὲ
 ” χρόνῳ, ὕστερα. τὰ δὲ, οὐδέποτε ἐνόρησιν ἐστίν, ἀλλὰ δυνάμειος
 ” μὲς μόνον.

Ἀκολουθοῦντες ἐν τούτοις, καὶ θεωρητικὰ πρὸν προηγεῖσθαι ἀξιοῖ τὰς τοῦ ἀναγκαῖου προτάσεις ἐν τῷ διαγράμματι, τῶν κατὰ τῶν ἄλλοις τρόποις προτάσεων: ἵπεται δὲ ἐκ κένανσ' ταύταις, οὐ μὲν ὅτι κοινότερον ἐλέχτο εἶναι τὸ δυνατὸν τοῦ ἀναγκαῖου, καὶ εἶδε τὸν ποῦ τῆς ἀκολουθείας αὐτῶν διαλεγόμενον, προῦποσθίθεσθαι μὲν, καὶ ὡς ἡχοῦμενον λαμβάνειν τὸ ἰσχυρότερον, ὡς κέ ἐπὶ εἶναι δὲ πῶς τοῦ δυνατὸν ἵπεται τὸ κοινότερον. οὐ μὲντοι ἔμπαλιν, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὸ μὲν ἀναγκαῖον, τοῖς αἰθιαῖς τῶν ὄντων, καὶ θεοῖς προσήκει: τὸ δὲ δυνατὸν, τοῦ ἀναγκαῖου διαφθόρον, καὶ τὸ ἐνδεχόμενον, ἀπὸ τῆς ὕλης ἀναβλασκάνουσιν. ἐν ταύτῃ γὰρ, καὶ διὰ ταύτων, καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν δυνάμειος,

οὐτε ἀδυνάτον εἶναι εἶπεν, οὐτε ἀναγκαῖον εἶναι. ἀλλ' ἡ δὲ
 φροντίς ἐν τοῦ παύσασθαι τὰς σωτηριαγμένας προτάσεις συ
 νάδην ἀλλήλαις, οὐκ ἐπὶ δυνατὸν ὑποτάξεν τῇ οὐκ ἀδυνά
 τον εἶναι, τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι. διότι τὸ μὲν ἐκ ἀδυνά
 τον, ἐν ἀναρροῦν τὸ ἀδυνάτον, ὑπὲρ τῆν λοιπῶν παρ' αὐτὸ
 δύο ἀληθείαι, τοῦ τε ἐνδεχομένου, καὶ τοῦ ἀναγκαίου. τὸ δὲ
 οὐκ ἀναγκαῖον, ἐν ἀναρροῦν τὸ ἀναγκαῖον, ὑπὲρ τῆν λοιπῶν
 δύο ἀληθείαι, τοῦ τε ἐνδεχομένου, καὶ τοῦ ἀδυνάτου. ταῦ
 τα οὖν τὸ οὐκ ἀδυνάτον λέγω, καὶ οὐκ ἀναγκαῖον, ἔχοντες
 μέντοι κοινὸν τὸ ἐσάγειν τὸ ἐνδεχόμενον, ἔχοντες δὲ πῃ καὶ
 ἐκαστὸν πρὸς ἀλλήλας, καθ' ὃ τὸ μὲν, αὐτῶν, εἰσάγει τὸ ἀ
 ναγκαῖον. τὸ δὲ, ἀδυνάτον, οὐχ ὅσον τι συνάδην ἀλλή
 λαις. τὸ μέντοι οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι καθόλου εἰαυτὸ, συ
 νάδην τῇ οὐκ ἀδυνάτον εἶναι, διότι καὶ αἱ καταφάσεις αὐ
 τῶν τὸ αὐτὸ δυνάμει συνάδην ἀλλήλαις, τὸ, τε ἀδυνάτον εἶναι,
 καὶ τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. εἰ δὲ τις ἀποροὴ διὰ τὴν οὖν
 αὐτῶν μὴ τὴν μὴ ἐκ ἀναγκαῖον εἶναι, εἰσσε κατὰ τὸ ἐξ
 ἀρχῆς διάγραμμα πτάξαι ὑπὸ τῶν δυνατὸν εἶναι, τὴν
 δὲ οὐκ ἀδυνάτον εἶναι, μετέταξε, θεὸς αὐτῇ τῇ συνά
 δην τῇ οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι δυναμένῳ, τὴν ἐκ ἀδυνάτου
 μὴ εἶναι; πρῶτον μὲν ὁρῶμεν, πρὸς τίτακτο ἐν τῷ δια
 γράμματι ἡ οὐκ ἀδυνάτου εἶναι, τῆς οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι.
 καὶ μελοῖσθαι, τοῦ αὐτοῦ μέλλοντος συμβαίνειν, μὴ φροντί
 ζειν τῆς τοῦ ὑστέρου πρὸς τὰς πρὸ αὐτοῦ συμφωνίας, ἀλλὰ
 πῶς αὖ τὸ πρὸ τῆς τῷ ὑστέρῳ συνάδην ὁφθαί. ἔπεται ὅτι
 τὸ δυνατὸν εἶναι, καὶ τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι, ὑπάρχειν τὴν ἀ
 ποφάσσονται τὰ πρᾶγματα, πρὸς ὧν λέγονται, καὶ κατὰ
 τὸνδε τὸν τρόπον ὑπάρχειν. διὰ ταῦτα οὖν, διαφωνήσου
 σι μὲν πρὸς αὐτά, τὸ, τε ἀδυνάτον εἶναι, καὶ τὸ ἀναγκαῖον
 εἶναι. κατ' ἄλλω μέντοι, καὶ ἄλλω ἐννοίαν. τὸ μὲν γὰρ

ναὶ πθέμενος, ὥς πορ ἐν τούτοις τὸ ἐνδεχόμενον ἔχεν ἀ-
 ξιούμεν. εἰ δὲ καὶ ἀποδιδούς τοῦ ἐνδεχομένου τὸν ὀρίσι-
 μόν, ἀποφαίνοιτο αὐτὸ μὴ τε ἀναγκαῖον εἶναι, μὴ τε ἀδυνά-
 τον, οὐ τοῦ ἀπλῶς ἐνδεχομένου φήσεμεν εἶναι τὸν λόγον,
 ἀλλὰ τοῦ κυρίως λεγομένου, καὶ μετὰ τὸν αὐτὸν ὄντος, καὶ
 τοῦ αὐτὸ μὴ ὄντος κειμένου. καὶ τοῦτο δὲ ὁμοίως καὶ τῷ δυ-
 νατῷ τῷ κυρίως ἐφαρμόσθην. ἐπεται ἡ μόνον λαμβάνου-
 μεν τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον, αὐτὸ μὲν δηλονότι οὐχ ἔφε-
 ται τῷ ἀναγκαίῳ, ἀκολουθήσει δὲ αὐτῷ τὸ, οὐκ ἐνδεχόμενον
 εἶναι, οὐχ ὡς αὐτῷ τῷ ὑπόστασιν τοῦ πράγματος ἀρδην
 ἀναρροῦν, ἀλλὰ μόνον τὸν ἐνδεχόμενον τῆς ὑποστάσεως τρε-
 πόν, καθ' ἑποχὴν τὸ ἐνδεχόμενον λέγομεν οὐκ ἀναγκαῖον.
 καὶ κατὰ ταύτην μέντοι τοῦ ἐνδεχομένου τῷ ἐννοιαζομέ-
 νῳ ὁ Ἀριστοτέλης ἀκολουθεῖν ἔφη τῷ ἐνδεχόμενον εἶναι, τὸ
 οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. διότι γὰρ τὸ ἐνδεχόμενον κατὰ
 πάσαν τῇ πρὸς αὐτοῦ ἐννοιαζομένου τοῦ ἀδυνάτου δίδεσκει, τὸ
 ὅτι ἀδυνάτον εἶναι, ταυτὴν σημαίνει τῷ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι,
 συμβαίνει τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι, διαφώνειν μὲν πρὸς
 τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, σωφρονιστὴν δὲ τῷ ἔκ ἀναγκαῖον μὴ εἶ-
 ναι. οὕτω δὲ καὶ τῷ ἔκ ἀναγκαῖον εἶναι, ἀκολουθεῖ πρὸς ἐπε-
 ῶσαι φήσεμεν τὸ, ἔκ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι. ἀλλ' ὑποβοήθει-
 βα τὸ, πὶ δυνατὸν, καὶ τὸ ἐνδεχόμενον μόνον σημαίνει τὸ
 κυρίως τοῖς ὀνόμασι τούτοις καλούμενον, ὅπορ αὐτὸς ἐν-
 " τοῖς ἀναλυτικαῖς ὀρίσατο, εἰπών. ἐνδεχόμενον δὲ λέ-
 " γω, ἔμην ὄντος ἀναγκαίου, πθέμενος δὲ ὑπερχαν, οὐδὲν ἄ-
 " δυνάτον συμβαίνει. ποίᾳσ' φήσεμεν αὐτοῖς ἀκολουθεῖν
 τῷ ἀδυνάτῳ, καὶ τῷ ἀναγκαίῳ προτάσεις, φημί δὲ ὅτι ὅσον
 μὲν πρὸς τὸ δυνατὸν εἶναι, καὶ ἐνδεχόμενον εἶναι
 ἀκολουθεῖ, ὁρῶντες ἔχεν δόξαι τὸ ἐξ ἀρχῆς τῇ προτάσεων
 διάγραμμα. τὸ γὰρ κυρίως δυνατὸν, καὶ ἐνδεχόμενον,

εἶναι, μετατρέχει, καὶ αὐτὸ αὐτῆς θῆναι τὴν οὐκ ἀναγκαῖον
 μὴ εἶναι. λέγουσι γὰρ αὐτὸ ὅτι τὸ μὲν οὐκ ἀδυνάτον εἶναι, ἀμ-
 φοτέρους συμφωνεῖ τοῖς τοῦ δυνάτου σημαυνομένοις, καθά-
 πορ καὶ τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. διὸ ἀμφω ταῦτα ὑπε-
 τρέξαμεν τῷ δυνάτῳ εἶναι, κατὰ τὸ διτύπρον διαγράμμα-
 μα. τὸ μέντοι οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι, τῷ μὲν, κατ' ἐπιτη-
 δότητα δυνάτῳ συναδόν. τοῦ δὲ, κατ' ἐξάρχην, καὶ συμ-
 φυοῦς τοῖς ὑποκειμένοις ἀπάδον, ἡκότως ἐχωρίσαμεν
 τῆς πρὸς τὸ ἀπλῆς δυνάτῳ ἀκολουθείας. ἀλλὰ μή ποτε
 τοῦ μὲν συμφωνεῖν πρὸς τὰς τοῦ δυνάτου προτάσεις, τὰς
 τοῦ ἀδυνάτου, καὶ τοῦ ἀναγκαῖου φαινέμεθα, διὰ τούτων
 πεφρονπόντες μὲν, ἡμῖν τοῖς ὅτι ἡ ἐξάρχης ἀπορία, κα-
 μένων ἐν τῷ διαγράμματι τῇ τοῦ ἐνδεχομένου προτά-
 σεων. πάλιν γὰρ αὐτὸ τοῦ δυνάτου τὸ ἐνδεχόμενον λαβ-
 βόντες, ἐκωτίσαμεν, πότερον ἔπειτα τῷ ἀναγκαῖον εἶναι
 τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι, ἢ οὐ. ἡ μὲν γὰρ ἔπειτα, ἐπεὶ δὴ τὸ
 ἐνδεχόμενον μεταξὺ κείμενον τοῦ ἀναγκαῖου, καὶ τοῦ
 ἀδυνάτου, δυνάται ποτε καὶ μὴ εἶναι, ἔστι τὸ ἀναγκαῖον
 εἶναι, ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι. ἡ δὲ μὴ ἔπειτα, μείζονι ἀτό-
 πῳ πᾶσι πεφρονέμεθα, ὁμολογεῖν ἀναγκαζόμενοι, ὅτι ἔστι τὸ
 ἀναγκαῖον εἶναι, οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι. πρὸς ταῦτα οὐκ
 ἔστι πῶς, ὅτι πρῶτον μὲν φαίνεται ὁ Ἀριστοτέλης ὀνόματι μό-
 νον διακρίναν τὸ δυνάτῳ τὸ ἐνδεχόμενον. τὴν γοῦν
 ἐν τούτοις παρεδεδομένῳ τοῦ δυνάτου διαίρειν, σαφ-
 φῶς οὐρίσκομεν κατ' ἀρχὰς τῇ ἀναλυτικῇ ἐν τῷ πᾶσι
 ἀντιστροφῶν λόγῳ, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐνδεχομένου λεγομένῳ, ἐν
 11 τοῖς φησιν. ὑπὲρ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου, ἐπεὶ δὴ πολλὰ χῶς λεί-
 12 κεται τὸ ἐνδεχόμενον, καὶ τὸ ἀναγκαῖον, καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον,
 13 καὶ τὸ δυνάτῳ, ἐνδεχόμενον λέγομεν. τὸ δυνάτῳ ἐνδε-
 νοῖς κατὰ μόνον τὸ ἐπαμφοτερίζον, καὶ μὴ πᾶσι ἐκβεβηκέ-

τὴν κατὰ τὴν ἐνδύσαν λεγομένην δυνάμιν, ἐπὶ γὰρ
 ἐκείνη δὲ καὶ ὑπὸ τοῖς ἀκινήτοις. διὰ τοῦ σωδύσμου ἐνδε
 κνύμενος ὅτι τυχὸν μὲν, καὶ ἐν τοῖς τοῖς θεωρεῖται ποτε
 ἢ τοιαύτη δυνάμεις, ὅταν ἀπολάβωσι τὴν αὐτῶν τελειότη
 τα. πρὸς ἣν ἐπηγομένην ἔχον τὴν κατ' ἐπιτηδεύουσαν
 δυνάμιν. πρὸ τούτων μέντοι ἐν τοῖς ἀκινουμένοις, ὅπερ
 ἐστὶν τοῖς ἔρασιν. καὶ πρὸ ἐκείνων, ἐν τοῖς ἀκινήτοις, τὸν
 τίαν, ἐν τοῖς νοητοῖς, καὶ θεοῖς αἰπόις, τῆς κατ' ἐπιτηδεύου
 σαι δυνάμεως. ὑπὸ μὲν τῇ νοητῶν, οὐδὲ μίαν χάραν ἔσ
 χην δυνάμεως. ὑπὸ δὲ τῇ ἔρασι, ἔσται μὲν, ὡς δηλοῖ
 αὐτῶν ὁ κατὰ τόπον μεταβάσεις, αἱ μέντοι συμπεπλεγ
 μένης πρὸς τὴν ἐνδύσαν. ὅπου γὰρ προσφύει αἰεθέρ
 ξατο ποδὶ αὐτῶν ἐν τοῖς μετώροις, αἱ ἐν τλήν ἐστιν αὐτῶν
 ἢ κίνησις. ὑπὸ δὲ τούτων, τὸ ἀμφὶ δὲ ἀληθείας ἡπεῖν, τὸ δυνά
 τὸν εἶναι βαδίζειν, ἢ εἶναι, διχῶς γράφεται φαιμέν. ἢ γὰρ
 ἔσται ὡς ἐξεθέμεθα, ἢ ἀπὸ τοῦ δυνάτον, τὸ μὴ ἀδυνάτον.
 ἢ μὴ οὐ γράφεται τὸ δυνάτον, αὐτόθεν ἔσται ὁ λόγος ποδὶ
 τοῦ ἐξ ἀρχῆς προκειμένου, ὅτι τὸ τοῦ δυνάτου ὄνομα, καθ'
 ἐκαστέρας τῆς δυνάμεως κατηγορεῖται, τὴν κατ' ἐνδύσαν,
 καὶ τῆς κατ' ἐπιτηδεύουσαν. διὸ ὡς μὲν κατηγορούμενον
 τῆς κατ' ἐνδύσαν, καὶ τῆς κατ' ἐπιτηδεύουσαν, ἔπειτο αὐ
 τῷ ἀναγκάει. ὡς δὲ καὶ ὑπὸ τῆς κατ' ἐπιτηδεύουσαν λεγο
 μένης, καὶ διὰ τοῦτο ἔπειτο μφοπεριζούσης κατηγορούμενον,
 ἔκτι αὐτῷ ἔπειτο. καὶ τῷ αὐτοῦ ἀκολουθῶν ἐπὶ τὸ ἐξῆς ὑπὸ
 φερόμενον, τὸ, ὡς τε, ἐπὶ τῷ ἐν μὲν τὸ καθόλου ἔπεται,
 καὶ τῷ ἐξ ἀνάγκης ὅτι ἔπεται, τὸ δυνάτω εἶναι. οὐ μέν
 τοι πᾶν. ἢ δὲ ἀπὸ τοῦ δυνάτον γράφεται τὸ μὴ ἀδυνά
 τον, εἴη αὐτῷ ὡς πρὸ ἀπολογίας ταύτην πῆθαι ὑπὲρ τοῦ, τὴν
 μὲν ἐκ ἀδυνάτου εἶναι τεταγμένῳ ἵσσαι ὑπὸ τοῦ δυνάτον
 εἶναι κατὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς διάγραμμα, τὴν δὲ ἐκ ἀναγκάων

ἀλλὰ ταῦτα μὲν κατὰ τὴν πρώτην, ὅπου ἤρηνται πλειονά-
 κει, ἀπαίνησιν, πρὸς οὗ ἄξιωμάτις μὴ ἔπειδαι τῷ ἀνὰ γ-
 καίω τὸ ἐνδεχόμενον. οἷον, λέγοντες τοῦ φιλοσόφου ὡς
 οὐδ' ὡς τῇ συγγενεσάτων πρὸς ἀλλήλας δυνάμειν, καὶ
 καθ' ἕνα λόγον, ὃν ἐκάλειτο ἁδὸς θεωρουμένων, φημί δὲ τ-
 ἀλόγων ὁρθῶς ἔχει τὸ λῆγναι, ὅτι ἅπαν τὸ δυνατὸν ἦναι,
 δυνατὸν ἐστὶ καὶ μὴ ἦναι. τούτοις δὲ ἐφεξῆς ἐπαίγει τὴν
 ἀκριβεστάτην διόρθωσιν τοῦ θεωρήματος, ὡς δὲ κινῆς ὅπως
 ἀμφω ἀληθῶς εἰλέμετο καὶ τὸ ἔπειδαι τῷ ἀνὰ γκαίω τὸ
 δυνατὸν, καὶ τὸ μὴ ἔπειδαι κατ' ἄλλο, καὶ ἄλλο τῇ ὑπ' αὐ-
 τοῦ σημαυνομένων. καὶ φησὶν, εἶναι δὲ δυνάμεις, ὁμῶν ὁμοί-
 ῃσιν. ὡς αὖτε εἴλεγε, μάλιστα μὲν οὐδ' ἀν' ὁμοιότητι συγ-
 χωρήσασθαι ἀλλήλας ἦναι πάσας τὰς ἀλόγους δυνά-
 μεις, ἡ ἡρμένη ἀπορία δυνάται προχωρεῖν. εἰδέναι μέν-
 τοι χρὴ ὡς πολλοὶ δέουσι τοῦ ὑπὸ ἐν π' ἀνὰ γκαίω γένος αἰ-
 ἐν ἅπασιν τοῖς οὖσι δυνάμεις. κατὰ μόνον γὰρ τὸ ὄνομα
 κοινωνοῦσαι, κατὰ δὲ τὴν φύσιν, πλεονον ὅσον διετήκασιν.
 ἦτα καὶ ποιῆται αὐτῶν τὴν διαίρεσιν, ἣν ἡμῖς φθάσαντες
 παρὰ διδῶκαμεν, καὶ ὡς δὲ κινῆσι ποῖον μὲν τῇ σημα-
 νομένων τοῦ δυνατοῦ, κατηγορεῖται τοῦ ἀνὰ γκαίω, ποῖον
 δὲ οὐ. τούτων οὖν φασκῶν ὄντων ἐκ τῇ πρότερον ἡμῖν ἡ-
 ρημένων, ἐξῆς ἐκαστα τῇ ὑπερσείως ἐν τῇ ῥήσει διεμένων
 βασιανίζοντες, πρῶτον μὲν ἐν τῷ. καὶ αὐτὴ μὲν, ὡς τοῖς
 κινητοῖς ἐστὶ μόνους ἡ δυνάμεις. ἐκείνη δὲ, καὶ ὡς τοῖς ἀκι-
 νῆτοις. κινητοὶ μὲν εἰρηδαί φασκῶ, τὰ πεφυκότα μὲν
 κινῆσθαι, μὴ μέντοι ἥδη κινούμενα. τοιαῦτα δὲ μόνος τὰς
 ἐν γένεσι, καὶ φθορᾷ. δυνάμειν δὲ ἡλῆφθαι μὲν, οὐ τὴν
 κατ' ἐπιτηδεύτητα μόνον, ἀλλὰ τὴν πεφυκότα χωρίζε-
 σθαι τῆς ἐνδεχόμενης, ἵνα καὶ ἐν μόνους θεωρῆται τοῖς ἐν γένε-
 σι, καὶ φθορᾷ. διὸ πρὸς ταύτην ἀντιπῆξις ὁ φιλόσοφος
 τὴν κατὰ

πρὸς τὴν ἀπρίαν τὴν χρονικὴν λέγων, ἀλλ' ὥς αὐτὴ
 τὸ ὑποκείμενον· ὅτι μὲν οὐκ ὑπὸ μόνων τ' ἀλόγων δυ-
 νάμεων, αἱ ὁμοθετεῖς λέγονται εἶναι ἀλλήλων κατ' αὐτὸ τὸ
 ἀλογον εἶναι, ἀληθὲς ὁ λόγος ὁ λέγων. ἅπαν τὸ δυνατόν
 εἶναι, δυνάσθαι καὶ μὴ εἶναι, φανερὸν ἐκ τῶν ἡρημένων. ἔπει-
 δε τὰς μετὰ λόγου δυνάμεις ἀπάσας τῶν ἐναντίων ἡνά-
 φησιν, ὑπὸ μὲν ἀνθρώπων, τὸ λεγόμενον φανερὸν, ἥτε πε-
 ρὶ χυλὸν λαμβάνειν τὸν λόγον, ἥτε καὶ προαιρετικόν· ὁ γὰρ
 ὑγιᾶσαι δυνατόν δυνάσθαι καὶ μὴ ὑγιᾶσαι· καὶ ἐπὶ φα-
 νερῶ πῦρον ὑπὸ τῶν κατὰ προαίρεσιν γιγνομένων, ἐφ' ὧν καὶ
 αἱ βουλαὶ χάρασσιν· ὁ γὰρ λούσασθαι, ἢ βαδίσαι
 δυνάμενος, καὶ μὴ λούσασθαι δυνάσθαι, καὶ μὴ βαδίσαι·
 κύριοι γὰρ ἐσμὲν, ὥς διὰ πλεόνων κατισκδύσσει πρότε-
 ρον τῆς ἐαυτῶν προαίρεσεως, καὶ ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ τὸ πράττειν ἐ-
 καστον τῶν μετὰ προαίρεσεως γιγνομένων, καὶ τὸ μὴ πράτ-
 τειν· ὑπὸ δὲ τῶν θεῶν, τί δυνάμεν, ὥς πορ' ἀπορεῖ καὶ ὁ Ἀλέ-
 ξανδρος; ἢ γὰρ οὐκ εἶναι μετὰ λόγου τὰς δυνάμεις αὐτῶν
 φήσομεν, ἥπερ ἦσαν ὀρισμέναι, καὶ αἱ ὡσαύτως ἔχουσιναι,
 πάσης ἐξηρημέναι μετὰ βολῆς, ἢ ἥπερ ἦσι μετὰ λόγου, καὶ
 αὐτὰς εἶναι τῶν ἀντικειμένων ὁμολογήσομεν. λυσιπῶς οὖν ὁρί-
 σθῶς ἐκένος τὴν ἀπορίαν, λόγον ἐν αὐτῇ παρεληφθαι λέ-
 γων, τὸν διασκευτικόν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦς, ὑπὸ τὸ τίλησον
 προϊόντα, καὶ ἀπὸ τῶν προτάσεων, ὑπὸ τὰ συμπράσματα,
 οἷός ἐστιν ὁ ἡμέτερος· ἀλλ' ἐπὶ τὸν νοητὸν, καὶ κατὰ μίαν ἀπλή-
 ρως ὁρίσασθαι, καὶ αἱ ἐξ ὧν, ἅπαντα ὁρῶντα τὰ ὄντα· οἷον
 εἶναι αὐτὸς ἀποφαίνεται τὸν τῶν θεῶν νοῦν, ἐξηρημένον τὸ
 παντελῶς ὑπὸ ὕλης, καὶ τῇ ἐξίστασι δρομον ἔχοντα τὴν ἐξ ὁρί-
 σθαι· μή ποτε δὲ ἐξ δὲ προσήκει φάναι ἐπ' ἐκείνων τὸ τῷ λό-
 γῳ τῷ ἐξ ὀνομα· νῦν γὰρ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἀξιοῖ προσαγο-
 ρῆσαι· καὶ περὶ τῶν ἐξ ὀνομα τῶν ἐξ ὀνομα τῶν ἐξ ὀνομα τῶν ἐξ ὀνομα

γοῦνται δυνάμεις. τὸ γοῦν πῦρ θερμαίνειν, οὐ δυνάται καὶ
 μὴ θερμαίνειν. καὶ ἡ βῶλος ὑπὸ τὸν κέτω φθορμένην, οὐ δύ-
 νεται καὶ μὴ φθρεῖναι, ἢ μὴ τις αὐτῇ βία κωλύει τῇ ἐξω-
 θεῖ. ὅτι ὅτι ἐκ ὑπὸ πάντων τὰ ἄμοιρα λογικῆς δυνάμεως
 ἐκτείνεσθαι βούλεται τὸ λεγόμενον, ὥς τε καὶ ὑπὸ τῇ ἀλό-
 γων ζῶν ἐφαρμόζην, δηλοῖ ἐφεξῆς ὑποφθῶν. οὐα μέν-
 τοι δυνάται καὶ τῇ κατὰ τὰς ἀλόγους δυνάμεις ἅμα τὰ
 ἀντικείμενα διέχεσθαι. τῶν τε ὅτι ἀφύχων αἰπάθηται καὶ
 δυνάμεις, οὐαργῶς ἐπαμφοτερίζουσιν. οἶον, τὸ ἰμάριον
 διατμηθῆναι τε, καὶ μὴ διατμηθῆναι, ὁμοίως δυνατὸν. καὶ
 τῇ ἀλόγων ζῶν αἰποικητικῶν, οὐκ εἰσὶ μονήρης, καὶ κατη-
 νακασμέναι, ὥς περ ὑπὸ τοῦ πυρός, καὶ τῆς χιόνος ἐλέγο-
 μεν. βαδίσαι ὅτι φθρεῖ εἰπεῖν δυνάμειος ὁ κύων, δυνά-
 ται καὶ μὴ βαδίσαι, ταῖς προσπιπύουσαις αὐτῶν φασταφ-
 σίαις ἐπόμενος. ἐπεὶ δὲ ὁ λόγος ὁ κατασκευάζων μὴ ἐ-
 πεδαι τῷ ἀναγκαίῳ τὸ δυνατὸν, ὡρμάτω ἀπὸ τῇ ὑπερ-
 χουσῶν τοῖς ἐν γένεσι, καὶ φθορᾷ δυνάμεων. ὥς τοῦ μὴ
 ἀναγκαίου μὴ πεφυκότος ἐπαμφοτερίζην. τούτων δὲ οὐ
 μόνον εἶναι, ἀλλὰ καὶ μὴ εἶναι δυνάμεων; διὰ τοῦτο τῷ
 ἀρχῇ τῆς ἀπαντήσεως ἀπ' αὐτῶν τούτων ποιούμενος, φη-
 σί, πρῶτον μὴ ὑπὸ τῇ μὴ κατὰ λόγον δυνάτει. κυριώτε-
 ραι μὲν ὅτι ἡ δυνάμις ἢ τοῖς αἰδίοις ὑπάρχουσα διαπέ-
 φθυγε τὸ ἐπαμφοτερίζην, καὶ συνάδην τῷ ἀναγκαίῳ, πε-
 ρὶ τῆς ἐφεξῆς διαλέγεται, μετὰ τῆς προσηκούσης ἀκριβείας
 τῷ ἀπορίαν ὑπολόμπος. εἰσὶ μέντοι καὶ τῶν ἐν γένεσι,
 καὶ φθορᾷ δυνάμεις πνίες, οὐκ ἐπαμφοτερίζουσαι, σωζομέ-
 νων τῶν ὑποκειμένων, ἀλλὰ σὺν αὐτοῖς ὑπάρχουσαι τε, καὶ
 μὴ ὑπάρχουσαι. ὥς τε καὶ ἐκ μόνων τούτων ἐλέγχεται
 τὸν ἀποφαινόμενον, ὥς ἅπαν τὸ δυνατὸν εἶναι, δυνατὸν
 εἶναι καὶ μὴ εἶναι τῶν, ὥς φησιν αἱ ἐν ὁρρωτῶν, τὸ αἶ, οὐ

ρούμνον, ἢ πεφυκῶς εἰς τὴν ἐνδύσασθαι μεταβάλλειν, ἢ
 μὴ δὲ πεφυκῶς, ἀλλ' ἐπ' αὐτῷ μόνον τῷ αἰὲν διώκεσθαι τὸ εἶ
 ναι ἔχουσιν, οὐκ ἐπὶ τῷ ἀνταγκάει φαρμόζην, ὥς τε καὶ
 ἔπεδαι, καὶ μὴ ἔπεδαι τῷ ἀνταγκάει τὸ διωκτὸν κατασ
 σκευάζοντες, ὁρθῶς λέγομεν κατ' ἄλλω, ὥς προείρηται πρὸς
 αὐτοῦ, καὶ ἄλλω ἐννοεῖται, καὶ ὅτι εἰ μὴ διωρισμένως ἐλέ
 γομεν τὸ τοιόνδε διωκτὸν, ἔπεδαι τῷ ἀνταγκάει, ὅτιον, τὸ
 μονοειδὲς κατὰ τὴν ἐνδύσασθαι, ἀλλὰ ἀπλῶς τὸ δυνατὸν,
 οὐδὲν ἐλέγομεν ἄτοπον. ὥς πορ' ὅτι τὸ χρυσάιον κυῖα καὶ
 ἀπλῶς λέγομεν κυῖα, καὶ τὸν τελαμώνος Αἴαντα, καὶ
 ἀπλῶς Αἴαντα, οὕτω καὶ τοιόνδε διωκτὸν, καὶ ἀπλῶς δυ
 νατὸν προσαγορεύομεν, ἐπεὶ καὶ ἀνταγκῇ τὰς ὁμωνύμους
 φωνὰς ἔπεδαι ἐκάστω ἢ ἐπ' αὐτῶν σημαινομένων, ὥς πορ'
 τὰ γῆν τοῖς εἰδῶσιν. ἀλλὰ ταῦτα μεν' ὕστερον παραδιδά
 σιν ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης, τὴν τελευτάτην λύσιν τῆς ἀπορίας
 ἀποδιδούς. πρότερον δὲ διὰ πάντων πρὸς τὸν λέγοντα
 λόγον μὴ ἔπεδαι τῷ ἀνταγκάει τὸ διωκτὸν, διότι τὸ αὐτὸ
 δοκεῖ διώκεσθαι εἶναι, καὶ μὴ εἶναι. καὶ τότε λέγει, φανε
 ρὸν εἶναι φησιν, ὅτι οὐ πᾶν τὸ διωκτὸν εἶναι, καὶ βαδίζειν,
 καὶ τὰ ἀντικείμενα διώκεται, τουτέστι, μὴ εἶναι, καὶ μὴ βα
 δίζειν, οὐκ ἐπ' αὐτῶν τούτων τῶν ἐν παραδείγματι τῆς
 παρελημμένων ἀμφοτέρων ἀξίων νοεῖσθαι τὸ λεγόμενον.
 αὐτὸ ὅτι τοῦ αὐτοῦ πῶς ὄντι φανερὸν, ὅτι τοῦ βαδίζειν ἢ
 διώκεσθαι οὐ τοῦτου μόνον εἶναι, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀντικείμενου,
 ἀλλ' ἐνδείξεσθαι ἡμῖν βουλόμενος, ὅτι καὶ πινῶν διωκτῶν εἶ
 ναι λεγόμενων μονοειδῆς εἶναι ἢ διώκεσθαι, καὶ οὐκ ἐπαμφο
 τρίζουσα, ἐφ' ᾧ οὐκ ἐπὶ οὐδ' οἱ ὁ λέγων μὴ ἔπεδαι τῷ ἀν
 ταγκάει εἶναι, τὸ διωκτὸν εἶναι. καὶ ποῖά ἐστι τὰ οὕτως
 ἔχοντα, προσέθησιν, ὅτι πινῶν τῶν μὴ ἔχόντων λογικῶς οὐ
 σίας. ὅτιον, τὰ ἀψυχα κατὰ τὰς ποιητικὰς ἐαυτῶν ἐνδύ

σταν παρχονται αὐτοῖς, ὡς ὅταν λέγωμεν τὸδε τὸ πῦρ δύ-
 ναται θερμαίνειν, καὶ τὴνδε τὴν χιόνα ψύχειν, τοῦ λοιποῦ
 δηλαδὴ σημαίνοντος τοῦ κατ' ἐξοχὴν τοῦ μὴ συμφυῆς
 τοῖς ὑποκειμένοις θεωρουμένου, ὑπὸ τῆν ἐκ δυνάμεως ἢς τ'
 ἐξοχὴν μεταβιβηκότων, ὡς ἐλέγομεν ὑπὸ τοῦ, τὸν καθή-
 μερον δυνάσκει βασιλεῖον. τοῦ δ' αὖ ὑπὸ αἰδίου πρᾶγμα-
 των λεγομένου, τὸ μεν, θεωρεῖσθαι φησιν ἐν ταῖς πανταί-
 πασιν ἐξηρημέναις τῆς ὕλης οὐσίαις, ὡς τὴν ἀκαθόνητα
 τῆν θεῶν, καὶ τὴν νόσιν. τὸ δὲ, ἐκείνου προσεχῶς ἐξηρη-
 μένον, καὶ ὑφεικὸς ἐν σώμασι μεν, ἀλλ' ἀπλοῖς, καὶ μη-
 δὲν ἔχουσιν ἐκαστὸν, καὶ κατὰ μόνω τὴν κύκλω κίνησιν
 αἰ κινουμένοις, πάσης τῆς ἐν τῆς δυναστείας ἐξηρημένοις.
 πάλιν δὲ τοῦ κατὰ δυνάμιν τὸ μεν, ἵνα φησιν. ὅσον με-
 ταβάλλειν ἢς τὴν ἐξοχὴν, ὡς ὅταν λέγωμεν τὸν πᾶν-
 δε δυνάσκει στρατηγεῖν, ἀπὸ μὴ π αὐτῷ τῆν ἐξουσίαν ἐμποι-
 δὼν γίνηται. τὸ δὲ, ἢς ἐξοχὴν μεν οὐδέποτε ἀχέσθαι
 μενον, κατ' αὐτὸ δὲ μόνον τὸ δυνάμει τὸ ἵνα ἔχον, ὡς ἐπὶ
 τῆς ἢς ἄπειρον τομῆς τῆν μεγεθῶν, καὶ πάντων ἀπλῶς τῆν
 σιωπῶν, καὶ τῆς ὑπὸ τὸ πλέον προσδιδόν τῆν ἀριθμῶν. πρὸς
 σαχῶς τοίνυν λεγομένου τοῦ δυνατοῦ, τὰ μεν, τῆν ση-
 μαίνοντων αὐτοῦ ἐπεὶ φησι τῷ ἀντακείῳ. τὰ δὲ, μὴ
 ἐπεὶ. τοῦ γὰρ ὑπὸ τῆν κατ' ἐξοχὴν ὄντων κατηγορου-
 μένου δυνατοῦ, τὰ μεν ὑπὸ τῆν συμφυῶς ὑπαρχόντων
 τοῖς ὑποκειμένοις, ἢτε αἰδίῳ οὐσίαις, ἢτε καὶ φθαρτοῖς,
 λεγόμενα ταῦτα καὶ τῆν ἐξ ἀνάγκης ὄντων, ἀληθῶς,
 διότι καὶ αὐτὲς εἰσι ἐξ ἀνάγκης, ἢτε ἐκ ἐπαμφοτερίζοντες
 κατὰ τὸ ἵνα, καὶ μὴ ἵνα. οὐ γὰρ οἶόν τε τὸ πῦρ μὴ ἵνα
 θερμὸν, οὐδὲ μὴ κινῆσθαι κύκλω τὸν οὐρανόν. τὸ δὲ γε ἀπὸ
 τῆς δυνάμεως ἢς τὴν ἐξοχὴν μεταβιβηκὸς, ὡς πρὸς
 ὑπὸ τοῦ βασιλεῖον ἐλέγομεν, καὶ τὸ κατ' αὐτὴν θεότητι θεῶν

εἶναι ἀπόφασιν τὴν, οὐ δύνατον εἶναι. ἀλλὰ τὴν, δύνατον
 μὴ εἶναι, οὐδὲν αὐτῷ εἶναι διὰ τοῦτο πλέον. ἀναγκαδιῶσαι
 τὰς ὁμολογίαν ὅτι ὁ φάμεν ἀναγκαῖον εἶναι, τοῦτο εἶναι
 ποτὲ δύνατον μὴ εἶναι, ὅπου σαφῶς ἄλογον. ἦτα ἐφεί-
 ξεῖς μεταβάλλων πρὸς τὸν ἐλεγχον τῇν τοῦ ἀναγκαῖου κατα-
 φάσεων, ὡς οὐδὲ τούτων ὁποτέρᾳ δύναμένης συνάφ-
 εῖν αὐτὸ τοῦ ἀναγκαῖου ἐλεγε τοῖς προσεχῶς ἑρμηνεύοις, ὅ-
 που καὶ αὐτὸ ἀναλαμβάνει διὰ τούτων. ὅτι τὸ μὴ ἀναγ-
 καῖον εἶναι, ἀδυνάτον ποτὲ μὴ εἶναι, ὡς ποτὲ τὸ ἀναγκαῖον
 μὴ εἶναι, ἀδυνάτον ποτὲ εἶναι. τὸ μέντοι δύνατον εἶναι,
 τῇν ποτὲ μὲν ὄντων εἶναι, ποτὲ δὲ μὴ ὄντων. ὥς τε διὰ ταῦ-
 τα μήκετι πάλιν ἀκολουθεῖν τῷ ἀναγκαῖον εἶναι, τὸ δύνα-
 τὸν εἶναι. λύνον οὖν τὴν ἀπορίαν, τὴν ὁμωνυμίαν ἀπᾶται
 τοῦ δύνατου τῆς σκοπούσης τῇν λόγων σαφτότητος, καθ-
 ἣν ἐπεὶ συμβαίνει τῷ ἀναγκαῖου τὸ δύνατον, καὶ πάλι
 μὴ ἔπεται κατ' ἄλλω αὐτοῦ, καὶ ἄλλω ὁνομαζομένου. τοῦ
 ὅτι δύνατου, τὸ μὲν, εἶναι φησὶν ἡ δὴ ὄν κατ' ἐνδύχασιν,
 ὡς ὅταν τὸν βαδίζοντα λέγω μὲν δυνάμει βαδίζειν, καὶ
 τὸν ἥλιον δυνάμει φωτίζειν, ἢ κινεῖσθαι. τὸ δὲ, κατὰ δύ-
 ναμιν, καὶ πρὸς τὴν εὐχρηστικότητα μόνον, ὡς ὅταν λέγω μὲν, τὸν κα-
 θέμενον δυνάμει βαδίζειν, καὶ τὸν βαδίζοντα δυνάμει
 μὴ βαδίζειν. ἀλλὰ τοῦ μὲν κατ' ἐνδύχασιν, τὸ μὲν, εἶναι
 συμφυεῖς τῷ πράγματι, τῷ δυνάμει αὐτὸ λεγόμενον, καὶ
 εἰδοποιὸν αὐτοῦ. τὸ δὲ, ἐπίκρητον, καὶ οὐκ ἂν περὶ τῷ
 ὑποκειμένῳ. καὶ τοῦ μὲν συμφυεῖς, καὶ εἰδοποιῶν, ὡς ἔρη-
 ται, τῇν ὑποκειμένων. τὸ μὲν, εἶναι αἰδίον, καὶ ὡς αἰδίῳ
 πράγμασιν ὑφίσταμενον, ὡς τὸ κινεῖσθαι κύκλῳ τὸν οὐρα-
 νόν, ἢ τὴν γῆν ὡς τῷ μέσῳ τιτάχαι τοῦ πεντῶς, ἢ τὸ εἶναι
 τὸν θεὸν ἀγαθόν. τὸ δὲ, ὡς αἰδίον μὴ, ὡς ἐπ' αἰδίῳ θεῷ
 εὐόμενον ὑποκειμένων, ὡς μέντοι ὡς ὅτι τὰ ὑποκείμενα

20 λόγον δ' ὠσαυτῶν· ὅιον, τὸ πῦρ θερμαίνει πικρὸν καὶ ἔχει δ' ὠσ' αὖ
 21 μιν ἄλογον. αἱ μὲν οὖν μετὰ λόγον δ' ὠσ' αὖ μιν, αἱ αὐταὶ
 22 πλεόνων καὶ τῇν ἐν αὐτῶν· αἱ δ' ἄλογοι, οὐ πᾶσαι· ἀλλ'
 23 ὡς περ εἴρηται τὸ πῦρ οὐ δ' ὠσαυτὸν θερμαίνειν καὶ μὴ· οὐδ' οὐ
 24 σαφὲς ἀλλὰ ἐνδραχί· αἰεὶ· ἐστὶ μὲν τοι δ' ὠσ' αὖ τῇ κατὰ
 25 τὰς ἀλόγους δ' ὠσ' αὖ μιν τὰ ἀντικείμενα διέξασται· ἀλλ'
 26 λὰ τοῦτο μὲν τοῦτου χάριν εἴρηται· ὅτι οὐ πᾶσαι δ' ὠσ' αὖ
 27 μιν τῇν ἀντικείμενων ἐπὶ δικτική· οὐδ' ὅσα λέγονται καὶ
 28 τὰ τοῦ αὐτοῦ ἡδός· ἐστὶ δὲ δ' ὠσ' αὖ μιν ὁμῶν μοί· ἔστι· τὸ γὰρ
 29 δ' ὠσαυτὸν, οὐχ ἀπλῶς λέγεται· ἀλλὰ τὸ μὲν, ὅτι ἀληθές
 30 ὡς ἐνδραχί· ὅιον δ' ὠσαυτὸν βαδίζειν, ὅτι βαδίζει· καὶ
 31 ὁλῶς δ' ὠσαυτὸν εἶναι, ὅτι ἡδὴ ἐπὶ κατὰ ἐνδραχί, ὅτι λέγει
 32 εἶναι δ' ὠσαυτὸν· τὸ δὲ, ὅτι ἐνδραχί· ὅτι· ὅιον δ' ὠσαυτὸν
 33 εἶναι βαδίζειν, ὅτι βαδίζει· καὶ αὐτὴ μὲν ὡς τοῖς
 34 κινήτοις μόνοις ἐπὶ ἡ δ' ὠσ' αὖ μιν· ἐκείνη δὲ, καὶ ὡς τοῖς ἀκί-
 35 νητοις· ἀμφὸς δὲ ἀληθές ἐστιν ἡπεῖν τὸ δ' ὠσαυτὸν βαδίζειν
 36 ἡ εἶναι, καὶ τὸ βαδίζειν ἡδὴ καὶ ἐνδραχί, καὶ τὸ βαδίζειν.
 37 τὸ μὲν οὖν οὗτοι δ' ὠσαυτὸν, οὐκ ἀληθές κατὰ τοῦ ἀνταγκάου
 38 ἀπλῶς εἴπε· ὅτι ἄλλοι δὲ ἀληθές· ὡς τε ἐπὶ τῷ ἐνδραχί
 39 ὅτι τὸ καθόλου εἴπεται, τῷ ἐξ ἀνταγκῆς ὅτι, ἔψεται τὸ δ' ὠ-
 40 σαυτὸν εἶναι· οὐ μὲν τοι τὸ πᾶν·

Κατασκευάζων γὰρ ὅτι τῇν τε πᾶσαν τοῦ ἀνταγκάου
 προτάσεων μόνῳ τῷ, οὐκ ἀνταγκάου μὴ εἶναι· δ' ὠσαυτὸν
 ἀκολουθεῖν τῇ, δ' ὠσαυτὸν εἶναι· τὴ δὲ ἄλλων οὐδε μίαν, πρῶ-
 2 πην μὲν ἰδεῖν τῷ, ὅτι ἀνταγκάου εἶναι· μὴ δ' ὠσαυτὸν
 αὐτῇ ἀκολουθεῖν, προσλαμβάνων, ὅτι εἴπεται τὸ ἀνταγκάου
 εἶναι, τῷ δ' ὠσαυτὸν εἶναι, διὰ τῆς ἥς ἀδ' ὠσαυτὸν ἀπαγωγῆς
 τοῦτο πεισθύνει· ἥς καὶ νῦν ἡμᾶς ἀγαμινύσκειν πειρά-
 3 σται, μετὰ πλείονος πειθὸς αὐτὴν ἐπεξεργασίας, τὸ ἐκ ποδίου
 πείσας προσβέβαια· ὅτι καὶ οἴηται τις μὴ εἶναι τῆς δ' ὠσαυτὸν

κατ' ἑκαστὴν ἢ, οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, πᾶσαι τὰς προτάσεις πᾶσαις ὁμολόγοις ποιουμέναις. ἵνα δὲ μὴ περὶ ὑπολάβῃ ὅτι καθ' ὃν τρόπον ἐδείκνυμεν τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι μὴ διωαμένῳ ἐπεῖται τῇ διωατὸν εἶναι, προλαβόντες ὅτι τῇ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθεῖ ἡ διωατὸν εἶναι, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δεκνύοιαι διωατὸν μὴ τε τὴν οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, διωαμένῳ αὐτῷ ἀκολουθεῖν, προσέησι τὸ, τοῦτο ὅτι, ἀληθὲς καὶ κατὰ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι. οὐ γὰρ ἐπὶ συμβήσεται αὐτόπον, εἰ τῷ μὲν ἀναγκαῖον εἶναι, τὸ διωατὸν εἶναι λέγοιμεν ἐπεῖται, τῷ δὲ διωατὸν εἶναι, τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. συμβήσεται μὲν γὰρ διὰ ταῦτα ἀκολουθεῖν τῷ ἀναγκαῖον εἶναι, τὸ μὴ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. τοῦτο δὲ οὐκ ἐστὶν αὐτόπον, ἀλλὰ καὶ ἀληθὲς. ὁ γὰρ ἀναγκαῖον ἔχει τὴν ὑπαρξιν, τοῦτο οὐχ οἷόν τε καὶ ἀνυπαρξίαν ἀναγκαῖον ἔχειν. ἀλλὰ τούτων οὕτως ἡρμηνεύων, ἐκόντως ἀπορεῖ διὰ τῆς ἐφεξῆς ὁ Ἀριστοτέλης, πότερον ἐπεῖται ῥητὸν τῇ ἀναγκαῖον εἶναι τὴν διωατὸν εἶναι, ἢ μὴ ἐπεῖται. διότι ἀμφω μὲν εἶναι ἀληθὲς ταῦτα, ἀμύχαρον. ἐκάτερον δὲ αὐτῶν, ἐδόξε κρατύνειν. τὸ μὲν, διὰ τῆς ἥς ἀδιώατον ἀπαγωγῆς, τὸ δὲ, ἐπὶ ὑβείας, καὶ φησὶν.

- 25 Ἀπορήσκει δ' αὖτε εἰ τῷ ἀναγκαῖον εἶναι, τὸ διωατὸν
 26 εἶναι ἐπεῖται. εἰ γὰρ μὴ ἐπεῖται, ἢ ἀντίφασις ἀκολουθήσῃ,
 27 τὸ μὴ διωατὸν εἶναι. καὶ εἰ μὴ περὶ ταύτην φήσεται εἶναι ἀν
 28 τίφασιν, ἀνάγκη λέγειν τὸ διωατὸν μὴ εἶναι. ἀπὸρ ἀμφῶ
 29 ὡς δὲ κατὰ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι. ἀλλὰ μὲν πάλιν τὸ αὐ
 30 τὸ δοκεῖ εἶναι διωατὸν τίμνεσθαι καὶ μὴ τίμνεσθαι, καὶ εἶ
 31 ναι καὶ μὴ εἶναι. ὅς τε ἐστὶ τὸ ἀναγκαῖον εἶναι, οὐδὲ χόμει
 32 νον μὴ εἶναι. τοῦτο δὲ φθιδος. φασκεῖν δὲ ὅτι οὐ πᾶν τὸ
 33 διωατὸν, ἢ εἶναι, ἢ βαδεῖν, καὶ τὰ ἀντικείμενα διώαται.
 34 ἀλλ' ἐστὶν ἐφ' ὧν οὐκ ἀληθὲς. πρῶτον μὲν, ὡς γὰρ μὴ κατὰ

ἔπειτα τῇ ἀναγκᾷ εἶναι, ἢ οὐ δυνάτον εἶναι, ἐπεὶ δὴ ταύτην
 τῇ τε, καὶ τῇ ἰσοδυναμοῦσιν, τῇ οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι, ἀ-
 κολουθεῖν ἐλέγχου τὴν ἀδυνάτον εἶναι, συμβήσεται συνα-
 ληθούην ἀλλήλαις, τὴν τε ἀναγκᾷ εἶναι, καὶ τὴν ἀδύ-
 νατον εἶναι. ὅπου ἔστι παντελῶς ἄλογον. ἔπειτα ἀρὰ χρη-
 τὴν ἀναγκᾷ εἶναι, τῇ δυνάτον εἶναι. τούτου οὖν προληψ-
 φέιντος, δέκνυται ῥαδίως ὅτι οὐ καλῶς ἐλέγχου τὴν,
 οὐκ ἀναγκᾷ εἶναι, ἀκολουθεῖν τῇ δυνάτον εἶναι. εἰ γὰρ
 τῇ, ἀναγκᾷ εἶναι, ἀκολουθεῖ ἢ, οὐ δυνάτον εἶναι, ὡς τὸ
 λημμάπον ἰδεῖται, τῇ δὲ δυνάτον εἶναι ἐλέγχου ἔπειτα
 τὴν, οὐκ ἀναγκᾷ εἶναι, ὡς ἐξ ἀρχῆς διεγράφομεν,
 ἔπεται ἀρὰ τῇ, ἀναγκᾷ εἶναι, ἢ ἀπόφασις αὐτῆς,
 ἢ οὐκ ἀναγκᾷ εἶναι. ὅπου ἀδυνάτον. οὐκ ἀρὰ δὲ τὰτ-
 τὴν ὑπὸ τὸ δυνάτον εἶναι, τὴν ἀπλῶς τοῦ ἀναγκᾷ ἀ-
 πόφασιν, τὴν οὐκ ἀναγκᾷ εἶναι. ἀλλὰ μὲν οὐδὲ τῇ κα-
 ταφάσει αὐτοῦ οὐ διετίσαν, ἢ τὴν, ἀναγκᾷ εἶναι. ἢ
 τὴν, ἀναγκᾷ μὴ εἶναι. τούτων μὲν γὰρ ἑκάτερα,
 φύσιν πινὰ ὀρισμένην δηλοῖ. ἢ μὲν, ἀεὶ οὐσαν, ἢ ἀπλῆ.
 ἢ δὲ, ἀπὸ μὴ οὐσαν, ἢ ἐκ μεταβίσεως. τὸ δὲ με δυνάτον εἶ-
 ναι, ἐπαμφοτερίζει, καὶ εἰς τὸ μὴ εἶναι ποτε μεταπίπτει,
 ὅ γὰρ δυνάτον εἶναι, δυνάται ποτε καὶ μὴ εἶναι. ὥς τε οὐ-
 δὲ τούτων ὅποτιρα οὐ συνίσταται τῇ δυνάτον εἶναι. τῇ
 οὖν τριῶν τοῦ ἀναγκᾷ προτάσεων ἐληλείμενων ὡς οὐ
 δυνάμενων ἔπειτα τῇ δυνάτον εἶναι, καταλήπεται μό-
 νη ἢ, οὐκ ἀναγκᾷ μὴ εἶναι, ἐκ μεταβίσεως ἀπόφασις. ὡς
 τε ταύτην αὐτῇ ἔπειτα ῥητίον, καὶ ἀπὸ τῇ, οὐ δυνάτον εἶ-
 ναι. ἀπλῆ ἀπόφασις ἀκολουθεῖν ἐλέγχου τὴν, ἀναγκᾷ
 οὐ μὴ εἶναι, κατὰφασιν ἐκ μεταβίσεως. καὶ φανερόν ὅτι
 τὴν, οὐκ ἀναγκᾷ εἶναι, ἀπλῶς ἀπόφασιν, μεταθήσο-
 μεν ὑπὲρ τὴν χώραν, ὡς ἐν τῷ προτέρῳ διαγράμματι

καταφάσει ποίᾳ τῇ πᾶρων τοῦ ἀναγκάου προτάσει
 ων, τῇ δὲ τῇ ἀπλῶν, καὶ τῇ δὲ τῇ ἐκ μεταθέσεως ἐ-
 πεδωκέναι τὸν; καὶ δέκνυται ὅτι οὐτε ὡς πρότερον εἰλέγο-
 μεν τὴν ἀπλῶν ἀπόφασιν χεῖρ ὡς ἐπομένῳ αὐτῇ ὑποτάτ-
 τειν τὴν, οὐκ ἀναγκάου ἵνα, οὐτε τῇ καταφάσει οὐδὲ
 τῇ, ἀλλὰ μόνῳ τὴν ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν, τὴν, οὐκ
 ἀναγκάου μὴ ἵνα, ἐπὶ δὲ θέσῃ κησομένην τῇ ἐαυτῆς κα-
 ταφάσει. καὶ ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι τὴν ἀπλῶν ἀπόφα-
 σιν ὑπὸ τὴν ἐκ μεταθέσεως τοῦ διωκτοῦ κατάφασιν προ-
 σήκει τᾶπην ἐπὶ δὲ θέσῃ, καὶ ταύτην ἐσομένην τῇ οἰκείᾳ κα-
 ταφάσει, ὅτι τᾶλλων τριῶν τοῦ ἀναγκάου προτάσεων
 ἡ δὲ τεταγμένων ἐν ταῖς προσηκούσαις αὐταῖς χώραις τῆ
 διαγράμματος. τῶν γὰρ ἑξῆς ἔχοντων, ἐκίπτε τὰς ἀν-
 φασκούσας ἀλλήλας, χωρὶς ἀλλήλων γράφειν, ὡς πορ-
 πρότερον συμβαίνει, καὶ τὴν προσήκουσαν ἐαυταῖς ἀπολή-
 γονται τάξιν αἰ τοῦ ἀναγκάου ἀποφάσεως, συμπαράκει-
 νόμειται μὲν ταῖς τοῦ ἀδωκτοῦ ἀντιφάσεσιν, ἵνα τί-
 ὡς δὲ αὐταῖς ὅπορ εἰλέγετο, προσέχως ἀποδιδόμειται.
 ἀδωκτον μὲν οὐκ φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης οὕτω κῆσαι τὰς
 τοῦ ἀναγκάου ἀντιφάσεως, ἴσον λέγων τῷ, ἀδωκτον οὐ-
 τα κημένῳ ὑγὴ ἔχεν τὴν πρὸς τὰς ἄλλας ἀκολουθίας.
 ὅτι δὲ τὴν, ἐκ ἀναγκάου εἶναι, ἀπλῶν ἀπόφασιν ἐκκλῶς
 ὑπετάξαμεν κατ' ἀρχὰς τῇ διωκτῇ εἶναι ἀπλῇ καταφά-
 σε, ὡς ἀκολουθεῖται αὐτῇ, δέκνυται προλαβὼν ὡς πορ λημ-
 μάτιον, ὅτι τῇ ἀναγκάου εἶναι, ἀπλῇ, ἀκολουθεῖται ἀνάγκη τῇ
 διωκτῇ εἶναι. καὶ κατασκευάζει γὰρ αὐτὸ, τῇ ἢς ἀδωκα-
 τον ἀπαγωγῇ χρώμενος τοῦτον τὸν τρόπον. εἰ γὰρ μὴ ἔπε-
 ται φύσι τῇ ἀναγκάου εἶναι, ἢ δυνατὸν εἶναι, ἢ ἀπόφασιν
 αὐτῆς ἀκολουθήσει ἢ, οὐ δυνατὸν εἶναι. ὡς παντὸς γὰρ ἢ τῇ
 καταφάσει ἀληθείην ἀνάγκη, ἢ τὴν ἀπόφασιν. ἀλλ' ἢ

τὸ αὐτὸ δυνάσκειται ἀλλήλους ἀντιπαραμείνους· τὸ, πρὸς
ἀναγκαῖον εἶναι, ἢ ποῖς ἀν' αὐτὸν κατὰ τὸ μὴ εἶναι, καὶ
τὸ αὐτὸν εἶναι, ἀναγκαῖον πάλιν κατὰ τὸ μὴ εἶναι.

» Ἡ αὐτὸν οὕτω κείναι τὰς τοῦ ἀναγκαῖου ἀντιπα-
» ρης. τῷ μὲν γὰρ ἀναγκαῖον εἶναι, δυνάτὸν εἶναι. ἢ γὰρ μὴ,
» ἢ ἀποφασίς ἀκολουθήσῃ ἀνάγκῃ γὰρ ἢ φάναι, ἢ ἀποφά-
» ναι. ὥς τ' ἢ μὴ δυνάτὸν εἶναι, αὐτὸν εἶναι, αὐτὸν ἀ-
» ρα εἶναι, τὸ ἀναγκαῖον εἶναι, ὅπου ἄτοπον. ἀλλὰ μὲν τῷ γε
» δυνάτὸν εἶναι, ἀκολουθεῖ τὸ, οὐκ αὐτὸν εἶναι. τούτου δέ,
» τὸ μὴ ἀναγκαῖον εἶναι, ὥς τε συμβαίνει, τὸ ἀναγκαῖον εἶναι,
» μὴ ἀναγκαῖον εἶναι, ὅπου ἄτοπον. ἀλλὰ μὲν οὐδὲ τὸ ἀναγ-
» καῖον εἶναι, ἀκολουθεῖ τῷ δυνάτὸν εἶναι. οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖ-
» ον μὴ εἶναι. τῷ μὲν γὰρ ἄμφω εὐδέχεται συμβαίνειν. τοῦ
» των δὲ ὅπου πρὸν ἀν' ἀληθές ἢ, οὐκ ἐτί ἔσται ἐκείνα ἀληθῆ.
» ἅμα γὰρ δυνάτὸν εἶναι καὶ μὴ εἶναι. εἰ δ' ἀναγκαῖον εἶναι
» ἢ μὴ εἶναι, οὐκ ἔσται δυνάτὸν ἄμφω. λήπεται τοίνυν τὸ
» οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, ἀκολουθεῖν τῷ δυνάτὸν εἶναι.
» τοῦτο γὰρ ἀληθές καὶ κατὰ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι. καὶ γὰρ
» αὕτη γίνεσθαι ἀντίφασις τῇ ἐπομένῃ τῷ οὐ δυνάτὸν εἶ-
» ναι. ἐκείνη γὰρ ἀκολουθεῖ τὸ αὐτὸν εἶναι, καὶ ἀναγκαῖον
» μὴ εἶναι. οὐ ἀπόφασις, τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. ἀπο-
» λουθοῦσί τε ἄρα καὶ αὐταὶ αἱ ἀντιφάσεις κατὰ τὸν εἰρημέ-
» νον τρόπον. καὶ οὐδὲν αὐτὸν συμβαίνειν πθεμμένων οὐ-
» πως.

Εὐλέγεται μὲν διὰ τούτων ἡ προηρημένη τῇ τοῦ ἀ-
ναγκαῖου ἀποφάσεων ἐκθέσις, καὶ παραδίδοται ἡ ἀκρι-
βὴς αὐτῇ τάξις ἐν τῷ διαγράμματι τῇ μετὰ τρόπον
προτάσεων, ὥς τε μηδεμίαν ἐξ αὐτῶν εἶναι μήτε διαφω-
νίαν, μήτε ἀπεξίαν, ἀλλὰ τὸ ὅλον διάγραμμα πεπαιγμέ-
νως εἶχεν. Ζητᾶται δὲ πρῶτον τῇ ἀπλῇ τοῦ δυνατοῦ

μόνῃς ἐκθέσειας τῇ τοῦ ἀναγκάσιον προτάσεων, ὡς τῇ ὑπὸ
 σαπικωτέρως δυνὺς σωθεῖντων τὴν ἀκόλουθον αὐτῇ ἐκθε-
 σιν, τὴν αἰτίαν ἢ εἰσόδον ἀποδιδῶναι διὰ τούτων τῆς πε-
 ταμμένης αὐτῇ ἀκολουθίας. ἐπὶ δὲ τούτου σωῆδεν, ὅτι
 καὶ ἡμῶν τῇ πολλῶν ποιήσασθαι τινὰ λόγον ἀποπλη-
 σαι ἡμᾶς, ὅτι ταύτην ἀνάγκη τὴν τάξιν εἶχεν τὰς τοῦ ἀνα-
 γκαίως προτάσεως ἐν τῇ ἀκολουθείᾳ τῇ μετὰ τρεῖς προτά-
 σεων, καὶ διὰ τοῦτο πρὸ τοῦ ὅτι, τὸ δὲ ὅτι παραδίδοσιν. ἀλλ'
 τίνα φησὶν εἶναι τὴν αἰτίαν τοῦ ὑποτιτάσθαι, ταῖς μὲν
 ἀπλᾶς τοῦ διωκτοῦ, καὶ τοῦ ἀδιωκτοῦ προτάσεσι, τὰς
 ἐκ μεταθέσεως τοῦ ἀναγκάσιου, ταῖς δὲ ἐκ μεταθέσεως,
 τὰς ἀπλᾶς, ὅτι φησὶν ἐναντίως τὸ ἀδιωκτὸν τῷ ἀναγ-
 καίως ἀποδίδοται, τὸ αὐτὸ διωκόμενον. τὸ αὐτὸ μὲν αὖ-
 τὰ διώκεται λέγων, διότι ἐκάτερον αὐτῇ ἀνὴρ αὐταῖς
 εἶχεν, καὶ ἀντιπιδεκτὴν ἐπὶ τοῦ ἐναντίου. τὸ μὲν, ἀνὴρ ὄν.
 τὸ δὲ, ἀνὴρ μὴ ὄν. ἐναντίως δὲ ἀποδίδοται, διότι ὅτε
 πρὸς τῷ ἐτέρῳ τῶν τρόπων τούτων τὸ εἶναι τίθεται, ἀπλῶς
 ποιούμεναι τὴν πρότασιν, πρὸς τῷ ἐτέρῳ τὸ μὴ εἶναι τὰς
 μὲν, καὶ ποιούμεναι πρότασιν ἐκ μεταθέσεως. ὁ γὰρ ἀναγ-
 καίως εἶναι, τοῦτο ἀδύνατον μὴ εἶναι. καὶ ὁ ἀδιωκτὸς εἶ-
 ναι, τοῦτο ἀναγκαίως μὴ εἶναι. ὁ οὖν ταύτας τὰς τοῦ ἀδιω-
 κτοῦ προτάσεις εἰλεγμέναι φησὶν ἀκολουθεῖν ταῖς τοῦ διωκ-
 τῆς, καὶ τῆς ἐνδεχομένης, τὰς ὁμοίας αὐταῖς κατὰ τὸ ἀπλῶς,
 ἢ τὸ ἐκ μεταθέσεως εἰχέσασθαι, τοῦ ἀναγκάσιον ἐπεὶ αὐ-
 αῖς συμβήσεται τὰς ἐξεναντίας ὡς αὐτὸς φησι, καὶ
 τὰ ταῦτα εἰχούσας. τέτληται, ταῖς μὲν ἀπλᾶς, ταῖς
 ἐκ μεταθέσεως. ταῖς δὲ ἐκ μεταθέσεως, τὰς ἀπλᾶς.
 ταῦτα ἔτι διορισάμενος, ἀναλαμβάνει πάλιν τὰ εἰρημέ-
 να πρὸς τὴν κοινωσίαν, καὶ τὴν διαφορὰς τοῦ πε ἀναγκάσιον, καὶ
 τοῦ ἀδιωκτοῦ, πρὸς ἧς ἡμᾶς αὐτὰ βεβλόμενος εἶχεν, ὅτι

ἤρημιάς ὕλας, αἱ ἐπ' οὐθιάς· ἐκτιθέσθαι τοῦ ἀναγκάου
προτάσεως· καὶ πρὸς τοῦτο καθ' ἑτέρας πινὰς φαίνονται συ
ναληθύνουσαι· πάλιν γὰρ αἱ μὲν ταῖς ἀπλάως ἐπόμεναι κα
τὰ τὴν ἀδυνάτον ὕλην, συναληθύνουσιν ἀλλήλαις, ὅπου φη
σιν ὁ Ἀριστοτέλης, ὅπου ἀναγκάου ἐπὶ μὴ εἶναι, τοῦτο οὐκ
ἐπὶ ἀναγκάου εἶναι· αἱ δὲ ταῖς ἐκ μεταθέσεως, κατὰ τὴν
ἀναγκάαν.

- ” Ἀ ἵππον δὲ τοῦ μὴ ἀκολουθεῖν τὸ ἀναγκάου ὁμοίως ταῖς
” ἐτέραις, ὅτι ὁμοίως τὸ ἀδυνάτον τῷ ἀναγκάου ἀποδί
” δοται τὸ αὐτὸ δυνάμενον· ὁ γὰρ ἀδυνάτον εἶναι, τοῦτο ἀ
” ναγκάου, οὐχὶ εἶναι, ἀλλὰ μὴ εἶναι· ὁ δὲ ἀδυνάτον μὴ εἶ
” ναι, τοῦτο ἀναγκάου εἶναι· ὥς τε εἰς κῆνα ὁμοίως ἀκολου
” θεῖ τῷ δυνατῷ, καὶ μὴ, ταῦτα ἐξ ὁμοιότητος· ἐπεὶ δὲ οὐ ση
” μάνη με ταυτὸν τὸ, τε ἀναγκάου καὶ τὸ ἀδυνάτον· ἀλλ' ὅ
” ὥς πορ' ἤρηται ἀντιστραμμένως·

Ἦ ν μὲν ἀκόλουθον παραδιδόναι πρότερον τὴν ἐξ ἑξ ἑ
θησομένης τῆς ἐκθέσεως τῇ προτάσεων διόρθωσιν, καὶ ὡς
δείξαι ὅτι ἡ μαρτημότης ἔχουσιν ἐν τῷ πρότερον ἐκτιθε
πιδιχαγράμματι αἱ τοῦ ἀναγκάου ἀποφάσεις· οὐτε γὰρ
τὴν ἀπλῶ ἐχρίωσω τε τάχθαι αὐταῖς ἀπλάως τῇ ἄλλων
τρόπων προτάσεσιν, ἀλλὰ ταῖς ἐκ μεταθέσεως ἐπ' οὐθιά
ας τῇ ἑαυτῆς καταφάσει, οὐτε τὴν ἐκ μεταθέσεως, ταῖς
ἐκ μεταθέσεως, ἀλλὰ ταῖς ἀπλάως ἐπ' οὐθιάς, καὶ ταύ
την ἐπομένην τῇ οἰκείᾳ καταφάσει, καὶ οὕτω προδιδόναι
τὰ διὰ τούτων λεγόμενα· ὅτι ἐκότες ἡ μὲν ἐκ μεταθέσε
ως τοῦ ἀναγκάου ἀντίφασις, ὑπὸ τὴν ἀπλῶ τίτεται
τοῦ τε δυνατοῦ, καὶ τοῦ ἀδυνάτου ἀντίφασις· ἡ δὲ ἄ
πλη, ὑπὸ τὴν ἐκ μεταθέσεως· προσήκει γὰρ τὸ ὅτι, προη
γουμένη ἔχεν τὴν τάξιν τοῦ διότι· ἀλλ' ἵσως ὁ Ἀριστο
τέλης μετὰ τὸ ὑποσημειῶσαι τῇ ἀπαξίᾳ τῆς ἐξ ἀρχῆς γενο

σης· ταῦς δὲ ἀποφάσισιν, αἱ καταφάσεις, ἢ πᾶσι ἀδυνάτου
 εἶναι ἀπλῆ κατάφασις, καὶ ἡ ἀδυνάτου μὴ εἶναι κατα-
 φασις ἐκ μεταθέσεως. καὶ γὰρ ὅτι εἰρηπικῶς λεγόμενα δο-
 κῶσί ποιν ἀποκλίνην πρὸς τὸ ἥδος τῶν ἀποφάσεων, ἀλλ' ὁ
 ὁμολογούμενός ἐστὶ τὸ ὅλον τοῦτο εἰρηπικῶς καταφάσεως.
 διὸ καὶ ἡξίωσαν ἐπ' αὐτῇ μόνων ὑποσημειῶνται τοῦτο ὁ
 Ἀριστοτέλης· τὰς μὲν οὖν τοῦ ἀδυνάτου προτάσεις, δι-
 τάκτως ὅπως ἐλέγχονται, ἐκτιθεῖναι φησιν. οὐκ ἐπὶ μέντοι
 ταῖς τοῦ ἀναγκαῖου· τὰς μὲν τὴν ἀντίφασιν ἐπ' αὐτοῦ
 ποιούσας προτάσεις· ὅσον, τὴν ἀναγκαῖον εἶναι ἀπλῶς κα-
 τάφασιν, καὶ οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι, ἀπλῶς ἀπόφασιν, κει-
 χωρισμένως ἀλλ' οὐκ ἐπ' οὐθείᾳ ἀλήλει ἐκτιθεῖναι. τῆς
 μὲν ἀναγκαῖον εἶναι ἀπλῆς καταφάσεως, ἐν τῇ δευτέρᾳ
 σελίδι κατὰ πεταγμένης, ὑπὸ τὴν ἐκ μεταθέσεως τοῦ ἀ-
 δυνάτου καταφάσιν. τῆς δὲ ἀποφάσεως αὐτῆς, κατὰ τὸ
 ἀνθυμέρος τῆς πρώτης σελίδος, ὑπὸ τὴν ἀπλῶν τοῦ ἀδυ-
 νάτου ἀπόφασιν· καὶ πάλιν τῆς μὲν ἀναγκαῖον μὴ εἶναι
 καταφάσεως, κατὰ τὸ ἀνθυμέρος τῆς δευτέρας σελίδος
 ἐκπιβεμένης· τῆς δὲ ἀποφάσεως αὐτῆς, κατὰ τὸ πῶ-
 ρας τῆς πρώτης σελίδος. τὰς δὲ γε ἐπ' οὐθείᾳ ἀλήλει
 κειμένας, μηκέτι ποιεῖν ἀντίφασιν, ὅπως ἔχουσιν αἱ κα-
 τὰ πάντας οὗτοι ἄλλους τρόπους ἐπ' οὐθείᾳ κείμεναι ἀλή-
 λαις προτάσεις. συμψεύδονται γὰρ ἀλήλει, αἱ μὲν, ταῖς
 ἀπλῆς τοῦ δυνάτου προτάσεσιν ἐπόμεναι, ἢ οὐκ ἀναγ-
 καῖον εἶναι, καὶ ἡ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, κατὰ τὴν ἀναγκαῖ-
 ον ὕλην· αἱ δὲ ταῖς ἐκ μεταθέσεως, ἢ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ
 εἶναι, καὶ ἡ ἀναγκαῖον εἶναι, κατὰ τὴν ἀδυνάτον· διὸ καὶ
 ἐκάλεσαν αὐτὰς ἐναντίας· δίδω αἰτίας καὶ τὰς ἀ-
 νθυτρόπου, τὰς συμψευδομένας ἀλήλει, ἐναντίας
 προσαναγορεύμεν· συμψεύδονται οὖν ἀλήλει κατὰ τὰς

τὸ ἡμαρτημὸς ὡς ἐν αὐτῇ ἐκτιθεὶς ἐπανορθώσασθαι . πρὸ
 πρὸν ὃ ἡμᾶς ἐφιστάμεν ἄξιόν ἐστι τῷ ἐκτιθέντι τὴν προτάσιν ὡς
 διαγραμμάτι, ὅπως μὲν ἔχουσι τὰς ἐξ αὐτοῦ ἀδυνασίας
 του προτάσεως, ὅπως δὲ αὐτοῦ ἀναγκαῖον, ἵνα καὶ θεάσασθαι
 διωκθῶμεν, ὅ, τί ποτὶ ἐστὶν ἐν τούτῳ τὸ ἡμαρτημὸς
 ὡς ἔχον, διότι καὶ ἐπὶ ταυτὶ .

- ” Τὸ μὲν οὖν ἀδυνάτον καὶ οὐκ ἀδυνάτον, τῷ ἐνδεχομένῳ
 ” μένῳ, καὶ δυνατῷ, καὶ μὴ ἐνδεχομένῳ καὶ οὐ δυνατῷ,
 ” ἀκολουθεῖ μὲν ἀντιφατικῶς . ἀντιφασίαν δὲ . τῷ
 ” μὲν ὅτι δυνατὸν εἶναι, ἢ ἀποφασίαν τοῦ ἀδυνάτου ἀκολουθεῖ
 ” ἢ . ἢ οὐκ ἀδυνάτον εἶναι . τῇ δὲ ἀποφάσει, ἢ κατὰ φασίαν
 ” σιν . τῷ ὅτι οὐ δυνατὸν εἶναι, τὸ ἀδυνάτον εἶναι, κατὰ φασίαν
 ” σιν ὅτι τὸ ἀδυνάτον εἶναι . τὸ δ’ οὐκ ἀδυνάτον εἶναι, ἀποφασίαν
 ” φασίαν . τὸ δ’ ἀναγκαῖον ὡς ἔχει, ὅπῃ ὅν . φανερόν δὲ ἐπὶ
 ” οὐχ οὕτως ἔχει . ἀλλ’ αὖ ἐναντία ἐπονται . αὖ δ’ ἀντιφασίαν
 ” χωρὶς . οὐ γάρ ἐστιν ἀποφασίαν τοῦ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, τὸ
 ” οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι . ἐνδεχόμενον ὅτι ἀληθεύειν τῷ
 ” αὐτοῦ ἀμφοτέρως . τὸ ὅτι ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, οὐκ ἀναγκαῖον
 ” εἶναι .

Διὶ τὰς μὲν τοῦ ἀδυνάτου προτάσεις, κατὰ φασίαν
 καὶ τε, καὶ ἀποφασίαν ἀκολουθεῖς ἐκ κινήσεως φύσι, καὶ
 ὑποτιθέσθαι ταῖς τοῦ δυνατοῦ, καὶ τοῦ ἐνδεχομένου κατὰ
 φατικῶς τε, καὶ ἀποφαστικῶς προτάσεις, τῇ ἀποφάσει
 ἐπὶ δυνάσθαι διαμεγεγαλλύνων ταῖς οἰκείαις κατὰ
 φάσεις . καὶ ὅλη μὲν τῆς ἀπλῆς τοῦ ἀδυνάτου ἀντιφασίαν
 φάσει, ὑπὸ τὰς ἀπλᾶς ἐκάνων ἀντιφάσεως πεταγμένης .
 ὅλη δὲ τῆς ἐκ μεταθέσεως ὑπὸ τὰς ἐκ μεταθέσεως .
 ἀλλ’ ὡς περ φησὶν ἀντιφασίαν τῆς ἀντιφασίαν πᾶσι
 μόνον θεωρουμένης τὴν τῆς ποιότητος ταῖς . διότι ταῖς μὲν
 ἐκάνων κατὰ φάσεις ἐπονται αὖ τοῦ ἀδυνάτου ἀποφασίαν

ἀποφάσας, ἡκότως τίθησι τὴν καταφάσιν ἐπ' οὐθέας οὐ
 σαρ, τῇ ἐαυτῆς ἀποφάσει. καὶ μὲν τοὶ ἀναγκάου πάλιν
 ὑπὸ ταῖς ἐρημύσας καταφάσας, καὶ τὴν τοῦ ἀδυνάτου ἐκ
 μεταθέσεως ἀπόφασιν, τίθησι τὴν ὁμοίως ἔχουσαν ἀπό
 φασιν. τουτίσιν, ὑπὸ τὸ δυνάτον μὴ εἶναι, καὶ ἐνδεχόμε
 νον μὴ εἶναι, καὶ οὐκ ἀδυνάτον μὴ εἶναι, τὴν οὐκ ἀναγκά
 ον μὴ εἶναι. ὑπὸ δὲ ταύταις ταῖς ἀπκημέναις. τουτίσιν, ὑ
 πὸ τὸ οὐ δυνάτον μὴ εἶναι, καὶ οὐκ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι,
 καὶ ἀδυνάτον μὴ εἶναι, οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως καταφά
 σιν τοῦ ἀναγκάου. ἡ δὲ γ' ἀνὰ τίτακται ὑπὸ τὴν ἀπλή
 του δυνάτου ἀπόφασιν, καὶ ταύτῃ ἐπομέναις, ἀλλὰ τ' ἀ
 πλῶν κατὰφασιν, τ' ἀναγκάων εἶναι, ἡ τις καὶ μόνῃ ὑπελεί
 λειπτο ἀκατάτακτος τ' τοῦ ἀναγκάου προτάσεων, τῶν ἄλ
 λων τριῶν ἐκείνης ἡ δὲ κατὰ τ' εἰρημένον τρόπον ὑπ' αὐτοῦ
 καταπταγμένης. ταῦται οὖτως οὖν τοῖς παρῶσι διατά
 ξας, ἀξιοὶ καὶ ὡς διαγράμματα, ὅ ἐκάλεισιν ὑπογραφήν,
 ὡς ὑποπιταγμένον τῇ ποδὶ αὐτοῦ διδασκαλίᾳ, καὶ ὑπ' αὐτῇ
 γεγραμμένως θεωρεῖν ἡμᾶς τὴν ἐρημύειν ὑπ' αὐτοῦ τ' προ
 τήσεων ἀκολουθίαν. καὶ ἀρχάμενος ἀπὸ τῆς ἀπλῆς τοῦ
 δυνάτου καταφάσεως, ἐφεξῆς ἀπεριβῆται τὰς ἀπὸ τῶν
 ἄλλων τρόπων ταύτῃ ἐπομέναις. αἶται προάγων τὴν διδά
 σκαλίαν κατὰ τὴν αὐτὴν, ὡς πορσελίδαι τοῦ διαγράμματος
 τος, παραλαβὴν τὴν ἐκ μεταθέσεως κατὰφασιν τοῦ δυ
 νατοῦ, ταύτῃ πάλιν ἐφεξῆς κατακρίνει τὰς ἀκολουθούσας
 κατὰ τοῦ λοιποῦς τῶν τρόπων προτάσεις. αἶται ἐφεξῆς μέ
 τασιν ὡς τὸ ἀπεριβῆται τὰς κατὰ τὴν ἐπείραν σελίδας
 τοῦ διαγράμματος προτάσεις. ἐπὶ δὲ οὗ γέγονε ἅμμε
 πλος πᾶσα ἡ ἐρημύειν τῶν προτάσεων ἐκδοσις, καὶ καὶ πθα
 νή, ἐδοξε αὖ εἶναι τοῖς ἀπλουτέροις τὴν διανοίαν διὰ
 τὰς ἐρημύσας αὐτίας, προτίθεται μὲν διὰ τῶν ἐφεξῆς

τὴν ἀπλῶ τ' ἐκ τῆς σελίδος. τῇ ὅ ἀποφάσῃ τῇ ὁμοίᾳ
 τοῦ ἐνδεχομένου, τῇ ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι, τὴν κατὰφασιν τ'
 ἀπλῶ τοῦ ἐνδεχομένου τ' ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι. καὶ ἐπὶ τ'
 ἐκ μεταθέσεως, ὡσαύτως. καὶ ὅτι ὁλόγως, φανερόν. τὸ
 ὅτι δυνάττον ἔσθαι, καὶ ἐνδεχόμενον ἔσθαι, ἀδυνάττον μὲν
 εἶναι φάναι, λεῖπον. οὐκ ἀδυνάττον δὲ εἶναι, ἀληθές. τὸ δὲ
 οὐ δυνάττον ἔσθαι, καὶ οὐκ ἐνδεχόμενον ἔσθαι, φανερόν ὡς
 ἀδυνάττον ἔσθαι ὁμολογήσομεν. οἷον, οὐ δυνάττον, οὐδὲ ἐν/
 δεχόμενον ἔσθαι σύμμετρον τὴν διάμετρον τῇ πλυρᾷ οὐ
 κοινῶ ἀδυνάττον ἔσθαι σύμμετρον τὴν διάμετρον τῇ πλυρᾷ.
 τοὺ δ' αὐτοὺ καὶ ὡς τῇ ἐκ μεταθέσεως ἐρούμεν. τοῦ μὲν
 τοι ἀναγκάσιον, τίθεται τὴν ἀρχὴν ἔπεσθαι ταῖς ἀπλῶς
 κατὰφασιν, τοῦ δυνάτου, καὶ τοῦ ἐνδεχομένου. καὶ
 τῇ ἀπλῇ τοῦ δυνάτου ἀποφάσῃ, τὴν ἀπλῶ πάλιν ἀ/
 πόφασιν. ὥς τε ὑπὸ τὸ δυνάττον εἶναι, καὶ ἐνδεχόμε/
 νον ἔσθαι, καὶ οὐκ ἀδυνάττον εἶναι, τίτληται τὸ, οὐκ ἀναγκ/
 αῖον ἔσθαι. τὸ ὅτι δυνάττον, καὶ τὸ ἐνδεχόμενον μεταξὺ
 τοῦ ἀναγκάσιου, καὶ τοῦ ἀδυνάτου τίτληται δοκοῦναι, καὶ
 οὐδέ τι τῶν ἀκρῶν τοὺ αὐτὰ εἶναι, ἡκότως εἰδοξέσθαι ἀ/
 ποφάσεις ἀμφοτέρω ἐπομένους ἔχειν. ὑπὸ δὲ τὰς ἀπλῶς
 ἀποφάσεις τοῦ δυνάτου, καὶ τοῦ ἐνδεχομένου, καὶ τὴν ἀ/
 πλῶ τοῦ ἀδυνάτου κατὰφασιν, τίθεται οὐκ εἶναι τὴν ἀπλῶ
 τοῦ ἀναγκάσιου κατὰφασιν, ἀλλὰ τὴν ἐκ μεταθέσεως. οὐ
 ὅτι οἷον πάλιν τὸ οὐ δυνάττον ἔσθαι, καὶ οὐκ ἐνδεχόμενον
 ἔσθαι, καὶ ἀδυνάττον ἔσθαι, λέγεται ἀναγκάσιον ἔσθαι. ἀλλὰ
 δῆλον ὅτι εἰς ἀναγκάσιον μὴ ἔσθαι. ἢ ὅτι ἀδυνάττον εἶναι
 τὴν διάμετρον τῇ πλυρᾷ σύμμετρον, ἀναγκάσιον αὐτὴν
 μὴ εἶναι σύμμετρον. πάλιν δὲ ὑπὸ τὰς ἐκ μεταθέσεως κα/
 τὰφάσεις τοῦ δυνάτου, καὶ τοῦ ἐνδεχομένου, τάξασθαι τὴν
 ἐκ μεταθέσεως τοῦ δυνάτου ἀπόφασιν ὑπὸ τὰς ἐκ τῶν

ἀποφάσεις,

» δυνάτον μὴ εἶναι	οὐ δυνάτον μὴ εἶναι
» ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι	οὐκ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι
» οὐκ ἀδυνάτον μὴ εἶναι	ἀδυνάτον μὴ εἶναι
» οὐκ ἀναγκάειον μὴ εἶναι	ἀναγκάειον εἶναι.

Ὅτι μὲν ποῦ τῆς ἀκολουθείας τῇ μετὰ τρόπον προτάσεων ὁ λόγος, ἐν τούτοις φανερόν. τῶν πᾶρων δὲ ὄντων τῶν τρόπων, τοῦ δυνατοῦ, τοῦ ἐνδεχομένου, ποῦ ὧν τὴ κοινὴ νίασ, καὶ τῆς διαφορᾶς ἐν τοῖς ἐξῆς διαλέξιται, καὶ ὑπὸ τούτοις, τοῦ ἀναγκάειου, καὶ τοῦ ἀδυνάτου, καὶ καθ' ἑκασον τῶν πᾶρων θεωρουμένων προτάσεων. δύο μὲν, τῇ ἀπλῶν. δύο δὲ τῇ ἐκ μεταθέσεως, τὰς τοῦ δυνατοῦ τίπας, αὐτὰς προτάσεις ἐν τῷ διαγράμματι κατὰ τὴν προσήκουσαν τάξιν ἐκβέβηκεν, ὥστε κέπτεται ὅπως ἔχουσιν τῆς πρὸς ταύτας ἀκολουθείας αἱ καθ' ἑκασον τῇ ἄλλων τρόπων προτάσεις. λέγω δὲ. οἷον, τῇ δυνατὴν εἶναι ἀπλῇ τοῦ δυνατοῦ καταφάσει, ποία μὲν ἐπεται τοῦ ἐνδεχομένου προτάσεις, ποία δὲ τοῦ ἀναγκάειου, ποία δὲ τοῦ ἀδυνάτου. καὶ ὑπὸ τῇ ἄλλων, ὡσαύτως, καὶ τίθει πρῶτον, τοῦ μὲν ἐνδεχομένου, πάσας τὰς προτάσεις ἐπεῖθαι πάσαις ταῖς τοῦ δυνατοῦ προτάσεσι, τὰς ὁμοίως αὐταῖς λεγομένας. τῇ μὲν ἀπλῇ καταφάσει, τῇ ἀπλῇ κατάφασιν, τῇ δὲ ἐκ μεταθέσεως, τῇ ἐκ μεταθέσεως. καὶ ὑπὸ τῇ ἀποφάσει, ὡσαύτως. διὰ τούτων ταυτὸν φέρεται τὸ, τὸ δυνατὸν, καὶ τὸ ἐνδεχόμενον, ἀνταλλάκτως τιθέμενος. δηλοῖ μὲν ὁ μόνον τῷ δυνατῷ εἶναι, ἐπιδεῖν φάσκων τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι, ἀλλὰ προστίθουσι, καὶ τὸ ἐκέναν ἀντιστρέφει. τὸ δὲ ἀδυνάτου, ἐπιδεῖν μὲν πάλιν ἀποφαίνει τὰς ἄλλας προτάσεις ταῖς ἀπλῆς, τοῦ δυνατοῦ, καὶ τοῦ ἐνδεχομένου, οὐκέτι μέντοι τὰς ὁμοίας ταῖς ὁμοίαις, ἀλλ' ὡς ποῦ αὐτὸς φησιν, ἀντιστραμμένως, τῇ μὲν κατάφασιν τῇ ἀπλῇ τῆς πρώτης σελίδος,

π τῷ αὐτοῦ τρόπου, καὶ ὑπὸ τῷ μετὰ τρόπου προτάσεων,
 λέγων· ὅτι ὡς ἔχουσι τάξιν ὑπὸ τῷ αὐτοῦ τρόπου τὰ ὑπὸ
 κήρυγμα, καὶ τὰ κατηγορούμενα πράγματα, πρὸς τὸ εἶ
 ναι, καὶ μὴ εἶναι, ταύτην ὑπὸ τῷ μετὰ τρόπου τὸ εἶναι τοῦ
 το, καὶ τὸ μὴ εἶναι, πρὸς αὐτοὺς τρόπους ἔχον, καὶ καθάπορ
 ου ὑπὸ τῷ αὐτοῦ τρόπου τὴν ἀρνήσιν ἐχρῶν μήτε τῷ ὑποκει
 μένῳ, μήτε τῷ κατηγορούμενῳ συμπληκεῖται πρὸς τὸ με
 νέσθαι τὴν ἀπόφασιν, ἀλλὰ μόνῳ τῷ εἶναι, τὸν αὐτὸν τρό
 πον καὶ ὑπὸ τούτου, οὐ τῷ εἶναι· ἀλλὰ τῷ τρόπῳ συμπλη
 κομένην τὴν ἀπόφασιν ποιήσει· ἢ, ἄρα Σωκράτην δίκαι
 ον μὴ εἶναι δυνάτῳ, πρότεσις, οὐκ ἔστι ἀπόφασις, ἀλλ'
 ἀναλογίση ταῖς ἀορίστοις, ἢ ἐκ μεταθέσεως καλουμέναις
 καταφάσει· καὶ ἀπόφασις αὐτῆς ἔστι κατὰ τὴν εἰρημέ
 νω μέθεδον, ὁ Σωκράτης δίκαιον μὴ εἶναι οὐ δυνάτῳ.
 καλοῦσι δὲ καὶ ταύτας οὐ ταῖς μετὰ τρόπου προτάσεσιν,
 ἐκ μεταθέσεως· ἀπλᾶς δὲ, τὰς δίχα τῆς ἀρνήσεως τὸ εἶ
 ναι παρὰ λαμβανούσας, Σωκράτης δίκαιον εἶναι οὐ δυ
 νατῳ· ὁ μὲντοι Ἀριστοτέλης, τὴν βραχυλογίαν κρῖναι τοῦ
 τοις ὑπὸ τῇ δεύρῳ, τὴν μὲν ἀπλῶς κατάφασιν, διὰ τοῦ,
 δυνατὸν εἶναι μόνον σημαίνει· τὴν δὲ ἐκ μεταθέσεως, διὰ
 τοῦ, δυνατὸν μὴ εἶναι, καταλιμπάνων ἡμῖν ἄπορ' ἀν' ἐ
 θέλωμεν πράγματα ὑποκείμενά τε, καὶ κατηγορούμενα
 τούτοις ὑποβάλλειν· ταύτην δὲ τὴν διαφορὰν τῷ ἀντιφά
 σεων, τῆς τε ἀπλῆς φημί, καὶ τῆς ἐκ μεταθέσεως, καὶ ὑπὸ
 τῷ λοιπῶν τρόπων ἀξιοῖ θεωρεῖν, τοῦ τε ἐνδεχομένου, καὶ
 τοῦ ἀναγκάου, καὶ τοῦ ἀδυνάτου· καὶ ἐπὶ φανερά τὰ πόδε
 αὐτῇ λεγόμενα· πλὴν ὅτι τὸ, κατάφασιν δὲ καὶ ἀπόφ
 ασιν ταῦτα ποιοῦντες· πόδε τῷ τρόπων λέμεται· χρῆ
 γάρ φησι τούτους ἢ καταφατικῶς· καὶ αὐτοῦ τῆς ἀρνήσει
 ως λαμβάνοντες, ὅιον, δυνατὸν, ἀναγκάιον· ἢ ἀποφα

ρώμινοι λόγος, ἅτις ὁρμώμενος ἐξ ὑποθέσεως ψευδούς, τῆς
 ἀξιούσης ἀντιρρῆφιν ὑπὸ πέντε ὁμοίως ἐνδεχομένου τὴν
 καθόλου κατάφασιν, πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν, καὶ μὴ
 δὲν κατὰ τοῦτο ἐχούσης πλέον τῶ ἐπίσης ἐνδεχομένου,
 τοῦ ὡς ὑπὸ το πολὺ λεγομένου, ἀλλ' ὁμολογῆν ἀναγκαζομέ-
 νης, ὅτι καθ' ἑαυτὴν ἐνδέχεται πάντας ἀνθρώπους γενέσθαι
 πρῶτοι δακτύλους, οὐτως καὶ μηδένα. ὑπὸ δὲ τοῦ ὑπάρχον-
 τος, ἐπειδὴ τοῦτο οὐδὲν ἔστιν εἶδος προτάσεως ἀντικείμε-
 νον, τὴν κατὰ τὸ ποσὸν μόνον, καὶ τὸ ποσὸν ἀντικείμενον λα-
 βόντες. οἷον, τῇ, ὑπάρχει οὐδενί. τὴν, ὑπάρχει τινί. τὴν ἀ-
 πόφασιν ταύτης τὴν, οὐχ ὑπάρχει τινί. τῇ, ὑπάρχει μη-
 δενί, ταυτὸν φεγγομένῳ ὑνέρισμῳ, ὡς πρὸς τὴν ἐν τῇ
 πραγματικῶν ἐλλείψεως. ὅπου ὑποπύσεως ἀντιρρῆφιν
 τῇ πραγματικῶν, παρεκδιδομένας ὁρμῶν τὰς ἐν τῇ
 ἐν τῇ ὡς ἀποφάσεως ἐλημμένους. ἀλλ' ἵκα τῇ τὸ προσῆ-
 κον εἶδος τῆς διδασκαλίας ἐφύλαξεν ὁ Ἀριστοτέλης. εἰ-
 δὲ ἡ λέγουσα πρότασις, οὐδένα ἀνθρώπον ἐνδέχεται
 πρῶτον εἶναι, δοκεῖ κυρίως εἶναι ἀπόφασιν, θαυμάζην
 οὐχ ἡ. ὅταν δὲ ᾤη ἡ ἀρνησις, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐξακούε-
 ται τὸν τρόπον, ἅτις πρὸς αὐτὴν μεταγμένη. καὶ ταύτη
 ποιεῖ τὴν κυρίως ἀπόφασιν. ἀμέλει, ἐὰν ἀντί τοῦ οὐδέ-
 να, μηδένα εἰπώμεν, λέγοντες μηδένα ἀνθρώπον γραμ-
 ματικὸν εἶναι ἐνδέχεται, οὐκέτι δόξας ἀπόφασιν λέ-
 γαν, ἀλλ' ὁμολογουμένως κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως, διό-
 τι τὸ μὴ ἐπὶ ῥήμα, οὐ πύφουκεν ὡς πορ τὸ οὐ προτίθεσθαι
 τῇ τρόπων ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν. οὐ γὰρ ὡς πορ λέγομεν
 οὐκ ἐνδέχεται, οὐτω διωάμεθα λέγειν, καὶ μὴ ἐνδέχε-
 ται. ἀλλ' ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ἐξήγησιν τῇ ἐξῆς ὑπὸ
 τοῦ Ἀριστοτέλους παρεκδιδομένων, καὶ λέγωμεν ὅτι ἀ-
 ναλογία τινὰ μετρίκῳ ἀξιοῖ ἡμᾶς λαμβάνειν, ἐπὶ

χομέναις, διότι αἱ μὲν αὖ ὡσαύτως ἔχον τὸ πρᾶγμα, πε-
 ρὶ οὗ ἀποφαίνονται, σημαίνουσιν, αἱ δὲ μεταπίπτον κατὰ
 τὸ ἦναι, καὶ μὴ εἶναι, τῇ τοῦ ἀδυνάτου σωτηριζομένων
 κατὰ τοῦτο ταῖς τοῦ ἀναγκάου. διὸ καὶ ταυτὸν δυνάσθαι
 αὐτὰς λέγοντας ἀκουσόμεθα τοῦ Ἀριστοτέλους, κατὰ μὲν
 τὸ ποσὸν, αἱ καθόλου ταῖς κατὰ μέρος. κατὰ δὲ τὸ ποῖον,
 αἱ καταφαπκαὶ ταῖς ἀποφαπκαῖς. ὡς μὲν οὖν τοῦ ἐνδε-
 χομένου, καὶ τοῦ ἀναγκάου, ἢ ἀντιθέτους τρόπον, τρόπον
 ποσὸν, ποσῶ, ποῖον, ποῶ, λάβοιμεν τὴν ἀπὸ κημείην τῇ ὡς
 ἀποφάσει εἰλημμενὴ καταφάσει. οἶον, τῇ ἐνδέχῃ μηδε-
 νί, τὴν ἀνάγκην νινί. καὶ ταύτης λάβοιμεν τὴν κυρίως γί-
 γνομεμένην ἀποφασιν, τουτίην, κατὰ τὸν τρόπον, οἶον, τὴν
 οὐκ ἀνάγκην νινί ταύτην σωάδουσιν, δύρισκομεν τὴν ἐν
 ταῖς ἀναλυπκοῖς ὡς ἀποφασιν εἰλημμενὴν. ὃ γὰρ οὐκ ἀ-
 νάγκην νινί, τοῦτο ἐνδέχεται μηδενί. καὶ ἑμπάλιν. ὃ δὲ
 αὐτὸς λόγος καὶ ὡς τῇ λοιπῇ κατὰ τὸν τρόπον τούτου
 προτάσεων ὄντων, οὐ τῇ προσδιωρισμένων μόνον, ἀλλὰ
 καὶ τῇ ἀδιωριστῶν. εἴ περ καὶ τούτων τὰς τὴν ἀσύντην τῷ ἦ-
 ναι συμπλεκούσας κατὰ τὴν αὐτὴν εἰσοίαν τοῖς ὡς τῇ
 προσδιωρισμένων, ἀποφάσεως ἀξιοῖ καλεῖν. ἐπὶ γὰρ τῇ μὲν
 ἐνδέχῃ μὴ ἦναι, ἀποφάσκουσα μὲν κατὰ τὴν τὸν τρόπον,
 καὶ τὸ ποῖον, ἢ ἀναγκάου ἦναι, σωτρίχουσα ἢ οὐκ ἀνα-
 κῶν ἦναι, κυρίως οὖσα ἀποφασίς. τῇ δὲ ἀνάγκῃ μὴ ἦναι,
 ἀποφάσκουσα μὲν, ἢ ἐνδέχεται ἦναι, σωτρίχουσα δὲ, ἢ
 οὐκ ἐνδέχεται εἶναι. ἢ δὲ καὶ αἰ σωτρίχουσαι κατὰ τὸν ἢ
 ρημένον τρόπον ἀλλήλαις προτάσεως ἔχουσι πῖνα πρὸς ἀλ-
 λήλας διαφορὰς, ὅς τοῦ παρόντος καιροῦ πολυπραγμο-
 νίην, ἀλλὰ τῆς ποῦ τῇ μίξεων ἐν τῷ προτέρῳ τῇ προτε-
 ρῶν ἀναλυτικῶν θεωρίᾳς, οὐτε γὰρ βραχυς, οὐτε ὑπὸ
 τῇ ἀκριβεστέρων ὁμολογούμεντος ὁ διακρίναι αὐτὰς πῖνα

- 20 δινί, ἢ μὴ πνί μὴ ὑπάρχεν, καταφατικὸν ἔχει τὸ ὁρῆμα
 20 τοῦ μὴ πῶ πνί σωταπρόμου, καὶ οὐ πῶ ὑπάρχεν, οὐ πῶ
 20 πνί μὴ ὑπάρχεν, καὶ τῆς προτάσεως ταυτὸν σημαίνον
 20 σης, πῶ μὴ παντί ὑπάρχεν. καὶ τούτου τὴν κατασκευὴν
 20 οὐδὲς ὑπερφέρει, λήγων. τὸ γὰρ οὐδέχεται, πῶ ἔστιν ὁμοίως
 20 τίπτεται, καὶ τὰ ἐξῆς τούτοις. οὐ μὲν οὖν τῇ προκειμένῃ
 τοῦ ποδὲ ἑρμηνείας πραγματεία τὰς ἀντιθέσεις τῇ προ
 τάσεων, καὶ τὰς παρτοίας διαφορὰς προβέμενος παρὰ
 δοῦναι ἡμῖν ὁ φιλόσοφος, ἐκότες τὸν κυρίως τὸν ὑφ' ἡ
 σατο τρόπον τῇ ἀποφάσεων. οὐ δὲ μετὰ τὰς ἀντιθετοίς,
 τὰς γνῶσεις τῇ συλλογισμῶν διδάξει ἡμᾶς προβέμε
 νος, παραλαμβάνει μὲν πάσας τὰς προτάσεις, ποδὲ
 ὦν τε, καὶ ἐξ ὧν οἱ συλλογισμοὶ κατὰ τὸ καταφατικόν,
 ὅπου αὐτὸς φησὶ ὁρῆμα, διότι ὁρισμένον τί βουλομένη αὐ
 νάγην οὐ τοῖς συλλογισμοῖς. τὸ δὲ ὁρισμένον, ἐξ ὁρισμέ
 νων προτάσεων. ὠρίσθαι δὲ μάλλον δοκούσιν αἱ καταφά
 σεις τῇ ἀποφάσεων, ἅτι εἰδῶσι ἀναλογουσαι. καὶ διὰ
 τοῦτο ἔστιν ἐπ' αὐτῇ παρακολουθεῖν ταῖς συλλογιστικαῖς,
 ἢ ἀσυλλογίστοις τῇ προτάσεων συμπλοκαῖς. καλῇ δὲ αὐ
 τῇ τὰς μὲν καταφάσεις, τὰς δὲ ἀποφάσεις, οὐ μόνον
 κατὰ τοῦτο πρὸς διορισμούς ποιοῦμενος τὴν τοιαύτην αὐτῇ
 διαίρεσιν, ἀλλὰ καὶ ὅτι συμβαίνει τὰς οὐκ ἐκάνοις ἀποφά
 σεις ὡς ἡλημμένας ταυτὴν φέγγεωδι τισι τῇ ὄντως ἀ
 ποφάσεων, λήγων δὲ τῇ ἀναρουσῶν τὸν τε τρόπον ἅμα,
 καὶ τὸν πρὸς διορισμὸν τὸν καταφατικόν, ὡς οὐσας, ὅπου
 φησὶ ποδὲ αὐτῇ ὁ φιλόσοφος Ἰάβλιχος. φωνῇ μὲν, κα
 20 ταφατικῆς, διωχμῇ δὲ ἀποφατικῆς. ἐπὶ γὰρ τῇ προ
 τάσεων τὰς ἀντιθέσεις λαμβάνομεν, ἢ κατὰ τοῦτο τὸν
 πρὸς, ἢ κατὰ τὸ ποδὲν, ἢ κατὰ τὸ ποῖον. ἀντίκεινται δὲ κα
 τὰ μὲν τοῦτο τὸν τρόπον, αἱ ἀναγκαῖαι προτάσεις τὰς οὐδέ

ἀλλὰ καὶ ἀληθύνουσιν, οὐ τὸ τῇ φύσει καθόλου λαμβάνοντες, οὐ γὰρ οἷόν τε τοῦτο πᾶν ἢ μετέχεν, ἢ στερῆσθαι πνος τῇ ἐνδεχομένως αὐτοῦ κατηγορουμένων, ἀλλὰ τὸ προσδιορισμοῖς πῶς περὶ αὐτοῦ ἔστιν, καὶ καθόλου, εἰ αὐτὸ γινώσκται δεκτικὸν τοῦ συμβεβηκότος· ὥς ὅταν εἰπώμεν, οὐδέ τις χεῖται πάντας ἀβλαβερούς, κατὰ τὸνδε τὸν χρόνον ἰσομένους, οὐ γὰρ πολισύδεται, ἀλλὰ καὶ μὴ πάντας· καὶ οὐδέ τις χεῖται μηδένα ἐξαδικτυλον γινώσκται, ἀλλὰ καὶ πινὰ δῶκα τὸν· καὶ οὐδέ τις χεῖται κατὰ τόδε τὸ ἔτος, καὶ τῆςδε τῆς χώρας, μηδεμίαν ἡμέραν τῇ ὑπὸ κύνα ὑπὸν γινώσκται, ἀλλὰ καὶ πινὶ γινώσκται δῶκα τὸν· καὶ οὐ πάσῃ χειμερινῇ τυχόν, ἢ τοῦδε τοῦ μῶδος ὑπὸν, ἀλλὰ καὶ μὴ οὐ πάσῃ θνητῶν, ὥς ὅταν λέγωμεν, ἀπὸ φάσκην ἀπὸ τὰς καθόλου πᾶς κατὰ μέρος, ὡς τῇ τοιούτων λεγομένων προτάσεων, ἐφ' ὧν τὸ κατηγορούμενον, ἢ ἡδὴ ὑπάρχει, ἢ ὑπὸν ἔχει, ἢ πάντως ὑπάρξεν τῷ ὑποκειμένῳ λέγωμεν, οὕτως ἀποφανόμεθα, κατὰ καὶ παρὰ δέδωκεν ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης, οὐ τῷ συμπεριόρασματι τοῦ πρώτου γήματος τοῦδε τοῦ βιβλίου, τίς ἀπὸ φάσεως τὴν δῶκα μιν ὑπογράφων· Εἰ δὲ ζητοῖν τίς, τὸ οὐδέ τις χεῖται μηδένα ἀνθρώπον δίκαιον ἦναι, πότιρον κατὰ φασιν, ἢ ἀπὸ φασιν χεῖται προσαγορεύειν· κατὰ φασιν ὁμολογουμένως ἀποκρινόμεθα, διότι ὁ τρόπος αὐτοῦ τῆς ἀρνησέως παρὲλθον· καὶ πρὸς τῇ εἰρημῶν ἐπ' αὐτῇ τῇ πραγματικῶν δέξι, μαρτυρεῖται τοῦτου παρὲξόμεθα τὸν Ἀριστοτέλῳ, καλωῦται μὲν οὐ τῇ πραγματικῇ τῇ ἀναλυτικῇ τὰς οὐδέ τις χεῖται μηδενί, ἢ μὴ παντί· καὶ ἀνάγκη μηδενί, ἢ μὴ παντί ἀποφάσεως, δὲ ἰὼν ἐξῆς ἐροῦμεν αὐτίαν· διδάσκοντες δὲ οὐ αὐτοῖς ἐκείνοις, ὅτι οὐκ εἰσὶν ὄντως ἀποφάσεως, ἀλλὰ καταφάσεως· λέγει γοῶν· νῦν δὲ ποσούτων ἢ μὴν ἰσὼ παρὰ τοῖς ἡρημένους, δηλονότι τὸ οὐδέ τις χεῖται μὴ

τὴν ποῦ αὐτῶν πᾶσαν πεποιήται σκέψιν, ῥάδιον ἅπαν
 τῶν, ὅτι οὐδὲ ὑπὸ τῶν ἐτέρων πνί παρὰ τὸν τρόπον αὐτῶν
 συντάξομεν. δι' ὅς τας προτάσεις, ἀλλὰ μὴ οὐ ὅρους εἶ
 ναι εἰρηπικούς. ἡ δὲ μὴ, κατὰ τὸ κυρίως πάσῃ δυνατὸν,
 καὶ εἰδεχόμενον τὴν ἀντίφασιν συμβῆσιν συναληθ
 εῦσιν, ὅπου καὶ τας εἰρηπίας κατὰ τὸ ἐπίσης εἰδεχόμε
 νον συντρέχον ἀληθείας συμβαίνει. ὁ ὅς εἰδεχόμε
 νη, τοῦτο πάντως μεν, καὶ οὐ παντὶ κατὰ πᾶσαν τῶν
 εἰδεχομένου τὴν εἰρηπίας, ἐπεὶ οὐκ ἐπὶ εἰδεχομένου ὑπάρ
 ξει παντὶ. εἰς οὗτο δὲ, καὶ οὐδὲν. καὶ δὴλον ὡς οὐ διαφω
 ση ταῦτα πρὸς τὰ κατ' ἀρχὰς εἰρημίνια, ποῦ τῶν μάχης
 δαί ἀν κατὰ τὴν εἰδεχομένου ὕλην, τὴν τε πᾶς, καὶ τὴν οὐ
 δις, τῇ τις, καὶ λαμβανόντων κατὰ τὸν μέλλοντα χρόνον.
 εἰς ἐκείνοις μὴ ὅς ὑπάρχουσιν ὑποκειμένοις τὰς
 προτάσεις, ταῦτα ποῦ αὐτῶν ἀποφαινόμεθα. ἐπὶ δὲ καὶ πε
 ρὶ τῶν πᾶς, καὶ τῶν οὐδὲς, ὅτι συμφύδονται ὑπὸ τῆς εἰδε
 χομένης ὕλης, διότι ἀνάγκη κατὰ ταύτην τὴν ὕλην φύ
 δεῖν ἀμφὺ τὰς ἔτι καθόλου, ἅπερ τὸ εἰδεχόμενον τὸ
 ποῦ μὴ, ὑπάρχον, ποῦ δὲ, μὴ ὑπάρχον πεφυκός, παντὶ,
 ἡ μηδὲν, ἀνενδοιάσως ὑπάρξον ἀποφαινόμενασ' ὁμοίως
 ταῖς ποῦ τῶν ἀνάγκης ἐκφαινόντων, ἡ μὴ ἐκβαινόντων
 προῤῥήσεις, ἐφ' ὧν τὸ εἶναι, ἡ τὸ οὐκ εἶναι λέγειν εἰσάγει.
 ὅπου ἔτι κατὰ τὸ ὑπὸ πλεον, ἔτι κατὰ τὸ ἐπὶ ἔλαττον ἐν
 εἰδεχομένου ἔχει χώραν, λεγόντων ἡμῶν. πᾶς ἄνθρωπος ἐν
 γήρᾳ πολιωθήσεται. ἔδεις ἐξαδικτυλός ἐστι. τὰς δὲ κατὰ
 μέρος, ἀμφοτέρως ἀληθεύει. διόπου αὐτὰς ἀντιφάσκον
 ἐκόντως συμβαίνει πρὸς τὰς καθόλου. νῦν δὲ ὁ λόγος ποῦ
 τὴν μετὰ τοῦ εἰδεχομένου τρόπου λεγόμενων προτάσεων,
 καθόλου τε δι' ἀκριβοῦς παῖσι τοῖς ἀτόμοις, ἡ μηδὲν
 τὸ κατηγορεύμενον ὑπάρξον, ὅπου οὐδὲ τὸ κατὰ μέρος,

δ' ὡς τὸν ἀπόφασιν, πρὸς τὴν Σωκράτην βαδίσαι δύναι
 τὸν οὐκ εἶναι, οὐ πῦρ Σωκράτην μουσικὸν εἶναι οὐ δ' ὡς τὸν,
 πρὸς τὴν Σωκράτην μουσικὸν εἶναι δ' ὡς τὸν οὐκ εἶναι, ἐπεὶ ὅτι
 καθ' αὐτὸ τὸ δ' ὡς τὸν λέγοντες, ὡς ἐπὶ τὸν πᾶν τὸ δ' ὡς
 νατὸν εἶναι λέγειν ἀξιούμενον. οὐδ' ὅλως ὡς δ' ὡς αὐτὰ, καὶ διὰ
 φορὰ προσφύρομεθα, ἀλλ' ὡς ἐπὶ ὅλον τὸ δ' ὡς τὸν εἶναι λέ
 γομεν, αὐτὸ τοῦτο ἀποφαινόμενοι, ὅτι ὑπάρχει ὁ τοιοῦτος
 τρόπος τῆς ὑποστάσεως, ὡς τῇ πραγματικῇ τῇ διὰ τῆς
 προτάσεως λεγόμενων. διὸ οὐδὲ τὸ οὐ δ' ὡς τὸν, ἐπὶ τὸν πᾶν
 εἶναι πᾶν τὸ δ' ὡς τὸν οὐκ εἶναι. ὡς πᾶν οὐδὲν ἔχομεν προ
 δειναι τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ποτε τούτων παραδειδο
 μένοις. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος, καὶ ὡς τῇ δυνάμει τὸ εἶναι ποτε
 χουστὴν προτάσει. τῆς γὰρ Σωκράτης καλῶς βαδίζει
 καταφάσει, ὅτις κὼν εἶναι ἔχουσιν τὸ βαδίζει, ἐπὶ οὐ
 τὸ εἶναι, ἀλλὰ τὸ εἶναι ποτε εἰληπῆαι, οὐ μᾶλλον φαίμεν ὅτι
 πόφασιν εἶναι τὴν Σωκράτης οὐ καλῶς βαδίζει, ἢ τὴν Σω
 κράτης οὐ βαδίζει καλῶς. εἰ δέ γε μὴ βαδίζοντες ὅλως
 τῶ Σωκράτους, τὸ δ' οὐ τοῦτο ὁ καλῶς αὐτὴν βαδίζειν ἀποφ
 νάμενοι, ἀλλὰ καὶ τὸ πᾶν τῷ τρόπῳ προδέντες τὴν ἀρνησιν,
 ποιήσομεν τὴν ἀπόφασιν, ἢ μᾶλλον τῇ καταχερουμένῳ; ἢ
 εἶναι, ὅτι ἀνὴρ μὲν τῷ τρόπῳ αὐτὴν προδέντες, οὐ μὲν τοῖς
 ἀνὰ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐννοίαν. ὡς πᾶν γὰρ τὴν κατὰφασιν κα
 τὰ τὸν δύο τρόποις. τὸ δ' οὐ τοῦτο συμβαίνει, μὴ βαδίζοντες τῇ
 ὅλως τοῦ Σωκράτους, καὶ βαδίζοντες μὲν, μὴ μὲν τοῖς κα
 λῶς βαδίζοντες, οὐ πᾶν δηλονότι καὶ ὡς τὴν ἀποφάσει ἔξ
 τῆς, Σωκράτης οὐ καλῶς βαδίζει, λεγούσης. εἰ δέ τις
 ἀποροῖν ποτε τῇ προσδιωρισμένων μετὰ τρόπον καταφά
 σεων, τίνα τρόπον ὡς τούτων ποιήσων τὰς ἀποφάσεις, πᾶν
 τῇ προσδιωρισμῶν, ἢ τῷ τρόπῳ τῆς ἀνέκτιστος συμ
 πλεκτομένης, ἐπεὶ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ὡς ὡς ἀπροσδιορίστων

ἔσιν, ἢ τὴν αἰρίον ναυμαχίαν γινέσθαι διωκτὸν οὐκ ἔστιν.
οὐδὲ γὰρ αὐτὴ, καίτοι τῷ ἐπὶ συμπλήκονσαι τὴν ἀρῆσιν,
σωσίσι τοῖς ποτε τῇ ἐνερμένῃ καταφάσκει. ἀρ' οὐκ ἦτις οὐ
πικρὰ τὰ μίαν μέθοδον ὑπὸ πασῶν τῇν προτάσεων, τῶν τε
αἰδου τρόπου, καὶ τῇ μετὰ τρόπου τῷ ἐπὶ συμπλήκοντες
τὴν ἀρῆσιν ἀπόφασιν ποιοῦμεν, καὶ ὥς περ ὑπὸ τῇ αἰδου
τρόπου μετὰ προσδιορισμοῦ λεγομένων καταφάσεων συ
νίσταται, τοῦ ἔστιν ἐν αὐταῖς ἐνδεχίᾳ καμίνου, κατὰ δύο
τρόπους γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις, ποτὲ μὲν, τοῦ προσδιο
ρισμοῦ, ποτὲ δὲ, τοῦ ἔστιν, ἢ τοῦ ἐνδεχίᾳ, ἢ τοῦ δυνάμει λε
γομένου, προσλαμβάνοντες τὴν ἀρῆσιν; αἰδου μέντοι τὴν
ἐπὶ παντὶ τῇν προτάσεων λεγομένων, κατὰ μόνων τῶν
προσδιορισμῶν ἐποιοῦμεν τὴν ἀπόφασιν. ὥς ὑπὸ τῇν,
πᾶς ἀνθρώπος ζῶν. οὐ πᾶς ἀνθρώπος ζῶν. οὗτοι καὶ
ὑπὸ τῇν μετὰ τρόπον, τὸ μὲν ἐπὶ κατ' ἐνδεχίᾳ ἐχουσῶν,
διχῶς γίνεσθαι τὴν ἀπόφασιν ἐπ' αὐτῶν, ποτὲ μὲν, τοῦ
τρόπου. ποτὲ δὲ, τοῦ ἐπὶ προσλαμβάνοντες τὴν ἀρῆσιν.
μὴ ἐχουσῶν μέντοι κατὰ μόνον τὸν τρόπον, ὡς καὶ Ἀριστο
τέλης ἡμᾶς ἐδίδαξεν, ἢ ὅτε ὑπὸ τῇν αἰδου τρόπου προσδιο
ρισμένων προτάσεων, τὰς κατὰ τὸ ἐπὶ γιγνομένας ἀπο
φάσεις, ἀποφάσκειν πρὸς τὰς καταφάσεις ἐλέγχουσιν.
ἀλλ' ὑπὸ μὲν τῇν καθόλου γίνεσθαι τὴν ἐναντίαν, ὑπὸ δὲ
τῇν κατὰ μέρος, τὴν ὑπεναντίαν, οὐτὶ ἢ ὑπὸ τῇν αἰδου τρό
που τοῦτο οὕτως ἔχουσιν, ἢ δὴ καὶ ὑπὸ τῇν μετὰ τρόπον δι
χῶς ἀναγκαῶν ἢν ὡς προείρηται, γίνεσθαι τὰς ἀποφά
σεις. ὅλως γὰρ οὐδὲ ἔχει τινὰ κατὰ τὴν δυνάμειν διαφο
ραί, ἢ Σωκράτην βαδίσαι δυνατὸν κατὰ φάσεις, πρὸς τὴν
Σωκράτην βαδίσαι δυνατὸν ἔστιν. ἢ ἢ Σωκράτῳ μουσι
κῶν ἔσθαι δυνατὸν, πρὸς τὴν Σωκράτην μουσικὸν ἔσθαι δυ
νατὸν ἔστιν. ἀσάφως δὲ οὕτως ἢ Σωκράτην βαδίσαι οὐ

οὐτε ἀδυνάτον μὴ εἶναι, ὥς τε καὶ ὑπὸ τούτων διὰ κατὰ τῶν
τρόποις γίνεσθαι τὰς καταφάσεις, καὶ τὰς ἀποφάσεις.
ἢ εἶναι μέντοι χρὴ ὅτι μόνου μὲν τοῦ εἶναι ἀπαρεμφάτου
ῥήματος, οὐ τῇ μετὰ τρόπου προτάσει κειμένου, ἀλλὰ μισ-
βητήτως κατὰ μόνον τὸν τρόπον γίνεσθαι ἢ ἀπόφασις,
ἀλλ' οὐτε πλεία ἢ τοιαύτη πρότασις, διότι χρὴ πρὸς τὸν αὐ-
τοτελὴ ἀποφατικὸν λόγον ῥήματος, κατὰ τὴν ὀρθοκλήν πα-
ρεῖ τοῖς γραμματικοῖς λεγομένοις ἐκκλησιῶν προφορομένοις.
ὥς τε ἢ αὐτόθεν τοῦ εἶναι δεησόμεθα κατ' ἐνδύγην λεγομέ-
νου, ἢ ἔτι ὥς ὑπὸ τρίτου πινὸς προσώπου ποιοίμεθα τὴν ἀ-
πόφασιν, ἢ πινὸς ἄλλου, δυνάμει τὸ εἶναι οὐ καὶ αὐτῷ ποτείχον-
τος. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καθόλου ποτείχεται ἡρῆται τῇ αὐ-
τοτελίᾳ ἀποφάνσεως. ὑπὸ δὲ καὶ τῇ μετὰ τρόπου λεγο-
μένων, αὐτοῦ μόνου χρὴα τοῦ εἶναι, ἢ κατ' ἐνδύγην ἐκφορο-
μένοις, ἢ ἐξωθεν τῇ προτάσει προσυπακουμένου. ἢ ὅτι
Σωκράτην βαδίσαι δυνάτον εἶναι, λέγομεν, καὶ Σωκράτην
μυθικὸν εἶναι δυνάτον εἶναι, κατ' ἐνδύγην τὸ εἶναι λέγοντες,
ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ εἶναι προεπενηγώμεθα τὰς προτάσεις, Σω-
κράτην βαδίσαι δυνάτον, καὶ Σωκράτην μυθικὸν εἶναι δυ-
νάτον λέγοντες, τὸ εἶναι προσυπακούεσθαι καθ' ἑκάτερον ἀ-
ξιοῦμεν. ὅταν μὲν ἔν μὴ ἢ κατ' ἐνδύγην οὐ τῇ μετὰ τρό-
που προτάσει τὸ εἶναι λεγόμενον, ἀλλὰ μισβητήτως μόνον
τῷ τρόπῳ προσεθεῖσα ἢ ἀρνήσις, ποιήσῃ τὴν ἀπόφασιν.
ἀλλ' ὅχι τῷ εἶναι ἀπαρεμφάτου ῥήματος, ὅτι ἐπὶ μάλλον τῷ
ὑποκειμένῳ, ἢ τῷ κατηγορουμένῳ ὀρθόν. ὅταν μέντοι καὶ τὸ
εἶναι κατ' ἐνδύγην οὐ ταῦς προτάσεσι λέγωμεν, οὐ μάλλον
τῷ τρόπῳ, ἢ τῷ εἶναι συμπλέκοντες τὴν ἀρνήσιν, τὴν ἀ-
πόφασιν ποιήσομεν. τῆς γὰρ αἰρίον ναυμαχίας ἡνέσ-
θαι δυνάτον εἶναι, καταφάσεως, οὐ μάλλον ἢ τοῖς ἀπὸ ἀ-
φασιν εἶναι τὴν, αἰρίον ναυμαχίας ἡνέσθαι οὐ δυνάτον

μήτε ἅμα ἀληθεῖς, μήτε ἅμα ψευδεῖς ποτε γινώμεσθαι.
 τοῦ δὲ σωματικῶδέν ὑπὸ τοῦ θανάτου, καὶ ἐνδεχομένον καὶ
 τὰ τὸ εἶναι, καὶ μὴ εἶναι διαφθερούσας προτάσεις, τὴν αὖ
 πάλιν ἀπὸ τῆς πραγματικῆς αὐτῶν ἀποδίδωσι, λόγον αὖ
 11 τὴν προσαγορεύων, ὡς καὶ Πλάτωνι ἐν Γοργία. ἐγὼ δὲ
 12 τέχνῳ οὐ καλῶ, ὅ αὖ ἢ ἄλογον πρᾶγμα. λέγω δὲ, ὅτι
 ἅπαν τὸ οὗτοι θάνατον, τουτίστι τὸ μὴ ὑπὸ τοῦ ἀναγκαίου
 λείόμενον, ὅπου ἐν τοῖς ἐξῆς ἐξηκίσται, ἀλλ' ὑπὸ μόνου τοῦ
 ἐνδεχομένου, καὶ αἰεὶ ἐνδεχέσθαι, οὐδὲ αἰεὶ εἶναι, ἐπεὶ οὐκ ἐστὶν
 ἢ ἐνδεχόμενον, ἀλλὰ καὶ τοῦ εἶναι, καὶ τοῦ μὴ εἶναι τὸ δύ-
 ναμιν ἅμα ἔχει, καὶ τοῦ γινέσθαι, καὶ τοῦ μὴ γινέσθαι, ὡς
 διώριται πρότερον. ὥς τε καὶ τῆς λεγόμενης περὶ αὐτῶν ἀ-
 ποφάσεως, ἐκαστὴ ἐστὶ ἀληθής, ἢ τε δυνάσθαι εἶναι αὖ
 τὸ, καὶ ἢ δυνάσθαι μὴ εἶναι λείγουσα, καὶ ἢ δυνάσθαι γινέ-
 σθαι, καὶ ἢ δυνάσθαι μὴ γινέσθαι. διὸ παραιτιῖσθαι ἀξιοῦ
 τοῦτον τὸν τρόπον τῆς ἀντιθέσεως, οὐ ποιοῦντα ἀντίφα-
 σιν. καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ πασῶν τῶν μετὰ τρόπου προτά-
 σεων, πρὸ τῆς τρόπων πειμένης τῆς ἀντιθέσεως, γινώσκει-
 φησι τὰς ἀποφάσεις, ἵνα τεχνικῶς ὑπὸ πασῶν ἐπὶ καὶ τῷ
 αὐτῷ καὶ ὀνὶ χρώμεσι, τὰς τε ἀποφάσεις λαμβάνωμεν,
 καὶ τὰς ἀντιφάσεις. ἐπεὶ οὐ δοκεῖ ὁ ὑπὸ τῆς θανάτου ἐν-
 θεῖς ἐλεγχος, τὸ μὴ γινέσθαι τὰς ἀντιφάσεις κατὰ τὸ εἶ-
 ναι, καὶ μὴ εἶναι, καὶ ὑπὸ τῆς ἀναγκαίης τρόπου, ἢ ὑπὸ τῆς ἀδύ-
 νατου, χάρας ἔχεν. οὐ γὰρ ἐπὶ τῇ ἀναγκαίῳ εἶναι, σωματι-
 κῶς ἢ ἀναγκαίῳ μὴ εἶναι, ἢ τῇ ἀδυνάτῳ εἶναι, ἢ θάνατον
 μὴ εἶναι, ἀλλὰ καὶ καθ' ἑκάστην τρόπον ἐπὶ συλλογίσασθαι,
 ὅτι οὐδὲ αὐταὶ ἀντιφάσκουσι πρὸς ἀλλήλας: ἐποῦ ὑπὸ
 τῆς ἐνδεχομένης ἀμφω ψευδεῖς οὔσαι καταλαμβάνον-
 ται. οὐτε γὰρ ἀναγκαίῳ εἶναι, οὐτε καὶ ἀναγκαίῳ μὴ εἶ-
 ναι, τὸ θανάτου εἶναι, καὶ μὴ εἶναι. οὐτε ἀδυνάτου εἶναι,

πον εἶναι λυκόν, ἀνάγκη τὴν ἀπόφασιν ἀληθύνειν, τὴν
 λέγουσαν τὸ ξύλον ἀνθρώπον εἶναι οὐ λυκόν. εἰ οὖν τοῦτο
 ἐσφαλώς ἄτοπον, δῆλον ὅτι τῆς, ἀνθρώπος λυκός ἐστιν,
 ἀπόφασις ἐστὶ ἢ, ἀνθρώπος λυκός οὐκ ἐστὶ, τῷ ἐπὶ αὐτῷ
 συμπλέκουσα τὸ ἀρνητικὸν μόριον. τοῦτο οὖν καὶ ὑπὲρ τῆς
 διωάμει τὸ ἐπὶ ἐχουσῶν, οὕτως ἔχον ὑπεδείξασθαι. οἷον,
 τῆς ἀνθρώπος βαδίζει, τὸ ἀναλύσαι τὸ βαδίζειν εἰς τὴν
 μετοχὴν, καὶ τὸ ἐστὶ, καὶ τὸ καταλιπεῖν συλλογίζεσθαι ἢ
 μὴν ὡς ὑπὲρ τῆς ἀναλελυμένης προτάσεως, καὶ ἐσθλὴν αὐτὴν
 ἐπὶ ἐχούσης, αὐτῷ τῷ ἐπὶ συμπλέκοντες ἀρνήσιν, ποιοῦμεν
 τὴν ἀπόφασιν, δηλοῦν καὶ ὑπὲρ τῆς κατὰ διωάμειν αὐτὸ ἐπὶ
 χούσης τῷ ποδεύοντι αὐτὴν μορίῳ τῆς προτάσεως, τὸ ἀπο-
 φαπτικὸν μόριον συμπλέκειν. Ταῦτα οὖν οὕτως ἔχον-
 τα ὑπὲρ πασῶν τῶν ἀνδ' τρόπου προτάσεων ὑπεδείξασθαι, ὑπε-
 φέρει, ὥς τε ἐν οὕτω πανταχοῦ, καὶ τοῦ, διωατὸν εἶναι,
 ἀπόφασις ἐστὶ, οὐ τὸ διωατὸν εἶναι, ἀλλὰ τὸ διωατὸν μὴ
 εἶναι. σαφὲς μὲν ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς πρὸς τοὺς ἄλλους
 προτάσεως συλλογίζεσθαι ἀξιῶν, ὅτι καὶ ὑπὲρ τῆς μετὰ τρό-
 που τὴν ἀπόφασιν ποιήσομεν τοῦ ἐπὶ, ἀλλ' οὐ τοῦ τρόπου
 περὶ τῆς τὴν ἀρνήσιν. ἐπέγων δὲ τὸν ἐλεγχον τῶν
 οὕτως ὑπολαμβάνοντων ἐκ τοῦ ὑπεδείξαι τὴν διαφορὰν
 τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων, καὶ τῶν ἀνδ' τρόπου, ὅτι
 ὑπὲρ μὲν τῶν ἀνδ' τρόπου, τὰς κατὰ τὸ ἐστὶ, καὶ οὐκ ἐστὶ μα-
 χομένης ἀλλήλαις προτάσεις, κατὰ δὲ τὸν περὶ τῆς δομένους
 πρότερον διορισμὸν, ἀδιώατον ἢ σωαληθύνειν, ἢ συμ-
 φθονδεῖν ἀλλήλαις, ὑπὲρ δὲ τῶν μετὰ τρόπου, κατὰ τε
 τὸ διωατὸν, καὶ τὸ ἐνδεχόμενον, αἱ τοῦτον τὸν τρόπον
 ἀντικείμεναι, οὐκ ἀντιφάσκουσιν ἀλλήλαις, ἀλλὰ σωα-
 ληθύνονται κατελαμβάνονται, αἱ δὲ μετὰ τῆς προτάσεως τῶν
 τρόπων τὰς ἀρνήσεως, σφίζουσι τὸ ἀξιῶμα τῆς ἀντιφάσεως,

βραχυλογίαν ἐλάττωσεν αὐτὸ ἀπαγκύλισσ', βουλόμενος δὲ εἰπεῖν: εἰ γὰρ τῇ συμπεπλεγμένῳ ἀλλήλων φωνῶν, καὶ προτάσεων γιγνομένων, αὐτοὶ ἀντίκηνται ἀλλήλων, πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀντιφάσεις, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι, καὶ μὴ εἶναι τὴν ἀντίθεσιν ἔχουσιν. ἢ μάλλον οὕτως, ἵνα μὴ πλείονα ἐξάβδον προσυπακούην ἀναγκαζώμεθα. εἰ τῇ συμπλεκομένων, τουτέστι, σιωδυναζομένων προτάσεων πρὸς τὴν γένεσιν τῇ ἀντιφάσεων, αὐτοὶ ἀλλήλων ἀντίκηνται, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι, καὶ μὴ εἶναι διακρίνονται. καὶ πρὶν τὸ ἀκόλουθον ἐπερχαίν, ὅτι καὶ ὑπὲρ τῇ μετὰ τὸς που προτάσεων δέησις τοῦτο οὕτως ἔχην, δυνάε αὐτῷ παρὰ βίμωτος τὰ παραδίγμματα τῇ αὐτοῦ τρόπου, πρὸς τὴν ἑνὸς, τῇ ἐνδοκίᾳ τὸ εἶναι ἔχουσιν, ὑπὲρ δὲ ταύτας, τῇ διωάμει. καὶ ἐν ταῖς ἐνδοκίᾳ τὸ εἶναι ἔχουσιν, προτάσεις τὴν ἐξ ὑποκειμένου, καὶ κατηγορουμένου, τουτέστι, τῆς ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου, δίνουσιν ὑπὲρ παρὰ τῶν μὴ ἄλλως τὴν ἀπόφασιν γιγνομένων, εἰ μὴ τῷ ἐπὶ τὸ ἀρνητικὸν συμπλακῆν μῶριον. ὑπὲρ δὲ τῇ ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου, καὶ διελίγχει ὅτι οἰομένοις γίνεσθαι τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀρνήσεως, μὴ πρὸ τοῦ ἐπὶ πθεμένης, ἀλλὰ πρὸ τοῦ κατηγορουμένου. ὥς τε λέγεσθαι τῆς, ἄνθρωπος λευκός ἐστιν, ἀπόφασιν, τὴν, ἄνθρωπος οὐ λευκός ἐστιν. εἰ γὰρ δώσωμέν φησι τὸ ἀξίωμα τῆς ἀντιφάσεως, ὁμολογώμετες κατὰ παντός, οὐ ἀντιφάσεις λέβη, διὲν τὴν κατὰ φασιν ἀληθεύειν, ἢ τὴν ἀπόφασιν, δέησις καὶ τούτων τῇ προτάσεων, τῆς, ἄνθρωπος λευκός ἐστιν, καὶ ἄνθρωπος οὐ λευκός ἐστιν, ὑπὲρ τοῦ ἐξ ὅλου λαμβανομένων, τὴν ἐπὶ φασιν ἀληθεύειν, ὥς τε ἀντιφατικῶς ἀντικῆσθαι λεγομένων, καὶ συμπόδισθαι μηδὲ ποτε διωαμένων. ὥς τε ἐπὶ φουδῆς ὁμολογουμένως ἢ κατὰ φασιν ἢ λέγουσα τὸ ἐξ ὅλου ἄνθρωπος

» δυνάτον μὴ εἶναι	οὐ δυνάτον μὴ εἶναι
» ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι	οὐκ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι
» οὐκ ἀδυνάτον μὴ εἶναι	ἀδυνάτον μὴ εἶναι
» οὐκ ἀναγκάιον μὴ εἶναι	ἀναγκάιον εἶναι.

Ὅτι μὲν ποῦ τῆς ἀκολουθείας τῇ μετὰ τὸν προτάσεων λόγος, ἐν τούτοις φανερόν. τῆς πρώτης δὲ οὐτῶν τῶν τῶν δυνάτον, τοῦ ἐνδεχομένου, ποῦ ὅν τι κοινὸν νῆας, καὶ τῆς διαφορᾶς ἐν τοῖς ἐξῆς διαλέξιται, καὶ ὑπὸ τούτοις, τοῦ ἀναγκάιον, καὶ τοῦ ἀδυνάτου, καὶ καθ' ἑκάστην τῶν πρώτων θεωρουμένων προτάσεων. δύο μὲν, τῇ ἀπλῶν. δύο δὲ τῇ ἐκ μεταθέσεως, τὰς τοῦ δυνάτου τίπας, ἀπὸ προτάσεως ἐν τῷ διαγράμματι κατὰ τὴν προσήκουσαν τάξιν ἐκβέβηκός, ὡς κίπτεται ὅπως ἔχουσιν τῆς πρὸς ταύτας ἀκολουθείας αἱ καθ' ἑκάστην τῇ ἄλλων τῶν πρώτων προτάσεως. λέγω δὲ. οἷον, τῇ δυνάτει εἶναι ἀπλῆ τοῦ δυνάτου καταφάσει, ποία μὲν ἔπειτα τοῦ ἐνδεχομένου πρότασις, ποία δὲ τοῦ ἀναγκάιον, ποία δὲ τοῦ ἀδυνάτου. καὶ ὑπὸ τῇ ἄλλων, ὡς αὐτῶς, καὶ τίς τῶν πρώτων, τοῦ μὲν ἐνδεχομένου, πάσης τὰς προτάσεως ἔπειτα πάσης τῶν τοῦ δυνάτου προτάσεων, τὰς ὁμοίως αὐτῶς λεγομένας. τῇ μὲν ἀπλῇ καταφάσει, τῇ ἀπλῇ κατὰφασιν, τῇ δὲ ἐκ μεταθέσεως, τῇ ἐκ μεταθέσεως. καὶ ὑπὸ τῇ ἀποφάσει, ὡς αὐτῶς. διὰ τούτων ταυτὸν φέγγεται τὸ, τὸ δυνάτον, καὶ τὸ ἐνδεχόμενον, ἀντιπαράκτως τιθέμενος. δηλοῖ μὲν ὁ μόνον τὸ δυνάτον εἶναι, ἔπειτα φάσκων τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι, ἀλλὰ προστίθῃσι, καὶ τὸ ἐκέναν ἀντιτίθῃσι. τὰ δὲ ἀδυνάτα, ἔπειτα μὲν πάλιν ἀποφαίνῃ τὰς ἄλλας προτάσεις τῶν ἀπλῶν, τοῦ δυνάτου, καὶ τοῦ ἐνδεχομένου, οὐκ ἐτι μὲντοι τὰς ὁμοίας τῶν ὁμοίων, ἀλλ' ὡς πρὸς αὐτὸς φησιν, ἀντιτιθεμένης, τῇ μὲν καταφάσει τῇ ἀπλῇ τῆς πρώτης σελίδος,

πικρῶς, καὶ μετὰ τῆς ἀρνήσεως. ὅιον, οὐ δυνάτον, οὐκ ἀνα-
 καῖον. πρὸς τὸ εἶναι, καὶ μὴ εἶναι σωτάπειν τὴ, καὶ συμπλῆ-
 κην. καὶ δῆλον ὅτι καταφθαρτοὶ μὲν ληφθέντες, τῷ μὲν
 εἶναι συμπλεκόμενοι, ποιοῦσιν ἀπλῶς καταφάσεως, τῷ
 δὲ μὴ εἶναι, ἐκ μεταθέσεως. ἀποφατικοὶ δὲ, εἶναι συμπλε-
 κόμενοι, ποιοῦσιν ἀπλῶς ἀποφάσεως, τῷ δὲ μὴ εἶναι, ἐκ
 μεταθέσεως. τούτων τὸ οὐκ οὕτως ὑψηλοῦς χρὴ, καὶ ὅτι με-
 τὰ τὸ καταριθμῆσθαι τὰς κατὰ τὸ εἶρημνόνους τρόπους
 ἀντιθέσεως, προστίθεται ἀληθείας, οὐκ ἀληθείας, ἐνδεχόμενα
 ἡμῖν βουλόμενος, ὡς εἰς μὲν καὶ ἄλλοι ἀναρίθμητοι τρόποι
 ποιοῦντες τὸ εἶρημνόνους πᾶσαρσ, τὴν δυνάτον, τὸν εἶρη-
 μνόνον, τὸν ἀναγκάειον, τὸν ἀδυνάτον. ἀρκεῖται δὲ
 τούτοις πρὸς τὴν τῇν προτάσεων διδασκαλίαν, διὰ τὴν εἰ-
 ρμμένην ἐμπροσθεν αὐτίαν.

- » Καὶ αἱ ἀκολουθήσεις δὲ κατὰ λόγον γίνονται, οὕτω τίθει-
 » μένοις. τῷ μὲν ὅτι δυνάτον εἶναι, ἀκολουθεῖ τὸ ἐνδεχέ-
 » σθαι εἶναι, καὶ τοῦτο ἐκείνῳ ἀντιτίθεται. καὶ τὸ μὴ ἀδυνά-
 » τόν εἶναι, καὶ τὸ μὴ ἀναγκάειον εἶναι, τῷ δὲ δυνάτῳ μὴ εἶναι.
 » καὶ ἐνδεχομένῳ μὴ εἶναι, τὸ μὴ ἀναγκάειον μὴ εἶναι, καὶ τὸ
 » οὐκ ἀδυνάτον μὴ εἶναι, τῷ δὲ μὴ δυνάτῳ εἶναι, καὶ μὴ ἐν-
 » δεχομένον εἶναι, τὸ ἀναγκάειον μὴ εἶναι, καὶ τὸ ἀδυνάτον
 » εἶναι. τῷ δὲ μὴ δυνάτῳ μὴ εἶναι, καὶ οὐκ ἐνδεχομένῳ μὴ
 » εἶναι, τὸ ἀναγκάειον εἶναι, καὶ τὸ ἀδυνάτον μὴ εἶναι. δεῶν
 » ραῖδω δὲ ἐκ τῆς ὑπογραφῆς τὸ λεγόμενον.
» δυνάτον εἶναι	οὐ δυνάτον εἶναι
» ἐνδεχόμενον εἶναι	οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι
» οὐκ ἀδυνάτον εἶναι	ἀδυνάτον εἶναι
» οὐκ ἀναγκάειον εἶναι	ἀναγκάειον μὴ εἶναι

πὲρ τῆς αἰδοῦ τρόπου, καὶ ὡς τῆς μετὰ τρόπου προτάσεων,
 λέγων, ὅτι ὡς ἔχουσι τάξιν ὡς τῆς αἰδοῦ τρόπου πάλιν ὑπάρ-
 κειναι, καὶ τὰ κατηγορούμενα πράγματα, πρὸς τὸ εἶ-
 ναι, καὶ μὴ εἶναι, ταύτην ὡς τῆς μετὰ τρόπου τὸ εἶναι τοῦ-
 το, καὶ τὸ μὴ εἶναι, πρὸς τοὺς τρόπους ἔχον, καὶ καθάπορ
 οῦν ὡς τῆς αἰδοῦ τρόπου τὴν ἀρνήσιν ἐχρῶν μήτε τῷ ὑποκει-
 μένῳ, μήτε τῷ κατηγορουμένῳ συμπλέκεσθαι πρὸς τὸ γε-
 νέσθαι τὴν ἀπόφασιν, ἀλλὰ μόνον τῷ εἶναι, τὸν αὐτὸν τρό-
 πον καὶ ὡς τούτου, οὐ τῷ εἶναι. ἀλλὰ τῷ τρόπῳ συμπλε-
 κομένην τὴν ἀπόφασιν ποιήσει. ἢ, ἄρα Σωκράτην δίκαι-
 ον μὴ εἶναι δυνάτον, πρότεσις, οὐκ ἔστι ἀπόφασις, ἀλλ'
 ἀρραλογίσι τῆς ἀορίστοις, ἢ ἐκ μεταθέσεως καλουμέναις
 καταφάσει. καὶ ἀποφασίς αὐτῆς ἔστι κατὰ τὴν εἰρημέ-
 νω μέθοδον, ὁ Σωκράτην δίκαιον μὴ εἶναι οὐ δυνάτον.
 καλοῦσι δὲ καὶ ταύτας οὐ τὰς μετὰ τρόπου προτάσειςιν,
 ἐκ μεταθέσεως. ἀπλᾶς δὲ, τὰς δίχα τῆς ἀρνήσεως τὸ εἶ-
 ναι παραλαμβάνουσας, Σωκράτην δίκαιον εἶναι οὐ δυ-
 νατὸν. ὁ μὲντοι Ἀριστοτέλης, τὴν βραχυλογίαν καὶ ἐν τού-
 τοις ὡς τηδεύων, τὴν μὲν ἀπλῶς κατάφασιν, διὰ τοῦ,
 δυνάτον εἶναι μόνον σημαίνει. τὴν δὲ ἐκ μεταθέσεως, διὰ
 τοῦ, δυνάτον μὴ εἶναι, καταλιμπάνων ἡμῖν ἄπορ ἀν' ἐ-
 θέλωμεν πράγματα ὑποκείμενά τε, καὶ κατηγορούμενα
 τούτοις ὑποβάλλειν. ταύτην δὲ τὴν διαφορὰν τῆς ἀντιφά-
 σεως, πῶς τε ἀπλῆς φημί, καὶ πῶς ἐκ μεταθέσεως, καὶ ὡς
 τῆς λοιπῶν τρόπων ἀξιοῖ θεωρεῖν, τοῦ τε ἐνδεχομένου, καὶ
 τοῦ ἀρραγκάου, καὶ τοῦ ἀδυνάτου. καὶ ἔτι φανερά τὰ πόρ-
 αὐτῇ λεγόμενα. πάλιν ὅτι τὸ, κατάφασιν δὲ καὶ ἀπό-
 φασιν ταῦτα προσηγορίαι. πόρ τῆς τρόπων λέγεται. χρὴ
 γὰρ φησι τούτους ἢ καταφατικῶς. καὶ αἰδοῦ τῆς ἀρνήσει-
 ως λαμβάνοντας, ὅιον, δυνάτον, ἀρραγκάον. ἢ ἀποφα-

Α' Μ Μ Ω Ν Ι' Ο Υ

ρώμινος λόγος, ἅτε ὁρμώμενος ἐξ ὑποθέσεως τῆς
 ἀξιούσης ἀντιστρέφει πᾶν τὸ ὁμοίως ἐνδεχόμενον τὴν
 καθόλου κατὰ φασιν, πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν, καὶ μὴ
 δὲν κατὰ τοῦτο ἐχούσης πλέον τῶ ἐπίσης ἐνδεχομένῳ,
 τοῦ ὡς ὡς το πολὺ λεγομένου, ἀλλ' ὁμολογῇ ἀνταρκτικότη-
 τος, ὅτι καθ' ἑαυτὴν ἐνδέχεται πάντας ἀνθρώπους γενέσθαι
 πρῶτοι δακτύλους, οὕτως καὶ μηδέν. ὡς δὲ τοῦ ὑπάρχον-
 τος, ἐπειδὴ τοῦτο οὐδὲν ἐστὶν εἶδος προτάσεως ἀντικειμέ-
 νον, τὴν κατὰ τὸ ποσὸν μόνον, καὶ τὸ ποῖον ἀντικειμένῳ λα-
 βόντες. οἷον, τῇ, ὑπάρχει οὐδέν. τὴν, ὑπάρχει πνί. τὴν ἀ-
 πόφασιν ταύτης τὴν, οὐκ ὑπάρχει πνί. τῇ, ὑπάρχει μηδ-
 ενί, ταυτὸν φθιγγομένῳ ὁρήσομεν. ὡς τε οὐδέ τινα τῶν
 πραγμάτων ἐκτείνε. ὅπου ὑποπύσεως ἀντις ἐνδε-
 χόμενα τῶν πραγμάτων, παραδιδόμενα ὁρῶνται ἐν τῇ
 ἐκτείνῃ ὡς ἀποφάσεως ἀληθινά. ἀλλ' ἐκτείνῃ τὸ προσ-
 κόν εἶδος τῆς διδασκαλίας ἐφύλαξεν ὁ Ἀριστοτέλης. ἐ-
 δὲ ἡ λέγουσα πρότασις, οὐδέν. ἀνθρώπων ἐνδέχεται
 πρῶτον εἶναι, δοκεῖ κυρίως εἶναι ἀπόφασις, θαυμάζον
 οὐκ εἶναι. ἐνταῦθα γὰρ ἡ ἀλήθεια, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐξακούμε-
 νον τὸν τρόπον, ἅτε πρὸς αὐτὸν πεποιημένη. καὶ ταύτη
 ποιεῖ τὴν κυρίως ἀπόφασιν. ἀμείλει, ἐκτείνῃ τοῦ οὐδέ-
 να, μηδέν. ἀπώμεν, λέγοντες μηδέν. ἀνθρώπων γραμ-
 ματικὸν εἶναι ἐνδέχεται, οὐκ εἶναι δόξομεν ἀπόφασιν λέ-
 γον, ἀλλ' ὁμολογουμένως κατὰ φασιν ἐκ μεταθέσεως, διό-
 τι τὸ μὴ ἐπίρρημα, οὐ πύφουκα ὡς πορὶ τὸ οὐ προτιθέσθαι
 τῶν τρόπων ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν. οὐ γὰρ ὡς πορὶ λεγομεν
 οὐκ ἐνδέχεται, οὕτω δυνάμεθα λέγον, καὶ μὴ ἐνδέχεται.
 ἀλλ' ἐπενέλθωμεν ἕως τὴν ἐξήγησιν τῶν ἐξῆς ὑπὸ
 τοῦ Ἀριστοτέλους παραδιδόμενων, καὶ λέγωμεν ὅτι ἀ-
 ναλογία τινὰ μετμετρικὴν ἀξιοῖ ἡμᾶς λαμβάνειν, ἐπὶ

χομέναις, διότι αἱ μὲν αὖ ἐκ αὐτῶν ἔχον τὸ πρᾶγμα, πε-
 ρὶ οὗ ἀποφαίνονται, σημαίνουσιν, αἱ δὲ μεταπίπτον κατὰ
 τὸ ἵνα, καὶ μὴ εἶναι, τῇ τοῦ ἀδυνάτου σωτηριζομένων
 κατὰ τοῦτο ταῖς τοῦ ἀναγκάου. διὸ καὶ ταυτὸν δυνάσθαι
 αὐτὰς λέγοντες ἀκουσόμεθα τοῦ Ἀρίστούλου, κατὰ μὲν
 τὸ πρῶτον, αἱ καθόλου ταῖς κατὰ μέρος. κατὰ δὲ τὸ ποῖον,
 αἱ κατεφαπικαὶ ταῖς ἀποφαπικαῖς. ὡς μὲν οὖν τοῦ ἐνδε-
 χομένου, καὶ τοῦ ἀναγκάου, ἢ ἀπέναντες τρόπον, τρόπον
 πρῶτον, πρῶτον, ποῖον, ποῖον, λάβοιμεν τὴν ἀπικημένην τῇ ὡς
 ἀποφάσει ἐλημμένη κατὰφάσει. ὅιον, τῇ ἐνδέχεται μὴδε-
 νί, τὴν ἀνάγκην πνί. καὶ ταύτης λάβοιμεν τὴν κυρίως γί-
 γνομμένην ἀπόφασιν, τουτίστιν, κατὰ τὸν τρόπον, ὅιον, τὴν
 οὐκ ἀνάγκην πνί ταύτην σωάδουσας, θύρισκοιμεν τὴν ἐν-
 τοῖς ἀναλυτικοῖς ὡς ἀπόφασιν ἐλημμένην. ὁ γὰρ οὐκ ἀ-
 νάγκην πνί, τοῦτο ἐνδέχεται μὴδενί. καὶ ἔμπαλιν. ὁ δὲ
 αὐτὸς λόγος καὶ ὡς τῇ λοιπῶν κατὰ τοὺς τρόπους τούτους
 προτάσεων ὄντων, οὗ τῇ προσδιωρισμένων μόνον, ἀλλὰ
 καὶ τῇ ἀδιωριστῶν. εἴ τις καὶ τούτων τὰς τὴν ἀσυνεσίαν τῶν ἵ-
 ναι συμπλεκούσας κατὰ τὴν αὐτὴν εἰσνοῖαν τοῖς ὡς τῇ
 προσδιωρισμένων, ἀποφάσεως ἀξιοῖ καλῆν. ἐπὶ γὰρ τῇ μὲν
 ἐνδέχεται μὴ εἶναι, ἀπὸφάσκουσα μὲν κατὰ τὴν τρόπον,
 καὶ τὸ ποῖον, ἢ ἀναγκάου ἵνα, σωτρίχουσα ἢ οὐκ ἀνα-
 κῶν ἵνα, κυρίως οὐσα ἀπόφασις. τῇ δὲ ἀνάγκη μὴ εἶναι,
 ἀπὸφάσκουσα μὲν, ἢ ἐνδέχεται ἵνα, σωτρίχουσα δὲ, ἢ
 οὐκ ἐνδέχεται εἶναι. ἢ δὲ καὶ αἱ σωτρίχουσαι κατὰ τὸν ἢ
 ρημένον τρόπον ἀλλήλαις προτάσεως ἔχουσι πῖνα πρὸς ἀλ-
 λήλας διαφορὰς, ὅς τοῦ παρόντος καιροῦ πολυπραγμο-
 νῆν, ἀλλὰ τῆς ποδὲ τῇ μίξεων ἐν τῷ προτέρῳ τῇ προτε-
 ρῶν ἀναλυτικῶν θεωρία, οὐτε γὰρ βραχυς, οὐτε ὑπὸ
 τῇ ἀκριβεστάτων ὁμολογούμενος ὁ διακρίναι αὐτὰς πῖνα

- » δινί, ἢ μὴ πνί μὴ ὑπάρχεν, κατεφαπκὸν ἔχῃ τὸ χῆμα
 » τοῦ μὴ πῶ πνί σωτα πῶ μὲν, καὶ οὐ πῶ ὑπάρχεν, σὺ πῶ
 » πνί μὴ ὑπάρχεν, καὶ τῆς προτάσεως ταυτὸν σημαίνου
 » σης, πῶ μὴ παντὶ ὑπάρχεν. καὶ τούτου τὴν κατασκευὴν
 » διότι ὑπάρχει, λείγων. τὸ γὰρ σὺ δέχεται, πῶ ἔστιν ὁμοίως
 » τίπτεται. καὶ τὰ ἔξῃς τούτοις. σὺ μὲν οὖν τῇ προκειμένῃ
 τοῦ ποδὶ ἐρμηνεύσας πραγματεία τὰς ἀντιθέσεις τῇ προ
 τάσεων, καὶ τὰς παντοίας διαφορὰς προβέμενος παρὰ
 δοῦμαι ἡμῖν ὁ φιλόσοφος, ἡκότως τὸν κυριώτατον ὑφ' ἡ
 σατο τρόπον τῇ ἀποφάσεων. σὺ δὲ γε τοῖς ἀρχαυτικοῖς,
 τὰς γνώσεις τῇ συλλογισμῶν διδάξαι ἡμᾶς προβέμε
 νος, παραλαμβάνει μὲν πάσας τὰς προτάσεις, ποδὶ
 ἂν τι, καὶ ἔξ ὧν οἱ συλλογισμοὶ κατὰ τὸ καταφατικόν,
 ὅπου αὐτὸς φησὶ χῆμα, δίοτι ὀρισμένον τί βουλόμηναι συ
 νάγην σὺ τοῖς συλλογισμοῖς. τὸ δὲ ὀρισμένον, ἐξ ὀρισμέν
 νων προτάσεων. ὀρίσθαι δὲ μᾶλλον δοκούσιν αἱ καταφά
 σεις τῇ ἀποφάσεων, ἅτι εἰδίσιν ἀναλογουσαι. καὶ διὰ
 τοῦτο ῥᾶν ἐπ' αὐτῇ παρακολουθοῦμεν ταῖς συλλογιστικαῖς,
 ἢ ἀσυλλογιστοῖς τῇ προτάσεων συμπλοκαῖς. καλεῖ δὲ αὐ
 τῇ τὰς μὲν, καταφάσεις. τὰς δὲ, ἀποφάσεις, οὐ μόνον
 κατὰ τὸν προτ' ὀρισμὸν ποιοῦμενος τὴν τοιαύτην αὐτῇ
 διαίρεσιν, ἀλλὰ καὶ ὅτι συμβαίνει τὰς σὺ ἐκείνοις ἀποφά
 σεις ὡς ἐλημμέναις ταυτὴν φέγγεσθαι τισὶ τῇ ὄντως ἀ
 ποφάσεων, λείγων δὲ τῇ ἀναρουσῶν τὸν τι τρόπον ἄμα,
 καὶ τὸν προτ' ὀρισμὸν τὸν καταφατικόν, ὡς οὐσας, ὅπου
 φησὶ ποδὶ αὐτῇ ὁ φιλόσοφος Ἰ' ἀβλιχος. φωνή μὲν, κα
 » ταφατικᾶς, δυνάμει δὲ, ἀποφατικᾶς. ἐπὶ γὰρ τῇ προσ
 τάσεων τὰς ἀντιθέσεις λαμβάνομεν, ἢ κατὰ τὸν τρό
 πον, ἢ κατὰ τὸ ποσόν, ἢ κατὰ τὸ ποῖον. αἰτίηται δὲ κα
 τὰ μὲν τὸν τρόπον, αἰτία γὰρ καὶ προτάσεις τὰς σὺ δὲ

ἀλλὰ καὶ ἀληθύνουσιν, οὐ τὸ τῇ φύσει καθόλου λαμβανόν-
 τες, οὐ γὰρ οἶόν τι τοῦτο πᾶν ἢ μετέχεν, ἢ στερηθῆναι πινος ἢ
 ἐνδεχομένου αὐτοῦ κατηγορουμένων, ἀλλὰ τὸ προσδιο-
 ρισμοῖς πρὸς πᾶσι λαμβανόντες τὸ, καὶ καθόλου, εἰ αὐτὸ γενέσθαι
 δεκτικὸν τοῦ συμβεβηκότος. ὡς ὅταν ἐπώμεσθαι, ἐνδε-
 χεται πάντας ἀθωαίους ὅτι κατὰ τόνδε τὸν χρόνον ἰσομέ-
 νους ἐν γῆρα πολιούδαι, ἀλλὰ καὶ μὴ πάντας. καὶ ἐνδε-
 χεται μηδένα ἐξαδικτυλον γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ πινὰ δυνά-
 τιν. καὶ ἐνδεχεται κατὰ τόδε τὸ ἔτος, καὶ τῇδε τὴν χῶ-
 ραν, μηδεμίαν ἡμέραν τῇ ὑπὸ κύνα ὑέτὸν γενέσθαι, ἀλλὰ
 καὶ πινὴ γενέσθαι δυνάτιν. καὶ ἐν πάσῃ χιμερινῇ τυχόν,
 ἢ τοῦδε τοῦ μῆνός ὑέτιν, ἀλλὰ καὶ μὴ ἐν πάσῃ θηνατον, ὡς
 ὅταν λέγωμεν ἀντιφάσκην ἀήτας καθόλου πᾶσι κατὰ
 μέρος, ὡς τῇ τοιούτων λεγομένων προτάσεων, ἐφ' ὧν τὸ
 κατηγορούμενον, ἢ ἡδὴ ὑπάρχει, ἢ ὑπῆρξεν, ἢ πάντως ὑ-
 πᾶρξεν τῷ ὑποκειμένῳ λέγομεν, οὕτως ἀποφανόμεθα, κα-
 τὰ καὶ παρὰ δέδωκεν ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ συμπε-
 ράσματι τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦδε τοῦ βιβλίου, τίς ἀν-
 τιφάσκει τὴν δυνάμιν ὑπογράφων. Εἰ δὲ ζητοῖν τίς, ἢ
 ἐνδεχεται μηδένα ἀνθρώπον δίκαιον εἶναι, πότερον κατέ-
 φασιν, ἢ ἀποφασιν χρὴ προσαγορεύειν. κατέφασιν ὁμο-
 λογουμένως ἀποκρινόμεθα, διότι ὁ τρόπος αὐτοῦ τῆς ἀν-
 νήσεως παρείληπται. καὶ πρὸς τὴν εἰρημὴν ἐπ' αὐτῇ τῇ
 πραγμάτων δέξει, μαρτυρεῖ τούτον παρ' ἐξόμεθα τὸν Ἀ-
 ριστοτέλῃ, καλωῶτα μὲν ἐν τῇ πραγματικῇ τῇ ἀναλυ-
 τικῇ τὰς ἐνδεχεται μηδενί, ἢ μὴ παντί. καὶ ἀνάγκη μη-
 δενί, ἢ μὴ παντί ἀποφάσκει, δὲ ἰὼν ἐξῆς ἐρούμεν αὐτίκην.
 διδάσκοντες δὲ ἐν αὐτοῖς ἐκνήσεις, ὅτι οὐκ εἰσὶν ὄντως ἀπο-
 φάσεις, ἀλλὰ κατεφάσεις. λέγει γοῶν νῦν δὲ τοσοῦτον ἢ
 μὴν ἴσῳ παρὰ τοῖς ἡρημένους, δηλονότι τὸ ἐνδεχεται μὴ/

τῶ ποδὶ αὐτῶν πᾶσαν πεποιήται σκέψιν, ῥᾷδιον ἄπαντα
 τῶν, ὅτι οὐδὲ ὡς τῶν ἐτέρων πνί παρὰ τὸν τρόπον αὐτὴν
 συντάξομεν. διὸ γὰρ τὰς προτάσεις, ἀλλὰ μὴ οὐ ὅρους εἶ
 ναι εἰρηπικούς. ἡ δὲ μὴ, κατὰ τὸ κυρίως παῖν δυνατὸν,
 καὶ εὐδεχόμενον τῶ ἀντίφασιν συμβῆσεται συναλῆς
 βδύνη, ὅπου καὶ τὰς ἐναντίας κατὰ τὸ ἐπίσης εὐδεχόμε
 νον συντρέχην ἀλλήλας συμβαίνει. ὁ γὰρ εὐδεχεται παν
 τὴ, τοῦτο πάντως μὲν, καὶ οὐ παντὶ κατὰ πᾶσαν τὴ εὐ
 δεχομένου τῶ ἐναντίας, ἐπεὶ οὐκ ἐπὶ εὐδεχομένου ὑπάρ
 ξει παντὶ. ὥστε δι, καὶ οὐδὲν. καὶ δὴλον ὡς οὐ διαφωνή
 σι ταῦτα πρὸς τὰ κατ' ἀρχὰς εἰρημῖνα, ποδὶ τὴ μάχε
 σθαι ἅν κατὰ τὴ εὐδεχομένῳ ὕλῳ, τὴν τε πᾶς, καὶ τὴν οὐ
 δις, τῇ πῆς, καὶ λαμβανόντων κατὰ τὸν μέλλοντα χρόνον.
 οὐκ ἐκείνοις μὲν γὰρ ὡς ὑπερχούσης ὡς κεπτόμενοι τὰς
 προτάσεις, ταῦτα ποδὶ αὐτῶν ἀποφαινόμεθα. ἐπὶ δὲ καὶ πε
 ρὶ τῆ πᾶς, καὶ τῆ οὐδὲς, ὅτι συμψύδονται ὡς τῆς εὐδε
 χομένης ὕλης, διότι ἀνάγκη κατὰ ταύτην τῶ ὕλῳ ψύ
 δεσθαι ἀμφὺ τὰς ἔτσι καθόλου, ἅτε τὸ ἐνδεχόμενον τὸ
 ποτὶ μὲν, ὑπάρχεν, ποτὶ δὲ, μὴ ὑπάρχεν πεφυκός, παντὶ,
 ἢ μηδὲν, ἀνενδοιάτως ὑπάρξεν ἀποφαινόμενασ' ὁμοίως
 ταῖς ποδὶ τῇ ἀνάγκῃ ὡς ἐκφαίνονται, ἢ μὴ ἐκβαίνονται
 προρρήσεισιν, ἐφ' ὧν τὸ ἔτσι, ἢ τὸ ἔκ ἔτσι λέγην εὐδύαμν.
 ὅπου ἔτσι κατὰ τὸ ὡς πλέον, ἔτσι κατὰ τὸ ἐπ' ἔλαττον ἐν
 δεχόμενον ἔχει χώραν, λεγόντων ἡμῶν. πᾶς ἀνθρώπος ἐν
 γῆρα πολιωθήσει. ἔστις ἐξαδάκτυλος ἔτσι. τὰς δὲ κατὰ
 μέρος, ἀμφοτέρως ἀληθύνει. διόπου αὐτὰς ἀντίφασκην
 ἐκότες συμβαίνει πρὸς τὰς καθόλου. νῦν δὲ ὁ λόγος ποδὶ
 τ' μετὰ τοῦ ἐνδεχομένου τρόπου λεγομένων προτάσεων,
 καθόλου τε διαχωρίζομεθα πᾶσι τοῖς ἀτόμοις, ἢ μηδὲν
 τὸ κατηγορέμενον ὑπάρξεν, ὅπου οὐδὲ τὸ κατὰ μέρος,

δῶκα τὸν ἀπόφασιν, πρὸς τὴν Σωκράτην βαδίσαι δῶκα
 τὸν οὐκ εἶναι, οὐκ ἢ Σωκράτην μουσικὸν εἶναι οὐ δῶκα τὸν,
 πρὸς τὴν Σωκράτην μουσικὸν εἶναι δῶκα τὸν οὐκ εἶναι, ἐπεὶ ἔτι
 καθ' αὐτὸ τὸ δῶκα τὸν λέγοντες, ὥς ἐπὶ τὸν τι παρὰ τὸ δύ-
 νατόν ἐστι λέγειν ἀξιούμεθα. οὐδ' ὅλως ὥς δύο αὐτὰ, καὶ διὰ
 φορεᾶ προσφθερόμεθα, ἀλλ' ὥς ἐπὶ ὅλον τὸ δῶκα τὸν ἐστὶ λέ-
 γομεν, αὐτὸ τοῦτο ἀποφαινόμενοι, ὅτι ὑπάρχει ὁ τοιοῦτος
 τρόπος τῆς ὑποστάσεως, ὡς τῇν πραγμάτων τῇν διὰ τῆς
 προτάσεως λεγομένων. διὸ οὐδὲ τὸ οὐ δῶκα τὸν, ἐπὶ τὸν τι
 εἶναι παρὰ τὸ δῶκα τὸν οὐκ εἶναι. ὥς τι οὐδὲν ἔχομεν προ-
 θεῖναι τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ποδὲς τούτων παραδεδο-
 μένοις. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος, καὶ ὡς τῇν δυνάμει τὸ ἐστὶ ποδεῖν
 χουστῶν προτάσει. τῆς γὰρ Σωκράτης καλῶς βαδίζει
 καταφάσει, ὁριστικὸν ῥῆμα ἔχουσης τὸ βαδίζει, ἐπὶ ᾧ οὐ
 τὸ εἶναι, ἀλλὰ τὸ ἐστὶ ποδεῖν ἐκλήπαι, οὐ μᾶλλον φαίης ἀπὸ
 πόφασιν εἶναι τὴν Σωκράτης οὐ καλῶς βαδίζει, ἢ τὴν Σω-
 κράτης οὐ βαδίζει καλῶς. εἰ δέ γε μὴ βαδίζοντος ὅλως
 τῆς Σωκράτους, φθόνδοιτο ὁ καλῶς αὐτὴν βαδίζειν ἀποφ-
 νάμενος, ἀρὰ καὶ τότε τῷ τρόπῳ προδέντες τὴν ἀνέκδοτον,
 ποιήσομεν τὴν ἀπόφασιν, ἢ μᾶλλον τῇ καταχρησμένῃ; ἢ
 ῥητόν, ὅτι ἀνέκδοτον τῷ τρόπῳ αὐτὴν προδέντες, οὐ μίντοι
 ἀλλὰ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐννοσίαν. ὥς ποδὲς γὰρ τὴν κατὰφασιν κα-
 τὰ δύο τρόποις φθόνδοιτο συμβαίνει, μὴ βαδίζοντός τε
 ὅλως τοῦ Σωκράτους, καὶ βαδίζοντος μὲν, μὴ μίντοι κα-
 λῶς βαδίζοντος, οὐκ ἔστι δὲ κλονεῖν καὶ ὡς τὴν ἀποφάσειν ἔχει
 τῆς, Σωκράτης οὐχὶ καλῶς βαδίζει, λεγούσης. εἰ δέ τις
 ἀποροῖν ποδὲς τῇν προσδιορισμένων μετὰ τρόπου καταφά-
 σεων, τίνα τρόπον ὡς τούτων ποιήσων τὰς ἀποφάσεις, πᾶ-
 ρον τῷ προσδιορισμῷ, ἢ τῷ τρόπῳ τῆς ἀνέκδοτος συμ-
 πλεκτομένης, ἐπεὶ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ὥς ὡς ἀπροσδιορίσων

ἔστιν, ἢ τὴν, αἰρίον ναυμαχίαν γινέσθαι διωκτὸν οὐκ ἔστιν.
οὐδὲ γὰρ αὐτῇ, καίτοι τῷ ἔσσι συμπλέκουσα τὴν ἀρήνισιν,
συνέσειται ποτε τῇ εἰρημένη κατὰ φάσιν. ἀρ' οὐκ ἔστι τὸν οὐ
τι κατὰ μίαν μέθοδον ὡς πασῶν τῇ προτάσειον, τῶν τε
αἰρίον τρόπου, καὶ τῇ μετὰ τρόπου τῷ ἔσσι συμπλέκοντες
τὴν ἀρήνισιν ἀπόφασιν ποιοῦμεν, καὶ ὡς πρὸς τῇ αἰρίον
τρόπου μετὰ προσδιορισμοῦ λεγομένων κατὰ φάσεων συ
νέβαινε, τοῦ ἔστιν ἐν αὐταῖς ἐσθλῆς καμίνου, κατὰ δύο
τρόπους γινέσθαι τις ἀποφάσεις, ποτὲ μὲν, τοῦ προσδιο
ρισμοῦ, ποτὲ δὲ, τοῦ ἔστιν, ἢ τοῦ ἐσθλῆς, ἢ τοῦ διωκτέως λε
γομένου, προσλαμβάνοντες τὴν ἀρήνισιν; αἰρίον μέντοι τῷ
ἔσσι παντὶ τῇ προτάσειον λεγομένων, κατὰ μόνων τῇ
προσδιορισμῶν ποιοῦμεν τὴν ἀπόφασιν. ὡς ὡς τῇ,
πᾶς αἰρίον ζῶν. οὐ πᾶς αἰρίον ζῶν. οὗτοι καὶ
ὡς τῇ μετὰ τρόπον, τὸ μὲν ἔστι κατὰ ἐσθλῆς ἔχουσιν,
διχῶς γινέσθαι τὴν ἀπόφασιν ποιοῦμεν, ποτὲ μὲν, τοῦ
τρόπου. ποτὲ δὲ, τοῦ ἔστιν προσλαμβάνοντες τὴν ἀρήνισιν.
μὴ ἔχουσιν μέντοι κατὰ μόνον τὸν τρόπον, ὡς καὶ Ἀριστο
τέλης ἡμᾶς ἐδίδάξεον, ἢ ὅτι ὡς τῇ αἰρίον τρόπον προσδιο
ρισμένων προτάσειον, τὰς κατὰ τὸ ἔστιν γιγνομένων ἀπο
φάσεις, ἀποφάσιν πρὸς τὰς κατὰ φάσεις ἐλέγχου.
ἀλλ' ὡς μὲν τῇ καὶ βόλου γινέσθαι τὴν ἐσθλῆς, ὡς δὲ
τῇ κατὰ μέρος, τὴν ὑπερσπῆς, οὐτι ἢ ὡς τῇ αἰρίον τρέ
που τοῦτο οὕτως ἔχου, ἢ δὲ καὶ ὡς τῇ μετὰ τρόπον δια
χῶς ἀναγκῶν ἢ ὡς προείρηται, γινέσθαι τὰς ἀποφά
σεις. ὅλως γὰρ οὐδὲ ἔστι πᾶς κατὰ τὴν διωκτέως διαφο
ρα, ἢ Σωκράτην βαδίσαι διωκτὸν κατὰ φάσεις, πρὸς τὴν
Σωκράτην βαδίσαι διωκτὸν ἔστιν. ἢ ἢ Σωκράτην μουσι
κὸν εἶναι διωκτὸν, πρὸς τὴν Σωκράτην μουσικὸν εἶναι δι
ωκτὸν ἔστιν. ὡσαύτως δὲ οὐτι ἢ Σωκράτην βαδίσαι οὐ

οὐτε ἀδυνάτον μὴ εἶναι. ὥς τε καὶ ὑπὸ τούτων διὰ κατὰ ἑστὸν
τρόπους γίνεσθαι τὰς καταφάσεις, καὶ τὰς ἀποφάσεις. ἡ
δύναμις μέντοι χρηστὴ ὅτι μόνου μὲν τοῦ εἶναι ἀπαρεμφάτου
ῥήματος, ἐν τῇ μετὰ τρόπου προτάσει κειμένου, ἀναμφισ-
βητήτως κατὰ μόνον τὸν τρόπον γίνεσθαι ἢ ἀποφασίς,
ἀλλ' οὐ πλεία ἢ τοιαύτη πρότασις, διότι χρῆα πρὸς τὸν αὐ-
τοτελὴ ἀποφατικὸν λόγον ῥήματα, κατὰ τὴν ὀρίστηκην πα-
ρὰ τοῖς γραμματικοῖς λεγομένῳ ἐγκλισιν προσφομένῃ.
ὥς περὶ αὐτόθεν τοῦ εἶναι δεησόμεθα κατ' ἐνδύγῃαν λεγομέ-
νου, ἢ ποῦ ὥς ὑπὸ τρίτου πινὸς προσώπου ποιοίμεθα τὴν ἀ-
πόφασιν, ἢ πινὸς ἄλλου, διωάμεν τὸ εἶναι ἐν αὐτῷ πορεύον-
τος. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καθόλου ποῦ πασῶν ἡρῆται τῇ αὐ-
τοτελῇ ἀποφάσει. ὑπὸ δὲ γε τῇ μετὰ τρόπου λεγο-
μένων, αὐτοῦ μόνου χρῆα τοῦ εἶναι, ἢ κατ' ἐνδύγῃαν ἐκφο-
μένῃ, ἢ ἐξωθεν τῇ προτάσει προσυπακουμένου. ἢ ὅτι
Σωκράτην βεβαίως διωατὸν εἶναι, λέγομεν, καὶ Σωκράτην
μωσικὸν εἶναι διωατὸν εἶναι, κατ' ἐνδύγῃαν τὸ εἶναι λέγοντες,
ἢ καὶ ἀνὰ τοῦ εἶναι πρὸς πενεγκώμεθα τὰς προτάσεις, Σω-
κράτην βεβαίως διωατὸν, καὶ Σωκράτην μωσικὸν εἶναι δυ-
νατὸν λέγοντες, τὸ εἶναι προσυπακούεσθαι καθ' ἑκατέραν ἀ-
ξιοῦμεν. ὅταν μὲν ἔν μὴ ἢ κατ' ἐνδύγῃαν ἐν τῇ μετὰ τρό-
που προτάσει τὸ εἶναι λεγόμενον, ἀναμφισβητήτως μόνου
τῷ τρόπῳ προσεθείσα ἡ ἀρνησις, ποιήσει τὴν ἀπόφασιν·
ἀλλ' ἔτι τῷ εἶναι ἀπαρεμφάτου ῥήματος, ἔτι μᾶλλον τῷ
ὑποκειμένῳ, ἢ τῷ κατηγορουμένῳ ὀρεῖ, ὅταν μέντοι καὶ τὸ
εἶναι κατ' ἐνδύγῃαν ἐν ταῖς προτάσεσι λέγωμεν, οὐ μάλ-
λον τῷ τρόπῳ, ἢ τῷ εἶναι συμπλέκοντες τὴν ἀρνησιν, τὴν ἀ-
πόφασιν ποιήσομεν. τῆς γὰρ αὔριον ναυμαχίας ἡνέ-
σθαι διωατὸν εἶναι, καταφάσει, οὐ μᾶλλον ἢ ποῖς ἀ-
πόφασιν εἶναι τὴν, αὔριον ναυμαχίας ἡνέσθαι οὐ δυνατὸν

μήτε ἅμα ἀληθεῖς, μήτε ἅμα ψευδεῖς ποτε γιγνώσκειναι.
 τοῦ δὲ σωματικῶς ὑπὸ τοῦ δυνάτου, καὶ ἐνδεχομένου κα-
 τὰ τὸ εἶναι, καὶ μὴ εἶναι διαφθερούσας προτάσεις, τὴν αἰ-
 τίαν ἀπὸ τῆς πραγμάτων αὐτῶν ἀποδίδωσι, λόγον αὖ-
 » τὴν προσαγορεύων, ὡς καὶ Πλάτωνι ἐν Γοργίᾳ. ἐγὼ δὲ
 » τίχλω οὐ καλῶ, ὅτι ἢ ἄλογον πρᾶγμα. λέγω δὲ, ὅτι
 ἅπαν τὸ οὗτω δυνάτον, τουτίσι τὸ μὴ ὑπὸ τοῦ ἀναγκαίου
 λεγόμενον, ὅπου ἐν τοῖς ἐξῆς ἐκθίσεται, ἀλλ' ὑπὸ μόνου τοῦ
 ἐνδεχομένου, καὶ αἰ ἐνδεχῆ, οὐδὲ αἰ εἶναι, ἐπεὶ οὐκ ἔστι
 ἢ ἐνδεχόμενον, ἀλλὰ καὶ τοῦ εἶναι, καὶ τοῦ μὴ εἶναι τὸ δύ-
 ναμιν ἅμα εἶχει, καὶ τοῦ γινέσθαι, καὶ τοῦ μὴ γινέσθαι, ὡς
 διώριται πρότερον. ὥς τε καὶ τῆς λεγόμενης πρὸς αὐτῶν ἀ-
 ποφάσεων, ἡ ἀπόφασις ἔστι ἀληθής, ἢ τε δυνάσθαι εἶναι αὖ-
 το, καὶ ἢ δυνάσθαι μὴ εἶναι λέγουσα, καὶ ἢ δυνάσθαι γινέσ-
 θαι, καὶ ἢ δυνάσθαι μὴ γινέσθαι. διὸ παραιτεῖσθαι ἀξιοῦ
 τοῦτον τὸν τρόπον τῆς ἀντιφάσεως, οὐ ποιῶντας ἀντιφα-
 σιν. καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ πασῶν τῶν μετὰ τρόπον προτά-
 σεων, πρὸ τῆς τρόπων πειμένους τῆς ἀντιφάσεως, γινεσθαι
 φησι τὰς ἀποφάσεις, ἵνα τεχνικῶς ὑπὸ πασῶν ἐνὶ καὶ τῷ
 αὐτῷ κατὰνι χρώμεται, τὰς τε ἀποφάσεις λαμβανόμεν,
 καὶ τὰς ἀντιφάσεις. ἐπεὶ οὐ δοκεῖ ὁ ὑπὸ τῆς δυνάτου ἐν-
 θέας ἐλεγχος, τὸ μὴ γινέσθαι τὰς ἀντιφάσεις κατὰ τὸ εἶ-
 ναι, καὶ μὴ εἶναι, καὶ ὑπὸ τῆς ἀναγκαῖας τρόπου, ἢ ὑπὸ τῆς ἀδύ-
 νατου, χωρὰς εἶχεν. οὐ γὰρ ἐπὶ τῇ ἀναγκαίῳ εἶναι, σωματι-
 κῶς ἢ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, ἢ τῇ ἀδυνάτῳ εἶναι, ἢ δυνάτῳ
 μὴ εἶναι, ἀλλὰ καὶ καθ' ἐκάτερον τρόπον ἐπὶ συλλογίσασθαι,
 ὅτι οὐδὲ αὐτοὶ ἀντιφάσκουσι πρὸς ἀλλήλους: εἴπορ ὑπὸ
 τῆς ἐνδεχομένου ἀμφω ψευδεῖς οὔσαι καταλαμβάνον-
 ται. οὐτε γὰρ ἀναγκαῖον εἶναι, οὐτε καὶ ἀναγκαῖον μὴ εἶ-
 ναι, τὸ δυνάμενον εἶναι, καὶ μὴ εἶναι. οὐτε ἀδυνάτον εἶναι

πον εἶναι λυκόν, ἀνάγκη τὴν ἀπόφασιν ἀληθεύειν, τὴν
 λέγουσαν τὸ ξύλον ἀνθρώπου εἶναι οὐ λυκόν. εἰ οὖν τοῦτο
 ἐσθλῶς ἄτοπον, δῆλον ὅτι τῆς, ἀνθρώπος λυκὸς ἐστίν,
 ἀπόφασις ἔστι ἢ, ἀνθρώπος λυκὸς οὐκ ἐστίν, τῷ ἐστίν αὐτῷ
 συμπλέκουσα τὸ ἀρνητικὸν μόριον. τοῦτο οὖν καὶ ὑπὸ τῆς
 δυνάμει τοῦ ἐστίν ἔχουσιν, οὕτως ἔχον ὑπὸδείξασθαι. οἷον,
 τῆς ἀνθρώπος βαδίζει, τὸ ἀναλύσαι τὸ βαδίζειν εἰς τὴν
 μετοχὴν, καὶ τὸ ἐστίν, καὶ τὸ καταλιπεῖν συλλογίζεσθαι ἢ
 μὴν ὡς ὑπὸ τῆς ἀναλειυμένης προτάσεως, καὶ ἐσθλὴν τὴν
 ἐστίν ἔχουσιν, αὐτῷ τῷ ἐστίν συμπλέκοντες ἀρνησιν, ποιοῦμεν
 τὴν ἀπόφασιν, δεικνύει καὶ ὑπὸ τῆς κατὰ δυνάμιν αὐτὸ ἐ-
 χούσης τῷ ποδεύοντι αὐτὸ μόριον τῆς προτάσεως, τὸ ἀπο-
 φατικὸν μόριον συμπλέκειν. Ταῦτα οὖν οὕτως ἔχον-
 τα ὑπὸ πασῶν τῶν ἀνθ' τρόπου προτάσεων ὑπὸδείξασθαι, ὑπὸ
 φάσει, ὡς τε εἰ οὕτω παύεται οὐ, καὶ τοῦ, δυνατὸν εἶναι,
 ἀπόφασις ἔστι, οὐ τὸ δυνατὸν εἶναι, ἀλλὰ τὸ δυνατὸν μὴ
 εἶναι. σαφῶς μὲν ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς πρὸς τὰς ἄλλας
 προτάσεις συλλογίζεσθαι ἀξιῶν, ὅτι καὶ ὑπὸ τῆς μετὰ τρό-
 που τὴν ἀπόφασιν ποιήσομεν τοῦ ἐστίν, ἀλλ' οὐ τοῦ τρόπου
 περὶ τῆς τὴν ἀρνησιν. ἐπάγων δὲ τὸν ἔλεγχον τῆς
 οὕτως ὑπολαμβάνοντων ἐκ τοῦ ὑπὸδείξαι τὴν διαφορὰν
 τῆς μετὰ τρόπου προτάσεων, καὶ τῆς ἀνθ' τρόπου, ὅτι
 ὑπὸ μὲν τῆς ἀνθ' τρόπου, τὰς κατὰ τὸ ἐστίν, καὶ οὐκ ἐστίν μα-
 χόμενος ἀλλήλαις προτάσεις, κατὰ τοῦ περὶ ἀποδομένους
 πρότερον διορισμοῦς, ἀδυνάτον ἢ συναληθεύειν, ἢ συμ-
 φθέγγεσθαι ἀλλήλαις, ὑπὸ δὲ τῆς μετὰ τρόπου, κατὰ τε
 τὸ δυνατὸν, καὶ τὸ ἀδύνατον, αἱ τοῦτον τὸν τρόπον
 ἀντικείμεναι, οὐκ ἀντιφασκεύονται ἀλλήλαις, ἀλλὰ συνα-
 ληθεύουσιν καταλαμβάνοντες, αἱ δὲ μὴ προτείνουσιν τῆς
 τρόπων τὰς ἀρνήσεις, σώζονται τὸ ἀξιωματικῶς ἀφάσεως,

βραχυλογίαν ἔλαμπες ἔχον αὐτὸ ἀπαγκίλασ', βουλόμε-
 νος δὲ εἰπεῖν : εἰ γὰρ τῇ συμπεπλεγμένον ἀλλήλων φά-
 νων, καὶ προτάσεων γιγνομένων, αὐτοὶ ἀντίκηνται ἀλλή-
 λαις, πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀντιφάσεις, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι, καὶ
 μὴ εἶναι τινὲς ἀντίθεσιν ἔχουσιν. ἢ μάλλον οὕτως, ἵνα μὴ
 πλείονα ἐξώθουν προσυπακούειν ἀναγκαζώμεθα. εἰ τῇ
 συμπλεκομένων, τουτίστι, συνδυαζομένων προτάσεων
 πρὸς τινὲς γίνεσιν τῇ ἀντιφάσει, αὐτοὶ ἀλλήλων ἀντί-
 κηνται, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι, καὶ μὴ εἶναι διακρίνονται. καὶ
 πρὶν τὸ ἀκόλουθον ἐπαγκίειν, ὅτι καὶ ὑπὸ τῇ μετὰ τρὶς
 που προτάσεων δέησι τοῦτο οὕτως ἔχεν, δοθὲς αὐτῷ πα-
 ραβέμερος τὰ παραδείγματα τῇ αὐτῷ τρόπου, πρὸτι-
 ρον μὲν, τῇ εὐδαιμονία τὸ εἶναι ἐχούσῶν, ὑπὸ δὲ ταύταις, τῇ
 δυνάμει. καὶ εὐδαιμονία τὸ εἶναι ἐχούσαις, προτά-
 ξας τινὲς ἐξ ὑποκειμένου, καὶ κατηγορουμένου, τουτίστι,
 τῆς ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου, δείκνυσιν ὑπὸ πα-
 ρῶν μὴ ἄλλως τινὲς ἀπόφασιν γιγνομένων, εἰ μὴ τῷ εἶναι τὸ
 ἀρνητικὸν συμπλακείη μόριον. ὑπὸ δὲ τῇ ἐκ τρίτου προσ-
 κατηγορουμένου, καὶ διελέγχει ὅτι οἰομένους γίνεσθαι τὴν
 ἀπόφασιν τῆς ἀρνήσεως, μὴ πρὸ τοῦ εἶναι πειμένης, ἀλλὰ
 πρὸ τοῦ κατηγορουμένου. ὥς τε λέγεσθαι τῆς, ἀνθρώπος
 λευκός ἐστιν, ἀπόφασιν, τινὲς, ἀνθρώπος οὐ λευκός ἐστιν. εἰ
 γὰρ δώσωμέν φησι τὸ ἀξίωμα τῆς ἀντιφάσεως, ὁμολο-
 γοῦντες κατὰ πάντας, οὐ ἀντιλέγουσιν, δεῖν τινὲς κατὰ
 φασιν ἀληθύνειν, ἢ τινὲς ἀπόφασιν, δέησι καὶ τούτων τῇ
 προτάσεων, τῆς, ἀνθρώπος λευκός ἐστιν, καὶ ἀνθρώπος οὐ
 λευκός ἐστιν, ὑπὸ τοῦ ἐξύλου λαμβανομένων, τινὲς ἐτέρως
 ἀληθύνειν, ἢ πᾶσι ἀντιφατικῶς ἀντικεῖσθαι λεγομένων, καὶ
 συμπυκνῶνται μηδέποτε δυνάμεν. ὥς τε ἐπεὶ πυκνῶς
 ὁμολογουμένως ἢ κατὰ φασιν ἢ λέγουσα τὸ ἐξύλου ἀνθρώ-

ἔναι, ἀποφασίς, οὐ τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὴ ἀ-
 ναγκαῖον εἶναι· τοῦ ὃ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, τὸ μὴ ἀναγκαῖον
 μὴ εἶναι· καὶ τοῦ ἀδυνάτου εἶναι, οὐ τὸ ἀδυνάτον μὴ εἶναι,
 ἀλλὰ τὸ οὐκ ἀδυνάτον εἶναι· τοῦ δὲ ἀδυνάτου μὴ εἶναι, τὸ
 οὐκ ἀδυνάτον μὴ εἶναι· καὶ καθόλου δὲ ὥσπερ εἴρηται, τὸ
 μὲν εἶναι καὶ μὴ εἶναι δεῖ πένεαι ὡς τοῖς ὑποκείμενα· καί
 τάφασιν δὲ καὶ ἀποφασιν ταῦτα ποιοῦνται, πρὸς τὸ εἶναι
 καὶ μὴ εἶναι συνάπτην· καὶ ταύτας οἶσθαι χρὴ εἶναι τὰς
 ἀντικειμένας φάσεις· δυνατὸν, οὐ δυνατὸν· ἐνδεχόμε-
 νον, οὐκ ἐνδεχόμενον· ἀδυνάτον, οὐκ ἀδυνάτον· ἀναγ-
 καῖον, οὐκ ἀναγκαῖον· ἀληθές, οὐκ ἀληθές·

Βούλεται μὲν ὥσπερ ἐλέγομεν, ὑποκείμενα διὰ τῶν
 τῶν τινὰ τρόπον ἐκ τῆς μετὰ τρόπου καταφάσεων γίγνε-
 σθαι χρὴ τὰς ἀποφάσεις· ὅπερ δὲ αὖ τις ποῖ αὐτῶν πῶς·
 νον εἶναι ὑπέλαβεν, ἐκ ἧν ἀληθές· λέγω δὲ τὸ παραπλη-
 σίως ταῖς ἀντι τρέπου προτάσεσι· καὶ ὑπὸ τούτων γίγνε-
 σθαι τὰς ἀποφάσεις· τοῦτο προλαβὼν, διελέγχετο πρὶν ὑ-
 φημισαδαι ὅπως ἔχει τὸ ἀληθές· ἐγίνοντο δὲ τῆς ἀντι
 τρόπου καταφάσεων, τὴ δὲ ἴσα προσδιορισμοῦ λεγομένων
 αἱ ἀποφάσεις, τῶ ἀντικειμένου μορίῳ προταξιμένου, τῶ ληφ-
 θέντος ἐν ταῖς προτάσεσιν ἢ κατ' ἐξόχην, ἢ πάντως γε
 κατὰ δυνάμιν· τοῦτο οὖν δι' ἐκινύσιν μὴ δυνάμενον προχω-
 ρεῖν ὑπὸ τῆς μετὰ τρόπου προτάσεων, κατασκευάζειν πρὸς
 τερον διὰ πληθόνων περὶ μέρους, ὅτι ὄντως ἐπὶ πᾶσι, ἴνα
 μὴ πᾶσι τῆς ὑπερὸν λόγων τούτων ἀκούσαντες, καὶ καλῶς
 ἔχεν αὐτοὺς νομίσαντες, κατ' ἐκένον τὸν τρόπον οἰοῦνται
 καὶ ὑπὸ τούτων τῆς προτάσεων γίγνεσθαι τὰς ἀποφάσεις,
 φησὶν οὖν· εἰ γὰρ τῆς συμπλεκόμενων ἀλλήλων φωνῶν,
 καὶ προτάσεων, αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλας ἀντίκεινται αἱ ἀντι-
 φάσεις, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι, καὶ μὴ εἶναι τάληνται· διὰ μὲν

22 ἐνδρακί . ὡς τε ὑπάρξει αὐτῷ κὴ ἂν ἀποφασίς . δυνάται γὰρ
 23 καὶ μὴ βεβαιῆσαι τὸ βεβαιῆσον . καὶ μὴ ὁραῖναι τὸ ὁρατόν .
 24 ἀλλὰ μὲν ἀδυνάτον κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεύειναι τὰς ἀρ-
 25 πικημένας φάσεις καὶ ἀποφάσεις . οὐκ ἄρα τοῦ δυνατὸν
 26 ἦναι , ἀποφασίς ἐστίν , τὸ δυνατὸν μὴ ἦναι . συμβαίνει γὰρ
 27 ἐκ τούτων . ἢ τὸ αὐτὸ φασίαι καὶ ἀποφασίαι ἅμα κατὰ τὴν
 28 αὐτοῦ . ἢ μὴ , κατὰ τὸ ἦναι κὴ μὴ ἦναι τὰ προσθέμενα , γί-
 29 νεσθαι φάσεις κὴ ἀποφάσεις . ἐπὶ οὖν ἐκείνο ἀδυνάτον , τοῦ
 30 τ' ἂν ἦν αἰρετόν . ἐπὶν ἄρα ἀποφασίς τ' ἐστίν , δυνατὸν ἦναι . τὸ
 31 μὴ δυνατὸν ἦναι , ἀλλ' οὐ τὸ , δυνατὸν μὴ ἦναι . ὁ δ' αὐτὸς
 32 λόγος κὴ ποῦ τὸ ἐνδεχόμενον ἦναι . κὴ γὰρ τούτου ἀποφα-
 33 σίς , τὸ , μὴ ἐνδεχόμενον ἦναι . καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων δι' ὁμοιογ-
 34 τρόπως . ὅσον ἀδυνάτου τὴ καὶ ἀναγκαίου . γίνεται γὰρ
 35 ὡς πορὶ ἐπ' ἐκείνων τὸ ἦναι , καὶ τὸ μὴ ἦναι προδίεσης , τὰς
 36 δ' ὑποκείμενα πράγματα , τὸ μὲν λυκόν , τὸ δὲ ἀνθρώ-
 37 πος , οὗτοις ἐνταῦθα . τὸ μὲν ἦναι καὶ μὴ ἦναι , ὡς ὑποκί-
 38 μενον γίνεται . τὸ δὲ δυνάσθαι καὶ ἐνδεχεῖσθαι , προδίεσης
 39 εἰσὶ , διορίζουσαι ὡς πορὶ ἐπ' ἐκείνων τὸ ἦναι κὴ τὸ μὴ ἦναι ,
 40 τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψευδές . ὁμοίως αὖτοις ὑπὸ τοῦ ἦναι δυ-
 41 νατὸν καὶ ἦναι μὴ δυνατὸν . τοῦ δὲ δυνατὸν μὴ ἦναι , ἀ-
 42 πόφασίς , οὐ τὸ οὐ δυνατὸν ἦναι , ἀλλὰ τὸ , οὐ δυνατὸν μὴ
 43 ἦναι . καὶ τοῦ δυνατὸν ἦναι , οὐ τὸ , δυνατὸν μὴ ἦναι , ἀλλὰ
 44 τὸ μὴ δυνατὸν ἦναι . διὸ καὶ σωκολουθεῖν ἂν δόξης
 45 ἀλλήλων αἰ , τοῦ δυνατὸν ἦναι , καὶ δυνατὸν μὴ ἦναι . τὸ
 46 γὰρ αὐτὸ , δυνατὸν ἦναι , καὶ μὴ ἦναι . οὐ γὰρ ἀπ' ἀφάσης ἀλ-
 47 λήλων αἰ τοιαῦται , δυνατὸν ἦναι , καὶ δυνατὸν μὴ ἦναι ,
 48 ἀλλὰ τὸ δυνατὸν ἦναι , καὶ μὴ δυνατὸν ἦναι , οὐδέποτε ὑπὸ
 49 τοῦ αὐτοῦ ἅμα ἀληθεύονται . ἀπ' ἰκένεται γὰρ . οὐδέ γε τὸ
 50 δυνατὸν μὴ ἦναι , καὶ οὐ δυνατὸν μὴ ἦναι , οὐδέποτε ἅμα
 51 ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεύονται . ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ ἀναγκαίου
 52 ἦναι ,

οὐ κυριωτάτων τρόπων τριῶν ὄντων, δίοτι τὸ δυνάτον, ἢ
 πῶ ἐνδεχομένως μόνως συντρέχει, ἢ ἐκτείνεται καὶ ὑπὸ τὸ ἀ-
 ναγκάων, οὐ μὲν ἔξω πίπτει τῇν ἡλημμέναν τριῶν τρό-
 πων, συμβαίνει πάσας τὰς μετὰ τρόπον ἀντιφάσεις γί-
 γνεσθαι τὸν ἀριθμὸν, χιλιάς, δι' αὐτὰς, ἐννεαήκοντα, καὶ
 ἕξ. ἐκ δὲ ἑκνυμῶν δὲ πρότερον τὰς μὲν ἕξ ὑποκειμένους καὶ κα-
 τηγορημένους, ἐβδόμηκοντα δύο ἕσας, τὰ ἕκ τριῶν προσ-
 κατηγορημένου, ἑκατὸν πιαράκοντα, καὶ τέσσαρας ἄμα
 ἀρὰ πάσαι αἱ ἐν τῷ πᾶσι ἡμνησὰς παραδεδωμένοι ἀντι-
 φάσεις, ἔσονται χιλίαι, πεντακόσται, δέκα, καὶ δύο. προτι-
 σης δὲ δηλονότι, δι' ἡλυσίαι τοῦ τού. ἡγουν τριαχίλιναι, ἑκα-
 σι, καὶ τέσσαρες. πᾶσιν οὖν τοῖς προτεθένσιν ἐπελθόντες,
 αὐτῶν λοιπὸν τὴν λείπιν τοῦ Ἀριστοτέλους ὑποσκεψώμεθα.

- » Εἰ γὰρ τῇν συμπλεκομένων αὐτὰ ἀληθῆς ἀντίκει-
 » ται αἱ ἀντιφάσεις, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὰ πον-
 » ται. οἷον τοῦ εἶναι ἀνθρώπου ἀπόφασις, τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώ-
 » πον, οὐ τὸ εἶναι μὴ ἀνθρώπου, καὶ τοῦ εἶναι λευκὸν ἀνθρώ-
 » πον, τὸ μὴ εἶναι λευκὸν ἀνθρώπου, ἀλλ' ὅτι εἶναι μὴ λευκὸν
 » ἀνθρώπου. ἢ γὰρ κατὰ παντὸς ἢ κατὰ φάσεις, ἢ ἀπόφα-
 » σεις, τὸ εἶναι ἢ ἀλθεῖς ἢ πεῖν εἶναι, μὴ λευκὸν ἀνθρώπου.
 » εἰ δὲ τοῦτο οὕτως, καὶ ὅσοις τὸ εἶναι μὴ προστίθεται, τὸ αὐ-
 » τὸ ποιήσῃ τὸ ἀντὶ τοῦ εἶναι λεγόμενον. οἷον τοῦ, ἀνθρώ-
 » πος βαδίζει, οὐ τὸ βαδίζει ἐκ ἀνθρώπου, ἀπόφασις ἔστι,
 » ἀλλὰ τὸ οὐ βαδίζει ἀνθρώπου. οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἢ πεῖν
 » ἀνθρώπου βαδίζειν, ἢ ἀνθρώπου βαδίζοντα εἶναι. ὥς τε
 » εἰ οὕτως πανταχού, καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι, ἀπόφασις ἔστι,
 » τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι. ἀλλ' οὐ τὸ, μὴ δυνατὸν εἶναι. δοκεῖ
 » δὲ τὸ αὐτὸ δυνάμει καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι. πᾶν γὰρ τὸ δυ-
 » νατὸν τίμνεσθαι, ἢ βαδίζειν. καὶ μὴ τίμνεσθαι καὶ μὴ βαδ-
 » ζειν δυνατὸν. λόγος δὲ, ὅτι ἅπαν τὸ ἔστω δυνατὸν, ἐκ αἱ

ἢ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων. ἀλλὰ
 τῇ μὲν ἐξ ὑποκείμενου, καὶ κατηγορουμένου, πᾶσα
 ἀρχὴ γίνεσθαι διαφορᾶς. ἢ ὅτι ἀμφὶ αὐτῶν ὅροις ὁρίσ-
 μένους ἔχουσιν, οἷον, Σωκράτῳ βαδίσαι δυνάτον. ἢ ἀμ-
 φὶ ἀορίστων, οἷον, οὐ Σωκράτῳ οὐ βαδίσαι δυνάτον. ἢ
 τὸν ὑποκείμενον, ὁρισμένον, τὸν δὲ κατηγορούμενον, ἀορί-
 στον, οἷον, Σωκράτῳ μὴ βαδίσαι δυνάτον. ἢ ἑμπαλιν,
 οὐ Σωκράτῳ βαδίσαι δυνάτον. ἢ δὲ ἐκ τρίτου προσ-
 κατηγορουμένου, ὅκτωι. ἢ ὅτι τοὺς τε ὅρους ἀμφότερους,
 καὶ τὸ προσκατηγορούμενον ὁρισμένως λεγόμενα, ἢ πάν-
 τας ἀορίστως: ἢ δύο μὲν ὁρισμένως, τὸ δὲ λοιπὸν, ἀορί-
 στως: ἢ ἑμπαλιν, ὡς μὲν, ὁρισμένως, τὰ δὲ δύο, ἀορίστως.
 ἀλλ' ἦτε τὰ δύο ὁρισμένα εἶναι, τὸ δὲ ὡς ἀορίστον, τριχῶς
 συμβαίνει διαπλῆκειναι τὰς προτάσεις. ἢ ὅτι τὰ πρῶ-
 τα δύο λεγόμενα ὁρισμένα, τὸ ὑποκείμενον λέγω καὶ τὸ
 κατηγορούμενον. ἢ τὰ ἀκρά, τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ προσ-
 κατηγορούμενον. ἢ τὰ ὑστέρᾳ, τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ
 προσκατηγορούμενον. καὶ ἢ τὸ ὡς μόνον ὁρισμένως λαμ-
 βάνοιτο, τρεῖς πάλιν συμβαίνει γίνεσθαι προτάσεις. ἢ
 τοῦ ὑποκείμενου ὁρισμένου ὄντος, ἢ τοῦ κατηγορουμένου,
 ἢ τοῦ προσκατηγορουμένου. καὶ διὸ καὶ τῇ ὅκτωι προτά-
 σεων τὰ παραδείγματα. καθ' ἕκασον ἀρὰ τῇ δώδεκα
 τρέπων ὅπου ἐλέγχον, συμβαίνει γίνεσθαι τὰς καθ' ἕκα-
 στα ἀντιφάσεις. τοσαύτας δὲ δηλονότι καὶ τὰς ἀπρὸς διο-
 ρίσεις, καὶ ἐπὶ τὰς καθόλου, καὶ τὰς κατὰ μέρος. πάσαις
 δὲ ἅμα, πᾶσα ἀκοντα, καὶ ὅκτωι. τριπλασίως αὖτε οὗ-
 ται τὰς διὰ τὴν κατὰ αὐτὸν χρόνον τῇ κατηγορουμένων δια-
 φορᾶν, καὶ πάλιν τὰς γινόμενὰς διὰ τὰς ὕλας τριπλα-
 σιάσας, καθ' ἕκασον τῇ τρέπον διήρησιν πετρακο-
 σίας τριάκοντα, καὶ δύο γινόμενὰς ἀντιφάσεις. Τῶν

ἀναριθμητῶν τρόπων. οἷον, τοῦ καλῶς, καὶ τοῦ σαφῶς, ὡς
 παραληφθῆναι πρὸς τὴν νῦν προκημένῳ τῇ προτάσει
 θεωρίαν. τίνα δὲ τρόπον ἐκ τῶν προκημένων καταφάσεων
 ποιούμεν τὰς ἀποφάσεις, ὡς πλέον μὲν παρ' ἐμῶν
 τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ποιεῖ τούτων λεγομένοις, ὡς κεί-
 νος φάμεθα. νῦν δὲ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῇ μετὰ τρόπον προτά-
 σεων χάριν, διὰ βραχέων ὑπομνήσκοντες, φάμεν καὶ
 ἐν ταύταις τῷ κυριώτατῳ τῇ προτάσει μορίῳ διῆναι συ-
 ναχῆναι τὴν ἀρνησιν, ἵνα τῆς καταφάσεως ἀναριθμη-
 σης, γένηται ἡ ἀπόφασις. κυριώτατον δὲ μέρος τῇ νῦν
 προκημένων ἡμῖν προτάσει, ὁ τρόπος αὐτὸς, ἀφ' οὗ καὶ ὄνο-
 μαζονται ὡς εἰδοποιούτος αὐτοῖς. ὥς τε τῆς Σωκράτην βα-
 δίσαι δυνάτον, εἶναι ἀπόφασις οὐχ ἢ Σωκράτῳ μὴ βα-
 δίσαι δυνάτον: συναληθεύσει γὰρ οὕτως ἡ ἀντίφασις, εἰ-
 πεί τὸ ἐνδεχόμενον ἅμα καὶ ἐκβῆναι, καὶ μὴ ἐκβῆναι δυ-
 νάτον, ἀλλ' ἢ Σωκράτῳ βαδίσαι οὐ δύνατον. καὶ ἢ, Σω-
 κράτῳ μουσικὸν εἶναι δυνάτον, οὐκ ἢ Σωκράτῳ μὴ μου-
 σικὸν εἶναι, οὐδ' ἢ Σωκράτῳ μουσικὸν μὴ εἶναι δυνάτον,
 ἀλλ' ἢ Σωκράτῳ μουσικὸν εἶναι οὐ δυνάτον. καὶ τοῦτο εἶ-
 κότως. ἐπεὶ γὰρ τὸ δυνάτον, τρόπος. ὁ δὲ τρόπος, ποιότη-
 τὰ πᾶν ὑπάρξειως σημαίνει, δι' ἧς τῆς ὑπάρξειως τῆς αὐ-
 τῆς μενούσης, ἥτις ἐν τοῖς ὑποκειμένοις, καὶ κατηγορουμέ-
 νοις, καὶ προσκατηγορουμένοις ὅροις θεωρεῖται, τὴν ποιότη-
 τα κρίνεσθαι ἢ τέ ἐστιν, ἢ τέ μὴ. καὶ θετικῶς μὲν λεγομέ-
 νῳ, καταφασιν ποιεῖν. ἀρνητικῶς δὲ, ἀποφασιν. ὁ δὲ αὐ-
 τὸς λόγος καὶ ὡς τῇ λοιπῶν τρόπων, τοῦ τε ἀναγκαίου,
 καὶ τοῦ ἀδυνάτου, δι' ἧς εἶναι καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι καὶ ὄνομα
 τῆς ἀντιθέσεως πασῶν τῇ ὁμοθετῶν προτάσει. τούτων
 οὐκ οὕτως ἐχόντων, λέγομεν ὅτι ἀναγκαίᾳ τῇ τρόπων ἐκα-
 τὸν προσβῆναι, ἢ ταῖς ἐξ ὑποκειμένου, καὶ κατηγορουμένου,

καὶ διὰ τούτων οὐκ ἀνάγκη τὸ τοῦ κατηγορουμένου καθό-
λου κατηγορούμενον· οἷον, τὸ ἔμψυχον, ὅπου τὰν λέγωμεν,
πάν ὠδητικόν, ἢ πάν βαδιστικόν, ἔμψυχον μόνον πάλιν
κατηγορεῖται τοῦ ἐν τῇ ἐξ ἀρχῆς προτάσει ληφθέντος ὡς
ποκιμένου· κατηγορεῖται μὲν ὅτι αὐτὸ τοῦ ζώου ἀνάγκη,
κατὰ τὸν πρῶτον, ἢ τὸν τρίτον τρόπον τοῦ πρώτου ἐκ-
ματός, οὐ μὲντοι καὶ μόνον· ἀποφατίζεται ὅτι τῇ παρὰ
τὸ ζῶον οὐκ ἐπ' ἀνάγκη, ἅτε ἀποφατικῆς τῆς ἐλάττωτος
προτάσεως γιγνομένης· κυρίως μὲν οὖν λαμβανόμενον
τὸ μόνον, τοῦτο δὲ ἐπὶ ὧς ὄνομα, καθ' ὃ ποῖον ἀν' λέγεται
τῇ τριῶν γενῶν, οὐ τρόπος, ἀλλ' ὡς πρὸς εἶρηται, προσδιο-
ρισμός, καὶ συμπλέκεται τῷ ὑποκειμένῳ, δι' ἀκρισίαν αὐτῶ
πρὸς τὰ ἄλλα πάντα τὰ παρ' αὐτὸ δηλωθῶ· καὶ ὅτι ἡ φαί-
νεται καὶ μετὰ τοῦ κατηγορουμένου ποτὲ λέγόμενον, ὡς ὑπὲρ
τοῦ Σωκράτους μόνον τριβώνιον ἡμφιάσται, παρὰ πλῆσιον
καὶ τοῦτο ἔχει τοῖς ἀπλοῖς προσδιορισμοῖς, ὡς ἐν τῷ· πᾶς
ἀνθρώπος πάσης ὑπὸ σῆμης ἐπὶ δεκτικός· εἰ μὲντοι ὑπὲρ ἡ-
μακρῶς λέγεται, ταυτὸν διωκόμενον τῷ μόνῳ, τότε δὲ ὁ
τρόπος οὐ τῷ ὑποκειμένῳ συνδυαζόμενος, ἀλλὰ τῷ κατη-
γορουμένῳ, καὶ σημαίνει τὸ ἐλίκρινῳς αὐτοῦ τὸ ὑποκείμε-
νον μετέχον, ἀλλὰ μὴ σὺν τῷ ὑποκειμένῳ· διὸ τὸν μὲν
θεὸν, ἀθανάτον μόνῳς ἔχει φάμεν, τὸν μὲντοι λογικῶν
ψυχῶν, καὶ τὸ κυκλοφορικὸν σῶμα, καὶ ἀθάναται, καὶ οὐκ
ἀθάνατα· τὸ μὲν, ἀπονέμονται αὐτοῖς διὰ τὴν οὐσίαν·
τὸ δὲ, διὰ τὴν ἐνέργειαν· ἢ καὶ ἀμφὶ κατὰ τὴν οὐσίαν,
κατ' ἄλλῳ, καὶ ἄλλῳ τοῦ ἀθανάτου σημασίαν· ἀμείλιχ,
καὶ ὁ Τίμαιος ἀθανάτοις μὲν ὁμῶν ὅσον πρὸς αὐτοὺς τὴν
λογικῶν οὐσίαν ἡμῶν, οὐ πάμπαν δὲ ἀθάνατα τὰ οὐ-
ρανία σῶματα· πλὴν οὐδὲ τότε τὸ μόνον, ἢ ἀνθ' οὗ τοῦτο
παρὰ λαμβάνεται τὸ μόνῳς, πλὴν τί ἔχει τῇ πολλῶν, καὶ

συλλογισμῶν, ἃ τε λῆϊναι ὁμολογήσομεν. μή τε σὺν τούτοις
 ἀπανταὶ αὐτὸ καθόλου, καὶ πραγματιώδεις τρόποις παρη-
 ληφέναι λέγοντες. μή τε σὺν ἐκείνοις ἐκ πασῶν τῶν προτά-
 σεων παραδεδοῦται τῶν συλλογισμῶν πᾶς γενέσεως, ἀλλ' ἐκ
 μόνων τῶν μετὰ τρόπον; καὶ τοὶ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐκ πα-
 σῶν ἀπλῶς τῶν προτάσεων ποιούμενου τῶν διαίρεσιν σὺν
 ἐκείνοις, δίδων φησιν, Ἐπεὶ δὲ πᾶσα πρότασις ἔστιν, ἢ
 τοῦ ὑπαρχένου, ἢ τοῦ ἐξ ἀνάγκης ὑπαρχένου, ἢ τοῦ σὺνδέχον-
 ται ὑπαρχένου. Τοῦτο μὲν οὐκ ἔστι τῶν ἑρημένων ἐν-
 αργῶς οἱ μὲν ἀποδέδεικται, καὶ διὰ πληθύναντι συλλογί-
 ζεσθαι δυνάτον. οὐ μὲν ἄλλ' οὐδὲ τὸ μόνον, ὅπου τινι λέγωμεν
 μὲν μόνον τὸ ζῶον αἰσθητικόν, ἢ μόνον βασιλικόν, τρόπος
 αὐτῆς τις, ὡς περὶ φασι πῶς. οὐ γὰρ ἀσυνεπὲς ἐκεῖνο πῶς
 ὑποκειμένου, ἀλλὰ μάλλον προσδιορισμός. οὐ μέντοι ἀπ-
 λῶς, λέγω δὲ καταφαπτικός τις, ἢ ἀποφαπτικός. οὐδὲ
 πινὶ ὑποκειμένου, ἢ ἀρισμένου, ἢ ἀορίστῳ προσαρμόσει-
 σθαι δυνάμενος, ὡς περὶ τῶν παρελημμένων πρὸς τὴν θεωρίαν
 τῶν προτάσεων, περὶ ἁρῶν προσδιορισμῶν ἐκαστος, ἀλλ' ἐν ὁ-
 ρμῇ μὴ πᾶσι ἐνός τῶν σὺν τῇ προτάσει λεγομένων, τὸ ἀποφα-
 σιν ποιεῖμενος, δυνάμει δὲ καὶ πᾶσι τῶν ἄλλων, τῶν τε ὄντων,
 καὶ τῶν μὴ ὄντων. διὸ καὶ σύμμεκτος ἐκ τοῦ ἐπίρου τῶν κατα-
 φαπτικῶν προσδιορισμῶν, καὶ μόνος τοῦ κατέλου τῶν ἀποφατι-
 κῶν. ὁ γὰρ ἢ πᾶν μόνον τὸ ζῶον αἰσθητικόν, ἢ βασιλικόν μόνον
 ζῶον, ἔστιν ἄλλο σημαίνει, ἢ ὅτι πῶς μὴ ζῶον, ὑπάρχει τὸ
 κατ' αὐτὸ κατηγορεῖμενον, ἢ τοὶ παντί, ὡς τὸ αἰσθητικόν, ἢ
 πινὶ, ὡς τὸ βασιλικόν. ἔστιν ἢ ἄλλῳ παρὰ τὸ ζῶον ὑπάρχει
 ὡς τὸ ἐν μία κυρίως ἢ τοιαύτῃ πρότασις, ἢ πρὸς αὐτὸς
 πλείοσι χωρῆσθαι τοῖς ὑποκειμένοις, πῶς τὸ ζῶον, καὶ πῶς μὴ
 ζῶον, καὶ τὸ αὐτὸ, τὸ μὴ ἐπὶ τῶν ἐξέτων καταφάσκου καθό-
 λου, ἢ κατὰ μέρος, τοῦ δὲ ἐπίρου, καθόλου ἀποφάσκουσα.

τῶν τοῦ Ἀ' ρις ο' ἔλως τοῦτον εἶναι τὸν ὑπάρχοντα καὶ οὐ τοῖς ἀναλυτικοῖς πρὸ τοῦ ἀναγκαίου, καὶ τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τηριθμημένον. δοκοῦσι δὲ μοι παντὶ πασιν ἀμαρτάνειν τῆς τε ἀληθείας, καὶ τῆς τοῦ Ἀ' ρις ο' ἔλως διαφορίας· ἔτι γὰρ εἶπεν ὅλως τρόπος τὸ ὑπάρχον, ἀλλὰ τῇ προτάσειων διηρημένων ἥς τε τὰς αὐτὸν τρόπον, καὶ τὰς μετὰ τρόπον, τὸ ὑπάρχον εἰδοποιῶν φημι τὰς αὐτὸν τρόπον προτάσεις, ὥς προβλέπων ἥς τε τὴν παρεκδομένῳ πρότερον διδασκαλίαν τῆς ἀντιθέσεως τῇ αὐτὸν τρόπον ἀποφάσεων πρὸς

» τὰς καταφάσεις, οὐ οὐκ εἰλεχεν. ἐπεὶ δὲ εἶπεν καὶ τὸ ὑπάρ

» χον ἀποφαίνεσθαι ὥς μὴ ὑπάρχον. καὶ τὰ ἐξῆς τούτοις κατὰ τὸ ὑπάρχον, καὶ μὴ ὑπάρχον τὰς ἀντιθέσεις ἐκείνων τῇ προτάσειων γίνεσθαι ἀποφανόμενος. ταυτὸν δὲ εἰπεῖν, κατὰ τὸ εἶναι, καὶ μὴ εἶναι, καθ' ὃ λέγεται σαφῶς καὶ οὐ τούτοις ἡ ἀντιφατικὴ ἀντιθέσεις γίνεσθαι τῇ αὐτὸν τρόπον πασῶν προτάσειων, εἴπερ οὐδεμία τὸ εἶπεν ἔχουσιν, ἥ τε καὶ διωάμην, τῇ μετὰ τρόπον μὴ ἀνεχομένων τῆς τοιαύτης ἀντιθέσεως, ἀλλὰ κατὰ τὸν τρόπον αὐτῶν, ἀλλήλων ἀντιπθεμένων. διὸ καὶ ὁ Ἀ' ρις ο' τῆς οὐ τούτω τῷ κεφαλαίῳ παρεκδοῦμαι προπθέμενος τὰς μετὰ τρόπον προτάσεις, τοῦτο πρῶτον ἡξίωσε ζητῆν ποδὲ αὐτῶν, τίς ὁ τρόπος τῆς ἀντιφατικῆς αὐτῶν ἀντιθέσεως, ὥς ἔτι ἡπὼν τί πρότερον ποδὲ τρόπων, ἔτι τοῦ ὑπάρχον, καὶ μὴ ὑπάρχον, καὶ νόον πρὸς τὸν τρόπον ἔχόντων. διὰ τὸ οὖν ταῦτα, τὸ ὑπάρχον, οὐ δοκεῖ μοι τρόπος τίς εἶναι. καὶ ὅτι αὐτὸ τοῦτο τρόπον εἶναι φαμὲν, τὸν σημαίνοντα ὅπως ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, πῶς οὖν ἔχει λόγον τὸ ὑπάρχον αὐτὸ, τρόπον ὀνομάζειν τὸν δηλωτικὸν τῆς τοῦ ὑπάρχον ποιότητος; καὶ ὅτι τὴν τε προκειμένῳ ποδὲ τῇ προτάσειων πραγματίας, καὶ τὴν οὐ τοῖς ἀναλυτικοῖς ποδὲ τῇ

καὶ ὁδεχομένῳ. ῥητὶς οὖν ὅτι τοὺς μετ' ὕλας, ἐν αὐτῇ φασὶν θεωρεῖσθαι τῇ φύσει τῇ ἐν τῇ προτάσει παρὰ
 ῥαληφθέντων πραγμάτων. πᾶσα γὰρ ἀνάγκη τὸ κατὰ
 ῥορὸν μόνον ἢ αἰὶν ὑπάρχεν τῷ ὑποκειμένῳ, ἢ μηδὲ ποτε. ἢ
 μὲν μὲν, ποτὲ δὲ μή. διὸ καὶ καλεῖσθαι αὐτὰς ὕλας ἐν
 λέγουσιν, ὡς ἀνδρῶν τούτων, μὴ δὲ τῶν ἀρχῶν ὑποστῆναι τῇ
 προτάσει δυνάμεν. ὅτι δὲ γε τρόπος ἐν αὐτῷ τῷ ἐκ
 φωνεῖσθαι παρ' ἡμῶν, καὶ ἐξωθεν προστίθεσθαι τοῖς συμ-
 πληροῦσι τὴν πρότασιν ὅροις, τὴν ὑπόστασιν ἔχον φασί.
 διὸ πολλὰ κίε συμβαίνει τὴν πρότασιν παρὰ τὴν ὕλην ἀλη-
 θεύουσιν. διὰ δὲ τὸν τρόπον τὸν προσβεβύμενον, ἔδιδεσθαι.
 ἢ μὲν γὰρ λέγουσιν πρότασις ὁ ἥλιος κινεῖται, ἀληθὴς. ἢ δὲ
 προσβεβύσιν τὸ, ὁδεχομένως, καὶ λέγουσιν ὅτι κινεῖται ἐν
 δεχομένως, διὰ τὸν τρόπον μόνον ἔδιδεσθαι. οὗτοι δὲ καὶ
 τὴν Σωκράτους ὑγιαίνει, ἢ λυκός ἐστι πρότασιν, ἀληθὴς ἐνός
 τε οὗσαν, ὁ ἐξ ἀνάγκης τρόπος προσβέβη, ἐποίησε ἔδιδεσθαι,
 ὅταν ἐπὶ ὧμεν Σωκράτη ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον, ἢ λυκὸν εἶ-
 ναι ἀναγκαῖον. μὴ γάρ τοι νομίσῃς ὅτι μόνους χρὴ εἶναι
 καὶ οὗτοι τῶν ὕλων τρόπος τῶν προτάσεων προσβέναι. ὡς
 πορὶ γὰρ ἐκείνου τῇ ὑποκειμένων ἐξεί μὲν κατηγορεῖν ὅτι
 τίς βούλεται, γίγνεται δὲ τῇ προτάσει, αἰ μὲν, ἀληθὴς,
 αἰ δὲ, ἔδιδεσθαι. οὗτοι δὲ καὶ τῇ ἀνδρῶν τρόπου προτάσει προ-
 σβέναι μὲν ἐξεί, ὅν ἀνδρῶν βούληται τις προσαρμόσθαι τὸν
 πον. ἀλλὰ τοὺς προτάσεις. ὅτι μὲν, ἀληθὴς. ὅτι δὲ, ἔδιδε-
 σθαι γίγνεται συμβαίνει. Τούτων δὲ, φασὶν ὅτι οὐκ ὄντων,
 ἐξεί ὑποκειώμεθα πότιρον τίς ἐστι καὶ ἄλλος παρὰ τούτους
 τρόπος, συγχεῖν μὲν τοῖς ἡρημένοις, καὶ ἐν ἄλλοις ὑπὸ τοῦ
 Ἀριστοτέλους ἐν τῇ τῇ προτάσεων θεωρίᾳ παρελημμέ-
 νος, ἐν δὲ τῇ νυνὶ προκειμένη πραγματείᾳ παρελημμέ-
 νος, ἢ οὐδὲ καμῶς. ἀξιούσι μὲν γὰρ οἱ πολλοὶ τῇ ἐξεί,

γεται τρόπους ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆν
 δε τῆν προτάσεων, καὶ διὰ τίνος αἰτίας τούτους, καὶ οὐκ
 ἄλλους. καὶ πῇ τῆν καλουμένων ὑλῶν διαφέρουσιν οἱ πο-
 ραλαμβαζόμενοι τρόποι τοῖς ὀνόμασιν αὐτῶν ὀνομαζόμε-
 νοι, καὶ ἡ μὲν δὲ παραλήληται τρόπος τῆν ὀφειλόντων
 ἐν τῇ προκειμένῃ τῆν προτάσεων βιωρία παραληφθῆναι.
 τίνα τὴν τρόπον ὑπὲρ τῆν τοιούτων προτάσεων, ἐκ τῆν κατε-
 φάσεων ποιούμεον τὰς ἀποφάσεις, ὅπου ἔφαμεν πρῶτον
 ὑποκείμεναι πρὸς αὐτῆν τὸν Ἀριστοτέλην. καὶ ὑπὸ πᾶσι,
 πῶς αὖ ἐκ διαίρεσιως ἑλόμεν καὶ τούτων τῆν προτάσε-
 ων πασῶν τὸν ἀριθμόν. Τρόπος μὲν οὖν ἐπὶ φωνῇ σφω-
 μαίνουσα ὅπως ὑπερχει τὸ κατηγορούμενον πρὸς ὑποκειμέ-
 νον. οἷον, τὸ ταχέως, ὅταν λέγωμεν, ἡ σιλικὴ ταχέως αὖ-
 ποκαθίσταται. ἢ τὸ καλῶς, ἐν τῷ, ὁ Σωκράτης καλῶς δια-
 λέγεται. ἢ τὸ πάνυ, ἐν τῷ, ὁ Πλάτων Διώναν πάνυ φιλεῖ.
 ἢ τὸ αἰεὶ, ἐν τῷ, ὁ ἥλιος αἰεὶ κινῆται. Ἀριθμὸς δὲ αὐτῆν, φύ-
 σι μὲν οὐκ ἐστὶν ἀπῆρος, οὐ μὲν δὲ πορίληπός γε ἡμῖν, ὥς
 πορ οὐδὲ τῆν καθόλου ὑποκειμένων, ἢ κατηγορουμένων, ἀρ-
 ριθμήτων τὴν αὐτῆν ὄντων. Τίτλαρα δὲ μένεις ὁ Ἀριστο-
 τέλης παραλαμβανὴν πρὸς τὴν βιωρίαν τῇ μετὰ τρόπου προ-
 τάσεων, τὸν ἀναγκαῖον, τὸν δυνάτον, τὸν ἐνδεχόμενον, καὶ
 ὑπὸ τούτοις, τὸν ἀδυνάτον, ὡς ὄντας καθολικωτάτους, καὶ
 αὐτῇ τῇ φύσει τῆν πραγμάτων οἰκιστάτους. τίνα μὲν
 οὖν διαφορὰν ἔχον βέλει τὸ δυνατὸν πρὸς τὸ ἐνδεχόμε-
 νον, καὶ ὅτι τὸ κυρίως δυνάτον, ὀνόματι μόνον διαφέρει
 τοῦ ἐνδεχομένου, τὸ δὲ γε ἀπλῶς δυνάτον ὑπὲρ πλεον λέγε-
 ται τοῦ κυρίως ἐνδεχομένου, διὰ τὴν ἑξῆς αὐτοῦ διδασκοντος
 ἡμᾶς τοῦ Ἀριστοτέλους, ἐσόμεθα. νῦν δὲ γε ὡς τῆν αὐτῆν ὄν-
 των, ὑποκείμενα πῇ διοίσουσιν οἱ τρόποι τῆν ὑλῶν, ἐν
 πᾶσι ταύταις διηροῦμεν ἕως τὴν ἀναγκαῖαν, καὶ ἀδυνάτον,

τὸ κατὰ τὴν ἐπὶ ῥήθητι μὴ ὄν, ὅπου κατακεκρματίσθαι
 φησὶν ἐν πᾶσι τοῖς οὖσι, καὶ οὐ παρ' ἐλάπιν εἶναι τοῦ κυ-
 ρίως ὄντος. Ἀχρὶ τούτων προήγαγον ὁ Ἀριστοτέλης τὴν
 θεωρίαν τὴν ἐκ τρίτου προσκατηγορζμένην προτάσεων, πολ-
 λὰ μὲν ἡμῖν, καὶ καλὰ παραδόντες ποδὶ αὐτῇ διωρήμα-
 τα, δόξας δὲ τοῖς πολλοῖς μηδεμίαν αὐτοῖς ὑπεβαίνειν το-
 ξιν, ὥς περ διὰ τοῦτο καὶ ἀποφύλαδαί τινας ὑπομνηματι-
 κώπρον εἶναι τὸ βιβλίον. ἡμῆς μὲντοι καθ' ἕκασον τῇ κε-
 φαλαίῳν προσηγουμένῳς ἐπεμελήθημεν τοῦ ὑπερβαίνειν τὴν
 σωείχησαν τῆς ἀκολουθείας. ἀλλ' ὑπὸ τὰς μετὰ τρόπου προ-
 τάσεως χωρῶμεν.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

- » Τούτων δὲ διωρισμένων, σκεπτόμενον ὅπως ἔχουσιν αἱ
 » καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως πρὸς ἀλλήλας, αὐτοῦ δ' ὡς
 » τὸν εἶναι, καὶ μὴ δ' ὡς τὸν, καὶ ἐδεχόμενον, καὶ μὴ εἶ-
 » δεχόμενον, καὶ ποδὶ τοῦ ἀδωάτου τε, καὶ ἀνυχκαίου. ἔχου-
 » ῥον ἀπορίαν τινὰς.

Ληπομένης ἔτι πρὸς τὴν παντὶ τῇ θεωρίᾳ τῇ κατὰ
 τὴνδε τὴν πραγματείαν ἡμῖν προκεμένῳν τῆς ὑπερβαίνειν
 ὡς τῇ μετὰ τρόπου προτάσεων, ταύτην παραδίδωσιν ὁ
 Ἀριστοτέλης ἐν τούτῳ τῷ τέταρτῳ τοῦ βιβλίου κεφαλαίῳ,
 δύο μόνον ταῦτα θεωρήματα, διδασκῶν ἡμᾶς ποδὶ αὐτῇ,
 τὸν τε τρόπον τῆς ἀντιθέσεως τῇ ἀποφάσεων πρὸς τὰς
 καταφάσεως, καὶ ἔτι τὴν ἀκολουθείαν τῇ κατὰ τὴν δια-
 φέροντας τρόπους προτάσεων. ἡμᾶς δὲ γε, εἰ μὴλοιμεν δι-
 κηρῶν μὲν τὴν τῇ νῦν παραδιδωμένην προτάσεων
 ὡς γινώσκουσιν, καὶ ῥᾶν παρακολουθεῖν τοῖς ὑπὸ τοῦ φιλοσό-
 φου ποδὶ αὐτῇ λεγομένοις, προλαβὴν χρὴ τῆς τῇ ἐν τῇ
 ἐξηγήσεως, τί τί ἐστιν τρόπος, καὶ εἰ πεπορασμένος αὐτῇ ὁ
 ἀριθμὸς, καὶ ἡμῖν γνώριμος. πάσους τί, καὶ ποῖους ἐκ λέ-
 γου.

εἰδέναι, ὅτι πολλὰς ἐκείνος τοῦ μὴ ὄντος τέχνης ἡμῖν παρὰ
 διδούς, τὸ ὑπὲρ πάντων, ταυτὸν δὲ εἰπὼν, ὑπὲρ ἑδρας
 ἅπαν· οὐ γὰρ ἀλλῶς προῖμε, τά τε ἤδη πάντα χωρί-
 σά τε τῆς ὕλης, καὶ ἀχώριστα, καὶ ἐν ἐσχάτοις αὐτὴν τὴν
 παντιλῶς ἀρτίδιον ὕλην, τοῦ κατὰ τὴν ἐπιτότητα θεωρου-
 μένου, καὶ διὰ πάντων τῶν ὄντων πεφυκότος· οὐ παρ' ἐν
 λαπρόν τι τοῦ ὄντος εἶναι διὰ ταῦτα λεγόμενου, τοῦ τὸ βλην-
 τὸν σημαίνοντος κατὰ τὴν ὕφισιν τὴν κατὰ τὸ ὄντως ὄν, καὶ
 πάσης μεταβολῆς ὑποδιδρήμενον, τοῦ ὡς τῆς ὕλης κατηγο-
 ρουμένου, διὰ τὴν ἀπὸ πᾶσιν πάντων τῶν εἰδῶν κατὰ
 τὴν βρυλλομένην ἀνέμοιον αὐτῆς πρὸς τὸ πρῶτον ἐμοιότη-
 τα, καὶ ἐν τῇ τ' σημαυνομένην τοῦ μὴ ὄντος λέγων ἵνα, τὸ
 ἐν ἐσχάτοις ἑτέραν κείμενον, τὸ ὡς τοῦ μηδαμῶς μηδαμῶς
 ὄντος λεγόμενον, τοῦτο καὶ ἀρτήτον καὶ ἀδόξατον ἵνα δ' ἰχυ-
 ρίζεταί, διότι τὸ ῥητὸν, ἢ δόξατον, ἀρίθμητόν ἐστιν, ὅπου καὶ
 πρόδωκεν ἐλέγμον, καὶ τῇ ῥήσει, ἢ τῇ δόξῃ λέγεται ἵνα ῥη-
 τὸν, ἢ δόξατον· καὶ ἐπὶ τῶν πρὸς π, κατὰ τὴν πρὸς τὴν ῥη-
 σιν, ἢ τὴν δόξα ἁείσιν, λέγόμενα εἶναι τοιοῦτον· ἐπὶ οὖν
 τῶν πρὸς τι τοῦ ἐπερου ὄντος, καὶ τὸ ἐπερον ἵνα ἀνὰ καὶ ὄν,
 ἐπὶ δὲ ἢ ῥήσις, καὶ ἢ δόξα, καθ' ἣν λέγεται εἶναι ῥητὸν, ἢ δό-
 ξατον, ἔσται ἀρκὰ ταῦτα καὶ τὸ μηδαμῶς ὄν ἐν αὐτῇ τῇ ῥήσει
 τῇ πρὸς αὐτοῦ, καὶ τῇ δόξῃ· ὅτε οὖν Πλάτων ἀνελίγτως
 ταῦτα οὕτως ἀποφανόμενος, καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ὁρθῶς ὑπο-
 λαβὼν, ὥς ἐκός πνασ μὴ παρακολουθῆσαι τὰς τῷ βαβῇ
 τῆς τοῦ Πλάτωνος διαφορὰς, οἰκνῶναι ὅτι γίνεσθαι τῶν ὄν-
 των φησὶ τὸ μηδαμῶς ὄν, ἢ λέγοιτο ῥητὸν, ἢ δόξατον, οὐ
 καθ' ὃν εἰρηκαμὲν τρόπον, ἀλλ' ὡς αὐτόθεν ὑπόστασιν ἔχον,
 καὶ διὰ τοῦτο λέγων μὴ εἶναι ἀληθεῖς, τὸ φάσκην οὕτως ὄν
 γίνεσθαι τὸ μὴ ὄν, δόξατον ἵνα λεγόμενον, ὥς καὶ ἀνθυ-
 πῆς πρὸς ἡμᾶς χρίσεως ὑπόστασιν ἔχον, ὅποιον εἶναι ἀξιοῖ

ὀρισμοὶς ὑπάρχει τῇ ἅμα κατηγορούμενων, μήτε κατὰ
 συμβεβηκός, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τοῦ αὐτοῦ ὑποκείμενου κατη-
 γορούμενα τύχωσι, τὸ τε δὲ πάντως ἐγχαίρει τὸ συμπε-
 πλῆμιν ὡς κατηγορηθῶν, καὶ αὖθις τῆς συμπλοκῆς κατη-
 γορηθῆναι. φανερόν δὲ ὡς εἴπῃς τὸ ἐστὶ, τὸ ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου
 ποιητῆς εἶπν, ἀντί τοῦ ἡλῆφθαι λέγῃ, καθάπερ τὸ ἡ
 ἀντί τοῦ ἐστὶ πολλάκις οἱ παλαιοὶ παραλαμβάνουσιν, ὡς
 ὑπὸ τοῦ, τί ἡ, ἀντί τοῦ, τί ἐστὶ καὶ ὑπὸ τοῦ ὀρισμοῦ τὸ, τί ἡ
 εἶναι, ἀντί τοῦ, τί ἐστὶ τῷ πράγματι τὸ εἶναι, καὶ τὸ εἶναι αὐ-
 τὸ καὶ αὐτὸ κατηγορηθῆναι τοῦ Ὀμήρου συγχωρήσει παρὰ
 τὰ δοκοῦντα πρὸ Ἀριστοτέλη. τῆς δὲ λέξεως τὸ μὲν τῇ
 ἀντικείμενων τί ὑπάρχει, οἷς ἐπεται ἀντίφασις, εἴρη-
 ται, οὐχ ὡς πρὸς μὲν ἀντικείμενοις ἐπομένως ἀπφάσ-
 σεως, πρὸς δὲ μὴ, ἀλλ' ὅτι οἷς πᾶσιν ἐπεται ἡ ἀπφάσ-
 πικὴ πρὸς ἄλληλα ἀντίθεσις, ἅτε οὕσα κοινοτάτη. οὐδέ τι
 περὶ τῇ ἀντικείμενων εἶπν, ὅπερ τὸ ἔπερον. εἴη δὲ
 τούτοις ὡς περὶ ἐλέγχων οὗ οἰόμενους, ὅτι τὸ εἶναι ἢ μετὰ
 τοῦ δοξασοῦ κατηγοροῖτο τοῦ μὴ ὄντος, λεγόντων ἡμῶν
 τὸ μὴ ὄν, δοξασόν εἶπν, ἥδη καὶ καθ' αὐτὸ κατηγορηθῆναι
 κατὰ τούτου δυνάσκειται. καὶ ἐρούμεθα ἀληθῶς τὸ μὴ ὄν ἐπὶ
 παραπλησίως τοῖς ἄλλοις, ἐφ' ὧν τ' αὐθις κατηγορία
 καὶ διακεκριμένως γίνεσθαι δυνατὸν, ἐπαίρει. τὸ δὲ μὴ ὄν
 ὅτι δοξασόν, οὐκ ἀληθές εἰπὴν ὄν τί, καὶ τ' αὐτίκα, δὴν οὐκ
 ἀληθές, προστίθῃσι λέγων. δοξα γὰρ αὐτοῦ οὐκ εἶπν, ὅτι εἶ-
 πν, ἀλλ' ὅτι εἶπν. ἐπὶ ἡ γὰρ ἐξέχοντα ποιεῖ τῷ μὴ ὄντος αὐ-
 τὸ τῷ τὸ ὅτι οὐκ εἶπν, δὴλον ὅτι δοξασόν μὲν εἶναι αὐτὸ ἡκό-
 τως λέγοντα, οὐ μὴν διὰ τοῦτο εἶναι αὐτὰ ὁμολογήσομεθα.
 καὶ ἀποτένεσθαι μὲν δοκῇ πρὸς τὰς αὐτῶν σοφιστῶν, καὶ πρὸς
 τῷ περὶ τοῦ πέμπτου τῆς πολιτείας, ποῦ τοῦ μὴ εἶναι
 δοξασόν τὸ μὴ ὄν, ὑπὸ Πλάτωνος λεγόμενα. δὴ μὲν τοῖς

ἡρῆσθαι ἀποφανόμενος, δι' ὧν φησιν· ἢ ὅταν μὲν ἐνυπάρ-
 χῃ, ἀλλ' οὐκ ἀληθὲς· ὑποσίξην μὲν ἡμῶν ὁ φηλόντων ἐν τῷ
 ἐνυπάρχει, ἀντίθεσις δηλονότι ἢ ἐν τῷ προκειμένῳ πρὸς
 τὸ ἐξ ἀρχῆς κατηγορηθῆναι. τοῦτο γὰρ ἡδη εἰρημένον, καὶ ἐν
 ταῦθ' ἀπακούσῃ μὲν, ὥς δὲ ἀκόλουθον τοῦτο ὑπ' ἑαυτῶν τὸ
 αἰ, τουτίσιν ἐξ ἀνάγκης ἔκ ἀληθείας, ἀλλὰ ψεύδους, τὸ δια-
 κριβῶμαι τὴν σωθεῖσαν κατηγορίαν, τὸν δ' ἔπειρον τὸν λέγον-
 ται μὴ οὐσης ἀπ' ἐξουσίας ἐν τοῖς ἅμα κατηγορηθεῖσι τ' διὰ
 κρισιν αὐτῶν χώραν ἔχεν, οὐκ ἀλλ' ἀληθείαν διαβιβαιοῦ-
 μενος, ἀλλ' ἐτέρου πινὸς δῆλως διορισμοῦ, καὶ τὸν ἐλεγχον
 εὐθὺς ὑπ' ἑαυτῶν, τὸν γὰρ Ὁμήρον τὸ γὰρ ὅλον τοῦτο, ποιητὴν
 εἶναι λέγομεν, διότι ἐστιν αὐτοῦ ἡ ποίησις· ἀπλῶς δὲ ἔχει
 οὐ λέγομεν, ἐπὶ τὸ ἐστὶν ἀμείσως τοῦ Ὁμήρου κατηγοροῦμε-
 νον, οὐκ ἐξακούεται πρὸς τὸν ἐν τῇ ποιήσει Ὁμήρον, ἀλλὰ
 πρὸς αὐτὸν τὸν ἀνδρα, οὗτος δὲ, οὐκ ἐστίν· ὅταν μὲντοι συμ-
 πεπλεγμένον τῷ ποιητῇ, κατηγορῇται τοῦ Ὁμήρου τὸ ἐστίν,
 τὸ μὲν ποιητῆς, προηγούμενως αὐτοῦ, καὶ καθ' αὐτὸ κατη-
 γορηθῆσεται, λέγω δὲ τὸ καθ' αὐτὸ, οὐχ ὅτι κατ' οὐσίαν, ἀλλ'
 ὅτι κατὰ φύσιν, τὸ δὲ ἐστίν, τοῦ μὲν ποιητῆς, καθ' αὐτὸ,
 τοῦ δὲ Ὁμήρου, κατὰ συμβεβηκός· ἐξαιρεθέντος οὖν τοῦ
 καθ' αὐτὸ κατηγορηθέντος, οὐδὲν ἐπὶ φθίγγεται ὕγιες τὸ κα-
 τὰ συμβεβηκός κατηγοροῦμενον· καίτοι οὐδεμίαν ἐστὶν δύ-
 ρειν ἀντίθεσιν τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὸ ἐστίν, οὔτε ἀπ' αὐτοῦ ἐν
 τοῖς ὀνόμασιν, ὥς ὑπὸ τοῦ ἀνδρῆ, καὶ οὐκ ἀνδρῆ· οὔτε ἐν τοῖς
 ὀρισμοῖς αὐτῶν, ὥς ὑπὸ τοῦ νεκροῦ ἀνθρώπου· ὥς τε ὁρθῶς
 εἰλέγομεν ὅτι οὐκ ἀλλ' ἀληθὲς, τὸ μὴ ἐνυπαρχούσης ἀντι-
 θέσεως ἐν τοῖς ἅμα κατηγορηθεῖσι, διωάδαι καὶ ἕκασον
 καθ' αὐτὸ κατηγορηθῆναι· διότι ἀνθρώπου ἀρξάμενος ὁ Ἀ-
 ῖσοπέλης, καταλέγει οὐ ποδὶ τῆς διακεκριμένης κατη-
 γορίας κακόνασ, λέγων, ὥς ὅταν μήτε ὁρᾷ πότις ἐν τοῖς

τὸν καὶ ἀνθ' τῆς προδικῆς, ἀληθὲς τὸ κατηγοροῦμενον ἢ
 πᾶν· οἷον, τὸν Ἀρίσταρχον οὐ μόνον ἀνθρώπον γραμματι-
 κόν, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς ἀνθρώπον, καὶ ἀπλῶς γραμματικόν.
 καὶ τὸν Γαλάτην ἕ μόνον λουκὸν ἀνθρώπον, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς
 λουκόν, καὶ ἀπλῶς ἀνθρώπον· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἂν τοῦτο ἕτοις
 ἔχῃ, τὸν ζῶν ἀνθρώπον τὸν τιθινώτα, τὸ μὲν ὅλον τοῦτο,
 ἀνθρώπον νεκρὸν λέγομεν, οὐκ ἐπὶ μέντοι ἀνθ' τῆς προδικῆς
 καὶ ἀνθρώπον δυνάμεθα λέγειν· διότι ὁ μὲν ἀνθρώπος,
 ζῶν λογικὸν ὄντην· τὸ δὲ ζῶον, οὐσίᾳ ἐμψυχος αἰσθητός
 καὶ· ὁ δὲ τιθινός, οὔτε ἐμψυχος, οὔτε αἰσθητός, ἀλλὰ τὸ
 ἀντικείμενον, καὶ τὴν κίβδηλον δραχμὴν καὶ τὴν λιβίνην
 ναῦν, τὸ μὲν ὅλον τοῦτο ἐρεῖ ἐκείρας, οὔτε μόντοι δρα-
 χμὴν ἀπλῶς, οὔτε ναῦν, δῆλον ὅτι καὶ ἐνταῦθα δέσχη π-
 νόος ἡμῖν διορισμοῦ τοῦ διδάσκοντος· πότε μὲν δυνάτον,
 πότε δὲ οὐ δυνάτον διακρίμενός τις κατηγορεῖσθαι τὰ αἰ-
 μα κατηγορεῖσθαι· τοῦτον οὖν τὸν κανόνα, πρότερον μὲν,
 ὁλοχέρισερον παρὰ δίδωσιν ὁ Ἀριστοτέλης, ὕστερον δὲ, ἀφ-
 κριβεῖσερον, ἐξ ἀρχῆς μὲν λέγων, ὡς ὅταν ἐν τῷ προσπι-
 βέντι τῇ ἀπλῇ κατηγορίᾳ, ὑπάρχῃ τίς ἀντίθεσις πρὸς τὸ
 ὧ πρόσκειται, ἢ αὐτόθεν ἐν τοῖς ὀνόμασιν αὐτῇ φαινομένη
 ὡς ὅταν τὸν ὀνοῦχον, ἀνδρᾶ ἅμα καὶ οὐκ ἀνδρᾶ ἥπως
 μὲν· καὶ τὴν νυκτερίδα, ὄρνιν ἅμα καὶ οὐκ ὄρνιν· καὶ τὴν
 κίσσηριν ὁμοίως, λίθον ἅμα καὶ οὐ λίθον· καὶ τὸν δικαστὴν,
 ἀρχοντα, καὶ οὐκ ἀρχοντα, ἢ ὡς τοῖς ὀρισμοῖς αὐτῇ κα-
 ταλαμβάνομένη, ἢ καθάπορ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τοῦ
 νεκροῦ, τότε ἀδυνάτον τὰ ἅμα· κατηγορεῖσθαι, καὶ
 διακρίσθαι κατηγορεῖσθαι· ὅταν δὲ μηδεμία αὐτοῖς
 ἐνυπαρχῇ πρὸς ἄλληλα ἀντίθεσις, τότε δυνάτον· ὕ-
 στερον δὲ, τὸν μὲν εἰρημένον κανόνα πρὸς τοῦ πότε οὐ
 δυνάτον διακρίσθαι τὰ ἅμα κατηγορεῖσθαι, ὁρθῶς

» τὸν πινὰ ἀνθρώπον, ἀνθρώπον, ἢ τὸν πινὰ λυκὸν ἀνθρώ-
 » πον, ἀνθρώπον λυκὸν· οὐκ αἰεὶ δέ· ἀλλ' ὅταν μὲν ἐν τῷ προ-
 » σκεῖμει τῇ ἀντικειμένῳ τι συνπαύρῃ, ὡς ἔπειτα ἀντί-
 » φασις, οὐκ ἀληθές, ἀλλὰ ψευδές· οἷον τὸν πινώτα ἀνθρώ-
 » πον, ἀνθρώπον ἐπ' ἦν· ὅταν δὲ μὴ συνπαύρῃ, καὶ ἀληθές·
 » ἢ ὅταν μὲν συνπαύρῃ, αἰεὶ οὐκ ἀληθές· ὅταν δὲ μὴ συνπαύρ-
 » χῃ, οὐκ αἰεὶ ἀληθές· ὡς πρὸς ὁμηροῦς ἐστὶ πρὸς ποιεῖν· ἀρε-
 » στω καὶ ἔπν, ἢ οὐ· κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ κατηγορεῖται τὸ ἔ-
 » σπ, τοῦ Ὀμήρου· ὅτι γὰρ ποιητὴς ἔπν, ἀλλ' οὐ κατ' αὐτὸ κατη-
 » γορεῖται κατὰ τοῦ Ὀμήρου τὸ ἔπν· ὡς πρὸς ὅταν κατηγο-
 » ρίαις μήτε ἐν ἀντιότις ἐστὶ, ἐὰν λόγοι ἀντ' ὀνομάτων λεί-
 » γωνται, καὶ κατ' αὐτοὺς κατηγορεῖται, καὶ μὴ κατὰ συμβεβη-
 » κός, ὡς τούτων τὸ τί καὶ ἀπλῶς, ἀληθές ἐστὶ ἐπ' ἦν· τὸ δὲ
 » μὴ ὅν ὅτι δοξασὼν ἔπν, οὐκ ἀληθές ἐπ' ἦν ὅν π, δόξα γὰρ
 » αὐτοῦ ἔπν, οὐχ ὅτι ἔπν, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔπν.

· Ἐν τούτοις ζητεῖται τὸ ἀντικείμενον βιῶνμα τῷ προσε-
 χῶς περὶ δεδομένῳ· πρὶν μὲν γὰρ ἐκ τῆς τὸ πότε
 τὰ ἰδία κατηγορούμενα, καὶ ἅμα κατηγορηθῆναι δυνάται·
 ἐν δὲ τούτοις, ζητεῖται πότε τὰ ἅμα κατηγορηθῶσι, καὶ
 κειχῶρισμίνως κατηγορηθῆναι δυνάται· καλεῖ δὲ πινὰ κα-
 τηγορίαν, τὴν σωθέντων ἐκ τῇ ἅμα κατηγορηθέντων· αἷς
 πλῶς δὲ, τὴν ἀπλήν, καὶ ἀπὸ προδικῆς πινὲς λειομένης
 νῆω, διότι πανταχοῦ αἱ προδίσκεις, ἀποσυνῶσι, καὶ μερὶ
 κώτεραι ποιοῦσι τὰς ὑπὸ τῇ ὑπομενόντων τὰς προδικῆας
 δηλούμενα· οἷον, ὅταν ἐπὶ ὅντις ζῶν, προδῶμεν τούτῳ
 τὸ λογικόν, ἔπειτα τὸ θνητόν, ἔπειτα τὸ γραμματικόν, ἔπειτα ἄλλο
 π, καὶ ἄλλο· φανερόν γὰρ ὅτι καθεκάστην προδικήν, μερὶ
 κώτεραι διήρησιν γιγνομένων τὸ σημαίνον· διότι πρὸς
 φησὶν, ἀληθές δὲ ἔπν ἐπ' ἦν κατὰ τοῦ πινός, καὶ ἀπλῶς· του-
 τούτου, καὶ οὐ ποιοῦμεθα τὴν σωθέντων κατηγορίαν, κατὰ τοῦ

ἐκὰς πρὸν αὐτῇ συμβαίνει τοῦ λοιποῦ παρὰ φύσιν κατηγο-
 ρῆσθαι, καὶ τῷ ὄντι κατὰ συμβεβηκός. τῇ δὲ κατὰ τοῦτον
 μόνον τὸν τρόπον κατηγορουμένων, ἀπεγίνωσκον ὁ Ἀρι-
 στοτέλης ὡς συμφύεσθαι πρὸς ἄλληλα μὴ διασπόμενων. ἐπὶ
 τὸ λυγρὸν τῷ ἀνθρώπῳ σωδὺν ἔσθαι πεφυκός, καὶ ποιότη-
 τα αὐτοῦ σημαίνει, ὅτι ἔστι ὁδὸς, ἀλλὰ τὴν ὁδὸν ὡς πολλὴς τὴν
 κατὰ τὸ ἀπλῶς λεγόμενον ποῖον, ἐκότες μετ' αὐτοῦ μί-
 ας ποιεῖ κατηγορίας, οὐσίαν μίαν σημαίνουσας, οὐτὴν ἁ-
 πλῶς, ἀλλὰ τὴν πᾶν λεγόμεν. Ταῦτα ποιεῖ τῇ κα-
 τὰ συμβεβηκός κατηγορουμένων, καὶ σωδὺν ἔσθαι μὴ πε-
 φυκότες διορισάμενος, καὶ ἐπ' αὐτῷ ὅτι διὰ τοῦτο οὐχ ἁ-
 πλῶς ἀληθές τὸ σκητιὺς ἀγαθός, τουτέστι οὐκ ἂν ἀληθές,
 ἐπεὶ ἢ ποτε σωδραμὴν αὐτὴ οὐ θαυμάζον, ἐπέγει, ἀλλὰ
 ζῶον δίποιν, οὐ γὰρ κατὰ συμβεβηκός, δυνάμει λέγων ὅ-
 τι καὶ δὲ μὴ κατὰ συμβεβηκός, ἀλλὰ καθ' αὐτὰ κατηγοροῦ-
 μένα σωτίεσθαι πρὸς ἄλληλα, καὶ μίαν ποιεῖν κατηγορί-
 ας διακτὸν, ἀλλ' οὐδὲ ταῦτα ὡς ἐτυχὲ λαμβανόμενα, οὐ-
 δὲ κατὰ τὴν τυχούσαν συμπλεκόμενα πρὸς ἄλληλα τὰ
 ξιν. οὐ γὰρ δὴ τὰ ἡδὴ ἐν τῇ ἐτέρᾳ τῇ κατηγορίᾳ ἡλημέ-
 να, ἢ κατ' ἐνέργειαν, ἢ κατὰ δυνάμιν, πάλιν ληφόμενα, ἴ-
 να μὴ ἀδολεαχόμενα, ἢ παρέλκοντά πᾶν λέγειν ἀναγκα-
 ζόμενα, ὅπερ ἐστὶ πάλιν ἀδολεαχόν. οἷον, ἐπόντες ὅτι ἐστὶν
 ὁ ἀνθρώπος ζῶον δίποιν, οὐ ληφόμενα πάλιν τὸ δίποιν
 καθ' αὐτό, διὰ τὸ κατ' ἐνέργειαν ἐν τῇ προτέρᾳ εἰληφθαι
 κατηγορίᾳ. καὶ ἐπόντες ὅτι ἐστὶν ὁ Σώκράτης ἀνθρώπος,
 οὐ ληφόμενα ἐτέρᾳ κατηγορίᾳ, ὡς συμπλέκεται πρὸς
 τὴν προτέραν ὀφύλουσαν, ὅτι ἐστὶ δίποιν, ἢ ζῶον, διὰ τὸ δυ-
 νάμει τούτων ἐκότερον ἐν τῇ προτέρᾳ κατηγορίᾳ τῇ τοῦ ἀν-
 θρώπου προεληφθαι.

Ἀληθές δὲ ἐστὶν ἐπ' αὐτῷ κατὰ τοῦ ἡνός, καὶ ἀπλῶς, οἷον

πλειόμειον, οὐκ ἐπὶ, ἀλλ' ἵσκειν ὡς πορ γένος τί τις τίχνη,
 νης, ἢ τῇ μίπιδντων τὰς τίχνας παραλαμβάνειν, κα
 τὰ πάσας μὲν ἔξω κατηγορίας εἰσέρχεται τὸ ἀγαθόν, ἀλ
 λά τὸ ἐν ποῖῳ σιωδαιρεῖται τοῖς μετῆχεν αὐτοῦ πεφυκό
 σιν. ἀνάγκη οὖν εἶναι καὶ τῇ ψυχῇ θωρομένου ἀγαθόν, ὅ
 πορ ἢ κατὰ τὴν ζῶντα λαμβάνεται τῆς ψυχῆς, ἢ κατὰ τὴν
 γνῶσιν. καὶ ταύτην ἡ ὑπερηφανικὴ φέρει εἰπεῖν, ἡ τεχνικὴ
 ὡς πορ οὖν τὸ ποιεῖν γένος εἶναι φάμεν τοῦ τεχνίτου, οὐ
 τω καὶ τὸ ἐν ποῖῳ ἀγαθόν γένος εἶναι ἀνάγκη τοῦ κατὰ τὴν
 τεχνίτιον ἀγαθόν. καθ' αὐτὸ οὖν εἰ ταῦτα τὸ ἀγαθόν τοῦ ἴα
 τρῶς. καὶ τοῦ ζῳγράφου, καὶ ἀπλῶς τοῦ τεχνίτου κατη
 γορουμένου, μίαν ἡκότως ἐργάζεται τὴν κατηγορίαν, ὡς
 εἰ λέγοιμεν, τὸ ὁρώμενον χρῶμα λευκόν ἐστιν. ἐπὶ ἔξω καὶ
 συμβιβηκὸς καθ' αὐτὸ κατηγορεῖν, ὅταν εἰδῶς πινός ἐστι
 τοῦ κατηγορεῖται. καὶ οὐσίαν κατὰ συμβιβηκὸς, ὅταν αὐ
 τὴν τοῦ συμβιβηκὸτος κατηγορησώμεν, ὡς ὅταν τὸ λευ
 κόν φῶμεν εἶλον εἶναι. διαῖρεται δὲ ποῖα τούτων ὑπὲρ πλεί
 ον ἐν τῷ προτέρῳ βιβλίῳ τῇ ἀποδείκτικῳ. καὶ τοῦτο τὸ
 ἀγαθόν οὐκ ἐπὶ ἔστι τῇ προηγουμένως τοῦ ὑποκειμένου κατη
 γορουμένων, ἀλλ' ἐπὶ κατὰ συμβιβηκὸς διὰ τὴν προηγου
 μένως κατηγορουμένην αὐτοῦ τίχνην. διὸ οὐδὲ μόνον λε
 γθὲν δύναιται κατηγορεῖσθαι, ὡς πορ οὐδὲ τὸ αὐτόθεν τοῦ
 ὑποκειμένου κατηγορηθέν ἀγαθόν τῆς τίχνης ἐστὶ προηγου
 μένως κατηγορεῖται, ἀλλὰ κατὰ συμβιβηκὸς, ὡς ὑπὲρ τοῦ
 σκυτιῦς ἀγαθός. διὸ οὐ δύναιται σιωδνασθὲν αὐτῇ μίαν
 ποιῆσαι τὴν ἑτέραν κατηγορίαν. ἀλλὰ πῶς ἐκ τοῦ ἀνθρώ
 που, καὶ τοῦ λευκοῦ μίαν φάμεν γίνεσθαι κατηγορίαν, ἐπὶ
 πορ μὴ τε ἀμφω καθ' αὐτὸ κατηγοροῦνται τοῦ Σωκράτους,
 ἀλλὰ καὶ θάτερον κατὰ θάτερον κατὰ συμβιβηκὸς; ἢ διὸ
 τι οὐκ ἀμφω συμβιβηκὸς εἰσὶ τῷ ὑποκειμένῳ, ὅτε καὶ
 ἐκάτερον

ἢ λυσίμαχος, καὶ φαίδων, ἢ ποτε ψυχῆς, ἐκ ἀντιδιασέ-
 λοντες, ἀλλ' ἐκ πέρω τῇ ὀνομάτων καλεῖν ἡμῖν τὸν λόγον
 ὑπὲρ ποντοῦ, ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον καὶ κατὰ τοῦ αὐτοῦ,
 καὶ θάπρον κατὰ θάπρον, τί οὖν τὸ αὐτίον τοῦ μὴ πεφυ-
 κέναι σωθῆναι; εἰδαι τὰ οὕτω κατηγορούμενα; ὅτι παντὶ
 πασιν ἀπρητημέρῳ ἀλλήλων ἔχουσι τὴν φύσιν, ὑπὸ δια-
 φόρους εἰνίοτε πλουῦται κατηγορίας, καὶ κίρνασαι αὐ-
 τὰ πρὸς ἀλλήλα, ὑπὲρ μίαν ἐράσασθαι φύσιν ἀδιύα-
 τον. ἡ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, δῆλον ὅτι ὀρθῶς ἐλέγομεν
 πρότερον, ὡς παρὰ τὸ εἶναι ἄλλο προσκατηγορεῖσθαι
 διωκτὸν ἐν ταῖς προτάσεσιν, ὅσον, τὸ βαδίζειν. ἐν γὰρ τῷ,
 ἀνθρώπος βαδίζει, ἡ τὸ μὲν δίκαιος κατηγορεῖσθαι λέ-
 γοις, τὸ δὲ βαδίζει προσκατηγορεῖσθαι, οὐκ ἐστὶ μία ἡ τοῖ
 αὐτῇ πρότασις. ἀμφὼ γὰρ κατὰ συμβεβηκὸς τοῦ ἀνθρώ-
 που κατηγορούμενα, κίρνασαι ἀλλήλοισι πρὸς μίαν κατη-
 γορίαν ἵνεσιν οὐ πεφύκασι. τὸ δὲ εἶναι ἅτε οὐκέτι καθ' ἐ-
 αὐτὸ τοῦ ὑποκειμένου μόνον κατηγορούμενον, ὡς ποτὶ τὸ βα-
 δίζει, καὶ τῇ ἄλλων ῥημάτων ἑκάστον, ἀλλὰ μόνον τοῦ σω-
 θῆναι τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ χάριν παραλαμ-
 βαρόμενον, συμφύειν αὐτὸ μόνον τῇ ῥημάτων πρὸς τὸ κα-
 τηγορούμενον πέφυκεν αὐτὸ προσκατηγορεῖσθαι λεγόμε-
 νον, καὶ μίαν τὴν τε κατηγορίαν ποιεῖν, καὶ διὰ τοῦτο τὸ
 ὅλῳ πρότασιν. Ἀλλ' οὐ φασι τινες οὐδὲ ὁ λέγων ἵππο-
 κράτης ἀγαθὸς ἰατρός ἐστιν, ἢ Ζῶνεις ἀγαθὸς ζωγράφος ἐστὶ,
 μίαν ἢ τε κατηγορίαν, ἐπὶ ἑκάτερον τὸ, τε ἀγαθὸν λέγω,
 καὶ ἡ τέχνη, συμβέβηκε τῷ ὑποκειμένῳ, ἢ ὑπὲρ τούτων ἄλ-
 λόμῳ ἐπὶ τὸ καὶ αὐτὸ κατηγορούμενον ἀγαθόν, ἄλλο δὲ, τὸ
 τῇ βασιλείᾳ τέχνη συμπλεκόμενον; τὸ μὲν γὰρ καθ' ἐ-
 αὐτὸ κατηγορούμενον, ὅ ποτὶ καὶ πρότερον ἐλέγομεν, τὴν
 ζῶνι αὐτὴν σημαίνει τῆς ψυχῆς, τὸ δὲ ἐν τῇ τέχνῃ συμ-

μουσικόν, καὶ τὸ λυκόν κατὰ συμβεβηκός κατηγορεῖται,
μία γιγνομένη διήσεως τὴν ἐξ αὐτῆν κατηγορίαν, οὐτε
τὸ μὲν μουσικόν, τοῦ Σωκράτους, τὸ δὲ λυκόν, τοῦ μουσι-
κοῦ κατηγορουμένου λάβοις, οὐδὲ οὕτω. ταύτῃ δὲ τὴν ὑ-
πόθεσιν ἐκ ποδίουσίσας ἔλαβον ὁ Ἀριστοτέλης, ἐπεὶ ἀνάγκη
τὸ λυκόν προηγουμένως κατηγορεῖσθαι Σωκράτους, ὥς
πρὸς τὸ μουσικόν. οὐ κατ' οὐσίαν μὲν, ἀπὸν συμβεβηκός,
κατὰ φύσιν μέντοι, διότι πεφύκασιν τὰ συμβεβηκότα καὶ
ὑφίστασθαι ἐν τοῖς σφετέραις ὑποκειμένοις, καὶ κατηγορεῖ-
σθαι κατ' αὐτῆν. τοῦ δὲ μουσικοῦ, μηκέτι προηγουμένως,
μὴ δὲ κατὰ φύσιν, ἀλλὰ τῷ ὄντι κατὰ συμβεβηκός, διότι
ἀμφω συμβαίνει σιωδραμεῖν ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ. καὶ
ἔλας, ἀνάγκη τὰς διαζευκτικῶς ἐρημένους ὑπὸ τοῦ Ἀρι-
στοτέλους ὑποθέσεως, ἔπεσθαι ἀλλήλων. ἔπειτα γὰρ τοῦ αὐτοῦ
ὑποκειμένου δύο συμβεβηκότα κατηγοροῦντο, πάντως καὶ
ἀλλήλων καὶ κατὰ συμβεβηκός κατηγορηθήσονται, καὶ τὸ μὲν,
οὐσιῶδες ἢ, τὸ δὲ, συμβεβηκός, τὸ μὲν συμβεβηκός, τὸ δὲ
σιωδούς κατὰ φύσιν κατηγορηθήσεται, τὸ δὲ ἔσιωδες, τοῦ
συμβεβηκότος παρὰ φύσιν. ὅσον, ὁ ἀνθρώπος, τοῦ λυκοῦ,
τῷ ὄντι κατὰ συμβεβηκός, ἔπειτα ἐξ ἀρχῆς λαμβανόμενον
τὸ ἔπρον τῆν συμπληρωμάτων τὴν κατηγορίαν, ποῦ δὲ ἡς
τοῦ μὲν, ἔπειτα μία ἐστίν, ἔπειτα μὴ, τοῦ λοιποῦ κατὰ συμβεβη-
κός κατηγορουμένου, ἀνάγκη πρότερον εἰληφθαι αὐτὸ τοῦ ὑ-
ποκειμένου καὶ αὐτὸ κατηγορηθῆναι. αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἐστὶ τὸ
νωῶν τοῦ μὲν, πότε τὰ ἴδια κατηγορηθῆναι, καὶ συμ-
πλεκέντα, διώκεται κατηγορεῖσθαι. καὶ μήποτε χρὴ τῆς
ἐπιστεῶς ἐξ διαζευκτικῶς ἀκούειν, ἀλλὰ τὸ ἡλίκην, ἀπὸ τῆς
καὶ παρελήφθαι, ὥς καὶ παρ' Ὁμήρῳ τὸ, ἡ νεός, ἡ πα-
λαιός, ἀπὸ τοῦ καὶ νέος, καὶ παλαιός, καὶ ὥς εἰσθῆναι ἔ-
νια τῆν συγγραμμάτων ἀπογράφειν οἱ ἀρχαῖοι, Νικοκλῆς,

ταῦτα ὅπου αὐτὸς φησι πολλάκις πεπλεγμένα ὡς πρὸς
τῷ ἀδολεσχεῖν, καὶ ἀδιαιρέτητα γίνεσθαι τὴν κατηγορίαν.
τούτοις δὲ ἄλλοι τρεῖς τὸν ἄτοπον προστιθεῖς, τοῦ ὁρώμενου
φησὶ κατηγορεῖσθαι τυχόν τὸ, ὅτι Σωκράτης ἐστὶ, καὶ ὅτι
ἄνθρωπος. ὥς τε δέ μοι λέγην καὶ ὅτι ὁ ὁρώμενος Σωκρά-
της, ἄνθρωπος ἐστὶ. καὶ πάλιν τοῦ Σωκράτους τὸν μὲν
ἄνθρωπον, καὶ τὸ δῖπον, ἰδίᾳ ἐκάτερον ἀμέμπως κατη-
γορήσας, οὐκ ἐπὶ μὲν τοῖς ἐξ ἀμφοῖν, ὅπερ ἐστὶν ἄνθρωπος
δῖπουν. ἄλλοι γὰρ ταῦτα, καὶ παντάπασιν παρέλκοντα,
ἢ πορὶς ἀργίης ὅτι τὸν τε Σωκράτην ἄνθρωπον εἶναι ἀνάγ-
κην, καὶ τὸν ἄνθρωπον δῖπον. ἢ γὰρ καὶ πεφύκασιν μὲν
γὰρ ὅπου ἐλέγομεν ἢ ἀπλῶς, ἢ κατὰ μέρος συμφύεσθαι
πρὸς ἄλληλα τὰ κατ' οὐσίαν κατηγορούμενα, ὥς τό, τε γέ-
νος, καὶ αἱ ἡδὲ ποιοὶ διαφοραὶ, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν τυχού-
σαν δ' εἰ αὐτὰ σωήρην πρὸς ἄλληλα τάξιν. οὐ γὰρ προτε-
ξομεν τὰ μερικώτερα, καὶ ὑπὸ τούτοις θέσομεν τὰ καθολι-
κώτερα, καὶ ἐξ ἀνάγκης αὐτοῖς ἐπόμενα, ἀλλ' ἔμπαλιν τὰ
καθολικώτερα προτεξομεν τῇ μερικῇ τέρων. διὰ τούτων
οὐκ ὑπὸ δ' ἔξασ' ἀναγκάων ὄντα τὸν ποῦ τούτων διορισμὸν,
ἐξ ἧς αὐτὸν παρὰ δίδωσι λέγων, ὅτι τῇ κατηγορουμένων
κατὰ πᾶν ὑποκειμένων, ἢ ἐκάλεισεν, ἐφ' οἷς κατηγορεῖ-
σθαι συμβαίνει, τούτῃ, καὶ τῇ ὑποκειμένων, καθ' ὧν τὰ
κατηγορούμενα κατηγορεῖσθαι συμβαίνει. ἐκ τούτων οὐκ
τῇ κατηγορουμένων. τὰ μὲν, καθ' αὐτὸ κατηγορεῖται τῇ
οἰκείων ὑποκειμένων. τὰ δὲ, κατὰ συμβεβηκός, ποῦ ὧν
πρώτον ποιήσεται τὸν λόγον, εἴτε ἀμφὶ τοῦ ὑποκειμένου
κατὰ συμβεβηκός κατηγορούμενα λαμβάνοιτο, εἴτε τὸ
μὲν ἔτερον τοῦ ὑποκειμένου, καὶ ὡς ὅτι ἦναι πεφύκασιν
ἔχον, το δὲ ἔτερον τοῦ ἔτερου, κατ' οὐδένα τρόπον μίαν
κατηγορίαν ποιήσουσιν. οὐ γὰρ ἢ τοῦ Σωκράτους τό, τε

πάντως τὰ ἰδίᾳ κατηγορούμενα, καὶ ἅμα κατηχεῖσθαι,
καὶ ἀποκληρώπικόν οἰσθῆναι τὸ λέγειν ἡμῶς, ὡς πινῶν μετ'
ἐν δ' ἐχέσθαι τούτο, ὡς πινῶν δὲ μηκέτι, καὶ πρὸς τὸ ποῦ
τοῦ σκυπῆως, καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἡρημένον περὶ δὲ διαφιλο-
νηκῆν, διὰ τοῦτο παρὶς ἡμῖν τὸ ἀναγκαῖον τοῦ κινουμέ-
νου βιωρήματα, δέκνυσιν ὅσα ἔπειτα ἀτοπα τοῖς οὕτως
ὑπολαμβάνουσιν, καὶ φύσιν, εἰ γὰρ εἰς ἰδίᾳ ἐκείτην ἀληθῆς,
ὡς προσνυπακουήν χρὴ τῇ ἰδίᾳ κατηγορουμένων, εἰ οὐκ
διὰ τοῦτο, ἦναι δὲ καὶ τὸ σωαμφώ, καὶ τούτου πάλιν ὑ-
πακουομένου τοῦ, εἰ ἀληθῆς, ἦναι δὲ καὶ τὸ σωαμφότερον
κατηγορήμα ἀληθῆς, πολλὰ ἀτοπα συμβήσεται. καὶ γὰρ
ἀδολοιχὴν δέησι τὸν οὕτως ὑπολαμβάνοντα, καὶ ἀδιάνο-
τα λέγειν πρὸς τῷ ἀδολοιχῇ, καὶ παρὲλκονταί πνα, καὶ
μάταια, κατὰ γὰρ Σωκράτους τὸ, τι ἀνθρώπος, καὶ τὸ
λθυκός, ἀληθῶς κατηγορήσασθαι, καὶ τὸ σωαμφότερον ἀ-
ληθῶς κατηγορήσασθαι, ὅτι ἔστιν ἀνθρώπος λθυκός. ἀλλ' εἰ
πάντα τὰ κεχωρισμένως κατηγορούμενα, καὶ σωπτιθέντα
κατηγορεῖσθαι δυνάτον, εἰς πρὸς ταύτη τῇ σωπείτῳ κα-
τηγορίᾳ λάβωμεν πάλιν τὸ λθυκὸν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τοῦ Σω-
κράτους κατηγορούμενον, δέησι πάλιν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν
κατηγοριῶν τῆς σωπείτου, καὶ τ' ἀπλῆς, μίαν γίνεσθαι
τὴν ὅλην κατηγορίαν, ὥς τε λέγεσθαι ὅτι ἔστιν ὁ Σωκράτης
ἀνθρώπος λθυκός. καὶ τούτο ἢς ἀπερον, ὅτι ἔστιν ἐναργῶς
ἀδολοιχοῦτον. πάλιν ἢ τὸ μουσικός, καὶ τὸ λθυκός, καὶ τὸ
βαδίζων, οὐ μόνον οὐ κεχωρισμένως, ἀλλὰ καὶ ἅμα κατη-
γοροῦται τοῦ Σωκράτους, εἰς πρὸς τῇ σωπείτῳ ἐκ τού-
των κατηγορίᾳ τὸ λθυκὸν πάλιν αὐτὸ καθ' αὐτὸ κατηγορή-
σασθαι, ἐξούμεν ὅτι μουσικός λθυκός, βαδίζων λθυκός.
καὶ πάλιν τοῦ μουσικοῦ εἰ τύχοι, καθ' αὐτὸ κατηχερίβιν-
τος, μουσικός λθυκός βαδίζων, λθυκός μουσικός. καὶ

διαφορὰ. τοῦτο δὲ εἶναι, τί τὸ ἄπὸν τῆς τοιαύτης διαφορᾶς, καὶ διὰ τίνος αὐτίαν τὰ δὲ μὲν πῖνα συμφύεται, τὰ δὲ οὐκ, πρῶτον ὃ παρίσκειν ὅτι εἰνόντων ἐστὶ τοιαύτη οὐ τοῖς πᾶσι κατηγορουμένοις διαφορὰ, ἢ κατὰ τὸ πεφυκέναι σωτὶθιδεῖν λέγω, καὶ μὴ πεφυκέναι πρὶν ὑποκίψασθαι αὐτῆς τὴν αὐτίαν, ἐπεὶ καὶ ὡς ἀκόλουθον τὸ ὅτι ἡμᾶς πρὸ τοῦ διότι μανθάνειν. ὅτι μὲν οὖν πεφυκασί πῖνα σωτὶθιδεῖν πρὸς μίαν κατηγορίαν γίνισιν, δέκνυνσι, τὸ, πρὸς ὧν, καὶ τὸ δῖπον λαμβάνων, ἄπορ οὐ διακεκριμένως μόνον, ἀλλὰ καὶ ἅμα τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται, ὅταν ζῶν δῖπον εἶναι αὐτὸν ἀποφαινόμεθα. καὶ πάλιν τὸν ἀνθρώπον, καὶ τὸ λυκόν, ἄπορ κατηγορεῖται τοῦδε τοῦ ἀνθρώπου διακεκριμένως τε, καὶ συμπεπλεγμένως, ὅπου τὸν λέγω μὲν ὁ Σωκράτης ἀνθρώπος λυκός εἶναι. ὅτι δὲ εἶναι ἁ σωτὶθιδεῖν ἀδυνατίως ἔχει, δέκνυνσι ὑποθέσειως σκυτίαν πῖνα λαμβανούσης, τὴν μὲν τέχνην ἐκ ἀκριβέσταται, τὸ ὃ ἦθος ὑποκίψας διακείμενον, ὁποῖος δοκεῖ μηχανεῖν ὁ Σίξμων ὁ τῷ Σωκράτει γνῶριμος. κατὰ γὰρ τὴν τέχνην, τὸ μὲν, ὅτι σκυτίαν, καὶ τὸ ὅτι ἀγαθός, ἰδίᾳ ἐκείνου ἀληθῶς κατηγορήσης. τὸ δὲ ἐξ ἀμφοῖν συγκείμενον, ὅτι εἶναι σκυτίαν ἀγαθός, οὐκ ἐστὶ καὶ αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ ἀγαθὸν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ καθεκάστα ἀνθρώπων κατηγορούμενον, ὡς ἀνθρώπου κατηγορεῖται, καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ τῆς ζωῆς σημαίνει. σωτὶθιδεῖν δὲ μετὰ τοῦ σκυτίαν καὶ οὕτω κατηγορούμενον, οὐκ ἐστὶ πρὸς τὸ εἶδος ἐξακούεται τῆς τοῦ ἀνθρώπου ζωῆς, ἀλλὰ πρὸς τὸ ποῖον τῆς τέχνης. διὸ καὶ ὁ παρὰ Πλάτωνα Γοργίας, οὐ γνῶρις ἀπλῶς, ἀλλὰ τὸ ὅλον τοῦτο, γνῶρις ἀγαθός ὑπὸ τοῦ Σωκράτους ἡγεῖται προσαγορεύειν, ταύτην διακρίναν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς μοχληρῆς τῆς τέχνης χρωμέναν. ἐπεὶ δὲ εἶκος ὡς τῆς ἀπλοῦς διακρίμενων τινὰς ὑπολαβὴν ὅτι χρὴ

20 φήσῃ τις συμπλεκὲς γίνεσθαι, πολλὰ συμβαίνει λίγην ἅ
 21 τοπα, δὴλον. ὅπως δὲ θέλον, λέγομεν νῦν. τῇ δὲ κατη
 22 γορουμένην, καὶ ἐφ' οἷς κατηγορεῖσθαι συμβαίνει, ὅσα μὲν
 23 λέγεται κατὰ συμβεβηκός, ἢ κατὰ τοῦ αὐτοῦ, ἢ ἐκ τέρου
 24 κατὰ ἐκ τέρου. ταῦτα οὐκ ἔστιν ὅ. ὅσον ἀνθρώπος λευκός
 25 ἐστίν, καὶ μουσικός. ἀλλ' οὐχ ὅ τὸ λευκὸν καὶ τὸ μουσικ
 26 κόν. συμβεβηκότα γὰρ ἀμφω τῷ αὐτῷ. ἀλλ' οὐδ' ἡ τὸ λευ
 27 κόν μουσικὸν ἀληθὲς ἐπ' ἡν, ὅμως οὐκ ἔστι τὸ μουσικὸν λευ
 28 κόν ὅ π. κατὰ συμβεβηκός γὰρ τὸ λευκὸν μουσικόν. ὡς
 29 τι οὐκ ἔστι τὸ λευκὸν μουσικόν ὅ π. διὸ, οὐδ' ὁ σκυτιὺς
 30 ἀρχὸς ἀπλῶς, ἀλλὰ ζῶν δίπσω. οὐ γὰρ κατὰ συμβε
 31 κός. ἐπὶ οὐδ' ὅσα ὑπάρχει ὅ τῷ ἐτέρῳ. διὸ οὐτε τὸ λευ
 32 κόν πολλάκις, οὐτε ὁ ἀνθρώπος, ἀνθρώπος ζῶν ἐστίν ἢ δί
 33 πσω. ὅσον ὑπάρχει γὰρ ὅ τῷ ἀνθρώπῳ τὸ δίπσω καὶ τὸ
 34 ζῶν.

Εἰπὼν ὅ τοῖς προλαβούσιν, ὅτι τῇ διαφόρῳ κατὰ
 τοῦ αὐτοῦ κατηγορημάτων τὰ μὲν, δυνάται συμπλέκε
 σθαι, καὶ μίαν πινὰ ἐξ ἀπάντων κατηγορίαν ποιεῖν, τὰ δὲ,
 οὐ δύναται, καὶ μηδὲν ἡμῖν κακὸν ὅσον ἐκείνοις παρὰ
 δούς τις τούτων διακρίσειας, ἀλλ' οὐδὲ μεταβάς ὑπὲρ τὴν
 διδασκαλίαν τοῦ θεωρήματος, πρὸς ὅπου ἡ ἐκείνο χρή
 σιμον, λέγω δὴ τὸ μὴ εἶναι μίαν ποιεῖσθαι ἀποκρίσιν πρὸς
 τὴν μὴ οὖσαν μίαν ὄντως ἐρώτησιν, βούλεται λοιπὸν διὰ
 τούτων τὸ ἐκείνοις παραλελημμένον προδῆναι. ὅτι λα
 βὼν ὡς ὁμολογούμενον ὅτι τῇ κατὰ τοῦ αὐτοῦ κατηγορη
 μενόντων πλεονῶν ὀνομάτων τὴν καὶ πραγμάτων, τὰ μὲν,
 δυνάται καὶ σωτηρίως ἀλλήλοισι, καὶ ὡς πορὶ συμφυόμε
 να, ὅ π. ποιεῖν ἄπαν τὸ ἐξ αὐτῇ κατηγορημα, ὡς πορὶ ἐ
 λέγομεν ὑπὲρ τοῦ, ζῶν δίπσω ἡμερον, τὰ δὲ, οὐ δύνα
 ται, ὡς ὑπὲρ τοῦ λευκοῦ, καὶ τοῦ βαδίζεν, ἀξιοῖ ζητῆν τίς ἢ

πρωτάσιως, ἢ θαύρου μορίου τῆς ἀνφάσιως. εἰ γὰρ τοῖς
αὐτῇ μὲν ἡ διαλεκτικὴ ἐρώτησι, ὥς τε διδόναι, καὶ ὑπερέ-
πην τῷ προσδιαλεγμένῳ ὅπερον ἀν βούληται τῆς ἀνφά-
σιως μόριον ἀποκρίνασθαι, ἢ δὲ τοῦ τί ἐσιν ἐρώτησις οὐ
τοιαύτη, ἀλλὰ διδασκαλία, καὶ ἐφήγησιν τῆς τοῦ πράγ-
ματος φύσεως ἀπαιτούσα, φανερόν ὅτι ἡ τοῦ τί ἐσιν ἐρώ-
τησις, οὐκ ἀν εἴη διαλεκτικὴ. Ἀλλ' ἔτι ποῦ ὅλως ἐβέλοι-
μεν σχηματίζεν τὴν ποῦ τοῦ τί ἐσιν πῶσιν ἢ διαλεκτικῶν ἐ-
ρώτησιν, αὐτοὺς ἡμᾶς χρὴ τὸν δοκοῦντα ἡμῖν τοῦ πράγμα-
τος εἶναι ὀρισμὸν ἐνδεχόμενους ἐρωτᾶν. οἷον, πό-
τερον ὁ ἀνθρώπος ζῶν διέπῃ ἡμερόν ἐστιν, εἴ πορ ἐβέλοιμεν
τὴν κατέφασιν ἐρωτᾶν. ἢ πότερον ὁ ἀνθρώπος ζῶν διέ-
πῃ ὅμερον οὐκ ἐσιν, ἢ ποῦ τῆς ἀποφάσεως ἐβέλοιμεν πυν-
θάνεσθαι, ὅπορ αὐτὸς ἐνδεχέσθαι σιωτῶμεν διὰ τοῦ, ἢ οὐ
τόδε.

- » Εἴπερ δὲ τὰ μὲν, κατηγορεῖται σιωπόμενα, ὥς ἐν τὸ
» πᾶν κατηγορημα γίνεσθαι, τῇ χάρις κατηγορουμένων.
» τὰ δ' οὐ, τίς ἡ διαφορὰ, κατὰ γὰρ τοῦ ἀνθρώπου, ἀληθὲς εἰ
» πᾶν καὶ χάρις, ξῶν. καὶ χάρις διέπῃ, καὶ ταῦτα ὡς ἐν
» καὶ ἀνθρώπον καὶ λυκὸν, καὶ ταῦτ' ὡς ἐν. ἀλλ' οὐχί ἐν σκυ-
» τῆς, καὶ ἀγάθος, καὶ σκυτῆς ἀγάθος. εἰ γὰρ διότι ἐκάτε-
» ρον ἀληθὲς, εἶναι δ' εἰ καὶ τὸ σιωπᾶμεν, πολλὰ τὰ ἄτοπα εἶ-
» σται. κατὰ γὰρ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὸ ἀνθρώπος ἀληθὲς, καὶ
» τὸ λυκὸν, ὥς τε καὶ τὸ ἄπειν. πάλιν εἰ τὸ λυκὸν, καὶ τὸ ἄ-
» παρ. ὥς τε εἶται ἀνθρώπος λυκὸς λυκός. καὶ τοῦτο εἰς ἅς
» πῃρον. καὶ πάλιν μουσικὸς λυκὸς βαδίζων. καὶ ταῦτα
» πολλάκις συμπεπλεγμένα εἰς ἅπειρον. εἴπερ ὁ Σωκράτης
» τῆς, Σωκράτης καὶ ἀνθρώπος, καὶ Σωκράτης Σωκράτης
» ἀνθρώπος. καὶ ἢ ἀνθρώπος καὶ διέπῃς. καὶ ἀνθρώπος ἀν-
» θρώπος διέπῃς, ὅτι μὲν οὖν εἴ τις ἀπλῶς καὶ ὡς εἴτηχε

ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν κοινωνουῦντας αὐτῷ τῶν λόγων σωουσίμῃς
 κατὰ τὴν πρόθεσιν τοῦ κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην καλουμέ-
 νου διαλεκτικῶν. ὁ μὲν γὰρ οὕτω λεγόμενος διαλεκτι-
 κός, πρὸς νίκην μόνον ὅρα τοῦ προσδιαλεγομένου, καὶ τὸ
 πᾶσι χαρὴν αὐτὸν ἐς τὴν ἀντίφασιν. ὁ δὲ γε Σωκράτης,
 καὶ πᾶσι βούλονται αὐτὸν προσδιαλεγόμενος ἐπανορθοῦν, καὶ τί-
 λος τίθεται οὐ τὴν νίκην, ἀλλὰ τὴν τῆς ἀληθείας κατάλη-
 ψιν. ὥς τε καὶ θυρὸς τὴν ὁλὴν ἀντίφασιν αὐτὸν προτίνον-
 τα, ἥτοι γυμνασίᾳς ἵνα καὶ τῇ προσδιαλεγομένων διόρ-
 σης τοῦτο ποιῶνται, ἢ οὐδὲς διασαφουῦντα πρὸς πό-
 τιον αὐτῶν μῦθον τῆς ἀντιφάσεως ἀποκρίνασθαι ἀξιῶ, ἢ τὸν
 προσδιαλεγόμενον οὐ λέγοντα τὸ ναὶ μόνον, ἢ τὸ οὐ, ἀλλὰ
 δηλοῦντα πρὸς πό-
 τιον μῦθον τῆς ἀντιφάσεως ποιῶνται
 τὴν ἀπόκρισιν. ὅλως τε, ἢ πρότασις ἢ διαλεκτικὴ, προ-
 γουμένης μὲν τῆς χρείας ἵνα καὶ τοῦ διαλεκτικῶν συλλο-
 γισμοῦ παραλαμβανέται, καὶ ὥς μέρος τοῦτου γιγνομέ-
 νη, οὐτε τὸ ἀρὰ γε προσκείμενον ἔξει, καὶ θά-
 τιον μόνον μῦ-
 θον παραλήψεται τῆς ἀντιφάσεως τὸ, τῷ προσδιαλε-
 γομένῳ δοκούσιν· ἐπεὶ δὲ ὑφθαίεται τῆς ἀποδεικτικῆς τῷ μὴ ἀν-
 τὸ τῇ πραγματικῶν αὐτῶν, ἀλλὰ ἀπὸ τῇ συγχωρουμένην
 ὑπὸ τοῦ προσδιαλεγομένου λαμβανέσθαι, διὰ τοῦτο καὶ
 προτίθεται δι' ὁρώ-
 τῆς ἐκείνων φαινομένης ἀληθείας, ἔκ αὐτῇ μόνον,
 ἀλλ' ὥς πορ ἔρηται, καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ἀντιφάσεως μῦθον,
 καὶ τὸ ἀρὰ γε προσλαμβάνει, διὰ τὸ ὅτι τῆς ὁρώ-
 τῆς. Ἀλλὰ τί ἐστιν ὅ πορ ἐφείχης ὡς ἐν πορίσματος τῶν
 ἐξὶ προσέθῃσιν ὁ Ἀριστοτέλης. ἅμα δὲ δῆλον λέγων ὅτι ἐστὶ
 τὸ τί ἐστιν, ὁρώ-
 τῆς ἐπὶ διαλεκτικῇ. καὶ τίνι τούτῳ ἐπεί-
 σις ἀξιῶ; φανερὸν δὲ ὅτι τοῖς εἰρημένοις πορ τῆς ὁρώ-
 τῆς τῆς διαλεκτικῆς ὅτι ἐστιν ἀποκρίσεως αὐτῆς, ἢ τῆς

ἔξράπισεν, ἀλλὰ παραιτητὸν τὸ οὕτως ἀποκρίνασθαι,
 ἵνα μὴ ἐνὶ ζώμεθα παραβαίνην ὅτι διαλεκτικούς καὶ ὁ
 γασ· καὶ πάντως ὑποσημαίνον ὅτι πολλὰ μὲν ἅμα ἡρώ
 τισιν, οὐ δέον. συμβέβηκε δὲ πρὸς ἅπαντας τὰς ἐν τῇ
 ἐρώτησιν ποιεῖσθαι, τὴν αὐτὴν ἀποκρίσιν ἀρμόειν·
 ὥς τε οὐδὲ πρὸς τὸν ὁρόμενον εἰ ὁ ἀνθρώπος καὶ ζῶν, καὶ
 δῖπῳ, καὶ ἡμέρον ἐπὶ μίαν ποιητὸν ἀποκρίσιν· ἐπεὶ οὐ
 δὲ αὐτὴ μία ἢ πρότεσις· ἔρηται δὲ αὐτῷ ποῦ τούτων ὑπὲρ
 πλέον ἐν τῇ ὁγδόῃ βίβλῳ τῆς τοπικῆς πραγματείας·
 ἀλλ' ἐπειδὴ ἀμφισβητοῦσι πρὸς ἀλλήλους ποῦ τῆς δια
 λεκτικῆς ἐρώτησις, ὅτι ἀπὸ τῆς ἀφροδισιάδος ἐξηγ
 τῆς, καὶ ὁ βίος Ἰάμβλιχος· ὁ μὲν, τῇ προκειμένη ἐπὶ ὁ
 μείους ῥῆσι, καὶ ἄξιον πῦ ἐτέρου μόνον μορίου τῆς ἀντιφά
 σιως εἶναι αὐτῷ διαλεκτικῷ ὁρώπῳ. ὁ δὲ, τοῖς λιγομέ
 νοις ποῦ αὐτῆς ἐν τῷ προσιμῷ τῇ ἀναλυτικῇ, καὶ ἄξιον
 αὐτῷ τῆς ὅλης ἀντιφάσεως ὁρώπῳ εἶναι. ἐπὶ γὰρ φη
 σιν ἐν ἐκείνοις ἡ διαλεκτικὴ πρότεσις, πωθαομένη
 μὲν, ὁρώπῳ ἀντιφάσεως. συλλογιζομένων δὲ, λήτις
 τοῦ φαινομένου, καὶ ἐν ὁδῳ· φαιδὸν ἐκ τῇ πρότερον ἡ
 ρημένων, ὅπως διατήσομεν τῇ ἀμφισβητήσει· κατ' ἐν ὁ
 γῆται μὴ γὰρ τὸ ἔτερον μόνον μέρος τῆς ἀντιφάσεως ὁ
 τῶνδε χρῆ, εἰ μέλλοι πρὸς ἑπὶ ἀπαντᾶν ὁ τὸ ναὶ μόνον, ἢ
 τὸ οὐ ἀποκρινόμενος, διακρίνει δὲ καὶ τὸ ἔτερον προτείνει
 ται· καὶ γὰρ ὁρίσκωμεν παρὰ τῷ θεοτάτῳ Πλάτῳ π
 νὰς ὁρώπῳ τὴν ὅλην ἀντιφάσιν κατ' ἐν ὁ γῆται ὁ
 σασ, ὥς πορ' ἐν φαίδωνι, τὸ δὲ δὴ ποῦ αὐτῷ τῇ φρονήσεως
 κτῆσιν, πότερον ἐμὸ ὅσον τὸ σῶμα, ἢ οὐ· πρὸς ὁ καὶ μάλι
 σα βλέπων ὁ μέγας Ἰάμβλιχος, ἀποφαίνει τὴν ὅλην ἀντι
 φάσιν ἐν τῇ διαλεκτικῇ ὁρώπῳ πορ' λαμβάνεσθαι, ἀλλ' ἢ
 δέναι χρῆ ὅτι ἐξαγίγνεται ὁ παρὰ Πλάτῳ Σωκράτης

τὰ αὖτ' ὀλίγον πρότερον παρὰ δεδωμένοις πόδι αὐτῶν διο-
 ρισμούς, καὶ τὴν αἰτίαν οὕτως προσέθηκε, τοῦ μὴ δεῖν δια-
 μιᾶς ἀποκρίσιως ἀπαντᾶν πρὸς τὰς τοιαύτας ὁρώ-
 σεις, ἢ πᾶν. οὐδὲ γὰρ ἡ ὁρώσεσις μία. διὸ συμβαίνει τὸν
 πρὸς ταύτην ἀποκρινόμενον, ἅμα καὶ ἀληθύνει, καὶ ψεύδε-
 σθαι κατ' ἄλλο, καὶ ἄλλο τῇν σημαζομένων ὑπὸ τῆς προτά-
 σιως, ἢ ὡς ὑποκειμένων, ἢ ὡς κατηγορουμένων, ἢ ὡς ἐμάνυ-
 μων ὄντων, ὡς ἐμπροσθεν εἰλέχθητο, ἢ καὶ διαφόροις ἐνόμα-
 σι καλουμένων τοῖς μετ' ἐσθ' ἔρησαν. ἐν τῇ προτάσει πα-
 ρηλημμένοις, ὡς ἐν τοῖς προσεχῶς ἐρημένοις περιδί-
 δοτο. Πῶς γὰρ αὖ τις ἀποκρίνοιτο διὰ μιᾶς ἀποκρί-
 σιως πρὸς τὸν ὅρμον, ἀρχὰ γε Αἴας ἑμονομάχῃσιν
 ἔκτορι, ἢ ἀρχὰ γε Σωκράτης λυκὸς βαδίζων ἐπὶ; ἢ τὸν
 χοι τῇν ἠρώτημένων. τὸ μὲν ἔπρεον, ὑπάρχον αὐτῷ. τὸ
 δὲ ἔπρεον, μὴ ὑπάρχον. ταῦτα δὲ καὶ Πλάτων πρὸ τῆς Α' ρι-
 σοτέλους ἡμᾶς ἐδίδαξεν. ἐγκαλεῖ γὰρ ὁ ἐν τῷ Γοργίᾳ
 Σωκράτης τῷ Πάλλῳ ὁρμίνον αὐτὸν, ἢ μὴ δοκῶσιν αὐ-
 τῷ οἱ ῥήτορες ὡς πόρ. οἱ τύραννοι ἀπαντα ποιεῖν, ἃ βού-
 λονται, καὶ δοκεῖ αὐτοῖς βέλπτε εἶναι, ὡς πληροῦσθαι
 ἅμα ὁρώσεως ὁρμίνον διὰ τὴν ἀγνοίαν τῆς διαφορᾶς,
 τῆς τε βουλῆσιως, καὶ τῆς δοκῆσιως. Ἐπεὶ δὲ συμ-
 βάλλει πολλάκις κατὰ πάντα τὰ σημαζόμενα τῇ ὁρώ-
 σιως τὴν αὐτὴν ἀποκρίσιν ἀληθῆ τυγχάνειν, ὡς ὑπὸ τῆς.
 ἀρχὰ γε Αἴας ὑπὸ ἴλιον ἐσέπειναι; καὶ ὑπὸ τῆς, ἀρχὰ γε Σω-
 κράτης λυκὸς βαδίζων ἐπὶ; ὅταν ἄμφω τύχη ὑπάρχον
 τα τῷ Σωκράτῃ; διὰ τοῦτο διδάσκων ἡμᾶς, μὴ κατὰ
 τύχην, ἀλλὰ κατὰ τὴν τύχην ὁρθῶς ποιῆσαι τὰς ἀποκρί-
 σεις, προσθήσιν τὸ, οὐδ' αὖτ' ἢ ἀληθῆς, ὅπου σωτακτικόν
 τῷ, οὐκ αὖτ' εἴη ἀποκρίσις μία πρὸς ταῦτα. καὶ γὰρ ἀλη-
 θῆς ἢ τὸ, οἱ λόγῳ συμφῆσαι τῷ ὁρμίνον; ἢ ὑπὸ ἴλιον Αἴας.

νος· ὁ δὲ καὶ τὴν διαλεκτικῶς ὁρώτησιν ὁρώταί μιν, ἀνα-
 γκάζεται τῆς ἀπιφάσεως, ἥς μόνον ἐστὶν ἡ κεκρημένη ὁρώ-
 τησις, ἢ τὴν κατὰ φασιν ἀποκρίνασθαι, ἢ τὴν ἀπόφασιν,
 καὶ ἄλλο παρὰ ταῦτα οὐδέν. Τούτων οὖν οὗτοις ἔχον-
 των, ἡκότως φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς ἔπρεπε ἢ ὁρώτησις ἢ
 διαλεκτικῇ ἀποκρίσει ἔστω αὐτῆσι, οὐ τῆς τυχούσης, ἀλλ'
 ἢ τοῖς τῆς προτάσεως, τουτέστιν αὐτοῦ τοῦ κατὰ εὐδὲν ἡσαν
 ὑπὸ τοῦ ὁρώτασθαι ἡρημένου μορίου τῆς ἀπιφάσεως,
 καὶ προταθέντος τῷ ὁρώτῃντι πρὸς ἐπίκρισιν, ὅπου γίγνε-
 ται ὡς ἐλέγχου, ὅταν ὁ ἡρώτημένος τὸ καὶ ἀποκρίνηται, ἢ
 καὶ κατανόσῃ κατὰ χεῖρον μορίου τῆς ἀπιφάσεως, τὸ
 κατὰ εὐδὲν ἡσαν μὲν μὴ ῥηθέντος ὑπὸ τοῦ ὁρώτασθαι, δυ-
 νάμει δὲ ἐμποδισχομένου τῇ ὁρώτησει, ὡς δηλοῦσιν αἱ ἀρ-
 νητικαὶ ἀποκρίσεις· διὰ τούτων γὰρ τῷ λεπομένῳ μορίῳ
 τῆς ἀπιφάσεως παρὰ τὴν ὁρώτησιν ἀνίσχυται φάμεν,
 ὅσα δὲ δυνάμει προταθέντι πρὸς ἐπίκρισιν οὐ τῇ ὁρώτῃ
 σι· πρὸς γὰρ τὴν μὴ δυνάμει λεπομένῳ ὁρώτησιν, δὴλον
 ὡς οὐδεμία γένοιτο ἀν' ἡ ἀπόκρισις. Εἰ οὖν ταῦτα οὐ-
 τως ἔχει, καὶ διὰ τὸν πρὸς τὴν διαλεκτικῶς ὁρώτησιν ἀπο-
 κρινόμενον, μίαν πνὰ μόνῳ ἀποκρίνασθαι πρότασιν, ἢ τὴν
 κατὰ εὐδὲν ἡσαν, ἢ τὴν κατὰ δυνάμιν, προσεχθεῖσαν ὑπὸ
 τοῦ ὁρώτασθαι, ἢ δὲ μίαν πρότασιν, μίαν ἀπιφάσεως
 ἐστὶ μόνον. μίαν δὲ ἀπιφασιν ὡς διαρίσσει πρότερον, ἢ τὴν
 αὐτοῦ κατὰ τοῦ αὐτοῦ μὴ δυνάμει ὁμῶς μίαν προσεχθεμένην·
 ἢ ταῦτα πάντα οὗτοις ἔχει, ὡς τὰ μὲν, τίς ἐστι ὁ Ἀριστο-
 τέλης· τί δὲ, ὡς ἀκόλουθα τοῖς πρὸ ἡμῶν παρῆκεν, οὐκ
 ἀν' ἡν, φησὶν, ἀποκρίσεις μίαν πρὸς ταῦτα· λέγει δὲ ταῦ-
 τα, ποῦ ὡς ἡν αὐτῷ προσεχθεῖς ὁ λόγος, τουτέστι, τίς ὁρώτη-
 σης, τὰς προτάσεις πνὰς ἡμῖν προπεθείσας· δοκούσας
 μὲν εἶναι μίαν, κατὰ ἀλήθειαν μέντοι οὐσας πολλὰς, κα-

ἀρά γε ἡ ψυχὴ ἀθάνατος; αὐταρεκὼν ὅτι πρὸς τὸ ἀπο-
 πλῆσαι τὸν τοῦτο δρώτησά τοι, καὶ τὸ κατανθῆναι μόνον,
 ἢ ἀναθῆναι, ὅταν ὅπου ἀκόλουθον εἴη, τὸ εἶπρον μόνον τῆς
 ἀντιφάσιως μόριον ὁ δρώτων λέγει. διὰ μὲν ὅτι τοῦ ναὶ
 ἠπεῖν, ἢ κατανθῆναι, σωθολογούμενον ἀληθές ἐστὶν τὸ ἡρώ-
 τημένον τῆς ἀντιφάσιως μόριον, ἢ καταφατικόν, ἢ πε-
 ἀποφατικόν ἐστι. πολλὰ γὰρ ὅτι δρώταιμιθα καὶ τὸ ἀπόφα-
 σιν. ὅσον, ἀρά γε οὐκ ἐστὶν ἡ ψυχὴ ἀθάνατος; διὰ δὲ
 τοῦ εἶπῃ οὐ, καὶ τοῦ ἀναθῆναι, ἀπομαχόμεθα μὲν πρὸς
 τὸ δρώτησιν, ὁμολογούμενον δὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἀντιφάσιως
 μόριον, ἐστὶν τὸ ἀληθές. ἢ δὲ γὰρ ὅτι τὸ ἀντιφάσιν οὐ
 τῇ δρώτησιν λέγει. ὅσον, ἀρά γε ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἐστὶν, ἢ
 οὐ; διὰ μὲν καὶ οὗτω τὸν ἀποκρινόμενον, ἢ τὸ ναὶ λέγειν,
 ἢ τὸ οὐ. ἀλλ' ἡ μὲν ἀνέσκειται τῇ καταφάσει, τὸ ναὶ εἶπῃ,
 καὶ αὐτὸ προδίδωμι τοῦτο τὸ κατὰ φάσιν, ναὶ ἀθάνατος
 εἶπῃ, λέγων. μὴ προσπείμινος ὅτι τῆς καταφάσιως, ἀδελ-
 λων πρὸς πότερον τῆς μορίων τῆς ἡρώτησιν ἀντιφάσιως
 τὸ ναὶ τοῦτο ἀποκρίνεται. εἰ δὲ τῇ ἀποφάσει τὸ, πὲρ οὐ ἀπο-
 κρινῆται, καὶ αὐτὸ πάλιν προδίδωμι τὸ ἀπόφασιν, οὐ, οὐκ
 ἐστὶν ἀθάνατος λέγων. καὶ τοιαύτην μὲν ἐννοήσῃ τὸ διὰ
 λεκτικῶν δρώτησιν. πυσματικῶν δὲ, πρὸς τὸ μὲν ναὶ,
 καὶ τὸ οὐ, χωρὶς οὐκ ἔχει, λέξεως δὲ ἄλλης. εἴσοτε δὲ καὶ
 λόγον πλείονος διὰ τῶν δρώτων μένων πρὸς τὸ ἀποκρίσιν. δι-
 δαχῆναι γάρ τι πορὶ τινος βουλομένων ἐστὶν ἡ πυσματικὴ
 δρώτησις. ὅσον, πότε ἦλθον; τίς καλῇ; πού οἱ κεί; πό-
 θον δὴλον ὅτι ἀθάνατος ἡ ψυχὴ; διὰ τί ἡ μαγνητικὴ λίθος
 ἔλκει τὸν σίδηρον; καὶ ὁ μὲν τῆς πυσματικῆς δρώτησιν
 δρώταιμιθα, κύριός ἐστι τοῦ ἀποκρίνασθαι ὅπου αὐτὸ εἶπῃ
 λοιπὸν προσαρμόσῃ τῇ δρώτησιν δωαμένον, ἀναριθμή-
 των τυγχάνοντων, ἢ ἀληθῶν δηλονότι, ἢ καὶ ψευδόμε-

μηδὲ ποτε γινώσκει αὐτὸ ἐκ τούτων μίαν κατηγορίαν, ἢ μίαν
 πρότασιν, καὶ ἐφεξῆς αὐτὰ κατηγορήσασθαι, καθάπερ ἐν
 ποιούμεναι τῇ ὀρισμῶν, οὐ γὰρ ὥς περὶ τὸ ζῶον, καὶ τὸ θύ-
 ποιον, καὶ τὸ ἡμέτερον σωκρίσαναι το ἀλλήλοισι πρὸς μίαν φύ-
 σεως σύστασιν, οὕτω δὲ καὶ τὰ πλήθονα συμβιβηκότα δύνα-
 νασθαι κραθέντα ἢ ἀλλήλοισι, ἢ τῷ κοινῷ αὐτῶν ὑποκείμε-
 νῳ, μίαν ἀρρέσασθαι φύσιν. διὸ οὐτε ὁ εἰπὼν, ἀνθρώπος
 λευκὸς βαδίζειν ἐπὶ. μίαν ἔπε πρότασιν, ἐπεὶ οὐδὲ τὸ
 κατηγορούμενον ἐστὶν, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς διοριθίσεται. καὶ
 ὁμοιον ὡς ἡ λέγοιμεν, ὁ ἀνθρώπος λευκὸς ἐστίν. ὁ ἀνθρώ-
 πος βαδίζειν ἐστίν. οὐτε μὲν ὁ εἰπὼν, ὁ Σωκράτης ἀνθρώ-
 πος λευκὸς βαδίζειν ἐπὶ. διότι οὐδὲ ἐκ τούτων ἐστὶ γίγνε-
 ται κατηγορούμενον, ἅτε πλείονων συμβιβηκότων τῷ ἀν-
 θρώπῳ παρὰ ληφέντων. διοριθίσεται δὲ τὰ πᾶσι τού-
 των ἐν τοῖς ἐξῆς ἀκριβέστερον.

Εἰ οὖν ἡ δρώτησις ἡ διαλεκτικὴ ἀποκρίσιως ἐστίν αὐτῇ
 σις, ἢ τῆς προτάσεως, ἢ θατέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως,
 ἢ δὲ πρότασις ἀντιφάσεως ἐστὶ μίαν μόριον, οὐκ ἂν εἴη
 ἀποκρίσις μίαν πρὸς ταῦτα. οὐδὲ γὰρ ἡ δρώτησις μίαν, οὐ-
 δὲ ἐάν ἡ ἀλήθεια. εἴρηται δὲ ἐν τοῖς τοπικοῖς πᾶσι αὐτῶν.
 ἅμα δὲ θῆλον, ὅτι οὐδὲ τὸ τί ἐστίν, δρώτησις ἐστὶ διαλεκτι-
 κή. διὸ γὰρ δεδωδαι ἐκ τῆς δρώτησεως εἰλέσθαι ὁπότερον
 βούλεται τῆς ἀντιφάσεως μόριον ἀποφύνασθαι, ἀλλὰ διτ-
 τὸν δρώτωντα προσδιορίσασθαι, ὁπότερον τὸδε ἐστίν ὁ ἀνθρώ-
 πος, ἢ οὐ τὸδε.

Διττὸν εἶναι φασιν οἱ πελαγοὶ τῆς δρώτησεως τὸ εἶ-
 ρος. τὸ μὲν, τῆς διαλεκτικῆς. τὸ δὲ, τῆς καλουμένης πυ-
 σματικῆς. καὶ διαλεκτικῶν μὲν δρώτησιν εἶναι φασι, πρὸς
 ἣν ἐστὶν ἀποκρίνασθαι τὸ ναὶ, ἢ τὸ οὐ. ὑδὸν ἡπὸντα, καὶ συμ-
 βολικῶς καταγινώσασθαι μόνον, ἢ ἀναγινώσασθαι. οἷον,

τοῦ ὑποκειμένου κατηγορεῖν ὑπερῆσθαι μὲν . οὐ τοῦ ὅτι καὶ
 τὴν πρότασιν συμβιβάζεται, τῇ μὲν φωνῇ δοκεῖν μίαν εἶ-
 ναι, τῇ δὲ δυνάμει μηδεμῶς μετέχεν τοῦ εἶναι . καὶ ταῦ-
 τα οὕτω διορίζομενος, οὐδαμῶς ἐν τούτοις φαίνεται λεί-
 γων, τί ποῦ ὁμῶνίμου κατηγορουμένου, ἢ ὑποκειμένου, αὐ-
 τῶν δὲ τῶν κατ' οὐσίαν κατηγορουμένων, πρότερον ὡς εἴρη-
 ται, ποιοῦμενος μνείαν, ἐν δὲ ἰκνύεται ὅτι διαφόρως δυνά-
 ται κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου . ποτὲ μὲν ὅτι οὐ τῇ
 φωνῇ μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς σημαινομένοις, ὡς πολλά κατη-
 γορουῦται, καὶ οὐ μίαν, ἀλλὰ πολλὰς ποιοῦται προτάσεις .
 ποτὲ δὲ, κατὰ μόνον τὴν φωνὴν τὸ πλῆθος ἔχουσιν, καὶ
 μίαν ὄντως ποιοῦσιν πρότασι . τὸ ὅτι ἔστιν, καὶ τὸ δὲ ἴσ-
 πωμι, καὶ τὸ ἡμέρον, λαμβάνων κατ' οὐσίαν τοῦ ἀνθρώ-
 που κατηγορούμενα, καὶ δυνάμει συμπεληρωῦν αὐτοῦ τὸν
 ὅρισμόν παραδείγματος χάριν, ὡς δὲ καὶ τὸ ἴσως αὐ-
 τοῖς προκείμενον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ φωνῇ γίνεται ἐκ τούτων,
 ὡς ὅταν μὲν ἔπωμι, ὁ ἀνθρώπος καὶ ζῶν ἐστίν, καὶ δὲ ἴ-
 πωμι, καὶ ἡμέρον, πλείονων τὴν λεγόντων κατηγορουμένων
 διὰ τὸ σωδίσμους, καὶ πλείονας ποιοῦντων προτάσεις .
 ὁμοιον γὰρ τι ποιοῦμεν ὡς εἰ λέγομεν . ὁ ἀνθρώπος ζῶν
 ἐστίν . ὁ ἀνθρώπος δὲ ἴπωμι ἐστίν . ὁ ἀνθρώπος ἡμέρον ἐστίν . ὅ-
 πτε ἐστὶν πολλὰς ἐναργῶς προσλέγειν προτάσεις, τῷ αὐτῷ
 ὑποκειμένῳ χρωμένῳ . ὅταν δὲ ἀπὸ τῶν σωδίσμων λα-
 βώμεν τὰ κατηγορούμενα, καὶ σωείροντες πρὸς ἀλλήλας
 ἐφειγῆς ἔπωμι . ὁ ἀνθρώπος ζῶν δὲ ἴπωμι ἡμέρον ἐστίν,
 ἀλλὰ μὴ σιωπῇ μέσῃ διακόψωμεν τὴν σωείχῃαν τῇ
 συμπληρωῶν τὸν ὅρισμόν, ἐν δὲ πλεονέκτες κατηγο-
 ρούμενου, καὶ μίαν ὄντως ποιοῦντες πρότασιν . ταῦτα ποῦ
 τούτων διορισάμενος, ἐξῆς προῆλθι τὰ πρὸ τῆς κατὰ
 συμβεβηκὸς κατὰ τινος κατηγορουμένων, καὶ ἀποφαίνεται

μόνον, μὴ ἢ δὲ σὺ π' ἐξ ἐκείνων, δις μὲν τοῦ σῶος πάλιν
 μνημονούων. οὐ μέντοι ποῦ τοῦ αὐτοῦ, ὥς πορ' ὑπολάβοι αὐ-
 τὸς σῶος ὅρου διαλεγόμενος, καὶ διαλέγων πᾶς μὲν ἴσος,
 πᾶς δὲ οὐχ σῶος αὐτοῦ ληφθέντος, πολλὰς αὐτὶ μίαν εἶναι
 συμβαίνει τὰς προτάσεις. ἀλλὰ τὸ μὲν λέγων ποῦ τοῦ
 ὄντος σῶος ληφθέντος ὅρου φωνῇ τε, καὶ σημασίᾳ, τὸ ἐὰν
 ὄνομα σὺ ἢ κέμενον, τὸ δὲ ποῦ τοῦ ἵππου τοῦ κατὰ τὴν
 φωνὴν σῶος κείνα τὸ πλήθος ἔχοντες, τὸ μὴ ἢ δὲ σὺ π' ἐξ ἐκ-
 κείνων. ἐὰν γὰρ σῶος πᾶς τινος τινός γε ὑποκειμένου, ἢ κατη-
 γορουμένου ὀνόματος, καὶ σὺ π' πρᾶγμα σημαίνοντος, μὴ
 ἢ ἐκ τῶν πολλῶν τῶν κατηγορηθέντων αὐτοῦ, ἢ ὑποτιθέν-
 των αὐτῷ σὺ π' συγκαίμενον, οὐκ ἐπὶ μία ἢ πρότασις, ἀλλ'
 ὅσον τὸ πλήθος τῶν κατηγορηθέντων, ἢ ὑποτιθέντων. ὅπ-
 δε τοῦτο ἐστὶν ὃ βούλεται λέγειν, σαφέσταται δηλοῖ, δι' αὐτὴν
 παρατίθεται παραδείγματα. τὸν γὰρ ἄνθρωπον ὡς σὺ
 π' ὑποκειμενον λαβὼν, κατηγορεῖται κατ' αὐτοῦ πρότερον
 μὲν, πλείονας ἅμα φωνὰς σημασιτικὰς πραγμάτων κα-
 τ' οὐσίαν τοῦ ὑποκειμένου κατηγορουμένων, καὶ συμπλέκε-
 σθαι ἀλλήλοις πρὸς τὴν γένεσιν τοῦ ὀρισμοῦ αὐτοῦ πεφυ-
 κότες: ὅσον δὲ, πλείονας μὲν πάλιν ἅμα φωνὰς, ἀλλὰ
 σημασιτικὰς τῶν κατὰ συμβεβηκὸς ὑπαρχόντων τῷ ὑπο-
 κείμενῳ, καὶ διὰ τοῦτο συμφύεσθαι πρὸς ἀλλήλα μὴ διωα-
 μένων, καὶ φησὶ, τὴν μὲν ἐκ τοῦ σῶος ὑποκειμένου, καὶ τῶν
 συμπλέκεσθαι πεφυκότες κατηγορουμένων πρότασιν, οὐ
 τῇ φωνῇ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ διωάμεϊ μίαν εἶναι, ὅταν συμ-
 πλέξωντες ἀλλήλοις τὰ πολλὰ ἐκείνα τοῦ σῶος ὑποκειμέ-
 νου κατηγορήσωμεν, τὴν δὲ ἐκ τοῦ σῶος ὑποκειμένου, καὶ
 τῶν μὴ πεφυκότες συμφύεσθαι κατηγορουμένων, μηδὲ πο-
 τε γίνεσθαι ὄντως μίαν, καὶ ἡμῖς τῇ φωνῇ συναίρουσιν
 πρὸς ἀλλήλα τὰ συμβεβηκότα, ὡς δὴ σὺ π' ἅμα πάντες

καταφθικῶς, ἢ ἀποφθικῶς μὴ ἀξίων ποιεῖν μίαν ἀπό-
 φασιν, εἰ μὴ τύχοι φησὶν ἐκ τῆς πολλῶν τῆς κατηρηθέντι-
 των, ἢ ὑποπείντων ἐν πηγάμῳ, ἵνα πάλιν πῶς μόνον
 τὴν λέξιν ἢ ποιικίαν θεωρῶται, τὸ δὲ σημαίνον μόνον ἀπλῆν
 ἢ, καθάπερ ὑπὸ τῆς ὀρισμῶν ἐλέγχου ἔχεν. ἐπαχόντος
 δὲ τοῦ Ἀρίστοτελους τὸ, λέγω δὲ ἐν, οὐκ ἐστὶν ὄνομα ἐν ἡ καί-
 μων, μὴ ἢ δὲ ἐν πηγῇ κένων. ἐννοίᾳ τῆς ἐξηγητῶν ὑ-
 πέλαβον συντάττειν αὐτὸ πρὸς τὸ ἐστὶν μὴ ἐν πηγῇ τὸ ἐκ
 τῆς πολλῶν συγκαθίσταται, ὅσα δὲ δηλοῦντος διὰ τούτων τῶ
 φιλοσόφου πῶς ποτὶ λέγει ἔχεν τὸ ἐν κένον τὸ ἐκ τῆς πολ-
 λῶν συγκαθίσταται λεγόμενον, ὅτι πάντα ἐν ὄνομα ἔχεν,
 οὐ μέντοι τῷ ὀνόματι μόνον ἐν αὐτὸ εἶναι χεῖρ, ὥς ὅταν ληφ-
 ῇ ὁ μὲν ὁμοῦ αὐτῶν κατηγορούμενον, ἀλλὰ προσηγουμένως
 τῷ σημαίνοντι. καὶ οἶοντα τὸ λεγόμενον μὴ διὰ διαφεί-
 ρειν τοῦ πρότερον ἢ δὲ ῥηθέντος. οἶον, εἰ περὶ τὸ ἰμάτιον
 ὄνομα ἵππου καὶ ἀνθρώπου, τὰ αὐτὰ πάλιν πῶς τῆς αὐτῶν
 λέγειν ὑπολαμβάνοντες. ἀμείνονι δὲ ἴσως καὶ τοῖς ὑπὸ
 φησὶν ὁμοῦ μᾶλλον συνάδον τὸ λέγειν, ὅτι διὰ τοῦ ἐνός μὴ
 μόνον αὖτε ἐν τοῖς προσεχῶς προσηγουμένοις, δίδων τε ἔλεγε.
 τὸ δὲ ἐν κατὰ πολλῶν, ἢ πολλὰ καθ' ἑνός. καὶ πάλιν δίδων
 ἐφ' ἑξῆς ἐπὶ γὰρ ἐν. ἐστὶν μὴ ἐν πηγῇ τὸ ἐκ τῆς πολλῶν συγκα-
 θίσταται. τοῦ μὲν πρότερον, ὥς ἐν ὀνομαίᾳ τὴν παραληφθέντος
 ἐν τῇ πρώτῃ, καὶ ὁμολογουμένως τῷ πράγματι ἐνός εἶναι
 ὁφείλοντος, τοῦ δὲ ὑστέρον, ὥς ἐν ὀνομαίᾳ μὲν οὐ παραληφθέντος,
 συγκαθίσταται μὲντοι ἐκ τῆς πολλῶν τῆς ἐν ὀνομαίᾳ παραληφ-
 θέντων ὁφείλοντος, εἰ μέλλοι μία εἶναι ἢ πρῶτασις πρὸς ἀμ-
 φοτέρους πῦ ἐνός τὰς ἐννοίας, ταῦτα νῦν ἀποδείξωσιν ἐξ
 ἀρχῆς μὲν, διὰ τοῦ, λέγω δὲ ἐν, διδασκῶν ὡς πρόκειται
 αὐτῷ ὅτι πῶς τοῦ διὰ προῤῥηθέντος ἐνός παραδιδῶναι δι-
 ορισμούς, δίδων δὲ ἐφ' ἑξῆς ὑποφῶς, οὐκ ἐστὶν ὄνομα ἐν ἡ καί-
 μων, μὴ

σης ἵνα μίαν προτάσεως. ἵνα δὲ ῥᾷδιον παρακολουθήσομεν τοῖς ἐκθεστομένοις, λέγομεν, ὡς ἐπεὶ αὐτὸ λαμβανόμενους οὐ τὰς προτάσεις ὅρους καὶ φωνάς πινασί ἵνα ἀναγκῶν, καὶ πράγματα πινασὶ σημαίνην, τίηρασ' αὐτῶν συμβαίνην γίνεσθαι τὰς διαφοράς. ἢ ὅτι κατ' ἄμφω ἀπλοῦ ἔστι τὴν τε φωνὴν, καὶ τὸ σημαίνόμενον. ἢ κατ' οὐδέτερον. ἢ κατὰ θάτερον. καὶ τοῦτο δὴλον ὅτι διχῶς. ἢ μὲν οὖν κατ' ἄμφω τὸ ἀπλοῦ ἔχει τ' ὅρων ἐκάτερος, ὁμολογουμένως μία ἢ πρότασις, ὡς ὅταν ἔπωμεν. ὁ ἀνθρώπος ζῶν ἐστίν. καὶ ἢ κατὰ μόνον τὸ σημαίνόμενον, μὴ μέντοι κατὰ τὴν λέξιν, μία καὶ οὕτως, ἢ καὶ ἥτιον ἔχει τὸ προφανῶς εἶναι μία, διὰ τὴν πόδιν τὴν λέξιν θεωρουμένῳ ποικιλίας. ἢ κατὰ θάτερον τῶν ὅρων. ἢ κατ' ἄμφοτέρους, ὡς ὅταν ἔπωμεν ὁ ἀνθρώπος ζῶν λογικὸν θνητὸν ἐστίν. ἢ τὸ ζῶν λογικὸν ἐν τὸν, οὐσία ἐμψυχος αἰσθητικὴ ἐστίν. εἰ δέ γε κατὰ μόνον τὴν λέξιν τὸ ἀπλοῦ ἔχουσιν οἱ ὅροι, ὁμῶνυμοι δηλαδὴ ληφθέντες, ἢ ἄμφω, ἢ καὶ ὁ ἕτερος, οὐκ ἐπὶ μίᾳ ἢ πρότασιν, ἀλλὰ τίνι κατὰ τοῦτο διαφορὰν πρότερον ἡμῖν παρρηδίδου, δίδων ἔλεγον. εἰ δὲ δυοῖν οὐ ὄνομα κῆται. καὶ ὅσον, εἰ τις θέῃ τὸ ἰμάπον ὄνομα ἵππου καὶ ἀνθρώπου. λέπεται οὖν ἐπὶ μίᾳ διαφορᾷ, καθ' ἣν οἱ ὅροι καὶ τῇ λέξει, καὶ τοῖς σημαυνομένοις πεπληθυσμένοι παραλαμβάνονται, ἢ ἄμφω πάλιν, ἢ μόνος ὁ ἕτερος. ἀλλὰ πῶς ἂν πρὸν ὑπολάβῃν ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τὸ νομίζεσθαι μίαν τίνι οὐ μίαν πρότασιν, τὸ ὑποβέβηκε μόνον τὸν ἕτερον τῶν ὅρων κατ' ἄμφω ποικίλον τοῦ λοιποῦ ὅρου ὄντως οὐδ' ὄντος, ἢ τὸ ἀμφοτέρους, καὶ ἄμα ὡς τούτω σαυελεγχόμενης ἀπὸ τοῦ μάλλον τ' λοιπῆς ὑποθέσεως τ' ἄμφω αὐτῶν ὅρους μηδεμίαν μετέχον ἀπλότητος ὑποθεμένης, ὡς ταύτης προέχει τὸν λόγον, τὸ οὐ κατὰ πολλῶν, ἢ πολλὰ καθ' ἑνὸς κατηγορεῖν

νουσα • καὶ νῦν δὲ πάλιν ποῦ τοῦ αὐτοῦ διαλέγεσθαι θεωρή-
 ματος, οὐ ταυτολογῶν, οὐδ' ὅτι πρότερον μὲν ποῦ τῇν αὖ-
 πλουσιῶν διελέγετο προτάσεων • νῦν δὲ ποῦ τῇν ἐκ τρι-
 του προσκατηγεφυμένον, τυχόν μὲν ᾧ, οὐ δὲ τοῦτο ἀλο-
 γον τὸ ὑποδείξαι καθ' ἑκάτερον τῇν προτάσεων εἶδος ἢ αὐ-
 τὸν τρόπον γιγνομένων τῶν ἐρημένων τῇν ἀποφατικῶν λό-
 γων διακρίσιν, ἀλλ' ἡ δὲ τὸ ἐμοὶ φαινόμενον λέγειν, δια-
 λεχθῆς πρότερον ποῦ τῇν πρὸς ὁρώτησιν πῶς γιγνομένων
 ἀρνήσεων, πότε μὲν οἶόν τε αὐτὰς συμπλεκόμεναι τὰς
 ὁρώτησεις ποιῆσαι κατὰ φασιν ἐκ μεταθέσεως ἀληθῆ, πό-
 τε δὲ οὐ, βούλεται τὸ ὅλοα ὁρίσθαι ἐλημμένον ἐν ἐκνήσις
 ὑποδιαρθρῶν, ὑποτακτικῶν ἡμᾶς ποιῆσαι πρὸς τὸ μὴ
 προχέρως ἀποκρίνασθαι διὰ μίαν ἀποκρίσεως πρὸς τὴν
 γενημένην ὁρώτησιν • οὐ ᾧ δὴ καὶ ὅταν δοκοῖν μὲν ἢ
 ναι μία, κατὰ ἀλήθειαν μέντοι μὴ ἢ μία • πρὸς οὗ τινος
 τούτου κατανόησιν, λέγω ὅτι τὴν μίαν διαλεκτικὴν ὁρώ-
 τησιν, καὶ τὴν οὐ μίαν, προχέρως ἐχρῶν ἔχον ὅτι καὶ ὅ-
 νασ' τῆς διακρίσεως τῆς τε μίαν, καὶ τῆς οὐ μίαν προτά-
 σεως, ἢ ποῦ ἢ διαλεκτικὴν ὁρώτησιν, προτάσεις τὴν εἰς • διὸ
 ποῦ εἰσὶν ἀναλαμβάναν νῦν τινος ποῦ τοῦ θεωρήματος
 τούτου σκέψιν ὁ Ἀριστοτέλης • δηλοῖ δὲ ὡς ποῦ συμπέρας-
 μα τούτων ἐπ' αὐτῶν τινος διδασκαλίαν, τοῦ πότε οὐ χρὴ
 διὰ μίαν ἀποκρίσεως ἀποκρίνασθαι πρὸς τινος ὁρώτησιν,
 λέγων • εἰ οὐ ἢ ὁρώτησις ἢ διαλεκτικὴ, ἀποκρίσεως εἰσιν
 αὐτῆσι • καὶ ἐξ ἧς, οὐκ ἂν ἢ ἀποκρίσις μία πρὸς ταῦτα •
 οὐδὲ ᾧ ἢ ὁρώτησις μία • ποῦ μὲν οὐ τῆς προθέσεως ἢ
 προκείμενον, καὶ τῆς τάξεως, ἢ κατὰ τὰ ἐρημένα. λέγει δὲ
 ποῦ αὐτῶν οὐχ ἂν ποῦ ἦνκε πρότερον • τούτο ᾧ ὄντοισι ταυ-
 τολογῶντος ἡ, ἀλλ' ἐν τούτοις παρὰ δίδωσι καὶ ἐπὶ ἑα-
 νῇν διαφοράν τῆς τε ὄντως οὐσης, καὶ τῆς μόνον δοκού-

σιν, ὅπου ὑπὸ τῆν ἡρμείων ἔχει παραδιγμάτων. μετὰ
 μέντοι τῆν ὁρῶν, οἷς ἐξ ἀρχῆς συμπεπλεγμένοι τυγχάνου-
 σι μεταπίπτειν, ταῖς αὐταῖς ποιοῦσι προτάσεις. οἷον, πᾶς
 ἄνθρωπος ζῶν ἐστιν. ἐπὶ πᾶς ἄνθρωπος ζῶν. ζῶν πᾶς
 ἄνθρωπος ἐστιν. ἐπὶ ζῶν πᾶς ἄνθρωπος. καὶ ὁσαυτὴς ἄλ-
 λως ἐνδέχεται αὐτὰ διαπλίκειν. δοκεῖ μὲν οὖν εἶς τε
 ὅπου ἐμπροσθεν εἰλέγομεν, ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν ἢ τοῦ οὐκ
 ἐπὶ μεταθέσεις, ἔτερον ποιεῖν τὸ σημαίνον. ἀλλὰ πρῶ-
 τον μὲν ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν εἰσιναι τῇ προτέρα προτά-
 σι, καὶ τὴν δευτέραν λέγομεν, οὐδὲ μία ἐστὶ πρὸς τὴν ση-
 μαίνονσα διαφορὰ. ἐπείπερ ὁ Ἀριστοτέλης ὑπὸ καταφά-
 σεων πεποιήκει τὸν λόγον, καὶ ἐν ταύταις τὸ μὲν ἐστίν, ὑπὸ
 τῆς αὐτῆς φιλάξεσ' χωράσ', μόνον δὲ τὸ ὑποκείμενον, καὶ
 τὸ κατηγορούμενον μεταθέας, ὥς εἶον ὅν τὰ αὐτὰ καὶ ὑπὸ τῇ
 ἀποφάσεων ποιεῖν, ἢ μέλλοι μὴ δὲ κατὰ φαντασίαν ἐπι-
 ροιῶνται ἢ πρότασις.

- 22 Τὸ δ' ἐν κατὰ πολλῶν, ἢ πολλὰ καθ' ἑνὸς καταφάναι,
 23 ἢ ἀποφάναι, ἐὰν μὴ εἴπῃ ἢ τὸ ἐκ τῇ πολλῶν δηλούμενον,
 24 οὐκ ἐπὶ κατὰ φασιν μία, οὐδὲ ἀπόφασιν. λέγω δὲ ἐν, ἐκ
 25 ἐὰν ὄνομα ἐν ἢ κείμενον, μὴ ἢ δὲ εἴπῃ ἐξ ἐκένων. οἷον ὁ
 26 ἄνθρωπος, ἴσως ἐπὶ καὶ ζῶν καὶ δῖπαι καὶ ἡμέραν. ἀλλὰ
 27 καὶ εἴπῃ γίνεται ἐκ τούτων. ἐκ δὲ τοῦ λυδικοῦ καὶ τοῦ ἀν-
 28 θρώπου, καὶ τοῦ βαδίζειν, οὐχ ἐν. ὥς τε οὐτε ἐὰν εἴπῃ κα-
 29 ταφάνῃ τις κατὰ τούτων, μία κατὰ φασιν, ἀλλὰ φωνή
 30 μὲν μία, κατὰ φάσιν δὲ πολλὰ. οὐτε ἐὰν καθ' ἑνὸς ταῦ-
 31 τε. ἀλλ' ὁμοίως πολλὰ.

Παραδέδωκε μὲν ἡμῖν καὶ πρότερον ὁ φιλόσοφος τὴν
 διάκρισιν τῆς τε ὁντως οὐσης μιᾶς προτάσεως, καὶ τῆς δο-
 κούσης μὲν εἶναι μιᾶς, μὴ μέντοι καὶ οὐσης, ἐν ᾗ οἷς εἶλετο.
 μία δὲ ἐπὶ κατὰ φασιν καὶ ἀπόφασιν, ἢ ἐν καθ' ἑνὸς σημαί-

πᾶς οὖν συμβήσεται τῷ καθόλου καταφατικῷ πρότα-
 σιν ἀντιρεφέν πρὸς ἑαυτὸν, εἴ πορ ἀληθὲς τὸ παραδιδό-
 μενον ὑπὸ τοῦ ἀ' ριςοτίλου βιάρημα. τῇ γ' πᾶς ἀνθρώ-
 πος ζῶν καταφάσκει, σωμαληθούση ἡ λέγουσα, πᾶν ζῶν
 ἀνθρώπος, μόνον ἐν αὐταῖς μετατεθειμένων κατὰ τὴν τῶ
 ξιν τοῦ τε ὑποκειμένου, καὶ τοῦ κατηγορουμένου. Πρὸς
 οὐδ' οὐ μὲν, ὅτι μάλιστα μὲν κατὰ μόνον τὴν ἐκφάνησιν ἀ-
 ξιοί γινέσθαι τῷ μεταθέσει τῇ ὁρῶν ὁ ἀ' ριςοτίλος τῆς ἐκα-
 τέρου διωκτέως, τῆς αὐτῆς φυλαττομένης. τουτίη, τοῦ τε
 ὑποκειμένου, καὶ μετὰ τῷ μεταθέσει μένοντος ὑποκειμέ-
 νου, καὶ τοῦ κατηγορουμένου. οὐ γ' τὸ πρῶτον, ἡ δ' οὐτιρον
 ἐν τῇ προτάσει λέγεσθαι κρίνομεν τὸν τε ὑποκείμενον, καὶ
 τὸν κατηγορούμενον, ἀλλὰ κατὰ τὸν παραδεδομένους πε-
 ρὶ αὐτῶν πάλαι διορισμούς. τῷ, τὸν μὲν, εἶναι, ποδὶ οὐδ' ὁ
 λόγος. τὸν δέ, ποδὶ αὐτοῦ λέγεσθαι. καὶ τὸν μὲν, ἡ ἔχεν,
 ἡ διωκόμενος προσλαμβάνειν τὸ ἀρθερόν, ἡ πινὰ τῇ προσ-
 διορισμῶν, τὸν δέ, οὐδαμῶς. ἐν μὲν οὖν πᾶς ἐκτεθείς
 ναις παρὰ τοῦ ἀ' ριςοτίλου προτάσεις, ὅτι ἀνθρώπος
 καθ' ἐκὰς ἔρακ ὑπόκειται. ποδὶ αὐτοῦ γ' ὁ λόγος, καὶ κα-
 τηγρήται τὸ λευκόν. ἐν δέ γε ταῖς, πᾶς ἀνθρώπος ζῶν,
 πᾶν ζῶν ἀνθρώπος, οὐτε ὑποκείμενος ὁ αὐτός, οὐτε κα-
 τηγρούμενος. διηλοῖ δέ ὁ προσδιορισμὸς ἄλλοτε ἄλλω
 σῶμ πλεκόμενος τῇ ὁρῶν. ἐπειτα ὅπορ ἐλέγομεν ποδὶ τῇ
 ἀποφατικῷ μορίου, ὅτι καθ' ἑαυτὸ μὲν μεταπέμμενος,
 ἄλλας ἐξ ἄλλων ποιεῖ τὰς προτάσεις, μετὰ δέ γε τοῦ μο-
 ρίου τῆς προτάσεως, ὡς συμπεπλεγμένον ἐξ ἀρχῆς τυγ-
 χάνη, παντοδαπῶς μεταταπόμενον, τῷ αὐτῷ φυλάττει
 πρότασιν, τὸ αὐτὸ καὶ ὑπὸ τῇ προσδιορισμῶν γινέσθαι
 συμβαίνει. καθ' ἑαυτοὺς μὲν γ' μεταταπόμενοι, τὰς
 προτάσεις ἐπὶ τοῖς ἀντιρεφούσι, καὶ τοῖς ἀντιρεφούσι ἐξ ἀληθῶν ποιεῖ

πως δὲ καὶ ἢν ἀν' λάβης ἄλλω παρὰ τὴν, ἔκ' εἰν ἀνθρώ-
 πος λυκός, ἐτέρως πινός καταφάσεως δυνήσῃς αὐτὴν οὐ
 σαρ ἀπόφασιν. ἀνάγκη ἄρα τὴν ἔκ' εἰν ἀνθρώπος λυ-
 κός, τῆς, εἰν ἀνθρώπος λυκός καταφάσεως, ἀπόφασιν
 εἶναι. ἀλλ' ἢ αὐτὴ ἢ, οὐκ εἰν ἀνθρώπος λυκός. καὶ τῆς, εἰ
 λυκός ἀνθρώπος καταφάσεως, εἰν ἀπόφασις, οὐχ ὅπ-
 ῳς πορ φασί πινθ ἀν' ἀμφίβη μετ' αὐτῆς τὸ ἀληθές, καὶ τὸ
 ψεύδος, οὐ κατὰ τὴνδε μόνον, ἢ τὴνδε τὴν ὕλην, ὡς ἐπὶ π-
 νων προτάσεων γίνεσθαι συμβαίνει, οἷον, τῇ ὁ ἀνθρώπος, ἢ
 τῇ κατὰ μέρος, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν ἀπλῶς ὕλην. ταῦται
 γὰρ ὑπελεισμένων ἐστὶ τῆς ποδὶ τούτων τοῦ Ἀριστοτέλους
 διδασκαλίας. ἀλλ' ὅτι διαφύρουσι μετ' αὐτοῦ τῇ προσ-
 διωρισμένων κατὰ μόνους ὅν προσδιορισμούς. πρὸς δὲ
 τὴν, πᾶς εἰν λυκός ἀνθρώπος, ἀντιφάσκει ὁμολογευμέ-
 νως ἐκάτερα τῇ, οὐ πᾶς εἰν λυκός ἀνθρώπος. οὐ πᾶς
 εἰν ἀνθρώπος λυκός, καὶ ὡς τῆς, τίς, καὶ οὐδὲ ἰς αὐτῶς.
 διὸ καὶ ὡς τῇ ἀπροσδιορίστων τοῦτο οὕτως ἔφη, οὐ κατὰ
 τὸ ἀντιφάσκειν, ἀλλὰ κατὰ τὸ μηδὲν ἑλαττόν ἔχεν ὅποτε
 ραυοῦ τῆς λοιπῆς πρὸς τὸ εἶναι τῆς αὐτῆς καταφάσεως
 ἀπόφασιν. ὡς ὅτε ἐλέγομεν, μίᾳς καταφάσεως τῆς,
 εἰν λυκός ἀνθρώπος. εἰσονται δύο ἀποφάσεις, ἢ τε ἔκ' εἰν
 λυκός ἀνθρώπος, καὶ ἢ ἔκ' εἰν ἀνθρώπος λυκός. ἢν μὲν
 οὐ καὶ σωτομώτερον τὸ αὐτὸ συλλογισαδάμ λέγοντα, ὅτι
 τῇ ἡρημένων δύο καταφάσεων, μία εἶναι ἀπόφασις, ἢ ἔκ'
 εἰν λυκός ἀνθρώπος κατὰ τὴν αὐτὴν εἰναι, καθ' ἣν τῇ
 μία καταφάσει τὰς δύο ἀποφάσεις μάχεσθαι λέγομεν.
 ἀλλ' εἰκομεν ὅτι Ἀριστοτέλης τὴν μετ' ἀντιφασιν ὡς ὅρον
 πινά, καὶ εἶδος οὐσαν, μίαν ἑληφέναι, ἢς ἀτοπον δὲ τὴν λό-
 γον ἀπαρῆν τὸν τῷ αὐτῷ. οἷον, εἶδ' ἡ δύο μάχεσθαι εἰς ἑ-
 σης. Ἀπορήσειν δ' ἀν' τις ὅτε ἢ τις ἡπὲρ πρὸς ἡμᾶς,

συμπλεκόμενον, ποίη κατέφασιν ἐξ ἀόριστου ὑποκειμέ-
 νου. τῷ δὲ κατηγορουμένῳ, κατέφασιν ἐκ μεταβέσεως.
 τῷ δὲ γε ἔστιν, ἢ ὅτι ταῖς προσδιωρισμέναις προτάσεσι, τῷ
 προσδιορισμῷ ποίη ἀπόφασιν. ἢ μέντοι γε μετὰ τοῦ ὅτι
 ρον, ὅτι ὅτι ἐξ ἀρχῆς προτάσει τυγχάνει σωπτεταγμέ-
 νον, μεταπίβηται αὐτὸ, καὶ οὕτω μένη ἡ αὐτὴ πρότασις, τὸ
 ῥῆμα ἀόριστον ἵνα τὸ μετατεθεῖ, ἀλλ' οὐ καθ' αὐτὸ τὸ ἀρ-
 νητικὸν μόριον. οἷον, οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος λυκός. ἀνθρώ-
 πος οὐκ ἔστι λυκός. ἀνθρώπος λυκός οὐκ ἔστι. ταῦτα μὲν
 οὖν δὴ ἅλα. ποίηται δὲ τίς διείξιν ὁ Ἀριστοτέλης τοῦ προκει-
 μένου προβλήματος, ὅτι αἱ αὐταὶ ἔστιν. ἢ τε, ἔστιν ἀνθρώ-
 πος λυκός. καὶ ἢ, ἔστι λυκός ἀνθρώπος, κατὰ τὸν δότυ-
 ρον τῇ ὑποθετικῇ, τῇ ἀναρίσει τοῦ ἐπομένου, τὸ ἡγούμε-
 νον σωαναμάρων. ἢ γὰρ μὴ εἰσὶν αἱ αὐταὶ φησιν αἱ ἐρημέ-
 ναι προτάσεις, συμβαίνει τῆς αὐτῆς καταφάσεως πλείον-
 νας ἵνα ἀποφάσεις. ἀλλὰ μὲν τοῦτο ἀδυνάτον, ὡς ἐδεί-
 κνυτο πρότερον, ὅτι οἱ εἶλεγε, φανερὸν δὲ ὅτι καὶ μία ἀ-
 πόφασις μίας καταφάσεως. οὐκ ἄρα διαφύσσουσιν αἱ
 ἐρημέναι προτάσεις ἀλλήλων. ἀλλὰ πῶς ὅτι τῷ διαφό-
 ρον εἶναι τὰς προτάσεις, πῶς ὅτι ὁ λόγος ἔπεται, τὸ τῆς
 αὐτῆς καταφάσεως πλείονας ἵνα ἀποφάσεις; ὅτι φη-
 σὶν ἢ ἐτέρα ἔστιν, ἢ ἔστι λυκός ἀνθρώπος κατέφασις, παρὰ
 τίς, ἔστιν ἀνθρώπος λυκός. διαφοροὶ αὐτῶν ἴσονται καὶ
 αἱ ἀποφάσεις, ἐπὶ τῆς μίας καταφάσεως, μία ἀπό-
 φασις. ἀλλὰ τῆς, ἔστι λυκός ἀνθρώπος. ἀπόφασις ἢ, ἔκ-
 ἔστι λυκός ἀνθρώπος. τῆς ἄρα ἔστιν ἀνθρώπος λυκός. ἐπὶ
 ῥα τῆς ἔστιν ἀπόφασις. οὐκοῦν ἢ τίς, οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος
 λυκός ὅτις ἵνα αὐτῆς ἀπόφασιν, ἢ τίς, ἔκ ἔστιν οὐκ ἀνθρώ-
 πος λυκός. ἀλλ' ἢ, οὐκ ἔστιν ἔκ ἀνθρώπος λυκός. τῆς, ἔστιν
 ἔκ ἀνθρώπος λυκός καταφάσεως, ἔστιν ἀπόφασις. ὡσαύ-

αἰ μεταπίθῃσαι, ὅπου αὐτὸς φησι, τὰ πὺν ὀνόματα, καὶ τὰ
 ῥήματα. τουτέστι, τὰ πὺν ὑποκείμενα, καὶ τὰ κατηγορούμε-
 να, ὡς δηλοῖ τὰ παρατιθέντα παρ' αὐτοῦ παραδείγμα-
 τα, τὸ, ἔστιν ἀνθρώπος λευκός, καὶ, ἔστι λευκός ἀνθρώπος. ἐν
 ᾧ τὰς τοιαύτας προτάσεις, ποῦ μόνον τὸ κατηγοροῦμε-
 νον, καὶ τὸ ὑποκείμενον τῆς μεταθέσεως γιγνομένης, τὸ ὄνο-
 μα ἔφη, καὶ τὸ ῥῆμα μεταπίθεται, μετάθεσιν καλῶν τὴν
 μετάταξιν τὴν κατὰ τὴν ἐκφώνησιν. τουτέστι, τὸ τὸδε πρὸ
 τοῦδε φθίγμεθα ἡμᾶς ἐν τῇ προτάσει, ἢ τὸδε πρὸ τοῦδε.
 ἢ ᾧ τοιαύτη μετάθεσις τῇ ὀνομάτων, καὶ τῇ ῥημάτων
 οὐδεμίαν ἐξαλλαγὴν ὁρίζεται ποῦ τὰς προτάσεις κατὰ
 τὰ σημαίνοντα. ποῦ μὲν ᾧ τὸ ὑπερθετικὴς ἀπαγο-
 γῆς, πλείησιν ὅσων ποιεῖ διαφορὰν ἢ τοιαύτῃ τάξις τῇ
 ὀνομάτων, καὶ ῥημάτων. οὐ ᾧ ὁμοίως ὁρίζον τῶν κατὰ
 βίαν χεῖς εἰς πηραῖα, τὸ εἰς πηραῖα κατὰ βίαν χεῖς. διὸ
 τοῖς ῥήτοσι πολλὴ γίγνεται λόγος οὐ μόνον τῆς ἐκλογῆς τῆς
 ἑλληνικῶν ὀνομάτων, καὶ ῥημάτων, ἀλλὰ καὶ τῆς τοιαύτης
 αὐτῶν σωτάξεως. ποῦ μέντοι αὐτὸ τὸ σημαίνον, ὑπὲρ
 οὗ τοῖς φιλοσόφοις προηγουμένης ὁ λόγος, οὐδὲν ἐκένου
 τοῦτο διαφέρει. λέγεται δὲ τις καὶ ἐτέρᾳ μετάθεσις τῆς
 ὀνομάτων, καὶ τῇ ῥημάτων, ἢ τῇ ὁρισμένων εἰς τὰ ὁρίσ-
 σα μεταβάσις, ἢ τις παντοίας ἐξαλλάξει τὰς προτά-
 σεις. ἀλλ' οὐδ' ἐν τούτῳ πρὸς τὰ νῦν ὑπὸ τοῦ Ἀρίστοτελους
 παραδιδόμενα. πάντῃ δὲ ἀκριβῶς τὴν τῇ ὀνομάτων μό-
 νον, καὶ τῇ ῥημάτων μετάθεσιν, τὰς αὐτὰς φυλάξην ἔφη
 προτάσεις. οἷον, ἀνθρώπος δίκαιός ἐστιν. ἀνθρώπος ἐστὶ δὴ
 καιος. δίκαιος ἀνθρώπος ἐστὶ. δίκαιός ἐστιν ἀνθρώπος.
 ἐστὶν ἀνθρώπος δίκαιος. ἐστὶ δίκαιος ἀνθρώπος. τὸ ᾧ αὖ
 ποσάπικόν μῶριον αὐτὸ καθ' αὐτὸ μεταπίθεται, παντὰς
 πασίαν ἐξαλλάξει τὰς προτάσεις, καὶ τῶ μὲν ὑποκειμένου

τα βίβηκεν ὑπὲρ τῆς βιωρμάτος ἐπίσκεψιν. Εἰ δὲ
βούλοιντο τις καὶ ἄλλῃ οἰαδῆποτε προτάσῃ τῇ ἐξ ἀορίστου
ὑποκείμενου τὴν ἀκολουθεύσαν δύναμιν, ῥαδίαν ἔξει τὴν δύ-
ρεσιν ἀπὸ τῆς προτέρου ἡμῶν παραδεδομένων κανόνων.
Φανερὸν δὲ ὅτι καὶ τὰ εἰρημένα μετὰ τὴν θεωρίαν τῆς ἀκο-
λουθούσας τῇ ἐξ ἀορίστου τοῦ ὑποκείμενου προτάσειαν,
ποῦ τῆς ψευδομένης τῆς ἀπλῆς ἐν αὐταῖς καταφάσεις,
τὴν ἐκ μεταθέσεως. ποτὲ μὲν, ἀληθῶς. ποτὲ δὲ, ψευδῶς κα-
ταλαμβάνεται, παραπλησίως ἐκένωκε ἀρμόσει καὶ ὑπὲρ
τῆς ἀορίστου χουστῶν τὸν ὑποκείμενον, ὅπου Ἀριστοτέλης
ὡς ἐναρκῆς εἰσὶν παραλειπομένοι.

- » μετατιθέμενα δὲ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα ταυτὸν
» σημαίνει. οἷον, εἰς λευκὸς ἀνθρώπος. εἰς ἀνθρώπος λευ-
» κός. ἢ ὅχι μὴ τοῦ τό ἐστι, τοῦ αὐτοῦ πλείους εἰσονται ἀποφά-
» σης. ἀλλὰ δὲ δεῖται ὅτι μία μίαν. τοῦ μὲν ὅχι, εἰς λευκὸς
» ἀνθρώπος, ἀπόφασις, τὸ, ἔκ ἐστι λευκὸς ἀνθρώπος. τοῦ δὲ,
» εἰς ἀνθρώπος λευκός, ἢ μὴ ἢ αὐτῇ ἐστι τῇ, εἰς λευκὸς ἀνθρώ-
» πος, εἴπω ἀπόφασις, ἢ τοι τὸ, ἔκ εἴπω ἔκ ἀνὸς λευκός, ἢ τὸ,
» ἔκ εἴπω ἀνθρώπος λευκός. ἀλλ' ἢ ἐπὶ μὲν εἰς ἀπόφασις,
» τοῦ, εἴπω ἔκ ἀνθρώπος λευκός. ἢ ἐπὶ ἂν, τοῦ, εἰς λευκὸς ἀν-
» θρώπος. ὡς τε εἰσονται δύο μίαν. ὅτι μὲν οὖν μετατιθεμένων
» τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος ἢ αὐτῇ γίνεται καταφάσις
» καὶ ἀπόφασις, δῆλον.

Ἀκόλουθον καὶ τοῦτο τὸ βέβαιον τοῖς πρότερον ἡμῶν
παραδεδομένοις διελιχθεὶς ὅχι ποῦ τῇ ἐπομένῳ, ταυ-
τὸν δὲ ἢ ἐπὶ ποῦ τῇ σωαληθουσῶν ἀλήθως προτάσει-
ων, διδάσκει ἡμᾶς διὰ τούτων ὅτι ἐστὶ προτάσεως τισ-
νές, δοκοῦσαι μὲν ἵνα διαφόροι, καὶ σωαληθύνῃ ἀλ-
λήλως, κατ' ἀλήθειαν μὲντοι οὐδεμίαν ἔχουσαι πρὸς ἀλ-
λήλας διαφορὰν, πλὴν ποῦ τὴν λέξιν. τοιαῦται δὲ εἰσιν

τάσεων. ὧς οἱ ἐλεγον. ἀκολουθοῦσι δὲ αὐτοῖς· παρὰ δ' οὐς
 ᾧ ἡμῖν ἐκάνοις τὴν ἀκολουσίαν τῇ ἐξ ὠρισμένου τοῦ ὑ-
 ποκειμένου προτάσεων, ὧς τούτοις παρὰ δίδωσιν ὅπως
 καὶ αἱ ἀόριστον ἔχουσιν τὸν ὑποκείμενον, ἀκολουθοῦσιν ἀλλή-
 λαις· ἀλλὰ διέκοψε τὸ σιωπῆσαι τῆς διδασκαλίας, προ-
 σελθὼς μὲν ἡ διακρίσις τῇ ἀόριστον ὀνομάτων τε, καὶ ῥη-
 μάτων, ἀπὸ τῇ ἀποφάσεων· πρὸ ἐκάνου δὲ, ἡ διδασκα-
 λία τῇ ὑπὸ τῇ καταφάσεων ἀπλῶν τευδομένων, αἱ ἀ-
 ριστον ἔχουσιν τὸν κατηγορούμενον, ἐξ ἀνάγκης ἀληθύνου-
 σιν, ὅπου καὶ ἀπ' ἐκείνου μὲν πῶς τοῖς πόδε τῆς ἀκολου-
 θίας εἰρημένοις· συγγενεῖς δὲ ὁμῶς πρὸς αὐτὰ, καὶ παρὰ
 λαμβάνον προτάσεις· τὰς μὲν, ἐξ ἀμφοτέρων τῇ ὄρων
 ἀρισμῶν, τὰς δὲ, ἐξ ὠρισμένου μὲν τοῦ ὑποκειμένου, ἀ-
 ριστὸν τοῦ κατηγορουμένου· μετ' ἐκάνου ἔν μὲλλων ἡμῖν πα-
 ραδιδόναι τὴν ἀκολουσίαν ὡς εἴρηται, τῇ ἐξ ἀόριστου τοῦ
 ὑποκειμένου προτάσεων, ἀναγκαιῶς πρὸς τε τὰ προλα-
 βόντα, καὶ πρὸς τὰ ἐπαχθῆναι μέλλοντα, πόδε αὐτῶν τῇ
 ἀόριστον διήλεκται φωνῶν, ποίαν ἔχουσι δυνάμιν· διὸ
 καὶ μετὰ ταῦτα ἡκότως τὸ ἀκόλυσθον ἐκάνοις ἀποδιδόνε,
 προστίθησιν ὅπως ἔπονται ἀλλήλαις αἱ ἀόριστον ἔχουσιν
 τὸν ὑποκείμενον προτάσεις· καὶ πρῶτον μὲν ὑποσημαί-
 νει ὅτι ἄλλο εἶδος τῇ ποιούτων προτάσεων παρὰ τὰς ἐξ ὠ-
 ρισμένου τοῦ ὑποκειμένου· τὸ ᾧ οὐδεμίαν ἐκάνων, λέγει
 πόδε τῇ ἀρισμῶν ἔχουσιν τὸν ὑποκείμενον, ὧν πρὸ τε-
 ρον παρὰ δίδωκε τὴν ἀκολουσίαν· πῶς ᾧ ταυτὸν ἀ-
 σημαίνουσιν αἱ ἐξ ἀόριστου τοῦ ὑποκειμένου τὰς ἐξ ὠρι-
 σμένου; ἦτοι καὶ ὑπὸ τούτων μία προτάσιν ἐκβέβητος, ἄμφω
 ἔχουσιν ἀόριστον τὸ, τε ὑποκείμενον, καὶ τὸν κατηγορού-
 μενον· τὴν, πῶς ἔκ ἀνθρώπου οὐ δίκαιός ἐστι, καὶ ἀκόλυσθον αὐ-
 τῇ ἀποφωλῶμενος ἔ, οὐδ' ἔκ ἀνθρώπου δίκαιός ἐστι, μετ'

τὸ, ἔκ ἀνθρώπου, καὶ τὰ ἀόριστα ῥήματα, εἶον, τὸ, οὐ δίκαιος, οὐτε ἀληθής, οὐτε ψεύδους ἔδεν σημαίνειν δυνάτον. ἔκ ἄρα ταῦτα ἀποφάσεις, ὅτι ὃ οὐδεν σημαίνουσιν ἀληθής, ἢ ψεύδους, ἐσφαλώς κατισχύουσι, παραλαβὼν αὐτὰ πρὸς τοὺς ὀρισμένους ὀνόματά τε, καὶ ῥήματα, καὶ χρώματα τῇ ἀπὸ τοῦ μᾶλλον, καὶ ἥπρον ὑπερῆρξεν· εἰ γὰρ τὰ ἀρισμμένα φύσιν πᾶσι ὀρισμένῳ σημαίνονται, καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο τῇ ἀορίστων ὑπερῆρξεν ὅτι πρὸς τὸ σημαίνειν πᾶσι ἀληθής, ἢ ψεύδους. ἥπερ ἐπεφύκει ταῦτα ἐν ἁπλῶς θεωρεῖσθαι φωναῖς, οὐδεν ὁμῶς σημαίνει τοιοῦτον, ὡς ἤρηται πολλάκις ἐν τοῖς προλαβούσι, τὰ ἄρα ἀόριστα, τὰς μὲν ὑπὸ τῇ ὀρισμένων δηλουμένας φύσεις, ἀναιρεῖται, οὐδεμίαν δὲ ἄλλω ἡσάρονται, ἀλλ' ὁμοίως πᾶσιν οὐσί τε, καὶ μὴ οὐσιν ἐφαρμόττειν δυνάμενα, πολλῶν ἂν μᾶλλον ἀφισήκοι τοῦ σημαίνειν τί ἀληθής ἢ ψεύδους, ὅπερ αὐτὸς ἐνείδετο. ἥπρον αὐτὰ ἐφ' κίνησιν ἀληθείην ἢ ψεύδειν ἡπάν, ἂν μὴ πρὸς τῇ· ἐὰν γὰρ ἡ τῶ ἀορίστων ὀνόματι ῥήματα πρὸς ὧμεν, οὐ μόνον τὸ κατὰ τὸ κατηγορεῖσθαι λεγόμενον ῥήμα· εἶον, τὸ, δίκαιος, ἀλλὰ πρὸς τούτῳ, καὶ τὸ χρόνον πᾶσι προσημαῖνον, ἢ τῶ κατὰ τὸ κατηγορεῖσθαι ἀορίστων λεγομένων ῥήματι. εἶον, τὸ, οὐ δίκαιος ὀνομά τε, καὶ τὸ κατὰ χρόνον λεγόμενον ῥήμα, ἢ τῶ οὐ ποιεῖται τί, καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ χρόνον λεγομένοις ἀορίστοις ῥήμασιν, ὄνομα μόνον τότε ποιούμενον αὐτοτελὴ λόγον ἀληθείας, ἢ ψεύδους δεκτικόν.

- ,, Σημαίνει δὲ τὸ, εἰς πᾶς οὐκ ἀνθρώπος δίκαιος, ἔδεμιᾶ
,, ἐκένων ταυτὸν. οὐδὲ ἡ ἀντικείμενη ταύτῃ, ἢ οὐκ εἰς πᾶς
,, ἔκ ἀνθρώπου δίκαιος. τὸ ὃ, πᾶς οὐ δίκαιος ἔκ ἀνθρώπου,
,, τῶ οὐδέ τις δίκαιος ἔκ ἀνθρώπου, τὸ αὐτὸ σημαίνει.

Συνεχῇ μὲν ἐχρῶν ἔχειν τὰ διὰ τούτων λεγόμενα τοῖς πρὸ πρὸν ἡρημένοις ποιεῖ τῇ ἀκολουθοῦσάν ἀλλήλαις προ-

παρὰ διδούς ἡμῖν τὰς ἐξ ἀορίσου ὑποκείμενου προτάσεις,
 εἰς δὲ κινυτο αἱ καὶ εἰς αὐτοὺς ἐπεσημειώμεθα, ὅτι τὰ ἀό-
 ριστα ὀνόματα ὑποπῆδυσαν μὲν αὖ ἀποφάσεις εἶναι, οὐ μὲν
 τοι καὶ οὕτως ἔχουσι, δι' αὐτὴν ἐλεγον. αὖθις δὲ ῥήματος, οὐ
 δι' αὐτὴν κατὰ φασίς. εἰς δὲ γε τούτοις διττῶν ἡμῖν διαφο-
 ρὰ τῶν προτάσεων πρότερόν τι παρὰ διδούς, καὶ ἐξ ἧς ἐπα-
 γαγεῖν μέλλων. τὴν μὲν, κατὰ τὸ ἀρισμένον, καὶ ἀόρι-
 στον τῶν υποκείμενων. τὴν δὲ, κατὰ τὸ ἀρισμένον, καὶ ἀό-
 ριστον τῶν κατηγορουμένων, ἡκότως ὑλαβήθη μὴ τὸ οὐ αὖ
 ποφατικὸν μόριον σωπῆται μένον τοῖς τι ὀνόμασιν ἐν ταῖς
 ἀορίστοις ὑποκείμενοις, καὶ τοῖς ῥήμασιν ἐν τοῖς ἀορίστοις
 κατηγορουμένοις, ποιήσῃ τῶν ἀπλουτέρων τινὰς ὑπολα-
 βῆν ὅτι καὶ αὐτὰ καὶ αὐτὰ λεγόμενα τὰ ἀορίστα ὀνόματα,
 καὶ τὰ ἀορίστα ῥήματα διώαται ποιεῖν ἀποφάσεις. καὶ τὴν
 γενομένην αὖ ἐν τῷ δυνάσθαι ἀπὸ τῆς δυνάεως ἰάσασθαι, ὑποδείξας
 ὅσον διεπῆκασιν τῶν ἀποφάσεων. φησὶν οὖν. αἱ δὲ κατὰ
 τὰ ἀορίστα αὖ τικέμεναι ὀνόματα, καὶ ῥήματα, ἐκ τῆς
 αὐτῆς διὰ σωτομίαν ἀπαγγέλλας. οὐτε γὰρ τίνος αἱ αὖ
 τικέμεναι ἤενται, οὐτε τίςιν αὖ τικέμεναι. τὸ δὲ πλὴν
 ῥεῦ τῆς λέξεως, εἴη αὖ. αἱ δὲ φωναὶ αἱ κατὰ τὰ ἀορίστα ὀνό-
 ματα, καὶ ῥήματα αὖ τικέμεναι ταῖς κατὰ τὰ ἀρισμέ-
 να, δ' ὅξαι αὖ αὐτῶν ἐκένων τῶν ἀρισμένων εἶναι ἀπο-
 φάσεις. αἱ μὲν τῶν ἀορίστων ὀνομάτων φωναὶ, ἀποφάσεις
 οὐσαι αὖθις ῥήματος. αἱ δὲ τῶν ἀορίστων ῥημάτων, ἀποφά-
 σεις αὖθις ὀνόματος, ὥς τῆς ὄντως ἀποφάσεως ἐξ ἀμφό-
 ρου συμπληροῦνται ὁφειλόμενης ὀνοματίε τι, καὶ ῥήματος, οὐ
 μὲν τοι φησὶ καὶ ὄντως ἔσιν ἀποφάσεις. καὶ συλλογί-
 ζειται τοῦτο ἐναργῶς ἐν δευτέρῳ σχήματι λέγων, ὅτι τὰς
 μὲν ἀποφάσεις λόγους οὐσας ἀποφατικοὺς, πάντα αὖ αὖ
 κη ἀληθείην, ἢ ψεύδειν. τὰ δὲ ἀορίστα ὀνόματα. ὅτιον,

ἄνθρωπος σοφός ἐστιν. ἐπεὶ οὖν τὰς ἐναρτίας συμπύδου-
 ῶσαι ἀλλήλων ἀνάγκη. τῇ ἐναρτίᾳ πρὸς τὴν ἀπλήν κατὰ
 φασιν ἀποφάσει, ταυτὸν ἐλέγχουσι φθίγγεσθαι τὴν ἐκ με-
 ταβίσεως κατὰ φασιν κατὰ τὴν παραδεδομένους ποῦ δὲ τῇ
 ἀκολουθείας τῇ προτάσεων καλόνασ, διὰ τοῦτο καὶ ταύ-
 την συμπύδουσαι αὐτῇ ἀναγκαῖον, ὅπου ἐκ εἰδέχεται γί-
 νεσθαι ὑπὸ τῇ καθ' ἑκάστη προτάσεων. ἐπεὶ ἐκόντων μὲν ὅτι
 τῇ καταφάσει μία μόνη ἀντίκειται ἀποφασίς, ἡ ἀπφα-
 σκουσα πρὸς αὐτήν. ὡς ἐναρτία δὲ, οὐδέ μία. τῇ δὲ τῇ
 καθόλου καταφάσει μαχομένων δύο ἀποφάσεων, ἡ μὲν
 ἐναρτία πρὸς αὐτὴν δηλονότι, συμπύδουσαι αὐτῇ, καὶ ἡ ἰ-
 σοδυναμουσα αὐτῇ ἐκ μεταβίσεως κατὰ φασίς. ἡ δὲ ἀπ-
 φατικῶς αὐτῇ μαχομένη, ἀληθύνει. διό φησιν ἀληθὲς
 εἶναι τὸ, οὐ πᾶς ἀρὰ ἀνθρώπος σοφός. ἀλλὰ ποῦ τῇ λοι-
 πῶν καταφάσεων, τί ἐροῦμεν, τὴν ἀπροσδιορίσθη, καὶ τίς
 ὑπὸ μέρε; φημί δὲ ὅτι τῇ καθ' ἑκάστη ὁμοίως ἔχουσι, διὰ
 τὸ μὴ δὲ ταῦτα ἐκόντα πᾶσι συμπύδουσαι, ἀλλ' ὅτι σωα-
 ληθύνουσιν, ἡ διαρῶνται μεθ' ἑκαστὴν αὐτῇ τὸ ἀληθές,
 καὶ τὸ πύδου. διὸ τίς, ἀρὰ γε ἀνθρώπος πῖρῶτός ἐστιν,
 ἐρωτήσεως πύδουμένης, οὐτε ἡ ἀνθρώπος ἀρὰ οὐ πῖρῶ-
 τός ἐστιν, οὐτε ἡ τίς ἀνθρώπος ἀρὰ οὐ πῖρῶτός ἐστιν, ἐκ με-
 ταβίσεως κατὰ φασίς πύδου.

- » Αἱ δὲ κατὰ τὰς ἀόριστα ἀντικείμεναι ὀνόματα καὶ ῥή-
 » μαται. ὅσον, ὑπὸ τοῦ μὴ ἀνθρώπος καὶ τοῦ μὴ δίκαιος, ὡς
 » ποῦ ἀποφάσεις ἀνδρὸς ὀνόματος καὶ ῥήματος δόξαισι ἀν' ἡ
 » ναι, οὐκ ἐστὶ δέ. ἀλλ' ὅτι ἀνάγκη ἀληθύνει ἢ πύδουσαι τὴν
 » ἀπόφασιν. ὁ δὲ ἅπῳ οὐκ ἀνθρώπος, οὐδὲν μάλλον τοῦ ἐκ
 » πόντος ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ ἡ πόντι ἡ ληθύνει, ἢ ἐπύδου,
 » ἐὰν μή τι προστεθῇ.

Πρὸς μὲν τῷ συμπράσματι τοῦ δυνάμενος κειφαλαίου.

ποιῶν, ἡμᾶς τε προσεκτικώτερος πρὸς τὸ μὴ προχέρεως
 συγχωρεῖν ἀπὸ τοῦ πορί πινασί τ' προτάσεων συμβαίνον-
 τες, ὅτι καὶ ὑπὸ πασῶν τ' ὁμοίως λεγομένων ὡσαύτως ἔχει,
 προάγει τὸν λόγον ὡς εἰς ἐρώτησιν λεγομένων τῇ προτάσε-
 ων, καὶ φησὶν, ὡς εἴ πορ πρὸς τὸν ἐρόμενον καθεύκασα πιν-
 κατάφασιν ἀπλήν. ὅιον, τὸ, ἀρὰ Σωκράτης σοφός ἐστιν, ἀ-
 ληθές εἴη καθ' ὑπόθεσιν τὸ ἀποφῆσαι. τουτίσι, τὸ ἀποφα-
 πκὸν ἀπεκρίναται μόνον, καὶ εἰπὴν ὅτι οὐ. ἔπει πάντως
 ἀληθές ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὸ καταφῆσαι. τουτίσι, προτίξαστας
 τοῦ κατηγορουμένου τὴν ἀρνησιν, ποιῆσαι κατάφασιν ἐκ
 μεταθέσεως, καὶ εἰπὴν. Σωκράτης ἀρὰ οὐ σοφός ἐστιν, ἢ ἔκ
 ἀδίκος, ἢ οὐ πέρωτος, ἢ καὶ ἄλλων, ἢ ἀληθὲς ὁ λόγος. πρὸς
 δέ γε τὸν ἐρόμενον καθόλου πιν κατάφασιν ἀπλήν. ὅιον,
 τὴν, ἀρὰ πᾶς ἄνθρωπος σοφός; ἀληθές μὲν τὸ ἀποφῆ-
 σαι, καὶ ἀποκρίναται ὅτι οὐ. τὸ μόνον σωθῆναι πάλιν
 τὴν ἐρώτησιν, καὶ τὴν ἀπόκρισιν, καὶ ἀχηματίσαι εἰς μίαν ἐκ
 μεταθέσεως κατάφασιν τ', πᾶς ἀρὰ ἄνθρωπος ἔσσοφός ἐ-
 στιν, ἔκ ἐπὶ ἀληθείας. τούτου ὁ ἅπλον τὸ, ὑπὸ μὲν τ' καθεύκασα
 τῇ ἀπλή καταφάσει ταυτὸν δυνάσθαι τὴν ἐκ μεταθέσεως
 κατάφασιν, ὡς ἐπιδείχονμεν διὰ τῇ ἀρτίως παρεδεδω-
 μένων καλόνων, ψευδομένης ὅτις ἀπλῆς καταφάσεως,
 τὴν τε ἀπόφασιν αὐτῆς ἐξ ἀνάγκης ἀληθύνειν, καὶ τ' ἴσον
 αὐτῇ διασωμένην τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν. ὑπὸ τ' τῇ
 καθόλου, τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν, μὴ ἴσοδωαμῆν
 τῇ ἀντιφασκούσῃ πρὸς τὴν ἀπλήν κατάφασιν ἀποφά-
 σι, ἀλλὰ τῇ ὁμοτιᾷ πρὸς αὐτήν. ὁ γὰρ εἰπὼν, πᾶς ἄνθρω-
 πος οὐ σοφός ἐστι, ταυτὸν φέγγεται τῷ λέγοντι οὐδὲς ἄν-
 θρώπος σοφός ἐστι, χωρίζων ἀπὸ πάντων τῇ καθ' ἑκάστη
 ἀνθρώπων τὸ σοφός. ἀλλ' ἔμνον τὸ κατὰ πάντων κατη-
 γορεῖσθαι, τὸ σοφός ἀνθρώπων, ὅπορ ποιεῖ ὁ λέγων, ἔπᾶς ἀν-

ρισμένων, φανερόν ὅτι καὶ ὑπὲρ τῆν ἀδιορίστων προτάσεων
οἱ ἡμετέροι κατόνους προχωρήσουσιν, εἰ μὴ τὰς ὅλας προ-
τάσεις κατηγορουμένας λάβοιμεν, ἀλλὰ μόνω τὴν ἁχίστην
τῆν κατηγορουμένων πρὸς αὐτὰς ὑποκειμένους ποι-
λυπραγμονοίμεν. πᾶν γὰρ τὸ μὴ ὄν δίκαιον, ἀνάγκη εἶ-
ναι μὴ δίκαιον. καὶ πᾶν ὃ εἰς μὴ δίκαιον, ἀνάγκη μὴ εἶναι
δίκαιον, τοῦ εἶναι ὅταν ὑπὲρ μὴ ὄντος λέγηται κατὰ συμβε-
βηκὸς κατηγορουμένου. καὶ πᾶν ὃ εἰς μὴ δίκαιον, ἀνάγκη
μὴ εἶναι δίκαιον, καὶ καὶ ὁ Εὐλείτης σοφὸς, ἐν τῷ σοφίστῃ δι-
αφέρει δὲ αὐτὸ ἀποφαίνεται.

- ” Φανερόν δὲ καὶ ὅτι ὑπὲρ τῆν καθέκαστα εἰ ἀληθὲς ἐρωτη-
” θέντα ἀποφῆσαι, ὅτι καὶ καταφῆσαι ἀληθὲς. οἷον, ἀρχὴ γέ-
” Σωκράτης σοφός; οὐ. Σωκράτης ἀρχὴ οὐ σοφός. ὑπὲρ δὲ
” τοῦ καθόλου, οὐκ ἀληθὲς ἢ οἰμῶς λεγομένη. ἀληθὲς δὲ ἢ ἀ-
” πόφασις. οἷον ἀρχὴ γέ πᾶς ἀνθρώπος σοφός; οὐ. πᾶς ἄ-
” ρα ἀνθρώπος οὐ σοφός. ταῦτο γὰρ ψεύδους. ἀλλὰ τὸ, ὅτι πᾶς
” ἀρχὴ ἀνθρώπος σοφός, ἀληθὲς. αὕτη δὲ γέ ἐστιν ἡ ἀντικειμένη
” νη. ἐκείνη δὲ ἡ ἐναντία.

Αὐτὸ ἐλέχθον ἐστὶν τοῦτο τὸ βεβαῖον τῷ προσεχῶς παραδε-
δομένῳ, καὶ δι’ ἐκείνης λαμβάνον τὴν πίσιν. πρότερον μὲν
γὰρ ἐδίδασκον ἡμᾶς ποῖα ἀληθὲς καταφάσκει συναλεθού-
σιν ἀπόφασις, ὁμοίως αὐτῇ κατὰ τὸ ποσὸν ἐχέσθαι. νῦν δὲ
δίδασκει ποῖας μὲν ἀπλῆς καταφάσεως ψευδομένης, τῇ
ὑπὲρ τῆ αὐτῆν ὅρων, καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ποσὸν λεγομένην ἐκ με-
ταθέσεως καταφασιν, ἀληθὴν ἀνάγκη, ποῖας δὲ ἀδιώα-
τον. καὶ φησὶν, ὅτι ὑπὲρ μὲν τῆ καθέκαστα ψευδομένης τῆς ἀπ-
πλῆς καταφάσεως, τῇ ἐκ μεταθέσεως καταφασιν ἀνάγκη
καὶ ὅτι ἀληθὴν. ὑπὲρ δὲ τῆ καθόλου ὡς καθόλου, συμψεύδεται
ἀνάγκη τῇ ἀπλῇ καταφάσει τῇ ἐκ μεταθέσεως. ἦτοι καὶ
πρὸς τὰς διαλεκτικὰς σωστοῖας χρήσιμον τὸ βεβαῖον,

παντὶ τῷ ἀορίστως ἐξ ἀρχῆς κατηγορηθέντι τὸ ὑπακείμενον
 ὑπάρχεν, μετέχον μὲν αὐτοῦ τῆς ἀορισίας, οὐ μὲντοι
 συμπαρεκτινέναι αὐτῷ διωάμενον. οὐ γὰρ δολογον, ἐπεὶ
 δὴ παντὶ λείβω τὸ μὴ δίκαιον ὑπάρχεν, καὶ καὶ παντὶ
 μὴ δίκαιῳ τὸν λείβον ὑπάρχεν. τοῦ γὰρ λείβου τὸ μὴ δίκαι
 ον, ὡς πλέον. εἰ δὲ προσφέρει τὰ κατ' ἀρχῆς τοῦ τριῖς
 του τμήματος ἡρημένα πρὸς τῆς ἀκολουθείας τὰ ἀπλῶν
 προτάσεων, καὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως, καὶ ἐπὶ τῶν εὐρημα
 τῶν, ἐν οἷς ἐδείκνυμεν τῆς, ἀνθρώπου οὐ δίκαιος ἐστίν.
 ἀορίστου καταφάσεως, ὡς πλέον οὖσαν τὴν ἀνθρώπου δίκ
 καιος οὐκ ἐστίν. ἀπλῶς ἀποφασιν, ἐφισκνέτω ὅτι οὐκ αὐτὴν
 καὶ αὐτὴν τὴν τοῦ ἀορισμένου κατηγορουμένην ἀποφασιν ἀ
 ποφαίνομεν ὡς πλέον οὖσαν τῆς τοῦ ἀορίστου καταφάσε
 ως. οἷον, τὸ δίκαιος ἐκ ἐστίν, τὸ οὐ δίκαιος ἐστίν. τοῦτο γὰρ ἔ
 δοξας, ἀλλὰ τοὺς ὅλας προτάσεις κατηγορουμένας λαμβά
 νοντες, τὴν ἡρημέναν ἀποφασιν τῆς καταφάσεως ὡς πλε
 ον οὖσαν κατελαμβάνομεν, διότι ἡ μὲν ἀποφασίς, καὶ ὡς
 τῶν ὅλων μὴ ὄντων ἀνθρώπων, ἀληθής. οἷον, ὡς τοῦ κινῶ
 ἀποφαινομένη αὐτὸν μὴ εἶναι ἀνθρώπον δίκαιον. ἡ δὲ κα
 τὰ φάσις, ἔσθ' ὅτι κατηγορεῖ αὐτοῦ τὸ μὴ δίκαιον,
 ἀλλ' ὅτι τὰ παρὰ τὸν ἀνθρώπον, ἀνθρώπου εἶναι μὴ δικά
 ουσ ἀποφαίνεται. μάλλον οὖν ἐχρῆν ἀπορεῖν πῶς σωείσει
 τὰ ταῦτα τοῖς πρὸς τὸ πέρας τοῦ πρώτου τῶν ἀνελυτικῶν
 λεγομένων, ὅτι τῷ μὲν ὄντι μὴ ἴσθαι, ὑποκείται τι. καὶ τοῦ
 τό ἐστίν τὸ ἀνίστασθαι, τῷ δὲ μὴ ὄντι ἴσθαι, ἐδέν. πρὸς ὃ δηλονότι
 φησομεν, ἐφ' ὧν τὸ ἐστίν καὶ αὐτὸ κατηγορεῖται, ταῦτα διορί
 ζεσθαι τὸν Ἀριστοτέλῳ. τῇ μὲν οὖν φησὶ τῶν διὰ νουθεσίαν
 ἐκείνως παραγομένων, ταῦτα κεχαρίσθαι τοῖς δὲ ὅπως ἐν
 ἐφισκνέναι δυναμένοις, ἐκ ἀναγκαιῶς δόξει διατρέβην ὁ λό
 γος περὶ πᾶσιν μερακιώδης ἐνδοχλήσις. τούτων δὲ διωρί

οὐτε κατ' ἄλλον πηχὶ ἀριθμὸν λέγεσθαι δυνάμενον, ὥς ὁ Ε'
 λείπτης ξένος διόρισεν. οὐ γὰρ λίγον λίγου σιωπάπην ἐστὶ, τὸ
 μονάδα, ἢ ἀριθμὸν, τῷ μηδαμῶς ὄντι συμπλῆκην. οὐ μέν-
 τοι κατηγορεῖν πηχὶ ἐγχερούμεν, τοῦτο προεπινυνόησαι πα-
 ρ' ἡμῶν ἀρχή, καὶ ἡτοιμῶς ψιλῇ τῇ φαστασίᾳ τὴν ὅλην
 ἔχεν ὑπόστασιν, ἢ καὶ πρὸ τῆς ὑπινόισις τῆς ἡμετέρας, αὐτὴ
 τὸ καθ' αὐτὸ ὑφίσταται. ὅλως τὴν χρὴ μὴ ἀγνοῖν τὰς ἐν τῷ
 τρίτῳ τῇ μετὰ τὰ φυσικὰ παγκάλως ἐρμηνεία, ποῦ τοῦ
 θείου ὄντος εἶναι τοῦ πρώτου ὄντος τὴν δυνάμιν ἐκτενομέ-
 νην, οὐ μόνον ἄχρι καὶ τῆς αἰδεῖου παντάπασιν ὕλης, ἀλ-
 λὰ καὶ τῇ σερήσει, καὶ τῇ ἀποφάσει, καὶ αὐτοῦ τοῦ
 μὴ ὄντος, εἴ πορ καὶ τὸ μὴ ὄν λέγομεν αὐτὸ τοῦτο εἶναι μὴ
 ὄν. εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ μὴ δυνάσθαι τὴν ἀόριστον κατὰφασιν τοῦ
 τὸν τὸν τρόπον ἀντιπρίφην, ὅ πορ ἢ ἀπλὴ ἀπόφασις, μὴ δὲ
 τὴν ἀπλὴν κατὰφασιν, ὅ πορ ἢ ἀόριστος ἀπόφασις, διὰ τὸ
 φορὸν αὐτῇ τὴν δυνάμιν ἀποφαίνην ὑπολαμβάνοι, διὰ
 καὶ πορὸν αὐτὸ τοῦτο αὐτὸθεν ὑπὸ πῶς ἐκ τοῦ διαφορὸν
 εἶναι τῶν προτάσεων τὸ ποῖον. πῶς γὰρ ἀν ποτὶ ἀπαρὰ λ-
 λάκτους ἢ αὐτὴ γίνοιτο ἀπόφασις κατὰφάση; ἀλλ' οὐτε
 τοῦτο ἀξιώσεται ἀν τις, οὐτε τὰς ἀντιπροφάς αὐτῶν ὅλων
 γον ὁμοίως εἶναι, διὰ τὸ ὑπὸ τῶν αὐτῶν αὐτὰς ἀληθεύειν. ἢ
 μὲν γὰρ καθόλου ἀπόφασις διακρίσιν παντὶ τῶν σῶ-
 ματομένων ὑπ' αὐτῆς πραγμάτων δηλοῦσα, δι' αὐτὸ τοῦ
 το πρὸς ἑαυτὴν ἀντιπρίφει. τὸ γὰρ ἀπεξουχισμὸν, ἀπὸ
 ζουκται. ὅιον, λίθου τὸ παντὸς, τὸ δίκαιον. καὶ δικάϊον
 παντὸς, ὁ λίθος. ὁ μὲντοι καθόλου κατὰφασις, οὐκ ἐπὶ
 τοῦτο ἐπαγγελισμὸν, ἀλλὰ τὸννατῖον, σώθισιν τινὰ
 τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἐμφαινόντα, καὶ
 ἀόριστον τι σιωδῇ πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ἀντιπρίφει οὐχ
 διὰ τὴν αὐτὴν πρὸς ἑαυτὴν, ἐπεὶ δὲ ἀναγκάζεται λέγειν

ἄριστα. φανερόν ὅτι ἀπικημένως αὐτοῖς ἔξει κατὰ τὸ
 ψευδεῖν, καὶ τὸ ἀληθεύειν. τὸ γὰρ εἶναι οὐ δίκαιος, ἔμ
 νον ὑπὸ ἀνθρώπων ἀδίκων, ἢ μέσῃ ἔξιν ἔχοντων, ἢ καὶ
 μήπω πεφυκότων μεταχην ἀληθές, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ λίθου,
 ἢ τύχοι, καὶ τοῦ πολυβρυλλήτου τραγελάφου. εἰ δὲ πῶ
 ρας εἶναι ὑπολαμβάνοι τὸ πόρι τῆς τῶν μὴ ὄντων τὸ εἶναι
 ἀληθὲς λέγεσθαι, καὶ εἰς τὸ εἶναι πάντως ἡγοῖτο μεταπί
 πῃν, οὐκ ἀπὸ τοῦτο κατηγορεῖται, μαρτυρεῖται πρῶτον μὲν
 ὅτι κακῶς τὰ πόρι τοῦ μὴ εἶναι ἀποφατικῶς τὴν τοιαύτην
 πρότασιν λεγόμενα, ὑπὸ τὸ μὴ ἀληθεύειν αὐτὴν μεταφί
 ρην, ἀποφασισμῶ γὰρ εἰκότως λέγεται μὴ εἶναι, διό
 τι ὁλῶς εἶναι τι ἀποφαίνεται, εἰ καὶ ἄριστον, οὐ μὴν διὰ
 τοῦτο ἢ ψευδῶς αὐτὴν λέγεσθαι φήσομεν, ἢ τῶν ὄντων
 ποιεῖν τὸ πρᾶγμα, οὐκ κατηγορεῖται. ἡ μὲν γὰρ αὐτὸ μὲ
 νον καθ' αὐτὸ τὸ εἶναι κατηγορεῖτο τοῦ μὴ ὄντος. οἷον, τρα
 γελάφος εἶναι, εἰλέμετο αὐτὸ. νῦν δὲ τὸ ὅλον τοῦτο λέγε
 ται ὑπάρχεν αὐτῷ τὸ εἶναι μὴ τοιαῦδε, οἷον μὴ δίκαιος, οὐ
 μέντοι τὸ ἀπλῶς εἶναι. κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ ἐνταῦθα
 τοῦ τραγελάφου κατηγορεῖται τὸ εἶναι, ὥς πορ ἐν τοῖς ἐξῆς
 ἐνήσσει πόρι τῆς προτάσεως τῆς λεγούσης ποιητὴν εἶναι τὸν
 μικρὸν ὄντα Ὁμηρον. καὶ οὐδὲν ἦπεν ὑπὸ τούτων ἀληθὲς εἶ
 ναι ἢ πρότασις, εἰ πορ ἐπὶ τινος τῶν ὄντων μὲν, μὴ δεκ
 τικῶν δὲ, ἢ τὸ μὴ ἔχοντων δικαιουσίων ἀνθρώπων. οἷον, οἶ
 ταν εἰπώμεν, ὁ λίθος οὐ δίκαιός ἐστιν, ἢ ὁ ἄνθρωπος οὐ δίκαι
 ος ἐστιν. εἰ δὲ ζητοῖν τῷ ὁποῖόν ἐστι τραγελάφος τὸ μὴ
 δίκαιον ὑπάρχεν, λέγοντες ἀληθεύομεν, τῷ ὑπιννοσμένῳ πε
 ρὶ ἡμῶν φήσομεν, καθ' οὗ τὸ δοξασθόν, καὶ τὸ ὀνομασθόν, καὶ
 τοι ὠρισμένα ὄντα, κατηγοροῦντες, ἀληθῶς ἐροῦμεν. τὸ
 μὲν γὰρ μηδεμῶς ὄν, οὐτε δοξασθόν ἐστιν, οὐτε ὀνομασθόν, οὐ
 τε ἄλλῃ τινὰ κατηγορίᾳ ὑπερδυσχερύνον, ὥς ἔτι ἐνικῶς,

ἀποροῖν πῶς ὡς τῇ μὴ ὄντων ἀρμόσουσιν οἱ προηρημένοι
 ποῦ τῆς ἀκολουθείας τῇ προτάσεων καὶ ὁδῶν. οἷον, ὡς
 τραχιάφου, τὴν μὲν ὅτι καθόλου ἀπόφασιν τὴν ἀπλῶς,
 ἀληθύνει ἐπ' αὐτοῦ λέγουσα, μηδενὶ τραχιάφου τὸ δὲ
 καιὸν τυχὸν ὑπάρχειν. τὴν δὲ καθόλου κατὰ φασιν τὴν ἐκ
 μεταθέσεως, ψεύδεται παντὶ ὡς ὑπάρχειν τὸ μὴ δὲ
 καιὸν ἀποφαινομένην, δέον καὶ ταύτην ἀληθύνει, εἴ πορ ἂν
 μίμῃ πῶς ἦχον οἱ παρὰ δεσμοῖσι καὶ ὁδῶν. Πρῶτον μὲν
 ἀκούει τοῦ Ἀριστοτέλους, οὐ μόνον ἐν τοῖς ἀποφασι
 νομοῖσι τῇ τε κατὰ μέρος ἀπλῇ κατὰ φάσει, τὴν ἐκ με
 ταθέσεως ἀπόφασιν, τὴν κατὰ μέρος ἀκολουθῶν, καὶ ἀν
 τιστρέφειν ἐξ ἀνάγκης πρὸς αὐτὴν, δίδων φησι, τῇ δὲ ἐπ
 τὴν ἀνθρώπου δίκαιος, ἢ ἀντικειμένη ὅτι οὐ πᾶς ἐστὶν ἀν
 θρώπος οὐ δίκαιος. ἀνάγκη ὅτι ἦναι πινά, δηλονότι δὲ
 καιὸν, εἴ πορ ἢ ἀποφασίς ἀληθής. ἀλλὰ καὶ ἐν οἷς ποῦ τῆς
 ἀκολουθείας τῇ ἐξ ἀορίστου ὑποκειμένου προτάσεων διορίζε
 ται, κίερα ὅτι τῇ καθόλου ἀπλῇ ἀπόφασιν, σημαί
 νει τὸ αὐτὸ ἢ ἐκ μεταθέσεως καθόλου κατὰ φασιν. τὸ ὅτι
 πᾶς φησιν οὐ δίκαιος οὐκ ἀνθρώπος. τῷ οὐδὲ δὲ δίκαιος
 οὐκ ἀνθρώπος. τὸ αὐτὸ σημαίνει, τῇ αὐτῇ δηλονότι βίω
 ρουμένων καὶ ὡς τῇ ὀρισμένον ἔχουσιν τὸν ὑποκείμενον
 καθόλου προτάσεων. οὐ ὅτι παρὰ ὅτι ὑποκειμένους δια
 φορὰ τὴν σημαίνει ποῦ τῆς ἀκολουθούσας ἀλλήλαις προ
 τάσεως. ἐπὶ ταῖς ἐννοήται ὅτι μάχεται ταῖς κοιναῖς ἐννοίαις,
 ἦναι τι φάσκων, ἢ τῇ ὄντων, ἢ τῇ μὴ ὄντων. ὁ δὲ αὐτὸς
 ταῖς εἶναι μὴ τε τὸδε, μὴ τε μὴ τὸδε. οἷον, μὴ τε ἀγαθόν, μὴ
 τε μὴ ἀγαθόν. πάντων ὅτι τῇ οὕτω κατὰ φασκομένην,
 τὰ μὲν ὀρισμένα, ὡς μόνων ἀληθύνονται τῇ δὲ ἔχεται αὐ
 τὰ πεφυκότων, ὅταν κατ' ἐνέργειαν αὐτῇ μετρίχουσιν,
 ὡς τῇ παρ' ἐκείνα πάντων ψεύδεται ἀνάγκη. τὰ δὲ

αὕτη ἀρχὴ ἐκείνη ἐΐεται. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ποίησιν ἄλλ
 λη προτάσῃ, εἴτε ὠρισμένον, εἴτε ἀόριστον ἔχούσῃ τὸν ὑπὸ
 ποκλήμῃον, τὴν ἀκολουθοῦσαν διήσεις. Συμβαλομένη
 τῇ ἡμῖν οἱ κανόνες οὗτοι καὶ πρὸς τὰ ἐφεξῆς ρηθένσμεν
 να παρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους ποῦ τῆς ἀκολουθείας τῇ ἐξ ἀο
 ρίστου ὑποκείμενου προτάσεων. ὡς μὲν οὖν τῇ προσδιωρι
 μένῃ, οὐ μόνον ταῖς καταφάσεσιν ἐπεὶ συμβαίνει τὰς
 ἀποφάσεις, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀποφάσεσι, τὰς καταφάσεις,
 ὅπου καὶ αὐτὸς ἐδήλωσε μετὰ τὸ παραθεῖναι τὴν μερικὴν
 ἀπόφασιν, ἐπαγαγὼν τὸ. ἀνάγκη γὰρ εἶναι τὴν ἀ. εἴπερ δὲ
 ἀρχὴ ὡς τῇ ἀπροσδιωρίστων ταῖς μὲν καταφάσεσιν ἐΐον
 ται αἱ ἀποφάσεις, ταῖς δὲ ἀποφάσεσιν οὐ πάντως αἱ κα
 ταφάσεις. καὶ τοῦτο ἐκόντως, ὡς τούτων μὲν γὰρ διὰ τὸ
 ἀδιόριστον τῇ ὑποκείμενῃ, καὶ ἐπ' ἄλλου πινὸς παρὰ τὸ ση
 μαινόμενον, ὑπὸ τοῦ ὑποκείμενου τὴν ἀποφατικὴν ἐγχα
 ρῇ πρότασιν ἀρμόττειν. ὅσον, ὁ κύων οὐκ ἐστὶ δίκαιος ἀνθρώ
 πος. ὡς δὲ τῇ προσδιωρισμένων, ἐξ ἧν καὶ τὰ παραδείκ
 ματα παρέλαβον ὁ Ἀριστοτέλης, οὐκέτι τοῦτο γίνεσθαι
 δυνάμενον, ἐπεὶ οὐκέτι φυλάξομεν τὴν προσδιωρισμένῃ,
 ἀλλὰ καὶ τῷ κατηγορουμένῳ σωτήρομεν τὸν προσδιωρι
 σμόν, ὅταν ἡπώμεν. ὁ κύων οὐδέ τις ἀνθρώπος δίκαιός ἐστιν.
 ὡς μόνον οὖν τῇ ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἀτόμων τοῦ ὅτι ταῖς
 προσδιωρισμέναις καθόλου κατηγορουμέναις λέγεσθαι δυνα
 μένου, συμβαίνει τῇ λαμβανομένων κατὰ τὸν ἡρημένον
 τρόπον προτάσεων, ἐκαστέρῃ ἐπεὶ τῇ λοιπῇ. ὡς δὲ τῷ
 τῇ δὲ ἐστὶ τις ἀνθρώπος δίκαιος, ἢ ἀντικείμενη, ὅτι οὐ πᾶς
 ἐστὶν ἀνθρώπος οὐ δίκαιος, φανερόν ὅτι τὸ ἀντικείμενόν ἡ
 γη, πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς κατηγορηθῆναι καθόλου κατάφα
 σιν, τὴν πᾶς ἀνθρώπος οὐ δίκαιός ἐστιν, ἢ ἀντικαταφά
 σιν, ἢ οὐ πᾶς ἀνθρώπος οὐ δίκαιός ἐστιν. Εἰ δὲ τις

βαλῶν, ἢ ἀπὸ τῆς πρὸς τὰ μέρη αὐτῶν θεωρουμένης διαφο-
 ρᾶς, ἢ ἀπὸ τῆς πρὸς ὅλας αὐτάς. Ἐπὶ δὲ δύο μὲν τῶν
 προτάσεων τὰ μέρη, ὅτε ὑποκείμενος ὅρος, καὶ ὁ κατηγορού-
 μενος, δύο δὲ καὶ τὰ πρὸς ὅλας αὐτάς, ὥς ὅλας θεωρούμε-
 να, τότε ποῖον αὐτῶν, καὶ τὸ ποσόν, τιτραχῶς συμβαίνει
 λαμβάνεσθαι τὰς τῶν προτάσεων ἀντιθέσεις. Ἀπὸ μὲν
 γὰρ τῶν ὑποκείμενων, διαιρούμενος αὐτάς, ἱεῖς ἢ ἀρισμέ-
 νον ἔχεν τὸν ὑποκείμενον, ἢ ἀόριστον. Ἀπὸ δὲ τῶν κατη-
 γορουμένων, ἢ τοι ἀπλᾶς ἦναι, ἢ ἐκ μεταθέσεως. Καὶ
 πάλιν κατὰ μὲν τὸ ποσόν, τὴν διαίρεσιν αὐτῶν ποιούμει-
 νος, ἱεῖς. τὰς μὲν, εἶναι καθόλου. τὰς δὲ, μερικᾶς. τὰς
 δὲ, ἀορίστους, ἢ καθ' ἑκάστη. Κατὰ δὲ τὸ ποῖον, τὰς μὲν,
 καταφάσεως. τὰς δὲ, ἀποφάσεως. Τούτων οὖν οὕτως
 ἔχόντων, ἀποβλέπεν παρικελδύνετο πρὸς τὴν προτιθέ-
 σαι πρότασιν, ἢ βουλόμεθα τὴν ἀκολουθοῦσαν εἶναι πᾶς ἢ
 χη καθ' ἑκάστην τούτων, καὶ ἀποφάνεσθαι τὴν ἐπομένῃ
 αὐτῇ ταύτην εἶναι, τὴν κατὰ μὲν τὸν ὑποκείμενον ὅρον, καὶ
 κατὰ τὸ ποσὸν ὁμοίως αὐτῇ ἔχουσιν. κατὰ δὲ τὰ λοι-
 πὰ ἄμφω, διαφόρως. προκείμενῳ γὰρ εἶναι τῇ πᾶς ἀν-
 θρώπου δίκαιός ἐστιν, ἢ ζῶόν ἐστιν, ἵνα καὶ ἀληθείας μετέ-
 χῃ ὁ λόγος, τὴν ἀκολουθοῦσαν. καὶ μάλιστα, ὅτι οὐδὲ τίθη-
 σι τοιαύτης προτάσεως παράδειγμα ὁ Ἀριστοτέλης. οὐδ'
 κοινῇ ἐπὶ αὐτῇ ἄρισμόν τι ἔχει τὸν ὑποκείμενον, καὶ ἐστιν
 ἀπλῆ, καὶ ἐπὶ καθόλου, καὶ καταφατικῇ, δεήσει ἔπειτα
 αὐτῇ πρότασιν, ἄρισμένον ἔχουσιν τὸν ὑποκείμενον, οὐδ'
 κί τι δὲ ἀπλῶ, ἀλλ' ἐκ μεταθέσεως. καὶ πάλιν καθόλου
 μὲν καὶ αὐτὴν οὔσαι, οὐκ ἐπὶ μέντοι κατὰ φασιν, ἀλλ' ἂν
 ἀπόφασιν. ποῖα οὖν ἐστὶ πρότασις ἐξ ἄρισμένου τοῦ ὑ-
 ποκείμενου ἐκ μεταθέσεως καθόλου ἀπόφασις; δῆλον δ' ἢ
 ἢ λέγουσα, οὐδὲς ἀνθρώπου οὐ δίκαιός ἐστιν, ἢ οὐ ζῶόν ἐστιν.

ἄνθρωπος δίκαιος. ἀρχὴ γὰρ εἶναι πᾶν.

Καὶ ἀρχὰς μὲν τῆς θεωρίας τῇ ἐκ τρίτου προσκα-
τηγορουμένῃ προτάσεων ἐδιδασκόμεθα ὅπως ἔχουσιν
αἱ ὅλαι αὐτῇ ἀντιφάσεως τῆς πρὸς ἀλλήλας τάξεως τε,
καὶ ἀκολουθείας. καὶ παρεβλήθη τὰ μέρη αὐτῇ πρὸς
ἀλλήλας. ἡ μὲν καθόλου ἀπλὴ κατὰ φασιν, πρὸς τὴν ὑπὸ
μέρους ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν, ὡς ἐπομένῃ, καὶ ὑπὸ
πλείον αὐτῆς οὖσαν. ἡ δὲ καθόλου ἐκ μεταθέσεως κατὰ
φασιν, πρὸς τὴν ἀπλὴν ἀπόφασιν, ὡς τὸν αὐτὸν τρόπον
ἔχουσιν πρὸς αὐτήν. νῦν δὲ παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Ἀριστο-
τέλης τὰς ποσὸν μὲν τὸ αὐτὸ ἔχουσας προτάσεις, ἐπο-
μένας μὲντοι ἀλλήλαις, οὐκ ἐπὶ ὅλῳ ἀντίφασιν πρὸς ὅ-
λῳ παρεβλήων, ἀλλ' ὡς πορ' εἶρηται, μίᾳς μόνῃς προτά-
σεως, πρὸς μίαν προτάσιν τὴν συμφωνίαν θεωρῶν.
Ἀκολουθεῖν οὖν φησι. τῇ μὲν, πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος
ἐστίν. τὴν, οὐδεὶς ἐστίν ἄνθρωπος δίκαιος. τῇ δὲ, τίς ἄν-
θρωπος δίκαιός ἐστιν. τὴν, οὐ πᾶς ἄνθρωπος ἐστὶ δίκαιός ἐστιν.
δὴλον γάρ φησιν ὅτι τούτου ἀληθοῦς ὄντος τοῦ, οὐ πᾶς ἄν-
θρωπος ἐστὶ δίκαιός ἐστιν. ἀρχὴ εἶναι πᾶν ἄνθρωπον δίκαι-
ον. φουδὸς γὰρ οὖσης τῆς, τίς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν. ἐκ
ἀληθὲς ἡ, οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος. ὅπου ὑπέκεντο, ἀλλ'
ἡ μαχομένη πρὸς αὐτήν, ἡ πᾶς οὐ δίκαιος. ὡς τε ἀκολου-
θοῦσιν ἀλλήλαις αἱ κατὰ μέρος προτάσεις, ὡς πορ' αἱ καθό-
λου. ὁ μὲν οὖν Ἀριστοτέλης παραδείγματα μόνᾳ παραβέ-
ματος ἡμῖν πηγῶν ἐκολουθοῦσῶν ἀλλήλαις προτάσεων, ἀπ-
πηλάχῃ τοῦ θεωρήματος. ὁ δὲ γε ἡμεῖς πρὸς καθήκων, καὶ
διεργήτης, καὶ ὅπως ἡμῖν πάντῃ τεχνικοὺς παρεδίδου, κα-
θὸς οἷόν τε πάσῃ τῇ προθέσει προτάσῃ τὴν ἀκολου-
θοῦσαν διῆν. ἐπὶ γὰρ αἱ προτάσεις, καὶ ὡς ὅλαι θεω-
ροῦνται, καὶ μέρη ἔχουσι, τὰς ἀντιθέσεις αὐτῇ ἐλάμ-

δε μαχομένοσ' πρὸς αὐτὰς ἀντιφάτικῶς, σωτρίχην ποί-
 τε ἀλλήλων, διὰ τὸ ποτὶ δηλον ὅτι σημαῖνον τὸ κατὰ μόνω
 τὴν ἐνδεχομένην ἕλῳ ὑπάρχεν αὐταῖς τὸ συναληθύνειν.
 ἡμεῖς μὲν οὖν ὡς ἔρηται, διηρημένως ἀκούομεν τὸ· οὐτὶ ἀ-
 ληθεὺς ἄμα, οὐτὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ. τὸ μὲν λαμβάνοντ' ἐπὶ
 αὐτῇ τῇ λόγων, τὸ δὲ, ὑπὸ τῇ σημανομένην ὑπ' αὐτῇ πρα-
 μάτων· συμβαίνει δὲ ταῦται σωτρίχην ἀλλήλοισι· ἡ γὰρ
 ἄμα ἀληθεὺς οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς κατηγορούμενα τῶ
 αὐτῷ ἄμα ὑπάρχουσι, καὶ τὸ ἀνάπαλιν· καὶ δὴλον ὅτι τὸ
 ἄμα ἵνα ἀληθεὺς ὅν λόγους, αἶπον γίγνεται τὸ τὰ πράγ-
 ματα συναπέρχην· ἔπειτα δὲ καὶ τὸ οὐτε, καίτοι δις πα-
 ραληφθέν, παρέλκεν ὑπολαμβάνοντ' ἐν ἀμφοτέρων, τοῦ τε
 ἄμα, καὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ, ποτεγράφειν φασι τὸ χαρα-
 κτηρίζον τὴν ἀντίθεσιν τῇ τοιούτων προτάσειν· ἄμα τὸ
 γὰρ ἀληθεὺς διώκεται ἵνα αἰ φασιν αἰ προτάσεις, μὴ ὑπὸ τοῦ
 αὐτοῦ λαμβανέμεναι· οἷον, πᾶς ἀνθρώπος δίπους· οὐδὲς
 ἵππος δίπους· καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μὲν ἀληθεὺς, οὐ μὲν
 τοι ἄμα, ὡς ὅταν λέγωμεν, πᾶς ἀνθρώπος, ὑπὸ τοῦ χρυσῆ
 λεγομένου γινέσθαι, δίκαιος· οὐδὲς ἀνθρώπος, ὑπὸ τοῦ σιδ-
 ροῦ λεγομένου γινέσθαι, δίκαιος, καίτοι τοῦ τε Ἀριστοτέλους
 κατ' ἀρχὰς παραδόντος ἡμῖν ποῖας ἀξιοῖ ἀντικεῖναι ἀλ-
 λήλων προτάσεις, ὅτι πᾶς τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ αὐτοῦ, καὶ
 τὰ ἐξῆς τοῦτοιοι, καὶ τῆς κατὰ χρόνον ἐξαλλαγῆς, ποτε μὲν
 τὴν φύσιν κατ' ἕκαστα θεωρεῖναι διωκόμενης, ἐν δὲ τοῖς κα-
 θόλου, χάραν οὐδεμίαν ἐχούσης, εἰ μὴ μέθοιμεν τοῖς μυ-
 θικοῖς πλάσμασι χρῆσασθαι πρὸς ἀντιστοίχῳ τῇ ἐν ἑαυ-
 τῷ ἀποδεχόμενων.

- » Α'κολουθοῦσι δὲ καὶ αὐταί· τῇ μὲν, πᾶς ἔστιν ἀνθρώπος
 » οὐ δίκαιος· ἡ, οὐδὲς ἔστιν ἀνθρώπος δίκαιος· τῇ δὲ, ἔστιν οὐ
 » πᾶς ἀνθρώπος οὐ δίκαιος· ἡ ἀντικειμένη, ὅτι ἐπὶ τίς ἀν-

ἀνθρώποις ὑγιαίνει, ἐκότες συμπραϊνόμενος φησιν, ὥς τε
τὸ πᾶς, ἢ τὸ μηδεὶς, οὐδὲν ἄλλο προσημαίνει, ἢ ὅτι καθό-
λου τοῦ ὀνόματος ἢ κατὰ φασίς, ἢ ἀποφασίς. τουτέστι, κα-
τὰ πάντων τῶν μετεχόντων τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου,
ἢ κατὰ φύσιν τὸ κατηγορούμενον, ἢ ἀποφασικὸ καθόλου
ἀποφανόμενος. Διακρινόμενων οὖν κατὰ μόνα ταῦτα ἡ
ἀντικειμένων ἀλλήλαις προτάσεων, τὰ ἄλλα φησὶ τὰ αὐ-
τὰ δὲ προστιθεῖναι, παρὰ κελυθόμενος ἡμῖν τὸν τε ὑποκεί-
μενον ὅρον, καὶ τὸν κατηγορούμενον τὸν αὐτὸν φυλάττων ἐν
ταῖς ἀντιφασκούσαις προτάσεσιν.

- » Ἐπὶ δὲ ἐναντία ἀποφασίς ἐστὶ τῇ, ἅπαν ἐσιζῶν δὲ
» καιον, ἢ σημαίνουσα ὅτι οὐδὲν ἐσιζῶν δίκαιον. αὗται μὲν
» φανερόν, ὅτι οὐδέποτε ἔσονται ἀληθεῖς, οὔτε ἅμα, οὔτε ὑπὸ
» τοῦ αὐτοῦ. αἱ δ' ἀντικείμεναι ταῦται, ἔσονται ποτε· οἷον,
» οὐ πᾶν ἐσιζῶν δίκαιον. καὶ ἐστὶ τίς ζῶν δίκαιον.

- Μέλλων ἐν τοῖς ἐξῆς ὁ Ἀριστοτέλης παραδιδόναι κα-
θόλου πινὰ ἀποφασιν ἀκολουθοῦσαν καθόλου πινὶ καταφά-
σιν, τὴν ἀπλήν τῇ ἐκ μεταθέσεως, καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως
τῇ ἀπλή, προλαμβάνει διὰ τούτων ἐκότες, καὶ διορίζε-
ται, ὅτι κατὰ πόρον τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμέ-
νου προτάσεων τὰς καθόλου ὥς καθόλου ἐναντίας προση-
γέρουσι, καὶ συμφέροντα ἀλλήλαις ἀπεφύλατο, τὰς δὲ
ἀντιφασκούσας πρὸς αὐτάς, σωαληθύνει ἀλλήλαις, ἐν
» οἷς εἶπε, Διὸ ταῦται μὲν οὐχ ὁδόν τε ἅμα ἀληθεῖς εἶ-
» ναι, τὰς δὲ ἀντικείμενας αὐταῖς ἐνδέχεται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ.
τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὑπὸ τῶν νυνὶ προκειμένων ἔς ἐπίσκε-
ψιν προτάσεων τῶν προσκατηγορουσῶν τὸ ἐστὶ. τὰς μὲν
καθόλου, τὰς μηδεμίαν ἔχουσας ποδὶ ὅτι ὅρους διαφο-
ρὰν, ἀξιότι μὴτε σωαληθύνει ποτὲ ἀλλήλαις, μὴτε σημαί-
ναι τὰς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ σωτρέχων ἅμα διωαμείνας. τὰς

τοῦ μὴ ἄλλον τρόπον γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις. ἡπὼν μὲν
 τοι μὴ χρῆναι τῆς, πᾶς οὐκ ἀνθρώπος ὑγιαίνει, λείψαν ἀπο-
 φασιν τὴν, οὐ πᾶς ἀνθρώπος ὑγιαίνει. τὴν αὐτίαν τοῦτου
 προσέθεσιν οὐθὺς ἐπαίγων, τὸ ὅτι πᾶς, οὐ τὸ καθόλου σημαί-
 νει, ἀλλ' ὅτι καθόλου. ὅτι πορ' ὅτι μὴ δηλοῖ τῷ φιλοσόφῳ,
 διὰ τῆν πρότερον ἐρημίναν παρεκ்சάμεσθαι, τὸ ῥησθέντων
 αὐτὸ τοῦτο ἐξηγησάμεσθαι. Παρήλκωπαι δὲ νῦν ὡς δη-
 λώπικόν τοῦ δειν μὲν ἐν πᾶσι ἀποφασκόνσαις προτάσει
 σι τὸν αὐτὸν ὑποκείμενον παραλαμβάνειν, τοῦτο δὲ μὴ
 κίπσυμβάλλειν, ὅταν ἡπώμεν τῇ πᾶς οὐκ ἀνθρώπος ὑγιαί-
 νει, καταφάσει, μάχιδαί τὴν οὐ πᾶς ἀνθρώπος ὑγιαίνει,
 ἀποφασιν. δέον ὅτι τοῦτων ἀποφάσκειν τὸν κατηγοροῦ-
 μένον ἐν τῇ ἀποφάσει, καθ' ὃν αὐτὸν κατηγοροῦμεν ἐν τῇ
 καταφάσει, τοῦτο οὐ ποιοῦμεν ἐν τῇ ἐκτιθεμένῃ ἀποφά-
 σει. τῆς ὅτι καταφάσειως πάντων τῆν οὐκ ἀνθρώπων τὸ
 ὑγιαίνειν κατηγορησάσης, ἡ ἐρημίνῃ ἀποφασίς τῆν ἀνθρώ-
 πων αὐτὸ ἀποφάσκει. ὅτι δὲ ταύτων ἔχουσιν οἱ καθόλου
 προσδιορισμοὶ τὴν δυνάμειν, τὴν σημαίνειν ὅτι τὸ κατηγο-
 ρούμενον πᾶσι μὲν ὑπάρχει τοῖς ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἐν
 τῇ καθόλου καταφάσει, πᾶσι δὲ οὐχ ὑπάρχει ἐν τῇ καθό-
 λου ἀποφάσει, σαφῶς ἐδηλώσει τὰς αὐτὰς προτάσεις, ἃς
 εἰθέτο πρότερον μετὰ τῆς καθόλου προσδιορισμοῦ, ποτὲ
 μὴ, ὁρισμένον, ποτὲ δὲ, ἄοριστον λαβὼν τὴν ὑποκείμενον,
 ταύτας ἐφίξειν ἀνδρὶ τῆς προσδιορισμοῦ παρεκ்சάμεσθαι,
 ὑπὲρ τοῦ δηλώσαι, ὅτι πᾶς προσδιορισμός, καθ' ὃν ἐπλεό-
 θαζον αἱ πρότεροι προτάσεις τῶν ὑσώων, παρέχον αὐταῖς
 τὸ ποιεῖν τὴν κατηγορίαν κατὰ πάντων τῶν ὑπὸ τὸ ὑ-
 ποκείμενον αὐτόμων, ὅπορ' οὐκ ἔχουσιν αἱ ἀπροσδιορίστοι
 προτάσεις. ὡς δὲ ταύτων δυναμείας τῆς πᾶς ἀνθρώπος
 οὐχ ὑγιαίνει, τῇ, οὐδεὶς ἀνθρώπος ὑγιαίνει, καὶ οὐδεὶς οὐκ

κήμνον, καὶ τὸ ὑγιαίνειν κατ' αὐτοῦ κατ' ἁπορίας, ὡς
 πῶς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ποιητὴν, ὡς αὐτὴ ἀρκούσης
 τῆς ὑπὸ τούτων θεωρίας, παρεχέσθαι ἡμῖν ἐκ τῆς πολλῆς
 κρημένων τὴν μέθοδον, καθ' ἣν καὶ ὑπὸ τῆς ἄλλων κατεφά-
 σιων ποιήσομεν τὰς ἀποφάσεις. τοῦτο δὲ εἴοικε τὸ θεωρη-
 μα κινήσαι νῦν ὁ Ἀριστοτέλης, ὥς ποτὶ δείσας μὴ τις ἀδία-
 φορον εἶναι ὑπολάβῃ πρὸς τὸ γινέσθαι τὴν ἀπόφασιν, τὸ ἀ-
 φαιρῆν μὲν τοῦ ἀορίστου ὑποκειμένου τὸ ἀρνητικὸν μέρος,
 προτάσῃ δὲ αὐτὸ τοῦ προσδιορισμοῦ. δηλοῖ δὲ σαφῶς
 λέγων, οὐ γὰρ ἐστὶ τὸ οὐ πᾶς ἀνθρώπος λεκτικόν, ἀλλὰ τὸ οὐ
 τὴν ἀπόφασιν, τῷ ἀνθρώπῳ προδιδίχον. τοῦτ' ἐστίν, οὐ γὰρ
 τὴν οὐ πᾶς ἀνθρώπος ὑγιαίνει, λεκτικόν ἀπόφασιν εἶναι
 τῆς, πᾶς οὐκ ἀνθρώπος ὑγιαίνει, καταφάσεως, ἀλλὰ τὸ εἶ,
 ὁ ἐκάλιστον ἀπόφασιν, ὡς ποιητικὸν τῆς ἀποφάσεως, τῷ,
 ἀνθρώπῳ, καὶ ἐπὶ τῇ ἀποφάσει προδιδίχον, ἵνα μὴν ἐν ἀμ-
 φοτέραις ταῖς προτάσεσιν ὁ αὐτὸς ὑποκείμενος, καθάπορ
 ὁ αὐτὸς κατηγορούμενος, ὅπορ' ἔχεν ἀνάγκη τὰς ἀπ' αὐτοῦ
 πικρῶς ἀλλήλαις ἀπικησομένας προτάσεις. τούτων οὖν
 χάριν τοῦ ἐξομολῶσαι ταῖς εἰρηκείαις τὸ εἶναι ἐχέσας προ-
 τάσεις, ταῖς δυνάμει αὐτὸ παραλαμβάνουσας, καὶ διδόν-
 ξαι, ἐπὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τὸν αὐτὸν τρόπον τὰς ἀπ' αὐτοῦ
 ποιητὴν, εἴοικεν ἐξ ἀρχῆς εἶναι τοῖς παραδείγμασι, τὸ ὑγια-
 νειν εἶναι διαλυταῖς ἢ τῇ ὑγιαίνων μετοχῇ, καὶ τὸ εἶναι
 εἶναι πρῶτον παραθέμενος παραδείγματα προτάσεων
 ἐξ ὀρισμένου τοῦ ὑποκειμένου, ὡς γνωρίζοντα, καὶ ὁδηγῶ-
 σαι ἡμᾶς δυνάμενα πρὸς κατανόησιν τῆς ἐξ ἀορίστου ὑπο-
 κειμένου, ἐπ' αὐτῇ ταῖς ἐξ ἐκείνων γινομέναις, καὶ ἀορίστοις χρο-
 μέναις τῷ ὑποκειμένῳ. ποῦ δὲ ὦν ἡ αὐτῷ προκειμένου λέ-
 γειν, ὅπως ἐπ' αὐτῶν ἐκ τῆς καταφάσεως γίνονται αἱ ἀπο-
 φάσεις. δηλοῖ δὲ ὑπὸ τούτων μόνον τὴν αὐτῇ ἀποδιδόναι,

σοίλους οὐδὲν τοιοῦτον διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ λεγομένης ἐμ-
 φαίνοντος· μήποτε οὐ ταῖς ῥήσιν αὐταῖς τοῦ Ἀρίστο-
 τίλους προσφύεσθον ἢ τὸ λέγειν, ὅτι παραδούς ἡμῖν τὰς
 ἐξ ἀορίστον τοῦ ὑποκειμένου ἀποφάσεις, πρότερον μὲν ὡς
 τῆς ἀπλουστάτων προτάσεων, τῆς ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατη-
 γορουμένου μόνου, διὰ δὲ τῆς προσεχῶς προσηρημένου, καὶ
 ὡς τῆς ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου, καὶ ὡς παρίδει-
 το αὐτὸ παραδείγμασι, τὸ ἐπὶ λαβὴν πρότερον μὲν ὡς
 κατηγορούμενον, δίδων εἰλεν· ἔστι οὐκ ἀνθρώπος· οὐκ
 ἔστι οὐκ ἀνθρώπος· καὶ, ἔστι πᾶς οὐκ ἀνθρώπος· οὐκ ἔστι
 πᾶς οὐκ ἀνθρώπος· δίδων δὲ προσεχῶς παριδίδου, καὶ
 ὡς προσκατηγορούμενον, ὡς οἱ εἰλεν, αὐτὰ μὲν οὐκ ὡς
 ἀπὸ κενταί, ἀλλὰ διὰ πρὸς τὸ, οὐκ ἀνθρώπος· ἔστι δίκαιος
 ἢ ἀνθρώπος ἢ ἔστι δίκαιος οὐκ ἀνθρώπος· ἔστι οὐ δίκ-
 καιος ἢ ἀνθρώπος· ἢ ἔστι οὐ δίκαιος ἢ ἀνθρώπος· προ-
 τίθειται διὰ τούτων διδάξαι ἡμᾶς, ὅτι καὶ ὡς τὰς προτάσεων
 τῆς ἀπὸ τοῦ ἔστι, ἀλλὰ πρῶτον ἔχουσιν οὐ προσκατηγο-
 ρούμενον· τοῦτο γὰρ ἔρηται ὅτι ἀδυνάτον, ἀλλὰ κατηγο-
 ρούμενον· ἀορίστον μὲντοι πάλιν τῷ ὑποκειμένῳ χρωμένῳ
 τοῦτον δὲ τὸν τρόπον γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις, ὅν ἐγίνον-
 το καὶ τοῦ ἔστι οὐκ ἀνθρώπου κατηγορουμένου· διότι καθὰ
 δὴ ἐπ' ἐκείνων τῷ ἔστι συμπλέκων τὸ ἀρνητικὸν μόριον ἐ-
 ποιῇ τὰς ἀποφάσεις, οὐκ ἔστι οὐκ ἀνθρώπος λέγων, καὶ
 οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἀνθρώπος, οὕτω καὶ νῦν τῆς ὑγιαίνει πᾶς
 οὐκ ἀνθρώπος, ἀποφασιν ἡναι φησι τῶν, οὐκ ὑγιαίνει πᾶς
 οὐκ ἀνθρώπος· δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἡ τὰς ὄντων αὐτῶν ἀπο-
 φάσεις ἐθέλοισιν ποιῆν, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπ' ἀμφοτέρων
 ποιήσομεν, τῶν τε τὸ ἔστι οὐκ ἀνθρώπου κατηγορουμένων, καὶ τῆς
 ἀπὸ τοῦ ἔστι, ἔπειρόν τι ῥῆμα· μόνης δὲ νῦν τῆς καθόλου
 κατὰ φάσεως μνημονούσας, τῆς ἀορίστον ἐχούσης τὸν ὑπό

παρὰ τὸ ἔστιν, ἄλλο τι ῥῆμα προσκατηγορούμενον γινώσκει·
 καὶ τοῦτο οὐ μόνον τῷ Ἀριστοτέλει πισθῆναι δεῖ, πρότερον τε
 σαφῶς εἰπόντι, μόνον τὸ ἔστιν ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσι
 προσκατηγορεῖσθαι, καὶ ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς, ὅρον μὲν ἦν
 ναὶ ἀποφαινόμενον τὸν ἥσ' ὃν διχλύεται ἢ πρότερος, τίν τε
 κατηγορούμενον, καὶ τὸν ὑποκείμενον, ἐπείγοντι δὲ προσπι
 θεμένου, ἢ διαιρουμένου τοῦ ἦναι, ἢ μὴ εἶναι, καὶ μηδενὸς ἄλ
 λου ῥήματος παρὰ τούτω μνείαν ποιουμένου. ἄλλὰ καὶ
 ἡμῖς ἐν τοῖς ἐξῆς σαφῶς ἀποδείξομεν, ὅπου καὶ πρότε
 ρον ἐπισηλαίμεθα. εἰδὼν ὁ Ἀριστοτέλης ζητήσει πότε τὰ
 ἴδια, καὶ χωρὶς κατηγορούμενα, δύνανται συμπλεκόμε
 να ἄλληλοις μίαν ποιῆσαι κατηγορίαν, καὶ πότε οὐ· ἐπι
 ροὶ δὲ γε ὑπέλαβον ζητεῖσθαι διὰ τούτων, ἢ ὡς ποῦ ἐν ταῖς
 ἐνδεκά τοῖς ἐπὶ προσκατηγορούμενον ἔχουσας τοῦ κατη
 γορουμένου ὀνόματος, ὅσον τοῦ δίκαιος, προταπόμενον
 τὸ ἀρνητικὸν μόριον, οὐ ποιεῖ ἀπόφασιν, ἀλλὰ κατάφα
 σιν ἐκ μεταθέσεως, τὴν ἀνθρώπου οὐ δίκαιός ἐστιν, οὕτω
 καὶ ἐν αἷς δυνάμει ποδεύεται τὸ ἔστιν ἐν τῷ κατηγορουμέ
 νῳ ῥήματι, διαλυομένου τοῦ ῥήματος ἐκένον, καθὰ καὶ
 πρότερον εἰλέγομεν, ἥς τε τὴν οἰκίαν αὐτῷ μετοχῶν, καὶ
 τὸ ἔστιν, προταπόμενον πάλιν τὸ ἀρνητικὸν μόριον τῆς μετο
 χῆς, οὐ ποιεῖ ἀπόφασιν, ἀλλὰ κατάφασιν ἐκ μεταθέ
 σεως· ἡ μὲν γὰρ λέγουσα πρότερος, ἀνθρώπου βαδίζει,
 ταυτὸν ὁμολογουμένως φέρεται τῇ, ἀνθρώπου βαδίζ
 ῶν ἐστίν· ζητεῖται δὲ φασὶ διὰ τούτων, ἢ τὴν ἀνθρώ
 πος οὐ βαδίζων ἐστίν, κατάφασιν ῥητὸν πάλιν ἐκ μεταθέ
 σεως, ἀλλ' οὐκ ἀπόφασιν, οὔτε τοῦ προβλήματος ἀξίου
 οἶμαι ζητῆσθαι ὄντος· τίς γὰρ ἀποκλήρωσις, ὡς τε τὴν
 μὲν ἀνθρώπου οὐ δίκαιός ἐστιν, κατάφασιν καλεῖν, τὴν
 δὲ ἀνθρώπου οὐχ ὑγιαίνων ἐστίν, ἀπόφασιν; οὔτε τοῦ Ἀρι

καὶ αὐτοὺς ἐπ' ἀρῆσιν ἀποφύνασαι, ὡς πλείους τούτων ἔκ
 ἴσονται ἀντιφάτης. εἴτα διδάσκων ὅτι καὶ αὐτοὶ τέλει
 ἴσιν προτάσεις ἐξ ἀορίστων τοῦ ὑποκειμένου, φησὶν αὐτὰς
 χωρὶς ἐκείνων, αὐτὰς καθ' αὐτὰς εἶναι, τῷ οὐκ ἀνθρώπου
 ὡς ὑποκειμένου χρώμεναι, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς αὐτὸ τὸ ἀφ
 οφανέναι, μηδὲν ἐλάττω ἐχούσας ἐκείνων.

” Εὐφρόνων δὲ τὸ ἐστὶ μὴ ἀρμόττειν, οἷον ὑπὸ τοῦ ὑγιαίνειν καὶ
 “ βαδίζειν, ὑπὸ τούτων τὸ αὐτὸ ποιῆσαι οὐτως πθίμενον. ὡς αὖ
 ” ἐστὶ τὸ ἐστὶ προσήπτετο. οἷον, ὑγιαίνει πᾶς ἀνθρώπος. ἔχ ὑ
 ” γιάνει πᾶς ἀνθρώπος. ὑγιαίνει πᾶς οὐκ ἀνθρώπος. οὐχ ὑ
 ” γιάνει πᾶς ἔκ ἀνθρώπου. οὐ γάρ ἐστὶ τὸ οὐ πᾶς ἀνθρώ
 ” πος λεκτέον, ἀλλὰ τὸ οὐ τιτὸ ἀπόφασιν τῷ ἀνθρώπῳ προ
 ” θεπτόν. τὸ γὰρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ' ὅτι κατ
 ” θόλου. διὸ καὶ ἐκ τούτου. ὑγιαίνει ἀνθρώπος. οὐχ ὑγιαί
 ” νει ἀνθρώπος. ὑγιαίνει οὐκ ἀνθρώπος. οὐχ ὑγιαίνει ἔκ ἀν
 ” θρώπου. ταῦτα γὰρ ἐκείνων διαφέρει τῷ μὴ καθόλου εἶ
 ” ναι. ὡς τε τὸ πᾶς ἢ τὸ μηδὲν, οὐδὲν ἄλλο προσημαίνει, ἢ
 ” ὅτι καθόλου τοῦ ὀνόματος ἢ κατὰ φασιν ἢ ἀπόφασιν. τὰ
 ” οὐκ ἄλλα τὰ αὐτὰ δεῖ προπθίναται.

Τινὲς μὲν τῇ ἐξηγησάμενων τούτου τὸ χωρίον, ὑπέλα
 βον λέγειν τὸν Ἀριστοτέλην διὰ τούτων, ὅτι πῶς οὐ πᾶς
 προτάσεις τῶν ἀντὶ τοῦ ἐστίν, ἀλλ' ὅτι ἔφημα προσκατηγο
 ρούμενον ἐχούσας, οἷον, τὸ βαδίζειν, ἢ τὸ ὑγιαίνειν, ὡς οὐ
 πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος ὑγιαίνει, ἀνθρώπος δίκαιος βαδί
 ζει, ἢ αὐτὴ γίγνεται τῇ προτάσεων τάξεις τε, καὶ ἀκολου
 θία, ἢ πῶς ἐτύγχευε καὶ ὑπὸ τῇ τὸ ἐστὶ προσκατηγορούμενον
 ἐχουσῶν, παντὶ πασιν ἀποπλανώμενοι τῆς τε τοῦ Ἀρι
 στοτέλους διανοίας, καὶ τῆς τῇ λόγων αὐτῶν ἀκριβείας.
 οὐτε γὰρ ὁ φιλόσοφος φαίνεται τῆς τοιαύτης προτάσεως
 παραδείγματι ἡμῖν παραπθίμενος, οὐτε οὐδὲν χεῖρα

- ” αὐταὶ δὲ χωρὶς ἐκείνων, αὐταὶ καθ' αὐτὰς ἴσονται, ὡς ὀνό-
 ” ματι τῷ οὐκ ἀνθρώπος προχρώμεται.

Προφανὲς τὸ διὰ τούτων παραδιδόμενον θεώρημα. φησὶ γὰρ τοσαῦται εἶναι ἀντιφάσεις καὶ ὑπὸ τῆς ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένης προτάσεως, ὥστε οὐκ ὑποκείμενον χρώμεναι, ὅσα ἦσαν αἱ ἐξ ὠρισμένου τοῦ ὑποκείμενου. δύο δὲ ἦσαν ἐκεῖναι καθ' ἑκάστην προτάσεων εἶδος, τὴν κατὰ τὸν ὑποκείμενον ὀνομαζόμενον. διον, καθ' ἑκάστη. ἢ ἀδίορι-
 σοι, ἢ καθόλου, ἢ ὑπὸ μέρους, δύο ἄμα καὶ αὐταί. ὧν καὶ πε-
 ραδείγματα παρέβητο τῶν τε ἀπλῶν, καὶ τῶν ἐκ μεταβί-
 σιως. οὐκ ἀνθρώπος δίκαιός ἐστιν, οὐκ ἀνθρώπος δίκαιος
 οὐκ ἐστιν. αὐταὶ ἀπλῶς μὲν ἐξ ἀόριστου τοῦ ὑποκείμενου.
 οὐκ ἀνθρώπος οὐ δίκαιός ἐστιν. οὐκ ἀνθρώπος οὐ δίκαιος
 οὐκ ἐστιν. αὐταὶ καὶ ἀόριστοι, ἡτοι ἐκ μεταβίσεως, καὶ ἐξ ἀο-
 ρίστου πάλιν τοῦ ὑποκείμενου. ἡ δὲ λέξις, ἢ, ἄλλαι δὲ πρὸς
 τὸ οὐκ ἀνθρώπος, ὡς ὑποκείμενον τι προσεβούτος, ἐπιπέ-
 στον ἔχει. τὸ γὰρ πλήρως, οὕτως αὖ ἔχοι, ἄλλαι δὲ δύο
 ἀντιφάσεις ἀντίκεινται, τουτίστιν ἐξ ἀντικειμένων προ-
 τάσεων γίνονται πρὸς τὸ οὐκ ἀνθρώπος, ὡς ὑποκείμενον
 τι παραληφθὲν ἐν ταῖς προτάσεσι, προστιθεσὶς αὐτῷ
 τῷ οὐκ ἀνθρώπος, δηλονότι τοῦ τε κατηγορουμένου, καὶ
 τοῦ προσκατηγορουμένου· καὶ κατηγορουμένου μὲν, ἢ ὠ-
 ρισμένου, ἢ ἀόριστου· προσκατηγορουμένου δὲ, ἢ κατὰ
 φατικόν, ἢ ἀποφατικόν. Λάβωμεν οὖν τοῦτον τὸν τρεῖ-
 πον πέρασιν τὰς ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτά-
 σεις ἐκ διαίρεσιως. ἀνάγκη γὰρ ἢ ἀμφω οὗτοι ὅροι, τὸν τε
 ὑποκείμενον καὶ τὸν κατηγορούμενον, ὠρισμένους αὐταῖς
 ἔχαν, ἢ ἀμφω ἀόριστους. ἢ τὸν μὲν, ὠρισμένον. τὴν δὲ, ἀορι-
 στον. καὶ τούτο διχῶς· καὶ δηλονότι ὅπως. καὶ ἢ κατὰ φατικὰς εἶ-
 ναι ταύτας, ἢ ἀποφατικὰς. αὐτὸ δὲ πᾶσαι κατηριθμήθησαν

δινός ἀληθῶς κατηγορεῖσθαι, μήτε ἄλλου παρ' αὐτὰ, μήτε
 μέρους ἑαυτοῦ ἀτόμων ὄντων, ἀποφάσκειται μέντοι ἀλη-
 θῶς ἐκείνου τῇν ἄλλων. οἶον, ὅταν λέγομεν Ὁ ἐαυτῆτος Σώ-
 κράτης οὐκ ἔστιν, ὡς πορ καὶ τῇν ῥησιμωτάτων, καταφά-
 σκειται μὲν οὐδὲν ἀληθῶς δυνάτον, ἀποφάσκειται δὲ
 οὐκ ἀδυνάτον, ὅπου τινι λέγωμεν. τὸ πρῶτον, οὐσίᾳ οὐκ ἔ-
 στιν. εἰ οὖν διὰ τοῦτο ἀξιοῖ τιμῆς, Σωκράτης οὐ δίκαιος οὐκ
 ἔστι, καὶ ἀδίκος οὐκ ἔστιν, ὡς πλέον ἦναι τῆς, Σωκράτης δίκ-
 αίος ἔστιν, ὑποβληνούσας αὐτῆς ὡς τῇν παρὰ τὸν Σωκρά-
 την, πρῶτον μὲν ἴσθαι καὶ τιμῆς καταφασιν ὅτι οὐκ ἔστιν
 ἀδίκος, ὡς πλέον αὐτῆς ἀληθύνει φησὶν. Ἐπειτα
 οὐδὲ ἀποφατικῶς κατηγορεῖται πινος, ὅλον τὸ, Σωκράτης δίκ-
 αιος, ἢ οὐ δίκαιος, ὁλορον. ἐὰν μὲν γὰρ τῷ πλήθει τῇν
 ἀνθρώπων, καὶ τὸ δίκαιον ἅμα, καὶ τὸ μὴ δίκαιον, κατ' ἑ-
 νόησιν ὑφιστατότα θεωροῦντες, ἐκόντως ἐκείτηρον αὐτῶν
 ἅμα τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ καταφάσκομεν πινῶν, καὶ ἀπο-
 φάσκομεν. οὐδὲν δὲ μέντοι τ' ἀτόμων ἅμα μετ' ἑκὼν ἅμ-
 φοτέρων δυνάμειν, τὸ μὲν Σωκράτης, ἀληθῶς ἀποφάσκει-
 μεν τοῦ Ὁ ἐαυτῆτος. καὶ ἡ ὁμώνυμον ἦν τὸ κατηγοροῦμε-
 νον τῷ ὑποκειμένῳ, μὴ ἦναι τοῦτον, ἢ τύχοι, τ' φοβόσθον,
 ἢ τὸν δίκαιον Σωκράτην, λέγοντες μετὰ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ
 προσκείμενον αὐτῷ προσφθερόμενοι. ἀνδρὶ δὲ τοῦ ἀνθρώπου,
 ὅπου δὲ Σωκράτης δίκαιος οὐκ ἔστιν, οὐ λέγομεν. οὐτε γὰρ
 τῇ ἑλληνικῇ χρήσει τοῦτο σιωπεῖν ὁνομαζόμενον, ὅτι ἔχον λόγον.

- » Αὐταὶ μὲν οὖν δύο ἀντίκεινται ἀλλήλαις. ἄλλαι δὲ
 » δύο πρὸς τὸ οὐκ ἀνθρώπῳ ὡς ὑποκείμενον τι προσεῖναι.
 » οἶον, ἔστι δίκαιος οὐκ ἀνθρώπος. οὐκ ἔστι δίκαιος οὐκ ἀνθρώ-
 » πος. ἔστι οὐ δίκαιος οὐκ ἀνθρώπος. οὐκ ἔστι οὐ δίκαιος
 » οὐκ ἀνθρώπος. πλείους δὲ τούτων οὐκ ἔσονται ἀντιθέσεις.

ὁμοίως, ὅπερ αὐτὸς φησι τὰς κατὰ διάμετρον ἐν αὐτοῖς
 συναληθύνειν. ἀλλ' ἢ δι' ἡμὴν παρέρχων ἀκροῦσθαι τῇ ὑπὸ
 τοῦ Ἀριστοτέλους λεγομένων, ἄξιον οἶμαι ζητῆσαι διὰ τί
 να αὐτῶν ὑπὸ μόνῃς τῆς ἀντιθέσεως τῆς καθόλου καταφά-
 σεως πρὸς τὴν μερικὴν ἀπόφασιν ὁμοίως ἔχεν φησὶ τῇ
 προτάσει τὴν ἀκολουθίαν τῇ ὑπὸ τῇ ἀπρὸς διόρισιν.
 μήποτε οὕτως ὑπὸ τῇ ὑπολοίπων ἀντιφάσεως τῆς με-
 ρικῆς καταφάσεως πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν, καὶ τῆς
 τῇ καθ' ἕκαστα, μηκέτι σωζομένης τῆς αὐτῆς ἀκολουθίας.
 ὑπὸ μὲν γὰρ τῆς τίς, καὶ οὐδεὶς ἀντιφάσεως, οὐδὲ ἐνδέχει-
 ται δι' ἐξαι τὴν ἀπλὴν καταφάσιν τῆς σορητικῆς ἀποφά-
 σεως, ἢ ὑπὸ πλέον, ἢ ἐπ' ἐλάττω ὅσαν. οὔτε γὰρ ἢ τις ἀνί-
 θρώπος δίκαιος, ἢ οὐδεὶς ἀδίκος. οὔτε ἢ μηδὲς ἀδίκος,
 ἢ δὴ τίς δίκαιος. τί γὰρ ἐπόντες, τὴν μέσῳ ἔχουσιν ἔξιν.
 ὥστε οὐκ ἔστιν οὐδεμίαν ἀκολουθίαν ἀναγκάσαι. εἰ δὲ τὰς
 ἀπλᾶς πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως παραβάλλοις, ταῖς μὲν
 ἀποφάσει, ταῖς καταφάσεως ἐπομένως διήκῃς, οὐκ ἐπι-
 μέντοι τὰς ἀποφάσεις ταῖς καταφάσει. ἢ μὲν γὰρ μὴ
 δεῖς μὴ δίκαιος, δὴλον ὥς πάς τε, καὶ τῇ κατὰ μέρος ἔσ-
 κατος, ἔσται δίκαιος. οὐ μὲν εἰ ἐπὶ τίς δίκαιος, ἢ δὴ δεικνύει
 μηδένα ἦναι μὴ δίκαιον. οὐ μὲν, ἀλλ' οὐδὲ ὑπὸ τῇ καθ' ἕκα-
 στα τὴν εἰρημένῳ ἀναλογίαν προχωροῦσαν διήκῃς. τὴν
 μὲν γὰρ ἀπλὴν κατάφασιν, καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως ἀν-
 πόφασιν, ἀντιπρὸς ἀλλήλαις συμβαίνει. Σωκράτης
 δίκαιός ἐστι, Σωκράτης οὐ δίκαιος οὐκ ἔστι. τὴν μέντοι
 σορητικὴν ἀπόφασιν ἐκατέρᾳ αὐτῶν ὑπὸ πλέον ἦναι, τὸ
 ἀληθύνειν ἐπ' αὐτοῦ, καὶ τὴν μέσῳ ἔξιν καθ' ὑπόθεσιν ἐρ-
 χοντος. ἢ δὲ τις ὑπολαμβάνει καὶ ὑπὸ τῇ καθ' ἕκαστα σὺν
 ζεῖναι τὴν εἰρημένῳ τῆς ἀκολουθίας τῇ προτάσει ἀνα-
 λογίαν, διὰ τὸ καταφατικῶς μὲν τὰ αὐτὰ κατὰ μὴ

δίκαιοί ἔσιν· οἱ δὲ, ἄδικοι· οἱ δὲ, μέσσην ἔχουσιν ἔξιν, φα
 νορὸν ὅτι πάσαις συμβῆσιναι τὰς προκειμένας ἀποφά
 σεις ἀληθῆν· οὐ πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος· οὐ πᾶς ἀνθρώ
 πος ἄδικος· οὐ πᾶς ἀνθρώπος οὐ δίκαιος· Τὸ οὖν ἐν
 δέχεται δι' ποτε, οὐτως ἀκουσίον· οὐχ ὡς πασῶν τῶν κα
 τὰ διάμετρον ποτὲ σωαληθουσῶν, τοῦτο γὰρ ἀδυνάτον,
 ἀλλ' ὡς πινῶν ἐξ αὐτῶν· ὅσον τῶν ἀποφάσεων σωαληθουσ
 ῶν ὑπὸ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης, ὡς ἔρηται, τῆς μήτε ἀναγ
 κάσας, μήτε ἀδυνάτου· καὶ ταῦτα σαφῶς διήρησμεν οὐ
 διορίζομενον μόνον, ἀλλὰ καὶ διηκνῶντα τὸν Ἀριστοτέλει
 πρὸς τῷ πέρατι τοῦ πρώτου τῶν ἀναλυτικῶν· ὅθεν ὁρμώ
 μενος ἄ τις, ὑποπίθεται ὑπὸ μένου τοῦ διαγράμματος
 τῶν ἀδιορίστων ἀρμόζην, τὸ μὴ ὁμοίως τὰς κατὰ διάμετ
 ρον ἐνδέχεται σωαληθύνειν· λέγεται γὰρ ἐν ἐκείνοις,
 ὡς τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀδιορίστων, καὶ κατ' ἄλλον τρόπον
 παρὰ τὰς καταφάσεις σωαληθῆναι ποτὲ δυναμένων,
 οὐ γὰρ μόνον ὑπὸ διαφορῶν τοῦ ὑποκειμένου μέρων, ὅπου αἱ
 καταφάσεις ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ· ὅταν μὲν
 τοι ἁπλοῦς ἢ τοῦ ἐν τῇ ἐξ ἀρχῆς προτάσει ληφθέντος ὑ
 ποκειμένου· κατὰ γὰρ τοῦ ἐνυλόν τυχόν, καὶ ἀνθρώπος δί
 καιος οὐκ ἔστι, καὶ τὸ ἄδικος οὐκ ἔστι, καὶ τὸ οὐ δίκαιος οὐκ
 ἔστιν, ἀληθῶς κατηγορήσεις· καίτοι τῶν καταφάσεων οὐδε
 μίαν ἀληθῆναι ὑπὸ ὁποιοῦ τῶν παρὰ τὸν ἀνθρώπον δυνα
 μένης, ἀλλὰ τῷ μήτε τῇ διδασκαλίᾳ τῆς ποδὲ ἐκείνου τοῦ
 διαγράμματος, προστεθῆναι ταύτην τιμὴν ῥῆσιν, καὶ ποδὲ
 τῶν προσδιορισμένων ἡπόντας τὸν φιλόσοφον, ὅτι κατὰ
 τὰς ἀκολουθήσεις ὁμοίως ἔχουσι τὰς ἀδιορίσεις, ἵπταται
 γαίρ' τὸ, πλὴν οὐχ ὁμοίως τὰς κατὰ διάμετρον ἀληθῆναι
 δυνατὸν, οὐδὲν ἔπρεον ἐννοῆν ἡμῖν ὑπερέπει, ἢ ὅτι διαφο
 ρὰν τινα περαδίδωσι τῶν διαγραμμάτων κατὰ τὸ μὴ
 ὁμοίως,

ἀπλῶς

πάντες ἄνθρωποι δίκαιοι εἰσι. οὐ πάντες ἄνθρωποι δίκαιοι εἰσι

σοφιστικῶς.

οὐ πάντες ἄνθρωποι ἀδικοὶ εἰσι. πάντες ἄνθρωποι ἀδικοὶ εἰσι

ἐκ μεταβάσεως.

ὅς πάντες ἄνθρωποι ὅς δίκαιοι εἰσι. πάντες ἄνθρωποι οὐ δίκαιοι εἰσι.

Ὅτι δὲ τὴν εἰρημένην τῇν προτάσεων ἀκολουθίαν πρότερον τε παρεδίδου ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς ὑπὸ προτάσεων ἀπροσδιωρίστων, δίδων ἐλεγε, ὡν τὰ μὲν δύο, πρὸς τὴν κατὰ φύσιν καὶ ἀποφασιν ἔχει κατὰ τὸ σοφιστικῶς, ὡς αἰσθηθῆσθαι, τὰ δὲ δύο, οὐ, καὶ νῦν ἐπὶ τῆς ἀντιφάσεως τῆς καθόλου καταφάσεως, πρὸς τὴν σοφιστικῶς ἀποφασιν τὰ αὐτὰ ἡμᾶς θεωρεῖν ἀξιοί, καὶ οὐδὲν ἔτιρον σαφῶς ἐδηλώσαν ἐν παλαιῶν. πλὴν οὐχ ὁμοίως τὰς κατὰ διάμετρον ἐνδέχεται συναληθεύειν, ἐνδέχεται δέποτε. διὸ λέγοι ἂν τὸ διάφορον τῇ διαγραμμάτων, τοῦ τε ἐπὶ τῇ ἀπροσδιωρίστων, καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν προσδιωρισμένων προτάσεων. καθ' ἑκάτερον μὲν ὅτι αὐτῶν κατὰ διάμετρον συμβαίνει τε τάχως τὰς καταφάσεως ἀλλήλαις, τὴν ἀπλῶς λέγω, καὶ τὴν ἐκ μεταβάσεως. ἢ τὴν ἀπλῶς, καὶ τὴν σοφιστικῶς, καὶ τὰς ἀποφάσεως ὁμοίως. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν ἀπροσδιωρίστων κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ὕλην, τὰς τε καταφάσεως συναληθεύειν ἀλλήλαις συμβαίνει, καὶ τὰς ἀποφάσεως, ὅτι τὰς σοφιστικῶς ἰσοδυναμοῦσας. ἐπὶ δὲ τῶν προσδιωρισμένων, ποῦ ὡς νῦν αὐτῷ ὁ λόγος τῆς καθόλου καταφάσεως, καὶ τῆς ἐπὶ μέρους ἀποφάσεως, τὰς μὲν καταφάσεως συναληθεύσαι ἀδυνάτον καθ' οἷον δὴ ποτε ὕλην, τὰς μὲντοι ἀποφάσεως, συμβαίνει συναληθεύειν κατὰ μόνον τὴν ἐνδεχομένην. ἐπεὶ ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν,

φάσιως ἐπ' ἑλαπὼν αὐτὴν αὐτίκα καταφάσκει. ὥστε σώζειται πρὸς τὰς ἀπλὰς προτάσεις τῶν μετ' αὐτὰς ἡ ἀναλογία. ἐκίπ μὲντοι ἔδὲ ὑπὸ τούτων σώζεται ἡ πρὸς τὰς ἐκ μεταβίσεως τῶν πρὸς αὐτῶν ἀναλογία. τῇ μὲν γὰρ αἰπλῶν, ἡ μὲν κατὰφασις ἐπ' ἑλαπὼν ἀληθεύουσα εἰδείχθη τῆς ἀορίστου ἀποφάσεως· καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς καταφάσεως ὑπὸ πλείον. τῇ μὲντοι σερηπικῶν, ἡ μὲν ἀπόφασις πάλιν ὑπὸ πλείον ἔσται τῆς ἐκ μεταβίσεως ἀποφάσεως· ἡ δὲ κατὰφασις ἐπ' ἑλαπὼν τῆς καταφάσεως τῆς ἐκ μεταβίσεως. ὅπ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, λέγω δὲ τὸ πᾶσι τῇ σερηπικῶν, καὶ τῇ ἐκ μεταβίσεως εἰρημίων, ἔχδιδως διέξωμεν, ἀπὸ τῇ καταφάσεων ποιοῦμενοι πάλιν τὴν ὑπὸ χέρησιν. Πάντων μὲν γὰρ ἀνθρώπων ἀδίκων ὄντων, ἀληθεύσει καὶ ἡ πάντας λέγουσα εἶναι μὴ δικάους· ὁ γὰρ ἀδίκος, δηλον ὅτι οὐ δίκαιος. ἐκ μὲντοι ἔσται τῇ ἀνθρώπων· οἱ μὲν, ἀδίκους· οἱ δὲ, μέσσην ἔχοντες εἶναι, ἡ μὲν λέγουσα πρότασις πάντας εἶναι μὴ δικάους, ἀληθὴς, ἡ μὲντοι λέγουσα πάντας ἀδίκους ἦναι, ψευδὴς. τὰ αὐτὰ οὐκ ἄνευτορ ἐλέγομεν, καὶ ὑπὸ τούτων τῇ προτάσεων συμβαίνει τοῖς ὑπὸ τῇ ἀπροσδιωρίσεως περὶωρημένοις.

ἀπλᾶς
 ἀνθρώπος δίκαιός ἐστιν. ἀνθρώπος δίκαιος οὐκ ἐστιν.
 σερηπικᾶς.
 ἀνθρώπος ἀδίκος οὐκ ἐστιν. ἀνθρώπος ἀδίκος ἐστιν.
 ἐκ μεταβίσεως.
 πᾶς οὐ δίκαιος οὐκ ἐστιν. ἀνθρώπος οὐ δίκαιός ἐστιν.

ὁ φιλόσοφος Πορφύριος, οὐχ ὡς ὑποκείμενον, ἀλλ' ὡς καὶ
 πηγορούμενον, ἀπ' τοῦ δίκαιος, ἡ λυδικὸς ἠλὴφθαι φή-
 σαι μὲν, ὡς ὑπὸ τῆς προτάσεως τῆς λειγούσης, ὁ Καλλιᾶς
 ἀνθρώπος ἐστίν.

- » Οἱ μοίως δὲ ἔξει, καὶ καθόλου τὸν ὀνόματος ἢ ἡ κατὰ
 » φασίς. ὅιον, πᾶς ἐστὶν ἀνθρώπος δίκαιος. ἀπόφασίς τοῦ
 » του, οὐ πᾶς ἐστὶν ἀνθρώπος δίκαιος. πᾶς ἐστὶν ἀνθρώπος ἔ-
 » δίκαιος. οὐ πᾶς ἐστὶν ἀνθρώπος οὐ δίκαιος. πλὴν οὐχ ὁ
 » μοίως τὰς κατὰ διάμετρον ἐνδέχεται συναληθύνειν, ἐν
 » δέχεται δὲ ποτὶ.

Τίτῳ ἡρμηνεύει ὑπὸ τῇν ἀπροσδιορίζων προτάσεων ἀ-
 κολουθίαν ἀξιοῖ θεωρεῖν ἡμᾶς, καὶ ὑπὸ μιᾶς τῇν διαγωνίῳ
 ἀντιφάσεων, τῆς πᾶς, καὶ οὐ πᾶς, ὡς καὶ ὑπὸ ταύτης λαμ-
 βανομένων τῶν τε ἀπλῶν προτάσεων, καὶ τῇν ἐκ μεταθέ-
 σεως, καὶ ἐπὶ τῇν ὁρητικῶν, συμβαίνει τὰς μὲν ἐκ μετα-
 θέσεως, τοῦτον ἔχον τὸν λόγον πρὸς τὰς ἀπλᾶς, ὅν αἱ ὁρη-
 τικαί. τὰς μὲντοι ἀπλᾶς μὲν ἔχον τοῦτον τὸν λόγον
 πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως, ὅιον αἱ ὁρητικαί. τεταξένται
 μὲν γὰρ καὶ ἐν ταῦθα δηλονότι ὑπὸ τίτῳ ἀπλῶν κατεφαί-
 σιν, αἱ τῇν λοιπῶν ἀντιφάσεων ἀποφάσεις. οὐ γὰρ δὴ αἱ
 κατεφάσεις. ὑπὸ δὲ τίτῳ ἀπόφασιν, αἱ κατεφάσεις. ἔστι
 δὲ πάλιν τῆς μὲν ἀπλῆς κατεφάσεως ὑπὸ πλείον, ἐκατέ-
 ρα τῇν ὑπ' αὐτῷ ἀποφάσεων. πάντων μὲν γὰρ ὄντων δι-
 καίων, ἢ τε μὴ πάντας ἀδίκους εἶναι λέγουσα ἀληθής, καὶ
 ἢ μὴ πάντας οὐ δίκαιους, ἐπὶ δὲ καὶ ὑδουδῆς ἐκατέρω τῇν
 ἀντικειμένων αὐταῖς κατεφάσεων. ἡ μὲντοι τῇν ἀνθρώ-
 πων οἱ μὲν, δίκαιοι εἰσιν, οἱ δὲ μὴ δίκαιοι, τῇν μὲν ἡρη-
 μένων ἀποφάσεων ἐκατέρω, ἀληθής. ἢ δὲ ἀπλῆ κατεφά-
 σις, ὑδουδῆς. ὡς πορ δὲ τῆς ἀπλῆς κατεφάσεως ὑπὸ πλείον
 αὐτῇ αὐτῷ ἀποφάσεις, οὐ τῷ δηλονότι καὶ τῆς ἀπλῆς ἀπο-

ἀντικείμενα τὸ αὐτὸ, οὐκ ἀδυνάτον. διὸ ἅμα μὲν ἵναί
πνα καὶ ἀγαθόν, καὶ μὴ ἀγαθόν, οὐκ ἐγχωρῇ. ἐπίπαυται
δ' ἅμα ἁμφωδυνάτον. εἰ δὲ τὸ ἀνθρώπος λυτικός ἐστι, καὶ
ἀνθρώπος οὐ λυτικός ἐστιν, οὐχ ὅσον τε σωτρίχην ἀλλήλοισ
ὑπὸ αὐτίσπος, ἢ ἄλλου πνός σῶος κατηγορούμενα παρὰ τὸ
πεφυκέναι τὸ λυκόν, καὶ δίχα τῆς πρὸς τὸν ἀνθρώπον
συμπλοκῆς κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου ἀρισμένως τε,
καὶ ἀορίσως, καὶ ποίην δύο καταφάσεως ἔδυναμένως συ
ναδην ἀλλήλαις, τοῦτο συμβαίνειν ὁρῶμεν. ὅλως δὲ χρὴ
ἐφιστάνην, ὥς οὐ δύνατον διὰ μιᾶς ἀντιφάσεως, ἢ ἀντιθέ
σεως ἀορίσων καταφάσεως πρὸς ἀρισμένω, ἵκασον ὑπὸ
σκέπιδται τῇ παρὰ ληθύντων πρὸς τὴν γένεσιν τῆς σω
θείτου κατηγορίας. οὐδὲ γὰρ μίας ὅλως ἵνα πρὸτασιν δυ
νατὴν, σὺν ἢ πλῆθονα παρὰ λαμβάνεται κατηγορούμενα,
διότι θαυμάσον οὐδὲν, τὰ μὲν, αὐτῶν ἀληθῶς. ταὶ δὲ, ἔδω
δὲς κατηγορεῖσθαι, καὶ ἀπορ σὺ τοῖς ἐξῆς διοριδῆσεται,
ἀλλ' ἵκασον χρὴ τῇ σωπθιμένων καὶ ἑαυτὸ σκοπεῖν, εἰ
ἀληθῶς κατηγορεῖται. καὶ οὕτω τὰς μερικώτερας κατηγο
ρίας προσυφαίνην τὰς ὁλικώτερας, καὶ τὰς κατὰ συμ
βεβηκός, τοῖς καὶ αὐτὸ κατηγορούμενοις, ὥς ὑπὸ τῆς ὄντως
μιᾶς προτάσεως τὸ κατηγορούμενον, ἢ τοῖ ὄνομα λαμβανέ
σθαι μιᾶς φύσεως δηλώπκόν, ἢ λόγον, ἀναμφισβητήτως
ταῦτον ὄνοματι σημαίνοντες, εἴτε λεγόμενος, εἴτε καὶ παρη
μελημένος ὑπὸ τῇ τὰ ὀνόματα θεμένων. καὶ διὰ τούτο
πάλιν ὁρθῶς ἔχεν τὸν παρ' ἡμῶν διορισμόν, ὅτι πάντως
αὐτοῦ χρὴ προηκίδται τὴν ἀρνήσιν, πρὸς τὸ ληνείσθαι τὴν
ἀόριστον καταφασιν. τούτων μὲν οὕτως ἄλλως. Ἐπεὶ δὲ
μεγαλῶν φασὶν σὺ πολλοῖς τῇ ἀντιγράφων ὅτι τὸ ἔστιν
ἢ τῷ ἀνθρώπῳ προσκείσεται, ἢ τῷ οὐκ ἀνθρώπῳ, εἰδέναι
χρὴ ὅτι ὅταν ἔτῳς ἢ γραφῇ ἔχῃ, τὸ ἀνθρώπος, ὅπου φησὶν

τὸν κατηγορούμενον ἀπλῶν καταφάσεων, πῶς ὑπὸ τούτων
 τῶν ἀόριστον, ἢ τοι ἐκ μεταθέσεως λεγομένῳ κατὰ φασιν
 ποιήσομεν, ἄρα καθ' ἑκάστον τῇ σωπθέντων ὀνομάτων
 τὸ κατηγορούμενον τῶ ἀρνήσιν παραλαμβάνοντες, ἢ ἢ
 πῆξ αὐτῶν; καὶ ποῖον τοῦτο, ὥς τε μὴ δοκεῖν ἀποκληρώσ
 πικὲν εἶναι τὸν λόγον; φημί τοίνυν, ὥς ἦτε πάντα τὰ
 σωπθέντα κατ' οὐσίαν κατηγοροῦντο τοῦ ὑποκειμένου,
 καθάπορ ὑπὸ τῇ ὀρισμένων, εἴτε καὶ ἢ πῆξ αὐτῶν κατὰ
 συμβεβηκός, ὥς ὅταν ἠρώμεν, ὁ Σωκράτης ἀνθρώπος
 λευκός ἐστι, πάντως χρὴ τοῦ κατηγορουμένου προστίθεσθαι
 τῶ ἀρνήσιν, ἵνα τῶ ζήτουμένῳ ποιήσωμεν κατὰ φασιν
 πρὸς ἅπαν, ὥς ἢ τὸ κατηγορούμενον αὐτῷ ἐξακούοντες,
 καὶ οὐ μόνον πρὸς τὸ μέριον, ὅς τυγχάνῃ σωπταζμένη.
 ὁ γὰρ λέγων τὸν ἀνθρώπον ζῶον οὐκ ἄλογον εἶναι, ἢ τὸν αἰ
 θίσπα ἀνθρώπον οὐ λευκὸν, παραπλήσιον κατὰ τοῦτο λέ
 γει τῷ ἠπόντι, τὸν Σωκράτην ὑπὸ τῆμονα εἶναι τοῦ μὴ ἀγαθῆ.
 αὐτὴ δὲ σαφῶς ἀπλή κατὰ φασις, ἀόριστος ἐπὶ τὸ μὴ ἀγαθ
 ὂν τῷ ὀρισμένῳ κατηγορουμένῳ τῷ ἐπίστασθαι συμπλέκε
 σθαι, καὶ διὰ τοῦτο σωπληθύνουσα τῇ ὑπὸ τῆμονα τοῦ ἀγαθ
 ὂν εἶναι αὐτὸν ἀποφαινομένη; καὶ τοι τῆς ὄντως ἀόριστον
 καταφάσεως, οὐδέ ποτε τῇ ἀπλή σωπτρίχην ὑπὸ τοῦ αἰ
 τοῦ διωαμείης, ὥς πορ ἢ τῷ πρώτῳ δίδωρται τῇ ἀγαθ
 λυτικῶν. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος ὑπὸ πάντων, ἐφ' ὃν τὸ προσπι
 θέμενον τῷ κατηγορουμένῳ, οὐχ ὥς ὑπάρχον λέγεται τῷ
 ὑποκειμένῳ, ἀλλ' ὥς ἐνδεχία πινί αὐτοῦ ὑποβεβλημένον.
 οὐ γὰρ ἐπὶ ταυτὸν φαῖναι τὸν Σωκράτῳ εἶναι μὴ ἀγαθόν,
 ὅπερ ἐστὶν ὑπάρξεως, καὶ ἐπίστασθαι τὸ μὴ ἀγαθόν. τοῦτο
 γὰρ ἐνδεχίαν πινός δηλωτικὸς, ἢ εἶναι μὴ ἀλλυβιάδην,
 καὶ φιλεῖν μὴ ἀλλυβιάδην. καὶ γὰρ τὸ αὐτὸ μὴ εἶναι τὸ δὲ
 πῆμα, καὶ μὴ τὸ δὲ ἀμήχανον. ἐνδεχίαν δὲ ἅμα πᾶσι τοῖς

μίντοι λέγωμεν ὁ Νιρδὺς ἀνθρώπος καλὸς ἐστίν, οὐ χρὴ νο
 μίζεν ὅτι τρεῖς ποιοῦμεν κατηγορούμενα. τὸ γὰρ ὅλον τῷ
 τοῦ αὐτοῦ, τὸ, τι τοῦ Νιρδέως κατηγορεῖται καλὸν ἀνθρώ
 πον, καὶ τὸ ἐπὶ προσκατηγοροῦμεν, παρὰ πλήσιον λέγοντες
 ὡς ἡ τις εἰλεται, ὁ Νιρδὺς ζῶν λογικὸν θνητὸν ἐστίν. Τὸ
 δὲ ὑπὸ μόνων γίνεσθαι τῇ ἀδιορίστων διωατίν. οὐτι γὰρ
 ὑπὸ τῇ προσδιορισμένων, ὡς τι πᾶσαν τὴν προσδιορισ
 μένῃ πρότασιν κατηγορηθῆναι τινος, ὡς πρὸ τῆς ἀπροσδιό
 ρισον, ἐπεὶ μὴ ὁλοκρον προσδιορισμὸν τῷ κατηγορουμένῳ
 συμπλέκων, οὐτι ὑπὸ τῇ καθ' ἑκάστα: ἐπεὶ οὐχ οἶόν τι τὰ
 αὐτομα κατηγορεῖσθαι κατ' ἄλλων, ὡς πρὸ οὐδὲ τὰ ἄλλα κα
 τὰ τῇ αἰωτάτοι γενῶν. ἀπὸ δὲ τούτων, ὑπολυσόμεθα καὶ
 τὴν ἀπορίαν τὴν πρὸ τῆς ἀπιδάσεως. ὅταν γὰρ λέγω
 μεν ὡς χρὴ ὑπὸ παντὸς, ἢ τὴν κατὰ φασιν ἀληθύνειν, ἢ τὴν
 ἀπόφασιν, οὐχ ὅτι διωατὸν μὲν πάσης ἀπιδάσεως ἐ
 κείτηρον τῇ μορίῳ καθ' ὅτου οὐ ὅλον κατηγορεῖσθαι, ὅσον
 τοῦ Σωκράτους, τὸ, διαίτητος κείσθαι, καὶ διαίτητος οὐ κεί
 σθαι. τὸ μίντοι ἐπὶ μόνον ἀληθύνειν ἀνάγκη λέγωμεν
 τοῦτο γὰρ ἄλογον ἐπὶ τῇ προσδιορισμένων, ὡς ἡρῆ
 σαι, καὶ τῇ καθ' ἑκάστα, ἀλλ' ὅτι τῇ ποιοῦντων ἐν ταῖς προ
 τάσεσι μορίῳ τὴν κατὰ φασιν, καὶ τὴν ἀπόφασιν, τὸν
 τίσι, τῇ κατηγορουμένων καταφατικῶς, καὶ ἀποφατι
 κῶς, ἐκείτηρον μὲν ὅτου οὐ πῶν τε ὄντων, καὶ τῇ μὴ ὄντων
 κατηγορεῖν διωατὸν. καὶ μετὰ τοῦ καθ' οὐ κατηγοροῦ
 σαι, ποιεῖν τελείαν πρότασιν. μόνον μίντοι τὸ ἐπὶ τὸν αὐ
 τῶν ἀληθύνειν ἀνάγκη, ὅσον, κείσθαι, οὐ κείσθαι. λυκὸν
 ἐστίν, λυκὸν οὐκ ἐστίν. δηλοῖ δὲ τὸ ὑπὸ παντὸς, ὅτι πρὸ μόνων
 τῇ κατηγορουμένων ὁ λόγος. ἂν συμπλεκόμενα ἐνί τινι
 τῇ πάντων, προτάσεως ποιοῦσι, τὴν μὲν, ἀληθῆ, τὴν δὲ,
 ψευδῆ. Ζητήσῃ δ' αὖ τις πρὸ τῇ σώβετον ἰχθυῶν

οὐκ ἔστιν· εἰ μὲντοι συγχωρηθέντος τοῦ μὴ ἔχειν αὐτὸν ἀδίκον, ἀξιόσομεν λαμβάνειν ὅτι οὐκοῦν δίκαιός ἐστι, καὶ οὐ δίκαιος οὐκ ἔστι, δυνάμει ἢ μετέλτηις. Ὁ δὲ τούτοις, ἔκ ἐνδεχεται κατηγορεῖν τὸν μὴ προδιδόμενον ποῖαι προτάσεις, ποῖων ὡς πλέον. Ἐπεὶ δὲ οἷομαι πρὸς μηδὲ μὴς τέλει· ἐπὶ μέντοι ταύταις τὰς προτάσεις, ἀλλὰ κατηγορεῖται μόνον, ἐπεὶ δὲ λέγωμεν φέρεται ὡς ἐξ ἑνός, τὰς μὲν ἀποφάσεις, τὴν τε σθητικὴν, καὶ τὴν ἐκ μεταβίσεως ἀληθεύειν, τὴ δὲ κατάφασιν τὴν ἀπλὴν ψεύδεσθαι, ῥητέον πρὸς αὐτοὺς, ὡς ὅταν μὲν ἐνδεχέαι λάβωμεν τὸ ἐξ ἑνός ἐν τῇ προτάσει, λέγοντες, τὸ ἐξ ἑνός ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι, τῷ ὄντι κατηγορουμένου ποιοῦμεν τὸ ὅλον τοῦτο, τὸ ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ μέντοι ἢ προτάσεις ἀπροσδιόριστος. ἀλλ' ὡς μὲν ὡς τοῦ ἀπλῶς ἐξ ἑνός, ἔστι καθόλου. ὁ δὲ λοιπὸς δὲ τὸ ἄνθρωπος τὴν διώκειν ἔχον τοῦ καθόλου προσδιορισμοῦ. ὡς δὲ ὡς τοῦ ἐξ ἑνός, ἔστι καθ' ἑκάστην. Εἰ μὲντοι φυλάττοιμεν τῆς προτάσεως τὸ ἑῶς, μηδὲν κατ' ἐνδεχέαι αὐτῇ προσθέντες, ἔστιν ἐκλύει καὶ ἐξ ἑνός, καὶ ἔστιν, καὶ ἄλλα μυρία ποιεῖται κατὰ διώκειν ὑπ' αὐτῆς, ἐφ' ὧν λέγεται ἢ ψεύδεσθαι, ἢ ἀληθεύειν. τὴν μὲν γὰρ κατάφασιν, ὅσον τὴν λέγουσαν, ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι, ἅτε ἔχειν π τοιοῦνδε ἀποφαινομένῃ, ὡς μόνων ἀνθρώπων ἀληθεύειν διώκειν, καὶ τούτων δικάων. ψεύδεσθαι δὲ ἀνθρώπου καὶ, ἐφ' ὧν ἢ ὅσον κέμενος μὴ ἀρμόσκει, ἢ ὁ κατηγορούμενος. τὴν δὲ ἀποφάσιν ἅτε μαχομένῃ τῇ κατάφασιν, ψεύδεσθαι μὲν, ἐφ' ὧν ἐκείνη ἀληθής. ἀληθεύειν δὲ, ἐφ' ὧν ἐκείνη ψεύδης. οὗτω δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ἐξῆς δείξει, τῆς ἐστὶ λυκοῦς ἀνθρώπος, μὴ οὕτως ἀποφάσιν τὴν ἔστιν οὐ λυκοῦς ἀνθρώπος, ὅτι συμβήσεται αὐτῇ τὸ ἐξ ἑνός ἀληθεύειν, διότι ψεύδης ἐπ' αὐτοῦ ἢ κατάφασις. Καὶ ὅταν

ἐκ μεταβίσεως, τὰ μὲν δ' ὅνο τὰ ἐκ μεταβίσεως, οὕτως
 ἔχῃ πρὸς αὐτὸ τὸ ἥδος, καὶ τὴν δυνάμιν τῆς καταφάσ-
 σεως, καὶ ἀποφάσεως, ὡς αἱ σερηπτικαὶ προτάσεις. πῶς
 δὲ ἔχουσιν ἐκείναι; ἀπλῶς μὲν καταφάσεις, ἢ ἀποφά-
 σεις οὐ λέγονται, τὸ δὲ ὅλον τοῦτο, σερηπτικὰ καταφάσεις,
 καὶ ἀποφάσεις. ὡς πορ καὶ ὁ τιθινὸς ἀνθρώπος, ἀπλῶς
 μὲν ἀνθρώπος οὐ λέγεται, τὸ δὲ ὅλον τοῦτο. νεκρὸς ἀν-
 θρώπος λέγεται. τοῦτον οὖν φασὶ τὸν τρόπον ἔχουσι καὶ
 αἱ ἐκ μεταβίσεως πρὸς αὐτὸ τὸ καταφατικόν, καὶ ἀποφα-
 τικὸν ἥδος. οὐ γὰρ ἔστιν ἀπλῶς καταφάσεις, ἢ ἀποφά-
 σεις, ἀλλὰ τὸ ὅλον τοῦτο, ἀόριστοι καταφάσεις, καὶ ἀόριστοι ἀ-
 ποφάσεις. τὰ δὲ λοιπὰ δ' ὅνο μόρια, τὰ τῆς ἀπλῆς ἀντιθέ-
 σεως, ἔκ ἔχῃ οὕτω πρὸς τὸ καταφατικόν, καὶ τὸ ἀποφα-
 τικὸν ἥδος. αὐτοφύκῃς γὰρ εἶναι ταύτας καταφάσεις, καὶ ἀ-
 ποφάσεις, καὶ ἀνθ' ἑκαστῆς πρὸς πρὸς ἀντιθέσθαι τοῖς ὀ-
 νόμασι τέτοις δυναμείας. ταῦτα μὲν ὁ ἐκείνων λόγος. ἔ-
 μιν ἔμιν ἐπάγεται, καὶ πολὺ ἔχουσα τὸ πᾶν ὃν ἢ ἐξ ἡ-
 γησιε. ἀποπὸν γὰρ ἡγούμεναι σαφῶς βοῶντες τοῦ Ἀριστοτέ-
 λους, ὅτι νοῦντα βούλει τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα ἐκ τῆς ἐρημέ-
 νων ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς, ποῦ αὐτῶν τούτων ἔχοντας ἡμᾶς
 τὰ ποῦ τῆς ἐρημένης τῶν προτάσεων ἀκολουθίας, μάλα ἐ-
 ναργῶς πρὸς τῷ πέρατι τοῦ πρώτου βιβλίου τῶν ἀναλυτι-
 κῶν παραδεδομένα, ὅπορ καὶ αὐτοῖς σωμολογούσι, πρὸς
 μὲν ταῦτα, μὲν, ἀλλὰ δὲ τίνα τοῦ Ἀριστοτέλους διανοίαν
 τῷ ὄντι ἀπομαρτυνέειν. Ἀλλὰ πρὸς τι φαίμεν ἀσυν-
 βαλῆται ἡμῖν, τὸ εἶναι τὴν ἐρημένην τῶν προτάσεων ἀ-
 κολουθίαν; φημὶ δὲ ὅτι πρὸς τὴν γινομένην πολλὰς
 κίς ἐν τοῖς συλλογισμοῖς τῶν προτάσεων μεταλήψιν. συγ-
 χωρήσαντος γάρ τινος, δίκαιον ἦναι τὸν Σώκράτην, ἢ
 κῶτως ἐροῦμεν, οὐκοῦν ἀδίκος οὐκ ἔστι, καὶ οὐκοῦν ἔσ' δίκαιος

περιέχεται ὅτι τὸ ὥς περὶ διὰ τοῦτο πῆλαρα ταῦτα ἔστι,
 τοῦτον οὖν τὰ μερὲς δύο δηλονότι μόρια, λέγει δὲ τις ἐκ
 μεταθέσεως προτάσεως, πρὸς τὴν κατὰ φασιν, καὶ ἀπέφα
 σιν, τοῦτέστι, τὰς ἀπλᾶς, ἔξω κατὰ τὸ σοιχοῦν, ἀντὶ
 τοῦ κατὰ συσοιχοῦσαν, καὶ ἀναλογίαν, ὥς αἱ σειρήσεις.
 τοῦτέστιν, ὅτι ὅν ἔχουσι σοῖχον, καὶ τᾶξιν, καὶ ἀναλογί
 αν, αἱ σειρητικάι προτάσεως πρὸς τὰς ἀπλᾶς κατὰ τὸ ὡν
 πλέον αὐτῶν, ἢ ἐπ' ἐλαττον εἶναι, τοῦτον καὶ αἱ ἐκ μεταθέ
 σεως. τὰ δὲ δύο φησὶν, οὐ, δηλονότι πάλιν ὅτι μόρια ἐκ
 τῶν πηλάρων. ποῖα δὲ αὐτῶν εἴη ταῦτα; δηλονότι τὰ λοιπ
 αὶ παρὰ τὰ πρότερον ἑρμηνεία, τοῦτέστιν, αἱ ἀπλᾶι προ
 τάσῃ, οὐχ ἔξουσιν κατὰ τὸ σοιχοῦν, ὥς αἱ σειρήσεις. ὅπου
 αὐτὴς πρὸ βραχείως οὐδὲ δέξατο διὰ τοῦ, οὐ. τὰ δὲ δύο, δ',
 ἐπὶ ὧν, ἀλλὰ πρὸς τίνας οὐχ ἔξουσιν αἱ ἀπλᾶι προτάσεως
 κατὰ τὸ σοιχοῦν, ὥς αἱ σειρήσεις; ἢ δηλονότι πρὸς τὰ λοι
 πὰ παρ' αὐτάς δύο μόρια τῶν πηλάρων, τοῦτέστι, πρὸς τὰς
 ἐκ μεταθέσεως. ὡς δὲ δέχεται ὅτι καὶ τοῦτο πρότερον, ὅτι
 οὐχ ὥς ἔχουσιν αἱ σειρητικάι πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως κα
 τὰ τὸ ὡν πλέον αὐτῶν, ἢ ἐπ' ἐλαττον ἀληθεύειν, οὕτως ἔχουσ
 ι καὶ αἱ ἀπλᾶι. σιωπῶν βέλλετο ἄρα ἡμῖν τὰ προληφθέντα
 πόδε τῆς ἀκολουθείας τῶν προτάσεων πρὸς κατανόησιν τῆς
 ῥήσεως τοῦ Ἀριστοτέλους. Οἷδαμεν οὖν ὅτι τῶν ἐξηγη
 τῶν οἱ ἀκριβέστεροι, γράφουσι καὶ ἑτέροι ἐξηγήσιν τῆς ῥή
 σεως ταύτης, ἢ καὶ μάλλον ἀρίσκειν φασιν, ὅτι πολλῶν
 ἀπλουν ἑρμηνείαν τῆς προσηρμένης, καὶ δὲ ἀναγκαζούσῃ ἡ
 μᾶς, ὅπου αὐτοὶ φασί, μὴ τι νύειν τὴν διαδοίαν τοῦ Ἀ
 ριστοτέλους. ἀξιοῦσι ὅτι κατὰ φασιν μερὲς, καὶ ἀπόφασιν;
 μὴ τὰς ἀπλᾶς λέγειν προτάσεως, ἀλλ' αὐτὸ τὸ κατὰ φα
 στικὸν εἶδος τῶν προτάσεων, καὶ τὸ ἀποφατικόν. τῶν δὲ πε
 τάρων μερῶν τῶν δύο ἀντιθέσεων, τῆς τε ἀπλῆς, καὶ τῆς

ἰπαρχῶν, ὥς τε διὰ τοῦτο. λέγει δὲ τὸ διχῶς λέγεσθαι
 τὰς ἀντιθέσεις, τίηρα ταῦτα ἔσται· εἴρηται δὲ τοῦτο κα-
 τὰ ἡμεῖς τὸν μορίου· τίηρα ὅμως, καὶ τίηρα περὶ
 τῆς ἀπλῆς, καὶ τῆς ἀ-
 ρίτης κατηγορουμένου χρωμένως· ἐφ' ἧς δὲ καὶ τὴν κατα-
 σκευὴν σφῶς ἐπαίρη τοῦ διχῶς εἰ ταῦτα λέγεσθαι τὰς
 ἀντιθέσεις, τοῖς τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ χρωμένῳ, καὶ τίηρα
 αὐτῷ γίνεσθαι μόρια, δι' ὧν φησι, λέγω δὲ ὅτι τὸ ἔστιν,
 ἢ τῷ δικαίῳ προσκείσεται, ἢ τῷ οὐ δικαίῳ, καὶ τὰ ἔξῃς. Ὁ
 ὅς καὶ ἀξιοῖ ὡς ὑπὸ τοῦ ἐκπεσόντος διαγρῆμματος τὴν τε
 διαφορὰν τῇ προτάσει, καὶ τὴν ἀκολουθίαν θεωρεῖν. ταῦ-
 τα μὲν οὖν δὴλα, πλὴν ὅτι τὸ, ὥς τε καὶ ἡ ἀπόφασις. ση-
 μαίνει αὐτὸ τὸ ὥς τε καὶ τὸ ποιοῦν τὴν ἀπόφασιν τὸ οὐκ ἔ-
 σται, ἢ τῷ δικαίῳ προσκείσεται, ἢ τῷ οὐ δικαίῳ, καθάπερ
 τὸ ἔστι· διόπερ τὸ μὲν, πῶς ἂν δύο καταφάσεις, τὸ δὲ, δύο
 ἀποφάσεις· ἐπὶ δὲ μεταξὺ τούτων ἡ πᾶν τὸ ἀκολουθῶν ὡς ἐ-
 λέγομεν τῷ συμπράσματι τὸ, ὥς τε, διὰ τοῦτο τίηρα
 ταῦτα ἔσται, καὶ τῆς μὲν κατασκευῆς τοῦ, δύο εἶναι ἀντιθέ-
 σεις, καὶ τίηρα αὐτὰ τὰ μόρια, φησὶν· ὧν τὰ μὲν δύο, πρὸς
 τὴν κατάφασιν, καὶ ἀπόφασιν τῇ ἀπλῶν ἔξῃ κατὰ τὸ
 σοιχοῦ, ὡς αἰσιρήσεις, τὰ δὲ δύο, οἷ· Σφιγγὸς μὲν κε-
 λαίνης κατὰ τὴν Δυκόφρονος γῆραι ἐκμιμούμενος, πολλὰ
 δὲ πράγματα τοῖς ἐξηγηταῖς παραχῶν, τί ποτε εἰσοῦν
 τοῦτο τὸ ἔρησθαι, ἐρούμεν· Φημί δ' ὅτι τὴν διὰ πλε-
 ὄνων ὑπὸ διδασκαλίας ἡμῖν τῇ προτάσεων ἀκολουθίαν αἰ-
 νίηται διὰ τούτων ὁ φιλόσοφος, κατὰφασιν μὲν, καὶ
 ἀπόφασιν καλῶν τὰς ἀπλᾶς προτάσεις, ὡς ἀρχετύπες,
 ἐπὶ δὲ αὐταὶ προσλαβούσαι κατὰ τὸν κατηγορουμένον
 τὰς ἀρνήσεις, ποιοῦσι τὰς ἐκ μεταθέσεως· λέγω δὲ ὅ-
 τι τῇ ἡρημίσῳ τῇ ἄρῳ μορίων τῶν δύο ἀντιθέσεων,

τον ἐν τῇ προτάσει τὸ εἶναι, ἢ δὴ καὶ προσκατηγορεῖται. ἐν
 γὰρ τῇ λειγούσῃ, Σώκράτης ὁ φιλόσοφος εἶσι. κατηγορεῖ-
 ται μόνον, ἀλλ' οὐ προσκατηγορεῖται τὸ εἶσι, διότι τὸ ὅλον
 τοῦτο τὸ Σώκράτης ὁ φιλόσοφος, ὡς ἐν λαμβάνεται, καὶ
 ὑποκείμενον γίγνεται διὰ τὴν τοῦ ἀρθρου προδήκην, ὅπου
 οὐκ ἐβίβη σωτάπειναι τοῖς κατηγορουμένοις, ἀλλὰ μόνους
 τοῖς ὑποκειμένοις. λέγεται δὲ ποῦ αὐτοῦ ὅτι εἶσι, καὶ ἔγω
 τίθηκον. ἀλλ' οὐδ' ὅταν εἰπωμεν, ὁ ἥλιος ἐξ ἀνάγκης εἶσι,
 οὐδὲ τότε προσκατηγορεῖται τὸ εἶσι. καὶ τοὶ ἀπλοῶν εἶσι ἐν
 ταῦθα τὸ ὑποκείμενον. ἀλλὰ τὸ ἐξ ἀνάγκης εἶσι, οὐκ ὡς
 κατηγορούμενον, ἀλλὰ τρόπος. ποῦ δὲ τῶν μετὰ τρόπου
 προτάσεων, ἄλλο ἥδ' οὐκ ἔχουσιν παρὰ τὰς νῦν ἡμῖν προ-
 κειμένας, ἐν τοῖς ἐξῆς διδάξει ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης. οὐχ
 ἀπλῶς δ' εἰπὼν ὅταν ῥήματι προσκατηγορεῖται ἐν ταῖς
 προτάσεσιν, ἀλλὰ διώρισεν ἀκριβῶς τί εἶσι τὸ προσκατη-
 γρηθῆναι πεφυκός, ὅτι μόνον τὸ εἶσι. ὅπου ὅτι οὕτως ἔχει,
 διὰ τὸν ἐξῆς καιρὸν ὑποδείξομεν. ὅταν οὖν φησι τὸ εἶσι τρεῖς
 τὸν ἐν τῇ προτάσει προσκατηγορεῖται, διχῶς λοιπὸν λε-
 γονται τῇ προτάσει αἱ ἀντιθέσεις, αἱ ποῦ τῇ πρότερον
 παραδεδομένων προτάσεων μοναχῶς λεγόμεναι. ἦτα
 πρὶν διδάξαι πῶς διχῶς λέγονται, πρότερον ὡς παρα-
 δέχεται ὑφ' ἡμῶν πότε λέγεται προσκατηγορεῖσθαι τὸ
 εἶσι, ὅπου ἐκάλεσαν ὄνομα, ἢ ῥῆμα. διότι ῥῆμα μὲν εἶσι,
 ἅτι προσκειμένων χρόνον. οὐδὲν δὲ κἀνὴ καὶ ὄνομα αὐτὸ
 καλεῖν κατὰ τὴν εἰρησιν, καθ' ἣν εἰλεγμεν πάσας τὰς
 σημασιπικὰς φωνὰς ὀνόματα προσκατορεύεσθαι. καὶ οὐδὲ οὕ-
 τως ἐπήγαγε τὴν κατασκευὴν τοῦ διχῶς λέγεσθαι ταῦτα
 τὰς ἀντιθέσεις. ἀλλὰ νῦν μὲν ἂν δὴλον τοῦτου ὄντος
 κατὰ τὸ μέγεθος τῆς ἐαυτοῦ νοεῖας ἐξέως, τὸ συμπέρασμα
 μα μόνον εἶπε, μάλλον δὲ τὸ ἀκόλουθον τῷ συμπέρασματι,

Α Μ Μ Ω Ν Ι Ο Τ

ἀπλάι

ἀνθρώπος δίκαιός ἐστιν. ἀνθρώπος δίκαιος οὐκ ἐστιν.

σειρητικά

ἀνθρώπος ἀδίκος οὐκ ἐστιν. ἀνθρώπος ἀδίκος ἐστιν.

ἐκ μεταθέσεως

ἀνθρώπος ὃ δίκαιος οὐκ ἐστιν. ἀνθρώπος ὃ δίκαιός ἐστιν.

ἀπλάι

ἐστὶ δίκαιος οὐκ ἀνθρώπος. ὃκ ἐστὶ δίκαιος ὃκ ἀνθρώπος.

σειρητικά

ὃκ ἐστὶν ἀδίκος ὃκ ἀνθρώπος. ἐστὶν ἀδίκος ὃκ ἀνθρώπος.

ἐκ μεταθέσεως

ὃκ ἐστὶν ὃ δίκαιος ὃκ ἀνθρώπος. ἐστὶν ὃ δίκαιος ὃκ ἀνθρώπος.

Λήπειται οὖν ἐπελθεῖν τῇ ῥήσει τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ ὑπὸ
 δῆξι αὖς ὅθεν τῶν προσηρημένων μάλιστα ἔρχεται διίσταμεν.
 ὅταν οὖν φησὶ τὸ ἐστὶ τρίτον προσκατηγορή, οὐκ ὡς τρία
 μὲν ἀξίον ἵνα τὰς τῇ προτάσει κατηγορούμενα, τρί-
 τιν δὲ ἔχιν ταῖς αὐτοῖς τὸ ἐστὶν, ἀλλὰ τρίτον μὲν ἐν τῇ
 προτάσει πρὸς τοῖς δύο ὅροις, τῷ τε ὑποκειμένῳ, καὶ τῷ κα-
 τηγορούμένῳ. κατὰ δὲ δεύτερον μάλιστα ταῖς, καὶ αὐτὸ ἔ-
 χον τὸ κατηγορεῖσθαι, καὶ ὡς πορὶ ὑποκατηγορεῖσθαι. ὅταν
 γοῶν ἡρώμεν, ἀνθρώπος δίκαιός ἐστι, τοῦ ὑποκειμένου
 τοῦ ἀνθρώπου, προσηγορεύσας μὲν τὸ δίκαιον κατηγορή-
 σαμεν, ἐπεὶ δὲ τοῦτο προεθέμεθα πορὶ αὐτοῦ ἀποφύλα-
 σθαι. διότι δὲ οὐκ ἔω αὐταρκδὺς τοῦτο τῷ ὑποκειμένῳ συμ-
 πλάκων πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπόφασιν, τὸ ἐστὶν αὐτοῖς προσ-
 τίθεται, σιωπῶν τὸ αὐτὰ, ὡς εἴρηται πρότερον, καὶ ὑποκα-
 τηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου. τὸ ὅλον γοῶν τοῦτο λέγομεν
 πορὶ αὐτοῦ, ὅτι ἐστὶ δίκαιος, οὐ πάντως μέντοι ὅτι ἐστὶ τρί-

ἀλλ' ὡς πλεον, οὐτε ἡ καταφάσις τῆς καταφάσεως ὡς
 πλεον, ἀλλ' ἐπ' ἐλάττω. ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ῥαδίως
 δέξομεν, τὴν ἀρχὴν τῆς ἐφόδου λαμβάνοντες ἀπὸ τῆς
 καταφάσεως, ἐπὶ καὶ γνωριμῶν πρὸς αὐτὴν μάλλον ὀρίσμε-
 ναι τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς καταφάσεως. φανερόν δ' ὅτι ἐπ'
 ἐλάττω ἡ καταφάσις ἢ σερητική, τῆς ἐκ μεταθέσεως. εἴ-
 πες μὲν γὰρ ἐστὶν ἄδικος ἄνθρωπος, οὗτος δὲ ἵλον ὅτι οὐ δίκ-
 καιος, οὐ μέντοι εἴ τις οὐ δίκαιος, οὗτος ἦδη καὶ ἄδικος,
 διὰ τε τὴν μέστω ἔξιν, καὶ τὴν μηδὲ πέρη πρὸς φύκην πω-
 μετίχην, ὡς ὡς τῆς παιδων. ὡς τε ἡ ἀπόφασις ἢ σερητι-
 κή, ὡς πλεον τῆς ἐκ μεταθέσεως ἀποφάσεως ἀληθύνει
 καὶ γὰρ ὡς τῆς προσημμένων ἔξεων τῆς τε μέσης, καὶ τῆς
 τῆς παιδων, ἢ μὲν σερητικὴ ἀπόφασις, ἀληθής, ἐπεὶ μὴ
 ἐστὶν ἄνθρωποι ἄδικοι. ἢ μέντοι ἐκ μεταθέσεως, ψευδής,
 ἐπεὶ ἡ καταφάσις αὐτῆς ἀληθής. εἰσὶ γὰρ οὐ δίκαιοι ἄν-
 θρωποι. διὰ ταῦτα οὗ πρὸς γράψομεν τῇ μὲν ἀπλῇ κατὰ
 φάσει, ἐπ' ἐλάττω ἀμφοῖν, τῆς ὑπ' αὐτὴν δηλονότι ἀποφά-
 σεως. τῇ δὲ ἀποφάσει αὐτῆς, ὡς πλεον ἀμφοῖν τῶν ὑπ'
 αὐτῇ. καὶ τῇ μὲν ἐκ μεταθέσεως ἀποφάσει, ὡς πλεον τῇ
 ἀπλῆς καταφάσεως. μόνης γὰρ ἐκείνης ὕρνηται οὕσα ὡς
 πλεον. καὶ τῇ καταφάσει αὐτῆς κατὰ τὸ ἀκόλουθον, ἐπ'
 ἐλάττω τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως. καὶ πάλιν τῇ μὲν σερητι-
 κῇ ἀποφάσει, ὡς πλεον καὶ τῆς μετ' αὐτὴν. ἐπὶ ἀμφοτέ-
 ρων τῆς ἐκ ἀπλῆς αὐτῆς κατὰ τὴν ἀπλῆν ὡς πλεον οὕσα.
 τῇ δὲ καταφάσει δηλονότι τῆς ἐπ' ἐλάττω, καὶ τῆς μετ' αὐ-
 τήν. ὡς τε φανερόν ὅτι αὐτῇ μὲν ἐκ μεταθέσεως, τοῦτον ἔ-
 χουσι τὸν λόγον πρὸς τὰς ἀπλᾶς, ὃν αὐτῇ σερητικαί, οὐ μὲν
 τοὶ αὐτῇ ἀπλᾶι τοῦτον ἔχουσι τὸν λόγον πρὸς τὰς ἐκ μεταθέ-
 σεως, ὃν αὐτῇ σερητικαί.

ἵνα οὐ λήγῃται· μὴ ἦν αὐμοῖτοι ἄδικοι λήγῃται· διὸ καὶ
 τῇ σειρητικῶν προτάσεων, ἢ μὲν ἀπόφασις τίτεται οὐ
 τῷ διαγράμματι ὑπὸ τὴν ἀπλήν κατάφασιν, ἢ δὲ κατὰ
 φασιν, ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν· ἄρα δὲ ὡς πρὸς ἑξῶν ἢ ἀπλή
 κατάφασιν, ὡς τούτων ἢ σειρητικὴ ἀπόφασιν, οὕτω καὶ
 ἔμπαλιν, ἢ οὐ; ὡς πλεονόν ἢ ἀληθὴς ἢ σειρητικὴ ἀπόφα
 σιν, ἐφ' ἃν καὶ τὴν ἀόριστον ἀπόφασιν καταλαμβάνομεν,
 ὡς πλεονόν οὐσαν τῆς ἀπλῆς καταφάσεως· τουτίστιν, ὡς
 τῇ παρὰ τὸν ἀνθρώπον πέντων· αὕτη δὲ ἢ σειρητικὴ λεί
 γω ἀπόφασιν, οὐ μόνον ὡς τῇ παρὰ τὸν ἀνθρώπον ὑπορί
 τειναι τῆς ἀπλῆς καταφάσεως ἀλλὰ καὶ ὡς τῇ ἀνθρώπων
 μὲν ὄντων, οὐτε δὲ τῆς ἕξεως, οὐτε τῆς τοιαύτης σειρήσε
 ως μετιχόντων, οἷον, τῇ οὐτε δικάσαι ἔξιν, οὐτε ἀδικον
 ἔχόντων· δὴλον δὲ ἐκ τῇ πρότερον ἠρημένον, ὅτι ἢ κατὰ
 φασιν ἢ σειρητικὴ, ἐπ' ἑλατῶν ἔσται τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως·
 ἀμφὶ ἄρα αἱ ἀποφάσεις, ἢ τε σειρητικὴ, καὶ ἢ ἀόριστες ἐπὶ
 ταῖς τῇ ἀπλή καταφάσει, καὶ τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσι πρὸς
 αὐτήν· ἀμφὶ ἄρα αὐτῆς ἐδὲ ἔχουσιν ὡς πλεονόν οὐσαι· ὡ
 σάτως δὲ καὶ αἱ καταφάσεις αὐτῇ τὸν αὐτὸν ἔξουσιν λόγον
 πρὸς τὴν ἀπλήν ἀπόφασιν· καὶ ἄρα ταύταις ἐδείκνυσ
 μεν ἐκείνης ἐπ' ἑλατῶν οὐσας· λοιπὸν οὖν ὡς πρὸς κεφάλαιον
 θα, ἢ ὡς πρὸς ἔχουσιν αἱ ἀπλῆς προτάσεις πρὸς ταῖς ἐκ με
 ταθέσεως, οὕτως ἔχουσιν καὶ αἱ σειρητικαὶ πρὸς αὐτάς· παρ
 λιν πρὸς ἐκ μεταθέσεως· τουτίστιν, εἰ ὡς πρὸς ἢ ἀπλή κατάφα
 σιν ἐπ' ἑλατῶν ἔσται τῆς ἀόριστον ἔχουσιν τὸν κατηγοροῦμεν
 νον ἀποφάσεως, οὕτω καὶ ἢ σειρητικὴ ἀπόφασιν ἐπ' ἑλατῶν
 ἔσται αὐτῆς· καὶ ὡς πρὸς ἢ ἀπλή ἀπόφασιν ὡς πλεονόν ἔσται
 τῇ κατὰ τὴν τετιγμένης ἀόριστον καταφάσεως, οὕτω καὶ ἢ σε
 ρητικὴ κατάφασιν· ἔσται δὲ τοῦτο παρὰ τὸν ἀντικείμενον ἀληθὴς·
 οὐτε ἄρα ἢ ἀποφάσεις ἢ σειρητικὴ τῆς ἀόριστον ἐπ' ἑλατῶν,

ὅτι ἄλλο διὰ τούτου σημαίνουσιν, ἢ ὅτι ἐφ' ὧν μὲν τὸ ἀν-
 θρώπου ἀληθείας κατηγορεῖν, ὑπὸ τούτων καὶ τὸ ζῶον. οὐ μὲν
 τοὶ ἑμπεριλιν. αὐτοὶ μὲν οὖν οὕτως ἔχουσι τῆς πρὸς ἀλ-
 λήλας ἀκολουθίας. ἐπεὶ δὲ παρὰ λαμβανέη καὶ ἐπ' ἄρας
 πινὰς ἐν τῷ διαγράμματι προτάσεως ὁ Ἀριστοτέλης, ἀφ'
 πλᾶς μὲν καὶ αὐτὰς οὐσας, διαφερουσας δὲ τῇ αὐτῷ τοῦ
 το ἀπλῶν καλουμένων, τῷ μὴ ἔξιν, ἀλλὰ σέρισιν τὸ κατη-
 γορούμενον ἔχεν, οἷα ἔστιν αἱ ἀνθρώπου ἀδίκους ἐστίν, ἀν-
 θρώπου ἀδίκους οὐκ ἐστίν. τὸ μὲν ὅτι δίκαιον, ὅρος τις, καὶ ἡ
 δὲ, καὶ ἔξιν, ἢ ὡς τιθεότης. διὸ ἀπὸ τῆς λέγειται προτάσεως
 ἢ, ἀνθρώπου δίκαιός ἐστι. τὸ δὲ ἀδίκον, ἀριστία, καὶ σέρισις
 τοῦ ἔδους. διὸ σερητικὴ πρότασις ἡ λέγουσα, Σωκράτης
 ἀδίκός ἐστι. λέγω ὅτι σέρισιν ἐν τούτοις τὴν ἀπουσίαν αἰ-
 πλῶς τοῦ εἶδους σημαίνουσιν, οὐ τῇ ἀποφάσει, ἀλλ' ἢ τῷ
 τοῦ εἶδους ὀνόματι, προσλαβόντι τὸ αἰ σερητικόν, ὡς ὑπὸ τῆς
 ἀπορίας, καὶ ἀοικος, καὶ ἀδίκος, καὶ τῇ τοιούτων ἀπάντων,
 ἢ καὶ ἐπ' ἄρῳ ὀνόματι, ἥτοι τοῦ χήρονος τῇ ὀρασίῳ, ὡς
 ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἢ μὴ δὲ ὄντος ὀρασίῳ, ὡς ὑπὸ τοῦ γυνου-
 καὶ ἥτοι ἀρὰ κάμπτειν ἐπὶ τὸ εἶδος πεφυκῶς κατὰ τὴν
 παρὰ δεδωμένον ἐν ταῖς φυσικαῖς πραγματείαις τῆς σέ-
 ρισιως ἐννοίαν. ὡς τὸ ἄμουςον, ἢ μὴ δὲ ἀρὰ κάμπτειν, ὡς
 πορ ἐν κατηγορίαις ἐλέγετο ἔχεν ἡ τυφλότης. ἐπὶ πάν-
 των ὅτι τῇ σημαίνουσιν, ὁμοίως ὁ λόγος ἀρμόδῃ. ἐπεὶ
 οὖν ὅτι ἐλέγχοντα τὰς σερητικὰς προτάσεις τίθησι μετα-
 ξὺ τῇ πε ἀπλῶν, καὶ τῇ ἐκ μεταθεσίως, ἰδῶμεν καὶ ταύ-
 τας ὅπως ἔχουσι τὴν πρὸς τὰς ἐκατέρωθεν αὐτῇ ἀκολου-
 θίαν. πύτου ὅτι οὐδεὶς οὗτος, καταφανὴς ἡμῖν ἵσταται
 πὸν ἢ τοῦ Ἀριστοτέλους ῥήσις, ἀλλ' ὡς δὲ, οὐ. φανερόν δὲ
 ὅτι ἐξ τούτων ἢ κατὰ φασίς ἐτίθει τῇ ἀπλῇ καταφάσει,
 ἀλλ' ἢ ἀποφασίς. ὁ ὅτι δίκαιος ὢν ἀνθρώπου, ἀδίκος μὲν

λοιπῶν ἱερακείων ἀληθύνει· ἡ δὲ γὰρ ἐκ μεταθέσεως καὶ
 πείρασιν, ὑπὸ τῆν λοιπῶν τετρακείων παρὰ τὴν ἀπλήν
 ἀπόφασιν ἀληθύνουσα, ἐπ' ἑλαττονέσται τῆς ἀπλῆς κατὰ
 φάσιως· ἀλλ' οὐτω μὲν χρῆσθαι ἀνάγκη ζήμιβα, τῷ τὰς
 ἀπροσδιوریους ἀντιφάσκην ἀλλήλαις, εἴ πορ ἀξιοῦμεν ἐν
 πείκασον τῆν ὄντων τὴν εἴραμ αὐτῆν ἀληθύνει· ἄμεσον
 δὲ ἴσως καὶ ταῖς εἰνοίαις τοῦ Ἀριστοτέλους ἀκολουθοῦμεν
 ἀπὸ τῆν πραγμάτων πρὸς οὐδαι, τὸ ἐπ' ἑλαττον εἶναι τὴν αἰ
 νου προσδιορισμοῦ λεγομένην ἀόριστον κατὰ φασιν, τῆς αἰ
 πλῆς ἀποφάσεως· εἴ τις μὲν γὰρ ἔστιν οὐ δίκαιος ἀνθρώ
 πος, οὗτος δίκαιος ἀνθρώπος οὐκ ἔστιν· οὐ μὲν εἴ τις οὐκ
 ἔστι δίκαιος ἀνθρώπος, ἡδὴ καὶ ἔστιν οὐ δίκαιος ἀνθρώπος·
 ὑπὸ γοῦν τοῦ ὅλος μὴ ὄντος ἀνθρώπου, ἀληθύνει μὲν ἡ ἀπλή
 ἀπόφασιν, ψεύδεται δὲ ἡ ἀόριστος κατὰ φασιν· ἡ δὲ γὰρ
 προτέρα ὑπερέκειναι, ἡ καὶ αὐτὴς ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τῷ πύ
 ρατι τοῦ πρότου τῆν ἀναλυτικῶν φαίνεται χρώμενος, ὑπὸ
 μὲν τῆν ἀντιφασκουσῶν ἀλλήλαις προτάσεων, ὅπορ οὐ
 ἐκείνοις ὑπέθετο, οὐδ' ὥσιν· ὑπὸ δὲ τῷ σωματικῶν ποτὲ δύ
 νηκμένων, οὐ προχωρήσει, ὅλως δὲ χρὴ ἐφιστάσθαι, ὅτι τὰς
 ἀπροσδιوریους ὑπὸ διαφόρων μὲν τοῦ ὑποκειμένου με
 ρῶν ἅμα διωκόμενα ἀληθύνει κατὰ λαμβάνομεν ὁμοί
 ως ταῖς κατὰ μέρος, ὥς ἐμπροσθεν διωρίσασμεν· καθεῖ
 γος μέντοι καὶ τοῦ αὐτοῦ κατηγορουῦντες αὐτὰς, ἡ κατ' ἐνέ
 ρησιν, ἡ κατ' ἐπίνοιαν αἰετὶ διαρῆν ἡκότως μετ' ἐκείνου φα
 μέν, τὸ, τι ἀληθές, καὶ τὸ ψεύδους· ἀνάγκη γὰρ τῆν τε ὄν
 των, καὶ τῆν μὴ ὄντων ἑκάστον, ἡ ἦσαν τυχόν ἀνθρώπον δὲ
 καίον, ἡ μὴ ἦναι· δὴλον δὲ ὅτι κατὰ ταύτην τὴν εἰνοίαν
 θεωρουῦντες τὰς προτάσεις, πρὸς ὧν ὁ λόγος, καὶ τὸ ὑπὸ πλέ
 ον, ἡ ἐπ' ἑλαττον, ἀληθύνει ἐπ' αὐτῆν λέγομεν, ὥς πορ καὶ ὁ
 τιν τοῦ ἀνθρώπου λέγομεν ὑπὸ πλείον ἦναι τὸ ζῶον· εἰδέν

σιν. διὸ καὶ ἐκάλεσιν αὐτὰς ὁμοφρασσεῖς ἐκ μεταθέσεως,
 ὅτι μετατίθεται αὐτῇ ἐν τῷ διαγράμματι ἡ τάξις. καὶ
 ὑπὸ μὲν τὴν ἀπλήν κατὰ φασιν, τίτακται ἡ τούτων ἀπό-
 φασις. ὑπὸ δὲ τὴν ἀπλήν ἀπόφασιν, ἡ κατὰ φασις. ἡ καὶ
 ὅτι μετατιθέντος τοῦ ὀρισμένου κατηγορουμένου, καὶ τρέν-
 τος τοῦ ὀρίσου, γίνεσιν. ἀλλ' ὅτι μὲν τ' ἀπλῆς καταφά-
 σεις ἀληθοῦσιν, ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις πάντως ἀ-
 ληθεύει, φανερόν. ἀρὰ δὲ καὶ ἀντιτρέφει ὁ λόγος, ὥστε
 τῆς τοῦ ὀρίσου ἀποφάσεως ἀληθοῦσιν, τὴν ἀπλήν κα-
 τὰ φασιν πάντως ἀληθεύειν, ἡ οὐ; ἀλλ' ἐστὶν ἐφ' ὧν ἡ μὲν
 ἐρημμένη ἀπέφασις, ἀληθής. ἡ δὲ ἀπλήν κατὰ φασις, ψευ-
 δής. οἷον, ὡς τῇ ὁλῶς μὴ ὄντων ἀνθρώπων. τὸν γὰρ κύ-
 να ἢ πᾶν μὲν μὴ εἶναι ἀνθρώπον, μὴ εἶναι δίκαιον, ἀληθές.
 ὁλῶς γὰρ μὴ ὧν ἀνθρώπος, δὴ λὸν ὅτι οὕτε δίκαιος λέγοι-
 το ἂν εἶναι ἀνθρώπος, οὕτε μὴ δίκαιος. τῷ μὲν τοι ἢ πᾶν
 αὐτὸν εἶναι ἀνθρώπον δίκαιον, ψεύδεις. ὥστε ὡς πλέον εἴη
 ἀπλήν ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις τῆς ἀπλῆς καταφάσεως.
 τῆς ἀρὰ ἀποφάσεως τῆς ἀπλῆς ἐπ' ἐλαττον εἶται ἡ ἐκ με-
 ταθέσεως κατὰ φασις. εἰ γὰρ ὡς πάντων ἡ κατὰ φασις ἡ
 ἀπλήν ἀληθής, ἡ ἀπέφασις ὁμοίως δὲ καὶ ἡ τοι ἡ κατὰ φα-
 σις ἡ ἐκ μεταθέσεως, ἡ ἀπόφασις. ὡς πλέονων δὲ ὁμο-
 λόγηται ἀληθεύειν ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις, ἢ πορὶ ἢ ἀ-
 πλήν κατὰ φασις. ἡ ἀρὰ κατὰ φασις ἡ ἐκ μεταθέσεως ὡς
 τῇ λοιπῶν ἐλαττόνων ὄντων ἀληθεύει, ἢ πορὶ ἢ ἀπλήν ἀπό-
 φασις. ὑποκείμεσαν γὰρ τὰ ὄντα πάντοι φέρε ἢ πᾶν χί-
 λια τὸν ἀριθμόν, καὶ τῆς καταφάσεως τῆς ἀπλῆς ἀλη-
 θεοῦσιν καθ' ὑπερβολήν, ὡς τετρακοσίων ἡ ἐκ μεταθέ-
 σεις ἀπόφασις ὡς πλέον ἀληθής οὖσα, λόγου χάριν
 ἀληθεύει τῷ τῇ ἑξακοσίων. φανερόν ἀρὰ ὅτι τῇ λοι-
 πῶν δύο προτάσεων ἡ μὲν ἀπλήν ἀπόφασις, ὡς τῇ

πεισὶ ἐξηγητὰ παρακολούθησά τε τοῖς διὰ τούτων ὑπὸ
 τοῦ φιλοσόφου λεγομένοις, ἠδωκένσαν, καὶ διασαφῆς
 σαι αὐτὰ. τῇ δὲ γιγνομένων ἐν ταῖς νῦν προκείμεναις ἐν
 μὴν προτάσεσι δύο ἀπρὸς διόρισαν ἀντιφάσεων, τὴν μὲν
 ἐπὶ τῇ καλῇ ὁ Ἀριστοτέλης ἀπλήν, τὴν ὀρίσμενον τὸ κατὰ
 τηγορούμενον ἔχουσιν, ὡς κατ' αὐτὸ τοῦτο τῆς ἐπὶ τῇ
 ἀπλούςιραν οὖσαν, τὴν δὲ ἐπὶ τῇ ἀόριστον, διὰ τὸ ἀόρι-
 σον εἶναι τὸ ἐν αὐτῇ κατηγορούμενον. ὁ μὲντοι ἰαυρὸς αὐ-
 τοῦ Θεόφραστο, ὀνομάζει αὐτὴν ἐκ μεταβίσεως, δὲ ἰωίξῃς
 ἐροῦμεν, αὐτίαν. ἐκείμηνος οὖν τὰς ἀπλᾶς προτάσεις
 τὴν, ἀνθρώπος δίκαιός ἐστι, καὶ ἀνθρώπος δίκαιος ἔκ ἐστιν,
 ἀξιόζητὴν τῇ καταφατικῇ αὐτῇ προτίρα ἔπειτα τῇ
 λοιπῶν. τοῦτο δὲ ἐστὶ σωαληθύνει. ὥς τε ἐφ' ὧν ἡ ἀπλή
 κατὰ φασιν ἀληθύνει, καὶ τὴν ἔπειτα αὐτῇ λεγομένην πέν-
 τως ἀληθὴ κατὰ λαμβάνεται. οὐτω γὰρ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ
 λέγομεν ἔπειτα τὸ ζῶν, διότι ἐφ' οὗ τὸ ἀνθρώπος ἀλη-
 θές, ὡς τούτου καὶ τὸ ζῶν. καὶ διότι οὐτως ἔχουσιν, οὐ
 τὴν ἐξ ἀόριστον κατηγορουμένου κατὰ φασιν, ἀλλὰ τὴν ἀπὸ
 φασιν αὐτῆς. ἐφ' οὗ γὰρ τὸ ἀνθρώπος δίκαιός ἐστιν ἀληθές,
 διὸν Σωκράτους, ὡς τούτου ψεύδος μὲν τὸ, ἀνθρώπος οὐ
 δίκαιός ἐστιν. ἀληθές δὲ τὸ ἀνθρώπος οὐ δίκαιος ἔκ ἐστιν. ὁ
 γοῦν Σωκράτης δὲ αὐτὸ τὸ εἶναι δίκαιος, μὴ δίκαιος μὲν
 εἶναι, ἔκ ἀν' ἐκείνῃ. μὴ εἶναι μὲντοι μὴ δίκαιος λέγοιτο ἀν',
 τῷ ἀναιρῆσαι ἀπ' αὐτοῦ τὸ μὴ δίκαιον, ὅ φασιν αὐτῷ μὴ
 ὑπάρχειν. καὶ τοῖς δύο τοῦ δίκαιου ἀρνήσεως, μίαν θέσιν αὐ-
 τοῦ πάλιν σημναίνην, διὰ τὸ δεκτικὸν εἶναι δικαιοσύνης τὸ
 ὑποκείμενον. ἐκτιθέμηνος οὖν ὡς διαγράμματος τοῖς πρὸς
 τῆς, ὅπου καὶ ἡμῖς ὑπετάξαμεν, καὶ ὑπὸ τ' ἀπλήν κατὰ
 φασιν τάξασθαι τὴν ἀόριστον ἀπόφασιν, ἀναγκαίως λοιπὸν ὑ-
 πὸ τὴν ἀπόφασιν τὴν ἀπλήν τίθεται, τὴν ἀόριστον κατὰ φασιν

διὰς τῷ ὑποκείμενῳ, τέλειον ἐργάσασθαι λόγον, ἔστι αὐτοῖς
 ὡς πρὸ ἀνσμου τινος τοῦ σωθόντος αὐτοὺς πρὸς ἀλήθειαν,
 καὶ τέλειον ποιῶντος τὸν λόγον, ὁ ποιεῖ τὸ ἐστίν. τοῦτο οὖν εἴη
 καὶ τὸ τὴν κυριωτάτην ἔχον ἐν τῇ προτάσει δυνάμιν. διὸ
 καὶ τὴν προσηγορίαν ἀφ' αὐτοῦ διδῶσι ταῖς τοιαύταις
 προτάσεσι. καλοῦμεν γὰρ αὐταῖς ἐκ τρίτου προσκατηγο-
 ρουμένον. τοῦτο ἀρχὴ καὶ ἀναρχὴν ὑπὲρ τοῦ καὶ ὅλῃ τὴν κα-
 τάφασιν ἀναρεθλῶαι, καὶ γενέσθαι τὴν ἀπόφασιν. τὸ μὲν
 οὖν, ἀνθρώπος δίκαιος οὐκ ἔστιν, ἀπόφασις. τὸ δὲ ἀνθρώ-
 πος οὐ δίκαιός ἐστι, κατάφασις. ἀλλ' ἐπὶ πάσης καταφά-
 σεώς ἐστὶ τις ἀπόφασις, κατὰ τὴν αὐτὴν μέθεδον διήσοι-
 μεν τὴν ταύτης ἀπόφασιν γιγνομένην τὴν λέγουσαν, ἀν-
 θρώπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν. ὥς τε δύο ἐν ταύτῃ γίνονται
 ἀντιφάσεις ἀπροσδιόριστοι, τοῦ ὑποκείμενου ὁρισμένου
 ὄντος. καί τοι ὑπὸ τῇ ἀπλῶν μία ἐγένετο μὲν. ἐκείμην
 γὰρ ὁ κατηγορούμενος μετὰ τῆς ἀρνήσεώς ληφθῆς, διὸ οὗς ἀ-
 πόφασιν ἐποίησεν. ἐν ταύτῃ δὲ, καταφάσεώς ἄλλο ἦθος.
 ὁ δὲ αὐτὸς λόγος, καὶ ὑπὸ τῇ ἄλλων πασῶν ἀντιφάσεων,
 οἷον τῇ τε καθ' ἑκάστην, καὶ τῇ διαγώνιῳ, κατὰ πάντας
 χρόνους, καὶ πάσας ὕλῃ λαμβανόμενὰς, τῇ τε ὁρισμέ-
 νον ἔχουσάν τὸν ὑποκείμενον, καὶ τῇ ἀόριστον. διπλοῦσι
 νόμοις οὖν ἔσονται αὐταὶ τῇ ἐξ ὑποκείμενου, καὶ κατηγορουμέ-
 νου μόνον. ἐκείναι δὲ ἦσαν ὡς ἰσχύνομεν, ἐβδωμήκοντες,
 καὶ δύο. ἔσονται οὖν δηλονότι αὐταὶ ἑκατὸν τετράκοντα
 τε, καὶ τέσσαρες. πάσαι δὲ ἅμα, διακρίναι δέκα, καὶ ἕξ.
 τούτων οὖν προληφθέντων, ὑποκεινόμεθα ἐξῆς τε διὰ τῆς
 ἐκπθέσεως ῥήσεώς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενα, ἐν ταῖς
 ἐκείμην πᾶσι ἀσφαδῶς, καὶ διὰ τὴν γμάρτων ῥηθέντων, πρὸς
 δὲ τῷ πέρατι τοῦ προτέρου βιβλίου τῇ προτέρων ἀναλύ-
 τικῶν, διηρηθωμένως παραδιδόμενα. ὅθεν καὶ λαβόντες

- » τούτου ἀποφασίς, οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιος ἀνθρώπος. το γρ
 » ἔστιν ἐν ταύτῃ, καὶ τὸ οὐκ ἔστι, τῷ δίκαιῳ καὶ τῷ οὐ δίκαιῳ προ
 » σκήσειται. ταῦτα μὲν οὖν, ὡς πορ ἐν τοῖς ἀναλυτικαῖς ἦ
 » ρηται, οὕτω τίταται.

Ἀρχεται μὲν οὖν ἐν ταύτῃ τὸ τρίτον τοῦ βιβλίου καὶ
 φάλαμον, ὅ πορ ἐλέγομεν εἶναι πῶς τῇ ἐκ τρίτου προσκα
 τηγορευμένου προτάσεων. διὰ δὲ καὶ ἐν τούτοις πρὶν δια
 σαφῆσαι τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενα, πρῶτον ἡμᾶς
 ὑποσκέψασθαι τίνα τὴν τρόπον ὑπὸ τούτων τῇ προτάσεων
 ἐκ τῇ καταφάσεων ποιούμεναι τὰς ἀποφάσεις, καὶ πῶς
 ἀν λαβόντες αὐτὰς μετὰ τῆς προσηκούσης ἀκριβέως, συ
 νείλωμεν αὐτῇ τὸν πάντα ἀριθμὸν ὅ πορ οὖν οὐ τῷ ὑπο
 κειμένου τῷ ἐν τῇ καταφάσει σωταχέως τὸ ἀρνητικὸν μὲν
 ριον ἐξορίζεται τὴν ἀπόφασιν, φανερόν, εἴ πορ μὴ δὲ ὑπὸ
 τῇ ἐξ ὑποκειμένου, καὶ κατηγορευμένου τούτου ἐγίγνωστο
 τὸν τρόπον αἰ ἀποφάσεις, ἀλλ' ἡ ζήτησις γίγνεται πῶς τῇ
 λοιπῶν παρὰ τὸν ὑποκείμενον δύο λέξεων, τοῦ τε κατηγο
 ρευμένου, καὶ τοῦ προσκατηγορευμένου, ὅσον. τοῦτε δίκαιος,
 καὶ τοῦ ἐστίν, ποτέρῳ αὐτῇ χρὴ τὸ οὐ σωταχέως, ἵνα ποιή
 σωμεν ἀπόφασιν. φανερόν οὖν ὅτι οὐ τῷ κατηγορευμῆος
 αὐτὸ σωταχέως, ἀλλὰ τῷ προσκατηγορευμῆος. ὁ μὲν γρ
 ἡπὼν ἀνθρώπος οὐ δίκαιός ἐστιν, ἀνθρώπον τινὰ μὴ δίκαι
 ον ὑπέρχεν φησίν. ὁ μὲντοι λέγων, ἀνθρώπος δίκαιος ἔκ
 ἔστιν. ἀποφαίνεται, μὴ ὑπέρχεν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ δίκαιον.
 τῇ δὲ ἀποφαντικῶν λόγων, ὡς ἐμπροσθεν ἐδιδάχθημεν,
 ὁ μὲν ὑπέρχεν τί λέγων, κατέφασίς ἐστιν. ὁ δὲ μὴ ὑπέρ
 χεν, ἀπόφασίς. καὶ ὅρα ὅτι δι' ὁ λόγος τῷ ἐστίν σωταχέως
 ὑπὸ τούτων ἡ ἀρνησις, ἀποτελεῖ τὴν ἀπόφασιν. ἐπεὶ γρ καὶ
 ὁ κατηγορευμῆος ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσιν ὀνομά
 ειται. ὅσον τὸ δίκαιος, καὶ οὐ δι' αὐτὰς καθ' αὐτὸν σωδυναί

φως ἡ βουλὴ ἦν, ὅτι καὶ αὐτοὶ αὐτοὶ προτάσεις σωπαίπουντο
 αὐτῶν ἀποφάσεις. Δὲν δὲ ἐφιστάνην ὅτι ἀκριβῶς ἐν τῇ
 τοῖς ὁ Ἀριστοτέλης παρὰ δέγμαται παρὲθετο τῇ ἐξ ὑποθε-
 κημένου, καὶ κατηγορουμένου προτάσεων. ἔστιν ἀνθρώπος,
 ἡ πῶν, καὶ ἐπὶ πᾶς ἀνθρώπος. ἀλλ' οὐ καθάπερ πρότερον ἐ-
 λέγειν. ἔστιν ἀνθρώπος λευκός. καὶ ἔστιν ἀνθρώπος καλός, αἱ
 ἡ τὰν ἐκ τρίτου προσκατηχερουμένου προτάσεις. τοῦτο δὲ,
 διότι ἐν ἐκείνοις μὲν, οὐ πῶν πλείως παρὲδίδετο ἡ θεω-
 ρία τῇ προκημένων προτάσεων, διότι πρὸ ἀδιαφορώτερον
 ἐχρῆτο τοῖς παρὰ δέγμασι. νῦν μὲντοι ἀκριβῶς αὐτὴν
 διακρίνωσας, ἐκότες τὰ οἰκῆα τῶ ἐῖδει τῇ προκημένων
 προτάσεων παρὲθετο παρὰ δέγμαται. δὴλον δὲ ἐκ τῇ ἐπὶ
 ρημένων, καὶ ὅτι οὐ ταυτὴν ἐστὶν ὁρισμένον, ἢ ἀόριστον ὀνομα-
 ζέμεν, καὶ διωρισμένον, ἢ ἀδιωριστον. τὰ μὲν γὰρ πρότερα,
 ποιεῖ τὸ ἀρνητικὸν μόριον, προσκείμενον τοῖς ὀνόμασιν, ἢ
 μή. τὰ δὲ ὕστερα, οἱ προσδιορισμοί. ἀχρι τούτων προηγου-
 μεν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν θεωρίαν τὴν τῇ ἐξ ὑποκείμενου, καὶ
 κατηγορουμένου προτάσεων. διὸ καὶ ἡμῖς πρὸς τῇ ἐφεξῆς,
 ἀλλὰ ἀρχὴν ἀρξάμενοι, λέγομεν.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Ὅταν δὲ τὸ ἐπὶ τρίτον προσκατηχερῆται, ἡ δὲ διχῶς
 λέγονται αὐτὴν θέσης. λέγω δὲ, ὅσον ἐπὶ δίκαιος ἀνθρώ-
 πος. τὸ ἐπὶ τρίτον φησὶ συγκαταθεῖν ὄνομα ἢ ῥῆμα ἐν τῇ κα-
 ταφάσει. ὥς τε διὰ τοῦτο τίπαρὰ ἔστι ταῦτα. ὧν τὰ μὲν
 δύο, πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἔχει κατὰ τὸ σοφ-
 λοῦν, ὥς αἱ σερήσεις. τὰ δὲ δύο, οὐ. λέγω δ' ὅτι τὸ ἔστιν, ἢ τῶ
 δίκαιος προσκείμεται, ἢ τῶ οὐ δίκαιος. ὥς τε καὶ ἡ ἀπόφα-
 σις. τίπαρὰ οὕτως ἔστι. νοῦμεν δὲ τὸ λεγόμενον, ἐκ τῇ
 ὑποκαταμμένων ἐπὶ δίκαιος ἀνθρώπος. τουτου ἀπόφα-
 σις, ὅτι ἐπὶ δίκαιος ἀνθρώπος. ἔστιν οὐ δίκαιος ἀνθρώπος.

πλησίων. Ε'φισένην δὲ ἡμῶν ὁφελόντων, ὅπταῦτα,
 ὧν προσδίδεται τὰ ὀνόματα, τὰ τε ὠρισμένα, καὶ τὰ ἄ
 ὀριστα, ἅ πρὸς τὸ ποιῆσαι κατεφασιν ἢ ἀποφασιν, ῥήματα
 εἰν, ὡς τὸν ἀποδεδομένον τοῦ ῥήματος ὀρισμὸν ὑπερῶς
 μὲν, τὸ χρόνον πινὰ προσημασίην, ὑπὸ τούτοις τὴν τοξίν ἢ
 μὴν παρὰδίδωσι τῆς ἡρημένης τ' προτάσεων διαφορᾶς,
 καὶ φησὶ, προηεῖναι τὰς ὠρισμένους ὑποκειμένους χρώμε
 νας, τῇν ἀόριστον αὐτὸν ἔχουσάν, ἅπερ ἀπλουσίῃ αὐτῇ
 ἔσας, παρὰβάλλων πρὸς ἀλλήλας. τὰς δὲ κατὰ τὸ αὐ
 τὸ εἶδος λεγομένας. πρώτης μὲν, ὡς ἀπλουσίῃ, ἀνδ
 προσδιορισμοῦ, πρὸς τὰς μετὰ προσδιορισμοῦ. δεύτερας
 δὲ, ὡς ἐκείνων σωβιται πῆρας, τὰς πλεονασσάσας αὐτὰ κα
 τὰ αὐτὸν προσδιορισμούς. λαμβάνει δὲ τ' μὲν ἀνδρὶ προσ
 διορισμοῦ, οὐ τὰς καθ' ἑκάστην, ἀλλὰ τὰς ἀπροσδιορίσους, τ'
 δὲ μετὰ προσδιορισμοῦ, οὐ τὴν κατὰ μέρος κατεφασιν,
 ἀλλὰ τὴν καθόλου, ὡς τοῦ αὐτοῦ δηλονότι λόγου καὶ ὑπὸ τῇ
 παρὰλειπόμενων προτάσεων ἐφαρμόζοντες. τῆς μὲν
 τοι καθόλου κατεφάσεως, τῆς τε ὠρισμένον ἔχουσας τὸν
 ὑποκείμενον, καὶ τῆς ἀόριστον, οὐκ ἔλαβε τὴν κυρίως ἀπο
 φασιν, τὴν ἀντιφατικῶς ἀπὸς αὐτὴν ἀντικείμενον, ἀλλ'
 ὡς πρὶ ἐλίσσεως πρότερον, τὴν δοκούσαν μὲν ἐπαμφο
 τερίῃ, καὶ σωμάδην τῇ τε ἀντιφασκίᾳ, καὶ τῇ ἐναντίᾳ,
 μᾶλλον μέντοι τῇ ἀντιφασκούσῃ ταυτὸν διωαμένῃ. τοι
 αὐτὰ ὅτι ἢ τε, οὐκ εἰσι πάντες ἀνθρώποι. καὶ ἢ, οὐκ εἰσι πάντες ἔκ
 ἀνθρώπων, ἢ μὲν, τῇ ἔσσι πάντες ἀνθρώποις εἰν. ἢ δὲ, τῶ οὐ πάν
 τες ἀνθρώποις εἰν, ταυτὸν φεβγρομένη. τοῦτο δὲ, διότι οὐκ
 ἔστι προκείμενον παρὰδιδόναι καὶ πάλιν τ' ἀντιφατικῶς
 τῇν προτάσεων ἀντίθεσιν, ἀλλ' ἐπισημῶναι μένον ὅτι
 προηοῦται αἰετὶ ὠρισμένου τοῦ ὑποκειμένου προτάσεως,
 τῇν ἐξ ἀόριστου. ἅμα δὲ ἴσως καὶ διδάξαι ἡμᾶς ὁ φιλόσοφος

φασιν ποιοῦν, τῷ μὲν ὑποκειμένῳ, τὰ αὐτὰ ἔντα τυγχάνουσι, τῇ μὲν τοι χεῖρι διαφέρουσιν ὡς ἀλλήλων. τὸ γὰρ οὐ βαδίζει καθ' αὐτὸ μὲν λεγόμενον, ἄριστον εἶη αὐτῷ ἤμα, ὥς ἐν θεωρούμενον, καὶ οὐδὲν μέρος, καθ' αὐτὸ σημαντικὸν ἔχον, κατὰ τὸν εἰρητικὸν πρότερον. ἐν μὲν τοι τῇ ἀποφάσει τῇ λεγούσῃ Σώκратης οὐ βαδίζει. οὐκ ἂν εἴποιμεν ἀκριβολογῆσθαι, βουλόμενοι τὸ οὐ βαδίζει ἤμα εἶναι ἄριστον, ἀλλὰ μάλλον ἤμα καθ' αὐτὸ μὲν ὀρισμένον, τοῦ δὲ ὑποκειμένου ἀποφατικῶς κατηγορούμενον, ὅτι διὰ τοῦ ἀννητικῆς μορίου διακρινόμενον ἀπ' αὐτοῦ, ὥς ἐνταῦθα μηκέτι μὲν ὥς ἐν, ἀλλ' ὥς δύο λαμβανόμεναι τὸ, οὐχ ὑγιαινομένη. τοῦ ἀννητικῆς μορίου τὸ διακρίνεται τὸ κατηγορούμενον ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ἐμφάνοντος. μήποτε δὲ δῶκε τὸν ἢ λέγειν, καὶ ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ δὲ ἤματα, οὐδὲ μίας καὶ τὰ φασίς, οὐδὲ ἀποφασίς, τὸ τοῦ ἤματος ὄνομα κοινοῦτερον εἴληπται κατὰ τὴν τοῦ ὀρισμένου, καὶ τοῦ ἀρίστου, διιδάσκοντος μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ ὅτι εἰρητικὸν καὶ πρότερον, ὅτι πρὸς τὸ γινώσκειν ἀποφατικὸν λόγον, δὲ πάντως ἤματα, ἐξ ἐπίτηδες δὲ νῦν πάλιν τοῦτο προδιδόντος ἐν τῇ θεωρίᾳ τῇ ἐξ ἀρίστου τοῦ ὑποκειμένου προτάσεων, ἵνα μή τις ὑπολάβῃ τὰ ἀρίστα ὀνόματα, ποῦτις ἂν νῦν προσεχῶς ὁ λόγος, ἀρκεῖν καὶ καθ' αὐτὰ λεγόμενα πρὸς γένεσιν ἀποφάσεως. ἐπὶ καὶ φαντασίαν ἀποπλοῦσι τοῦ παραπλησίαν δῶκεν ἔχον τὰς ἀποφάσεις, ὅπου ἐν ταῖς ἐξῆς σαφέστερον παραδῶσιν. κρατῶν ὃ τὸ ἑρμηνεύον ὅτι πρὸς πᾶσαν κατὰ φασίν τε, καὶ ἀποφασίν δὲ ἤματα πινος, ἐπαίγει τὸ γινώσκειν, ἢ ἰῶ, ἢ γίνεσθαι. καὶ τὰ ἐξῆς, ὥς ἐνταῦθα τοῦ μὲν οὗτος τοῦ μηδὲν μήτε ὀρισμένον, μήτε ἀόριστον ὀνομα, μήτε ἐν, μήτε πᾶσι ποιεῖν αὐτοπλήρη λόγον, δὲ ἴχα τούτων πινός, τοῦ ἐπὶ λέγω, ἢ τοῦ ἰῶ, καὶ τῇ τούτοις παρὰ

ὅτι οὐ φύσιν μίαν σημαίνει, καθάπερ τὸ ὀρισμένον. ἐκὼν
 γὰρ εἰ μὴ ὁμώνυμον ἦν, ἢ τῷ γένει ἢ τῷ ἔθει,
 ἢ τῷ ἀριθμῷ. τούτων δὲ ἕκαστον ὄριται. τὸ δὲ ἄοριστον, εἰς
 οὕτω, καὶ ὁμοίως αὐτὸ προφράσμεν, ὅ οὐκ ἀνθρώπος λέει
 γοντες, ἀλλὰ κοινῶν μόνον πρὸς ἀλλήλα πάντων τῶν
 παρὰ τὸ σιμαινόμενον ὑπὸ τοῦ ὀρισμένου κατ' αὐτὸ τοῦ
 το, τὸ μὴ εἶναι αὐτῶν εἶναι, ὅπερ ἐκὼν. διὸ καὶ λέγει ὁμοίως.
 τὸ δὲ ἄοριστον. τούτο τὸ ὄνομα, ἐκόντως ἀνώνυμον ἐκάλει
 σεν, ὡς δὲ κινούμενος τὸ εἰρηπικὸν αὐτὸ δηλοῦν τοῦ σημαί
 νομένου ὑπὸ τοῦ ὀρισμένου ὀνόματος. ἐπεὶ δὲ νῦν πρῶτον
 πεποιήται μνήμης τοῦ ἀνώνυμου τούτου ὑποκειμένου, ἐκ
 τῶς ὑποσημαίνειται, ὅτι τοῦτο ἔστιν, ὁ πρότερον παρὰ δὲ δῶ
 κεν, ἄοριστον ὄνομα αὐτὸ προσαγορεύων, ὡς ὅς καὶ τὴν
 τοῦ ἄορίσου ῥήματος ὀνομαζομένην ἡμῖν παρὰ δὲ δῶ.
 διὰ τῆς λέξεως ἡ ἀκολουθία, καὶ ἡ μεταξὺ παρεμβολὰν τὴν
 διδάσκαλιν τοῦ ἀνώνυμου ὑποκειμένου, ὑνάγκασται διὰ
 μακροῦ ποιῆσαι τὴν ἀπόδοσιν. ἔχει γὰρ οὕτως.

- » Εἰπεὶ δὲ εἰσι τὰ κατὰ πινος ἢ κατὰ φασίς σημαίνονσα, τοῦ
 » το δὲ εἰσι ἢ ὄνομα, ἢ τὸ ἀνώνυμον, ἔστι πάντα κατὰ φασίς
 » ἢ ἐξ ὀνόματος, καὶ ῥήματος, ἢ ἐξ ἄορίσου ὀνόματος, καὶ ῥή
 ματος. Λέγεται δὲ τούτο δηλονότι πόδε τῆς ἀπλοῦς
 τῆς καταφάσεως τῆς ἐξ ὑποκειμένου μόνον, καὶ καταγο
 μένου, πόδε ἢς καὶ πρόκειται αὐτῷ νῦν διδάσκειν. ὥς τε οὐ
 χρὴ ζητεῖν πῶς αὐτὸ ἐφαρμόσῃ τούτο, ἢ πῶς ἐκ τρίτου
 προσκατηγορουμένου καταφάσιν, ἢ πῶς μετὰ τοῦ τρί
 του. ἀλλὰ πῶς ἐξῆς τούτοις, ὑποφάνη. αὐτὸ ῥήματος μὴ
 μίαν εἶναι οὐ μόνον κατὰ φασιν, ἀλλὰ καὶ ἀπόφασιν. ἔσ
 πῶς ἀποφάσεως ἐκ τῶν ἀορίστων συμβαίνει γίνεσθαι ῥήμα
 των. ἢ ῥητόν, ὅπερ ἂν λέξαι δρος φησὶν, ὅτι τὸ ἄοριστον ῥή
 μα κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ἀποφασκόμενον, καὶ τὴν ἀπὸ

φασιν ποιῶν, τῷ μὲν ὑποκειμένῳ, τὰ αὐτὰ ἔντα τυχερά-
 νουσι, τῇ μὲν τοι ἀχέσει διαφείρουσί πως ἀλλήλων. τὸ γοῶν
 οὐ βαδίζει καθ' αὐτὴ μὲν λεγόμενον, ἄοριστον εἶναι αὐτὸ
 μα, ὥς ὡς π θεωρούμενον, καὶ οὐδὲν μέρος, καθ' αὐτὸ σημα-
 ντικὸν ἔχον, κατὰ τὸ εἶρηται πρότερον. ὡς μὲν τοι τῇ ἀπο-
 φάσει τῇ λεγούσῃ Σωκράτης οὐ βαδίζει. οὐκ αὖ εἴποιμεν
 ἀκριβολογῆσαι, βουλόμενοι τὸ οὐ βαδίζει ῥῆμα εἶναι ἄο-
 ριστον, ἀλλὰ μᾶλλον ῥῆμα καθ' αὐτὸ μὲν ὠρισμένον, τοῦ δὲ
 ὑποκειμένου ἀποφατικῶς κατηγορούμενον, ὡς διὰ τοῦ ἀρ-
 νητικῷ μορίου διακρινόμενον ἀπ' αὐτοῦ, ὥς εἰ ταῦτα μὴ
 κέπ μὲν ὥς ὡς, ἀλλ' ὥς δύο λαμβάνεται τὸ, οὐχ ὑγιαί-
 νει. τοῦ ἀρνητικῷ μορίου τὸ διακεκρίσθαι τὸ κατηγορούμε-
 νον ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ἐμφάνοντος. μήποτε δὲ διωκ-
 τὸν ἢ λέγην, καὶ ὅτι ὡς τῷ αὐτῷ δὲ ῥήματος, οὐδέ μίαν κα-
 τὰ φασιν, οὐδὲ ἀποφασιν, τὸ τοῦ ῥήματος ὄνομα κοινοῦ πε-
 ρον εἰληπῆται κατὰ τὴν τοῦ ὠρισμένου, καὶ τοῦ ἄοριστου, δι-
 δάσκοντος μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ ὅτι εἶρηται καὶ πρό-
 τερον, ὅτι πρὸς τὸ γινέσθαι ἀποφατικὸν λόγον, δὲ πάντως
 ῥήματος, ἐξ ἐπίτηδες δὲ νῦν πάλιν τοῦτο προθεσίου ἐν τῇ
 θεωρίᾳ τῇ ἐξ ἄοριστου τοῦ ὑποκειμένου προτάσεων, ἵνα μὴ
 τις ὑπολάβῃ τὰ ἄοριστα ὀνόματα, ποῦ ὡς νῦν προσεχῶς
 ὁ λόγος, ἀρκεῖν καὶ καθ' αὐτὰ λεγόμενα πρὸς γένεσιν ἀπο-
 φάσεως. ἐπεὶ καὶ φαντασίαν ἀποτιλοῦσι τοῦ παραπλη-
 σίαν διωκμὶν ἔχον ταῖς ἀποφάσεσιν, ὅπου ὡς τοῖς ἐξῆς
 σαφές ἐρον παραδῶσιν. κρατύνων ὃ τὸ ἡρμηνέον ὅτι πρὸς
 πᾶσαν κατὰ φασίν τε, καὶ ἀποφασιν δὲ ῥήματος πινος,
 ἐπάγει τὸ γινέσθαι, ἢ ἰῶ, ἢ γίνεσθαι. καὶ τοῖς ἐξῆς, ὥς ὡς
 γοῦς μὲν ὄντος τοῦ μηδὲν μήτε ὠρισμένον, μήτε ἄοριστον ὀ-
 νομα, μήτε ὡς, μήτε πολλὰ ποιεῖν αὐτοτελῆ λόγον, δι' ἃ
 τούτων πινός, τοῦ ἐπὶ λέγειν, ἢ τοῦ ἰῶ, καὶ τῇ τούτοις παρα-

ὅτι οὐ φύσιν μίαν σημαίνει, καθάπερ τὸ ὀρισμένον. ἐκὼν
 γὰρ εἰ μὴ ὁμώνυμον ἦν, ἢ τῷ γένει ὡς τι σημαίνει, ἢ τῷ εἶδει,
 ἢ τῷ ἀριθμῷ. τούτων δὲ ἕκαστον ὀρίζεται. τὸ δὲ ἄοριστον, ἔχ
 οὔτως, καὶ ὡς αὐτὸ προφασίζομεν, ὁ οὐκ ἀνθρώπος λέει
 γοντιες, ἀλλὰ κοινῶνίαν μόνον πρὸς ἄλλαλα πάντων τῶν
 παρὰ τὸ σημαίνοντα ὑπὸ τοῦ ὀρισμένου κατ' αὐτὸ τοῦ
 το, τὸ μὴ ἐν αὐτῶν εἶναι, ὅπερ ἐκὼν. διὸ καὶ λέγει ὡς αὐτῶς.
 τὸ δὲ ἄοριστον. τοῦτο τὸ ὄνομα, εἰκότως ἀνώνυμον ἐκάλει
 σεν, ὡς δὲ ἐκὼν ὁνομάσας τὸ εἰρηκὸν αὐτὸ δηλοῦν τοῦ σημαί
 νομένου ὑπὸ τοῦ ὀρισμένου ὀνόματος. ἐπεὶ δὲ νῦν πρῶτον
 πεποιήται μνήμης τοῦ ἀνώνυμου τούτου ὑποκειμένου, εἰκό
 τως ὑποσημαίνεται, ὅτι τοῦτο ἔστιν, ὁ πρότερον παρὰ δὲ δῶ
 κεν, ἄοριστον ὄνομα αὐτὸ προσαγορεύων, ὡς οἷς καὶ τὴν
 τοῦ ἄορίσου ῥήματος ὀνομαζομένην ἡμῖν παρὰ δὲ δῶ.
 διὰ τῆς λείξεως ἡ ἀκολουθία, καὶ εἰ μετὰ ξὺν παρεμβολῶν τὴν
 διδασκαλίαν τοῦ ἀνώνυμου ὑποκειμένου, ἡνάγκασται διὰ
 μακροῦ ποιήσασθαι τὴν ἀπόδοσιν. ἔχει γὰρ οὕτως.

- » Ἐπεὶ δὲ ἔστι τίς κατὰ πινος ἢ κατὰ φασίς σημαίνουσα, τοῦ
 » το δὲ ἔστιν ἡ ὀνομαζομένη, ἢ τὸ ἀνώνυμον, ἔστι πᾶσα κατὰ φασίς
 » ἢ ἐξ ὀνόματος, καὶ ῥήματος, ἢ ἐξ ἄορίσου ὀνόματος, καὶ ῥή
 » ματος. Λέγειται δὲ τοῦτο δηλονότι ποδὲ τῆς ἀπλουσίας
 τῆς καταφάσεως τῆς ἐξ ὑποκειμένου μόνον, καὶ κατηγορου
 μένου, ποδὲ ἢς καὶ πρόκειται αὐτῷ νῦν διδασκῆναι. ὥς τε οὐ
 χρὴ ζητεῖν πῶς ἀν' ἐφαρμόσει τοῦτο, ἢ πᾶς ἐκ τρίτου
 προσκατηγορουμένου καταφάσκειν, ἢ πᾶς μετὰ τοῦ τρίτου
 του. ἀλλὰ πῶς ἐξ ἡς τούτοις, ὑποφάνη. ἀλλὰ ῥήματος μὴδε
 μίαν εἶναι οὐ μόνον κατὰ φασιν, ἀλλὰ καὶ ἀπ' ὀφασιν. ἔπειτα
 πᾶς ἀποφάσεως ἐκ τῶν ἄορίστων συμβαίνει γίνεσθαι ῥήμα
 των. ἢ ῥητίον, ὅπερ Ἀλέξανδρος φησὶν, ὅτι τὸ ἄοριστον ῥή
 μα κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ἀποφασκόμενον, καὶ τὴν ἀπ' ὁ

πηγοῦ μένος, ποτὲ μὲν ὠρισμένοι, ποτὲ δὲ ἀόριστοι ληφ-
 θῆς, τοῦ αὐτοῦ ὑποκείμενος μένοντες, οὕτε καταφάσκει δια-
 φέροντες, οὕτε ἀποφάσκει ποιήσῃ. φανερὸν γὰρ ὅτι ὠρι-
 σμένου μὲν αὐτοῦ ὄντος, ἀνάγκη καταφατικῶς εἶναι τὴν πρό-
 τασιν. ἀόριστον δὲ, ἀποφατικῶς, ἢ ἰσοδυναμοῦσας ἀπο-
 φάσκει. ὡς μὲν τῇ καθ' ἑκάστην, πάντως ἀπόφασιν τὴν
 ἀντιφάσκουσας πρὸς τὴν κατάφασιν. ὡς δὲ τῇ ἀδιο-
 ρίστῳ, πάντως μὲν πάλιν ἀπόφασιν, ἀλλ' οὐ πάντως τὴν
 ἀντιφάσκουσας πρὸς τὴν κατάφασιν, ἀλλ' αἰετοῦ καὶ συ-
 νάδῃ αὐτῇ δυναμένῳ. ὡς δὲ τῇ διωρισμένων, ἐκεί-
 νῳ οὐδὲ καθαρῶς κατὰ μὲν τὴν λείπειν ἀπόφασιν, ἀλλὰ ταυ-
 τὸν τῇ καθαρῶς ἀποφάσκει δυναμένῳ. πάλιν δὲ ὡς μὲν
 τῇ κατὰ μέρος, ἢ τὴν ἀντιφάσκουσας, ἢ τὴν σωμάτου
 σας, ὡς ὡς τῇ ἀδιορίστῳ. ὡς δὲ τῇ καθόλου, ἢ τὴν ἀν-
 τιστάσκειν, ἢ τὴν ἐναντίας, ὡς ἐμπροσθεν διωρίσασιν.
 ὡς τε ἐκότες κατὰ μέρος τὴν τοῦ ὑποκείμενου διαφορὰν
 ἀμβέβηται φησι τὰ ἐν τῇ τοιούτων ἀντιφάσεων ὁ Ἀρισ-
 τοτέλης. ἵνα δὲ μὴ τις ὑπολάβῃ μὴ δ' αὖ γινώσκει τὴν
 ἀρχὴν προτάσιν ἐξ ὑποκείμενου μόνου τῆς διότι ὡς ἔρηται
 πρότερον τὴν μίαν προτάσιν, ἐν ᾗ ἔχῃ τὸ ὑποκεί-
 νον, καὶ ἐν τῇ κατηγερέμενον, ἐν δὲ οὐ τὸ ὄνομα, ἀλλὰ τὸ
 σημασιμὸν, ὅπου ἔχῃ ὑπάρχει τὸ ἀόριστον ὄνομα, ἐν γὰρ
 αὐτοῦ τὸ ὑπὸ τοῦ ὠρισμένου δηλούμενον, τοῖς παρ' αὐ-
 τὸ πᾶσιν ἐφαρμόσῃ, διὰ τοῦτο τίθησιν τὴν ἐννοίαν τῇ
 τοιαύτης ἀπορίας ὁ φιλόσοφος, ἀλλὰ μιν ἡσκαν ἡμᾶς τοῦ
 ἐν δὲ εἶναι τὸ κατηγερέμενον ἐν τῇ μιᾷ καταφάσει, καὶ
 καθ' αἷος λείπειν ὑποκείμενον. καὶ ὡς δὲ ἐκινῶσιν ὑπάρ-
 χον τοῦτο καὶ ταῖς ἐξ ἀόριστου ὑποκείμενου προτάσεσι,
 τὴν ἡπεῖν. ἐν γὰρ πῶς σημαίνει καὶ τὸ ἀόριστον ὄνομα, οὐ
 περιλκόντως τὸ πᾶς προδίδῃς, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς εἰδείξεως,

οὐτε μέντοι τὸ ἀληθὺς, ἀλλ' ἀληθύνον, οὐτε τὸ ψευδόμενον,
ἀλλ' ψευδόμενον, ὅπου ἐσημίωε διὰ τοῦ. οὐ μέντοι ἡ δὴ ἀ-
ληθὴ, ἢ ψευδὴ. δι' ἡλὸν δέ, ὅτι ὑπὸ μὲν τοῦ ὡς ὑπὸ τοπολὺ λε-
γομένου, ἢ κατὰ φασίς ἐστιν μάλλον ἀληθές· ὑπὸ δὲ τοῦ ὡς
ἐπ' ἐλάττω, ἢ ἀποφασίς.

- » Εἴ περὶ δὲ εἴη κατὰ πινος ἢ κατὰ φασίς σημαίνουσα.
- » τοῦτο δὲ ἐστὶν ἡ ὀνομα ἢ τὸ ἀνώνυμον, ἐν δὲ δὲ ἵνα καὶ
- » καθ' αὐτὸς τὸ ἐν τῇ κατὰ φασί. τὸ δὲ ὄνομα ἤρηται καὶ τὸ
- » ἀνώνυμον πρότερον. τὸ γὰρ ἐκ ἀνθρώπου, ὄνομα μὲν οὐ
- » λέγω, ἀλλ' ἀόριστον ὄνομα. ἐν γὰρ πάς σημαίνει τὸ ἀόριστον
- » ὄνομα. ὡς τὸ καὶ τὸ ἐκ ὑγιαίνει, οὐ ῥῆμα λέγω, ἀλλ' ἀόρι-
- » στον ῥῆμα. ἔστι ἀρχὴ πάσα κατὰ φασίς καὶ ἀποφασίς, ἢ
- » ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος, ἢ ἐξ ἀόριστου ὀνόματος καὶ ῥήμα-
- » τος. ἀνδρὲς ῥήματος, οὐδεμία κατὰ φασίς, ἐδὲ ἀποφασ-
- » σίς· τὸ γὰρ, ἐστὶν, ἢ ἴσθι, ἢ γίνεσθαι, ἢ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα.
- » ῥήματα, ἐκ τῶν κημένων ἐπ'. προσσημαίνει γὰρ χρόνον. ὡς
- » πρῶτη ἔστι κατὰ φασίς καὶ ἀποφασίς, τὸ ἐστὶν ἀνθρώ-
- » πος. οὐκ ἐστὶν ἀνθρώπος. ἦται, ἐστὶν ἐκ ἀνθρώπου. ἐκ ἐστὶν
- » ἀνθρώπος. πάλιν, ἐστὶ πάς ἀνθρώπος. οὐκ ἐστὶ πάς ἀν-
- » θρώπος. ἐστὶ πάς ἐκ ἀνθρώπου. ἐκ ἐστὶ πάς ἐκ ἀνθρώπου.
- » καὶ ὑπὸ τῶν ἐκ τὸς δὲ χρόνων τοῦ νῦν, ὁ αὐτὸς λόγος ἐστίν.

Παντοδαπὸς ὡς λεπίου ῥήσας τὴν διδασκαλίαν τῶν
ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεων, ὡς ὄρισ-
μένου ὄντος τοῦ ὑποκειμένου, προστίθεται διὰ τούτων ὅτι
ὅσαι εἰσὶν ἐκείναι τὸν ἀριθμὸν, τοσαύτας ἐτίρας ἀνάγκη
γινώσκει προτάσεις ἐξ ὑποκειμένου πάλιν καὶ κατηγορου-
μένου, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ ὄρισμένου ὄντος τοῦ ὑποκειμένου, ἀλλ' ὡς
ῥίσιον. ὁ μὲν οὖν ὑποκείμενος, ἢ ὄρισμένος, ἢ ἀόριστος λαμ-
βαρόμενος, τοῦ αὐτοῦ κατηγορουμένου ὄντος, διάφορα
ποιήσει κατὰ φασίς τε, καὶ ἀποφασίς τε, ἢ δὴ. ὁ δὲ γε κα-

τὰ ὑπ' αὐτῶν σημαίνόμενα πράγματα, ἐπεὶ καὶ ἥσιν ἐξη-
γηταὶ τῇν πραγμάτων οἱ λόγοι, καὶ διὰ τοῦτο μιμουῦνται
αὐτῶν τὴν φύσιν, ὡς πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὁ Πλάτων ἡμᾶς
ἐδίδαξεν. Ἀλλὰ τί ταῦτα φαίμεν ἀπὸς τὸ προκείμε-
νον, καὶ πῶς διὰ τούτων σαλεύεται ὁ ἀναιρῆν δοκῶν τὸ
ἐνδεχόμενον λόγος; ὅτι φησὶν, ἢ μὲν πᾶς λόγος ἔχει τὸ
ἐξ ἀνάγκης ἀληθεῖν κατὰ τὸ ἀπλῶς ἀναγκαῖον, ἀκό-
πως ἐλάμβανον οἱ ἀναιρουῦντες τὸ ἐνδεχόμενον ἐκ τῆς δι-
εῖρας ἐξ ἀνάγκης, ἀληθεύοντες ὅτι λόγοις ὅτι οἱ κείνους τῇ ἐκ-
βάσει τῇν πραγμάτων, ποῦ τ' ἢ δὴ ἐκ βιβηκότων ἀποφασι-
νομένοις. ὅτι καὶ οἱ πρὸ τῆς ἐκβάσεως αὐτῶν διαβιβάζον-
τες ἐκβήσιν αὐτὰ, ἐξ ἀνάγκης τὸ ἀληθὲς ἔχουσι, καὶ
ἔστω τῷ ὄντι σωζέσθαι ἀναιρῆσαι τὸ ἐνδεχόμενον. ἐπεὶ
δὲ τοῦτο τῇ μὲν ὅλη ἀντιφάσει, ὡς πρὸ ἐλιγομοι, ὑπάρ-
χει, τοῖς δὲ μέρειν αὐτῆς, ἐφ' ὧν τὸ κατηγορούμενον, πο-
τὲ μὲν ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ, ποτὲ δὲ οὐχ ὑπάρχει,
οὐκ ἐπὶ, δηλονότι ὡς οὐ σωζέουσιν ὅπου προτίθεται. οἷον,
ὅπου αὐτὸς φησιν, ἀνάγκη πάντως αὐρίον ἢ γενέσθαι, ἢ μη-
γενέσθαι ναυμαχίαν. οὐ μέντοι διελόντες, καὶ τὸ ἔτερον
μόνον μέρος τῆς ἀντιφάσεως ἐπόντες, ἀσφαλῶς ἀποφα-
νούμεθα, ὅτι ἔστι πάντως, ἢ οὐκ ἔστι πάντως, δηλὸν ἄρα
ὅτι ἀνάγκη ὅτι ποῦ τῇν ἐνδεχομένων ἀποφανομένοις λό-
γοις, ὅπου ἐσήμηνε τῇ ἀναιρέσει τῇν ἀκρῶν, τοῦ ἀναγκαῖου.
λέγω, καὶ τῆς ἀδυνατοῦ, ὧν τὸ μὲν, ἐκάλισεν αἰὲν. τὸ
δὲ, αἰὲν μὴ ὄν, μὴ πάντως ἔχον τὸ ἔτερον μέρος τῆς ἀντι-
φάσεως ἀφαιρισμένως ἀληθεῖν, ὅπου ἡ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἡ
μῖν ὅς ἐπίσκειν προκείμενον, ἀλλ' ἡτοι ἄμφω ὁμοίως δε-
κτικὰ τούτοις τε, καὶ ἀληθείας, ὡς τὰ ποῦ τῇν ὅπου τὸ
τυχρὸ ἐνδεχομένων ἀποφανόμενα, ἢ τὸ μὲν ἔτερον, μάλ-
λον ἀληθεῖν πεφυκός. τὸ δὲ ἔτερον, τούδε αὖ μάλλον.

ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ὑπὸ τοῦ ἐξ ἀνάγκης μὴ ὄντος· καὶ ὅτι
 τοῦτο διπλὸν, τὸ μὲν ἀπλῶς, ὅτιον τὸ μὴ εἶναι τὴν διάμε-
 τρον σύμμετρον τῇ πλυρᾷ· ἢ τὸ μὴ παύεσθαι τὴν κινήσεως
 τὸν ἥλιον, ἢ τὸ μὴ εἶναι τὸ δὲ τὸ πῦρ τυγχόν· τὸ δὲ, ὡς αὖ
 μὴ ἢ τὸ κατηγορούμενον, ὅτιον, τὸ ἐξ ἀνάγκης μὴ βαδίζειν,
 ὅταν μὴ βαδίζῃ. οὐ γὰρ ἀπλῶς τοῦτο ἀληθές, ἀλλ' ἔως ἂν
 μὴ βαδίζῃ, ἐπεὶ δὲ ἀδυνάτον τὸν μὴ βαδίζοντα, ὅτι μὴ
 βαδίζει, ἅμα καὶ βαδίζειν. καὶ ἔχεις ἐν τοῦτοις τὴν κα-
 τὰ τὰς ὕλας διάφορὰν τῇ προτάσεων παραδιδομένην.
 τὸ μὲν γὰρ ἀπλῶς ὄν, τὸ ἀναγκαῖον σημαίνει. τὸ δ' ἀπλῶς
 μὴ ὄν, τὸ ἀδυνάτον· τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ ἢ τὸ κατηγορούμενον τῷ
 υποκειμένῳ ὄν, καὶ ἐξ αὐτοῦ μὴ ἢ μὴ ὄν τὸ ἐνδεχόμενον. ταῦ-
 τὰ διελομένης ὁ Ἀριστοτέλης παραπλησίως τοῖς ὑπὸ τῆν
 ὄντων εἰρημένοις ἔχειν φησὶ τὸ ἀναγκαῖον τὴν εἰς τοῖς λό-
 γοις ἀληθεῖαν· ὅτι μὲν γὰρ αὐτῶν ἐξ ἀνάγκης ἀληθύνει
 κατὰ τὸ ἀπλῶς λεγόμενον ἀναγκαῖον, ἐφ' οἷον αὐτὸ λέγων
 ταῖς πραγματάων, ἢ τε αἰδίων, ἢ τε φθαρτῶν, ἢ τε ὄντων, ἢ
 τε μὴ ὄντων, ὡς ὅτι κατὰ τὴν ὅλῃ ἀντίφασιν προφρα-
 μένου, ὅτιον ὅτι Σωκράτης ἢ βαδίζει, ἢ οὐ βαδίζει· τὸ γὰρ
 ὅλον τοῦτο ἀνάγκη εἶναι ἀληθές, οὐ μόνον ὄντος, ἀλλὰ καὶ
 μὴ ὄντος Σωκράτους· καὶ ὅτι τὸ πῦρ ἢ θερμὸν εἶναι, ἢ οὐ θερ-
 μόν, εἰ καὶ συμβαίνει ὑπὸ τῆν τοιούτων διὰ τὴν τ' ἐπὶ πράγμα-
 τος φύσιν ἕκτερον μόνον τῆς ἀντιφάσεως ἀφωρισμένως
 ἀληθύνει, καὶ οὐ τὴν ὅλῃ ἀντίφασιν μόνως. ὅτι μὲν οὖν
 τῆν λόγων, οὕτως ἔχει φησὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης ἀληθύνει, κα-
 τὰ τὸ ἀπλῶς ἀναγκαῖον· ὅτι δὲ, κατὰ τὴν ἑπὶ τὸν τρόπον,
 ἔως αὐτὸ ὑπάρχει, ἢ μὴ ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑπο-
 κειμένῳ· ὡς τὸ ἐξ ἀνάγκης βαδίζειν, ἢ ἐξ ἀνάγκης μὴ
 βαδίζειν τὸν Σωκράτην· οὕτω γὰρ ἀνάγκη τὸ ἀληθές εἶ-
 χεν ὅτι λόγους, ὅπως φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς ἔχει φύσεως

τὸ λέγονται ποῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐξ αὐτοῦ. καὶ οὐ νῦν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν ἅπασιν τῷ πρόσθεν χρόνῳ, ἀληθὲς ὡς προείπον, ὅτι ἔσται αὐτοῦ. ὡς οὐδὲν τοῦτο ἐκείνου διαφύκει. καὶ ὅτι ὁ πρὸς ἐν ἅπασιν τῷ πρόσθεν χρόνῳ ἀληθὲς ὡς ἡπεῖν, ὅτι ἔσται αὐτοῦ. ἀνὰ κληρονομίαν, σωσάμεν ἡμεῖς πάντας ἐξ ἀνέγκης ἡμεῖς τὰς κληρονομίας. πρὸς τοῦτον τοίνυν τὸν λόγον οὐκ ἔσμεν διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης πᾶν τι κληρονομία, πρὶν διελεῖσθαι τὰς ἡμεῖς τὸν μέλλοντα χρόνον γινόμενασθαι ποφάσεις, πῶς μὲν ἔχουσι τὸ ἐξ ἀνέγκης ἀληθὲς ἡμεῖς, πῶς δὲ οὐκ ἔχουσι, διδρῖζεται πρότερον ποῦ τῇ κατὰ τὸν οὐρανὸν χρόνον γινόμενων, καὶ τῶν διαφορῶν αὐτῶν ἀπὸ τῆς φύσεως τῇ πράγματων λαμβανόντων. ἐπεὶ δὲ χρὴ τὸ ἀληθὲς λόγον σωσάμεν ἐξ ἀνέγκης τῷ πράγματι, ποῦ οὐκ ἀποφάνεται, διττὸν εἶναι φησὶ τὸ ἀνέγκαιον. τὸ μὲν, τὸ ἀπλῶς, καὶ κυρίως λεγόμενον, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἀνὲς ὑπάρχον τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς εἰς ὑφίσταται χωρὶς αὐτοῦ διασπόμενον τοῦ αἰ, ἡτοι κατὰ τὸν ἄπῃ χρόνον λαμβανόμενον, ὡς ὑπὸ τῇ αἰδίῳ. οἷον, ὅταν λέγωμεν ἐξ ἀνέγκης κινῆσθαι τὸν ἥλιον, ἢ τοῦ τριγώνου τὰς γωνίας, δύο ὁρθῶς ἴσασθαι. ἢ ἔως ἀνὲς ὑπάρχει τὸ ὑποκείμενον, ὡς ὅταν ἐπιθώμεν ἐξ ἀνέγκης τὸδε τὸ πῦρ θερμὸν εἶναι, ἢ τὸ Σωκράτην, ζῶν εἶναι. τὸ δὲ οὐ τοιοῦτον, ἀλλὰ μετὰ μὲν προσδιορισμοῦ, τοῦ ἔως ἀνὲς τὸ κατηγορούμενον ὑπὸ τοῦ λέγοντος οὕτως αὐτὸ ἔχεν ἀληθὲς. ἀπλῶς δὲ εἰς τὸ, ἢ τὸ αἰδίον ἢ τὸ ὑποκείμενον, εἴτε φθαρτὸν. τὸ γὰρ ἐξ ἀνέγκης ὡς προεῖπται ὑπὸ τοῦ νύφους, ἢ τῆς σελήνης τὸν ἥλιον, ἔως ἀνὲς προεῖπται, ἀληθὲς. ἀπλῶς δὲ, εἰς τὸ. καὶ τὸ ἐξ ἀνέγκης καθιζομένης, ἢ βαδίζον, ἔως ἀνὲς τούτων ὑπάρχει σοι, ἀληθὲς. ἀπλῶς δὲ, ἡτοι κυρίως, καὶ αἰδίως, εἰς τὸ. καὶ γὰρ ἀνὰ βαδίζομεν, ἢ καθιζομένης, εἴτε μὴ ἔως ἀνὲς εἶναι μετὰ χωμῆς.

ἐπ' ἐλαττον + δὴλον δὲ ὅτι καὶ τοῖς πράγμασιν ὁμοίως ἐ-
χουσιν, αἱ ποτε αὐτῶν ἀποφάσεις, κατὰ τὸ ἀληθύνειν, ἢ
ψευδεῖσιν.

- » Τὸ μὲν οὖν ἔστι τὸ ὄν, ὅταν ἢ + καὶ τὸ μὴ ὄν μὴ εἶναι,
» ὅταν μὴ ἢ, ἀνάγκη. οὐ μὲν οὖν τὸ ὄν ἅπαν ἀνάγκη εἶναι,
» οὐτε τὸ μὴ ὄν, ἀνάγκη μὴ εἶναι + οὐ γὰρ ταυτὸν εἶναι τὸ ὄν ἅ-
» παν εἶναι ἐξ ἀνάγκης ὅτε ἐπὶ, καὶ ἅπλως εἶναι ἐξ ἀνάγκης.
» ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τὸ μὴ ὄντος. καὶ πρὸς τῆς ἀντιφάσεως δὲ
» ὁ αὐτὸς λόγος. εἶναι μὲν ἢ μὴ εἶναι ἅπαν, ἀνάγκη + καὶ
» εἰσεῖσθαι γε ἢ μὴ. οὐ μέντοι γε διελόντες εἰπεῖν θάπερον ἅ-
» ναγκᾶν. λέγω δὲ, ὅσον ἀνάγκη μὲν εἰσεῖσθαι ναυμαχίαν
» αὐρίον, ἢ μὴ εἰσεῖσθαι. οὐ μέντοι γινέσθαι γε αὐρίον ναυμα-
» χίαν, ἀνάγκη, οὐδὲ μὴ γινέσθαι. γινέσθαι μέντοι ἢ μὴ γινέ-
» σθαι, ἀνάγκη. ὥς τ' ἐπεὶ ὁμοίως οἱ λόγοι ἀληθῆς ὥς πορ-
» τὰ πράγματα, δὴλον ὅτι ὅσα οὕτως ἔχει, ὥς τε ὁ πότιρ' ἐ-
» τυχεῖ καὶ τὰ ἀντίτα ἐνδεχέσθαι, ἀνάγκη ὁμοίως ἔχειν καὶ
» τὴν ἀντίφασιν. ὁ πορ συμβαίνει πρὸς τὴν μὴ ἀντιφάσιν, ἢ
» μὴ ἀντιφάσιν. οὐ μέντοι γὰρ ἀνάγκη μὲν θάπερον μόριον
» τῆς ἀντιφάσεως, ἀληθῆς εἶναι, ἢ ψευδές. οὐ μέντοι τὸ δε-
» ῖν τὸ δε. ἀλλ' ὁ πότιρ' ἐτυχε. καὶ μάλλον μὲν ἀληθὲς ἢ ἐπεί-
» ραν. οὐ μέντοι ἢ δὴ ἀληθὲς ἢ ψευδὲς. ὥς τε δὴλον ὅτι οὐκ
» ἀνάγκη, πάσης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τῇ ἀντιφάσει
» μένειν. τὴν μὲν, ἀληθῆς. τὴν δὲ, ψευδὲς εἶναι. οὐ γὰρ ὥς
» πορ πρὸς τῇ ὄντων, οὕτως ἔχει καὶ πρὸς τῇ, μὴ ὄντων μὲν,
» δυνάμει δὲ εἶναι ἢ μὴ εἶναι. ἀλλ' ὥς πορ ἔρηται.

» Πρὶν γὰρ μὲν οὐ τοῦτοιοι αὐτὸν λοιπὸν τὸν λόγον τὸν
» ἀναρεῖν δοκοῦντα τὸ ἐνδεχόμενον, σαβρόν πρὸς διέξαι, καὶ
» μὴ δὴν ἀνάγκη σιμύχοντα. προηέ δὲ οὗτος ἐκ τῇ ἡδὴ
» ἐκβεβηκότων, ἀξίων κρίνεσθαι πᾶσι ἐπὶ μέλλοντι. λαβὼν
» γὰρ ὥς εἰ ἔστι τὸ λυκὸν κῶ, ἀνάγκη ἀληθύνειν τὸν αὐτὸς τοῦ

πλεονῶσι, καὶ τὴν οὐσίαν τὴν αὐτοῦ κατὰ φύσιν ἔχον.
 οὐ γὰρ ἄλλως ἠδυνάτο ἵνα αἰδίων. τοιοῦτον δὲ αἰὲν, ὃν
 ἔξῃ πᾶσι πάντως ἐσιώδῃ ἐνδύσασθαι, καθ' ἣν αἰὲν ἐνδύσθην
 αὐτὸ ἀναγκάων, ἵνα μὴ καὶ ὀντινάεν χρόνον ἀνενδύσθην
 μένον, ματαίως δὲ κινῶν τὴν αὐτοῦ φύσιν, καὶ αὐτὸ πᾶσι
 λῶς ἐγκαταλείπηται τοῖς οὐσίῳ. ὥς τε ἐκότες τὰ ποτὲ
 μὲν ὄντα, ποτὲ δὲ μὴ ὄντα τῇ ὄντων ἐχαρακτῆρισσιν, ἀπὸ
 τοῦ μὴ αἰὲν ἐνδύσθην. πᾶσι μὲν οὖν τοῖς ἐνδεχομένοις
 τοῦτο ὑπάρχει, τὸ δυνάσθαι καὶ εἶναι, καὶ μὴ εἶναι. ὥς τε καὶ
 πρὸ πᾶς ἐκβάσεως αὐτῶν, ὑπάρξει αὐτοῖς τὸ δυνάσθαι, καὶ
 γινέσθαι, καὶ μὴ γινέσθαι. ἀλλὰ τὰ μὲν, αὐτῶν, ὁμοίως ἔλ-
 χει πρὸς τὸ εἶναι, καὶ πρὸς τὸ μὴ εἶναι. διὸ καὶ πρὸς τὸ
 γινέσθαι, καὶ τὸ μὴ γινέσθαι, ὅσα ὑπὲρ τῆ προαιρέσεως κῆται τῇ
 ἡμετέρᾳ, καὶ καλεῖται ὁποτέρῃ ἐτυχε. τὰ δὲ, ἀποκλίνη μάλ-
 λον ἢ πρὸς τὸ εἶναι, καὶ γινέσθαι, καὶ λέγεται ὡς ὑπὲρ τοπολὺ,
 ἢ πρὸς τὸ μὴ εἶναι, μὴ δὲ γινέσθαι, καὶ λέγεται ὡς ἐπ' ἔλατ-
 τον. ἀπὸρ ἀμφότερα κοινῶς σημαίνει βουληθεῖς, ἔπειτα, τὰ
 δὲ, μᾶλλον μὲν καὶ ὡς ὑπὲρ τοπολὺ θάπερον, οὐ μὴν ἀλλ' ἐνδε-
 χεται γινέσθαι καὶ θάπερα, θάπερον δὲ μὴ. ἔχει γὰρ τὸ μὴ
 οὕτω λεγόμενον ὡς ὑπὲρ τοπολὺ, τὴν μὲν ἐκβάσιν αὐτὸ τῷ
 τοῦ ὡς ὑπὲρ τοπολὺ, ἐνδεχομένου μέντοι καὶ τὸ μὴ ἐκβῆναι,
 ἢ καὶ πανούπερον τοῦ ἐκβῆναι. τὸ δὲ ἐπ' ἔλαττον, τὸ μὲν
 μὴ ἐκβαίνειν ὡς ὑπὲρ τοπολὺ, ἐνδεχομένου μέντοι καὶ τὸ ἐκ-
 βαίνειν, αἰ καὶ πανούπερον τοῦ μὴ ἐκβαίνειν. ὑπὲρ τῶν
 οὖν ἡμῖν τὸ ὡς ὑπὲρ τοπολὺ θάπερον, τοῦ τε εἶναι δηλονότι,
 καὶ τοῦ μὴ εἶναι, καὶ τὸ τούτου ἀντικείμενον, καὶ ἐπ' ἔλατ-
 τον, ὃ καὶ αὐτὸς προσηγόρευσε θάπερον μεβαρμόζην, ὡς αὖ
 ἐθέλοιμιν πρὸς τὸ μὴ εἶναι, καὶ τὸ εἶναι, διὰ τῇ αὐτῶν λε-
 ξηδίων ποδείλαβε τὰ πλεονάζον ἀλλήλων διηρηκότα, σὺν
 μακρόμενα τοῦ ἐνδεχομένου τό, τε ὑπὲρ τοπολὺ, καὶ τὸ

αἱ δ' οἷς, ἀλλ' ἐν μόνοις τοῖς ἐν γένεσι, καὶ φθορᾷ τὸ εἶναι
 ἔχουσιν. ὅτι μὴ οὐ τὸ, τι βουλόμεναι μεγαλύτεν ἔχει πρὸς
 τὰς πράξεις δυνάμειν, καὶ πολλὰ ἐστὶν ἐφ' ἡμῖν τῶν ὄντων, ἀ-
 οὐκ ἀν' ἐπράχῃ μὴ βουλοσασμένων ἡμῶν, καὶ ταῖς ὁδοῖς
 τῆς ἐκβάσεως αὐτῶν ἐκ ἐκρηκτότων, δὴ κινῶσιν ἀπὸ τοῦ
 κατὰ τὸ ἰμάτιον παρὰ δέξιμας, ὅ ἐφ' ἡμῖν ἐστὶν, ἢ διατε-
 μήν, ἢ σῶον ἔασαι, καὶ ἀδιέκμητον, ἄχρις ἀν' ἢ ἐν χρήσει
 ὄν, καὶ φορούμενον κατατριβήν, ἢ καὶ ἀν' οὐ χρήσιως κήμε-
 νον ὑπὸ τοῦ χρόνου κατασάπείν. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἐπ' ἄλ-
 λων πολλὰς μυρίων οἱ αὐτοὶ ἀρμόσουσι λόγοι. ὥς τε φα-
 νορὸν ὅτι πάντων τ' οὕτω γιγνομένων κυρίους ἡμᾶς ἐποίη-
 σεν ἡ φύσις. ἄπορ ἐν δεικνύμενος ὁ Ἀρίστωπις, εἶπεν,
 ὅτι ἀρχὴ ἐστὶ τῶν ἰσομένων καὶ ἀπὸ τοῦ βεβλημένου, καὶ ἀπὸ
 τοῦ πράξεαί τι. τῷ μὲν ὀνόματι τοῦ ἰσομένου, ὑπὸ τοῦ μή-
 πω μὲν ἐκβεβηκότος, δυνάμενον δὲ ἐκβῆναι, ἢ μὴ τι κω-
 λύσει, κοινὸν πρὸν νῦν χρυσάμενος. διὰ δὲ τοῦ πράξεαί τι,
 δειλὸν τὸ ταῖς ἀρχαῖς ἐγχερῆσαι τ' πράξεως. ὅπορ πρὸ-
 τερον ἐκάλει πραγματιεύεσθαι. ἐν τίσι δὲ τῶν ὄντων ἔχει
 τὴν ὑπόστασιν τὸ ἐνδεχόμενον, σωτόμως ἐδίδαξεν εἰς
 πᾶν. ὅτι ἐν τοῖς μὴ αἰὲν ἐνδογούσι. ταυτὸν δ' εἶπεν τοῖς
 ποτὶ μὲν οὔσι, ποτὶ δὲ μὴ οὔσι. ταῦτα γὰρ μετὰ ξὺν ὄντα
 τῶν αἰὲν ὄντων, καὶ τῶν αἰὲν μὴ ὄντων, ὥς μὲν αἰὲν ἐνδογού-
 τα, ὅλως διαφθόροι ἀν' τ' αἰὲν μὴ ὄντων. ὥς δὲ μὴ αἰὲν ἐνδο-
 γούτα, διαφθόροι ἀν' τῶν αἰὲν ὄντων τε, καὶ ἐνδογούτων.
 ποῖα δὲ ἐστὶν τὰ μὴ αἰὲν ἐνδογούτα, πάλιν σωτόμως ἐδίδ-
 δαξεν εἰς πᾶν, ἐν οἷς ἀμφὶ ἐνδέχεται καὶ τὸ εἶναι, καὶ τὸ μὴ
 εἶναι. τουτέστι, τοῖς ἐν γένεσι, καὶ φθορᾷ. οὕτε γὰρ τῶν αἰὲν
 μὴ ὄντων τί δυνάται ποτε ἐνδογεῖν. πᾶς γὰρ, ὁ μὴ δὲ τὴν
 ἀρχὴν τοῦ εἶναι πέφυκε μετέχεν. οὕτε τῶν αἰὲν ὄντων τί
 δυνάται ποτε μὴ ἐνδογεῖν. ἢ γὰρ ἐστὶν αἰὲν ὄν, δῆλον ὥς αἰὲν
 τίληόν ἐστι,

ἰσομένων, καὶ ἀπὸ τοῦ βελβύεσθαι, καὶ ἀπὸ τοῦ πράξει πῃ
 καὶ ὅτι ὅλως ἐστὶν ἐν τοῖς μὴ αἰσθητοῖς, τὸ δυνάμεν εἶ-
 ναι, καὶ μὴ εἶναι, ὁμοίως· ἐν οἷς ἀμφὶ ἐνδέχεται, καὶ τὸ εἶ-
 ναι, καὶ τὸ μὴ εἶναι. ὥς τε καὶ τὸ γινέσθαι, καὶ τὸ μὴ γινέ-
 σθαι· καὶ πολλὰ ἡμῖν δὴλα ἐστὶν οὕτως ἔχοντα. οἷον, ὅτι
 τουτὶ τὸ ἰμάτιον, δυνάμεν ἐν διατμηθῆναι, καὶ οὐ διατμη-
 θῆσεται. ἀλλ' ἐμπροσθεν κατατριβήσεται. ὁμοίως δὲ καὶ
 τὸ μὴ διατμηθῆναι δυνάμεν. οὐ γὰρ ἀνὴρ ὑπῆρχε, ἐμπρο-
 σθεν κατατριβῆναι αὐτὸ, εἴη μὴ δυνάμεν ἡ, τὸ μὴ διατ-
 μηθῆναι. ὥς τε καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων γινέσθων, ὅσαι κατὰ δὴ
 νάμιν λέγονται τὴν τοιαύτην. φανερὸν ἄρα ὅτι οὐχ ἅπαν
 περὶ ἐξ ἀνάγκης, οὐτ' ἐστὶν, οὐ π γίνεται. ἀλλὰ τὰ μὲν, ὅτι
 περὶ τύχης. καὶ οὐδὲν μάλλον ἢ κατὰ φασίς, ἢ ἢ ἀπόφα-
 σίς, ἀληθὲς ἢ ψευδὲς. τὰ δὲ, μάλλον μὲν, καὶ ὡς ὑποπο-
 λυτέρων. οὐ μὲν ἀλλ' οὐδέχεται γινέσθαι καὶ θάπτερον,
 θάπτερον δὲ μὴ.

Παραδόντες ἡμῖν διὰ τῶν προλαβόντων ὅσα ἔπειτα ἀ-
 δύνάται τοῖς ἀναιρούσι τὸ ἐνδεχόμενον, ὅτι τὸ μάλιστα βε-
 λβύεσθαι μάλιστα ἐγχερῆν ὅλως καὶ πράξεισι, καὶ ὅσα τού-
 τοις ἐστὶν ἀκόλουθα. οἷον, τὸ μάλιστα ἀπὸ αὐτῶν πινασ, ὡς συμ-
 πράττονται ἡμῖν, ἢ ἀπὸ πράττοντας. μάλιστα ἐπαινεῖν πιν-
 νας ὡς ἀγαθοὺς, ἢ ψέγειν ὡς κακοὺς, καὶ ὀνόματα κατὰ εἶ-
 ναι τὰ πολυβρύχνητα ταῦτα, τὴν ἀρετὴν, καὶ τὴν κακίαν·
 ποῦ γὰρ οἷον πε ταῦτα χώραν ἔχον, μηδενὸς ὄντος ἐφ' ἡ-
 μῖν, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἡμῶν, ὡς ὁ ἐκείνων λόγος, ὑπὸ τὸ καὶ δὲ
 πινὰ πράττην ἀγομμένων, ἀπὸρ δὴλον ὅτι καὶ ἐναργῶς ἀ-
 λογα, καὶ τὸν ὅλον τῶν ἀνθρώπων ἀρδῶν ἀνατρέψει βίον·
 προτίθεται διὰ πάντων καὶ ἐπ' οὐθείας ἐξ αὐτῆς τῆς ἐνδρ-
 κίας τῶν πραγμάτων ὑποδείξει ὅ, τι ἐστὶν ἐν τοῖς
 οὐσι τὸ ἐνδεχόμενον, καὶ ἐν πῶσιν ἐστὶν· ὅτι οὐκ ἐν τοῖς

Ἀχιλλεὺς φησὶν ἑδῆναι, ὅπ μιν ὦν μὲν ὦν τῇ τροίᾳ, καὶ
 πολέμων, ὀλιγοχρόνιος ἔσται, καὶ δύσκλης. ἀνὰ χωρῶν δὲ
 τοῦ πολέμου, καὶ τὸν ὦν τῇ πατρίδι διατρίβω ἀγαπῶν,
 πολυχρόνιος μὲν, ἀκλεὺς δὲ. καὶ προπμήσαι τὴν δύσκλην
 αὐτῷ, τοῦ ἧς γῆρας ἰλθεῖν. ἔσται πόλιν ἀναμνήσασθ' ἡμᾶς τῆς
 ὑπὸ χερσίν τῆς ἀναιρεῖν δοκούσης τὸν ὦν δὲ χόμσον, λεί-
 γω δὴ τοῦ δῦο πινῶν προλεγοντῶν ἀπίφασιν, τὸν ἔπεσον
 ὠρισμένως ἀληθύνειν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκβαλῆναι τὸν ὑπ' ἐκεί-
 νου λεγόμενον, ὅπου αὖ τις ἀποδισκίπτως ἔπεν, ἐλέγχων
 οἰόμενος τὴν ὑπὸ χερσίν τῷ λέγειν, ἀλλ' οὐδὲν ἔχονε τοιοῦ-
 τον, οὐδὲ προῆπ' τις ποδὶ τοῦ πράγματος ὡς ἐκβησομένης
 νου, ἵνα καὶ ἀληθύνειν ἐκείνῳ συγχωρήσασθαι, ἀναγκαίως
 φάμεθα τὸ πᾶν ἐκβεβηκέναι. τοῦτο θεῖς, διαβάλλει,
 καὶ δεικνυσὶν οὐκ ὁρθῶς λεγόμενον. οὐ γὰρ διὰ τὸ ἀληθ-
 θύσαι αὐτὸν πρὸ τῆς ἐκβίσεως τοῦ πράγματος ἑπὶ ὄντας
 αὐτὸ ἐκβίσιαι, φήσομεν ἐκβαλῆναι τὸ πᾶν, ἀλλ' ἔμ-
 παλιν. διὰ τὴν τοῦ πράγματος φύσιν, ἀληθῆς ὁ ποδὶ αὐ-
 τοῦ λεγόμενος λόγος, ὡς γὰρ ἔρηται καὶ ὡς κατηγορίας,
 ἢ καὶ ἀπὸ πέρφουσι ταῦτα πρὸς ἄλληλα, ἢ τε τοῦ πράγ-
 ματος φύσιν, καὶ ὁ ἀληθῆς ποδὶ αὐτοῦ λόγος, ἀλλ' οὐχ ὁ λό-
 γος τῷ πράγματι τοῦ εἶναι αἴτιος, ἀλλ' ἡ τοῦ πράγματος
 ὑπαρξίς τοῦ ἀληθύνειν τὸν λόγον αἴτια. ὥς τε εἰ μὴ δὲν ἔλατ-
 τον ἔχων τοῦ πράγματος ἢ ἐκβασίαι, διὰ τὸ μὴ κατ' ἐξ ὁρ-
 γησαν προεῖναι τὸν ἐκβίσιαι αὐτῷ ἀποφαινόμενον λό-
 γον, πᾶσαι αἱ ποδὶ τῇ ὡς δὲ χόμινως γινόμενων πρὸ τῆς
 ἐκβίσεως λεγόμεναι προεῖρησις, ἢ τε κατ' ἐξ ὁργην, ἢ τε
 κατὰ δυνάμιν, ἀληθῆς ἔσονται. τούτου δὲ οὐτως ἔχοντος,
 ἀναγκαίως ἐκβεβηκὲν ἔκαστον αὐτῶν, καὶ οὐκ ὡς ἐδεχέτο
 αὐτὸ μὴ ἐκβῆναι.

11 Εἰ δὲ ταῦτα ἀδυνάτα, ὁρθῶς γὰρ ὅτι ἔστιν ἀρχὴ τῇ

οὐδὲ χόμῃον ἐκ ποδῶν ποιοῦντες, πάντως ἐμολογήσου-
 σιν αὐτῷ πάλιν ἵναί τι τῷ φύσιν, τὴν πάντα ὡς αὐτοὶ φασ-
 σιν, ὥρισμένως, καὶ ἐξ ἀνάγκης, μάτην δὲ οὐδὲν ποιεῖσαι.
 ὥστε πῶς οὐ καταγέλασον τὸ λέγειν, τὴν φύσιν καὶ μηδὲν
 ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ καταλιπεῖν, καὶ ποιεῖν ἡμᾶς βε-
 λυπηκοῦς, ὥς αὐτοὶ οὐκ αὐτοὶ κυρίου τοῦ πράξειν, ἢ μὴ πράξειν;
 ἢ ὅτι λέγει τις ὅτι χρῆται τῇ διαβολῇ ὡς ὄργανον πρὸς τὴν
 ἐκβασιν τῆν πράξεων, ἀλλ' ἐχρῆν φήσομεν ὁρμᾶν ἡμᾶς
 αὐτοῖς πρὸς τὰς πράξεις, ἐφ' ἃς ἡ φύσις κατέπειλε, ὥς πορ-
 ῶν τῇ οὕτως ὑπὸ φύσεως κινουμένων συμβαίων ὁρμῶν
 ἀρῶν δυνάμεις πρὸς τὰ οὐκ ἔα τέλη φερόμεναι. διὸ καὶ ἡμῖς
 ὅταν μιμνῶμεθα τὴν φύσιν κατὰ τὴν φύσιν πᾶσι τοῖς ὁμοῦς,
 οὐ βουλούμεθα, ἢ πορὶ τελείαν, καὶ πρόχειρον ἔχοιμεν τὴν
 γνώσιν τῆς τέχνης, ὅπορ ἀνάγκη ὑπαρχεν τῷ μιμησομέ-
 νῳ τὴν φύσιν. εἰ τοίνυν πάντα ἐξ ἀνάγκης, οὐτε βουλούει-
 ναι δέ οἱ αὐτὸ φησὶν, οὐτε πραγματεύεται. τουτέστι, ταῖς ἀρ-
 χαῖς τῆν πράξεων ἐγχερεῖν. οἷον, εἰ διαρροῦμεθα πλῆθυσαι
 ἐξ Αἰγυπίου Ἀθήνας, οὐ χρὴ καταπεθεῖν εἰς τὸν λιμένα, ὅ-
 τι ναῦν ζητῆσαι, οὐδὲ τὰ σκυδάρια ἐμβαλεῖν. καὶ ὅτι
 μηδὲν τούτων πεπραχότων ἡμῶν, ἀνάγκη γενέσθαι ἡμᾶς
 ἐν Ἀθήναις. ἔστι καὶ τρόπος, καθ' ὃν βουλούεσθαι ἡθέλωμεν
 υπογράφω ἡμῖν, ὥς ἐὰν μὴ τοδὶ ποιήσωμεν φησὶν,
 ἔστι τοδὶ. ἐὰν δὲ μὴ τοδὶ, οὐκ ἔστι τοδὶ. προκεμῖνεν ὅτι
 φέρει τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὸνδε τὸν τόπον, εἰς ὃν διωατὸν καὶ
 διὰ νηὸς ἀπελθεῖν, καὶ ὑποζυγίῳ χράμεσθον, βουλούμεθα
 πότῃ τῇ τῶν τρόπων τῆς ἐκείσε ἀφίξεώς ἐστι ἡμῖν αἰρετώ-
 πος, τὰ ἐκατέρω ἐπ' ὁμοῦ ἀγαθὰ, ἢ φαῦλα, παρὰ πέν-
 τις παρὰ ἄλληλα, καὶ ἀντιστοιχοῦντες ἀλλήλοις. ὅποτέρω ὅτι
 αὐτῶν φαίνεται ἢ μείζον ἀγαθόν, ἢ ἑλαττον κακὸν ἐπ' ὁ-
 μῶν, ἐκείνο μάλλον αἰρεῖσθαι. οὕτω δὲ καὶ ὁ ποιητὴς τὸν

Α' Μ Μ Ω Ν Ι' Ο Υ

δείξας ὅτι ἔστιν ἄτοπα, πῶς τε αὐτοφύεσιν ἐννοίαις τῇ ψυ-
 χῶν ἀποχωρόμενος, καὶ ὡς οὐθὺς ἐπαίξων τῷ κατασκευῶν
 τοῦ ἄτοπον εἶναι τὸν ἀναιρῆν περῶμενον τὸ εἰδεχόμενον
 λόγον· ὃν ἐλέγχει διχόθεον, νῦν μὲν ὑπὸ δεικνύς ὅσα ἔπει-
 ται αὐτῷ ἀδύατα, ὀλίγον δὲ ὕστερον καὶ τὰ ὑδούως ἡλημι-
 μένα ἐαυτῷ διαβέλλων. εἶδε γὰρ αὐτὸ τε καθ' αὐτὸ δεικνύ-
 ναι τὸ πρᾶγμα ὅπως ἔχει φύσει, λέγονται ὅτι ἔστιν ἐν τοῖς
 οὖσι τὸ εἰδεχόμενον· πολλὰ γὰρ ἔπειτα ἀδύατα τοῖς
 ἀναιρῆν αὐτοῖς περῶμένοις· καὶ ἡ εἰσαργηα δεικνυσιν αὐ-
 τὸ ὑφίστηκες, καὶ ὑπὸ τούτοις ὑπὸ δειξά σαφὲν τὸν προηρη-
 μένον λόγον, τὸν πάντα ἀνὰ κρίσιν περῶμενον, καὶ τὸ εἰ-
 δεχόμενον ἐκβέλλειν τῶν ὄντων· διὰ τούτων οὖν πῶς πα-
 ραδίδους τὰ ἐπόμενα ἀδύατα τοῖς ἀναιρούσι τὸ εἰδε-
 χόμενον, φησὶν, ὡς ἡ περ ἀξιοῖν πάσαν ἀντίφασιν κατὰ
 πάντα χρόνον ὁμοίως ἔχειν πρὸς τὸ διαρῆν τὸ ἀληθές, καὶ
 τὸ ὑδούως, καὶ μὴ μόνον τὰς διαγωνίους, ἀλλὰ καθόλου κα-
 θόλου καλῶν εἰσθεον, ἀφωρισμένως ἔχειν αἶ· τῷ μὲν ἐ-
 τίραν τῇ προτάσει, ἀληθῆ· τῷ δὲ ἐτίραν, ὑδούως κα-
 τὰ πάσαν ὕλην, ἀλλὰ καὶ τὰς καθ' ἑκάστην, ὥς ἡ κωλύει τὸ
 ἐκ ποδῶν γίνεσθαι τὸ εἰδεχόμενον, ματαπονοίαν τῆς
 φύσεως κατηγόρησι, βουλοπικὺς ἡμῶς ποιησάνης· διὴ
 λον γὰρ ὡς εἰ μὴδὲν ἐστιν ἐφ' ἡμῶν, μάτην ὑπερηρῶμεν βου-
 λούεσθαι ποῦ τῇ οὐκ ἐπὶ τῇ ἐξουσίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ κειμένων,
 καὶ ὁμοίον τι ποιήσομεν τοῖς βουλομένοις, πῶς ἀνὰ πεί-
 λοι, ἢ μὴ ἀνὰ πείλοι ὁ ἥλιος· ἀλλὰ μὲν τὸ λέγειν ὡς μάτην
 ἡμᾶς ἡ φύσις βουλοπικὺς ἐποίησε, παντελῶς ἄλογον·
 αὐτὸ τε γὰρ καθ' αὐτὸ τοῦτο ἀποδέδεικται μετρητικῶς
 φησὶν ἀνὰ κρίσιν, ὡς οὐδὲν μάτην ὑπὸ τῆς φύσεως γίνεσθαι,
 καὶ ὑπὸ τῆς εἰσαργηασι ποιήσης ἀποδείξεως μάλλον ὁμολο-
 γεῖται· καὶ αὐτοὶ μέντοι οἱ πάντα ἀνὰ κρίσιν, καὶ τὸ

ἔτιρα· ἔπορ πάσης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, ἢ ὑπὸ
 τῇ καθόλου λεγομένων ὡς καθόλου, ἢ ὑπὸ τῇ καθέκαστα,
 ἀνὰ κλη τῇ ἀντικειμένων ἵνα τιμὴ μὴ, ἀληθῆ· τιμὴ δὲ,
 ψευδῆ· μηδὲν δὲ ὅπου ἐτυχον ἵνα ἐν τοῖς γινομένοις,
 ἀλλὰ πάντοι ἵνα καὶ γινέσθαι ἐξ ἀνάγκης ὥστε ἔτι βου-
 λούσθαι· δέοι ἀνὰ ἔτι προκατενέσθαι· ὡς ἐὰν μὲν τοδὶ
 ποιήσωμεν, ἔσται τοδὶ, ἐὰν δὲ μὴ τοδὶ, ἔκ ἔσται τοδὶ· ἔστιν
 ὅτι κωλύει καὶ ἐς μυρισὸν ἔτος· τὸν μὴ, φανῆαι τοῦτο ἔσε-
 δαι· τὸν δὲ, μὴ φανῆαι· ὥστε ἐξ ἀνάγκης ἔσιδαι ὅπου τε
 ρον ἐν αὐτῶν ἀληθῆς ἢ ἠπεῖν τόπι. Ἀλλὰ μὴν ἔστι τῆ,
 το διαφύγει, ἐπὶ πρὸς ἔπον τὴ ἀντίφασιν, ἢ μὴ ἔπον· δὴλον
 ὅτι ὅτι ἔτιως ἔχει τὰ πράγματα, καὶ μὴ ὁ μὴ καταφύσῃ
 τί, ὁ δὲ ἀποφύσῃ· ἔστι δὲ διὰ τὸ καταφάναι ἢ ἀποφάν-
 ναι, ἔσται ἢ ἔκ ἔσται· ἔστι ἐς μυρισὸν ἔτος μάλλον, ἢ ἐν ὅπου
 σὺ χρόνον· ὥστε ἐν ἅπαντι χρόνῳ ἔτιως ἔχον, ὥστε τὸ
 ἔτιρον ἀληθῆς εἶναι, ἀναγκαῖον ἢ τῆ το γινέσθαι, καὶ ἔκαστον
 τὸ γινομένων ἀπὸ οὗτοι ἔχον, ὥστε ἐξ ἀνάγκης γινέσθαι·
 ὅ, τε ὅτι ἀληθῆς τις ἔχον ὅτι ἔσται, ἔκ ὅσον τε μὴ γινέσθαι
 καὶ τὸ γινόμενον, ἀληθῆς ἢ ἠπεῖν αἰν, ὅτι ἔσται·

Προέκειτο μὲν ἐξ ἀρχῆς σκοπεῖν ἐν πάσῃ ἀντιφά-
 σεως ἐν τῷ μέλλοντι χρόνον λαμβανομένης, ἀπὸ τῆς
 ὁρισμένης διαιρέσει τό, τε ἀληθῆς, καὶ τὸ ψεύδους· δὲ δὲ καὶ
 δὲ διὰ πληθόντων, ὡς ἔπειτα τῆ τῶ τὸ ἐκποδῶν γινέσθαι
 τῆ ἐνδεχομένου τῶ φύσιν· τῇ μὲν, ἐξ ἀνάγκης ἐκβα-
 νόντων· τὴ δὲ, πὺν ἐκβασιν ἀδυνάτον ἔχόντων, καὶ ἐφ' ἡμῖν
 ἵνα μηδὲν, ἀπὸρ δὲ λοιπὸν ὑπὸ δὲ αἰν ἀτοπα, καὶ τῇ ἐνδε-
 χεία μαχόμενα· σφίγγων οὖν ἐν τούτοις τὸν πάντα λό-
 γον ὁ Ἀριστοτέλης, τῆ τε προπεθέντος ἐξ ἀρχῆς προβλήμα-
 τος ἀναμνηστικῆς, καὶ πνα τὰ ἔπειδαι αὐτῷ δεδεδυμένῳ
 να προστίθῃ, καὶ ἀτοπα ταῦτα καλῶ, καὶ τοὶ μηδὲ πᾶ

ὀνίησι' τι τὸν οὐτὼ λέγειν αἰρούμενον, πρὸς τὸ εἰσάγειν τὸ
 ἐνδεχόμενον, ἀλλὰ καὶ ἄλλως εἶναι ἀδυνάτον. διηγήσεται
 γὰρ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ ἀναγ
 καίως ἐκβαίνειν, καὶ ἀδυνάτον ἔχον τὴν ἐκβασιν. φησὶν
 ὡς εἰς τοῦτο ἐνδεχέται λέγειν, ὅτι αἱ καθ' ἑκάστη, καὶ ἐν/
 δεχόμεναι προτάσεις, κατὰ τὸν μέλλοντα χρόνον συμπύθ
 νονται ἀλλήλαις, ὅτι ἐσήμεναι διὰ τοῦ. εἰ δ' αἰεὶ εἰς τὸν
 με ἀληθείας. ἐπεὶ πρῶτον μὲν φησιν ἀναρρήσομεν τὸ ἀξίω
 μα τ' ἀντιφάσεως, ἀφ' ὧς πάσας προτάσεις πᾶς ἀποδ
 ξης, ὡς ὄντος ἐναρμυσμένου. πρὸς ὃ τοῦτοίς, συμβήσεται
 τὸ πρᾶγμα ἅμα μὴτε εἰσῆναι, διὰ τὸ ὑδύδεται τ' λέγου/
 σαν εἰσῆναι αὐτὸ κατὰφασιν, καὶ πάλιν εἰσῆναι, διὰ τὸ ὑδύ
 δεται τ' λέγουσαν μὴ εἰσῆναι αὐτὸ ἀπόφασιν, ὡς τε καὶ εἰ/
 σῆναι αὐτὸ ἐξ ἀνάγκης, καὶ μὴ εἰσῆναι ἐξ ἀνάγκης, εἰ τί αἰ
 εἶναι περὶ τοῦδεσθον; ἵνα ὃ τοῦτο σωμαζόγη, ἀναμνήσκου
 ἡμᾶς τὰς λημμάτων τῶν λέγοντες, ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τ' λόγων ἢ
 τ' πράξεων ἐκβασίς ἀκολουθεῖ. καὶ οὐ κατὰ τ' ἐνισῶτος
 μόνον χρόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τ' μέλλοντες. εἰ γὰρ τις προη/
 πῶν ὅτι τελέσεται αὐριον παιδίον λευκόν, καὶ μέγα, ἀλη/
 θῶς προλέγει. δι' αὐριον τελέσεται παιδίον, ὃ ἀμφοτέρως
 τὰ προηρημένα ὑπάρξει. σιῶπῆσας ὡς τὸ τέτων ἀκόλου
 θον, ὅτι καὶ τῷ ὑδύδεται τ' λόγων ἔπειτα, τὸ τὰ πράγματα μὴ
 ὑπάρχειν, ὡς ἡδη πρότερον αὐτῷ παραδεδωμένον ἅμα τὴν
 τῷ τῷ θεώρηματι τὸ ἐπόμενον τῷ παραλελημμένῳ σωμα/
 γῇ λέγων, Εἰ δὲ μὴτε ἔστι, μὴτε μὴ ἔστι αὐριον, οὐκ αἰ
 εἶναι τὸ ὁπότ' ἔτυχε. τέτιον, εἰ δὲ συμπύθνεται αἰτοιαῖ
 ται προτάσεις, ἀναρρήσεται μεν καὶ οὐτὼ τὸ ἐνδεχόμε/
 νον, ἀναρρήσεται ὃ διὰ τὸ ἅμα ἀναγκαίως τὴν ἐκβαίνειν
 τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀδυνάτον ἔχον τὴν ἐκβασιν.

22 Τὰ μεν δὲ συμβαίνοντα αὐτοῖς, ταῦτα, καὶ τοιαῦτα

ἐπειδὴ ὁ χρόνος ἦς τὸ ἔσθαι αὐτὸ ἀπεκατέστη, διὰ τοῦτο
οἶεσθαι χεῖρ ἐξ ἀνὰγκᾶς αὐτὸ προκαταβολῆς γεγονέναι.
ὥς τε τῇ προλεγοντῶν ποῦ αὐτοῦ, οὐχ ὁ λέγων ὅτι ἐξ ἀ-
νάγκης ἐστὶ λυκὸν ἀληθύνει, ἀλλ' ὁ τὸ ὅλον τοῦτο ἐνδεχο-
μένως αὐτὸ ἐκβήσεσθαι λέγων. ἡ δὲ τοῦτο, δῆλον ὅτι δη-
νατὸν ἢ αὐτὸ καὶ μὴ ἐκβῆναι. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως ἡλήθου-
το ἐνδεχομένως αὐτὸ ἐκβήσεσθαι. μὴ τοίνυν ἀπὸ τοῦ ὅ-
τι ἐκβάλλεται, τὸ ἐπὶ μάλλον κρινέτωσαν οἱ ταῦτα λεί-
γοντες, ἀλλὰ φυλάττοντες αὐτὸ μήπω ἐκβεβηκὸς, ζητί-
σασιν, εἰ οὐδ' ἐξ ἀνάγκης ἐκβήσεται. οὐ γὰρ ἔξουσι τοῦτο
ὑποδείξαι, ὥς αὐτὸ ἡμᾶς σαφῶς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ἐν-
ξῆς διδάξει.

- » Ἀλλὰ μὲν εἰδὲς οὐδέ τιρὸν γε ἀληθὲς ἐνδέχεται λεί-
» γην. οἷον ὅτι ἔτε τί ἐστι, ἔτε τὸ ἐκ ἐστὶ. πρῶτον μὲν γὰρ,
» ἔσης τῆς καταφάσεως ψευδὸς, ἢ ἀπόφασις ἐκ ἀληθούς.
» καὶ ταύτης ψευδὸς ἔσης, συμβαίνει τὴν καταφασιν μὴ ἀλη-
» θῆ ἔσθαι. καὶ πρὸς τούτοις ἡ ἀληθὲς ἢ ἡπεῖν ὅτι λυκὸν ἀ-
» μα καὶ μέγα, δεῖ ἄμφω ὑπάρχειν. ἡ δὲ ὑπέρβη ἦς αὔριον,
» δεῖ ὑπέρβη ἦς αὔριον. εἰ δὲ μήτε ἐστὶ, μήτε μὴ ἐστὶ εἰς αὐ-
» ριον. ἐκ ἂν εἴη τὸ ὅποτε ἔτυχεν, οἷον ναυμαχίας. δέοι
» γὰρ ἂν μήτε γινέσθαι ναυμαχίας, μήτε μὴ γινέσθαι.

Ἐπειδὴ προέληπται μὲν πρὸς αἰείρεσιν τοῦ ἐνδεχο-
μένως, τὸ πᾶς προτάσεις, ποῦ ὅν ὁ λόγος ἀφωρισμένως δια-
ρῆν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψευδές, ἐλαβε δὲ τοῦτο διὰ τὸ μὴ δύ-
νασθαι αὐτὰς σωμαλῆθαι ἀληθείας, ὅπου ἐλέγετο διὰ
τῶ. ἄμφω γὰρ οὐχ ὑπέρβη ἅμα ὑπὸ τοῖς τοιοῦτοις. ἡ δὲ δύ-
νατο δὲ τις ὑποπείθῃν ὡς οὐκ ἀνὰγκᾶν ἢ σωμαλῆθαι
αὐτὰς, ἢ διαρῆν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψευδές: ἐνδέχεται γὰρ
καὶ συμψεύδεσθαι, διὰ τοῦτο νῦν προτίθεται δεῖξαι ὅτι εἰδὲ
συμψεύδεσθαι δυνατὸν ταύτας πᾶς προτάσεις, ὅπου ἔτε

γασίᾳσ' προάγων τὸν λόγον. διὸ ὥς πορ ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς
 ποιούμενος τὴν ὑπὸ χεῖρσιν, φησὶν. ἐπὶ, εἴ τι λυκὸν νῦν.
 οἷον παιδίον ἀρπὶ πηχέν, ἀληθεὶς ἡ εἰπὴν τῇ προτιραΐα,
 ὅτι πηχῆσεται τῇ ἐξῆς λυκὸν παιδίον. καὶ οὐ τῇ προτι-
 ραΐα μᾶλλον, ἢ πρὸ οἴου δὴ ποτε χρόνου. τίς γὰρ ἡ ἀπο-
 κλήρωσις; ὁ δὲ ἀπὸ προλέγοντες ὅτι ἔσται, ἀλητεύομεν, ἔχ-
 οῖον τε τοῦτο μὴ εἶσεσθαι, ὥς πορ οὐδὲ εἶναι λέγοντες, ἀ-
 λητεύομεν, οἷον τε τοῦτο μὴ εἶναι. ἀδωάστον ἀρὰ ἡ μὴ
 γενέσθαι λυκὸν παιδίον, διὸ πῃ ἢ ποῦ αὐτοῦ ἐν τῷ ἀπεί-
 ρῳ, καὶ προλαβόντι χρόνον μετὰ γὰρ πρῶτον, ἀληθές.
 ὁ γὰρ μὴ οἷον τε φησὶ μὴ γενέσθαι, ἀδωάστον μὴ γενέ-
 σθαι. ὁ δὲ ἀδωάστον μὴ γενέσθαι, ἀνάγκη γενέσθαι, προ-
 ἀγὼν τὸν λόγον ἕως τὸ πάντως ἐξ ἀνάγκης, ὅπορ ἡ αὐτῷ
 προκήμενον ἐκ τῆς σφαιρίων μὲν, καὶ μᾶλλον συγχωρεῖν
 μένων προτάσεων, ἴσον δὲ διαμαμένων ταῖς, ἕως ἄς μετα-
 λαμβάνονται, τότε γὰρ οὐχ ὁ οἷον τε μὴ γενέσθαι, τῷ ἀ-
 δωάστον μὴ γενέσθαι εἰς ταυτὸν ὄρχεται. τὸ δὲ ἀδωάστον
 μὴ γενέσθαι, τῷ ἀνάγκῃ γενέσθαι, ὥς περ καὶ τὸ ἀδωά-
 στον γενέσθαι, τῷ ἀνάγκῃ μὴ γενέσθαι. μᾶλλον μέντοι κι-
 νούμεθα ὑπὸ τοῦ ἀδωάστου μὴ γενέσθαι ὡς ἐναρμενέει, ἢ
 περ ὑπὸ τοῦ ἀνάγκῃ γενέσθαι, διὸ καὶ ὁ ἰατρὸς ἐπὶ τὸν λόγον
 χάριν, ὅτι ἀνάγκῃ φλεβοτομῇ βλάψαι τὸν ἄρρῶσον, εἴ περ βλά-
 λητο ὑγιαίνειν, ὡς κατασκευαστικὸν τούτου καὶ πρὸς τὴν
 πρὸς κινήσασθαι μᾶλλον ὀφέλλον, προσήκοντες: ἀδωάστον γὰρ
 μὴ φλεβοτομῇ βλάψαι αὐτὸν, ὑγιαίνει. ὥς τε εἰκότως φη-
 σὶν, εἰλέγομεν ἅπαντα τὰ ἐσόμενα ἐξ ἀνάγκης γενέ-
 σθαι, καὶ μηδὲν μὴ τε ἀπὸ τύχης, μὴ τε καθ' ἕτερον τρόπον
 τοῦ ἐνδεχομένου. ῥημάτων δὲ πρὸς ταύτην τὴν ὑπὸ χεῖρσιν
 σιν, ὅτι τὸ ἐκβεβηκὸς νῦν, καὶ ἡδη μετὰ γενός, οὐκ ἀληθές
 πρὸ τῆς ἐκβίσεως λέγειν, ὅτι ἔσται πάντως λυκὸν. οὐ γὰρ,

τὸ ἀδιώατον μόνως οὐκ ἔσιδαι. τὸ δὲ ἐνδεχόμενον, ἢ ἐν-
 σιῶνται, ἢ μὴ ἔσιδαι. οὐδὲν οὖν φησιν οὔτε εἶναι, οὔτε γίνεσθαι
 τὸν τῇ ἐνδεχομένων τρόπον, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἀπαντα, καὶ
 οὐχ ὁποτέρ' εὐτυχῶ. ἦτα ὡς περ ἀναμιμνήσκων ἡμᾶς τῆς
 ἐφόδου, καὶ ὡς ταῦτα ἐδοξε συμβαίνειν, ἐπάγει, ἢ γὰρ ὁ
 φᾶς ἀληθύνει, ἢ ὁ ἀποφᾶς. εἰ δὲ ὁ ἕτερος τούτων ὀρισμέ-
 νως ἀληθύνει, πῶ δὲ τὴν ἐτέραν πρότασιν τῆς ἀντιφάσεως
 ὡς ὀρισμένως ἀληθύνειν ἔπειτα ἢ ἀναίρεσις τοῦ ἐνδεχομέ-
 νου, φανερόν ὅτι οἰχίησεται τὸ ἐνδεχόμενον ἐκ τῇ ὄντων
 τό, τε ἄλλο, καὶ τὸ ὅσον κέντρον αὐτοῦ, τὸ ὁποτέρ' εὐτυχῶ, ὁ
 περ ἔλαβε μὲν ἀπὸ τοῦ ἐνδεχομένου παντὸς ὁ Ἀριστοτέ-
 λης. ἢ δὲ γε ἔχει τινὰ ὑπόθεσιν, ἐμοίως αὖ ἐγίνετο, ἢ οὐκ ἐ-
 γίνετο. τοῦτο γὰρ λέγομεν ὁποτέρ' εὐτυχῶ ἢ εἶναι, ἢ γινέ-
 σθαι, ὁ περ εἰδὼν μάλλον ἔτι, ἢ μὴ οὕτως ἔχει, ἢ ἔξει. ὡς
 μὲν τοῦ γεγονότος, δηλονότι καὶ ἡδη ἐν ὑπόθεσιν ὄντος,
 τὸ ἔχει λέγοντες, ὡς δὲ τοῦ γνησομένου, τὸ ἔξει.

- » Εἰτι, εἰς λαβὴν γὰρ ἀληθὲς ὡς εἶπ' ἢν πρότερον, ὅτι εἰ-
 » σται λαβὴν. ὥστε ἀπὸ ἀληθὲς ὡς εἶπ' ἢν ὅτι οὐκ ἔ-
 » τι εἶναι, ἢ εἶσαι. ἢ δὲ ἀπὸ ἀληθὲς ὡς εἶπ' ἢν, ὅτι εἶναι, ἢ εἶσαι, οὐχ
 » ὁρίοντες τοῦτο μὴ εἶναι, οὐδὲ μὴ ἔσιδαι. ὁ δὲ μὴ ὁρίοντες μὴ
 » γινέσθαι, ἀδιώατον μὴ γινέσθαι. ὁ δὲ ἀδιώατον μὴ γινέ-
 » σθαι ἀνάγκη γινέσθαι. ἀπαντα ἔν τε ἐσόμενα ἀνάγκη ὄν-
 » τιν γινέσθαι. οὐδὲν ἄρα ὁποτέρ' εὐτυχῶ, οὐδὲ ἀπὸ τύχης εἶσαι,
 » ἢ γὰρ ἀπὸ τύχης, οὐκ ἐξ ἀνάγκης.

Τὰ δὲ διὰ τῇ προλαβόντων ἀσυμφωνῶς ἡρημένα πρὸς
 κατασκευὴν τοῦ ἐκ τὸν μέλλοντα χρόνον λαμβανομένου
 τὰς προτάσεις, πῶς ὡς ὁ λόγος ἀφωρισμένως διαίρηται
 τὸ ἀληθὲς, καὶ τὸ ψεῦδος, ὡς αὐτὸς ἐπεὶ τὸ μηδὲμίαν
 ἔχεν ἐν τοῖς οὐσι χώρῃ τὸ ἐνδεχόμενον, βούλεται διὰ
 τῶν σαφέστερον ἡμῖν παραδέναι, μετὰ πλείονος ἐπεξέρ-
 χεται.

τῷ φίλῳ, ποτε τύχοι παρ' ἐλπίδα πνὶ βιβλίον· πιπράσκον
 τι, ἔπειτα ἢ φείετο, καὶ τοῦτο ὠνήσασαι, κατὰ τύχην λέγε
 ται αὐτῷ ἐντυχῆν, καὶ ὠνήσασθαι· διότι τὸ πρίσθαι τὸ βι
 βλίον, προαίρεσις πνὶ τῇ πρὸς τὴν πρόσθον κινήσασθαι ἡμᾶς
 παρυπέστη, καὶ ἐξώθησεν ὑποσυμβέβηκεν, οὐδεμιᾶς αὐτὸ ὡς
 ρισμένως ποικιλίας προσεχούσας αὐτίσας· καὶ ὅτι ὑπὸ λου
 τρὸν ἀπῶν, ἐπρίσθαι αὐτὸ βιβλίον, ἢ δι' ὁμολογίας, ἢ θέαν
 πινὰ ὁψόμενος· ἢ δὲ γε σπασμοῦ μερονότος, καὶ διασπαστος π
 νος τῆς γῆς μέρους, ὕδατος ἀναρρέα γῆν πηγὴν μὴ οὖσα πρὸ
 πρην, ἢ οὖσα ἀφανισθῆναι, οὐκ αὐτὸ λέγεται ἀπὸ τύχης ἢ πν
 γῇ μερονέναι, ἢ ἀπολωλέναι, ἀλλ' ἐκ ταυτομάτου· καὶ εἰ αὐ
 τὸ μετὰ τὸ πνὸς κατενεχθῆναι λίθος, οὕτως ἔχει εἰσεώς,
 ὡς πεῖναι πρὸς καθεύδον· φέρεται εἶναι ὑπὸ τῆς εἰσεως, ἀπὸ ταυ
 τομάτου, καὶ οὐκ ἀπὸ τύχης λέγεται εἶναι καθεύδον· διότι
 τὸ σὺν πῶμα τοῦτο, παρυπέστη ἔπειτα προαίρεσις, ἀλλὰ τῇ φυ
 σικῇ αὐτοῦ ῥοπῇ, καὶ ἡμῶν ἀνάσσειν ὑπὸ τὸ κατὰ ἡνέχην· ποτε
 δὲ γε τὸ ἐπίσης ἐνδεχόμενον, ἢ προαίρεσις ἔχει μόνον· οἷ
 ον, τὸ προελθεῖν, ἢ μὴ προελθεῖν, καὶ διαλεχέσθαι, ἢ μὴ· καὶ
 τοῦτο μόνον τὸ εἶδος τοῦ ἐνδεχομένου καλεῖται, ὅπου πρην
 ἐτυχε· διότι οὐδὲν πλεον, οὐδὲ ἐλαττον ἔχει κατὰ τοῦτο ἢ
 ὑπαρξίς τῆς ἀνυπαρξίας, ἀλλ' ὅπου πρην ἐτυχε μόνον τῆς
 ἀρτιφάσεως ὁμοίως ἐκβῆναι δυνατὸν· ἀναρῶν οὖν, ὅς
 περ ἐλέγομεν, τὸ ἐνδεχόμενον, οὐδὲν ἄρα φησὶν ἔτι εἶναι,
 ἔτι γίνεσθαι, ἔτι ἀπὸ τύχης, οὐτε ὅπου πρην ἐτυχε· τουτέστιν,
 οὐδὲν ἄρα ἔτι νῦν εἶναι ἢ δὴ ἐκβεβηκός, ἢ ὡς ἐπ' ἐλαττον ἐν
 δεχόμενον, ἢ ὡς ἐπίσης, ἔτι ὕστερον ποτὲ ἐκβήσεται· εἶτα
 καὶ κοινὴν ποιούμενος τὴν ἀναιρέσιν παντὸς τοῦ ἐνδεχο
 μένου προσέθηκεν, οὐδ' ἔστι, ἢ οὐκ ἔστι· ἅπαντες ὅτι ἐνδε
 χόμενον ταύτῃ διαφέρει τοῦ τε ἀναγκαίως ἐκβαίνοντος,
 καὶ τοῦ ἀδυνατόν, ὅτι τὸ μὲν, μόνως εἰσῶται λόγος, καὶ

οὐτὶ ἀπὸ τύχης· οὐτε ὁπότερον ἔτυχε, διὰ τοῦ αἵα ση-
μαίνων ὡς ἐκ τῆς ἀνάγκης τῇν προσηλημμένων ἀναρῆσθαι
συμβαίνει τὸ εὐδεχόμενον· οὐ πόρ εἰς τρία διηρημένον· τὸ
μὲν, λέγει ὅς ἐστι τοπολὺ, οἷον, τὸ γινέσθαι ἀνθρώπον πινυ-
ταδὲ ἀκτυλον, ἢ εὐ γήρα πολιοῦσθαι, πάνινα ᾗ τὰ μὴ οὕ-
τως ἔχοντα· τὸ δ', ὅς ἐπ' ἐλαττον, οἷον τὸ σκέπτοντα θησαυ-
ρῷ πόρτυχάν, τὸ δ', ἐπίσκει, οἷον τὸ λούσαδάαι, καὶ μὴ λού-
σαδάαι, ἢ βαδίσσαι, καὶ μὴ βαδίσσαι· καὶ πόρ μὲν τὸ ὡς
ὑποτοπολὺ εὐδεχόμενον, ἔχουσι δύο πινὰ αἵτια ἢ τε φύ-
σις, καὶ ἡ τέχνη· τὴν τε ᾗ φύσιν ὡς ὑποτοπολὺ κατορθού-
σαν ὁρῶμεν ἐν τοῖς οἰκέοις ἀποτιλέσμασι, τὰ ᾗ πέρα
τα πάνινα, καὶ τὰς τέχνας ἐνίοτε μὲν ἀποτυχαίνου-
σας, διὰ τὸ ῥέδυσθαι τῆς ὑποκειμένης αὐταῖς ὕλης, ὡς ὑπὲρ
τοπολὺ μέντοι κατορθοῦν ἐπαγγελμαμένους· οὐ ᾗ ἀν-
τις αὐταῖς ἐχρήσατο μὴ τοῦτο ἐπαγγελμαμένους· διὸ πόρ
ὅ, τε γήτορ ὡς ὑποτοπολὺ διαβεβαιούται τὸν δικαστὴν πεί-
σσειν, καὶ ὁ ἰκτὸς ὡς ὑποτοπολὺ τὸν ἀρρέδυσον ὑγιάνειν· καὶ
ἕκαστος τῇν ἄλλων τεχνιτῶν, ὡς ὑποτοπολὺ τιύξειται τοῦ
οἰκέου τέλους· περὶ δὲ τὸ ἐπ' ἐλαττον ἐνδεχόμενον,
δύο ταῦτα ἔχουσιν ἢ τε τύχη, καὶ τὸ αὐτομάτον· διαφέ-
ρουσι δὲ ἀλλήλων· ὅτι τὸ μὲν ἀπὸ τύχης παρυφίστα-
σθαι, καὶ ὑποσυμβαίνειν παρὰ δόξαν, καὶ πανίως λέγει-
ται τοῖς κατὰ προαίρεσιν γιγνομένοις, ταυτὸν δὲ ἡπὴν
τοῖς τῇν ἀνθρώπων ἐργοῖς· ὑπὸ μόνων ᾗ τῇν ἀνθρώπων
ἢ προαίρεσις λέγεται, τῇν βουλεύεσθαι, καὶ αἰετῆσαι τόδε
πρὸ τούτου πεφυκότων, οὐτε τῇν κρητίνων ἡμῶν βουλῆς
δεομένων, οὐτε τῇν ἀλόγων ζώων βελενέσθαι δυνάμενων·
τὸ μὲν, οὐ ἀπὸ τύχης παρυφίστασθαι, ὅ πόρ ἐλίχομεν τοῖς
κατὰ προαίρεσιν γιγνομένοις· τὸ δ', ἀπὸ ταυτομάτου, τοῖς
κατὰ φύσιν· ἡ μὲν γάρ τις ἡμῶν προελὼν ὑπὸ τῷ ἐντυχῆν

κόν, ἀληθὲς ἢ φάναι, ἢ ἀποφάναι, διδασκόν ἡμᾶς ἅμα
 διὰ τοῦ μὴ ἔπιν ἀληθὲς εἶναι φάναι, ἀλλ' ἀληθὲς ἢ, ὅπου
 οὐ τοῖς ἐξῆς σαφῶς προδήσει, ὅτι οὐ μόνον κατ' αὐτὸν τὸν
 χρόνον, καθ' ὃν ἐκβαίνει τὰ πράγματα, καὶ ἰφίστηται, ἀλη-
 θὲς εἶναι λέγειν ποῦ αὐτῇ ὅτι οὕτως ἔχει, ὡς ἔχει, ἀλλὰ καὶ
 πρὸ τῆς ἐκβάσεως ἀληθὲς εἶναι ἢ ποῦ αὐτῇ προέρεσις, ὡς
 ναγκαίως τοῦτο προλαμβάνων ὡς ἐσόμενον αὐτῷ χρήσι-
 μον πρὸς τὴν ἀνείρεσιν τοῦ ἐνδεχομένου, καὶ τὴν ὅλῃ τῆς
 ἐφόδου δυνάμειν, ὡς μαθησέμεθα σωμάχων. τοῦτο οὖν ὡς
 πορὶ ἐκ συλλογισμοῦ σωμάτων, ἀκολουθῶς ἐπάγει τὸ, ὡς
 τε ἀνάγκη τὴν κατὰφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν, ἀληθὴ εἶναι ἢ
 ψευδῆ, προσυπακουμένου δηλονότι τοῦ ἀφωρισμένου.
 καὶ τοῦτο εἰκότως. εἰ γὰρ ἀνάγκη τὸ λυκὸν ἢ εἶναι, ἢ μὴ εἶ-
 ναι, καὶ παρὰ ταῦτα οὐκ εἶναι, ἀλλ' ὄντος μὲν αὐτοῦ, ἢ ποῦ
 αὐτοῦ προέρεθῃς κατὰφασιν ὡρισμένως, ἀληθὲς, μὴ ὅν-
 τος δὲ, ἢ ἀπόφασιν, ὁλόγως ἄρα ὡς πορὶ συμπέρασμα ἐ-
 πέμμενον τοῖς προσημυσίοις, ἐπήγαγε τὸ, ὡς τε ἀνάγκη ἢ
 τὴν κατὰφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν, ἀληθὴ εἶναι ἢ ψευδῆ, ἀν-
 τιστρέφουσα δὲ ἀλλήλαις ὑποδέχασθαι, τὴν τε ἀληθέα τῇ
 λόγων, καὶ τὴν ὑπαρξίν τῇ πραγματῶν, πρὶν τὸ ἐρημέ-
 νον συμπέρασμα ἐπαγαγῇ, μεταξὺ προσίθουσιν, ὅτι καὶ
 τὸ ψευδὸς τῇ λόγων, καὶ ἡ ἀνυπαρξία τῇ πράγματων,
 ἀντιστρέφει πρὸς ἀλλήλας. διὰ τοῦ καὶ εἰ μὴ ὑπάρχει, ψευ-
 δεύει. καὶ εἰ ψεύδεται, οὐχ ὑπάρχει. τούτων οὖν οὐ
 τὰς ἐχόντων, ἐκ τῇ προσημειωμένων λαβὼν ὅτι ἀνάγκη τὴν
 ἐπεία τῇ ἀντιφασκουσῶν ἀλλήλαις κατὰ τὸν μέλλοντα
 χρόνον καθ' ἑκάστη καὶ ἐνδεχομένων προτάσεων, ὡρισ-
 μένως τὴν μὲν, ἀληθεύειν, τὴν δ' ἐπεία, ψευδεύειν, ὡς αὐ-
 τὸς ἐπιόμενον τοῦ ἀναιρεῖσθαι διὰ τὰ προσημειωμένα τὸ
 ἐνδεχόμενον φύσιν. οὐδὲν ἄρα οὕτως εἶναι, οὕτως γίνεσθαι.

ται πάντως ἢ ἐκβάσιν τῶν πραγμάτων. ἢ δὲ ὅτι τὴν ἀπόφα-
σιν ἐπὶ τῶν ἀληθῶν, δὴ λὸν ὅτι ἀδυνάτον αὐτὸν ὑγιαίνει. ὡς
τε ἢ ἀνάγκαιως ἐκβήσεται τὸ πρᾶγμα, ἢ ἀδυνάτον ἔξει
τὴν ἐκβασιν. ἀρῆται ἄρα τὸ ἐνδεχόμενον.

» Εἰ γὰρ ἀληθὲς εἴπῃν ὅτι λυκὸν, ἢ ὅτι οὐ λυκὸν ἐστὶ, ἀνά-
» κη εἶναι λυκὸν, ἢ ὅτι λυκὸν. καὶ εἰ λυκὸν ἢ μὴ λυκὸν, ἀλη-
» θὲς ἢ φαῖναι, ἢ ἀποφαῖναι. καὶ εἰ μὴ ὑπάρχει, ψεύδεται. καὶ
» εἰ ψεύδεται, οὐχ ὑπάρχει. ὡς τε ἀνάγκη αἰετὴν κατὰ φασ-
» σιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθὲς εἶναι ἢ ψεύδῃ. ἔστιν ἄρα οὐτε ἔ-
» σιν, οὐτε γίνεται, οὐτε ἀπὸ τύχης. οὐδ' ὅτι πρὸς τυχεύει. οὐδ'
» δὲ ἔστι ἢ οὐκ ἔστι, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἀπαντα. καὶ οὐχ ὅτι
» πρὸς τυχεύει. ἢ γὰρ ὅφρα ἀληθύνῃ, ἢ ὅφρα ἀποφάσῃ. ὁμοίως
» γὰρ ἀν' ἐγίνετο, ἢ οὐκ ἐγίνετο. τὸ γὰρ ὅτι πρὸς τυχεύει, ἔστι
» μᾶλλον οὕτως, ἢ μὴ οὕτως ἔχει, ἢ ἔξει.

Τὸ προσηρημένον λημμάτιον κρατῶναι βεβλόμενος ὁ Ἀ-
ριστοτέλης, ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τῇ λόγων ἔπεται ἢ ὑπερξεί τῇ
πραγμάτων, καὶ τῷ ψεύδει ἢ ἀνυπερξεί, διὰ παραδεγι-
μάτων ὡς δὲ κινῶσι τοῦτο οὕτως ἔχον. εἰπέτω τὰ παρα-
δείγματα σαφετέρας ποιῇν ἡμῶν. ὅτι ἡ χάρις αὐτῇ λει-
πομέτους λόγους, παρεῖληπται μὲν οὖν ὅτι γὰρ ἀπολογικὸς
σωδισμός ἐν τῷ, εἰ γὰρ ἀληθὲς εἴπῃν, πρὸς οὐδ' εἶναι τῆς προ-
βέσεως τῶν νῦν λεγομένων, ὅτι τοῦ προσηρημένου θεωρήματος
ποδεύχουσι κατασκευῇ. λέγει δὲ, ὅτι εἰ ἀληθὲς εἴπῃν ποδεύ-
πνός, ὅτιον, τοῦδε τοῦ ἱματίου, ὅτι λυκὸν ἐστὶν, ἀνάγκη λυκο-
κὸν αὐτὸ εἶναι. καὶ εἰ, ὅτι ὅτι λυκὸν, ἀνάγκη λυκὸν μὴ εἶναι.
ἦτα προσέειπεν τι διὰ τούτων τοῖς προσηρημαίοις, ἀρτί-
στρέφειν πρὸς ἑαυτὸ τὸ λημμάτιον ἀξιῶν. λέγει δὲ ὅτι οὐ
μόνον τοῖς λόγοις ἀληθεύουσιν ἀκολουθεῖν ἀνάγκη τὴν οὐ-
παρεῖναι τῇ πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ τῇ ὑπερξεί τὴν ἀλή-
θειαν τῇ λόγων. διότι φησὶ καὶ εἰ λυκὸν, ἢ οὐ λυ-

ῥῶσιν τὸ ἐνδεχόμενον, ἵνα ὡς ὁ ἴον τί ἐπὶ κρατυωθεῖσαν αὐ
 τὴ διελίγῃ. οὗ δὲ προΐσταμένους ταύτης τῆς δόξης διὰ τοῦ
 των ὑποκρινόμενος, ὡς πορ λημμάπον τι πρῶτον λαμβάσ
 νη. ὅτι τῇ μὲν ἀληθείᾳ τῇ λόγων, ἐπειδὴ ἀνὰ κλη τὴν ὑ
 παρξίν τὴν πρᾶξιν αὐτῶν. τῷ δὲ ψεύδει, τὴν ἀνυπαρξίαν, ὅ
 πορ αὐτῷ βούλεται τὸ, ἐν ᾧ πᾶσα κατὰ φασιν ἢ ἀπόφα
 σις, ἀληθὴς ἢ ψεύδης, καὶ ἅπαν ἀνὰ κλη ὑπάρχεν, ἢ μὴ ὑ
 πάρχεν. ἐπειτα ὁρμᾶται μὲν ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος τὴν ἀν
 τιφάσειως, λέγων, ὅτι ἀνὰ κλη τῇ καθ' ἑκάστα κτ' ἐνδεχομέ
 νων προτάσεων ὑπὸ τοῦ μέλλοντος χρόνου λαμβανομένων,
 τὴν ἴσταν ἀληθύνει, ἐπειδὴ ὅτι ἀμφοτέρως ἅμα ψεύδης
 εἶναι, οὐτε ἀληθεύει ἀμφοτέρως ἅμα δυνάτον. τούτων δὲ
 τὸ μὲν, ὅτι οὐκ ἀληθεύουσιν ἀμφω, λέγεται σαφῶς ἐν τοῦ
 τοις, διὰ τοῦ, ἀμφω ὅτι οὐκ ὑπάρξεν ἅμα ὑπὸ τοῖς τοιοῦ
 τοις. τοῦ ἴσταν, αὐτῷ τοιαύται προτάσεις, οὐκ εἰσόνται τὸ
 αὐτὸ πᾶσι ἀπρὸς διόριστοις, ταῖς ὑπὸ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης
 λαμβανομέναις. ἐκέναν μὲν ὅτι σωαληθύνει ἐλέγος
 μὲν, ταύτας δὲ σωαληθύνει ἀδυνάτον, ἵνα μὴ τὸ αὐτὸ ἅ
 μα τῷ αὐτῷ καὶ ὑπάρχῃ, καὶ μὴ ὑπάρχῃ. ὅτι οὐκ ἴσταν Σωκρά
 τει, καὶ τὸ λούσασθαι τῇ ἐξῆς, καὶ τὸ μὴ λούσασθαι. τὸ δὲ, ὅ
 τι οὐδὲ ψεύδειται αὐτοὺς ἅμα δυνάτον, ἐν τοῖς ἐφεξῆς προ
 τήσῃ. τούτων οὖν ἀνερμμένων, καὶ διὰ τοῦτον κατισκρυάσ
 μένου τοῦ διαρῆν αὐτοὺς τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψεύδος, ὅτι καὶ
 ἄρισμένως φησὶ τοῦτο ποιοῦσιν, ὑπὸ δ' ἐξῆς μὲν, εἰ δ' οὐκ ἴ
 νας. ὅτι οὐκ, μὲν πένεται προποισμένους λάβοιμεν, ποῦ τι
 νος τῇ καθ' ἑκάστα προλέγειν περὶ μένου, ὅτι οὐκ ἄρῶς, τὸν
 μὲν, ὅτι ὕγιας ἢ, τὸν δὲ, ὅτι ἐχ' ὕγιας ἢ. δὴλον ὅτι τὸν
 μὲν ἐπερὶ ἀληθύνει αὐτῇ ἀνὰ κλη, τὸν δὲ ἐπερὶ, ψεύδει
 νται. ἢ μὲν οὖν ἢ λέγων ὕγιας ἢ αὐτὴ ἀληθύνει, ἀνὰ κλη αὐ
 τὸν ὕγιας. προήληπται ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τὴν λόγων ἐπε

ρὰς διορίζεται τὸ μέλλον, παρὰ τὸ ἰσόμενον. καὶ τὸ μὲν
 ἰσόμενον, τὸ πάντως ἐκβησόμενον σημαίνει, ὡς ὅταν εἴ
 πώμω, ἔσται χειμῶν. ἢ θέρος, ἢ ἐκλήψις. τὸ δὲ μέλλον,
 τὸ ἐκβῆναι, καὶ μὴ ἐκβῆναι δωαήμενον, ὅιον, μέλλω βαρ
 δίζην, μέλλω πλῆν. Εἰ δὲ κινύμενος οὕτω ὅπ κατὰ μὲν
 τὰς ἄλλας ὕλας, τὴν τε ἀνὰ καίαν, καὶ τὴν ἀδωάτον,
 ὁμοίως ἔχουσιν· αἰ καὶ ἐκαστα προτάσεις, ὡς πορ ὡ τοῦ
 προλαβόντος χρόνου, καὶ τοῦ ἐνέστωτος. οὐτω δὲ καὶ ὡ τοῦ
 μέλλοντος κατὰ τὸ ἀφωρισμένως διαίρειν τὸ ἀληθές καὶ
 τὸ ψευδές, κατὰ δὲ τὴν ἐνδεχομένην, οὐκ ἐπ. καίτοι ἴ ἀλ
 λων πασῶν ἀντιφάσεων καὶ ὡ ταύτης τῆς ὕλης ὁμοίως
 ἔχουσιν ἕως τὸν μέλλοντα χρόνον, ὡς πορ καὶ ὡ τῶν λοιπῶν,
 προστίθεται τὸ, οὐχ ὁμοίως, ἀμα διὰ τοῦτου σημαίνων κα
 τὰ τί αὐτὸ οὐκ ἐπὶ ὁμοίως ἔχουσιν ὡ τὴν εἰρημένης ὑποβίσι
 ως λαμβανόμενοι, ὅπ διαίρουσι μὲν πάντως τὸ ἀληθές,
 καὶ τὸ ψευδές, καὶ μέντοι ἀφωρισμένως, ἀλλ' ἀορίσως. ἀνὰ ἴκην
 μὲν γὰρ τὸν Σωκράτην λούσασθαι, ἢ μὴ λούσασθαι αὔριον.
 καὶ οὐτε ἀμφω, οὐτε μηδὲ πρὸν γνέσθαι δωαίπιν. πόπ
 ρον δὲ τούτων ἔσαι τὸ ἀληθές, οὐκ ὅσον τε γνῶναι πρὸ τῆς
 τοῦ πράγματος ἐκβάσεως, εἴ πορ ἐκὰ πρὸν αὐτῶν καὶ γινέ
 σθαι, καὶ μὴ γινέσθαι δι' αὐτὴν τὴν τοῦ ἐνδεχομένου φύσιν
 ἐγχαρῆ. τοῦτο οὐ βραχίως ἐνεδέχεται ἡμῖν διὰ τοῦ ἐ
 πὶν. οὐχ ὁμοίως.

- » Εἰ γὰρ πᾶσα κατάφασις ἢ ἀπόφασις, ἢ ἀληθὴς ἢ ψευ
 » δὴς, καὶ ἅπαν ἀνὰ ἴκην ὑπάρχεν, ἢ μὴ ὑπάρχεν. ὡς τε ἢ
 » ὁ μὲν φήσῃ εἶναι π. ὁ δὲ, μὴ φήσῃ τὸ αὐτὸ τοῦτο, δὴ
 » λον ὅπ ἀνὰ ἴκην ἀληθὺς τὸν ἑπερον αὐτῶν, ἢ πᾶσα κατά
 » φασις ἢ ἀπόφασις ἀληθὴς ἢ ψευδής. ἀμφω γὰρ οὐχ ὡ
 » πᾶρξεν ἀμα ὡ τοῖς τοιούτοις.

Βούλεται μὲν διὰ τούτων παρεῖναι τῇ δόξῃ τῇ ἀναι

καταφάσειώς τε καὶ ἀποφάσειώς, οὐκ αἰὲν διαμερουσῶν τὸ,
 τε ἀληθές καὶ τὸ ψευδές. τούτοις οὖν ἀκολουθῶς προσέθη-
 ση ποία κατὰφασις πρὸς ποίαν ἀπόφασιν ἀντίκειται
 οὕτως, ὥς τε διαμεῖν μὲν αὐτάς αἰὲν τὸ, τε ἀληθές, καὶ τὸ
 ψευδές, οὐ μέντοι ἀφωρισμένως, ἀλλ' ὁρίσως. παραδί-
 δοσι δὲ πρῶτον μὲν τὰ κοινῶς ὑπάρχοντα ταῖς τε διαγ-
 νώσις ἀπ' ἀφάσεσι, καὶ τῇ τ' καθ' ἑκάστη, λέγων ὅτι πάσαις
 αὐταῖς ὑπάρχει τὸ ἀφωρισμένως ταῦτα μερίζειν κατὰ τ'
 εἰς ὅτα χρόνον, καὶ τὸν παρῶχρότος. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ
 ὑπὲρ τῆς ὄντων, καὶ τῆς γνομένων, τὴν κατὰφασιν, ἢ τὴν ἀ-
 πόφασιν ἀληθῆ, ἢ ψευδῆ ἵναί. πρότερον μὲν, ὅτι ταῖς δια-
 γωνίσις τοῦτο ὑπάρχει διδάσκων, ὡς καθόλου ὡς καθόλου
 προηόρδυσιν, ὡς ἔχουσας τὴν ἐτέρα τῆς προτάσεως κα-
 θόλου. ἐπειτα κροπθεῖς ὅτι καὶ ὑπὲρ τῆς καθ' ἑκάστη προτά-
 σεων τὸ αὐτὸ συμβαίνει, ὅτε καὶ ὑπὲρ τῶν διαγωνίων.
 τοῦτο γὰρ βούλεται τὸ, ὡς πορ' ἔρηται. ὑποσημαινόμενος
 δὲ ὅτι τῶν ἀπροσδιόριστον προτάσεων κατὰ τὴν εὐδεχομέ-
 νην ὕλῃ λαμβανόμενων, οὐκ ἀρχή. τὴν μὲν, ἀληθῆ. τ'
 δὲ, ψευδῆ ἵναί. ἐπειτα ἐπάγων τὴν κατὰ τὸν μέλλοντα
 χρόνον διαφορὰ τ' καθ' ἑκάστη προτάσεων, πρὸς τὰ λοι-
 πὰ τῶν ἀπ' ἀφάσεων εἶδη, διὰ τοῦ λέγειν. ὑπὲρ δὲ τῶν κα-
 θ' ἑκάστη, καὶ μελλόντων, οὐχ ὁμοίως. καὶ εὐδ' εἰκνύμενος
 ἡμῖν διὰ τούτων, ὡς αἰ μὲν ἄλλαι προτάσεις, αἱ τε διαγ-
 νώσις, καὶ αἱ ἀπροσδιόριστοι, οὕτως ἔχουσι κατὰ τὸν μέλ-
 λοντα χρόνον, ὡς πορ' ἔχον κατὰ τὴν εἰς ὅτα χρόνον, καὶ
 τὸν παρεληλυθός, αἱ δὲ καθ' ἑκάστη, οὐκ ἐπὶ πάνυ δὲ ἀκρι-
 βῶς τὸ ἴδιον τῶν προτάσεων, ποῦ ὦν ὁ λόγος ἀφορίζόμε-
 νος, ὑπὲρ τῶν καθ' ἑκάστη καὶ μελλόντων ἔπειτα, διὰ τοῦ, μελλόν-
 των, τὸ ὑπὲρ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης λαμβανόμενον σημαί-
 νων. ἄλλο γάρ ἐστιν ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ποῦ γινέσθως καὶ φθο-
 ρᾶς

ἀξίαν ἀπονέμουσιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως καὶ πολλὰ
 μὲν, καὶ τῶν προλεμμένων ἢ ἐξέτασιν μακρὰν ἀπο-
 πλανήσκει. ὅλως δὲ, ὁ πάντας ἀναγκάζων λόγος, πρὶν
 καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης συμβάλλειν τοῖς ἀνθρώ-
 ποις φησί, τὸ λέγειν ὅτι πάντες ἡμιτέλειται, ἢ ἐφ' ἡμῖν κη-
 ται, τὰς ποδὶ τοῦ τρόπου τῆς γενέσεως τῶν πραγμάτων
 δόξας. ἢ μὲν γὰρ τὸ δεύτερον ἀληθές οὐκ ἄρα πάντα
 ἐξ ἀνάγκης. εἰ δὲ τὸ πρότερον, πᾶς δοξάζουσιν ὅτι
 τὸ ἀντικείμενον, ὅτι πολλὰ ἐσιν ἐφ' ἡμῖν. τὸ γὰρ ὑπὸ τῆς
 φύσεως τῆς πάντες ἀναγκάζουσης, ὡς ὁ ἑκένων λόγος,
 κινήσκει παρὰ φύσιν ἡμᾶς ὑπὸ τὸ κατακνηφίζεσθαι τῶν
 ὑπ' αὐτῆς γιγνομένων, παντελῶς ἄλογον. καὶ παραπλή-
 σιον, ὡς ἦτις ἱατρικῶν τέχνῳ διδάσκων, δι' αὐτοῦ τούτου
 παρὲς κινᾷ ἐν διδασκομένοις τὰς ἀρχὰς τῆς τέχνης,
 ἢς μετήσκει, ἀναρᾷ. καὶ τοὶ τὸν μὲν τεχνίτῳ, εἰκὸς
 ποιῆσαι τι τῇ παρὰ τὴν τέχνῳ, οὐ κατ' ὅτι οὗτος, ὅτι
 τὸν ἱατρὸν δοῦναι φάρμακον, ἢ δὴλητῆριον, ἢ ψυχρὸν αὐτοῖς
 κίνητον ἔχοντα, καὶ τῆς τέχνης μηδὲν σωτελούς τις πρὸς
 αὐτὴν τῆς ψυχῆς τὴν πλεονότητα, τοῦ δὲ σώματος, ἢ τῇ
 ἐκτὸς ὑπερμελουμένης, τὴν μέντοι φύσιν ὑπερπερὶ πᾶν
 οἰκῆσαι τέλει ποιῆν, ἀμύχανον. ἔμην εἰδὼς πορτὶ πορ-
 τῶν, οὐτὼ καὶ τῇ δοξῶν πλεονεξίαν τῆς ὕλης, ἢ εἰδῶν
 αὐτοσφύμεθα. ἔτι γὰρ πλάττειν αὐτοῖς βελομένοις ῥάδιον
 ἀποδοῦναι τῇ διαφόρῳ δοξῶν ἐκ τῆς κατὰ τὴν ὕλην
 διαφορᾶς τὰς αἰτίας, ἔτι πάντων ἐπὶ τὴν ἡμαρμένῳ αὐ-
 τῶν εἶναι ὁμολογήσουσιν. ἀλλὰ τούτων μὲν, ἄλλως.
 Ἐπ' ἀνάγκη δὲ τὸν λόγον ὑπὸ τὴν ἐξήγησιν τῇ ὑπὸ τοῦ Ἀρ-
 στοτέλους ὡς πύτοις λεγομένων, πρῶτον μὲν ἀκόλθεα εἶναι
 φήσομεν πρὸς διὰ τῶν παραδιδομένων τοῖς ὀλίγοις πρό-
 τερον ἀρνημένοις. ἐλέγχο γὰρ προσεχῶς ποδὶ ἀντιθέσεως,

τοῖον, διὰ τοῦτο οὗθ' θεοὺς εἰδέναι ἀναγκάων ὅπως ἐκβή-
 σεται· καὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῇ μὲν φύσει τῇ ἑαυτοῦ, οὐδεχόμε-
 νον, τῇ δὲ γνώσει τῶν θεῶν, οὐκ ἐπὶ ἀόριστον, ἀλλ' ὀρισμένον.
 Δῆλον δὲ ὅτι καὶ τῇ ἡμετέρᾳ γνώσει δῶκα τὸν ὀρισμένως
 ποτὲ γινώσκεσθαι τὸ ἐνδεχόμενον, ὅτε οὐδὲ κυρίως ἐπὶ
 ἔἴην οὐδεχόμενον, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθεῖ τοῖς προη-
 γησαμένοις αἰτίοις τῆς ἑαυτοῦ γνέσεως· τὴν γοῶν σφαι-
 ραν τὴν ἡριμύσας οὐ παρακλήλω τῷ ὀρίζοντι ὑπὲρ δῶ,
 δῶκα τὸν μὲν τοῦ ὑπὲρ δῶ τὴν αὐτὴν ἔχοντος ἐῖσι, κινή-
 σθαι π' ὑπὸ πνοῆς, καὶ μὴ· τοῦ μέντοι ὑπὲρ δῶ κλιθεῖς
 τος, μὴ κινήθηναι ἀδύνατον· διὰ ταῦτα καὶ οὗτ' ἰατροὺς
 ὁρώμεν ὅτι μὲν, οὐδὲν βαρύνοντες ἀποφάνεσθαι ποδὶ τῶν
 ἀρρώστων, εἴτε ὑγιαίνουσιν, εἴτε φθαρήσονται, ὡς ἀν' ἐν-
 δεχομένων ὄντων ἀμφοτέρων· ὅτι δὲ, ἀν' ἀδυνατίως πε-
 ρὶ τοῦ ἐτέρου τούτων, ὡς τῷ ἀρρώστῳ πάντως τί ὑπάρξον-
 τος ἀποφαινομένους· Ἐπὶ δὲ πνύθ' βραχύνον ἀνά-
 σσειόμενοι ποδὶ τὴν ζήτησιν τοῦ προκειμένου θεωρήματος,
 οἶοντα δ' ἐκινῆσαι μὴ δὲ τοῖς θεοῖς ὀρισμένων ὑπάρχουσιν
 γνώσιν τῶν ἐνδεχομένων, χρησμούς παρ' ἔχοντες ἡμῖν πε-
 ρὶ τ' μελλόντων ἀμφιβολοὺς ἀποφωαμένους ῥητίαν πρὸς
 αὐτοὺς, ἅπτερ ὁ μέγας φησὶ Συριακός, ὅτι πρῶτον μὲν,
 ἐφ' ἵσταν ἐχρῆν, ὡς ἄλλῃ μὲν ἔστιν ἡ τῶν θεῶν γνώσις, καὶ
 νόησις, ἐπεὶ ἡ τῆς προφήτιδος συνέργει, κινήσεως μὲν
 ἐκ θεῶν, πικρῆς δὲ ἐν αὐτῇ, καὶ λόγον μεριστὸν, καὶ μέτρα, καὶ
 γνώσιν ἀμφιβολον· οὐ γὰρ δὴ τὸ ἐλλαμπόμενον τοιοῦ-
 τόν ἐστιν, οἷον τὸ ἐλάμπον· ἐπ' ἵστα, ὅτι καὶ τοῦ συμφέροντος
 συνέκειρ τῶν ἀκουόντων πολλακίς ἀμφιβολοὶ δίδονται χρη-
 σμοί, τ' διαφύονται αὐτῶν γυμνάζοντες· χρώνται γὰρ ἡμῖν
 ὡς αὐτοκινήτοις οἱ θεοί, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τὰ ποδὶ ἡ-
 μάς κυβερνᾶσι, καὶ πάντα ἡμῖν κατὰ τὴν ἡμῶν αὐτῶν

τῇ δὲ γλῆτῃ, προσαιτίους, κατὰ τὰς οἰκίας ἐκάσεις αὐ
 τῇ ἐργείᾳ, καὶ οἷον ὁρῶντας οὐκ αὐτὰς μόνον τὰς οὐσί
 ας, ἀλλὰ καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῇ, καὶ τὰς ἐνδργείας, τὰς
 πε κατὰ φύσιν, καὶ τὰς παρὰ φύσιν, ὅπου παρὰ φύσιν
 σωητῆλθι τῇ ἀναγκαίᾳ τῆς ὑποβάσεως τῇ ὄντων ὑφεί
 σι, τοῖς καὶ τούτου μετίχην ποτὲ πεφυκόσιν, οὐ προηγου
 μένως, ἀλλὰ κατὰ τὸν λεγόμενον τῆς παρενποσάσεως τρεῖ
 πον. Γινώσκην μὲν τοι τὰ ἐνδεχόμενα κρηττόνως τῆς
 αὐτῇ ἐκείνων φύσεως. διόπου ταῦται μὲν, ἀόριστον ἔχον
 τα τὴν φύσιν, δυνάμει τε καὶ ἐκβαίνην, καὶ μὴ ἐκβαίνην.
 ἐκάνους δὲ, ἅτε κρηττόνως τῆς φύσεως αὐτῇ τὴν γνώσιν
 αὐτῇ προηληφότας, ὁρισμένως καὶ ταῦται εἶδέναι. καὶ
 ὅς τὰ μερὶς τῇ πραγμάτων, ἀμερίσος, καὶ ἀδιαστάτως
 γινώσκην αὐτοὺς, ἀναγκαῖον, καὶ τὰ πεπληθυσμένα, ἐ
 νοηδώς. καὶ τὰ ἐγχρονα, αἰωνίως. καὶ τὰ γλῆτᾳ, ἀγλή
 τως οὐ ὅς δὴ συμπαρεβῆν τῇ ῥήσει τῇ πραγμάτων τὴν
 τῇ βεῶν γνώσιν ἀνιξόμεθα λέγειν, οὐδὲ ἦναι πᾶσι ἐκείνων
 ἢ παρεληλυθός, ἢ μέλλον, οὐδὲ λέγεσθαι ἐπ' αὐτ', ὡς ἐν Τι
 μοῶ περὶ ἡλφάμεν, τὸ ἰῶ, ἢ τὸ ἔστι, μετεβολῆς πνος ὄν
 τα σημεντικά, μόνον δὲ τὸ ἔστι, καὶ τούτο, οὐ τὸ συναριθ
 μούμενον τῷ τῷ ἰῶ, καὶ τῷ ἔστι, καὶ ἀντιδιαρρούμενον αὐ
 τοῖς, ἀλλὰ τὸ πρὸ πάσης χρονικῆς ἐμφάσεως ὑπιννοῦμε
 νον, καὶ τὸ ἀτρεπὸν αὐτῇ, καὶ ἀμετὰ βλητον σημεῖον, ὅ
 που καὶ ὁ μέγας Παρμενίδης παντὶ τῷ νοητῷ ὑπάρχεν ἀ
 ποφαίνεται. οὐ ὅς ἔγω, οὐδ' ἔστι φησὶν ὁ μού πᾶν, ἔστι δὲ
 μόνον. καὶ οὐ χρὴ νομίζειν, ὅτι ἀναγκαῖον ἔξῃ τὴν ἐκβα
 σιν, ἀ λέγομεν ἐνδεχόμενα, διὰ τὸ ὑπὸ θεῶν γινώσκουσαι
 ὁρισμένως, οὐ ὅς διότι γινώσκουσιν αὐτὰ οἱ θεοί, διὰ τοῦ
 το ἀναγκαῖως ἐκβήσεται, ἀλλ' ἐπειδὴ φύσιν ἔχοντες ἐνδε
 χόμενα, καὶ ἀμφίβολον, πᾶς ἔξῃ πάντως ἢ τοῖον, ἢ

κοῦται τῆς εὐαγγελίας κρατύνεσθαι, ὡς αἱ τῶν μαθητῶν
 παρρησίας δηλοῦσιν, ἀπάντων τῶν ἡμεῖς κατὰ τὴν τοῦ θέν
 Ἰαμβλίχου ὑφήγησιν, τὰ διάφορα μέτρα τῶν γνώσεων
 διακρίνει ἀξιόσομα λέγοντες, ὡς ἡ γνώσις μέση οὖσα τοῦ
 πινώσκοντος, καὶ τοῦ γινώσκόμενου. εἴπερ ἐστὶν ἐνέργεια
 τοῦ γινώσκοντος περὶ τὸ γινώσκόμενον. οἷον τῆς ὀψείως
 ποτὶ τὸ λευκόν, ποτὶ μὲν κρηπτόνως γινώσκει τὸ γινώσκ
 μένον τῆς αὐτοῦ τοῦ γινώσκου φύσεως, ποτὶ δὲ χειρόνως, πο
 τὶ δὲ συσσίχως. ὅταν μὲν γὰρ τὸν νοῦν τὸν ἡμέτερον τὰς
 πολιτικὰς τῶν πράξεων προχειρίζομενον λέγωμεν γινώ
 σκην τὰ καθ' ἑκάστη τῶν πραγμάτων, ἀναφέροντα ταῦτα
 ὑπὲρ τὰ καθόλου, καὶ δι' ἐκείνων ὡς οἰκείων γινώσκειν αὐτὰς
 περὶ μένον, δηλονότι κρηπτόνως, ἐν τῷ αὐτῷ ἐροῦμεν εἶναι
 τοῦ γινώσκόμενου τὴν γνώσιν, εἴ πορ μεριστὸν μὲν, καὶ ἐν
 μεταβολῇ τὸ καθ' ἑκάστον. ὁ δὲ λόγος, καθ' ὅν ταῦτα ὁ νοῦς
 ὁ πρακτικὸς γινώσκει, ἀδιαίρετός τε, καὶ ἀμεταβλητός. ὅ
 ταν δὲ αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν ὑπορεφόμενος, καὶ κατὰ τὰς κα
 θαρπικὰς ἐνεργειῶν ἀρετὰς, τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ θεωρῇ,
 σύσσιχον εἶναι ἀνάγκη τῷ γινώσκόμενῳ τὴν γνώσιν. ὅταν
 δὲ μετὰ ἐλθὼν ὑπὲρ τὸ ἀκρότατον τῆς ἑαυτοῦ τολότητος, καὶ
 τὰς θεωρητικὰς τῶν ἀρετῶν προχειρίζομενος, θεωρῇ τὰ πε
 ρὶ τῶν θέν διακοσμήσεων, καὶ ὅπως ἐκ τῶν μίαν τῶν πάντων
 ἀρχῆς αὐτὰς παράγονται, καὶ τίς ἐκείνης ἡ ιδιότης, χεί
 ρονα εἶναι ἀνάγκη τοῦ γινώσκόμενου τὴν γνώσιν. Τοῦ
 ταν οὖν οὕτως ἔχοντων, ἔτι πον ὅτι γινώσκειν μὲν πάντας
 τὰ μερονότα, καὶ τὰ ὄντα, καὶ τὰ ἐσόμενα, ἢ μέλλοντα,
 τοῖς θεοῖς προσήχοντα τρεπόν. τοῦτο δὲ ἐπὶ μιᾷ, καὶ ὁρίσι
 μῆνι, καὶ ἀμεταβάτῳ γνώσει. διὸ πορ καὶ τῶν ἐνδεχομέ
 νων ποτελλήφειν τὴν εἰδησίαν, ὅτι καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ κόσ
 μῳ παράγοντας, καὶ τὸ μὲν αἰδίων οὐσιῶν αἰτίους ὄντας,

νόσοι, δηλονότι καὶ διατάσσεται ὑπὸ τῶν θεῶν τὰς ἐνδεχο-
 μους ῥήσεις, καὶ ὁρισμένως γινώσκειται αὐτῇ τὴν ἐκ-
 βασιον. μάλλον ὅμως ἐκὸς τὰ αἰεὶ δια τῶν πραγμάτων πε-
 ριορίζεται ὑπ' αὐτῶν ἔρημα τῆς ἀντιπαλλόμενης αὐτοῖς προνοί-
 ας, ἢ τὰ ῥητὴν ἔχοντα φύσιν, εἴ πορ ἐκείνα μὲν ἀπὸ τῆς
 ἑαυτῶν φύσεως τὸ ὁρισμένον ἔχει, καὶ ἄτρεπτον τοιαύτην
 θεῶσιν τὴν ὑπόστασιν ἔληχθ' οὗτα, τὰ δὲ ἐν γενέσει, διὰ τὸ ῥη-
 τὸν τῆς οἰκίας οὐλῆς, ὅς πεαντοδὰπνῃ μεταβολῇ φέρεται
 πεφυκότοι, οὗτ' εἶναι, οὗτε σμικρύνειν, καὶ διακοσμεῖσθαι
 διωκτὸν, μὴ πολλῆς τυγχόντα τῆς τῶν αἰεὶ ὡσαύτως ἔχον-
 τῶν δημιουργικῆς τε, καὶ προνοητικῆς αἰτίας, οὐ μόνον τῆς
 ὀλικωτέρας, καὶ ἐξηρημένης; ἀλλὰ καὶ πινὸς μερικωτέ-
 ρας, καὶ προσεχειρέρας. ὅς πορ καὶ τῶν ἀνθρώπων ὅτν
 παῖδας ὁρῶμεν πλήρους δομένους ὡμειλέας, ἢ ὅτν αὐ-
 δρας, καὶ ὅτν ἀνθρώπους, ἢ πορ ὅτν ἐμφρονας. ἢ δὲ γινώ-
 σκουσιν οἱ θεοὶ τὰς ἐνδεχομένας, καὶ ὁρισμένως γινώσκου-
 σιν, ἵνα μὴ, ὅ πορ ἐλέγχουσιν, ἄοριστον αὐτῶν ποιῶμεν τὴν
 γνώσιν, καὶ ἴσασιν ὅτι μόνον τὸ ἐξυλινον τῆς ὥσεως τὰς
 Αἰθέρους ἐκ τῶν βαρβαρικῶν κινδύνων, καὶ ἡ θῆα Σαλα-
 μὶς ἀπολεῖ τὰ τέκνα τῶν γυναικῶν, καὶ ὁ Κροῖστος τὴν Αἰ-
 λω διαβίβει μετὰ λίαν ἀρχὴν καταλύσει, καὶ ὁ Λάϊος πο-
 δοποιῶν ἀρδύων ἀντρέψει πᾶσαν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν, δη-
 λον ὅτι οὐχ οἶόν τι ταῦτα μὴ ἐκβαίνειν. ἢ δὲ μὴ, ὅθεν
 δεῖ αὐτοὺς ἀναγκαῖον. Δυσὶν οὖν θάπτερον, ἢ πάντας
 ἀναγκαῖως, καὶ ὥς ὑπὸ τῶν θεῶν γινώσκεισθαι τε, καὶ
 προλεγεσθαι φήσομεν ἐκβαίνειν, καὶ τὸ ἐνδεχόμενον ὀνομα-
 εῖσαι κενόν, ἢ οὗτε γινώσκεισθαι ὑπὸ τῶν θεῶν, οὗτε προ-
 νοεῖσθαι τὰ τῆδε φήσομεν. ἀλλὰ μὲν τοῦτο ἀδύνατον.
 οἷχεται ἄρα τὸ ἐνδεχόμενον. πρὸς τοῦτον οὖν τὴν λό-
 γον, δύσασιν τί βλεπὸν ὅ πορ ἐλέγχουσιν ὄντα, καὶ ὑπ' αὐτῆς δε-

λογῶν . τῆς γὰρ αὐτῆς ἔσται διακρίσις , μᾶλλον δὲ ἀνείσας .
 καὶ τ' ἀλόγων ζώων τὴν γνώσιν παραβάλλειν πρὸς τὴν ἡμέ-
 τεραν , μετὰ δὲ δίδοναι τε καὶ κείνοις τῆς ἀνθρωπίνως τῇ κα-
 θόλου , καὶ τῇ νοητῇ . ὅλως δὲ , εἰ πάντα ἀνάγκη τῇ ὄντων α-
 πάντων αἰτίους εἶναι οὐκ ὄντες , ἢ προσαίτιους , πῶς κ' ἐ-
 χοι λόγον ἢ ἀνοῶν αὐτοὺς τοιοῦτά κ' ἐκείνους , ἢ τὰ τῇ οἰ-
 κείων γενημάτων ἀποτέλεσματα , ἢ τὰ ὑπ' ἐκείνων καθ' ὅ-
 ον δὴ ποτε τρόπον γινόμενα , ἢ ὥς πορ οὐδὲν αὐτοῖς προση-
 κόντων , οὐδὲ ἐπ' αὐτοῖς κειμένων ἀμφίβολον ἔχον τ' γνώ-
 σιν . κατ' οὐδὲ τίρας δὲ τούτων τῇ ὑποθέσειων ὑπεμέλει-
 ωται οὐκ ὄντες τῇ πρὸς ἡμᾶς , διωκτὸν , κατὰ τὸν θεοῖς προσ-
 κόντα τρόπον τῆς προνοίας . τοῦτο δὲ ἔστιν ἀπ' αὐτῆς τῆς εἰ-
 σίας τῇ προνοουμένων ποιουμένους αὐτῇ τὴν ὑπεμέλειαν .
 καὶ ὥς πορ ἐκ πρύμνης αὐτὰ διακοσμουῦνταις , εἰ τῷ βουλόμε-
 νω πρὸς αὐτῇ , ὥς οἱ ποιηταὶ λέγουσιν , οὐδὲ καὶ γὰρ ἡ βου-
 λὴ φρονήσιως , οὐδὲ τῷ ἄλλοτε ἄλλα βουλόμεναι , καὶ ποιε-
 ῖν . ἀλλ' ὅττιον γὰρ τοῦτο τῆς μίσεως , καὶ ἀπλῆς , καὶ ἀτρέπτου
 παντὶ πασιν αὐτῇ ἐνδύγῃ , καὶ μόνοις προσῆκον τοῖς
 ὑπὸ χρόνου μετρομένοις , καὶ μετὰ προαιρέσιως τοῖς ἐνδύ-
 γῃ ποιουμένοις , ἀλλ' αὐτῷ φασι τῷ εἶναι , κατὰ πορ ὁ ἥλιος
 εἰ βουλόμενος οὐδὲ κινούμενος , ἀλλὰ τῷ εἶναι , καὶ αὐτὸ μέ-
 νων ὑπὸνθεῖν , πληροῖ τὰ μετέχον διατάματα τοῦ οἰκίου
 φώτους , οὐτε οὐκ τὴν πρόνοιαν αὐτῇ οὕτω γίνεσθαι διωκ-
 τὸν , οὐτε τὸ δύναιτο , καὶ ἰκετὶν αὐτοὺς ὑπὲρ νεοῦ τυ-
 χόν , ἢ σωτηρίας καρπῶν , ἢ νίκης , ὧν τὴν ἐκβασιν οὐκ
 ἀγνοοῦσι , πόρρω ἀπ' ἐμπληξίας εἶναι . εἰ δὲ ταῦτα καὶ ἀ-
 δυνάτα , καὶ οὐτε λέγειν , οὐτε διαδοῖσθαι ὅσια , καὶ ὑπ' αὐ-
 τῆς ἐλεγχόμενα τῆς πείρας , ὥς αἱ πολλοὶ σοφοὶ τῇ θεῶν
 ἐνδύγῃ πραγματίζονται , καὶ τὰ καθ' ἐκάστην ὥς ἡπὲρ ἡμέ-
 ραν γινόμενα , τοῖς ἐφιστάνειν αὐτοῖς διωκμένοις σημαί-
 νει

καὶ γενιᾶται ἔξω τῆς διακοσμοῦσης τὰ ὅλα προνοίας, ἀλλὰ τὸ αὐτόθεν νεμουσῶν ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ διωαμένον τῷ θεῷ ἑαυτοὺς ἀποσείρησαντες, τυγχάνουσιν ἀναγκάως τῇ διὰ πτωρίας, καὶ κολάσεως ποδαραγουσῶν αὐτοὺς εἰς τὸ κατὰ φύσιν. Τούτων οὖν κατὰ τὰς κοινὰς, καὶ ἀδιασρέφους τῇ ψυχῶν ἐνοίας ὁμηλογομένων ὄντων, καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ τῇ νόμων ἀναγκάως ἀποδεδηγμένων, οὐ πᾶσι γὰρ τοῖς ὑμῖν πρὸς τοὺς θεοὺς διωατὸν, οὔτε ἀόριστον αὐτῇ γνώσιν ἔχεν, ὡς πορὶ ἀκρίβοντες πορὶ τῆς ἐκβησομένων. πρῶτον μὲν γὰρ ὅς οἱ Τιμαῖος ἡμᾶς εἰδὶ δαξεῖ, καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης θεολογῶν ἀποφάνεται, καὶ πρὸ τούτων, ἐπεὶ ἀρμένιδες, οὐχ ὁ παρὰ Πλάτωνα μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐν τοῖς οἰκίοις ἔπεσιν, οὐδὲν ἐστὶ παρὰ τοῖς θεοῖς οὔτε παρεκλυθεῖς, οὔτε μέλλον, οὔτε τούτων μὲν ἐκείτηρον οὐκ ὄν, τὸ μὲν, οὐκέτι, τὸ δὲ, οὐ πᾶσι καὶ τὸ μὲν, μεταβεβληκός, τὸ δὲ, περὶ φυχῆς μεταβέβληται. τὰ δὲ τοιαῦτα τοῖς ὄντως οὐσι, καὶ μεταβολῶν οὐδὲ κατ' ἐπινόειαν ὑπεδεχομένοις, προσαρμόττην ἀμύχανον. προσηγῆσθαι γὰρ ἀνάγκη τὸ παντιλῶς ἀμεταβλητον τοῦ ὁποσοῦ μεταβέβλλοντος, ἵνα καὶ μὴ μεταβέβλλον. ὥς τε ὑπὸ θεῶν ἀρχῆς ἔχοντων πρὸς τὰ ὄντα λόγον, τὸ παρεκλυθεῖς, ἢ τὸ μέλλον θεωρεῖσθαι, ἀδύνατον. ἀλλὰ πάντα παρ' αὐτοῖς ἐν αἰὶ τῶ νῦν ἐστὶ τῶ αἰῶνι ἰσχυρμένα, τῇ χρονικῶν μέτρων ἅμα τῇ ὑπόστασι τοῦ παντός ἀναφαινομένων, καὶ μόνον μετρούτων τὰ κατὰ χρόνον ἔχοντα ἢ τὴν ὑπόστασιν, ἢ τὴν ἐκτέλεσιν. ὥς τε καὶ τὴν εἰκασιπικὴν γνώσιν πᾶσι γὰρ τῇ θεῶν καὶ ἐν τῇ ἀποπορὰ τοῖς ἡγελοῦς ζωῆς ἀπερέφθαι ἀναγκάων. ἔπειτα πῶς ἀνδρῶν καὶ βραχυγούων σωφροσύνης μετέχον τῇ γνώσει τῇ θεῶν, μηδὲν πλέον ἀξιοῦν τις τῆς ἡμετέρας ἀπονείεσθαι, ἀλλὰ πολὺν τι ἀμφίβολον αὐτὴν, καὶ ἀόριστον ὁμοίως

Α' Μ Μ Ω Ν Ι Ο Υ

ἢ ἀγνοῖν ἅπορ παράγουσιν, ἢ ὡς πῖνασ' ἀφ' ὧν ἐπὶ νόους κατὰ
 λιγυρεῖν τῆς τε γνῶσεως αὐτῶν, καὶ τῆς διακοσμήσεως. τὸ
 ᾧ ὑπολαμβάνουσιν, ὅς ἐργάζονται, καὶ ἀχολον ποιούμεεν
 τὸν τῷ θεῶν βίον, καὶ ἄμοιρον τῆς τοῖς θεοῖς μὴ προσήκου-
 σης ἐκφρονος ῥασιώτης ὑπεμελῆσαι τῷ κατὰ μέρος αὐτῆς
 ἀποφανόμενοι, μὴ σωθεράκωτων ἐπὶ τῷ ὑποσχλῶ τῆς
 τῷ θεῶν γνῶσεως, καὶ διωάμεως πρὸς τὴν ἡμετέραν, καὶ
 διὰ τὴν ἀγνοίαν ταύτην ἀφιστάμενοι ἐκ τῷ πᾶσι ἡμᾶς τὰ
 κατὰ τὸν θεοῦ σταθμάται, καὶ τὴν ἡμετέραν ἀδελφίαν ἐπὶ
 ἐκείνους μεταφράσιν, ὡς τοῦ μὴ βραχυτέρας ἡλίου ἀπαντα
 ἅμα τὰς τῷ κόσμῳ καταλάμπαν διωαμένους, πλὴν ἢ
 μὴ πῖνα ἀπ' ἐφ' ὅπου ποτὶ πῖνα τὴν μὴ διαφανῶν, ἀλλὰ
 σφαιρῶν σφαιράτων. τῆς δὲ σφαιράτου, καὶ παντὶ ἀπασιν
 αὐτοῦ τῷ θεῶν διωάμεως, οὐ διωαμένους ἀπαραποδί-
 σως τῆς, καὶ ἀθρόως ἀπασιν ἅμα παρῆναι τοῖς ἑσιν, ὅδε
 νὸς ἀπ' ἐφ' ὅπου αὐτῶν διωαμένους, πλὴν τῆς ἡμετέρας ἀπὸ
 πηδῆσθαι, οὐδὲ τὸ κατὰ ἀλήθειαν τῆς προνοίας τῷ
 θεῶν παρεχόμενης, ἢ πρὸς τὴν γνῶσιν τῷ καθ' ἡμᾶς,
 ἢ πρὸς τὴν ὑπεμελῆσαι, ἀλλ' ἡμῶν αὐτῶν παρεπλήσια πα-
 ρέχονται τοῖς ὑπὸ τὸ φῶς τὸ ἡλιακὸν καθύδουσι, ἢ καὶ
 μύσει. ὡς πορ ᾧ ἐκείνοι τὴν μὴ θεομότητος τῆς ἀπὸ τοῦ
 ἡλίου τοῖς τῇ δὲ παρεχομένοις τυγχάνουσι, τὴν δὲ φῶς πηκῆς
 αὐτῆς διωάμεως ἑαυτῆς ἀποσφῆσι διὰ τὴν οἰκίαν ἀρε-
 σιν, ἀλλ' οὐ διὰ πῖνα τῆς θεῶν μῆνιν ἀνὰ ἑλκοντος ἀπ' αὐτῶν
 τὰς οἰκίας ἀκτῖνας: ὅτω καὶ οἱ διὰ πῖνα κακῶς ἔχοντες
 τὴν προνοίαν τῶν θεῶν λεγόμενοι πίπτειν, ὅτε παντὶ ἀπασιν ἑσιν
 αὐτῆς ἔχον. οὐ ᾧ ἀπ' ἐκείνους, ὅπου φησὶν ὁ Ἀθηνάιος
 ξένος, ἢ ὅτω σμικρὸς, ὥστε καταδύει εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς,
 λαθεῖν τὴν ἀπαντα, καὶ τὰ σμικρότατα ἐποπτεύουσιν
 προνοίαν, οὐδὲ οὕτω μέγας, ὥστε ὑπὲρ πῖνα τὸν οὐρανόν,

ἢ τοὶ θοριθεῖς, ἢ οὐ θοριθεῖς. ἀνέηκεται ἄρα τὸ τάχα, ἢ πορ μὴ τε
κατὰ τὴν ἀντίθεσιν τοῦ θοριθῆ πρὸς τὸ μὴ θοριθεῖν ἔχει χά-
ρα, ἔξ ἀνάγκης τὸ ἐτέρω τούτων ἐκβαίνοντος, μὴ τε καί
τὰ τὸ ἐπ' ὁμοιον ὅποτερα οὖν τῇ ὑποθέσει. τὸ δὲ τάχα.
ὡς τὸ εἰσφύρον τὸ ἐνδεχόμενον. οἷχε' ἄρα τὸ ἐνδεχόμε-
νον. πρὸς τοῦτον ἔν τ' λόγον, ῥᾷδιον ἀπαντᾶν λέγοντας, ὡς
ὅταν φάσκητε τὸ, εἰ θοριθεῖς, ἔχει τάχα μετὰ θοριθεῖς, τάχα
δὲ ὁ θοριθεῖς, ἀλλὰ πάντως θοριθεῖς, πῶς ἄξιόν τε ὑποτίθεσθαι
τὸ θοριθεῖν ὡς ἀναγκαῖον, ἢ ὡς ἐνδεχόμενον. εἰ μετὰ ὅρῳ ὡς
ἐνδεχόμενον, ἔχομεν τὸ ζητούμενον. εἰ δὲ ὡς ἀναγκαῖον,
πρῶτον μὲν αὐτὸ ἀπιδεῖ τὸ ἐξ ἀρχῆς ζητούμενον συγχα-
ρῆσθαι ὑμῖν, ὡς ἐναρχίς. ἐπείτα, ἀληθές μὲν ἔσται τὸ πᾶν-
τως θοριθεῖν. ἔκτε μὲν τοι χάραξ ἔξαι τὸ λέγειν, ἀλλὰ μὴ
εἴπε θοριθεῖς, ἢ ὁ θοριθεῖς. πῶς ὅρῳ τοῦ ἐτέρω τούτων ἐκβαίνον-
τος ἀναγκαῖος, τοῦ ὁ ἐτέρω δηλονότι ἀδυνάτου ὄντος, χά-
ραξ ἔχει τὸ λέγειν, ἀλλὰ μὴ ἢ τόδε ἔστιν, ἢ τόδε. ὡς τε οὐ
πρόησιν αὐτῇ τίως αὐτοῖς ἢ ὑποχέρσεις. ὁ δὲ μετὰ πρὸς
τῇ λόγων οὕτως ὡν πραγματεῖα δέη, καὶ δυσασπείβει
πῶς, ὡς τε καὶ πολλοὺς τῶν ὑποκατικῶν τῶν ἵνα δοκοῦ-
ντων, ἀπαίμεται πρὸς τὴν ἀναρροῦσαν τὸ ἐνδεχόμενον
δόξαν, πρόησιν ἐκ διαρίσειως τοιαύτης. οἱ θεοὶ φασὶν ἢ
τοὶ ἀρισμένως ἴσασιν τίς ἐκβασιν τ' ἐνδεχομένων, ἢ πᾶν
τάπαν οὐδε μίαν αὐτῶν ἔχουσιν ἐννοιας, ἢ καθάπορ ἢ
μῆς ἀρίστον αὐτῶν ἔχουσι τὴν γνώσιν. ἀλλ' ἀγνοῖν μὲν ἐ-
δὴν τῶν ὄντων αὐτοῖς ἐνδεχεται, τὰ πάντα παραχαλόν-
τας τὲ, καὶ διακοσμοῦντας, νοῦς τε παντὶ πᾶσι ἀμικτε
πρὸς ὕλῃ ὄντας. μάλλον δὲ εἰ χρὴ τὸ ἀκριβέστερον φά-
ναι, καὶ ὑπὲρ τὴν νοῦν αὐτῶν ἰδέσθαι, τὴν ὄντως ἐαυτῶν
ὑπερβαίνειν ἰδρυμένους. οὐτε ὅρῳ αὐτόματον ὁρῶμεν ἵνα
τῶν ὄντων τὴν φύσιν τὲ, καὶ τάξιν, οὐτε οὕτω θεοὺς ὁλοκρον,

ρισμένως διαίρει τὸ ἀλήθειαι, καὶ τὸ ψεύδος, ἢ πῶς καὶ
 ἀορίστως ταῦται διαροῦσα. ἐκ τῆς νόμῳ δὲ τὸ θεωρεῖν
 μα καὶ ὑπὸ τῶν πρώτων φιλοσοφίαις διήρηται. ἡ γὰρ ἡ
 καὶ ὁ θεολόγος κατὰ τινὰ τρόπον ὑπὸ τῆς προνοίας διακν
 βόρῃται τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πράγματα. καὶ ἢ πᾶν
 αἰρισμένως, καὶ ἐξ ἀνάγκης γίνεται τὰ γινόμενα, καθά
 πορ τὰ ὑπὸ τῆς αἰδίου ὑπάρχοντα, ἢ ἐπὶ πᾶσι καὶ ὑπὸ
 δεχομένων ἐκβαίνοντα. ὧν τῶν γένεσιν ὑπὸ μορτικῆς δ
 λονόπῃ, καὶ ἄλλοι ἄλλως ἔχουσας αἰτίας, ἀνάγκην ἀνάγκ
 κη. καὶ οὐδὲ οὗτοί πάντες ἰδιωτικῶς διακινούμενοι τῇ αἰ
 ἐρώπων διήρηται ἀμελοῦται τῆς ποδὲ τούτου τοῦ θεωρεῖν
 ματος ἐνοίας, ἀλλὰ οὗτοί μετ', ὡς πάντων ἐξ ἀνάγκης
 γινόμενων τὰς αἰτίας, ὧν ἀμαρτάνουσιν ὑπὸ τῶν ἑμαρ
 μίνων, ἢ τῶν προνοίαν, τὴν τε θέαν, καὶ τῶν δαιμονίων αἰ
 ναφρέν πηρωμένους, καθάπορ ὁ ἀπὸ δούτως παρ' Ὁ μὴ
 ρω λέγων, Ἐγὼ δ' οὐκ αἰπὸς εἰμι, Ἀλλὰ Ζθεῖς, καὶ μοί
 ρα, καὶ ἡροφίης ὁρῖνός. οὗτοί μετ', ὡς ὄντων πᾶσι καὶ ἐφ'
 ἡμῖν, ἀπομαχομένους μετ' τοῖς πάντας ἀνάγκάζουσιν, αἰ
 ξιούτως δὲ ἡμᾶς, ὡς αὐτοκινήτους πᾶσι δειάσ τε, καὶ ἀρε
 τῆς ὑπὸ μέλειαν ποιῆσαι. τοσαύτην οὖν δυνάμειν ἔχοντας
 τοῦ θεωρεῖν ματος πρὸς πάντας ἡμῶν τὸν βίον, ἀνάγκῃ
 ἡγούμεναι τῇ πᾶσι ἀνάγκάζειν πηρωμένων λόγων οὗτοί
 δοκούμετας, παρέχον πᾶσι τοῖς ἀκούουσιν ἀπορίαν ἐκβέ
 αταί τε, καὶ διαλύσαι. δύο δὲ τούτων ὄντων, τοῦ μετ', λο
 γικώτερου, τοῦ δὲ, πραγματικώτερου, ὁ μετ' λογικώτε
 ρος, προάγει ὡς ἐπὶ πᾶσι ἡμῶν ἐνδεχέας, ὅσον τῆς κα
 τὰ τὸ θεωρεῖν, τὸν τρόπον τούτον. ἡ θεωρῆς φησιν, οὐχὶ τὰ
 χα μετ' θεωρῆς, τὰ χα δὲ οὐ θεωρῆς, ἀλλὰ πάντως θεωρῆς.
 καὶ ἢ μὴ θεωρῆς; ὡσαύτως οὐχὶ τὰ χα μετ' θεωρῆς, τὰ χα
 δὲ ἢ θεωρῆς, ἀλλὰ πάντως ἢ θεωρῆς, ἀλλὰ μὴ ἐξ ἀνάγκης

κράτης, ἢ μὲν κατὰ φασιν ἀληθὺς ἢ λέγουσα, Σώκράτης
 λούεται, Σώκράτης χθὲς ἐλούσαι το· ἢ δὲ ἀπόφασιν, ἀναι
 ρεῖν πηρώμενη τὸ ὑπάρχον, ἢ ὑπάρξαι, δὴλον ὅτι ψευδὴς
 ἔστι· καὶ ἢ τύχοι μὴ λουόμενος, ἢ μὴ λειομένης τῇ προτε
 ραία δηλονότι, τὼ μὲν ἀπόφασιν κατὰ τὸν σῶζοντα
 χρόνον, καὶ τὸν παρεληλυθότα λαμβανομένῳ, ἀληθὺς ἐν
 ἀνάγκῃ· τὼ δὲ κατὰ φασιν ὑπάρχειν, ἢ ὑπάρξαι λέγου
 σαι τὸ μὴ ἐκβεβηκός, ψεύδεσθαι· κατὰ δὲ καὶ τὸν μέλλον
 τα χρόνον, διαρρῆν μὲν καὶ οὐτα φησὶ τὰς καθ' ἑκάστη προ
 τήσεως, τὸ, τε ἀληθὲς, καὶ τὸ ψεύδος, οὐκ ἐπὶ μέντοι ὁμοίως
 ταῖς κατὰ τὸν σῶζοντα χρόνον, ἢ τὸν παρεληλυθότα λαμ
 βανομένῳ· οὐ γὰρ ἐπ' ὁρισμένως ἔστιν εἰπεῖν ποτὶρα μὴ
 αὐτῶν ἀληθὺς εἶναι, ποτὶρα δὲ ψεύσεσθαι, οὐπω τοῦ πράγμα
 τος ἐκβεβηκός, διαωμένου μέντοι καὶ ἐκβῆναι, καὶ μὴ
 ἐκβῆναι· τοῦτο μέντοι τὸ θέρημα τὸ νῦν ὑπὸ τοῦ Ἀρι
 στοτέλους κινούμενον, δοκῇ μὲν εἶναι λογικόν, κατὰ ἀλή
 θειαν ὅτι πρὸς πάντα τὰ μόρια τῆς φιλοσοφίας ἔστιν ἀνάγ
 καον· κατὰ τε γὰρ τὴν ἡθικὴν φιλοσοφίαν πᾶσα ἀνάγ
 κη προσλαμβάνεται, ὥς οὐ πάντα εἴη τι, καὶ γίνεσθαι ἐξ ἀ
 νάγκης, ἀλλ' ἔστι πινά καὶ ἐφ' ἡμῖν, ἐπεὶ πολλοὶ κύριοι πράξεων
 πινῶν ὄντες, καὶ ἐφ' ἡμῖν ὄν ἐλέσθαι, ἢ μὴ ἐλέσθαι τὰ δὲ πι
 να, καὶ πράξαι, ἢ μὴ, τὰς μὲν, ἐπαινεταί, τὰς δὲ, ψεκταί
 εἶναι τῶν τε προσωρίστων, καὶ τῶν πράξεων λέγομεν· καὶ
 προτρέπεν μὴ ὅτι πέλας ἀξιοῦμεν ὑπὸ τὰς καλὰς, καὶ
 ἀγαθὰς πράξεις, ἀποτρέπεν δὲ ἐκ τῆς εὐσεπείας· καὶ μέν
 τοι καὶ πρὸς φυσιολογίαν χρησίμον φάνηται τὸ θέρημα·
 ζητήσῃ γὰρ καὶ ὁ φυσιολόγος ἢ τι πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνε
 σθαι τὰ γινόμενα, ἢ τί πινά ἀπὸ τύχης, καὶ ἐκ ταυτομάτης
 του· καὶ πρὸς τὴν λογικὴν μέθοδον ἀσάμπτως· αὐτὸ γὰρ
 τοῦτο εἴη τὸ νῦν ζητούμενον, ἢ τι πᾶσα ἀπόφασιν ἀφω

ἀπροσδιορίστους μέντοι λεγόμενασ' προτάσεις, ἢ μὲν ὑπὸ
 τῆς ἀναγκάσας, ἢ τῆς ἀδυνάτου ὕλης θεωροῖν, ὅτ' ἐκαστὸς
 πάντα χρόνον ὁμοίως διαμερούσας τὸ, τε ἀληθές, καὶ τὸ ψευ-
 δος. ὑπὸ δὲ τῆς εὐδεχομένης, εἴτε σωματικῶς ὡς ἐλέ-
 γειν πρότερον, κατὰ πάντα χρόνον ὑπάρξει αὐταῖς τὸ συ-
 νελθόν, καὶ οὐ κατὰ μὲν τὸν εὐδαιμόνως εἰ τύχοι, σωματι-
 κῶς, κατὰ δὲ τὸν παρελθόν, ἢ τὸν μέλλοντα, οὐχ οὐ-
 τως ἔξουσιν, εἴτε διαμεροῖσιν τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψευδές τῆς ἀ-
 διορίστου ἀποφάσεως, οὐ τῇ μετὰ τὴν ἀποφάσιν ταυτὸν φθι-
 γομένης, ἀλλὰ τῇ καθόλου, κατὰ πάντα πάλιν χρόνον ἔξου-
 σι τὸ ἀντιφάσκον πρὸς ἀλλήλας, παρεκλήσιως τῇ τ' με-
 ρικῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν ἀντίθετον.
 Τῶν οὖν ἡρημένων τριῶν ἀντιθέσεων κατὰ πάντα χρόνον
 ὁμοίως ἔχουσιν, κατὰ τὸ ποιεῖν ἀντίφασιν, ἢ μὴ ποιεῖν,
 τὰς καθ' ἑκάστην προτάσιν φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ὑπὸ μὲν τῆς
 ἀναγκάσας ὕλης, καὶ τῆς ἀδυνάτου, διαμερῆν ὁμοίως ταῖς
 ἄλλαις κατὰ πάντα χρόνον ὥρισμένως τὸ ἀληθές, καὶ τὸ
 ψευδές. κατὰ μὲν γὰρ τὴν ἀναγκάσαν ὕλιν, τὴν μὲν
 κατὰφασιν ἀληθύνει ἀνάγκη, τὴν ἀναγκάως ὑπάρχον ὑ-
 πάρχον λέγουσαν, τὴν δὲ ἀπόφασιν ψεύδεσθαι, ἅτε ἀνα-
 ρεῦσαν τὸ ἀναγκάως ὑπάρχον. κατὰ δὲ τὴν ἀδυνά-
 τον, τὴν μὲν κατὰφασιν ψεύδεσθαι, τὸ ἀδυνάτον ὑπάρχον
 λέγουσαν. τὴν δὲ ἀπόφασιν ἅτε ἀναρρεῦσαν αὐτὸ, ἀλη-
 θύνει. κατὰ δὲ γὰρ τὴν εὐδεχομένην ὕλιν, οὐκ ἐπ' φησὶν ὁ
 ὁμοίως αὐταῖς ἔχον κατὰ πάντα χρόνον λαμβανόμενασ'
 πρὸς τὴν διαίρεσιν τοῦ τε ἀληθοῦς, καὶ τοῦ ψευδοῦς. ὑπὸ μὲν
 γὰρ τοῦ παρελθόντος, καὶ τοῦ εὐδαιμόνως, ἅτε δὴ τοῦ πράγ-
 ματος ἐκβεβηκότος, ποῦ οὐ ὁ λόγος, φανερὸν εἶναι τῇ κα-
 θ' ἑκάστη προτάσει τὴν τε ἀληθύνουσαν, καὶ τὴν ψευδῆ
 μέντω. ἢ γὰρ τύχοι λουόμενος, ἢ λουσάμενος χεῖς ὁ Σωκράτης

χρόνον ὁμοίως ἔχην φησὶ πρὸς τὸ διαμεῖναι τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψεύδος, ἢ σωαληθύνειν, λέγω δὴ τὰς τι διαγωνίους, καὶ τὰς ἀπροσδιορίσους. τὰς δὲ καθ' ἕκαστα, οὐκ ἔτι. Γινέσθω δὲ ἡμῖν ὁ λόγος ὑπὲρ μίαν τῇν εἰρημέναν τριῶν ἀπθίσεων, ἵνα καὶ ὅπῃ διαφθρῶσιν αὐτῶν κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον αἱ καθ' ἕκαστα προτάσεις, γίνωται φανερὸν, τῇν αὐτῶν ἀρμῶσαι ἡμῖν δηλονότι δωαμένων πρὸς τὴν δίκρισιν τῇν καθ' ἕκαστα προτάσεων, ἀπὸ τῇν λοιπῶν δύο ἀπθίσεων. εἰλήφθωσαν οὖν ἡ μερικὴ κατάφασις, καὶ ἡ καθόλου ἀπόφασις. ταῦτα τοίνυν ἡμεῖς κατὰ τὴν ἀναγκαίαν ὕλην λαμβάνοις, αἰ τὴν μεν κατάφασιν ἀληθύνουσιν ὁρήσεις, τὴν δὲ ἀπόφασιν ψευδομένῃ. ἡ δὲ κατὰ τὴν ἀδυνάτον, τὴν μεν κατάφασιν ψευδομένῃ, τὴν δὲ ἀπόφασιν ἀληθύνουσιν. ὑπὲρ δὲ τῆς ἐνδεχομένης, τὴν μεν κατάφασιν, ἅτι ὑπὲρ μόνος ἵνα τὸ ἐνδεχόμενον λέγουσαν, ὥς πορ καὶ πέφυκεν ὑπάρχειν, ἀληθύνουσιν πάλιν ὁρήσεις. τὴν δὲ ἀπόφασιν, παντελῶς ἀναιρουσαν τὸ ἐνδεχόμενον, τὸ πρὸς μεν πεφυκὸς ὑπάρχειν, πρὸς δὲ μὴ ὑπάρχειν, ἐξ ἀνάγκης, ψευδομένῃ. ὥς πορ ἔτι κατὰ τὸν ἐνδεῶτα χρόνον, τὸ μεν τίς ἀνθρώπος λυγρὸς ἔστιν, ἀληθές. τὸ δὲ οὐδεὶς ἀνθρώπος λυγρὸς ἔστι, ψεύδος, οὕτω καὶ ὑπὲρ τοῦ παρεληλυθότος, τὸ μεν τίς ἀνθρώπος λυγρὸς ἔστι, ἀληθές. τὸ δὲ οὐδεὶς ἀνθρώπος λυγρὸς ἔστι, ψεύδος. καὶ ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ὡσαύτως. τὸ μεν τίς ἀνθρώπος λυγρὸς ἔστι, ἀληθές. τὸ δὲ οὐδεὶς ἀνθρώπος λυγρὸς ἔστι, ψεύδος. ὁ δὲ αὐτὸς δηλονότι λόγος ἀρμῶσει καὶ ὑπὲρ τῆς ἐπείρας τῇν διαγωνίων ἀπθίσεως, τῆς πάς, καὶ οὐ πάς. καὶ ἔτι ἐκείνης τὰ μόρια καθ' οἷαν ἀν' ὕλην ληφθῶσι, παρὰ πλησίως ἔχοντα κατὰ πάντα χρόνον, πρὸς τὸ διαμεῖναι τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψεύδος καταλαμβάνονται. καὶ τὰς

χησε, καὶ ὡς ὑπὸ τοῦ ἡρημένου παρὰ διγματος τοῦ, ἔην
 ἰμάτιον λουκόν, καὶ οὐκ ἔην ἰμάτιον λουκόν. διωκτὸν
 γὰρ ἀνθρώπου μὲν ἡ οὕτως ἔτυχεν ὄντος λουκοῦ, ἵππου
 δὲ μὴ λουκοῦ, ἀμφοτέρως τὴν ἀληθείαν τοῖς προτάσεις, καὶ
 ἀμφοτέρως ψεύδεσθαι, καὶ τὴν μὲν, ψεύδεσθαι, τὴν δὲ,
 ἀληθεύειν.

- » Εἰ μὲν οὖν τῇ ὄντων καὶ γνομένων, ἀνάγκη τὴν κα
 » τὰ φασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν, ἀληθὴ ἢ ψευδὴ εἶναι. καὶ ὑπὸ μὲν
 » τῷ καθόλου ὡς καθόλου, αἰετὶ μὲν ἀληθὴ, τὴν δὲ ψευδὴ εἶναι, καὶ
 » ὑπὸ τῇ καθέκαστα, ὡς πρὸ εἴρηται. ὑπὸ δὲ τῇ καθόλου μὴ
 » καθόλου λεχέντων, ἔκ ἀνάγκη. εἴρηται δὲ καὶ ποῦ τού
 » των. ὑπὸ δὲ τῇ καθέκαστα καὶ μέλλοντων, οὐχ ὁμοίως.

Παραδόντες ἡμῖν διὰ τῇν προλαβόντων ὁ Ἀριστοτέλης
 τὴν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου τῶν προτάσεων διαίρισιν, καὶ δια
 κρίνας τοῖς τι σιωπῶν ἀληθείαν, ἢ συμψεύδεσθαι ποτε διωκα
 μένας προτάσεις, καὶ τοῖς ἀπὸ διαιρούσας τὴν τι ἀληθείας, καὶ
 τὸ ψεύδος, διὰ τούτων προστίθησι τὴν ἀπὸ τοῦ κατηγο
 ρούμενου γινόμενῳ ἐν αὐταῖς διαφοραὶ, πρὸς τὸ διαιρῆν
 πάλιν, ἢ μὴ διαιρῆν τὸ ἀληθείας, καὶ τὸ ψεύδος. Εἰπε
 γὰρ τὸ κατηγορούμενον ἐν ταῖς προτάσεσι, ῥῆμα εἶναι ἀ
 ναγκαῖον, τὸ δὲ ῥῆμα χρόνον ἐλέγομεν προσημείναν, τὸν
 δὲ χρόνον τριχῇ διαιρούμεν, ἢς τι τὸ παρεληλυθός, καὶ τὸ
 οὐκ ἔσθις, καὶ τὸ μέλλον, ἀνάγκη τῇν προτάσεων ἐκάστω
 καθ' ἑκάστην τριῶν λαμβάνεσθαι χρόνον. Τετάρτων
 τοίνυν οὕτων ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιθέσεων κατὰ τὴν
 ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου διαίρισιν, δύο μὲν τῇν διαγω
 γίαν, τῆς πᾶς πρὸς τὴν οὐ πᾶς, καὶ τῆς τῆς πρὸς τὴν οὐ
 δὲ, τρίτης δὲ τῆς τῇν ἀπρὸς διορίσεων, καὶ ὑπὸ ταύταις,
 τῆς τῇν καθ' ἑκάστη πᾶν προσεκτικῶς, τὰ μὲν τρεῖς
 τῇν ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιθέσεων ἡδη, κατὰ πάντα

ποι πάντως ἢ ἐκβασίς τ' πραγμάτων. ἢ δὲ ὁ τὴν ἀπόφα-
σιν ἐπὶ ὧν ἀληθεύει, δῆλον ὅτι ἀδιώκτον αὐτὴν ὑγιάναι. ὥς
τε ἢ ἀνάγκαιως ἐκβήσεται τὸ πᾶν, ἢ ἀδιώκτον ἔξει
τὴν ἐκβασιν. ἀρῇται ἄρα τὸ ἐνδεχόμενον.

- » Εἰ γὰρ ἀληθὲς εἶπεν ὅτι λυκόν, ἢ ὅτι οὐ λυκόν ἐστι, ἀνά-
» κη εἶναι λυκόν, ἢ ἔλκυκόν. καὶ εἰ ἐστὶ λυκόν ἢ μὴ λυκόν, ἀλη-
» θὲς ἢ ψεῦδος, ἢ ἀποφασις. καὶ εἰ μὴ ὑπάρχει, ψεύδεται. καὶ
» εἰ ψεύδεται, οὐχ ὑπάρχει, ὥστε ἀνάγκη αἰετὴν κατὰ φα-
» σιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθὴ εἶναι ἢ ψεῦδῃ. ἔδιν ἄρα οὐτε ἰ-
» σιν, οὐτε γίνεται, οὐτε ἀπὸ τύχης. οὐδ' ὅτι πρὶν τυχεῖν. οὐδ'
» δὲ ἔστι ἢ οὐκ ἔστι, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἀπαντα. καὶ οὐχ ὅτι
» πρὶν τυχεῖν. ἢ γὰρ ὁ φάσις ἀληθεύσει, ἢ ὁ ἀποφάσις. ὁμοίως
» γὰρ αὐτὸ γίνετο, ἢ οὐκ ἐγίνετο. τὸ γὰρ ὅτι πρὶν τυχεῖν, ἔδιν
» μάλλον οὕτως, ἢ μὴ οὕτως ἔχει, ἢ ἔξει.

Τὸ προσηρημένον λημμάπον κρατῶμαι βεβλόμενος ὁ Ἀ-
ριστοτέλης, ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἔπειται ἢ ὑπερβίῃ τῶν
πραγμάτων, καὶ τῷ ψεύδει ἢ ἀνυπερβίᾳ, διὰ παραδεγνι-
μάτων ὑποδείκνυσιν τοῦτο οὕτως ἔχον. ἐπεί πορ τὰ παρὰ
δῆγματα σαφειέρας ποιῇν ἡρώχασιν ὅτι χωρεῖ αὐτῶν λει-
ρομέρους λόγους, παρὰ ληπταί μὲν οὖν ὁ γὰρ ἀπολογικὸς
σωδισμός ἐν τῷ, εἰ γὰρ ἀληθὲς εἶπεν, πρὸς οὐδὲν τῆς προ-
θέσεως τ' νῦν λεγομένων, ὅτι τοῦ προσηρημένου θεωρήματος
ποδὲ χροσιν κατεσκευδὴν. λέγει δὲ, ὅτι εἰ ἀληθὲς εἶπεν ποδὲ
πνός, ὅσον, τοῦδε τοῦ ἱματίου, ὅτι λυκόν ἐστιν, ἀνάγκη λυκὸν
αὐτὸ εἶναι. καὶ εἰ, ὅτι ἔλκυκόν, ἀνάγκη λυκόν μὴ εἶναι.
ἔπειτα προσίθισι τι διὰ τούτων τοῖς προσηρημαίοις, ἀρτί-
στρέφειν πρὸς ἑαυτὸ τὸ λημμάτιον ἀξίω. λέγω δὲ ὅτι οὐ
μένον τοῖς λόγοις ἀληθεύουσιν ἀκολουθεῖν ἀνάγκη τὴν ὕ-
περβειν τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ τῇ ὑπερβίᾳ τὴν ἀλη-
θεῖαν τῶν λόγων. διό πορ φησὶ καὶ εἰ ἐστὶ λυκόν, ἢ οὐ λυκόν

ρῶσιν τὸ εὐδελχομένον, ἵνα ὡς οἶόν τι ἐπικρατωθῆσαν αὐ-
 τῇ διελύξει· οὗ δὲ προῖταμένους ταύτης τῆς δόξης διὰ τοῦ
 των ὑποκρινόμενος, ὡς πρὸς λημμάτιον τι πρῶτον λαμβά-
 νει· ὅτι τῇ μὲν ἀληθείᾳ τῶν λόγων, ἐπεὶ αὐτὴ ἀνάγκη τὴν ὑ-
 παρξιν τῇ πράξει· τῷ δὲ ψεύδει, τὴν ἀνυπαρξίαν, ὡς
 πρὸς αὐτῷ βούλεται, τὸ ἐπὶ πᾶσι κατὰ φασιν ἢ ἀπὸ φαν-
 σιν, ἀληθὲς ἢ ψεύδης, καὶ ἅπαν ἀνάγκη ὑπάρχειν, ἢ μὴ ὑ-
 πάρχειν· ἐπειτα ὁρμάται μὲν ἀπὸ τοῦ ἀξιωματικῆς ἀν-
 τιφάσεως, λέγων, ὅτι ἀνάγκη τῶν καθ' ἕκαστα καὶ ἐνδεχομέ-
 νων προτάσεων ὑπὸ τοῦ μέλλοντος χρόνου λαμβανομένων,
 εἴτε περὶ ἀληθείην, εἴτε περὶ ἀμφοτέρων ἅμα ψεύδει
 εἶναι, οὐτε ἀληθεύειν ἀμφοτέρων ἅμα δυνατὸν· τούτων δὲ
 τὸ μὲν, ὅτι οὐκ ἀληθεύουσιν ἅμφω, λέγεται σαφῶς ἐν τοῦ-
 τοις, διὰ τοῦ, ἅμφω οὐκ ὑπάρξει ἅμα ὑπὸ τοῖς τοιοῦ-
 τοις· τουτίσιν, αἱ οὖν τοιαῦται προτάσεις, οὐ πείσονται τὸ
 αὐτὸ ταῖς ἀπρὸς διόρισιν, ταῖς ὑπὸ τῆς εὐδελχομένης ὕλης
 λαμβανομέναις· ἐκάνασ μὲν οὖν συναληθεύειν ἐλέγε-
 μαι, ταύτας δὲ συναληθεύειν ἀδυνατὸν, ἵνα μὴ τὸ αὐτὸ ἀ-
 μὰ τῷ αὐτῷ καὶ ὑπάρχει, καὶ μὴ ὑπάρχει· οἷον τῷ Σωκρά-
 τει, καὶ τὸ λούσασθαι τῇ ἐξῆς, καὶ τὸ μὴ λούσασθαι· τὸ δὲ, ὅ-
 τι οὐδὲ ψεύδειται αὐτὰς ἅμα δυνατὸν, οὐ τοῖς ἐφεξῆς προ-
 τήσιν· τούτων οὖν ἀνερημένων, καὶ διὰ τούτου κατισχυασ-
 μένου τοῦ διαρῆν αὐτὰς τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψεύδος, ὅτι καὶ
 ἄριστόν ἐστι τοῦτο ποιεῖν, ὑπὸ δ' ἐξῆς, εἰ δὴ οὐ πεί-
 νει· οἷον, μὰς τι εἶναι προποισμένους λάβοιμεν, ποῦ τι-
 νος τῶν καθ' ἕκαστα προλέγειν περὶ μένου, οἷον ἀρεῖας, τὸν
 μὲν, ὅτι ὑγιαίνει, τὸν δὲ, ὅτι οὐκ ὑγιαίνει· δῆλον οὖν ὅτι τὸν
 μὲν ἐπεὶ ἀληθεύειν αὐτῶν ἀνάγκη, τὸν δὲ ἐπεὶ ψεύδει,
 αὐτῶν· ἢ μὲν οὖν ἢ λέγων ὑγιαίνειν αὐτὸ ἀληθεύει, ἀνάγκη αὐ-
 τὸν ὑγιαίνειν· προήληπται οὖν ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἐπε-

ῥᾶς διορίζεται τὸ μέλλον, παρὰ τὸ ἐσόμενον. καὶ τὸ μὲν
 ἐσόμενον, τὸ πάντως ἐκβησόμενον σημαίνει, ὡς ὅταν εἴη
 πῶμιν, εἴη χειμῶν. ἢ θέρος, ἢ ἐκλήψις. τὸ δὲ μέλλον,
 τὸ ἐκβῆναι, καὶ μὴ ἐκβῆναι δυνάμενον, οἶον, μέλλω βαρ
 δίζην, μέλλω πλῆν. Ἐδὲ κινύμενος οὕτως ὅτι κατὰ μὲν
 τοὺς ἄλλους ὕλας, τὴν τε ἀρχαίαν, καὶ τὴν ἀδωάτον,
 ὁμοίως ἔχουσιν αἰ καθ' ἑκάστη προτάσις, ὡς πορὶ τῶν
 προλαβόντες χρόνου, καὶ τῶν ἐνδεώδους χρόνου δὲ καὶ τῶν
 μέλλοντος κατὰ τὸ ἀφωρισμένως διαίρειν τὸ ἀληθὲς καὶ
 τὸ ψεῦδος, κατὰ δὲ τὴν ἐνδεχομένην, οὐκ ἐπ. καίτοι τ' ἀλ
 λων πασῶν ἀντιφάσεων καὶ τῶν ταύτης τῆς ὕλης ὁμοίως
 ἔχουσιν ἕως τὸν μέλλοντα χρόνον, ὡς πορὶ καὶ τῶν λογίων,
 προστίθεται τὸ, οὐχ ὁμοίως, ἀμὰ διὰ τοῦτου σημαίνων κα
 τὰ τί αὐτὸ οὐκ ἐπ' ὁμοίως ἔχουσιν τῶν τ' ἐρμηνεύς ὑποβίσι
 ως λαμβανόμενοι, ὅτι διαίρουσι μὲν πάντως τὸ ἀληθὲς,
 καὶ τὸ ψεῦδος, καὶ μέντοι ἀφωρισμένως, ἀλλ' ἀορίστως. ἀν' ἀλή
 μιν ὅτι τὸν Σωκράτην λούσανται, ἢ μὴ λούσανται αἰρεῖον.
 καὶ οὐτε ἀμφώ, οὐτε μὴδε περὶ γινέσθαι δυνάμειν. πότι
 ρον δὲ τούτων εἶναι τὸ ἀληθὲς, οὐκ οἶον τε γινώσκειν περὶ τῆς
 τοῦ πράγματος ἐκβάσεως, ἐπὶ ἑκάτερον αὐτῶν καὶ γινέ
 σθαι, καὶ μὴ γινέσθαι δι' αὐτὴν τὴν τοῦ ἐνδεχομένου φύσιν
 ἐγχεῖν. τοῦτο οὕτως βραχίως ἐνδεχέσθαι ἡμῖν διὰ τοῦ ἐ
 πὶν. οὐχ ὁμοίως.

- » Εἰ γὰρ πᾶσα κατάφασις ἢ ἀπόφασις, ἢ ἀληθὲς ἢ ψε
 » δὲς, καὶ ἅπαν ἀνέγκη ὑπάρχεν, ἢ μὴ ὑπάρχεν. ὡς τε ἡ
 » ὁ μὲν φήσει εἶσεῖναι π. ὁ δὲ, μὴ φήσει τὸ αὐτὸ τοῦτο, δὴ
 » λον ὅτι ἀνέγκη ἀληθὲς τὸν ἑπὶ αὐτῶν, ἢ πᾶσα κατὰ
 » φασις ἢ ἀπέφασις ἀληθὲς ἢ ψεῦδης. ἀμφώ γὰρ οὐχ ὅ
 » πάρεξ ἀμὰ τῶν τοιούτων.

Βούλεται μὲν διὰ τούτων παρεῖναι τῇ δόξει τῇ αἰσιν

καταφάσιώς τε καὶ ἀποφάσιώς, οὐκ ἀλλὰ διαιρουσῶν τὸ,
 τε ἀληθὲς καὶ τὸ ψευδές. τούτοις οὖν ἀκολουθῶς προσέβη
 ση ποία κατὰ φασιν πρὸς ποία ἀπόφασιν ἀντίκειται
 οὕτως, ὥς τε διαρεῖν μὲν αὐτάς ἀλλὰ τὸ, τε ἀληθὲς, καὶ τὸ
 ψευδές, οὐ μὲντοι ἀφωρισμένως, ἀλλ' ὁρίσας. παραδί
 δοσι δὲ πρῶτον μὲν τὰ κοινῶς ὑπάρχοντα ταῖς τε διαγω
 νίοις ἀντιφάσισι, καὶ τῇ τ' καθ' ἑκάστη, λέγων ὅτι πάσαις
 αὐταῖς ὑπάρχει τὸ ἀφωρισμένως ταῦτε μερίζειν κατὰ τὸ
 εἰς ὧτα χρόνον, καὶ τὸν παρωχηκότα. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ
 ὑπὸ τῇ ὄντων, καὶ τῇ γινομένων, τὴν κατὰ φασιν, ἢ τὴν ἀ
 πόφασιν ἀληθῆ, ἢ ψευδῆ εἶναι. πρότερον μὲν, ὅτι ταῖς δια
 γωνίοις τοῦτο ὑπάρχει διδασκῶν, ὡς καθόλου ὡς καθόλου
 προηγόρυσεν, ὡς ἔχουσας τὴν ἐπεὶ τῇ προτάσεων κα
 θόλου. ἐπειτα κροθίεις ὅτι καὶ ὑπὸ τῇ καθ' ἑκάστη προτά
 σεων τὸ αὐτὸ συμβαίνει, ὅπου καὶ ὑπὸ τῶν διαγωνίων.
 τοῦτο γὰρ βούλεται τὸ, ὡς πορ' ἔρηται. ὑποσημαινόμενος
 δὲ ὅτι τῶν ἀπροσδιόριστον προτάσεων κατὰ τὴν εἰς διχομέ
 νην ὕλην λαμβανομένων, οὐκ ἀνάγκη. τὴν μὲν, ἀληθῆ. τὴν
 δὲ, ψευδῆ εἶναι. ἐπειτα ἐπάγων τὴν κατὰ τὸν μέλλοντα
 χρόνον διαφορὰ τ' καθ' ἑκάστη προτάσεων, πρὸς τὰ λοι
 πὰ τῶν ἀντιφάσεων εἶδη, διὰ τοῦ λέγειν. ὑπὸ δὲ τῶν κα
 θ' ἑκάστη, καὶ μελλόντων, οὐχ ὁμοίως. καὶ εἰς διχόνομον
 ἡμῖν διὰ τούτων, ὡς αἰ μὲν ἄλλαι προτάσεις, αἱ τε διαγώ
 νιοι, καὶ αἱ ἀπροσδιόριστοι, οὕτως ἔχουσι κατὰ τὸν μελ
 λοντα χρόνον, ὡς πορ' ἔχον κατὰ τὸν εἰς ὧτα χρόνον, καὶ
 τὸν παρεληλυθότα, αἱ δὲ καθ' ἑκάστη, οὐκ ἐπὶ πάντι δὲ ἀκρι
 βῶς τὸ ἴδιον τῶν προτάσεων, ποῦτε ὅν ὁ λόγος ἀφορίζομε
 νος, ὑπὸ τῶν καθ' ἑκάστη καὶ μελλόντων ἔπε, διὰ τοῦ, μελλόν
 των, τὸ ὑπὸ τῆς ἐν διχομένης ὕλης λαμβανόμενον σημαί
 νων. ἄλλο γὰρ ἐστὶν ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ποῦτε γνήσιως καὶ φθα
 ρ ἄς

ἀξίαν ἀπονέμουσιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως καὶ τοιαυτὰ, καὶ τῶν προλημμένων ἢ ἐξέτασιν μακρὰν ἀπορρησάμενα. ὅλως δὲ, ὁ πᾶντα ἀναγκάζων λόγος, πρὸ πρὸν καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης συμβαίνειν τοῖς ἀνθρώποις φησὶ, τὸ λέγειν ὅτι πᾶντα ἢ ὠχέεσθαι, ἢ ἐφ' ἡμῖν κησθαι, τὰς ποῦε τοῦ τρόπου τῆς γενέσεως τῶν πραγμάτων δέχασθαι. ἢ μὲν γὰρ τὸ δέουσι ἀληθὲς οὐκ ἄρα πᾶντα ἐξ ἀνάγκης. εἰ δὲ τὸ πρότερον, πᾶς δοξάζουσιν ἡμῖν τὸ ἀντικείμενον, ὅτι πολλὰ εἰσιν ἐφ' ἡμῖν. τὸ γὰρ ὑπὸ τῆς φύσεως τῆς πάντες ἀναγκαζούσης, ὡς ὁ ἡκίμων λόγος, κινῆσθαι παρὰ φύσιν ἡμᾶς ὑπὸ τὸ κατακτείνεσθαι τῶν ὑπ' αὐτῆς γιγνομένων, παντελῶς ἄλογον. καὶ παραπλήσιον, ὡς ἡ τις ἰατρικὴ τέχνη διδάσκων, δι' αὐτοῦ τούτου παρὲς δύναιτο διδασκομένους τὰς ἀρχὰς τῆς τέχνης, ἢς μετήσασιν, ἀναρῶν. καὶ τοὶ τὸν μὲν τῆς τέχνης, εἰκὸς ποιῆσαι τι τῇ παρὰ τὴν τέχνην, οὐ καὶ ὁ τοιοῦτος, ὅτιον τὸν ἰατρὸν δοῦναι φάρμακον, ἢ δηλητήριον, ἅτι ψυχρὸν αὐτοὶ κίνητον ἔχοντα, καὶ τῆς τέχνης μηδὲν σωπελούςις πρὸς αὐτὴν τῆς ψυχῆς τὴν πελοπότητα, τοῦ δὲ σώματος, ἢ τῇ ἐκτὸς ὑπερμελουμένης, τὴν μὲντοι φύσιν ὑπερκατὶον τὴν οἰκίαν τέλη ποιῶν, ἀμύχανον. ἔτι μὲν ἔδ' ὡς πορτὶ πορτῶν, οὕτω καὶ τῇ δοξῶν πλεονεξίαν τῆς ὕλης, ἢ ὡς ἔδ' ἂν αἰτιασόμεθα. ἔτι γὰρ πλάττειν αὐτοῖς βελομένοις ῥᾶδιον ἀποδοῦναι τῇ διαφόρῳ δοξῶν ἐκ τῆς κατὰ τὴν ὕλην διαφορᾶς τὰς αἰτίας, ἔτι πάντων ἐπὶ τὴν ἡμαρμένω αἰτίαν εἶναι ὁμολογήσουσιν. ἀλλὰ τούτων μὲν, ἄλλως. Ἐπεὶ ἀναγόντες δὲ τὸν λόγον ὑπὸ τὴν ἐξήγησιν τῇ ὑπὸ τοῦ Ἀρίστοτελους ὡς περὶ τοῖς λεγομένων, πρῶτον μὲν ἀκόλθετα εἶναι φήσομεν τὰ διὰ τῶν παρὰ διδόμενα τοῖς ὀλίγοις πρότερον εἰρημένοις. ἐλέγχετο γὰρ προσεχῶς ποῦε ἀπὸ βίσεως,

τοῖον, διὰ τοῦτο οὗν θεοὺς ἡδέεσθαι ἀναγκάων ὅπως ἐκβή-
σεται. καὶ εἴη τὸ αὐτὸ τῇ μὲν φύσει τῇ ἑαυτοῦ, οὐδεχόμε-
νον, τῇ δὲ γνώσει τῶν θεῶν, οὐκέτι ἀόριστον, ἀλλ' ἄρισμένον.
Δήλον δὲ ὅτι καὶ τῇ ἡμετέρᾳ γνώσει δυνάτων ἄρισμένως
ποτέ γινώσκεσθαι τὸ ἐνδεχόμενον, ὅτε οὐδε κυρίως ἐπι-
εῖν οὐδεχόμενον, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθεῖ τοῖς προκη-
ρησασμένοις αἰτίοις τῆς ἑαυτοῦ γενέσεως. τὴν γοῶν σφάι-
ραν τὴν ἡρεμύσαν οὐ παρακλήσῃ τῶ ὀρίζοντι ὑπὲρ δῶ,
δυνάτων μὲν τοῦ ὑπὲρ δῶ τὴν αὐτὴν ἔχοντος ἐῖσι, κινή-
σθαι π' ὑπὸ πνοῆς, καὶ μή. τοῦ μέντοι ὑπὲρ δῶ κλιθεῖς
τος, μὴ κινήσθαι ἀδύνατον. διὰ ταῦτα καὶ οὗτοι ἰατροὺς
ὀρώμενοι ὅτι μὲν, οὐδὲν βαρυνώτατος ἀποφάνεσθαι πῶς τῶν
ἀρρώστων, εἴτε ὑγιαίνουσιν, εἴτε φθαρῇσονται, ὡς αὐτὸ ἐν-
δεχόμενον ὄντων ἀμφοτέρων. ὅτι δὲ, ἀνενδοιάσας πε-
ρὶ τοῦ ἑτέρου τούτων, ὡς τῶ ἀρρώστου πάντως τί ὑπάρξον-
τος ἀποφαινομένους. Ἐπὶ δὲ πινυθρασύτητον ἀνα-
στροφόμενοι πῶς τὴν ζήτησιν τοῦ προκειμένου θεωρήματος,
οἶονται διεκινῆσαι μὴ δὲ τοῖς θεοῖς ἄρισμῶν ὑπάρχουσιν
γνώσιν τῶν ἐνδεχομένων, χρησμούς παρὰ γόντες ἡμῖν πε-
ρὶ τ' μελλόντων ἀμφιβολοὺς ἀποφύλακμένους ῥητὴν πρὸς
αὐτοὺς, ἅπτερ ὁ μέγας φησὶ Συριακός, ὅτι πρῶτον μὲν,
ἐπιστάτην ἐχρῆν, ὡς ἄλλῃ μὲν εἰσιν ἡ τῶν θεῶν γνώσεις, καὶ
νόησις, ἐπεὶ δὲ ἡ τῆς προφήτιδος συνέργει, κινήσεως μὲν
ἐκ θεῶν, πικρῶς δὲ ἐν αὐτῇ, καὶ λόχον μεριστῶν, καὶ μέτρα, καὶ
γνώσιν ἀμφιβολον. οὐ γὰρ δὴ τὸ ἐλλαμπόμενον τοιοῦ-
τόν εἰσιν, οἶον τὸ ἐλλαμπόν. ἐπειτα δὲ, ὅτι καὶ τοῦ συμφέροντος
οὐκ ἐστὶν τῶν ἀκουσάντων πολλὰς ἀμφιβολοὺς δι' ὅσοντα χρη-
σμοί, τ' διαλύονται αὐτῶν γυμνάζοντες. χρῶνται γὰρ ἡμῖν
ὡς αὐτοκινήτοις οἱ θεοί, καὶ τούτον τὸν τρόπον τὰ πῶς ἡ-
μᾶς κυβερνήσῃ, καὶ πάντα ἡμῖν κατὰ τὴν ἡμῶν αὐτῶν

τῇ δὲ γενιτῇ, προσατίους, κατὰ τὰς οἰκίας ἐκάστοις αὐ
 τῇ ἐργείᾳ, καὶ οἷον ὀρώντας οὐκ αὐτὰς μόνον τὰς οὐσί
 ας, ἀλλὰ καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῇ, καὶ τὰς ἐργείας, τὰς
 τι κατὰ φύσιν, καὶ τὰς παρὰ φύσιν, ὅπου παρὰ φύσιν
 σωτηρῆσθαι τῇ ἀναγκαίᾳ τῆς ὑποβάσεως τῇ ὄντων ὑφεί
 σθαι, τοῖς καὶ τούτου μετήχην ποτὲ πεφυκόσιν, οὐ προηγου
 μένως, ἀλλὰ κατὰ τὸν λεγόμενον τῆς παρὸς ὁσάσεως τρέφ
 ον. Γινώσκην μὲν τοὶ τὰ ἐνδεχόμενα κρηπτόνως τῆς
 αὐτῇ ἐκείνων φύσεως. διόπου ταῦτα μὲν, ἀφίρουν ἔχον
 τα τὴν φύσιν, δυνάμει τι καὶ ἐκβαίνην, καὶ μὴ ἐκβαίνην.
 ἐκίνους δὲ, ὅτι κρηπτόνως τῆς φύσεως αὐτῇ τὴν γνώσιν
 αὐτῇ προηληφότας, ὀρισμένως καὶ ταῦτα εἰδέναι. καὶ
 ὅτ' τὰ μερῶς τῇ πραγμάτων, ἀμερίσους, καὶ ἀδιαστάτους
 γινώσκην αὐτοὺς, ἀναγκαῖον, καὶ τὰ πεπληθυμμένα, ἐν
 νοηδῶς. καὶ τὰ ἐγγχρονα, αἰώνίως. καὶ τὰ γενητά, ἀγενή
 τως οὐ ὅτ' δὴ συμπαρεβῆν τῇ ῥήσει τῇ πραγμάτων τὴν
 τῇ βίῳ γνώσιν ἀνιέξομεθα λείην, οὐδὲ ἴσται π' ἐπ' ἐκείνων
 ἢ παρεληλυθός, ἢ μέλλον, οὐδὲ λέγεσθαι ἐπ' αὐτῷ, ὡς ἐν Τι
 μαιῷ παρεληλυθόσιν, τὸ ἰὺ, ἢ τὸ ἔσται, μετεβολῆς πρὸς ὄν
 ται σημαντικὰ, μόνον δὲ τὸ ἔσται. καὶ τοῦτο, οὐ τὸ σωαριβ
 μούμνον τῷ τι ἰὺ, καὶ τῷ ἔσται, καὶ ἀντιδιαφερόμενον αὐ
 τοῖς, ἀλλὰ τὸ πρὸ πάσης χρονικῆς ἐμφάσεως ὑπὸ νοούμε
 νον, καὶ τὸ ἀτρεπὸν αὐτῇ, καὶ ἀμετάβλητον σημαῖνον, ὅ
 που καὶ ὁ μέγας Παρμενίδης παντὶ τῷ νοητῷ ὑπάρχον ἀ
 ποφαίνεται. οὐ ὅτ' ἔλω, οὐδ' ἔσται φησὶν ὁ μὲν πᾶν, ἔσται δὲ
 μόνον. καὶ οὐ χρὴ νομίζειν, ὅτι ἀναγκαῖον ἔξει τὴν ἐκβαρ
 σιν, ἢ λέγομεν ἐνδεχόμενα, διὰ τὸ ὑπὸ θεῶν γινώσκεισθαι
 ὀρισμένως, οὐ ὅτ' διότι γινώσκουσιν αὐτὰ οἱ θεοί, διὰ τοῦ
 το ἀναγκαῖως ἐκβήσεται, ἀλλ' ἐπειδὴ φύσιν ἔχοντες ἐνδε
 χόμενα, καὶ ἀμφίβολον, πέρασ' ἔξει πάντως ἢ τοῦτον, ἢ

καὼς τῆς εὐαγγελίας κρατύνεσθαι, ὡς αἱ τῶν μαθητῶν
 προρρήσεις δηλοῦσιν, ἀπάντων τις ἡμῆς κατὰ τὴν τοῦ θῆος
 Ἰαμβλίχου ὑφήγησιν, τὰ διάφορα μέτρα τῶν γνώσεων
 διαυρῆν ἀξιόσομεν λέγοντες, ὥς ἡ γνώσις μίση οὖσα τοῦ
 τι γινώσκοντος, καὶ τοῦ γινώσκομένου. εἴπερ ἐστὶν εὐεργεσία
 τοῦ γινώσκοντος περὶ τὸ γινώσκομενον. οἷον τῆς ὀφείας
 ποδὶ τὸ λουκόν, ποτὲ μὲν κρηπτόνως γινώσκει τὸ γινώσκο
 μενον τῆς αὐτοῦ τοῦ γινώσκου φύσεως, ποτὲ δὲ χερρόνως, πο
 τὲ δὲ συστοίχως. ὅταν μὲν γὰρ τὸν νοῦν τὸν ἡμέτερον τὰς
 πολιτικὰς τῶν πράξεων προχηρίζομενον λέγωμεν γινώ
 σκεν τὰ καθ' ἑκάστη τῶν πραγμάτων, ἀναφέροντα ταῦτα
 ὑπὸ τὰ καθόλου, καὶ δι' ἐκείνων ὡς οἰκείων γινώσκειν αὐτὸς
 περῶμενον, δηλονότι κρηπτόνως, ἐν τῷ αὐτῷ ἐρούμεν εἶναι
 τοῦ γινώσκομένου τὴν γνώσιν, εἴπορ μερισὸν μὲν, καὶ ἐν
 μεταβολῇ τὸ καθ' ἑκάστον. ὁ δὲ λόγος, καθ' ὃν ταῦτα ὁ νοῦς
 ὁ πρακτικὸς γινώσκει, ἀδιαίρετός τε, καὶ ἀμεταβλητός. ὅ
 ταν δὲ αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ὑποστροφόμενος, καὶ κατὰ τὰς κα
 θαρτικὰς εὐεργειῶν ἀρετὰς, τὴν οὐσίαν τὴν αὐτοῦ θεωρῇ,
 σύστοιχόν εἶναι ἀνάγκη τῷ γινώσκομένῳ τὴν γνώσιν. ὅταν
 δὲ γε ἀνελθὼν ὑπὸ τὸ ἀκρότατον τῆς αὐτοῦ τοῦληότητος, καὶ
 τὰς θεωρητικὰς τῶν ἀρετῶν προχηρίζομενος, θεωρῇ τὰ πε
 ρὶ τῶν θείων διακοσμήσεων, καὶ ὅπως ἐκ τῶν μίαν τῶν πάντων
 ἀρχῶν αὐτὰ περάζονται, καὶ τίς ἐκείνης ἡ ιδιότης, χεί
 ρονα εἶναι ἀνάγκη τοῦ γινώσκομένου τὴν γνώσιν. Τού
 των οὖν οὐτως ἐχόντων, ξηπίον ὅτι γινώσκειν μὲν πάντες
 τὰ μερόμενα, καὶ τὰ ὄντα, καὶ τὰ ἐσόμενα, ἢ μέλλοντα,
 τοῖς θεοῖς προσήχοντα τρόπον. τοῦτο δὲ ἐπὶ μίᾳ, καὶ ὀρίσ
 μῳ, καὶ ἀμεταβάτῳ γνώσει. διὸ πορ καὶ τῶν ἐνδεχομέ
 νων ποδελιδεῖν τὴν εἰδήσιν, ὅτι καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ κόσ
 μῳ περάζοντα, καὶ τὰ μὲν αἰδίων οὐσιῶν αἰτίους ὄντας,

νούσι, δηλονότι καὶ διατάττεσθαι ὑπὸ τῶν θεῶν τὰ εὐδαιμό-
 νια ῥητόν, καὶ ὁρισμένως γινώσκεισθαι αὐτῶν τὴν ἐκ-
 βασιν. μάλλον γὰρ ὡς εἶκός τοι αἰδία τῶν πραγμάτων πε-
 ριορᾶται ὑπ' αὐτῶν ἔρημα τῆς ὑπερβαλλούσης αὐτοῖς προνοί-
 ας, ἢ τὰ ῥεθύνει ἔχοντας φύσιν, εἴ πορ ἐκείνα μὲν ἀπὸ τῆς
 ἑαυτῶν φύσεως τὸ ὁρισμένον ἔχει, καὶ ἄτρεπτον τοιαύτην
 θεόθεν τὴν ὑπόστασιν ἔληχότα, τὰ δὲ ἐν γενέσει, διὰ τὸ ῥεθ-
 ρόν τῆς οἰκείας ὕλης, ἐν παντὶ δαπνῇ μεταβολῇ φέρεσθαι
 πεφυκότα, οὐτ' εἶναι, οὐτε σπώχεισθαι, καὶ διακοσμηθῆναι
 δυνάτον, μὴ πολλῆς τυχόντα τῆς τῶν αἰώνως αὐτῶς ἔχόν-
 των δημιουργικῆς τι, καὶ προνοητικῆς αἰτίας, οὐ μόνον τῆς
 ὀλικωτέρας, καὶ ἐξηρημένης; ἀλλὰ καὶ πινὸς μερικωτέ-
 ρας, καὶ προτεχευέρας. ἅς πορ καὶ τῶν ἀνθρώπων ἑν-
 τῶνδε ὁρῶμεν πλήθους δομένους ὑπερμελείας, ἢ ἑνὶ ἀν-
 θρώπῳ, καὶ ἑνὶ ἀνθρώπῳ, ἢ πορ ἑνὶ ἑμφρονας. ἡ δὲ γινώσ-
 κουσιν οἱ θεοὶ τὰ εὐδαιμόνια, καὶ ὁρισμένως γινώσκου-
 σιν, ἵνα μὴ, ὅ πορ ἐλέγχον, ὁρίσιν αὐτῶν ποιῶμεν τὴν
 γνῶσιν, καὶ ἴσασιν ὅτι μόνον τὸ ἐξυλινον πῆχος σώσει τὰς
 Ἀθῆνας ἐκ τῶν βαρβαρικῶν κινδύνων, καὶ ἡ θύα Σαλαμί-
 νης ἀπολεῖ τὰ τέκνα τῶν γυναικῶν, καὶ ὁ Κρόισός τιν Ἀ-
 λιω διαβάς μεγαλὴν ἀρχὴν καταλύσει, καὶ ὁ Δαίος παρ-
 εδοποιῶν ἀρδύω ἀνατρέψει πᾶσαν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν, δῆ-
 λον ὅτι οὐχ οἶον τι ταῦτα μὴ ἐκβαίνειν. εἰ δὲ μὴ, τούτῳ
 δαίμονι αὐτοὺς ἀναγκαῖον. Δυοῖν οὖν θέτιρον, ἢ πάντας
 ἀναγκάως, καὶ ὥς ὑπὸ τῶν θεῶν γινώσκεισθαι τι, καὶ
 προλέγεσθαι φήσομεν ἐκβαίνειν, καὶ τὸ εὐδαιμόνιον ὀνομα-
 εῖναι κενόν, ἢ οὐτε γινώσκεισθαι ὑπὸ τῶν θεῶν, οὐτε προ-
 νοεῖσθαι τὰ τῆδε φήσομεν: ἀλλὰ μὲν τοῦτο ἀδυνάτον.
 οἷμαι ἄρα τὸ εὐδαιμόνιον. πρὸς τοῦτον οὖν τὴν λό-
 γον, δύσαντί βλεπῶν ὅ πορ ἐλέγχοντες, καὶ ὑπ' αὐτῆς θε-

λογῆν . τῆς γὰρ αὐτῆς ἔστι διαρρίασθαι, μᾶλλον δὲ ἀρρίασθαι .
 καὶ τ' ἀλόγων ζώων τὴν γνώσιν παραβάλλειν πρὸς τὴν ἡμέ-
 τεραν, μεταδιδόναι τε καὶ κείνοις τῆς ἀνθρώπινως τῇ καὶ
 θόλου, καὶ τῇ νοητῇ . ὅλως δὲ, εἰ πάντα ἀνέγκη τῇ ὄντων α-
 πάντων αἰτίους ἵναμι ὧν θεοὺς, ἢ προσαίτιους, πῶς καὶ ἐ-
 χοι λόγον ἢ ἀνοῶν αὐτοὺς τοῖς οἰκείᾳ γενήματα, ἢ τὰ τῇ οἰ-
 κείων γενήματων ἀποτελέσματα, ἢ τὰ ὑπ' ἐκείνων καθ' ὅσι-
 ον δὴ ποτε τρόπον γινόμενα, ἢ ὥς πορ οὐδὲν αὐτοῖς προση-
 κόντων, οὐδὲ ἐπ' αὐτοῖς καμμένων ἀμφίβολον ἔχεν τὴν γνώ-
 σιν . κατ' οὐδὲ πέρας δὲ τούτων τῇ ὑποθέσειων ὑπερμελῶς
 ὡς ὧν θεῶς τῇ πρὸς ἡμᾶς, διωκτὸν, κατὰ τὸν θεοῖς προσῆ-
 κοντα τρόπον τῆς προνοίας . τοῦτο δὲ εἶπεν ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐ-
 σίας τῇ προνοουμένων ποιουμένους αὐτῇ τὴν ὑπερμελῶς .
 καὶ ὥς πορ ἐκ πρύμνης αὐτὰ διακοσμουῦνται, ἐπὶ τῷ βουλῶν
 ὡς πρὸς αὐτῇ, ὥς οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ὡς δὲ καὶ γὰρ ἡ βου-
 λὴ φρονήσεως, οὐδὲ τῷ ἄλλοτε ἄλλα βουλῶνται, καὶ ποιε-
 ῖν . ἀλλότριον γὰρ τοῦτο τῆς μίαις, καὶ ἀπλῆς, καὶ ἀτρέπτει
 παντὶ πασιν αὐτῇ ὡς γένεσθαι, καὶ μόνοις προσῆκον τοῖς
 ὑπὸ χρόνου μετρομένοις, καὶ μετὰ προαιρέσεως τῆς ὡς γ-
 γένεσθαι ποιουμένοις, ἀλλ' αὐτῷ φασὶ τῷ εἶναι, καθάπορ ὁ ἥλιος
 ἐβουλῶντος οὐδὲ κινουμένου, ἀλλὰ τῷ εἶναι, καὶ αἰεὶ μέ-
 νων ὑπὸνθεῖν, πληροὶ τὰ μετέχον διωκόμενα τοῦ οἰκίου
 φῶτος, οὐτε οὐκ τὴν πρόνοιαν αὐτῇ οὕτω γίνεσθαι διωκα-
 τὸν, οὐτε τὸ θυχεῖν, καὶ ἰκετὺν αὐτοὺς ὑπὲρ ὑποῦ τυ-
 χόν, ἢ σῶτηρίαν καρπῶν, ἢ νίκης, ὡς τὴν ἐκ βασιν οὐκ
 ἀνοοῦσι, πόρρω ἀν' ἐμπληξίας εἶναι . εἰ δὲ ταῦτα καὶ αὐ-
 διώκται, καὶ οὐτε λέγειν, οὐτε διακοσμεῖν ὅστις, καὶ ὑπ' αὐ-
 τῆς ἐλεγχόμενα τῆς πείρας, ὥς αἱ πολυσοχοὶ τῇ θεῶν
 ὡς γένεσθαι πραγματοῦνται, καὶ τὰ καθ' ἐκείνην ὡς ἡμῶν ἡμέ-
 ραν γινόμενα, τοῖς ἐφ' ἡμῶν αὐτοῖς διωκμένοις σημαίν-

καὶ γενέσθαι ἐξ αὐτῆς διακοσμοῦσιν τὰ ὅλα προνοίᾳς, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ βούλομαι εἰπεῖν ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ δυνάμενων τῶν θεῶν ἑαυτοὺς ἀποσερῆσθαι, τυχερὰ οὐκ ἀναγκάτως τῇ διὰ πτωρίᾳς, καὶ κολάσεως περὶ αἰσθησῶν αὐτοὺς εἰς τὸ κατὰ φύσιν. Τούτων οὐ κατὰ τὰς κοινὰς, καὶ ἀδιακρίτους τῇ ψυχῇ συννοίᾳς ὁμιλοῦμενων ὄντων, καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ τῇ νόμων εἰσαργῶς ἀποδεικνυμένων, οὐ καὶ ἀγνοεῖν τὰ ὑμῖν πρὸς τοὺς θεοὺς δυνάτων, οὔτε ἀδρίσκον αὐτῇ γνώσειν ἔχειν, ὥς περὶ ἐκείνων περὶ τῶν ἐκβησομένων. πρῶτον μὲν ὅτι ὡς ὁ Τιμαῖος ἡμᾶς ἐδίδαξε, καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης θεολογῶν ἀποφαίνεται, καὶ πρὸ τούτων, ὁ Παρμενίδης, οὐ καὶ ὁ Πλάτωνι μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐν τοῖς οἰκείοις ἔπεσιν, οὐδὲν ἐπὶ παρὰ τοῖς θεοῖς οὔτε παρεληλυθός, οὔτε μέλλον, οὔτε τούτων μὲν ἐκείνων οὐκ ὄν, τὸ μὲν, οὐκ ἐπὶ, τὸ δὲ, οὐ πῶ. καὶ τὸ μὲν, μεταβεβληκός, τὸ δὲ, περὶ φύκους μεταβέλλειν. τὰ δὲ τοιαῦτα τοῖς ὄντως οὐσι, καὶ μεταβολῶν οὐδὲ κατ' ἐπίνοιαν ὑποδεχομένοις, προσαρμόττειν ἀμήχανον. προηγέσθαι ὅτι ἀνάγκη τὸ παντὶ πᾶσι ἀμεταβλητον τοῦ ὅποσόν μεταβάλλοντος, ἵνα καὶ μὲν μεταβάλλον. ὥς τε ὑπὸ θεῶν ἀρχῆς ἔχοντων πρὸς τὰ ὄντα λόγον, τὸ παρεληλυθός, καὶ τὸ μέλλον θεωρεῖσθαι, ἀδύνατον. ἀλλὰ πάντα παρ' αὐτοῖς ἐν αἰὶ τῶ νῦν ἐπὶ τῶ αἰῶνι ἵδρυμένα, τῇ χρονικῇ μέτρων ἅμα τῇ ὑπόστασι τοῦ παντός ἀφαινομένων, καὶ μόνον μετρούτων τὰ κατὰ χρόνον ἔχοντα καὶ τὴν ὑπόστασιν, καὶ τὴν ἐνέργειαν. ὥς τε καὶ τὴν εἰκαστικὴν γνώσιν πᾶσι τῇ θεῶν καὶ ἐν τῇ ἀποπορρωτάσει τῇ λογικῇ ζωῇ ἀπερίφθαι ἀναγκάων. ἐπὶ τῷ πᾶσι ἀνδρῶν κατὰ βραχυ γινώσκοντων σφραγιστικῇ μετέχον τῇ γνώσει τῇ θεῶν, μηδὲν πλέον ἀξιοῦν τις τῆς ἡμετέρας ἀπορίης, ἀλλὰ τοιμῶς ἀμφίβολον αὐτὴν, καὶ ἀδρίσκον ὁμοῦ

ἢ ἀγνοῖν ἅπαρ παρ' αὐτοῖς, ἢ ὥς πινὰς ἀφ' αὐτοῦ κατὰ
 λιγυρεῖν τῆς περὶ γνώσεως αὐτῶν, καὶ τῆς διακοσμήσεως. τὸ
 γὰρ ὑπολαμβάνειν, ὅς ὁρῶντες τὴν, καὶ ἀχολον ποιούμενοι
 τὸν τῶν θεῶν βίον, καὶ αἰμοῖρον τῆς τοῖς θεοῖς μὴ προσηκού-
 σης ἐκφρονος ῥασιώνης ὑπερμελεῖσθαι τῶν κατὰ μέρος αὐτῶν
 ἀποφαινόμενοι, μὴ σωθεῖσθαι ἐν τῇ τῶν ὑποσχίλῃ τῆς
 τῶν θεῶν γνώσεως περὶ, καὶ διωκόμεως πρὸς τὴν ἡμετέραν, καὶ
 διὰ τὴν ἀγνοίαν ταύτην ἀξιοῦσθαι ἐκ τῶν ποτὶ ἡμᾶς τὰ
 κατὰ τοῦ θεοῦ σταθμάδων, καὶ τῶν ἡμετέραν ἀδελφῶν ἐπ'
 ἐκείνους μεταφθεῖν, ὥς τοῦ μὴ βασιλείας ἡλίου ἀπαντα
 ἅμα τὰς τῶν κόσμου καταλάμπειν διωκόμενοι, πλὴν ἐν
 μὴ πῶς ἀπ' αὐτοῖς ποτὶ πινὰ τὴν μὴ διαφανῶν, ἀλλὰ
 σκοτεινὴν σωμάτων. τῆς δὲ ἀσώματου, καὶ παντ' ἀπεσιν
 αὐτοῦ τῶν θεῶν διωκόμεως, οὐ διωκόμενης ἀπ' αὐτοῦ δι-
 σως τὴν, καὶ ἀβρότης ἀπεσιν ἅμα παρῆναι τοῖς ἔσιν, ἔδει-
 νος ἀπ' αὐτοῦ αὐτῇ διωκόμενοι, πλὴν τῆς ἡμετέρας ἀπ' αὐ-
 πτηθεῖσθαι, οὐδὲ τότε κατ' ἀλήθειαν τῆς προνοίας τῶν
 θεῶν παρ' αὐτοῖς διωκόμενης, ἢ πρὸς τὴν γνώσιν τῶν καθ' ἡμᾶς,
 ἢ πρὸς τὴν ὑπερμελεῖσθαι, ἀλλ' ἡμῶν αὐτῶν παρ' αὐτοῖς πᾶσι
 αὐτῶν τοῖς ὑπὸ τὸ φῶς τὸ ἡλιακὸν καθύδουσι, ἢ καὶ
 μύσειν. ὥς παρ' αὐτοῖς ἐκείνοις τὴν θρησκείαν τῆς ἀπὸ τοῦ
 ἡλίου τοῖς τῆς παρ' αὐτοῖς τυγχάνουσι, τὴν δὲ φωτιστικῆς
 αὐτῶν διωκόμεως ἐαυτῶν ἀποστέλλει διὰ τὴν οἰκίαν αὐ-
 σιν, ἀλλ' οὐ διὰ πινὰ τῶν θεῶν μὴνιν ἀνὰ ἑαυτοῖς ἀπ' αὐτῶν
 τὰς οἰκίας ἀκτῖνας: ἔτσι καὶ οἱ διὰ πινὰ κακοῦ ἔχοντες
 τὴν προνοίαν τῶν θεῶν λεγόμενοι πίπτειν, ἔτσι παντ' ἀπεσιν ἔστιν
 αὐτῶν ἔξω. οὐ γὰρ ἀπ' αὐτοῦ τὸς, ὅπως φησὶν ὁ Ἀθηνῶν
 ξένος, ἢ ἔτσι σμικρὸς, ὥς τε καταδύει ἐς τὸ βάθος τῆς γῆς,
 λαθεῖν τὴν ἀπαντα, καὶ τὰ σμικρὸς τετακτὰ ἐπὶ τοῦ θύσου
 πρόνοιας, οὐδὲ οὕτω μέγας, ὥς τε ὑπὲρ πᾶν καὶ τὸν οὐρανόν,

ἢ τοὺς θεοὺς, ἢ οὐ θεοὺς. ἀνέφηται ἄρα τὸ τάχα, ἢ πόρ μὴ τε
κατὰ τὴν ἀντίθεσιν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ μὴ θεοῦ ἔχει χά-
ρα, ἢ ἀνὰ κινεῖς τὰς ἐπὶ τούτων ἐκβαίνοντες, μὴ τε καί
τὰ τὸ ἐπὶ ὁμοῖον ὁποτέρῳ τῶν ὑποθέσεων. τὸ δὲ τάχα.
ὡς τὸ εἰσφέρειν τὸ ἐνδεχόμενον. οἷχε' ἄρα τὸ ἐνδεχόμε-
νον. πρὸς τοῦτον ἐν τῷ λόγῳ, ῥᾶδιον ἀπαντᾶν λέγοντες, ὡς
ὅταν φάσκηται τὸ, ἢ θεοὺς, ἢ χί τάχα μὴ θεοὺς, τάχα
δὲ ἢ θεοὺς, ἀλλὰ πάντως θεοὺς, πῶς ἀξιοῖ τι ὑποτίθεσθαι
τὸ θεοῦ ὡς ἀναγκαῖον, ἢ ὡς ἐνδεχόμενον. ἢ μὴ ὡς
ἐνδεχόμενον, ἢ χόμοι τὸ ζητούμενον. ἢ δὲ ὡς ἀναγκαῖον,
πρῶτον μὲν αὐτὸ ἀπιδεῖ τὸ ἐξ ἀρχῆς ζητούμενον συγχω-
ρεῖσθαι ὑμῖν, ὡς ἐναρχίς. ἐπειτα, ἀληθείας μὲν ἔστι τὸ πᾶν
τοὺς θεοὺς. ἐκείνι μὲν τοὶ χῶρα ἐξεί το λείαν, ἀλλὰ μὴ
ἢ τε θεοὺς, ἢ ἢ θεοὺς. πῶς ὡς τοῦ ἐπὶ τούτων ἐκβαίνον-
τος ἀναγκαῖως, τοῦ ὅτι ἐπὶ δὴλον ὅτι ἀδυνάτου ὄντος, χά-
ρα ἔχει τὸ λείαν, ἀλλὰ μὴ ἢ τόδε ἐστίν, ἢ τόδε. ὡς τε οὐ
πρόσβιν αὐτὴ τίως αὐτοῖς ἢ ὑπὸ χέρσιν. ὁ δὲ με ἐπὶ πρὸς
τῶν λόγων οὕτως ὡς πραγματεῖας, καὶ δυσαντὶ βλε-
πίας, ὡς τε καὶ πολλοὺς τῶν ὑποστηρικτῶν ἔχει δοκοῦ-
των, ἀπὸ μὲν πρὸς τὴν ἀναγκάσαν τὸ ἐνδεχόμενον
δοξάν, πρὸς τὴν ἐκ διαίρεσιν τοῦ αὐτοῦ. οἱ θεοὶ φασὶν ἢ
τοὶ ὅρισμένως ἔσασιν τὴν ἐκβασίν τ' ἐνδεχομένων, ἢ πᾶν
τάπασιν οὐδὲ μίαν αὐτῶν ἔχουσιν ἐννοίαν, ἢ καθάπερ ἢ
μὴς ὁρίσιν αὐτῶν ἔχουσι τὴν γνώσιν. ἀλλ' ἀγνοεῖν μὲν ἐν
δὴν τῶν ὄντων αὐτοῖς ἐνδεχεται, τὰ πάντα παραχρῆνι
ταί τε, καὶ διακοσμουῦντας, νοῦς τε παντελῶς ἀμικτε
πρὸς ἕλλη ὄντας. μάλλον δὲ ἐχρὶ τὸ ἀκριβέστον φά-
ναι, καὶ ὑπὲρ τὴν νοῦν αὐτῶν ἰδέσθαι, τὴν ὄντως ἐαυτῶν
ὑπερξείν ἰδρυμένους. οὐτε ὡς αὐτόματον ὁρῶμεν ἔχει
τῶν ὄντων τὴν φύσιν τε, καὶ τάξιν, οὐτε ὡς θεοὺς ὁλοκλήρ,

ρισμένως διαίρει τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψεῦδος, ἥ τι ἔστι τις καὶ
ἀόριστος ταῦτα διαίρουσα. ἰκτανόμενον δὲ τὸ θεωρή-
μα καὶ ὑπὸ τῷ πρώτῳ φιλοσοφίαι ὑπόθεσις. ἡ γὰρ ἡ
καὶ ὁ θεολόγος κατὰ τινὰ τρόπον ὑπὸ τῆς προνοίας διακυ-
βόρῃται τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πράγματα, καὶ ἥ τι πάντα
ἀρισμένως, καὶ ἐξ ἀνάγκης γίνεται τὰ γινόμενα, καθά-
πορ τὰ ὑπὸ τῇ αἰδίῳ ὑπάρχοντα, ἡ ἔστι πινὰ καὶ ὑπὸ ἐν-
δεχομένων ἐκβαίνοντα. ὧν τὸν γένεσιν ὑπὸ μορτικὰς δη-
λονότι, καὶ ἄλλοι τε ἄλλως ἐχούσας αἰτίαι, ἀνάγκην ἀνά-
γκη. καὶ οὐδὲ οὐκ πάντα ἰδιωτικῶς διακείμενους τῇ ἀν-
θρώπων ὑπόθεσις ἀμελοῦντας τῆς ποδὶ τούτου τοῦ θεωρή-
ματος ἐννοίας, ἀλλὰ οὐκ μὲν, ὡς πάντων ἐξ ἀνάγκης
γινομένων τὰς αἰτίαι, ὧν ἀμαρτάνουσιν ὑπὸ τῷ ἑμαρ-
μένῳ, ἡ τὴν προνοίαν, τὴν τε θέαν, καὶ τὸν δαιμονίαν ἀ-
ναφορῇν περὶ μένους, καθάπορ ὁ ἀπαιδύτως παρ' Ὁμή-
ρω λέγων, Εἴ γὰρ οὐκ αἰτίαι ἐμὶ, ἀλλὰ Ζθεὺς, καὶ μοῖ-
ρα, καὶ ἡροφίη τις ὄρνυς. οὐδὲ, ὡς ὄντων πινὰ καὶ ἐφ' ἡ-
μῖν, ἀπομαχομένους μὲν τοῖς πάντα ἀνάγκῃ οὐσιν, ἀ-
ξιοῦντας δὲ ἡμᾶς, ὡς ἀποκινήτοις παιδείας τε, καὶ ἀρε-
τῆς ὑπὸ μέλειαν ποιῆσαι. τοσαύτην οὖν δώαμιν ἔχοντες
τοῦ θεωρήματος πρὸς πάντα ἡμῶν τὸν βίον, ἀνάγκῃ οὐ
ἡγοῦμαι τῇ πάντα ἀνάγκῃ ἐν περὶ μένους λόγων οὐκ
δοκοῦντας, παρὲν πινὰ τοῖς ἀκούουσιν ἀπορίαν ἐκθέ-
σαι τε, καὶ διαλύσαι. δύο δὲ τούτων ὄντων, τοῦ μὲν, λο-
γικώτερον, τοῦ δὲ, πραγματικώτερον, ὁ μὲν λογικώτε-
ρος, προάγει ὡς ἐπὶ πινος ἡμῶν ἐνδομείας, ὅσον τῆς κα-
τὰ τὸ θερίζειν, τὸν τρόπον τούτον. ἡ θεομείας φησιν, οὐχὶ τὰ
χα μὲν θεομείας, τὰ χα δὲ οὐ θεομείας, ἀλλὰ πάντως θεομείας.
καὶ ἡ μὲν θεομείας, ὡσαύτως ἐχὶ τὰ χα μὲν θεομείας, τὰ χα
δὲ οὐ θεομείας, ἀλλὰ πάντως οὐ θεομείας. ἀλλὰ μὲν ἐξ ἀνάγκης

κράτης, ἢ μὲν κατὰ φασιν ἀληθὺς ἢ λέγουσα, Σώκράτης
 λούεται, Σώκράτης χθὲς ἐλούσαντο· ἢ δὲ ἀποφασίαι, ἀνά
 ρειν πηρώμεν τὸ ὑπάρχον, ἢ ὑπάρξαι, δὴλον ὅτι ψευδὲς
 ἔστι· καὶ ἐν τύχοι μὴ λουόμενος, ἢ μὴ λελουμένος τῇ προτε
 ραία δὴλον ὅτι, τὴν μὲν ἀποφασιν κατὰ τὸν σῆμα ὥτα
 χρόνον, καὶ τὸν παρεληλυθότα λαμβανομένῳ, ἀληθὺς ἐν
 ἀνάγκῃ· τὴν δὲ κατὰ φασιν ὑπάρχον, ἢ ὑπάρξαι λέγου
 σαι τὸ μὴ ἐκ βιβλικός, ψεύδεσθαι· κατὰ δὲ τὸν μέλλον
 τα χρόνον, διακρίναι μὲν καὶ οὐτοι φησὶ τὰς καθ' ἑκάστη προ
 τήσεως, τὸ, πᾶς ἀληθὲς, καὶ τὸ ψευδὲς, οὐκ ἐπὶ μέντοι ὁμοίως
 ταῖς κατὰ τὸν σῆμα ὥτα χρόνον, ἢ τὸν παρεληλυθότα λαμ
 βανομένῳ· οὐ γὰρ ἐπὶ ὁρισμένως ἔστιν εἰπεῖν ποτὶρα μὴ
 αὐτῶν ἀληθὺς εἶναι, ποτὶρα δὲ ψεύδεσθαι, οὐπω τοῦ πράγμα
 τος ἐκ βιβλικότες, δυνάμενον μέντοι καὶ ἐκβῆναι, καὶ μὴ
 ἐκβῆναι· τοῦτο μέντοι τὸ θέρημα τὸ νῦν ὑπὸ τοῦ Ἀρι
 στοτέλους κινούμενον, δοκῇ μὲν ἔχει λογικόν, κατὰ ἀλή
 θειαν ὅτι πρὸς πάντας τὰ μόρια τῆς φιλοσοφίας ἔστιν ἀνάγ
 καὶ ὄν· κατὰ τὴν γὰρ τὴν ἡθικὴν φιλοσοφίαν πᾶσαι ἀνάγ
 κη προσλαμβάνουσιν, ὥς οὐ πάντες εἰσὶν, καὶ γίνονται ἐξ ἀ
 νάγκης, ἀλλ' ἔστι πῖνα καὶ ἐφ' ἡμῖν, ἐπεὶ πᾶς κύριος πράξεων
 πινῶν ὄντες, καὶ ἐφ' ἡμῖν ὄν ἐλέσθαι, ἢ μὴ ἐλέσθαι τὰ δὲ πι
 να, καὶ πράξαι, ἢ μὴ, ταῖς μὲν, ἐπαινεταῖς, ταῖς δὲ, ψεκταῖς
 εἶναι τῶν τε προσουρέσιων, καὶ τῶν πράξεων λέγομεν· καὶ
 προτρέπην μὴ οὐτὸν πέλας ἀξιοῦμεν ὑπὸ τὰς καλὰς, καὶ
 ἀγαθὰς πράξεις, ἀποτρέπην δὲ ἐκ τῶν ἐπαινετῶν· καὶ μέν
 τοι καὶ πρὸς φυσιολογίαν χρίσιμον φαίνεται τὸ θέρημα·
 ζητήσῃ γὰρ καὶ ὁ φυσιολόγος ἔπει πάντας ἐξ ἀνάγκης γίνε
 σθαι τὰ γινόμενα, εἴτε πῖνα ἀπὸ τύχης, καὶ ἐκ ταυτομάτου
 του· καὶ πρὸς τὴν λογικὴν μέθοδον ἀσάφως· αὐτὸ γοῶν
 τοῦτο ἔστι τὸ νῦν κινούμενον, εἴτε πᾶσα ἀντίφασις ἀφω

ἀπρὸς διορίσεις μέντοι λεγομένας προτάσεις, ἢ μὲν ὑπὸ
 τῆς ἀναγκάως, ἢ τῆς ἀδυνάτου ὕλης θεωρούσης, ὅτι κατὰ
 πάντα χρόνον ὁμοίως διαμερούσας τὸ, τε ἀληθές, καὶ τὸ ψευ-
 δὸς. ὑπὸ δὲ τῆς εὐδεχομένης, εἴτε σωματικῶς ὡς ἐλέ-
 γειν πρότερον, κατὰ πάντα χρόνον ὑπάρξει αὐταῖς τὸ συ-
 νκληθῆναι, καὶ οὐ κατὰ μὲν τὸν εἰς ὧτα εἰ τύχοι, σωματικῶς
 θύουσι, κατὰ δὲ τὸν παρεκληθῆναι, ἢ τὸν μέλλοντα, οὐχ οὐ-
 τως ἔχουσιν, εἴτε διαμεροῖς τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψευδὸς τῆς ἀ-
 διορίσεως ἀποφάσεως, οὐτῇ μερικῇ ἀποφάσει ταυτὸν φθιγ-
 γομένης, ἀλλὰ τῇ καθόλου, κατὰ πάντα πάλιν χρόνον ἔξε-
 σι τὸ ἀντιφάσκην πρὸς ἀλλήλας, παρεκλησίως τῇ τ' με-
 ρικῇ ἀποφάσει πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν ἀντίθεσι.
 Τῶν οὖν ἐρημένων τριῶν ἀντιθέσεων κατὰ πάντα χρόνον
 ὁμοίως ἔχουσιν, κατὰ τὸ ποιεῖν ἀντίφασιν, ἢ μὴ ποιεῖν,
 τὰς καθ' ἕκαστην προτάσεις φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ὑπὸ μὲν τῇ
 ἀναγκάως ὕλης, καὶ τῆς ἀδυνάτου, διαμερῆν ὁμοίως ταῖς
 ἄλλαις κατὰ πάντα χρόνον ὀρισμένως τὸ ἀληθές, καὶ τὸ
 ψευδὸς. κατὰ μὲν γὰρ τὴν ἀναγκάως ὕλην, τὴν μὲν
 κατὰφασιν ἀληθεύειν ἀνάγκη, τὴν ἀναγκάως ὑπάρχον ὑ-
 πάρχον λέγουσαν, τὴν δὲ ἀπόφασιν ψευδεῖναι, ἅτε ἀνα-
 ρεῦσαι τὴν ἀναγκάως ὑπάρχον. κατὰ δὲ τὴν ἀδυνά-
 του, τὴν μὲν κατὰφασιν ψευδεῖναι, τὴν ἀδυνάτου ὑπάρχον
 λέγουσαν. τὴν δὲ ἀπόφασιν ἅτε ἀναρρεῖν αὐτὸ, ἀλη-
 θεύειν. κατὰ δὲ γὰρ τὴν εὐδεχομένην ὕλην, οὐκ ἐπὶ φησὶν ὁ
 ὁμοίως αὐταῖς ἔχειν κατὰ πάντα χρόνον λαμβανομένας
 πρὸς τὴν διαμερίσιν τοῦ τε ἀληθοῦς, καὶ τοῦ ψευδοῦς. ὑπὸ μὲν
 γὰρ τοῦ παρεκληθῆναι, καὶ τοῦ εἰς ὧτα, ἅτε δὴ τοῦ πράγ-
 ματος ἐκβεβηκότος, πᾶσι οὐ ὁ λόγος, φανερὸν εἶναι τῇ κα-
 θ' ἕκαστην προτάσει τὴν τε ἀληθεύουσαν, καὶ τὴν ψευδεῖναι
 μέντω. ἢ γὰρ τύχοι λουόμενος, ἢ λουόμενος χεῖς ὁ Σωκράτης

χρόνον ὁμοίως ἔχεν φησὶ πρὸς τὸ διαμεῖναι τὸ ἀληθές, καὶ
 τὸ ψεύδους, ἢ συναληθεύειν, λέγω δὴ τὰς τε διαγωνίους,
 καὶ τὰς ἀπρὸς διορίσεις. τὰς δὲ καθ' ἕκαστα, οὐκ ἔπ.
 Γινώσκω δὲ ἡμῖν ὁ λόγος ὑπὸ μίας τῇν ἑρμηνείαν τριῶν
 ἀντιθέσεων, ἵνα καὶ ὅπῃ διαφερόσιν αὐτῶν κατὰ τὸν ἑρμ
 μένον τρόπον αἱ καθ' ἕκαστα προτάσεις, γίνονται φανερόν,
 τῇν αὐτῶν ἀρμολογίᾳ δηλονότι δυνάμεναι πρὸς τὴν
 δίσκρυσιν τῇν καθ' ἕκαστα προτάσεων, ἀπὸ τῇν λοιπῶν
 δύο ἀντιθέσεων. εἰληθώσαν οὖν ἢ τε μόρικη κατὰ φασ
 σις, καὶ ἢ καθόλου ἀπόφασις. ταῦτα τοίνυν ἑμὲν κατὰ
 τὴν ἀναγκαίαν ὕλην λαμβάνοις, αἱ τὴν μὲν κατὰ φασ
 σιν ἀληθεύουσιν ἐν ῥήσιν, τὴν δὲ ἀπόφασιν ψευδομένῃ.
 ἢ δὲ κατὰ τὴν ἀδυνάτον, τὴν μὲν κατὰ φασιν ψευδομέ
 νῃ, τὴν δὲ ἀπόφασιν ἀληθεύουσιν. ὑπὸ δὲ τῆς οὐδε
 μένης, τὴν μὲν κατὰ φασιν, ἃ πᾶσι μέρουσιν εἶναι τὸ οὐδε
 χόμῳ λέγουσαν, ὥς πορ καὶ πέφυκεν ὑπάρχην, ἀληθ
 εύουσιν πάλιν ἐν ῥήσιν. τὴν δὲ ἀπόφασιν, παντὶ ῥῶς
 ἀναρροῦσαν τὸ οὐδε χόμῳ, τὸ πᾶσι μέρουσιν ὑπάρ
 χην, πᾶσι δὲ μὴ ὑπάρχην, ἐξ ἀνάγκης, ψευδομένῃ. ὥς
 πορ ῥῶ κατὰ τὸν οὐδεῶτα χρόνον, τὸ μὲν πᾶσι ἀνθρώπος
 λευκός ἐστιν, ἀληθές. τὸ δὲ οὐδεὶς ἀνθρώπος λευκός ἐστι, ψεύ
 δους, οὕτω καὶ ὑπὸ τοῦ περιληλυθότος, τὸ μὲν πᾶσι ἀνθρώ
 πος λευκός ἐστίν, ἀληθές. τὸ δὲ οὐδεὶς ἀνθρώπος λευκός ἐστίν,
 ψεύδους. καὶ ὑπὸ τοῦ μέλλοντος ὡσαύτως. τὸ μὲν πᾶσι ἀν
 θρώπος λευκός ἐστίν, ἀληθές. τὸ δὲ οὐδεὶς ἀνθρώπος λευκός
 ἐστίν, ψεύδους. ὁ δὲ αὐτὸς δηλονότι λόγος ἀρμολογίᾳ καὶ ὑπὸ
 τῆς ἐπίρας τῇν διαγωνίᾳ ἀντιθέσεως, πᾶς καὶ οὐ
 πᾶς. καὶ ῥῶ ἐκέννη τὰ μόρια καθ' οἷον ἀν' ὕλην λευθῶσι,
 παρὰ πλησίως ἔχοντα κατὰ πᾶν χρόνον, πρὸς τὸ δια
 μεῖναι τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψεύδους καταλαμβάνονται. καὶ τὰς

χῆσαι, καὶ ὡς ὑπὸ τοῦ ἐρημένου παρεκδιζήματος τοῦ, ἔσιν
 ἰμάτιον λυκόν, καὶ οὐκ ἔσιν ἰμάτιον λυκόν. δῶκα τὸν
 ᾧ ἀνθρώπου μὲν ἐσθῆτος ἔτυχεν ὄντος λυκοῦ, ἵππου
 δὲ μὴ λυκοῦ, ἀμφοτέρως τὴν ἀληθείην τὰς προτάσεις, καὶ
 ἀμφοτέρως ψεύδεσθαι, καὶ τὴν μὲν, ψεύδεσθαι, τὴν δὲ,
 ἀληθεύειν.

- » Εἰ μὲν οὖν τῇ ὄντων καὶ λεγομένων ἀνάγκη τὴν κα
 » τὰ φασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν, ἀληθὴ ἢ ψευδῆ εἶναι. καὶ ὑπὸ μὲν
 » τῆ καθόλου ὡς καθόλου, ἀπὸ τῆ μὲν ἀληθείᾳ, τῇ δὲ ψευδῆ εἶναι, καὶ
 » ὑπὸ τῇ καθέκαστα, ὡς πρὸς εἴρηται. ὑπὸ δὲ τῇ καθόλου μὴ
 » καθόλου λεχέντων, ἔκ ἀνάγκη. εἴρηται δὲ καὶ πόδε τούτῳ
 » των. ὑπὸ δὲ τῇ καθέκαστα καὶ μέλλοντων, οὐχ ὁμοίως.

Παραδόντες ἡμῖν διὰ τῇ προλαβόντων ὁ ἄριστοτέλης
 τὴν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεων διαίρεσιν, καὶ δια-
 κρίνας τὰς τε σωματικὰς ἀληθείας, ἢ συμπύδουσαι ποτε δῶκα
 μένας προτάσεις, καὶ τὰς ἀπὸ διαφύσεως τὴν ἀληθείαν, καὶ
 τὸ ψεύδος, διὰ τούτων προστίθησι τὴν ἀπὸ τοῦ κατηγο-
 ρουμένου γινόμεναι ἐν αὐταῖς διαφορὰς, πρὸς τὸ διαφύ-
 πάλιν, ἢ μὴ διαφύειν τὴν ἀληθείαν, καὶ τὸ ψεύδος. Εἰπεῖ
 ᾧ τὸ κατηγορούμενον ἐν ταῖς προτάσεσι, ἔνθα εἶναι ἄ-
 ναγκαῖον, τὸ δὲ ἔνθα χρόνον ἐλέγχον προσημειωμένην, τὸν
 δὲ χρόνον τριχῇ διαφύμενον, ἢς τε τὸ παρεληλυθός, καὶ τὸ
 ἐνέσθες, καὶ τὸ μέλλον, ἀνάγκη τῇ προτάσεων ἐκαστῇ
 καθ' ἑαυτῇ τριῶν λαμβάνεσθαι χρόνων. Τετάρτων
 τοίνυν οὐσῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιθέσεων κατὰ τὴν
 ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου διαίρεσιν, δύο μὲν τῇ διαγω-
 νίαν, τῆς πᾶς πρὸς τὴν οὐ πᾶς, καὶ τῆς τῆς πρὸς τὴν οὐ
 δὲ, τρίτης δὲ τῆς τῇ ἀπροσδιορίστων, καὶ ὑπὸ ταύταις,
 τῆς τῇ καθ' ἑκάστη πᾶν προσεκπικῶς, τὰ μὲν τρία
 τῇ ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιθέσεων ἑκάστη, κατὰ πάντας

τίω πρότεσιν, ταῦτα διακεκρίσθαι ἀλλήλων ἀνάγκη, ὥς
 πορ ὡπὶ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τοῦ ἵππου ἐλέγχουσιν. ἐφ' ᾧ δὲ
 διωατὸν μίαν εἶναι τίω πρότεσιν, ταῦτα εἶσοτε μὲν, καὶ
 καθόλου, πάντως δὲ κατὰ μέρος καταφάσκειναι ἀλλή
 λων ἀνάγκη. ὅσον, ὥς ἀνθρώπος ἐλέγχουσιν ὡπὶ τοῦ ζώου,
 καὶ λογικοῦ, καὶ θνητοῦ, καὶ πάντων ἀπλῶς τῇν πρὸς συμ
 πλήρωσιν εἰς πινος ὀρισμοῦ παραλαμβανομένων, τού
 των ὅσον τοῦ τε ὀριστικοῦ πράγματος καθόλου κατη
 γορεύουσιν, καὶ καθ' ἕκαστον τὸν αὐτὸν ὀρισμὸν ἀποσυν
 πληρουμένων, κατὰ μέρος καταφάσκειναι ἀνάγκη. ἐπεὶ
 ὅσον τὸ ζῶον κατὰ παντὸς ἀνθρώπου κατηγορεῖται, καὶ τὸ
 λογικὸν ὡσαύτως, δῆλον ὅτι ἀνάγκη ἐκάτερον αὐτῶν τοῦ
 ἑτέρου κατηγορεῖναι κατὰ μέρος. καὶ ὅσον τὸ λογικὸν ζῶον,
 καὶ τὸ ζῶον λογικόν. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος, καὶ ὡπὶ τοῦ ζώου, καὶ
 τοῦ θνητοῦ. καὶ ὅσον τὸν θνητὸν ζῶον, καὶ τὸ ζῶον θνητόν. καὶ
 λογικόν, καὶ θνητόν. καὶ ὅσον τὸ λογικὸν θνητόν, καὶ τὸ θνητὸν
 λογικόν, εἰ καὶ πινὰ τούτων ἀληθῆ ἦναι διὰ τὸ καθόλου
 συμβαίνει. ταῦτα οὐκ αὐτὸς σωπτίμως εἰδέχτο ἡ πῶν.

- » Οὐ γάρ ἐστὶ τις ἀνθρώπος ἵππος. ὅπως δὲ καὶ τοῦτο τὸ
 θεώρημα συμβάλλεται πρὸς τὴν τῆς κυρίως λεγομένης
 » ἀντιφάσεως θεώριαν, διδασκὼν ἐπιγὰρ. ὥς τε οὐδὲ
 » εἰ ταῦταις ἀνάγκη τίω μὲν, ἀληθῆ, τίω δὲ, ψευδῆ ἀντί
 » φασιν ἦναι. ταυτὸν λέγων τῶ, ὥς τε οὐδὲ εἰ ταῖς τοιαύ
 » ταις ἀντιφάσεσι ταῖς ὁμώνυμοις χρωμέναις ὑποκειμένων,
 ἢ κατηχευμένων, ἀνάγκη τίω μὲν, τῇν πρατάσεων ψεύ
 δεῖναι, τίω δὲ, ἀληθεῖν. καὶ τοῦτο ἡκότως. ἐπεὶ πορ εἰδὲν
 κωλύει τῇν ὑπὸ τῆς ὁμώνυμου φωνῆς σημανομένων δια
 φόρων πραγμάτων τὸ μὲν, μετέχεν τοῦ κοινῶς αὐτῶν
 κατηγορεθῆναι. τὸ δὲ, μὴ μετέχεν, ὥς πορ ἐλέγχουσιν ὡπὶ
 τοῦ, Αἴσα ἐμονομάχισεν Ἐκτερι, καὶ Αἴσα οὐκ ἐμονομά

καὶ ἡ σημαίνουσι, ἢ ὡς σημαίνουσι, ἢ πολλὰ, δὴ ἵλον ὅτι καὶ ἡ ἡρ
 μένη πρότασις ἢ ἐπὶ ἰμάτιον λευκόν, ἢ τῇ ἀσήμεν ἔσται, ἢ
 τῇ σημαντικῶν. καὶ ἡ τῇ ὡς τι σημαίνουσιν, ἢ τῇ πολ
 λὰ, καὶ μὴ ὡς. ἐληλεγμένον τοίνυν τοῦ ὡς τι αὐτὴν σημαί
 νουσι, τὸ ἔπρον τ' λοιπὸν δύο καταλείπεσθαι ἀνάγκη. ἀλλὰ
 μὴ τὸ μὴ δὲν σημαίνουσι αὐτὴν, ἀλλ' ὅτι καὶ τοῦ πλήθους τῆς
 διαρίσεως ὡς ἐκείνη παρήλπηται καὶ τοῦτο ὡς τῇ ἐξετάσει
 τοῦ θεωρήματος. μόνως ἄρα πολλὰ σημαίνουσι, καὶ δοκῇ
 κατὰ τὴν φωνὴν μία εἶναι ἢ πρότασις, τῷ τὸν ὑποκείμε
 νον ὡς εἶναι δοκεῖν, διὰ τὸ ὡς εἶναι ὄνομα τῇ πληθύνον
 σημαίνοντων. οἷον, τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τοῦ ἵππου σημα
 ντικὸν τὸ ἰμάτιον. τὸ δὲ. οὐ γάρ ἐστι τις ἀνθρώπος ἵππος.
 ἡρῶμαι μοι δοκῇ διὰ τὸ δυνάσθαι ποιεῖν καὶ τὴν οὕτω λαμ
 βανομένην πρότασιν μὴ πολλὰ σημαίνουσι, ἀλλὰ ὡς, ὅταν
 τοῖς ὡς τινι ὀρισμῷ παρεχόμενοις πλείοσι πράγ
 μασι, τῷ π' γένεσθαι, καὶ ταῖς διαφοραῖς, ὡς τίς ὄνομα
 θῇ τὸ τυχόν. κηδὼν γὰρ τῷ ζῳῷ, τῷ λογικῷ, τῷ θνητῷ, τῷ
 νοῦ καὶ ὑψηλῆς δεκτικῷ, κοινὸν ὄνομα, ὡς πρὸ ἐλαβῶν ὁ
 Ἀριστοτέλης, ἰμάτιον. ἄρ' οὐκ ὅταν ἡ πόσις ἐπὶ ἰμάτιον
 λευκόν, οὐ μίαν, ἀλλὰ πολλὰς φήσομεν εἶναι ταύτην τὴν
 πρότασιν; οὐδαμῶς, ἐπεὶ δὲ ἐκ πάντων, οἷς κηται τὸ ἰμά
 τιον ὄνομα, μία τις φύσις ἢ τοῦ ἀνθρώπου συμπληροῦται,
 καὶ ταυτὸν ἐπὶ τὸ εἶπεῖν, ἐπὶ ἰμάτιον λευκόν, καὶ ἐπὶ ζῶον λο
 γικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ὑψηλῆς δεκτικόν, λευκόν. τοῦτο δὲ
 ταυτὸν τῷ ἐπὶ, ἀνθρώπου λευκός. ὡς τε ἐκ ἀνέλοι πλείους
 πρότασις ὁ ὡς τι κατηγορῶν τοῦ τιθεμένου ὀνόματος κοι
 νῶς ὡς ἅπασι τοῖς συμπληροῦσι τὸν αὐτὸν ὀρισμόν. τίς
 οὐκ ὁ διορισμός τῇ πρότασιν, ἐφ' ᾧ οὐκ ὡς δέχεται τὸ
 τίς αὐτῆς ὄνομα μίαν ὁρᾶσθαι πρότασιν, καὶ ἐφ' ᾧ
 δυνάτον. ὅτι ἐφ' ᾧ μὲν οὐκ ὡς δέχεται μίαν γενέσθαι
 τὴν

σίασ' τὸ θεώρημα παραδιδόνες· μίαν γὰρ ἡνάγκησι πρὸς
 ταῖς τῶν ἐνὶ χρωμένῳ κατὰ τὸ σημαίνοντα ὑποκειμέ-
 νῳ, καὶ ἐνὶ κατηγορουμένῳ, εἴτε καθόλου ὡς καθόλου εἴη, εἴ-
 τε μὴ ὁμοίως· τοῦτέστιν, εἴτε μορική, εἴτε καὶ ἀπροσδιορί-
 στος, ἢ καὶ καθ' ἕκαστα, ἢ καὶ μὴ τίθεται τῇ καθ' ἕκαστα πα-
 ραδείγματι διὰ τούτων· τῶν γοῶν, εἰς ἀνθρώπου λευκοῦς,
 πρότασιν μίαν εἶναι φάμεν, εἰ τὸ, τε ἀνθρώπου, μίαν τι-
 νὰ φύσιν σημαίνει, καὶ τὸ λευκὸν μὴ ὁμώνυμον λαμβάνοι-
 μεν, ἀλλὰ πινὸς ὀρισμένου δηλωτικόν· ἡ δὲ ὁμώνυμον εἴη
 τὸ ὑποκείμενον ἐν τῇ προτάσει, ἢ τὸ κατηγορούμενον, ἔκτε-
 μίαν εἶναι τῶν προτάσεων φάμεν, ἀλλὰ τοσαύτας, ὅσ' ἂν πο-
 τε ἂν εἴη τὰ σημαίνοντα ὑπὸ τῆς παρεκληφθῆσης ὁμών-
 υμου φωνῆς· ἡ γοῶν ὅπου αὐτὸς φησιν ὄνομα θέμεν τῷ
 τε ἀνθρώπῳ, καὶ τῷ ἵππῳ, τὸ ἱμάπον· ἐπείτα λέγομεν,
 ἱμάπον λευκὸν εἶναι, οὐδὲν ἄλλο λέγομεν, ἢ ὅτι εἰς ἵππος,
 καὶ ἀνθρώπου λευκοῦς, καὶ ἐν ταῦτά μιν, ὃ καὶ συμπλεκτι-
 κὸς σωδίσμος φαντασίαν παρέχει τοῦ μίαν τῶν πρὸς
 ταῖς εἶναι, σωδίστην δοκῶν τὸν ἀνθρώπου, καὶ τὸν ἵππου·
 εἰ δὲ τὸν σωδίσμον ἀφελόντες εἴπομεν, εἰς ἵππος λευ-
 κὸς, εἰς ἀνθρώπου λευκὸς, οὐδὲ μία φαντασία τοῦ μίαν
 εἶναι τῶν προτάσεων ὑποληφθήσεται· ἡ οὖν αἰ οὕτω λέγο-
 μεθα προτάσεις ὁμολογουμένως πολλαί, δηλονότι καὶ ἡ
 τῶν αὐτῆν ταύτας ἔχουσα δυνάμιν, ἢ ἐποῦσα, εἰς ἱμά-
 πον λευκὸν, ὡς ἐκάλεσε πρώτην, ὡς ἐκ ταύτης μεταβίβας
 ὡς τὰς διαφόρους ὁμολογουμένως ὑποκειμένοις χρωμέ-
 νας· ἢ τοι οὐδὲν, ἢ πολλαί σημαίνει· ἐν μὲν γὰρ σημαί-
 νων αὐτῶν οὐ διωκτὸν, ὡς ἐδήλωσεν ἡ ἑς τὰ σημαίνοντα
 τῆς ὁμώνυμου φωνῆς τοῦ ἱματίου λέγω διαίρεσις· ἐπεὶ
 δὲ ἀνάγκη πάσαις φωνῇν ἢ ἄσημον εἶναι, ἢ σημαίνειν τι,

ὅτι αὐτοὺς τοὺς μερικαίως προτάσισιν, ὅπου σημαίνει αὐτῷ
τὸ . καὶ διὰ τί . καὶ τὸ , ποτὶ δὲ ἀληθείας, ἢ ψευδῆς . ποτὶ
τῇ ἀπροσδιορίστων προτάσεων καὶ αὐτὸ λέγεται . κατὰ
τῶν λοιπὰς τῇ ὑλῶν παρὰ τὴν ἐνδεχομένῳ, λέγω
δὲ τὴν τε ἀσφαλίαν, καὶ τὴν ἀδυναμίαν, διαφανοῦσιν καὶ
αὐταὶ τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψευδές .

Μία δὲ ἐστὶ κατὰφασις καὶ ἀπὸφασις, ἢ ὡς καθ' ἑαυτὴν
σημαίνουσα, ἢ καθόλου ὄντος ὡς καθόλου, ἢ μὴ ὁμοίως ὄντος
πᾶς ἀνθρώπος λευκός ἐστιν, ἢ πᾶς ἀνθρώπος λευκός ἐστίν·
ἐστὶν ἀνθρώπος λευκός, ἢ ἐστὶν ἀνθρώπος λευκός. ἢ δὲ ἴς ἀν-
θρώπος λευκός ἐστὶ, τίς ἀνθρώπος λευκός ἐστίν. εἰ τὸ λευκὸν
ὡς σημαίνει . εἰ δὲ δύσιν ὡς ὄνομα κείται, ἐξ ὧν μὴ ἐστὶν ἐν, ἢ
μία κατὰφασις ἢ ἀπὸφασις μία . ὄντος ἢ τις θεὸς τὸ ὄντο
μαίματον ἢ ἵππου καὶ ἀνθρώπου. τὸ ἐστὶν ἰμάτιον λευκόν, αὐ-
τὸ οὐ μία κατὰφασις, οὐδὲ ἀπὸφασις μία. ἢ δὲ διὰ
φύσιν τοῦ ἡπεῖν . ὅτι ἐστὶν ἀνθρώπος καὶ ἵππος λευκός. τοῦ
το δὲ ἢ διὰ διαφορὰν τοῦ ἡπεῖν, ἐστὶν ἀνθρώπος λευκός, καὶ
ἐστὶν ἵππος λευκός . εἰ δὲ αὐταὶ πολλὰ σημαίνουσι καὶ ἑστὶ
πολλὰ, δὴ ἵππον ὅτι καὶ ἡ πρώτη, ἢ τοὶ πολλὰ, ἢ ἢ δὲ σημαίνει·
οὐ γὰρ ἐστὶ τις ἀνθρώπος ἵππος. ὡς τε ἢ δὲ ἐν ταύταις ἀνάγ-
νη τὴν μὲν, ἀληθῆ, τὴν δὲ, ψευδῆ ἀπίφασιν εἶναι.

Προσηλὼν ὅτι τῇ μιᾷ καταφάσει μία μάχεται ἀπὸφα-
σις, τίς ποτὶ ἐστὶν ἢ μία κατὰφασις, καὶ ἡ μία ἀπὸφασις
προσηλὼσι διὰ τούτων, ἢ δὲ μὴ καὶ διὰ τῇ προλαβόντων
παράδους ἡμῖν τὴν ποτὶ τούτων ἐννοίαν, δι' ὧν ἐλέγην .

Ἐστὶ δὲ ἓς λόγος ἀποφαντικός ἢ ὅ ἐν δηλῶν, ἢ ὁ σωδίσμῳ
ἢ πολλοὶ δὲ, οἱ πολλὰ, καὶ μὴ ἐν, ἢ οἱ ἀσωδῆς τοι . ἀλλ' ἐν
ἐκείνοις μὲν, ἀντιθέμενος τὴν διαφορὰν τοῦ τε ἐνός, καὶ
τῇ πολλῶν λόγων, ἐν ταύτῃ δὲ μετὰ πλείονος ἐπεξήρατο .

ἄνθρωπος ποῦ περὶ τῆς, τίς ἂν ὑποπίδυσθαι ἀπόφασιν εἶ
 ναι, τὴν ἵππος οὐ ποῦ περὶ τῆς; δὴλον ὅτι, ἢ μὲν ὄντως
 οὐσα ἀπόφασις τῆς ἀνθρώπου ποῦ περὶ τῆς, ἔστιν ἡ ἀνθρώπου
 οὐ ποῦ περὶ τῆς· ἢ δὲ ἵππος οὐ ποῦ περὶ τῆς, ἐξήλασται αὐτῆς
 κατὰ τὸν ὑποκείμενον ὅρον. ταῦτα διὰ μέσου ἐπὶ ὧν, προ
 τίθωσι τὰ λοιπὰ τῇν προτάσεων παραδείγματα, λέγων,
 τῇ δὲ πᾶς ἄνθρωπος λυκός, ἀντίκεινθ' δηλονότι, τοῦτο ὅτι
 ἐξώσθαι δι' προσυπακούειν, ἢ οὐ πᾶς ἄνθρωπος λυκός. τῇ
 δὲ τίς ἄνθρωπος λυκός, ἢ οὐδεὶς ἄνθρωπος λυκός. τῇ δὲ
 ἔστιν ἄνθρωπος λυκός, ἢ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λυκός. ἂν δη
 λονότι αἱ μὲν εἰσι προσδιωρισμέναι, αἱ δὲ, ἀπροσδιορίστοι.
 ἔτα συμπραϊνόμενος τὰ διὰ τοῦ πορίσματος ἑρμηνεία,
 φησὶν. Ὅτι μὲν οὐ μίᾳ κατὰφασις μιᾷ ἀποφάσει
 ἀντίκειται ἀντιφατικῶς, καὶ πίνοντες εἰσὶν αὐταί, ἔρηται.
 Πᾶσι ὅτι ἐπεξήλασε τοῖς εἰδέναι τῇν προτάσεων, τῶν τε καθ'
 ἑκάστη, καὶ τῇν προσδιωρισμένων, καὶ ἐπὶ τῇν ἀπροσδιορί
 στων. καὶ ὑπὸ πασῶν ἐδήξει τοῦτο συμβαῖνον. καὶ τὰ λοι
 πὰ δὲ τῇν ἑρμηνείων, ποῦ τῇν ὅτι πᾶς προτάσεων ἀντιθέ
 σις συμπαραινόμενος, ἐπὶ γὰρ. Καὶ ὅτι αἱ ὁρμηταί,
 ἄλλαι. λέγει δὲ ἄλλαι. παρὰ τὰς ἀντιφατικῶς ἀντικη
 μένας δηλονότι. Καὶ πίνοντες εἰσὶν αὐταί. κατὰ κοινού
 καὶ ὁρμηταί, καὶ ὑπὸ τῇν ἐφεξῆς ἐρητισμένων ὑπακουόμε
 νου τοῦ ἑρηται. Καὶ ὅτι οὐ πᾶσα ἀληθὴς ἢ ψευδὴς φη
 σὶν ἀντίφασις. τοῦτο δὲ πὶ αὐτὸ σημαίνει, φέρεται τις εἰ
 πομεν, ὅτι τῆς κοινότερον λεγομένης ἀντιφάσεως, καὶ ση
 μαινούσης τὴν τυχοῦσαν ἀντίθεσιν τῇ κατὰφάσεως πρὸς
 τὴν ἀπόφασιν τῇν τοῖς αὐτοῖς ἑροῖς χρωμένων, ὅτι πᾶν τοῖς
 φησὶ τὰ μέρη διαιρεῖν τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψευδές. ἔρηται
 δὲ τοῦτο, τῇν ἀπροσδιορίστων προτάσεων χάριν, ὥς ἡ εἰς
 σωαληθύνειν ὑπὸ τῆς ὁρμηταί ὅτι λεγομένης ὕλης, διὰ τὸ συμφέρεται.

ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, τοῦ ὑποκειμένου. προέφηται ὅτι πολλὰ
 κίς ὅτι καὶ ὑποκειμένου τῷ αὐτῷ, καὶ κατηγορουμένου χρο-
 νῶν ἀνέχρηται τὰς ἀντιφαστικὰς ἀντικειμένας ἀλλήλων
 πρωτάσεις, ἡτοι ὡς πορ ἀνταμιμνήσκων ἡμᾶς τῆς χρονομέ-
 νης ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου διαυρέσειως τῇ πρωτάσει, ἡ τ
 καθ' ἕκαστα πνὸς φησίν, ἡ ἀπὸ τῇ καθόλου πνὸς, ἡ ὡς κα-
 θόλου, ἡ ὡς μὴ καθόλου, λίγοι δ' αὖ τὸ μὲν, ἡ τῇ καθ' ἕκα-
 στα, πᾶσι τῆς ἀντιθέσεως τῇ καθ' ἕκαστα δηλονότι πρωτά-
 σεων, τὸ δὲ ἡ ἀπὸ τῇ καθόλου πνὸς, πᾶσι πασῶν ἁπλῶς
 τῇ καθολικῇ ὑποκειμένου χρομένων, καὶ τούτων τὸ μὲν
 ἡ ὡς καθόλου, πᾶσι τῇ προσδιωρισμένων, τὸ δὲ ἡ ὡς μὴ
 καθόλου, πᾶσι τῇ ἀπροσδιορίζων, ἡτοι τ καθ' ἕκαστα πα-
 ραδείγματα παραθέμενος διὰ τοῦ ὅσον, ἐστὶ Σωκράτης
 λυκός, οὐκ ἐστὶ Σωκράτης λυκός: πρὶν ταῦτ' ἄλλων προ-
 τάσεων παραδείγματα ἐπαγαγεῖν, ἐξηγεῖται πρὸς τίνος
 διακρίσιν εἶρηται τὸ εἶναι τὸ αὐτὸ ἀποφῆσαι τὴν ἀπόφασ-
 σιν, ὅπορ κατέφησιν ἡ κατέφασσε, καὶ φησίν. Εἰ δὲ
 ἄλλο π' ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, ἡ ἀπ' ἄλλου τὸ αὐτὸ, οὐχ ἡ ἀντικει-
 μένη, ἀλλ' ἐστὶ ἐκείνης ἐτέρα. Τοῦτο δὲ ἐστὶν ὅτι εἰς ἄλλο
 π' ἀποφῆσιν ἡ ἀπέφασσε κατηγορούμενον, καὶ μὴ ὁ κατέφη-
 σεν ἡ κατέφασσε, ὅσον τῆς κατεφάσεως ἐπ' οὐσης. ἀν-
 θρώπος λυκός ἐστιν, ἡ ἀπόφασσις εἰ ἦποι, ἀνθρώπος δὲ
 καιὸς οὐκ ἐστιν, οὐκ ἐστὶ αὕτη τῆς ἐρημένης κατεφάσεως
 ἡ ἀπόφασσις, ἀλλ' ἐτέρα παρ' ἐκείνην. ἡ μὲν ὅρ' ἀπόφασ-
 σις αὐτῆς, ἐστὶ ἡ ἀνθρώπος λυκός οὐκ ἐστιν, ἡ δὲ ἀνθρώπος
 δίκαιος οὐκ ἐστὶ, κατὰ τὸ κατηγορούμενον διαφέρει τῆς,
 ἀνθρώπος λυκός οὐκ ἐστιν. ὁμοίως δὲ καὶ ἀπὸ ἐτέρου πνὸς
 ὑποκειμένου ἀποφῆσιν τὸ κατηγορούμενον ἡ ἀπόφασσις, καὶ
 μὴ ἀπ' ἐκείνου, οὐ κατέφασεν αὐτὸ ἡ κατέφασσε, οὐκ ἐστὶ
 πάλιν αὕτη τῆς κατεφάσεως ἐκείνης ἀπόφασσις. τῆς ὅρ'

20 πνός, ἢ ἀπὸ τῆ καθόλου πνός ὡς καθόλου, ἢ ὡς μὴ καθόλου.
 21 λέγω δὲ ὅτιον, ἐστὶ Σώκράτης λυκούος. ἔκ ἐστὶ Σώκράτης λυ-
 22 κός. ἐὰν δὲ ἄλλο τι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἀπ' ἄλλου τὸ αὐτὸ, ἔχ-
 23 ῃ ἀντικείμενη, ἀλλ' ἔσται ἐκείνης εἰτίας. τῇ δὲ, πᾶς ἀνθρώ-
 24 πος λυκούος. ἢ οὐ πᾶς ἀνθρώπος λυκούος. τῇ δὲ, πῶς ἀνθρώ-
 25 πος λυκούος. ἢ οὐδεὶς ἀνθρώπος λυκούος. τῇ δὲ, ἐστὶν ἀνθρώ-
 26 πος λυκούος, ἢ ἔκ ἐστιν ἀνθρώπος λυκούος. ὅτι μὲν οὖν μία
 27 καταφασίς μιᾷ ἀποφάσει ἀντίκειται ἀντιφατικῶς, καὶ
 28 τίνες ἔστιν αὐταί. καὶ ὅτι αἱ εἰσὶν αἱ ἄλλαι, καὶ τίνες ἔστιν
 29 αὐταί, εἴρηται. καὶ ὅτι οὐ πᾶσα ἀληθὴς, ἢ ψευδὴς ἀντίφα-
 30 σις. καὶ διὰ τῆ, καὶ πότε ἀληθὴς ἢ ψευδὴς.

Πάσαις ἐξεληθὼν ταῖς ἀντιθέσεσι τὰ προτάσεων ὁ Ἀρισ-
 31 τοτέλης, ὡς πρὸς ὁρισμὸν πτωχότητος, καὶ παρὰ διδῶσιν ἡ-
 32 μῖν διὰ τούτων, ὅτι τῇ μιᾷ καταφάσει μιᾷ μόνῳ ἀπὸ
 33 φασιν μάχεσθαι δυνάτον. πλείους δὲ μίαις, ἀδυνάτον.
 34 πῶς ἔστιν διὰ τὰ προσηρημένον τοῦτο σιωπᾶσθαι; φησόμεν,
 35 ἢ ὅτι τῇ καθόλου ὡς καθόλου καταφάσει δύο μάχεσθαι ἀν-
 36 τιφάσεως ἐδόκειν, ἢ τι καθόλου ὡς καθόλου, καὶ ἢ κατὰ μέ-
 37 ρος. ὡς ἢ μὴ κατὰ μέρος, ἀλλ' ἀντιφάσκουσα τῷ ὄντι πρὸς
 38 αὐτὴν. ἢ δὲ καθόλου, συμπευδομένη αὐτῇ κατὰ τὴν εἰς δι-
 39 χομένην ὕλην ἐφαρῆτο. τὴν αὐτὴν δὲ τρόπον καὶ μορφήν
 40 καταφάσει, δύο μὲν ἐδόκειν μάχεσθαι ἀποφάσεως αἱ
 41 προσηρημέναι. τούτων δὲ ἡ μὲν καθόλου, ὄντως ἐμάχετο
 42 πρὸς αὐτὴν, ὡς αἰεὶ διαίρεσα μετ' αὐτῆς τό, τι ἀληθὲς, καὶ
 43 τὸ ψευδές. ἢ ὁ μορφή, σωτρίεχτος πρὸς αὐτὴν, ὡς τὸ εἶ-
 44 δεχομένης ὕλης καπιλαμβάετο. πῦτο ἔστι παρὰ διδῶς
 45 ἡμῖν ὅτι μία ἀποφασίς μιᾷ καταφάσει, καὶ τὴν αἰτίαν
 46 ἐπαγών τὴ συμβαίνοντες, τὸ ὅτι αὐτὸ φησὶν ἀποφῆσαι
 47 διὰ τὴν ἀποφασιν, ὅτι κατὰ φησὶν ἢ κατὰ φασίς, καὶ
 48 ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, λέγει δὲ τὸ αὐτὸ μὲν, τὸ κατηγορούμενον,

πρὸς ἀλλήλας κατὰ τὴν κυρίως λεγομένην ἀντίφασιν .
 μετὰ δὲ καὶ τὰς ὑποχρηστικὰς, δι' ὧν κατεσκευάσθη ὡς συ-
 ναληθύνουσιν αἱ ἀπροσδιόριστοι προτάσεις, ἐφιστάμενοι καὶ αὐ-
 τὰς ὡς πρὸς τὴν οὐκ ἐξέτι πᾶσαν ἀλήθειαν διὰ τὸ τὴν
 ἀπόφασιν τὴν ἀπροσδιόριστον μὴ δοκεῖν τῇ κατὰ μέρος,
 ἀλλὰ τῇ καθόλου σωτηρίᾳ, τοῖς ἐξαίφνης φησὶν ἀκούου-
 σι . λέγει δὲ τὸ ἐξαίφνης, ἀντί τοῦ κατὰ πρῶτην προσβο-
 λῶν, καὶ ἀπορρίπτει πᾶν, καὶ ἀβασανίστως ἀποπονέσθαι δό-
 ξει τὸ παραδεδομένον πρὸς τὴν ἀπροσδιόριστον θεωρίαν,
 διὰ τὸ δοκεῖν τὴν οὐκ εἶναι ἀνθρώπου λυγρὴν, ἀπροσδιόρι-
 ριστον οὖσαν ἀπόφασιν ταυτὸν σημαίνειν τῇ, οὐδὲν εἶναι ἀν-
 θρώπου λυγρὸν . ὅπου εἰ μὴ κατὰ ἀλήθειαν οὕτως ἔχει,
 τῆς ἀπροσδιόριστου καταφάσεως ἀναμφισβητήτως αἰ-
 σωτηριεχοῦσης τῇ μορτικῇ καταφάσει, πάντως ἀνδιόρου
 αἰετοῦ, τε ἀληθές, καὶ τὸ ψευδὲς αἱ ἀπροσδιόριστοι προτά-
 σεις, ὡς τὸ ἢ μορτικὴ κατὰφασις, καὶ ἢ καθόλου ἀπόφασις .
 γὰρ δὲ φησὶν οὐτε ταυτὸν σημαίνουσιν αἱ ἐρημνίαι ἀ-
 ποφάσεως, ἢ τε ἀπροσδιόριστος, καὶ ἢ καθόλου, οὐτε ἅμα ἐξ
 ἀνέγκης ἀληθύνουσιν, ὡς ἕτερον τοῦτο προστίθεται παρὰ
 τὸ ταυτὸν σημαίνειν . εἰς ἃ αὐτὸν μὴ οὐ σημαίνουσιν
 σι προτάσεις, ἀνα δὲ εἰσιν ἀληθές, διὰ τὸ ἔπεσθαι ἀλ-
 λήλας, ὡς πρὸς τὴν ἀδυνάτον εἶναι ἀνθρώπου πῶς τὸν, καὶ ἢ
 ἀναγκῶν μὴ εἶναι ἀνθρώπου πῶς τὸν . τούτων δὲ, τῆς
 μὴ καθόλου ἀληθynούσης, καὶ ἢ ἀδιόριστος ἀληθές . ὁ μὴ
 τοι ἔμπαλιν . Ἀλλὰ τούτων ἡ θεωρία προήχθη τῇ ἀπ-
 θέσει τῇ ὑπερχουσῶν ἐν ταῖς προτάσεσι ταῖς γνωμέ-
 ναις ἐκ τῆς διαιρέσεως τοῦ ὑποκειμένου .

- » Φανερὸν δὲ ὅτι καὶ μία ἀπόφασις μιᾶς καταφάσεως
 » ἔσται . τὸ γὰρ αὐτὸ δεῖ ἀποφῆσαι τὴν ἀπόφασιν, ὅπου καί
 » τίφηται ἡ καταφάσις, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, ἢ τὴν καθέκαστα

ἀντίφασιν. καὶ τοὶ σωαληθύνειν αὐτοὺς οἰόμενος, τὴν δὲ
ἀντίφασιν ὀριζόμενος ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς ἀντίθεσιν, ἢ
οὐδὲν μεταξὺ καθ' αὐτήν. καὶ ἐν κατηγορίας μέντοι, ἐν
οἷς διέκρινε τὰ ἔδη τῇ ἀντικειμένων, εἰπὼν ὅτι ὅσα ὡς
καταφάσεις, καὶ ἀποφάσεις ἀντίκειται, διαφέρει τῇ κατὰ
τὰς αἰτίας ἀπείσεως ἀντικειμένων, τῷ ὡς μόνων τού-
των ἐξ ἀνάγκης τὸ μὲν, ἀληθὲς εἶναι, τὸ δὲ, ψευδές. πῶς
ὡς ὁ ταῦτα πανταχοῦ διοριζόμενος, ἐν τούτοις ἡξίωσε
τὴν ἀντίθεσιν τῇ σωαληθύνουσάν, ὡς αὐτὸς φησιν, ἀλλή-
λως προτάσεων τῇ ἀπροσδιορίστων λέγω, καλῶν ἀντί-
φασιν. προσηλὼν γὰρ, ὅσα μὲν οὖν ἀντίφάσεις τῇ κα-
θόλου ἐστὶ καθόλου, ἐπὶ γὰρ, ὅσα δὲ ὡς τῇ καθόλου μὲν,
μὴ καθόλου δὲ, ὡς ἀντὶ τῆς τούτων ἀπείσεως, ἀντίφά-
σεως καλουμένης. ῥητόν οὖν πρὸς τὴν ζήτησιν, ὡς
τὸ ὄνομα τῇ ἀντίφάσεως, ποτὲ μὲν παραλαμβάνει ὡς
μάχης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως διαμερουσῶν αἰετὶ
ἀληθὲς καὶ τὸ ψευδές, ὡς δηλοῖ τί τε ἐν ταῖς κατηγορίας
ῥηθέντα, καὶ ὁ ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς ἀποδιδομένος τῆς ἀν-
τίφάσεως ὅρος. ποτὲ δὲ κοινότερον πᾶσαν ἀπλῶς ἀντί-
θεσιν καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ,
καὶ τῷ αὐτῷ κατηγορουμένῳ χωρμένων. δηλοῖ δὲ ἐφεξῆς
λέγων, ὡς οὐ πᾶσα ἀληθὲς, ἢ ψευδὲς ἀντίφάσεις, ταυτὸν
λέγων τῷ, οὐ πάσης ἀντίφάσεως τὸ μὲν, τῇ μορίων, ἀλη-
θύνει, τὸ δὲ, ψευδὲς ἀνάγκη. εἰ δὲ ἐν κατηγορίας
εἰλετο τῇ ἀντικειμένων καταφάσεων καὶ ἀποφάσεων,
ἀληθύνουσας τῆς ἐπείρας, ψευδὲς τὴν λοιπὴν, καὶ ψευδὲς
μένης ἀληθύνει, οὐτε προκείσθαι φήσομεν κατ' ἐκένω τὴν
πραγμασίαν τὴν πρὸς τούτων ἀκριβολογίαν, ἀλλὰ καὶ
πρὸς μόνων τῇ καθ' ἑκάστη προτάσεων διηλέχθαι τὸν φι-
λόσοφον ἐν ἐκένωις τῇ ἀναμφισβητήτως ἀντίφασκεσάν

φάσεων δ' ἐκινῶν ταυτὸν φθιγγόμενον τῇ τῆς ἐτίρας ἀπο-
φάσει, σωάγῃ ὅτι τῇ τριούτων προτάσει, τὴν κα-
τάφασιν συμβάλλει σωτρίχιν τῇ αὐτῆς ἀποφάσει. τῇ
ᾧ, εἰς ἀνθρώπος αἰχρὸς σωαληθδύει φησὶν, ἢ εἰς ἀνθρώ-
πος οὐ καλός. ὁ ᾧ αἰχρὸς, δὴλον ὡς εἶη ἀνὸς κα-
λός. τῇ δὲ, εἰς ἀνθρώπος καλός, ἢ οὐκ εἰς ἀνθρώπος κα-
λός. ὁ ᾧ οὐ καλός, δὴλον ὡς οὐκ ἀνὸς εἶη καλός. ὡς τε
τῇ εἰς ἀνθρώπος καλός καταφάσει, ἅμα ἀληθδύει ἢ, οὐκ
εἰς ἀνθρώπος καλός, ἀπόφασις. Δοκῇ μὲν οὖν ὅτι
ἐμπροσθεν ἐλέγχον πρὸς τὸ καθόλου μάλλον ἀποκλίνειν
ἢ ἀπὸ τῆς ἀρνήσεως ἀρχομένη ἀδ' ἰορίσος ἀπόφασις, ἅτε
τῆς ἀρνήσεως προσεχέσειρον ἐξακουομένη πρὸς τὸ τίς, τὸ
κατὰ δυνάμιν ἐνυπάρχον ἐπὶ τῇ ἀδ' ἰορίσῳ καταφάσει.
ἀλλ' ὁ Ἀριστοτέλης χρηταὶ καὶ οὕτως αὐτῇ, ἀεὶ τὸν δυνάμει
νῇ τῇ κατὰ μέρος, ἅτε καὶ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον δυνάμει
μένης τῆς ἀρνήσεως μὴ τῷ προσδιορισμῷ, ἀλλὰ τῷ κατη-
γορουμένῳ συμπλέκεται. τὸ δὲ ἀπὸ τῇ μὴ ἐναντίων ὑπὸ
χείρμα τὸν ὅμοιον τρόπον προῖον τῷ ἀπὸ τῇ ἐναντίων,
τοιαύτην ἔχει τὴν δυνάμιν. δύο πάλιν λαμβάνει κατα-
φάσεις ἀπρὸς διορίσους, τίς τε λέγουσα, εἰς ἀνθρώπος,
καὶ τὴν λέγουσα, γίνεταί ἀνθρώπος. ὣν ἡ μὲν, ἀληθής, διὰ
τὸν ἐνεργῆα ὄντα, ἡ δὲ, διὰ τὸν ἐπὶ κυόμενον. ἀξιοῖ οὖν τῇ
λέγουσα, γίνεταί ἀνθρώπος, σωαληθδύει τὴν λέγουσα, ἔκ
εἰς ἀνθρώπος. ὁ ᾧ γινόμενος ἀνθρώπος. ἔκ τῷ εἰς ἀν-
θρώπος. ἢ οὖν τῇ μὲν εἰς ἀνθρώπος, ἢ γίνεταί ἀνθρώπος
σωαληθδύει, τῇ δὲ γίνεταί ἀνθρώπος, ἢ οὐκ εἰς ἀνθρώ-
πος, δὴλον ὅτι τῇ εἰς ἀνθρώπος, ἢ οὐκ εἰς ἀνθρώπος
συναληθδύει. ὅτι ἐξαρχῆς ἡμῖν προέκετο δεῖξαι.
Ἀπορήσει δ' αὖτε πῶς ὅλως ἡγιάσεν ὁ Ἀριστοτέλης
τίς τῇ προτάσει τούτων ἀντίθισιν προσαγορεύειν

σα μὴ δὲ κατὰ φασίαις ὑποδεχομένης πινὰ κατὰ τὸ
 ποσὸν διαφορὰς, τὸ αὐτὸ ποσὸν ἐξ ἀνάγκης τῇ καταφά
 σι φυλάττειν. ἐν δὲ πάσαις ταῖς καθολικῶ ὑποκειμένου
 χρώμεναις, καὶ διὰ τοῦτο ὑπαμφωπρίζην δυνάμεναις
 κατὰ τὸ καθόλου, καὶ τὸ κατὰ μέρος, εἰ μὲν κατὰ τὸ
 ποσὸν ἀντιπύθην πρὸς τὴν κατάφασιν, ἢ κατ'ἐνέργειαν,
 ἢ κατὰ δυνάμιν, ἢ ἀφ'αφασκουσα ἔστι. ἢ δὲ κατὰ τὸ εἶ
 σιν, ἢ κατ'ἐνέργειαν πάλιν, ἢ κατὰ δυνάμιν ἐν τῇ προτά
 σι περὶ ἐχόμενον, οὐκ ἔπ. ἀλλ' ὑπὸ μὲν τῇ καθόλου, ἢ πο
 τί συμψυδομένη. ὑπὸ δὲ τῇ λοιπῶν, ἢ σωτῆρος δυνά
 μιν. τούτων οὖν διωρισμένων, ἔξιν ὑποσκεψόμεθα τὰς
 ὑποχρήσεως τοῦ Ἀριστοτέλους, δι' ὧν ἄξιοι κατασκευάζην,
 ὡς σωτρίχουσιν ἀλλήλαις ὑπὸ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης αἰ
 ἀπροσδιόριστοι προτάσεις. Δύο μὲν οὖν οὐσῶν τῇν εἰ
 πιχρήσεων. ἢ μὲν, ἀπὸ τῇν ἐναντίων ποιῆται τὴν ἔφα
 δον τῆς κατασκευῆς. ἢ δὲ, ἀπὸ τῇν μὴ ἐναντίων. λαμ
 βάει δὲ τῇν μὲν ἐναντίων παραδείγματα, τὸ, τι κα
 λὸν, καὶ τὸ αἰσχρὸν. τῇν δὲ μὴ ἐναντίων, τὸ γινόμενον,
 καὶ τὸ ὄν. ταῦται δὲ οὐκ ἐναντία. εἴ πορ' ὁδὸς ὑπὸ τὸ εἶναι
 ἢ γένεσις. καὶ τὸ μὲν ἀπὸ τῇν ἐναντίων ὑποχρήματα προά
 γεται τὸνδε τὸν τρόπον. δύο λαμβάει καταφάσεως ἀ
 προσδιορίζουσιν σωαληθύνουσαι ἀλλήλαις, κατηχερουμέ
 νοις ἐναντίοις χρώμεναις, τὴν τι, ἔστιν ἀνθρώπος καλός.
 καὶ τὴν, ἔστιν ἀνθρώπος αἰσχρός. ὧν ἢ μὲν, ἀληθές, διὰ τὸν
 Νιρέα τυχόν. ἢ δὲ, διὰ τὸν Θερσίτην. ἐλέγχουσι ὅτι τὰς ἀ
 προσδιορίζουσιν καταφάσεως ταῖς μερικαῖς καταφάσεις
 τὴν αὐτὴν ἀναμφισβητῶς δυνάμιν ἔχην. ἢ οὖν ἄμα
 ἀληθές ἢ τι, τίς ἀνθρώπος καλός. καὶ ἢ, τίς ἀνθρώπος αἰ
 σχρός. δηλονότι καὶ αἰ ἀπροσδιορίσως λεγόμεναι, σωαλη
 θύνουσι. τὴν οὖν ἐτίρας τῇν οὕτως ἐλημμέναν κατα

μὴ τῷ προσδιορισμῷ συμπλεκόμενον, ἀλλὰ τῷ κατηγορε
 μένῳ. καὶ οὐδέ τιρος τῇ ἐξ ἀρχῆς μάχεσθαι δοξάζων
 λόγων φαίνεται παντάπασιν ἀποσκοποῦν βέλτων. ὁ μὲν
 οὖν λόγος ἡμῖν ὑπὲρ τῆς παραλαμβαδὸν ἀδιόριστον ἀποφ
 φασιν ἀνδ' ἐκείρας τῇ διωρισμένῳ. οὐ μὲντοι φαί
 νεται τις τῇ παλαιῶν ἀντί τῆς μερικῆς αὐτῇ χρηστέμενος,
 ὡς σαφές εἰρον ἴσως τοῦτο σημαίνουσας, καθὼν καὶ διωρί
 σαμεν τρόπον. ἐπεὶ καὶ τῇ προσδιωρισμένῳ ἀποφά
 σιν αἰ τοῦ ἐπ' προτιθέσθαι τὴν ἀρῆσιν τῇ συμπλεκουσ
 σῶν αὐτὴν τοῖς προσδιορισμοῖς, παλαιώτεροι διὰ τοῦτο
 παρὰ τοῖς παλαιοῖς. ἡ δὲ τὸ ἐξ ἀδιόριστον εκταφατικῆς
 τῆς ἐλάττονος, καὶ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μέζονος, σωα
 γόμενον ἀδιόριστον ἀποφατικὸν συμπέρασμα, φαίνεται
 αἰ τῇ κατὰ μέρος, ἀλλ' οὐ τῇ καθόλου σωάδον, οὐ βαυμα
 σόν. ἀνάγκη γὰρ ἐν τοῖς κατὰ τὸ πρῶτον ὀχῆμα συμπε
 ρέσασιν τὸ κατηγορούμενον κατηγορεῖσθαι κατὰ τοῦ ἐν τῇ
 ἐλάττω προτίσσει λαθόντος ὑποκειμένου, μὴ μόνον τῷ ὄνό
 ματι, καὶ τῷ σημαυνομένῳ τοῦ αὐτοῦ μένοντες, ἀλλὰ καὶ τῷ
 ποσῷ, διότι συμβαίνει καὶ κατὰ τοῦτο τὸ ὀχῆμα τῷ ποσῷ
 τῆς ἐλάττονος ἐπεῖθαι τὸ ποσὸν τοῦ συμπερέσματος. ὡς
 τε ἡ ἐκείνη δυνάμει εἰληπῆται τὸ κατηγορούμενον, ἅς π
 νί τῇ ὑποκειμένων ὑπάρχον, καὶ ἐν τῷ συμπέρασματι π
 νί αὐτῷ μὴ ὑπάρχον ἐκθίσεται. ὅπου φαίνεται σαφές εἰρον
 ἐν ταῖς ἐκ μερικῆς εκταφατικῆς τῆς ἐλάττονος, καὶ καθό
 λου ἀποφατικῆς τῆς μέζονος συζυγίσας συμπεράσματος
 σωαγόμεναι κατὰ μέρος ἀποφατικαί. ὅσον, τίς ἀνθρώ
 πος δίκαιός ἐστιν, οὐδὲν δίκαιον ἀδίκον ἐστίν. τίς ἀρᾷ ἀν
 θρώπος, ἀδίκος οὐκ ἐστίν. ὡς ταυτὸν δυνάται κατὰ τὸν
 προσηρμένον τρόπον, τὸ ἀνθρώπος ἀδίκος οὐκ ἐστίν. ὡς
 γὰρ σωτῆρως εἶπεν, ἡ ἀπόφασις ἐν μὲν ταῖς καθ' ἑκά

νησις παρὰ τὰς πράγματ' αὐτῶν λέγοντες. καὶ οὐκ ἔστιν αἰδιότης
 παρὰ τὰς πέντε. καὶ οὐκ ἔστιν οἰκὴν οἰκίας αἰδοῦ κακοῦ.
 καὶ οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίην. καὶ οὐκ ἔστι ἐνητῶν, ὅς τις ἐστὶ
 ἐλεύθερος. Εἰ δὲ δὲ κατὰ τὴν αὐτὴν μέθοδον καὶ τὰ πε-
 ρὶ τὴν καθόλου κατὰ φασιν συμβαίνοντες σκοπῇν, ἐπειδὴ
 καὶ μνημονόσει τοιούτων προτάσεων ἐν τοῖς ἐξῆς ὁ Ἀριστο-
 τέλης, ῥητέον δηλονότι καὶ ἐν ταύτῃ πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς ἀρνή-
 σιώς πειμένους, καὶ διωαμένους ἢ πρὸς τὸ πᾶς ἐξακουέσθαι
 ἢ πρὸς τὸ κατηγορούμενον συμβαίνει τὴν πρότασιν. ἄς
 μὲν αἰαυρούσαν τὸ πᾶς ἀνθρώπος λυγρὸς οὐκ ἔστι, ταυ-
 τὸν διώσθαι τῇ κατὰ μέρος ἀποφάσει. ὅπου σφαίσιρον
 πάλιν φαίνεται κατ' ἀρχὰς τῆς προτάσιώς, πειμένου τοῦ
 οὐκ ἔστιν, ὡς ἐν τῷ, οὐκ ἔστι πᾶς ἀνθρώπος σοφός. ἄς δὲ
 τὸ κατηγορούμενον αἰαυρούσαν, ταυτὸν διώσθαι τῇ κα-
 θόλου ἀποφάσει. πᾶς ἀνθρώπος οὐ σοφὸς ἔστι, καὶ σοφός
 οὐκ ἔστιν, ἅ τῳ μὴ δύναιτο εἶναι σοφὸν τὸ αὐτὸ διώσθαι. ταυ-
 τὰ δὲ οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου προ-
 τάσεων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἐξ ὑποκειμένων, καὶ κατηγορού-
 νου συμβαίνει ἐροῦμεν. οἷον, τίς ἀνθρώπος οὐ μεωμετρεῖ,
 ἢ οὐ μεωμετρεῖ τίς ἀνθρώπος. καὶ πᾶς ἀνθρώπος οὐ μεω-
 μετρεῖ, ἢ οὐ μεωμετρεῖ πᾶς ἀνθρώπος. καὶ ὅτι τού-
 των ἡ μὲν πρώτη, καὶ ἡ τρίτη, ἐπὶ πρὸς αἰεσίρον τὸν προσ-
 κατηγορούμενον ἐχέσαι, τὸ αὐτὸ ποσὸν ταῖς ἐξ ἀρχῆς κα-
 ταφάσεισι φυλάττειν δοκοῦσιν, ὅτι αὐτόθεν τῷ κατηγο-
 ρεῖν τῆς ἀρνήσιώς σωτηριζόμενης, καὶ οὐ πάνυ πρὸς ἄλ-
 λό τι ἐξακουσμένης, αἰὶ λοιπαί, τὰς ἀρνήσεις ἔχουσιν ὅτι
 ἐπομένους αὐταῖς προσδιορισμοὺς αἰαυρῇν δοκούσας,
 ὑπὸ τὸ ἀπικείμενον ποσὸν φαίνεται μᾶλλον ἀποκλίνειν.
 ὥς τε καὶ ὑπὸ τῆς ἀδιορίστου ἀποφάσεως τὰ αὐτὰ πάλιν ἐ-
 ροῦμεν, ὅπου ὑπὸ τῆς κατὰ μέρος τῆς ἐχούσης τὴν ἀρνήσιν

ἐς ἐλεύθερος, οὐκ ἔστι τις ἀνθρώπος ἀθάνατος, τοῦ τίς τῶ ἐστι σωεγκλινομένου, καὶ τόνον ἴδιον μὴ δέχεσθαι δυνάμειν. τὸ δὲ, τίς ἀνθρώπος ἐν γῆρα οὐ ποιοῦται, ἢ πεντακτάκτυλος οὐκ ἔστιν, ἀκούσαστες, εἰ τὸ οὐκ ἔστι πρὸς τὸ ἐν γῆρα μὴ ποιοῦται, ἢ μὴ εἶναι πεντακτάκτυλον ἐξεκούςαις μὲν, ὅπου σαφές ἐστιν συμβαίνει, ὑποσίζοντων ἡμῶν ἐν τῶ τίς ἀνθρώπος, τῶ ἐστι τίς μὴ τοιοῦτος, ταυτὲν οἱ ὁμῶς συμμάνην τὴν πρότασιν, καὶ τῶ οὐ πάς ἐστι τοιοῦτος, ὡς ἐν τῶ καὶ τί ἔπος προέηκεν, ὅπου τ' ἀρξήτον ἄμενον. τοῦτο γὰρ οὐδὲν διαφέρει τοῦ εἰπεῖν τί τῇν ἐρημύων ῥηθῆναι οὐκ ἔστι. καὶ τὸ μὲν πρότερον, κατὰ τὴν ἀδυνατον ὕλιν ἀληθῆ ποιῆν τὴν πρότασιν ἀξιούμεν. τὸ δὲ δεύτερον, κατὰ τὴν ἐνδεχομένην καθ' αὐτήν, ἀληθῆ. κατὰ δὲ τὴν ἀδύνατον, διὰ τὴν καθόλου. Εἰ δὲ κατὰ μὲν τὴν προτέραν τὸ οὐκ ἔστι πρὸς τὸ ἀθάνατον ἐξεκούςαις μὲν, κατὰ δὲ τὴν δουτέραν πρὸς τὸ τίς, ἐκένω μὲν κατὰ μέρος οἷον, ὁμῶς εἶναι καὶ ἀληθῆ διὰ τὴν καθόλου, ἅτε τῆς ὕλης ἀδυνατου οὐσης. ταύτην δὲ, καθόλου, καὶ κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ὕλιν πάντοις ψευδῆ. ὡς τε καὶ ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἀδυνατου σημαίνεσθαι μὲν ἄμφω ζητήσιν τὸ, π καθόλου, καὶ τὸ κατὰ μέρος κατὰ τὰς ἐννοίας, ὡς πλεονάκις εἴρηται, τ' ἀποφαινομένων. τῆς ἀρνήσεως πάλιν σωταίη ομῶς ἢ τοι ὡς πρὸς τὸ τίς τὸ δυνάμει πδεχόμενον ἐν τῇ ἀδυνατου ἀποφάσει, ἢ ὡς πρὸς τὸ κατηγορούμενον, μάλλον μέντοι ἀποκλίνην καὶ ταύτην πρὸς τὸ καθόλου, ὅταν ἀπὸ τῆς ἀρνήσεως ποιῶμεθα τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποφάσεως, οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος πῆρεώς, ἢ δίκαιος λείγοντες, καὶ ἦτοι ἀληθύνοντες, ἢ καὶ ψευδόμενοι. διὸ καὶ πάντες ἴσως οἱ τὴν ἀδυνατον ἀπόφασιν ἀν' τὴ τῆς καθόλου ἡπόντες, τοῦτον τὸν τρόπον αὐτῇ χρησάμενοι φαίνονται. οὐκ ἔστι καί

νεώται, ὥς ἢ ἀποφάσεις ἢ ἀόριστος τῇ ἐτέρᾳ μόνον τῇ προσ
 διωρισμένῳ συμφέγγεται, καὶ οὐδέποτε τῇ λοιπῇ. μὴ
 ποτε γὰρ ἀπὸ ἐκείνου αὐτὴν παραλαμβάνεται, ἐντέ-
 ρον, οὐ κατὰ συμβεβηκός, οἷον κατὰ τὴν ἀδιώκτον ὕλην,
 καθ' ἣν καὶ πρὸς τὰς προσδιωρισμένας ἀποφάσεις συμ-
 βαίνει σωτρίχην ἀλλήλαις, ἀλλ' αὐτόθεν κατὰ τὰς δια-
 φόρους τῇ ἀποφαινομένῳ ἐννοίας. διὸ καὶ σωαληθ-
 εύειν δυνάται τῇ οἰκείᾳ καταφάσει, καὶ ἀντιφάσει
 πρὸς αὐτὴν κατ' ἄλλῳ ἐννοίᾳ καὶ ἄλλῳ, ὥς εἴρηται, τῇ
 λεγόντων αὐτὴν, ὥς καθ' αὐτὴν οὐδεμίαν ἀρισμένῳ κα-
 τὰ τὸ πᾶν ἔχουσα δυνάμιν. διὸ πόρ' ἴσως καὶ ἐκείνους
 τῇ μάχεσθαι δοξάζων λόγων, πολλὰς δεδιώκει χρί-
 σαται δικαιολογίας. Ὅτι δὲ ταῦτα ἀληθῶς λέγομεν,
 μάθοιμεν ἀπὸ τοῦ ἰσοδυναμοῦ ὁμολογουμένως τὰς
 καταφάσεις ἀλλήλαις, τὴν τε ἀδιόριστον, καὶ τὴν μερικὴν.
 διὰ δὲ τοῦτο, καὶ τὰς προτάσεις τὰς προτιθέσας. του-
 τῆσι, τοῦ ἐνεργῆαι, ἢ δυναμὲι ληφέντος ἐπ' αὐταῖς τὸ
 ἀρνητικὸν μόριον. Ἐπὶ δὲ τῆς κατὰ μέρος τὴν οὕτω γι-
 νομένην, τῇ μὲν φωνῇ, δοκούσαν πῶς εἶναι κατάφα-
 σιν, διὰ τὸ μὴ συμπεπλῆχαι τὴν ἀρνησιν τῷ προσδιο-
 ρισμῷ, δυνάμιν δὲ ἔχουσαν ἀποφάσεως, ὅπου ἐπὶ τοῖς
 ἐξῆς σαφέστερον ὑπεδέξωμεν, ποτὲ μὲν τῇ καθόλου, πο-
 τὲ δὲ τῇ κατὰ μέρος τὸ αὐτὸ δυνάσθαι, διὰ τὸ τὴν ἀρνη-
 σιν ἐπὶ δέχεσθαι, καὶ πρὸς τὴν τίς ἐξακουέσθαι, καὶ πρὸς τὸ
 κατηγορουμένου. καὶ πρὸς μὲν τὸ τίς ἐξακουσμένῳ, ταυ-
 τὸν σημαίνειν τῷ οὐτις, καὶ οὐδέ τις. πρὸς δὲ τὸ κατηγορούμε-
 νον, τῷ οὐ πᾶς. τὸ γὰρ τίς, ἀνθρώπος ἀθανάτος ἔστιν, ἀ-
 κούσαν τις, ἢ τὸ ἔστι πρὸς τὸ τίς ἐξακουσάμεν, τῷ ἔδῃς
 ταυτὸν οἶόμεθα σημαίνειν. ὅπου σαφέστερον φαίνεται τὸ ἔ-
 στι πρὸς τοῦ τίς πθεμένου ἐπὶ τῷ, οὐκ ἐστὶ θνητῷ, ὅς τις

τὸ δυνάμενόν τῃ ἀδιορίσει, ἐπὶ καὶ κατὰ μόνον τὸν προσδιορισμὸν ἐπλεόναστο αὐτῆς ἢ προσδιορισμένῃ, τῆς δὲ ἀπροσδιορίσει τὴν ἀπόφασιν κατὰ μόνον τὸ ἐπὶ γίνεσθαι ἀνάγκη. ἀλλὰ μὴ ἢ τῷ ἐπὶ συμπλεκουσά τὴν ἀρνήσιν ἀποφασίς, κατὰ μέρος ἐπὶ, ὡς πρὸ ἢ πρὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτὴν πᾶσα καθόλου, καὶ τῆς ἀπροσδιορίσει ἀρὰ καταφατικῶς ἢ ἀποφασίς, τὸ αὐτὸ τῇ κατὰ μέρος δυνάσκειται. πρὸς δὲ καὶ τούτῳ, τὰς δὲ αὐτῷ πρώτου σχήματι γνησίως συλλογιστικῶς συμπλεκάς ἐνόησεν ἄξιον. ἢ ὅτι ὁμολογεῖται τὴν ἀπροσδιορίσει καταφασίς ταυτὸν δυνάσκει τῇ κατὰ μέρος, καὶ διὰ τοῦτο χείρονα εἶναι κατὰ τὸ ποσὸν ἐκείνων τῇ καθόλου, καὶ τὸ συμπέρασμα δὲ ἐνοικεῖναι τῇ ἐπὶ τῇ ἐλημμένων δὲ τῷ συλλογισμῷ προτάσεων, καὶ ἐπεὶ πάντως τῇ χείρονα κατὰ τὸ ποσὸν, καὶ κατὰ τὸ ποῖον, καὶ ἐπὶ πρὸς τούτοις, τῇ προτάσεων ἀληθῶν οὐσῶν, καὶ τῆς συμπλεκτικῆς αὐτῇ ἀμέμπτως ἐχούσης, τὸ συμπέρασμα ἐξ ἀνάγκης ἀληθὲς, ποῖον ἐροῦμεν συμπέρασμα σιωπᾶν ἐξ ἀδιορίσει καταφατικῆς τῆς ἐλάττωτος, καὶ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μέζοντος. ἀνάγκη μὲν ὅτι διὰ τὰ προηλημμένα ὁμολογεῖται ὅτι τὰ ἀδιορίσει ἀποφατικόν, καὶ ἀληθῶν οὐσῶν ἐκείνων, ἀληθές. Πῶς δὲ δυνατὸν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καθ' αὐτὸ κατὰ τὴν δόξαν ἐν νῦν ὕλῳ, εἴ πορ τὸ αὐτὸ φέρεται τῇ καθόλου ἀποφάσει, οἷον, ἀνθρώπος δίκαιός ἐστιν, οὐδὲν δίκαιον ἀδίκον ἐστίν, ἀνθρώπος ἀδίκος οὐκ ἐστίν. ἀρὰ τοῦτο τῇ καθόλου συναληθὲς ἐροῦμεν, ἢ τῇ κατὰ μέρος; ἀλλὰ μή πορ μὴ δὲ τῇ προτέρων καταψευδιζόμεθα λόγων, ὅτι οὐδὲν ἀληθές λεγόντων. Εὐόκασι ὅτι, εἰδὲ τὸ ἐμοὶ φαινόμενον λέγειν, οὐδὲ μάχεσθαι πρὸς αὐτὸ ὕστερον εἰρημένους, εἴ τις αὐτοῖς ἀδικοῦς διακρίσει, ποτελεῶν ἐκείνων τὸ διατείν

ἡ δὲ ἀνθρώπος λευκός οὐκ ἔστιν, οὐ δυνάται ταυτὸν τῇ, τίς
 ἀνθρώπος λευκός οὐκ ἔστι, σημαίνουσι, τῇ ὅτι ἔστιν ἀνθρώπος
 οὐ λευκός. ὁρισμὸς αὖ ἄτομα προσυπακούειν ταῖς ἀ-
 διορίσεις ἵνα σωαληθύνωσιν, ἔδοξεν ἀναγκάσθαι, ἢ μὴ
 καὶ ταῖς κατὰ μέρος. Εἰ δὲ λέγομεν τὴν μὲν, ἔστιν ἀν-
 θρώπος λευκός, ἀληθύνει διὰ τὸ Νιρέα. τὴν δὲ, οὐκ ἔστιν ἀν-
 θρώπος καλός, διὰ τὸν Θεσίτην, οὐτε ἀπλῆς διὰ τοῦτο
 ποιοῦμεν ταῖς περὶ τούτου, οὐτε διαφόρους οὗτο ὑποκείμε-
 νους, ἢ μὴ μέλομεν τὰ αὐτὰ καὶ ὑπὸ τῇ κατὰ μέρος ἀ-
 πορίᾳ, ἃς ὁμολογοῦμεν καὶ πλήσας εἶναι, καὶ σωαληθύνειν
 ἀληθείας. Διὰ μὲντοι διαφορὰ μέρη τοῦ ὑποκείμενου
 φήσομεν αὐτὰς ἀληθύνειν, καθ' ἑκάστην ἐκείνας, ὅσον, τίς ἀν-
 θρώπος δίκαιός ἐστι, τίς ἀνθρώπος δίκαιος οὐκ ἔστιν. Εἰ
 δὲ ὡς ἄτοπον ὑποφίρομεν τὸ μὴ ποιεῖν αὐτὰς οὕτω λαμβά-
 νουμένηας ἀντίφασιν, οὐδὲν ἐροῦμεν ὑπεναρτίον τοῖς ὑ-
 πό τοῦ Ἀριστοτέλους ποιεῖ αὐτῇ λεγόμεναις. αὐτὸ γὰρ τοῦ
 τὸ ἐστὶν τὸ διὰ τούτων λεγόμενον, ὡς διὰ τὸ ποτὲ σωτρί-
 χην οὐ ποιοῦσι τὴν κυρίως καλονομένην ἀντίφασιν.
 Ταῦτά τε οὐκ ὑπὲρ τοῦ Ἀριστοτέλους, μάλλον δὲ ὑπὲρ τῆς
 φαινόμενης ἡμῖν ἀληθείας ἀπολογούμενοι λέγομεν. καὶ
 ὅπου ἐξ ἀρχῆς προθέμεθα, προσεξοποιοῦντες πρὸς ἐπί-
 κρισιν τοῦ θεήματος, ὅσα ὑπὸ νοῦ ἡλθε δίχα τῇ ἐφ' ἑ-
 κάτερα κατὰ βιβλημένων ποῦ αὐτοῦ λόγων ἐφίσταται ἀ-
 ξιούμεν. πρῶτον μὲν, ὅτι τὴν κατὰ μέρος κατὰ φασιν, ὡς
 ὁμολογοῦμεν τὴν αὐτὴν ἔχον δυνάμειν τῇ ἀδιορίσει, ἀνα-
 ρεῖν μὲν ὑποχρεοῦμεν, τὸ ἀρνητικὸν μῶρον αὐτῇ συμπλέ-
 κόντες. τοῦτο δὲ ποιοῦμεν κατὰ δύο τρόπους, ἢ γὰρ τῷ ἔ-
 στιν, ἢ τῷ προσδιορισμῷ τοῦτο σωφρονέει. ἀλλ' ὅταν μὲν
 προτάξωμεν αὐτὸ τοῦ προσδιορισμοῦ, τότε ὡς προσδιορι-
 σμένην ἀναρροῦμεν τὴν προτάξιν. ὅταν ὃ τοῦ ἔστιν, ὡς τὸ αὐ-

τὴν τῇ καθόλου ἀποφάσει. τῷ ᾧ ὀρίζην ἢ κατ' ἐνέργειαν,
 ἢ κατ' ἐπίνοιαν τὰ άτομα, ὧν τὸ κατηγορούμενον ἀποφα
 σκεῖ, δηλονότι συγχωρεῖ τινὰ αὐτὸ εἰς τοὺς λοιποὺς εἶναι
 τε ὑποσάσιν ἔχον. ὅλως γὰρ, ὅν αἰδιόριον ἀπόφασιν αἰ
 τί τῆς καθόλου ἐπόντας, καὶ ἀληθῶς ἀποφωλαμμένους. ὡς,
 οὐκ εἰσιν οἱ κῆν οἱ κίαν ἀνθ' ἀκακοῦ. καὶ, οὐκ ἀγαθὸν πολυκοι
 ραίην, κατὰ ποίαν ὕλιν ἐρούμεν χρῆσθαι τῇ ἀποφά
 σει, εἰ μὴ ᾧ κατὰ τὴν αἰδιότητα, οὐδὲν πρὸς τὸν λόγον.
 εἰ δὲ κατὰ τὴν εἰδεχομένην. δὲ ᾧ καὶ κατὰ ταύτην,
 ἢ πορ' αἶν τὸ αὐτὸ δυνάται, πρῶτον μὲν συμβήσεται μη
 κί τι ψεύδεσθαι τὰς καθόλου κατὰ τὴν εἰδεχομένην. καὶ
 τοῖ διὰ τοῦτο προσαγερόμεν αὐτὰς εἰς ἀντίσας. ἔπειτα
 σαφῶς ὁμολογήσομεν αὐτοὺς ἐκένους κρατύνειν τὸ πα
 ρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενον, ὅτι αἱ αἰδιόρισι, κατὰ τὴν
 εἰδεχομένην ὕλιν σωαληθύνουσιν. εἰ ᾧ τῇ ἀποφάσει
 χρῶνται ὡς ἀληθῆ, ποῦ δὲ τῆς καταφάσεως, οὐτε γέγονεν,
 ὅτε γίνονται ἀμφοισβήτησιν τις, ὡς οὐ πάντως ἀληθὺς
 σκεῖ ὡς τ' εἰδεχομένων, ὡς πορ' οὐδὲ ποῦ τῆς κατὰ μέρος,
 δῆλον ὅτι σωαληθύνει ἀλλήλαις ἀνὰ κλητὰς ἀπροσδι
 ορίστους προτάσεις. Εἰ δὲ τις φαίη κατὰ μόνω τὴν αἰδι
 οτητα ὕλιν ἀληθύνει τὴν αἰδιόριον ἀπόφασιν παραπλη
 σίως τῇ καθόλου, πρῶτον μὲν αὐτὸ αἰτήσεται τὸ ἔξαρχης.
 ἔπειτα, πῶς οὐκ ἀποκληρωτικὸν τὸ, ὡς μὲν τῆς κατα
 φάσεως τῆς ἀπροσδιορίστου, ὁμολογῇ ὅτι ὁ ὑποκείμενος
 ταυτὸν σημαίνων τῷ λεγομένῳ μετὰ τοῦ τίς προσδιορίσι
 μόν, καὶ μηδενὸς τῇ καθ' ἑκάστη εἰσεγῆα λαμβανομένου,
 τελέειν τὴν ποίαν, τὴν πρότασιν, καὶ ἀληθύνουσιν κατὰ
 τὴν εἰδεχομένην ὕλιν. ὡς δὲ τῆς ἀποφάσεως, μηδὲ τις
 ρον τούτων συγχωρεῖν. Διὰ τί ᾧ ἢ μὲν, ἀνθρώπος
 λευκός ἐστι, ταυτὸν δυνάται τῇ, τίς ἀνθρώπος λευκός ἐστίν.
 ἢ δὲ,

νης τῆς κατὰ τὸ ποσὸν διαφορᾶς τῇ προτάσειον ποιησά-
 ωται τὴν ἐπίκρισιν, οὕτε τὴν κατὰ μέρος ἀπόφασιν ὑπαρ-
 εῖν πῖνα καθ' αὐτὴν εἰσάγειν ἐρῶμεν, ἀλλ' αὐαίρειν μόνον
 τὴν καθόλου κατάφασιν, καὶ οὐδὲν ἦτον ἀποφάσκην τῆς
 καθόλου, ἀλλ' ἐλαττόνων εἴοται μόνον. διὸ καὶ ὑφ' ἡδαι αὐ-
 τῆς λέγεται κατὰ τὸ ποσὸν, ὥς πορ καὶ ἡ κατάφασις ἡ
 κατὰ μέρος ἔχει πρὸς τὴν καθόλου κατάφασιν. οὕτε εἰ
 φαίνοιτο χρόματος ὁ Ἀριστοτέλης τῇ ἀπροσδιορίσῳ, ἀπο-
 φάσει ἀντὶ τῆς καθόλου, θαυμάσον οὐδέν. συμφέγγη
 παρ' αὐτῇ κατὰ τὴν ἀδυνάτον ὕλῳ, ὥς πορ καὶ ἡ κατὰ
 μέρος. δῆλον δὲ ὅτι κατὰ ταύτην προήγαγεν ὁ φιλόσο-
 φος τὰς ἡρημένας ἀποφάσεις. οὐ γὰρ ἐνδέχεται ἀξιοῖ
 μηδεμίαν εἶναι κίνησιν παρὰ τὰ κινούμενα πράγματα,
 ἢ μηδεμίαν αἰδέσθιν παρὰ τὰς πέντε, ἀλλ' ἀδυνάτον εἶ-
 ναι. καὶ εἰ φαίνοιτο τῶν παλαιῶν τινὲς ὑπὸ τῆς ἐνδέχομε-
 νης ὕλης οὕτως αὐτῇ καταχρησάμενοι, ὥς ταυτὸν δυνάμε-
 νη τῇ καθόλου, καὶ ἀληθεύσῃ ἐφ' ὧν ἐκίνη, τοῦτε γὰρ ἐπὶ τὸ
 ταυτὸν δυνάσθαι, φανερόν ὅτι οὐκ ἀπαρραλκτικῶς, ἐπεὶ
 αὐτὸς ἐν ἀδυνάτον αὐτὴν ἀντὶ ἐνδέχομένης εἶναι ὁμολογῇ
 σόμεν. κατὰ μόνον γὰρ τὴν ἀδυνάτον ὕλῳ ἢ καθόλου ἀ-
 ποφατικῇ πρότασις ἀληθής, κατὰ δὲ τὴν ἀναγκάσαν, καὶ
 τὴν ἐνδέχομενῳ, ὅπορ ἐμπροσθεν εἰλέγομεν, τῆς δὲ
 ἀλλὰ τῷ τε χρόνῳ ὀρίζομεν. διὸν ὅτι γὰρ οὐκ ἐστὶν ἀνθρώ-
 πος δίκαιος ἢ σοφός, καὶ ὥς πορ οὗτω σωεγνωσμέτους ἢ
 μὴν ἢ ἐκ συνουσίας, ἢ καὶ ἐξ ἀκοῆς. οὐ γὰρ δὴ ποῦ ὧν μὴ
 δειμίαν ἔχομεν, ἢ ἐκ πείρας, ἢ ἐκ μαρτυρίας γινώσκιν,
 ἢ μὴ τοῦ Κνήμωνος, καὶ τοῦ Τίμωνος εἶημεν μισανθρώπων
 πορ, πολμήσωμεν ἀποφάνεσθαι, ὥς οὐδαμῶς μετ' ὅσον
 τῶν οὐ πέφυκεν ἢ φύσις ἢ ἀνθρώπων ἀμετίχην, ἀπ' οὗτος
 ἐνδέχομεν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν. τοῦτα δὲ οὐκ ἐπὶ ταυ-

τῆς μερικῆς σωαληθύνειν. ἀλλὰ μὲν τὴν ἀπόφασιν ὑπὸ
 τούτων ἡείου τῇ μερικῇ ἀποφάσει διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν συ
 ναληθύνειν. ἀντικείμενοντα ἄρα καὶ ὑπὸ τῇ κακῶν αἰ ἀπρὸς
 διόριστοι τοῦτον τὸν τρίπον, ὃν ἡ μερικὴ ἀπόφασις πρὸς
 τὴν καθόλου κατὰφασιν. ταῦταις δὲ σωτρίχην πρὸς ἀλ
 λήλας ἀδυνάτων. ὥς τε καὶ οὕτω διαμερῖσουσιν αἱ τὸ ἀλη
 θεῖς καὶ τὸ ψεῦδες, αἱ ἀπρὸς διόριστοι προτάσεις. Εἰς
 δὲ πρὸς ἀξιοῖν τὴν ἀπρὸς διόριστον ἀπόφασιν ποτὶ μὲν τῇ με
 ρικῇ ἀποφάσει σωτρίχην, ποτὶ δὲ τῇ καθόλου, παροξυ
 νήτως μὲν ὅτι λαμβανομένου τοῦ ἔστιν ὅτι πῶ, ἀνθρώπος
 δίκαιος οὐκ ἔστι, ταυτὸν φθίγγεσθαι πῶ οὐδ' αἰς ἀνθρώπος
 δίκαιος ἔστιν, ὅθεν τίνως δὲ πῶ, οὐ πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος
 ἔστι, πρῶτον μὲν οὐκ εἴβην, ἀλλὰ νομοθετεῖν ἡμῖν λέγοιτο
 καὶ. ἔπειτα, ἔστι τὸν πρὸς αὐτὸν, ὡς οὐκ οἶδεν ἡ ἐλληνικὴ
 χρῆσις ὑπὸ τίλους τὸ ἔστιν ὅθεν τινός μιν, εἰ καὶ ὅτι αἰ δὴ
 ποτε χάρις τῇ ἀρνήσει ὑποτιγμένον. εἰ οὐκ ὁμολογῇ καὶ
 αὐτὸς βαρυνόμενον τοῦ ἔστιν τὴν ἀπρὸς διόριστον ἀπόφασιν
 τῇ καθόλου τὸ αὐτὸ φθίγγεσθαι, αἱ δὲ βαρυνονῆσθαι αὐτὰ
 ἀναγκαῖον ὅτι ταῖς τοιαύταις προτάσεσι, δῆλον ὅτι σω
 δραμεῖται τῇ τοῦ καθόλου ἀποφάσει, καὶ ἀντίφασιν ποι
 ῆσθαι πρὸς τὴν οἰκίαν κατὰφασιν. ταῦτα μὲν οὐκ ὅτι τῇ
 ἀντιφθίγγομένων πῶ ἄριστοπλήθους. Μήποτε δὲ δυο
 νατὸν πρὸς ἑκάστον τῇ ὑποχρηθέντων ἀπαντᾶν, λέγον
 τας ὡς οὐτι ὅλον τὴν καθόλου ἀπόφασιν χείρονα λέ
 γων τῆς κατὰ μέρος, εἴ πορ κατὰ μὲν τὸ ποῖον οὐ διχα
 φέρουσι, κατὰ δὲ ποσὸν μόνον παραβάλλοντες τὰς προ
 τάσεις πρὸς ἀλλήλας ὁμολογοῦμεν κρήποντα εἶναι τὴν κα
 θόλου τῆς κατὰ μέρος, ὡς ὅλοι μέρους, οὐ προσωποῦμενοι
 τὰ πράγματα, ποτὶ ὧν ποιοῦται ὅτι ἀφορισμοὺς, ὅτι
 ὅτι οὐκ ἐπὶ φυλάξεσθαι τὴν ὑπόθεσιν. λέγω δὲ τὸ ποτὶ μὲν

καταφάσιως ἠπούσης· ἀνθρώπος δ' ἰκαὶ οὐκ ἐστὶ· καὶ ἄλλο
 θνούσης διὰ τὴν Σωκράτην, τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς τὴν, ἀν-
 θρώπος δ' ἰκαὶ οὐκ ἐστὶν, ἀληθὲς ἐν λέγοιμεν διὰ τὴν Ἀγυ-
 τον, ἔπειρον ποιήσομεν τὸν ὑποκείμενον ἐν τῇ ἀποφάσει πα-
 ρὰ τὸν εἰλημμένον ἐν τῇ καταφάσει· καὶ οὐ ποιήσει τοῦτο
 ἀντίφασιν· ὥς τε εἰ φυλάξομεν τὴν ἐννοιαν τῆς ἀντιφά-
 σεως, καὶ τὰς ἀπρὸς διόριστους ὡς τελείας προτάσεις προσ-
 λάβοιμεν, ἀλλὰ μὴ ποιοῖμεν μεταπίπτειν ἐς τὸ τῇ καθ'
 ἑκάστη εἰδός, προσυπακούοντες αὐταῖς καὶ ἐκαστὴν πῶς ὁ
 ποικεμένους ὡς αὐταῖς καὶ αὐταῖς ἀπλῆσιν οὖσαι, ἀν' ἀγ-
 κη φασὶ τὴν ἀπρὸς διόριστον ἀπόφασιν τῇ καθόλου συμ-
 φθέγγεσθαι· τοῦτον οὖν οὕτως ἔχοντες, καὶ τῆς ἀπρὸς δι-
 ορίσου καταφάσεως τῇ μερικῇ σωτηριχοῦσης, ὡς ἔστιν αἰ-
 πώμιν, ἀνθρώπος πεντάπηχὺς ἐστὶν, οἷομαι δ' ὅτι ἀληθὲς ἐν
 τοῦτο λέγοντες καὶ εἰς μόνος τύχη τηλικούτην ἔχων μέγε-
 θος, ἀεῖ οὐσι τὰς ἀπρὸς διόριστους προτάσεις ἀντιφατικῶς
 ἀντικείμεναι πρὸς ἀλλήλας, ὥς πορ' ἔχουσιν ἢ τι μερικὴ καί
 τάφασιν, καὶ ἢ καθόλου ἀπόφασιν· Εἰ δὲ λέγοι τις ἐν
 πῇ τ' κακῶν αἰρετῶν τέραν εἶναι τὴν καθόλου ἀπόφασιν τῆς
 μερικῆς ἀποφάσεως, πρῶτον μὲν ἀγνοῖ ὅτι ἐν τῇ λογί-
 κῃ περχματῆα, οὐ τὰς τῇ περχματῶν ὑποκειμένους
 φύσεις, ἀλλὰ τῇ φωνῶν αὐτῇ καθ' αὐτὰς τὴν δυνάμιν·
 ἐπειτα, ἔδ' οὕτω δέξει δυνάσεται συμφθεγγόμενας ἀλ-
 λήλας τὰς ἀπρὸς διόριστους προτάσεις· δῆλον γάρ ὅτι κα-
 τὰ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν αἰρετῶν τέραν ὑπὲρ τῇ κακῶν φα-
 σιν εἶναι τὴν μερικὴν κατάφασιν τῆς καθόλου καταφά-
 σεως· ὥς πορ' ὅτι βέλτιον τὸ παντὶ μὴ εἶναι, κατὰ
 τοῦ ὑπὸ μέρους μὴ εἶναι, οὕτω καὶ τὸ ὑπὸ μέρους εἶναι, τοῦ
 παντὶ εἶναι· συμβήσεται οὖν ὑπὸ τούτων τὴν ἀπρὸς δι-
 ορίσον κατάφασιν τῇ καθόλου καταφάσει, ὡς χερσὶ

χήρονα εἶναι τὴν καθόλου ἀπόφασιν τῆς μερικῆς ἀποφά-
 σιως. ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, καὶ τῇ καθόλου ἀποφάσει
 τὴν αὐτὴν ἔχεν δυνάμιν ἢ ἀπρὸς διόριστος ἀποφασίς, ἔπρ-
 ῶς τινὰ λαμβάνοιτο πρότασις, δηλοῖ φασιν οὐ μόνον ἢ
 ἄλλῃ πᾶσα τῇ ἑλκύνων χρῆσις, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Ἄριστο-
 τέλης πολλαχοῦ τῇ ἑαυτοῦ συγγραμμάτων ἀντί τῆς κα-
 θόλου ἀποφάσεως, τῇ ἀπρὸς διόριστον χρώμενος. ὥς πρὸς ὅ-
 ταν ἀποφύεσθαι βουλόμενος, ὥς οὐκ ἐδέχεται κίνη-
 σιν αὐτὴν καθ' αὐτὴν ἔχει δίχα τῇ κινουμένων πραγμά-
 των, λέγει, οὐκ ἔστι δὲ κίνησις παρὰ τὰ πράγματα, δίχα
 μὲν πρὸς διόριστον τὴν ἀπόφασιν ποιούμενος, ταυτὸν δὲ
 λέγων, τὸ οὐδεμία κίνησις ἐστὶ παρὰ τὰ πράγματα, ἀλ-
 λ' οὐχὶ τὸ οὐ πᾶσα. καὶ ἀντί τοῦ ἑπεί. οὐδεμία αἰδησις
 ἐστὶ παρὰ τὰς πέντε αἰδησεις, λέγει ὅτι. οὐκ ἔστιν αἰδησις
 εἰς ἑτέρα παρὰ τὰς πέντε, οὐκοῦν καὶ ὅταν λέγωμεν, οὐκ ἔστιν
 ἀνθρώπος δίκαιος, ταυτὸν λέγομεν τῷ, οὐδὲς ἀνθρώπος
 δίκαιος. Εἰδέπεις ἀξιολογῶν τὸν Ἄνυτον προσυπακούειν,
 οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος δίκαιος ὁ Ἄνυτος, ἢ οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος
 λουκός ὁ αἰθίοψ, καὶ ταύτην νομίζοι τὸ αὐτὸ φέγεσθαι τῇ
 ἀπρὸς διόριστον ἀπόφασιν, τὴν οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος δίκαιος,
 τῇ οὐ πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος. καὶ τὴν οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος
 λουκός, τῇ οὐ πᾶς ἀνθρώπος λουκός, πρῶτον μὲν οὐκ ἔστι
 συγχωρεῖ φασί τινὰ ἔχειν τὴν πρότασιν, ἔπειτα, οὐδὲ
 φυλάξει τὰ ἑρμαινά παρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους πρὸς τῆς ἀπ-
 θέσιως τῇ ἀποφάσει πρὸς τὰς καταφάσεις. Εἰλέ-
 γετο γὰρ ὡς ἀντίκεινται ἀλλήλαις αἱ τὸν αὐτὸν ὑποκείμε-
 νον, καὶ τὸν αὐτὸν κατηγορούμενον παρεκλαμβάνουσαι, δι-
 27 ὧν ἑφασκεῖ. Λέγω δὲ ἀπὸ κῆδαι τὸ τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ
 28 αὐτοῦ, μὴ ὁμοθυμῶς δὲ, καὶ ὅσα ἄλλα τῇ τοιούτων προσ-
 29 διορισμοῖς, πρὸς τὰς σοφιστικὰς ἐνοχλήσεις. Εἰ δὲ τῆς

φύπρον π. ἐπ' αὐτῷ ἢ ὑλῇ ἅτε ἀνέδρας οὐσα, πάντων μὲν
 ὑφάται τῇν εἶδοσι ποιημένων. πλησίον δὲ μάλλον τοῖς
 χείροσιν αὐτῇν, καὶ τοῖς μὴ πῶ διηγεθῆμεν ἔχουσι τὸ ἦ
 δος, ἅπ' ἀμυδροτέρων ἔχουσι διωαμιν, καὶ οὐ πολὺ αὐτῆς
 κατ' οὐσίαν ὑπερέχουσι, δηλονότι καὶ τὰς ἀπροσδιόρισ-
 τους προτάσεις τὰς χείροσι τῇν προσδιωρισμένων ἴσως
 διωαμὴν ἀναγκάων. οὐκοῦν ὑποκειτώμεθα τῇν προσ-
 διωρισμένων προτάσεων τίνας εἶναι χείρονα σφρηκτικόν, καὶ
 ταύτας ἐρεῖμεν τὰς ἀπροσδιόριστους τὸ αὐτὸ φέγγεσθαι
 τῇν μὲν οὐ κατὰ φάσεων τῇν προσδιωρισμένων, ἀλλὰ
 φισβητικῶς ἢ μερικῇ τῆς καθόλου χείρων. διότι ποῦ ἀνά-
 κη τὴν ἀπροσδιόριστον κατὰ φασιν, ἴσως διωαμὴν τῇ μερι-
 κῇ κατὰ φασιν. ποῦ δὲ τῇν ἀποφάσεων, ἀμφισβητικόν
 οἱ ἐξηγητὰς πρὸς ἀλλήλους. καὶ οἱ μὲν, ἐπόμενοι τῷ Ἀρι-
 στοτέλει, τὴν μερικῇ χείρον εἶναι φασὶ τῆς καθόλου. σφ-
 μνότερον ὅτι ἐν τῇ κατὰ τὸ ποσὸν τῇν προτάσεων ἀπι-
 θέσει, τὸ καθόλου, τοῦ κατὰ μέρος: ὥς ποῦ ἐν τῇ κατὰ
 τὸ ποῖον, τὸ κατὰ φασιν, τοῦ ἀποφασικοῦ. οἱ δὲ, τὴν
 καθόλου. χείρον εἶναι τῆς μερικῆς ἀποφαίνονται, διότι
 οὐ μόνον τὸ ποσὸν ἐν ταῖς προτάσεσι ταύτας λαμβάνου-
 μεν, ἀλλὰ μετὰ τῆς πρὸς τὴν ἀπιφαστικὴν ποιότητι συμ-
 πλοῆς. ἐρεῖον δὲ ταύτης εἰς τὴν τῇν πραγμάτων ὑπαρ-
 ξιν ἀναρεῖν. τῆς οὐ μερικῆς ἀποφασίως τὴν καθόλου
 μόνον κατὰ φασιν ἀναρεῖν ὑπὸ χείρονος, καὶ διωαμὴν πο-
 τί συμφένεσθαι τῇ μερικῇ κατὰ φασιν, καθάπορ ὑπὸ τῇν
 ἐνδεχομένων, τὸ ὅτι, ἐπὶ πᾶσι ἀνθρώποις λυγρὸς, σωαληθὴς
 τῷ, τίς ἀνθρώπος λυγρὸς ἐστίν. καὶ κατὰ μὲν τὸ καθόλου ἀπὸ
 φασιν οὐδέ μίαν ἐμφασιν ὑπάρξειως κατὰ λήπεσθαι δυ-
 νατὸν, κατὰ δὲ τὴν μερικῇ, οὐκ ἀνεύνητοι μέρομεν
 ὑπὸ μέρους ὑπάρξειως ἴσως, δηλονότι φασιν ὡς ἀνάγκη

τοῦ Τερίστου. ταῦτα τοίνυν οὕτω τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπο-
φαινομένου, καὶ ἀντιφθεγγομένων πρὸς αὐτὸν κληνῶν τε,
καὶ ἐμοῖσι βασιμίων ἀνδρῶν, προσῆκον ἀν' εἰν φιλιτέραν
ἅμα, καὶ αἰδοιοτέραν ἀπάντων τὴν ἀλήθειαν ἡμᾶς ἡγνῶσα
μίνους. ὅπου καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῆς δυνάμει παρὰ κελούονται,
μὴ ἀβασανίσως τὸ θεῶν μακρὸν παρελθόν, ἀλλ' ὑποσκέψασθαι
τὴν τε τοῦ Ἀριστοτέλους διακρίσιν, καὶ ὡς ἀξιόσυναλιν
βούνην ἀλλήλας τὰς ἀπροδιορίσους προτάσεις, καὶ τὰ πα-
ρὰ τῇ ἀντιδιατετακτομένην αὐτῶν ποδὶ τούτων λεγόμενα.
καὶ εἴτε πρὸς τούτοις, αὐτὴν τῇ πραγματείᾳ τὴν φύσιν, καὶ
τὴν τῇ προτάσεων τούτων αὐτῇ καὶ αὐτὰς δυνάμιν, ὅ-
πως ἀν' τῇ τε ἐναντίον λόγων διακνησάμεν, καὶ τὰ πράξ-
ματα, ποδὶ ὧν ὁ λόγος καὶ αὐτὰς θεωρίσασθαι, ἀκριβέ-
σιρον ὑπεκρίναι τὴν ποδὶ αὐτῇ ἀλήθειαν δυνάμει. ὅ-
μως οὐδ' Ἀριστοτέλης, ὅπου καὶ πρότερον εἰζόμεν, ἀξιό-
τὰς ἀπροδιορίσους τὰς μερικαῖς τὸ αὐτὸ φθίγγεται. τὴν
μὲν κατάφασιν, τὴν κατὰ φασιν. τὴν δὲ ἀπόφασιν, τὴν ἀ-
ποφάσιν. ταυτὸν ἔχοντα σημαίνει τὸν λέγοντα εἶναι ἀνθρώπος
λευκός, τῷ λέγοντι, τίς ἀνθρώπος λευκός ἐστίν. καὶ τὸν λέγον-
τα, οὐκ εἶναι ἀνθρώπος λευκός, τῷ λέγοντι, τίς ἀνθρώπος
λευκός ἐστίν, ἢ οὐ πάντες ἀνθρώπος λευκός ἐστίν. διὸ ἐφ' ἧς ὕ-
λης αἱ μερικαὶ συναληθεύουσι, συναληθεύουσι ἢ ὑπὸ τῆς ἐνδε-
χομένης, ὑπὸ ταύτης καὶ τὰς ἀπροδιορίσους συντρέχουσιν ἀλ-
λήλας. ἡ δὲ γε ὄντως ταύτην ἔχουσι τὴν δυνάμιν αἱ προ-
κείμεναι προτάσεις, ὑποσκέψασθαι τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπεκρί-
σεως, ἀπό τινος κοινῆς ποδὶ αὐτῇ ἐννοίας ποιούμενοι τῆς
δε. Τὰς ἀπροδιορίσους ἀπαντες ὁμολογούμενα ὕλη
ἔχον λόγον, πρὸς τὰς διωρισμὸν προτάσεις, εἴτε ποῦ
προσλαμβάνουσαι ἢ ἐν προσδιορισμὸν εἴδουσιν ἀλλοθι
νομῶνται, ἀποτιλῶσι τὰς πρὸς διωρισμὸν, ὅτιον σωματι-

ὅσα δὲ ὑπὸ τῆς καθόλου μὲν, μὴ καθόλου δὲ, οὐκ αἰετὴ μὲν
 ἀληθείς, ἡ δὲ, ὑδούης· ἅμα ὅτι ἀληθείς εἰσιν ἐπὶ αὐτῶν· ὅτι εἰ
 ἀνθρώπος λυκός, καὶ ὅτι οὐκ εἰσιν ἀνθρώπος λυκός· καὶ εἰ
 εἰς ἀνθρώπος καλός, καὶ οὐκ εἰς ἀνθρώπος καλός ἢ ὅτι αἰ
 αὐτός, καὶ οὐ καλός καὶ ἢ γίνεταί τι καὶ οὐκ εἰς· ὁ δὲ φησὶ δ' αὐ
 ἐξαίφνης ἀποπνεῖναι, διὰ τὸ φανέναι σημαίνει τὸ αὐτὸν
 τὸ, οὐκ εἰς ἀνθρώπος λυκός, ἅμα καὶ τὸ, οὐδ' ἴς ἀνθρώπος
 πρὸς λυκός· τὸ δὲ, οὐτὲ τὸ αὐτὸ σημαίνει, οὐδ' ἅμα ἐξ αὐ
 γάγκης·

Τῶν ἐκ τῆς διαίρεσιν τοῦ ὑποκειμένου γινομένων ἐκ
 τῶν προτάσεων, πινδὺ μὲν ἴσιν αἰετὴ φατικῶς ἀντικει
 μεται πρὸς ἀλήθειαν, τίνδὺ δὲ αἰδοκούμεται μὲν ἀντιφά
 σκεν, οὐ μὲντοι ἀντιφάσκουσαι, παρὰ δὲ ἰδούσιν ἡμῖν ὁ φι
 λόσοφος διὰ τούτων, τὰς μὲν διαγωνίους, ἅς καθόλου ὡς
 καθόλου προσαγορεύει, διὰ τὸ εἶχεν τὴν ἐπίστασιν τῆς προτά
 σεων καθόλου ὡς καθόλου, μάχεσθαι πρὸς ἀλήθειαν ἀντι
 φατικῶς, ἀποφανόμενος τὴν πᾶς κατάφασιν, τῇ οὐ πᾶς
 ἀποφασί, καὶ τὴν οὐδ' ἴς ἀπόφασιν, τῇ τίς κατάφασιν·
 καὶ ἐπὶ ταῖς καθ' ἑκάστην, τὴν Σωκράτους λυκός εἰς, τῇ Σω
 κράτης λυκός οὐκ εἰς· τὰς δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ διορίσους, ἅς καὶ
 ἐν τούτοις καθόλου μὴ καθόλου προσγορεύουσιν, οὐ λίγων
 ἀντιφάσκειν ἀλήθειαν· οὐδὲ ὅτι αἰετὴ διαίρεσιν τὸ ἀληθές, καὶ
 τὸ ὑδούης, ἀλλὰ ταῖς μερικαῖς τὴν αἰτὴν ἐχούσας διώκα
 μιν, σωαληθύνειν ὑπὸ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης, ἐφ' ἧς καὶ ἐκ
 ναι σωαληθύνονται κατελαμβάνοντο· ἀληθύνειν ὅτι ἅμα
 τὴν τε, εἰς ἀνθρώπος λυκός, ἀπὸ τοῦ διορίσους κατάφασιν,
 ἐπὶ πινὸς φέρεται τῇ Σκυθῶν λαμβανομένην· καὶ τὴν, οὐκ εἰ
 εἰς ἀνθρώπος λυκός, ἀπὸ τοῦ διορίσους ἀπόφασιν, ἐπὶ πινὸς
 τῇ Αἰθιοπῶν· καὶ τὴν, εἰς ἀνθρώπος καλός, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλ
 λεύος, ἢ τοῦ Νηρείως· καὶ τὴν, οὐκ εἰς ἀνθρώπος καλός, ὑπὸ

τὴν εἰρήνην τῇ προτάσει καὶ καθόλου ὡς καθόλου, φησὶν ἀν-
τιφατικῶς ἀντιπικῶσαι πρὸς ἀλλήλας. τουτίστιν, αἱ δια-
ρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεύδους, τὴν τε καθόλου καταφάσιν,
μετὰ τῆς μορικῆς ἀποφάσεως, καὶ τὴν καθόλου ἀπόφασιν,
μετὰ τῆς μορικῆς καταφάσεως. αὐτὰς δὲ τὰς καθόλου
ὡς καθόλου προτάσεις, μὴ κίπ ἀντιφατικῶς, ἀλλ' ὡς
πῶς ἀντιπικῶσαι πρὸς ἀλλήλας, διὰ τὸ συμπύδουσαι ἀλ-
λήλαις ὑπὸ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης, ἐφ' ἧς τὰς μορικὰς, καὶ
ὑπερπύσσας λεγόμενας, σωαληθύνει ἀλλήλαις ἀνταρ-
κτικῶς διὰ τὸ ἐκείρας αὐτῶν ἀληθὲς εἶναι, ὅταν ἡ ἀντιφατικῶς
αὐτῇ μαχομένη καθόλου πρότασις ψεύδεται, ὥς τε κατὰ
μὴδὲνα τρόπον μάχεσθαι ταύτας ἀλλήλαις. δῆλον δὲ ταύ-
τα διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου παρεκτιθέντων παρὰ
θεγμάτων, καὶ ἐξ ὧν ἡμῶς πρὸς τὸν ποῦ αὐτῶν διεκλή-
θηται. Εἰδέναι μέντοι χρὴ ὅτι γράφεται ἀπὸ τοῦ ἀν-
τιφατικῶς, καὶ ἀποφατικῶς, σημαίνοντος ὡς φησὶν ὁ φι-
λόσοφος Πορφύριος τοῦ Ἀριστοτέλους διὰ τούτου ποίᾳς
καταφάσεως πρὸς ποίᾳς ἀπόφασιν ἄξιον τὴν ἀντίθεσιν
λαμβάνειν. ὅτι τῆς ὡς ἀποφάνσεως, ἐπεὶ ποῦ ὡς φησὶν
ἐνθάδε καὶ τὰ ὀρισμένα ῥήματα καλεῖν καταφάσεως,
τὰ δὲ ἀόριστα, ἀποφάσεως. καὶ ὑπὸ πῶς ἂν τις, εἰ μὴ
προσέθηκε τὸ ἀποφατικῶς ποῦ τῆς ἀντιθέσεως τῇ τοιού-
των φωνῶν γίνεσθαι τὸν λόγον. Δῆλον δὲ ὅτι τὰ ἐπεὶ γό-
μους σωαδουσι μάλλον τῇ προτέρᾳ γραφῇ. ἀποφατι-
κῶς γὰρ λέγοντο ἀντιπικῶσαι κατὰ τοῦτο καὶ αἱ εἰρη-
στία, ὡς καὶ ἔτερον τρόπον τῇ πρὸ αὐτῶν ἀντικειμένης
παρέθετο διότις ὁ Ἀριστοτέλης.

- » Οὕτως μὲν ἔστιν ἀντιφάσις τῇ καθόλου ἢ σὶ καθόλου, ἀνὰ
» κὴ τὴν ἐτέραν ἀληθὲς εἶναι ἢ ψεύδῃ. καὶ οὕτως ὑπὸ τῇ κατὰ
» κατακρίσει, ἐστὶ Σωκράτης λευκός, καὶ ἐστὶ Σωκράτης λευκός.

νον σωάνην ἐπεί μεται καὶ τὰ φύσει διηρημένα, ὡς ἂν αὐτὸ
 τὸ πολλὸν πρότερον κατὰ τὴν ἀπλότητά τινι ἐαυτοῦ θεω-
 ρούμενον, τὸ δὲ πᾶς, οὐχ ὡς πνοε, ἀλλὰ πλήθους ἐστὶν ἐμ-
 φαπτικόν, φανερὸν ὡς συμπλέκειται αὐτὸς πρὸς ἄλληλα
 τῶν ἀδιωμάτων. ὅταν δὲ παντὶ ἡ κεχωρισμένον τὸ
 ἀποφαπτικῶς κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου, τότε καὶ
 ἕκαστον τῶν ὑπὸ τὸ κατηγορούμενον, ἀποφάσκειν διωά-
 μεθα τοῦ ὑποκειμένου. οἷον λέγοντες, πᾶς ἄνθρωπος οὐ-
 δις λίθος ἐστὶ. πλὴν ἐσθιβάσμεν πειρήσασθαι τὴν πρό-
 τασιν, ἐξὸν ἀπλούςον λέγειν τὸ πᾶς ἄνθρωπος λίθος οὐκ
 ἐστὶ. καὶ τούτου ἐπὶ ἀπλούςον τὸ, οὐδὲς ἄνθρωπος λίθος
 ἐστὶν, ἵνα μὴ ὑπὸ ἀναίρεσίᾳ τὸν καταφατικὸν προσδιορισ-
 μὸν παραλαμβάνωμεν.

- » Ἀντικείμενα μὲν οὕτως κατὰ φασιν ἀποφάσει λέγω ἂν
 » πφαπτικῶς, τὴν τὸ καθόλου σημαίνουσας τῷ αὐτῷ, ὅτι οὐ
 » καθόλου. οἷον πᾶς ἄνθρωπος λευκός. οὐ πᾶς ἄνθρωπος
 » λευκός. οὐδὲς ἄνθρωπος λευκός. ἐστὶ τις ἄνθρωπος λευ-
 » κός. ὅταν τίς δὲ, τὴν τοῦ καθόλου κατὰ φασιν, καὶ τὴν
 » τοῦ καθόλου ἀπόφασιν. οἷον, πᾶς ἄνθρωπος λευκός, οὐ
 » δις ἄνθρωπος λευκός. πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος. οὐδὲς
 » ἄνθρωπος δίκαιος. διὸ ταῦτα μὲν οὐχ οἷον τι ἅμα ἂν
 » ληθῆς εἶναι. ταῖς δὲ ἀντικειμέναις ταῦτα εὐδὲ χιταί πο
 » τι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ σωαληθῆναι. οἷον, οὐ πᾶς ἄνθρωπος λευ-
 » κός. καὶ ἐστὶ τις ἄνθρωπος λευκός.

Τὰς ἀντιθέσεις ἀπ᾽ ἅσας τῶν προσδιορισμένων προσ-
 τάσεων, ἐν τοῖς τοις παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης, τὰς
 πε τῶν διαγώνων θέσεις ἔχουσιν ὡς τῷ ἐκ τῆς πρὸς
 πρὸν διαγράμματος, καὶ τὴν τῶν καθόλου, ὡς καθόλου,
 καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου, ὡς μορτικῶν λογομείων. καὶ ταῖς μὲν
 διαγωνίους, ὡς καθόλου ὡς καθόλου ἐκάλεισιν, ὡς ἔχοντας

εἶναι τοῦ κατηγορουμένου διωκτὸν, οὐτε τὸ κατηγοροῦμε-
 νον ἢ ὑποσήμεν ἐπὶ, ἀλλὰ τὸ δεκτικόν, ὡς ἐν τῇ δουτίᾳ προ-
 τάσῃ ὑποκειμένου γινομένου, κατὰ τὸν νόμον τ' ἐν τῷ πρώ-
 τῳ ἀρχήματι συμπλεκόμενων προτάσεων, ποτὲ μὲν, τὸ
 ἀρθρον, ποτὲ δὲ, τὸν καθόλου προσδιορισμὸν προστίθεται,
 ὅτι μὲν οὐκ οὐ χρὴ τῷ κατηγορουμένῳ προσπεῖναι τὸν
 καθόλου προσδιορισμὸν, τὸν καταφατικόν, ἢ τε κοινοῦτε-
 ρον εἴη τοῦ ὑποκειμένου τὸ κατηγορούμενον, ὡς ὑπὲρ τῆς
 ἀνθρώπου, πᾶν ζῶον, ἢ τε καὶ ἐξισάζον πρὸς αὐτὸ, ὡς ὑπὲρ
 τῆς ἡλικίας ἀνθρώπου πᾶν γλαυκόν, φασγόν ἐκ τῆς ἡμε-
 ριμίων. καὶ ὅτι καὶ ὑπὲρ τῆς ἐξισάζοντων ὄρων, παραπλή-
 σιον τὸ αὐτοπὸν. διότι ὁ πᾶντα ἀνθρώπον ἅπαν γλαυ-
 κόν εἶναι ἀποφωάμενος, ἔκαστον τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώ-
 πων ἅπαντιν εἶναι τὸν αὐτὸν ἀποφαίνεται. οἷον, τὸν Σω-
 κράτῳ, διότι εἶεν ἀνθρώπος, ἅπαν εἶναι γλαυκόν. τοῦ-
 το δ' ἐστὶ τὸν Σωκράτην πᾶντα ἀνθρώπον εἶναι. τοῦτο μὲν
 οὐκ ἐστὶ διὰ τῆς πρότερον ἡμεριμίων, δὴλον, ἐν οἷς ἐδείκνυ-
 μεν, ὡς οὐ διωκτὸν λέγειν, ὅτι πᾶς ἀνθρώπος πᾶν δεκ-
 τικόν ὑποσήμεν ἐπὶ. καὶ ὅτι τὸ δεκτικόν ὑποσήμεν, ἐξισάζει
 πρὸς τὸν ἀνθρώπον. ἀλλὰ τί τὸ αὐτοπὸν τοῦ μὴ πεφυκέναι
 τὸν κατηγορούμενον ἀνέχεσθαι τῆς προδικῆς τοῦ πᾶς
 προσδιορισμοῦ, καίτοι τὸ οὐδεὶς, συμφύεσθαι δοκοῦν; ἢ
 ὅτι τὸ καταφατικῶς κατηγορούμενον, ἐκ καθόλου κατηγο-
 ροῖτο τοῦ ὑποκειμένου, ἀπὸ τοῦ λαμβάνειν εἰς αὐτὸ τὸ ὑποκείμε-
 νον, ἢ ὡς ἐξισάζον, καὶ οἷον ἐφαρμόζον αὐτῷ, ἢ καὶ ὡς ὑ-
 πόκειν. καὶ ἐπὶ τὸ πλῆθος ἅπαν τῶν ὑπὸ τὸ ὑποκείμε-
 νον ἀτόμων τῇ ἑαυτοῦ μετέξει, συνδιδόν αὐτὸ πρὸς ἑαυτὸ,
 καὶ εὐὼς πεφυκεν. ὅπου ὅτι εἰλεχεν ἐν τοῖς προλαβοῦ-
 σιν ὁ Ἀριστοτέλης, τὸ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ' ὅτι
 καθόλου. ἢ τοίνυν τὸ μὲν καταφατικῶς κατηγορούμε-

μένου λεγόμενον, λέγεται δὲ ποῦ τοῦ ἀνθρώπου, οὐχ ὅτι
 εἰν ὑψήμη, ἀλλ' ὅτι δεκτικός εἰν ὑψήμης. εἰ μὲν ἔν τῳ
 δεκτικῷ σωταθόμενον τοῦ πάς, δύναιται τὸ τε ἀληθεύειν
 ἢ πρότασις, οἷον, λεγόντων ἡμῶν. πάς ἀνθρώπος πᾶν δε-
 κτικὸν ὑψήμης εἰν, ἐλέγχοιτο αὖ τοῦ Ἀριστοτέλους ὁ λό-
 γος. νῦν δὲ, ἀδυνάτον αὐτῷ ἀληθεύειν. ὁ γὰρ τοῦτο λέ-
 γων, οὐδὲν ἄλλο φησὶν, ἢ ὅτι τ' ἀνθρώπων ἕκαστος, πάς αὖ
 θρώπος εἰν. οἷον, ὁ Σωκράτης οὐ μόνον ἐπὶ Σωκράτης, ἀλ-
 λά καὶ Πλάτων, καὶ Ἀλκιβιάδης, καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστος.
 εἰ γάρ εἰ πάς ἀνθρώπος πᾶν δεκτικὸν ὑψήμης, ἦς ὁ τῶν
 πάντων καὶ Σωκράτης, καὶ οὗτος ἀρχὴ πᾶν δεκτικὸν ὑψή-
 μης εἰν. ὥς τε καὶ Πλάτων ἔστι, καὶ Ἀλκιβιάδης ὁ Σω-
 κράτης, ἐπειδὴ καὶ οὗτοι δεκτικοί εἰσιν ὑψήμης. εἰ γὰρ μὴ
 εἴη ὁ Σωκράτης καὶ Πλάτων, ἅμα καὶ Ἀλκιβιάδης, ἔκεί-
 ῃ πᾶν δεκτικὸν ὑψήμης. τὸ οὖν πάς, οὐκ εἰν εἰ ταῦτα
 τοῦ κατηγορουμένου προσδιορισμός, ἀλλὰ μέρος. αὐτὸ γὰρ
 τοῦτο λέγεται ποῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι δεκτικός εἰν πάσης
 ὑψήμης. ὅτι δὲ οὐκ εἰν τὸ πάσης προσδιορισμός τοῦ κα-
 τηγορουμένου, δῆλον ἐκ τοῦ συμπλέκοντες ἡμᾶς ταῦτα τῇ
 προτάσει ἐτέραν μέρηνα πρότασιν. καὶ τὸ εἰ ταῦτα κα-
 τηγορούμενον, αὐτὸ λέγω τὸ δεκτικὸν πάσης ὑψήμης ὑπο-
 κείμενον, ἐτέρῳ τινὶ καθόλου κατ' αὐτοῦ κατηγορουμένου
 ποιουμένῳ, ἵνα συμπεράσμά τι ἐξ αὐτῶν συναράγωμεν,
 προστιθέναι αὐτῷ τόν τε καθόλου προσδιορισμόν, ἅτε μὴ
 ἔχοντι. οἷον, εἰ λέγοιμεν πάς ἀνθρώπος πάσης ὑψήμης
 εἰν δεκτικόν, πᾶν τὸ πάσης ὑψήμης δεκτικόν, λογικόν,
 πάς ἀρχὴ ἀνθρώπος λογικός. καί τοι εἰ τὸ πάσης προσ-
 διορισμός ᾧ, τί ἡμῖν ἔδει καὶ ἐτέρου προσδιορισμοῦ;
 πῶς δὲ οἷόν τε ᾧ δύο προσδιορισμοὺς ἐφεξῆς ἀλλήλοισι
 λέγεσθαι; ἀλλὰ δῆλον ὅτι οὐτε τὸ πάσης προσδιορισμός

ὅλως μὲν γὰρ τὰς ἀπὸ ἀληθείας οὐχ ἡπὼν τ' ἀπὸ τοῦ δυνάμει
 ραυτητίον τοῖς προβεμένοις ὑποσκοπεῖν, τὰς αὖθις ποδῶν
 ποικιλίας προσφρομένους ἀποφάσεις, ὥς ἔτι διάφορον
 πικρὰ τὴν ἀναγκαίαν, ἢ τὴν ἀδυνάτον ὑλίσσιναι οὐ
 σασ, οὔτε πρὸς δικάρισιν ἡμῖν τῆς τε ἀληθείας, καὶ τοῦ
 τοῦ δυνάμει συμβαλλομένου, οὐ μέντοι οὐδὲ τὰς παρὰ μέρος
 ἐκείτην δέχεται τῶν δυνάμει εἶχοντι πρὸς
 τῷ κατηγορουμένῳ διορισμόν. τὴν αὐτὴν γὰρ αὐτὰς δύν
 ναμιν ἐχούσης τῆς αὖθις προσδιορισμοῦ τὴν κατηγορίαν
 ποιομένης προτάσεως, διὰ τί μὴ τὰς ἀπλούς ὁρᾶς ἀντὶ
 τῆς παρὲλκοντάς πινὰ προσλαμβάνουσιν ὑπὸ πλεῶν
 θα. οἷον, ἀντὶ τῆς. πᾶς ἀνθρώπος ζῶν, ἢ πᾶς ἀνθρώπος
 οὐ πᾶς ζῶν, τὴν. πᾶς ἀνθρώπος ζῶν. καὶ ἀντὶ τῆς. πᾶς
 ἀνθρώπος οὐδὲς λίθος, τὴν. πᾶς ἀνθρώπος λίθος ἔκ ἐστιν,
 ἢ τὴν ταύτης ἀπλούς ὁρᾶς, καὶ αὐτοφύεσθαι ἀποφαινο
 μένῳ, τὴν οὐδὲς ἀνθρώπος λίθος ἐστίν. ἐπεὶ καὶ ὅταν δύ
 ρισκῶμεν τῇ παλαιᾷ πινὰς δοκοῦντας τὸν ὑπὸ μέρους
 καταφατικὸν προσδιορισμόν τῷ κατηγορουμένῳ συμπλέ
 κην, ὥς ὅταν αὐτὸς μὲν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ψυχὴν, ὡς
 λέγει, πινὰ ὀνομάζῃ, Πλάτων δὲ τὴν ῥητορικὴν ἐμπειρίαν
 πινὰ, τὸ πῶς ὑπὸ τούτων παρελήφθαι ῥητίον ἐνδείξεως χά
 ριν τοῦ μὴ ἀντιπρὸς τὴν κατηγορουμένην τῷ ὑποκειμένῳ,
 ἀλλ' εἶναι αὐτοῦ γένος, καὶ δεῖσθαι προδήκως διαφορᾶν το
 νῶν, ἵνα ποίησιν ὁρισμόν τοῦ ὑποκειμένου. ἀλλὰ πᾶς φα
 σιν οὐκ ἐπ' αὐτῶν τῇ πραγμάτων ὁ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐλέγ
 χεται λόγος, ἢ πορὶ λέγοντες. πᾶς ἀνθρώπος πάσης ὑπὸ
 μνης ἐστὶ δεικτικός, καὶ τῷ καθύλου κατηγορουμένῳ, τὸν κα
 θόλου προσδιορισμόν σωτάῃοντες ἀληθόμην, πρὸς ὁρᾶ
 τίον, ὅτι τὸ πάσης, οὐ τῷ κατηγορουμένῳ κατὰ ἀλήθειαν
 συμπλέκωμεν, κατηγορεῖται μὲν γὰρ τὸ ποδὶ τοῦ ὑποκει

μερικῶν κατὰ φάσιν ἀποκρίνασθαι τοῦ καταλόγου τῇ προ-
 τῶν, διὰ τούτων αὐτῇ καὶ τοῖς λοιποῖς, τουτέστι, τὰς
 δύο ἀποφάσεις, τὰς διὰ τοῦ συνάδην ταῖς ἑρμηνείας κα-
 ταφάσεσιν, αὐτὰς καὶ αὐτὰς ὑποδομμένας ἀποδοκιμάσας·
 ἥν ὅτι ἐφιστάνην, ὅτι ταῖς τε αὐτῶν ὑποδομμέναις τινὲν αἰτίαν,
 τοῦ αὐτῶν ὑποδομῆσαι, μόνῃ παρέχον ἢ συμπλοκῇ τοῦ πᾶς
 πρὸς τὸ κατηγορούμενον. ἐν πάσαις γὰρ αὐταῖς ἐννο-
 πάρεχον καὶ ἐνδύχον, ἢ κατὰ διωκμίν. καὶ ταῖς αὐτῶν ἀλη-
 θεύουσας ἢ τοῦτου ἀναιρέσεις, καὶ ὅτι αὐταὶ πᾶσαι τὸ οὐ
 πᾶς ἔχουσι σωτηριζόμενον τῷ κατηγορούμενῳ, ἢ κατὰ
 ἐνδύχον πάλιν, ὡς αἰνῶν αὐταῖς καταφάσεις, ἢ κατὰ δύ-
 ναμιν, ὡς αἰ ἀποφάσεις. τὸ ὅτι, οὐδεὶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶ-
 ον, διὰ τοῦτο ἀληθές, διότι πᾶς οὐ πᾶν ἐστὶ ζῶον. καὶ τὸ οὐ
 πᾶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶον ὡσαύτως, διότι καὶ ὁ κατὰ μέ-
 ρος, οὐ πᾶν ζῶον. ὡς τε ἐκότες μόνον τοῦ πᾶς τινὲν πρὸς τὸ
 κατηγορούμενον συμπλοκῇ ἀδοκίμοις ὁ φιλόσοφος ἀπο-
 φαίνεται ποιῆναι τὰς προτάσεις. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἀνθυ-
 προδιορισμοῦ λαμβανόμενον τὸ ὑποκείμενον, ἢ τὸ ἄρθρον
 αὐτὸ συντάσσοντες, ἢ μὴ δὲ τὸ ἄρθρον, τὸ αὐτὸ ἐστὶ τῇ οὐ-
 τῶν γινόμενων προτάσεων ἀμαρτήματα, ταῖς μετὰ τῇ εἰρη-
 μίωναν προδιορισμῶν λεγόμεναις. παρεπλησίως ὅτι
 ἔστι τινὲν διωκμίν, ἢ μὴ ἀνθρώπος πᾶν ζῶον λέγουσα, τῇ
 πᾶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶον. ἢ δὲ ἀνθρώπος πᾶν ζῶον, τῇ
 τίς ἀνθρώπος πᾶν ζῶον. διὰ ταῦτα αὐτὰ δὲ, καὶ τὸν καθεκά-
 στα λαμβανόμενον τὸν ὑποκείμενον, παρεπλησίως τῷ κα-
 τὰ αὐτοῦ κατηγορούμενῳ τὸν πᾶς προδιορισμὸν συμπλέ-
 κων. οὐ ὅτι οἷον τε σάφηναι λέγειν, ὡς ἀληθῶς λέγον-
 τα, ὅτι Σωκράτης πᾶς ἀνθρώπος ἐστίν. οὐ μὲν ἀλλ' ὅτι ἵνα
 ἢ αὐτῇ, ἢ ποτὲ ἀληθεύσαι γινώσκοντες προτάσεις, ἀξιῶσι ὁ ἄρισ-
 τὸς πρὸςθεῖναι πινὰ τῷ κατηγορούμενῳ προδιορισμῶν

τρεχούσας τὰς καταφάσεις, ἅπερ ἀναιρούσας τὸν σω-
 πεταγμένον τῷ κατηγορουμένῳ μορτικὸν ἀποφατικὸν διοφ-
 ρισμὸν, διὰ τῆς σωτῆς ὑποκειμένου λεγομένων, ἀποφατι-
 κῶν καὶ αὐτῶν ὄντων. συμβαίνει ὅρῳ οὗτοις ἐκατέρᾳ τῇ
 ἀρνήσειν ἀναιρεμένης, ὑπὸ τῆς ἐτέρᾳ περιίσταται πάλιν
 τὴν προτάσιν εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς κατάφασιν. τί ὅρῳ δια-
 φέρει τὸ εἰπεῖν, πᾶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶν ἐστίν, τοῦ εἰπεῖν,
 οὐ πᾶς ἀνθρώπος οὐ πᾶν ζῶν ἐστίν. διωάμην ὅρῳ δηλονότι
 λέγομεν. πᾶς ἀνθρώπος οὐχὶ πᾶν ζῶν ἐστίν, ἢ τοι οὐχὶ
 πᾶς ἀνθρώπος οὐ πᾶν ζῶν ἐστίν, ἀλλὰ πᾶς ἀνθρώπος
 πᾶν ζῶν ἐστίν. καὶ καθ' ἐκατέραν ἡσικφορομένῳ τὴν ἐξ
 ἀρχῆς τῆς, πᾶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶν ἐστίν. ἢ πάλιν τί δια-
 φέρει τὸ εἰπεῖν, τίς ἀνθρώπος πᾶν ζῶν ἐστίν, τοῦ εἰπεῖν οὐ-
 δεὶς ἀνθρώπος οὐ πᾶν ζῶν ἐστίν. διωάμην ὅρῳ πάλιν λέ-
 γομεν ὅτι ἀνθρώπος οὐχὶ ἕκαστος πᾶν ζῶν ἐστίν, ἢ τοι οὐδεὶς ἀν-
 θρώπος πᾶν ζῶν ἐστίν, καὶ ἡσικφορομεν τὴν, τίς ἀνθρώπος
 πᾶν ζῶν ἐστίν. διὸ καὶ θεωρεῖν ἔξει τὰς ἐρημίας ἀποφά-
 σης μαχομένας πρὸς ταύτας τὰς προτάσεις τῇ ἀεὶ
 ἀληθείᾳ, πρὸς αἷς ἐμάχοντο καὶ αἱ αἰεὶ ὑδουδόμεναι καταφά-
 σης. πρὸς μὲν ὅρῳ τὴν, πᾶς ἀνθρώπος οὐ πᾶν ζῶν,
 καὶ ἀληθὴ καταφασιν, μάχοντο ἢ τε, πᾶς ἀνθρώπος πᾶν
 ζῶν, αἷ ὑδουδῆς κατάφασις διὰ τὴν κατηγορούμενον, καὶ ἢ
 ἕκαστος πᾶς ἀνθρώπος οὐ πᾶν ζῶν, διὰ τὴν ὑποκείμενον. ὥς τε
 σωτρεχουσιν ἀκρίλαις. πρὸς δὲ τὴν λέγουσαν. τίς ἀν-
 θρώπος οὐ πᾶν ζῶν, μάχονται ὁμοίως ἢ τε, τίς ἀνθρώπος
 πᾶν ζῶν, διὰ τὸν κατηγορούμενον, καὶ ἢ, ἕδεις ἀνθρώπος
 οὐ πᾶν ζῶν, διὰ τὸν ὑποκείμενον. ὥς τε καὶ αὐταὶ σω-
 τρεχουσιν. ἢ ταῖναι αἱ ἐρημῆναι ἀποφάσεις τὴν αὐτὴν ἔ-
 χουσιν διωάμην τὰς καταφάσεις, ὅ τινι αἷ ὑδουδόμενῳ
 καθόλου κατάφασιν, καὶ σωτῇ αὐτῇ τὴν αἷ ἐπομένῳ αὐτῇ

καὶ τὴν τῆς ἀνθρώπου παῖζων. δύο δὲ ἀποφάσεις κοινὰς
 νόνοῦσας μὲν κατὰ τὸ συμπλέκην τῶ κατηγορουμένου
 τὸν οὐ πᾶς προσδιορισμὸν, διαφραζούσας ἡ κατὰ τὸν συν-
 τεταγμένους τῶ ὑποκειμένῳ ἀποφατικὸν διορισμὸν. τὴν
 τε, οὐδεὶς ἀνθρώπος οὐ πᾶν ζῶον. καὶ τὴν, οὐ πᾶς ἀνθρώ-
 πος οὐ παῖζων. ἐν δὲ ταῖς αἰ ἀληθεύουσαι, δύο μὲν
 πάλιν καταφάσεις τὰς ἀντιφασκούσας ταῖς αἰ ἐνυδ-
 μέναις ἀποφάσεσι. τὴν, πᾶς ἀνθρώπος οὐ παῖζων, καὶ
 τὴν, τῆς ἀνθρώπου οὐ παῖζων, ἢ οὐ πᾶς λῖθος, ἢ οὐ παῖ-
 λυκόν. δύο δὲ ἀποφάσεις τὰς ἀντιφασκούσας ταῖς αἰ
 ἐνυδόμεναις καταφάσεσι, τὴν οὐδεὶς ἀνθρώπος παῖζων.
 καὶ οὐ πᾶς ἀνθρώπος παῖζων, ἢ πᾶς λῖθος, ἢ παῖ-
 λυκόν, αἱ δὲ ἄλλαι πᾶσαι, καὶ ἀληθεύουσαι, καὶ ἐνυδόμε-
 ναι κατ' ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ὕλῃ, ὡς πρὸ ἐλέγχου, καταλαμ-
 βάσονται. τὴν γὰρ τῶ μὲν ὑποκειμένῳ, τὸν ἑπὶ τῶν
 καταφατικῶν προσδιορισμὸν συμπλεκουσῶν, τῶ δὲ κα-
 τηγορουμένῳ, μόνον τὸν ὑπὸ μέρους καταφατικόν, ἢ μὲν ὑπὸ
 μέρους, κατὰ τὴν ἀναγκαίαν, καὶ τὴν ἐνδεχομένῃ ὕ-
 λῃ ἀληθεύουσα καταλαμβάνεται. ἢ δὲ καθόλου, κατὰ
 μόνῃ τὴν ἀναγκαίαν. ὑπὸ ταύτης ὅτι μόνῃς δύναιται τὸ
 κατηγοροῦμενον ἅπασι τοῖς ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἀτόμοις
 ὑπάρχειν. κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς, δηλονότι ἐνυδόμεναι.
 καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν ὡσαύτως. Ἀλλ' ὅπου ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ
 σκέψαται προεβίμεθα διὰ τίνος αἰτίας πληένων οὐσῶν τῶ
 αἰ ἐνυδμένων προτάσεων, μόνῃ ἀπεδοκίμασεν ὁ Ἀ-
 ριστοτέλης τὴν ἐκείνου τῶ ὅρων τὸν καθόλου καταφατι-
 κὸν προσδιορισμὸν συμπλέκουσαν, ἢ ὑπὸ τῶν λοιπῶν, τὴν
 μὲν μερικὴν καταφασιν. ὅτιον, τὴν λέγουσαν. τῆς ἀν-
 θρώπου παῖζων, εἰαργῶς εἰώρε διὰ τὸ ποιεῖσθαι ὑπὸ
 τῆς καθόλου αἰ ἐνυδόμενης. τὰς δὲ με ἀποφάσεις σωφ.

ἵπομιν, αἱ ψεύονται ἢ τίς ἀνθρώπος οὐδὲς λῆθος, ἢ τίς
 ἀνθρώπος τί ζῶν, ἢ τίς ἀνθρώπος οὐ πᾶν ζῶν. καὶ αὐ-
 τὴν πᾶσαι, ἀληθῆς. Λοιπὸς οὖν ὁ οὐ πᾶς προσδιορισ-
 μὸς συμπληκτῶ τῷ ὑποκειμένῳ. πάλιν οὖν θρούμω, ἢ
 οὐ πᾶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶν. καὶ αὐτὴ αἰ ἀληθῆς, ὡς ἀπ-
 φάσκουσα πρὸς τὴν αἰ ψεύδῃ, τὴν πᾶς ἀνθρώπος πᾶν
 ζῶν, ἢ οὐ πᾶς ἀνθρώπος οὐδὲν ζῶν. καὶ πάλιν αὐτὴ ἀλη-
 θῆς ἐπὶ τῇ ἀναγκαίᾳ, καὶ τῇ ἐνδεχομένης ὕλης, διό-
 τι ψεύδῃς ὑπὸ τούτων ἢ ἀπφάσκουσα πρὸς αὐτῶν. ἢ πᾶς
 ἀνθρώπος οὐδὲν ζῶν, ἢ οὐδὲν λυκόν, ἢ οὐ πᾶς ἀνθρώπος
 τίς λῆθος. καὶ φανερὸν ὅτι καὶ αὐτὴ ἀληθῆς ὑπὸ τῆς ἀδυνα-
 του ὕλης, διότι ψεύδῃς ὑπὸ ταύτης ἢ ἀπφάσκουσα πρὸς
 αὐτῶν, ἢ πᾶς ἀνθρώπος τίς λῆθος, ἢ τὸ ὑπόλοιπον, οὐ πᾶς
 ἀνθρώπος οὐ πᾶν ζῶν. καὶ ταύτῃ πάλιν αἰ ψεύδῃ εἰ-
 ναι συμβέβηκε, ὡς ἀειρουῖσας τὴν αἰ ἀληθῆ, τὴν πᾶς
 ἀνθρώπος οὐ πᾶν ζῶν. τοῦ δὲ αἰ ταύτῃ ἀληθῆς τὸ
 αἰτῶν ἢ δὲ προέπιμον, ὅτι εἰς τὸ ἀειρεῖν τὸν κακῶς
 σωταπόμενον τῷ κατηγορουμένῳ καθόλου καταφατι-
 κὸν προσδιορισμὸν ὑπὸ τῆς λεγούσης. πᾶς ἀνθρώπος
 πᾶν ζῶν. καὶ μὴ δὲ ὑπὸ τῆς ἀναγκαίᾳ ὕλης, ἐφ' ἧς
 ἐξ ἀνάγκης τὸ κατηγορούμενον ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ,
 συγχωρεῖται αὐτῷ ἀληθῆς. ὡς τε ταῖς ἐκκαίδε-
 κα προτάσεσιν ἐπεξεληθόντων, τέτταρας μὲν ὄρους
 αἰ ψεύδομένας, τέτταρας δὲ αἰ ἀληθεῖς, ταῖς δὲ λοι-
 παῖς, καὶ ἀληθῆς, καὶ ψεύδεται, κατ' ἄλλῃ καὶ ἄλ-
 λῃ ὕλῃ διαμαμένας. καὶ οὐ πᾶς ψεύδομένης, δύο
 μὲν καταφάσκει, κοινωνούσας μὲν κατὰ τὸ συμπλή-
 κεν τῷ κατηγορουμένῳ τὸν πᾶς προσδιορισμὸν, διαφε-
 ρούσας δὲ κατὰ τὸ σωταπαιγμένους τῷ ὑποκειμένῳ κα-
 ταφατικούς διορισμούς, τὴν τε πᾶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶν,
 καὶ τὴν

θῆς. ἀλλὰ δὴ ὁ οὐδεὶς προσδιορισμὸς σωπατᾷχῶ τῷ ὑπο
 κημένῳ. πάλιν οὐκ ὁρῶμεν. ἢ οὐδεὶς ἀνθρώπος πᾶν
 ζῶν. ἢ οὐδεὶς ἀνθρώπον οὐδὲν ζῶν. ἢ οὐδεὶς ἀνθρώπος
 τῆς λείας. ἢ οὐδεὶς ἀνθρώπος οὐ πᾶν ζῶν. καὶ φανερὸν
 ὅτι ἐκαστὴρ μὲν τῇ σωπατῆουσῶν τῷ κατηγορουμένῳ
 τῇ καθόλου πρὸς προσδιορισμῶν, ἀληθῆς, ἐπεὶ πρὸ τί μὲν
 ζῶν ἔστιν ἀνθρώπος, τί δὲ οὐκ ἔστιν. ὥς τε δίοτι μὲν ἐστὶ
 ζῶν, οὐ δυνάται εἶναι μηδὲν. καὶ ἀληθὺς ἢ λέγουσα πρὸς
 τας. οὐδεὶς ἀνθρώπος οὐδὲν ζῶν. δίοτι δὲ οὐκ ἔστιν, οὐ
 δυνάται εἶναι ἅπαν. καὶ ἀληθὺς ἢ λέγουσα πρὸς τας.
 οὐδεὶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶν. ἀληθῆς δὲ ὑπὸ τῆς ἀδυνατίου
 ὑλης, καὶ ἢ τὸν μορμικὸν καταφατικὸν διορισμὸν σωπατᾷ
 τούτῳ τῷ κατηγορουμένῳ, ὥς ἢ λέγουσα. οὐδεὶς ἀνθρώ-
 πος τῆς λείας. μόνι γὰρ αἰὶ ψευδῆς, τὸν ὑπὸ μόνους ἀπο-
 φατικὸν προσδιορισμὸν συμπλέκουσα τῷ κατηγορουμέ-
 νῳ, τοῦ ὑποκημένου τὸν καθόλου ἀποφατικὸν προσδιο-
 ρισμὸν ἔχοντος, ὥς ἢ, οὐδεὶς ἀνθρώπος οὐ πᾶν ζῶν, ἢ οὐ
 πᾶς λείας, ἢ οὐ πᾶν λευκόν. ἐπεὶ γὰρ αἰὶ ψευδῆς ἢ ἐκα-
 στῶ τῇ ὁρῶν τὸν πᾶς διορισμὸν συμπλέκουσα, δῆλον
 ὥς αἰὶ ἀληθῆς, ἢ ἀναρῶσα τὸ τοῦ ψεύδους αἴτιον. του-
 τῆς, τὸν σωπατῆόμενον τῷ κατηγορουμένῳ καθόλου
 ἀποφατικὸν προσδιορισμὸν, οἷον ἢ λέγουσα. πᾶς ἀν-
 θρώπος οὐ πᾶν ζῶν. ὥς τε ἢ ἐναντία πρὸς ταύτην, καὶ
 λέγουσα. οὐδεὶς ἀνθρώπος οὐ πᾶν ζῶν, αἰὶ ἔστι ψευ-
 δῆς. οὐ γὰρ δυνατὸν τὰς ἐναντίας ἅμα ἀληθῆς. ἀλλὰ
 δὴ πάλιν ὁ τίς προσδιορισμὸς συμπλεκέσθω τῷ
 ὑποκημένῳ. οὐκοῦν ὁρῶμεν ἢ. τίς ἀνθρώπος πᾶν ζῶ-
 ν, καὶ αὕτη ψευδῆς αἰὶ, διὸ αἰτία καὶ ἢ ὀλιγωτέρας
 ταύτης ἢ πᾶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶν, αἰὶ ψευδῆς. ὥς
 τε καὶ αὕτη πρὸς ἐκαστὴν ὑπ' αὐτῆς, καὶ πάντως αὕτη

γισμῶν, τὸ, τι μᾶζον ἄκρον, κατὰ τοῦ μέσου λέγεται παν-
 τὸς, καὶ τοῦτο πάλιν κατὰ τοῦ ἐλάσσονος παντός. τουτέ-
 στιν, ὅτι ἐκάτιρα τῶν συμπληρουσῶν τὸν συλλογισμόν
 προτάσεων, τὸ κατηγορούμενον κατὰ παντός λέγεται τὸ
 οἰκὸς ὑποκείμενου, προσέθηκε. τὸ δὲ κατηγορούμενον, ὃ
 λέγεται πᾶν. ὅτι μὲν οὖν ἐκώτως ταύτης μόνης ὡς ἀχρή-
 σου πανταχοῦ κατακλιφίξεται, μάθοιμεν ἀπὸ, ἐρρησιάζου-
 τις ὅτι τετάρτων οὐσῶν, ὡς ἐξῆς ὑποδείξομεν, τῶν αἰετῶν
 δομένων προτάσεων, δύο μὲν, καταφάσεων, δύο δὲ, ἀπο-
 φάσεων. τὴ μὲν, καθόλου. τὴ δὲ, κατὰ μέρος, διὰ μιᾶς τῆς
 κατὰ τὸ ποσόν, καὶ κατὰ τὸ ποιὸν τῶν ἄλλων σημενόμεναι, καὶ
 ταῖς λοιπαῖς τρισὶ τῶν προφασιν τοῦ αἰετῶν δοῦναι ὡς ἐν-
 σόμεθα παρρησιάζουσαι, ἢ βουλήθη καὶ ταῖς ἄλλαις ταύτη
 ὁμοίως ἡμαρτημένας, τοῦ καταλόγου τῶν ὑγιᾶν προφασ-
 μίνων προτάσεων διαγράψαι. ἡ γὰρ διὰ τῶν πᾶν τοῦ
 των τεχνολογίας ἀκριβῶς διερυνήσασθαι, καὶ τὸ φαινόμε-
 νον πᾶν αὐτὴ λέγειν, ἐκκαίτε καὶ γινόμεναις ἐνέριστοις προ-
 τάσεως, ἐκ τῶν διανομῶν τῶν προσδιορισμῶν καθ' ἐκάστην τῶν
 τῶν προτάσεων ὁρῶν. εἴπορ τετάρτων αὐτῶν ὄντων, οὗτος δὲ
 αὐτῶν ὅποιον οὖν σωτεταγμένου τῶ ὑποκείμενου τον κατη-
 γορεύμενον ἐκείνου τῶν τετάρτων προσδιορισμῶν συμπλε-
 κόμενον, τετάρτα προτάσεων συμβαίνει ποιεῖν ἔσθαι. ὡς τε
 διὰ τούτων τετάρτης πειρασμοὺς καὶ καὶ, καὶ ἐξ γίνεσθαι
 τὰς πειρασμοὺς προτάσεων. ἔσθαι οὖν πρῶτος ὁ πᾶς προσδιο-
 ρισμὸς σωτεταγμένου τῶ ὑποκείμενου. ἡ οὖν ἐβέλοιστο
 καὶ τῶ κατηγορούμενου σωτετάρτην πινὰ προσδιορισμὸν,
 ὁρῶμεν, ἡ πᾶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶν. ἡ πᾶς ἀνθρώπος
 οὐδείς λίθος. ἡ πᾶς ἀνθρώπος τί ζῶν. ἡ πᾶς ἀνθρώπος
 οὐ πᾶν ζῶν. καὶ φανερόν ὅτι τῶν λοιπῶν τριῶν παρὰ
 τῶν προκείμενων ἐκείνων ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους, ἐκείνη ἄλλη

νον· ἐκότες οὐ φησι μὴ δὲ γινέσθαι αὐτοιαύτην κατὰ
 φασιν, κατ' ἐκείνην τοῦτο λέγων τοῦ ἀληθῆ· οὐδεμία γὰρ
 κατὰ φασιν ἀληθὲς εἶναι, ἐν ἣ τοῦ κατηγορουμένου καθόλου
 τὸ καθόλου κατηγορεῖται· τουτίστιν, ἐν ἣ σωτὰ ἵεσθαι δύ-
 νατὸν τῷ καθόλου κατηγορουμένῳ τὸν καθόλου προσδιο-
 ρισμόν, καὶ λέγειν, ὅτι ἄνθρωπος καθ' οὗ πάντες, ὁ φησι
 καθόλου, κατηγορεῖται τὸ ζῶν, οὐχ ἀπλῶς ἐπὶ ζῶν, ἀλλὰ
 πάντων ζῶν· διὰ ταῦτα μὲν οὐκ ἀποφαίνεται μὴ δὲ ὑφί-
 σκεσθαι τοιαύτην κατὰ φασιν, ὥς εἰδοίτε τυγχάνουσιν
 ἀληθείας, ἐπεὶ καὶ αὕτη κατὰ φασίς ἐστιν, ἀλλ' αἰεὶ ψευδής,
 καὶ διὰ τοῦτο κίβδηλος, καὶ παντάπασιν ἄχρηστος πρὸς
 τὴν συλλογιστικὴν μέθοδον, ἥ πορ' αἰεὶ παρὰ φύσιν ἔχει, καὶ
 πρὸς δύρεσιν ἀληθείας ἔκ αὐτῆς γίνονται χρήσιμοι, ὅπερ ἐπὶ τῷ
 λόγῳ τῆς λογικῆς πραγματείας· πολλὰν δὲ διωαμένων
 γίνεσθαι προτάσεων ἐκ τῆς διαφόρου συμπλοκῆς τῇν προσ-
 διορισμῶν πρὸς τε τὸν ὑποκειμένον ὅρον ἐν τῇ προτάσει,
 καὶ τὸν κατηγορούμενον, ἐκότες ταύτην προειρημίσατο μέ-
 νην, καὶ διέγραψε τῇν ὑγιᾶς λεγομένων προτάσεων τὴν ἐκα-
 τέρω τῇν ὅρων τὸν πᾶς προσδιορισμὸν σωτὰ ἵουσαν· ὁ
 καὶ ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ τῇν ἀναλυτικῶν κατ' ἀρχὰς τῆς
 ποδὲς δυοῖν προτάσεων κεφαλαίς διορίζεται· ποδὲς γὰρ
 ἐκλογῆς τῇν καθόλου προτάσεων διαλεγόμενος, ἐν αἷς τὸ
 κατηγορούμενον παντὶ ἔπεται τῷ ὑποκειμένῳ, ἐπὶ γὰρ
 αὐτὸ δὲ τὸ ἐπόμενον οὐληπῶν ὅλον ἔπεται· λέγω δὲ ὅτιον
 ἄνθρωπος, πάντων ζῶν, ἢ μουσικῇ, πᾶσαι ὑγιᾶς· ἀλλὰ
 μόνον ἀπλῶς ἀκολουθεῖν, καθ' ἃ πορ' καὶ προσηνόμεθα· καὶ
 γὰρ ἄχρηστον θάτερον, καὶ ἀδυνάτον· ὅτιον, πάντα ἄνθρω-
 πον εἶναι πάντων ζῶν, ἢ δικαιοσύνην πάντων ἀγαθόν· καὶ ἐν τῷ
 προτέρῳ μέντοι τῆς ἀποδεικτικῶν εἰπὼν, ὡς ὑπὸ τῇν τὰ κα-
 θόλου καταφατικὰ συμπράσματα σωαγόντων συλλο-

ὅτι ποῦ τῇ καθόλου ὑποκειμένων οὐ καθόλου ἀποφάνον-
ται, μὴ σωτᾶν ἦν οὐσαι αὐτοῖς. ἔν τῇ καθόλου προσδιορισ-
μοὺς, οἱ ποιοῦσι καθόλου ἡμᾶς ἀποφάνεσθαι ποῦ τῇ κα-
θόλου, αὐτοῦ τούτου πάλιν τὸ αἴτιον ἀποδείξωσι, τοῦ τοιοῦ-
των ἀποφάσεων αἰτίους γενέσθαι ἔν τῇ καθόλου προσδιο-
ρισμοὺς, ὡς ὑπὸ τοῦ καταφατικῶ τοῦ πᾶς τὴν διδασκα-
λίαν ποιούμενος, ὡς αὖ τῇ αὐτῶν λόγων ἀρμολογούντων καὶ
ὑπὸ τοῦ οὐδεὶς. πῶς οὖν τοῦτου τὸ αἴτιον; ὅτι τὸ πᾶς φησιν,
οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ' ὅτι καθόλου. τουτέστιν, οὐκ αὖ-
τὴν σημαίνει τὴν τοῦ εἶδους τοῦ καθόλου φύσιν. οἶον, τοῦ
ἀνθρώπου. τὸ γὰρ εἶδος, ἐν κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν ὄν, καὶ
τὴν αὐτὴν γιγνομένην ἀπερίαν τῇ ἀτόμων συλλαμβάνειν,
καὶ ἐνοῶν λέγεσθαι. ποῦ δὲ ἐνός, πῶς ἀνέχοι χώραν λέγε-
σθαι τὸ πᾶς; οὐκ αὐτὸ οὗ τὸ καθόλου σημαίνει τὸ πᾶς, ἀλ-
λ' ὅτι καθόλου. τοῦτο δὲ ἔστιν, ἀλλ' ὅτι κατὰ πάντων τ' ὑπὸ
τὸ εἶδος ἀτόμων καταφάσκειναι τὸ κατηγορουμένον ἀπο-
φανέμεθα.

- » Εἰ δὲ τοῦ κατηγορουμένου καθόλου, τὸ καθόλου κατη-
» γορήν, οὐκ ἔστιν ἀληθές. οὐδεμία γὰρ κατὰ φασιν ἀληθὲς ἔ-
» σται, ἐν ἧ τοῦ κατηγορουμένου καθόλου, τὸ καθόλου κατη-
» γορήται. οἶον, ἐπὶ πᾶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶον.

Ζητεῖ μὲν διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης εἰ ὡς πρὸ τῶ ὑπο-
κειμένου προσεθεὶς ὁ καταφατικὸς προσδιορισμὸς ἔτιρον
εἶδος ἀπεργάσατο προτάσεων, οὕτω καὶ τῶ κατηγορουμέ-
νω δυνάται προσεθεὶς εἶτερον ἀπεργάσασθαι πρότασιν.
ἀποφάνεται δὲ μὴ δὲ τὴν ἀρχὴν ὑφίσταται τοιαύτην κατὰ
φασιν. οἶον τὴν λέγουσαν, πᾶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶον ἐστίν.
διότι οὗτοῦτο λέγων; ἔκαστον τῇ κατὰ μέρος ἀνθρώπων,
ἅπαν ἐναι ζῶον φησὶ, καὶ ἵππον, καὶ βοῶν, καὶ τὰ ἄλλα
πάντα. ὡς τε ἀδυνάτον ἀληθὲς τὸν οὕτως ἀποφηνάμεν

σημαίνεν, καθάπορ οἱ κατηγορούμενοι, καὶ μάλιστα καὶ ὅταν
 ὑπὸ τῆν ἀμείσων λεγομένων εἰσενπίων ποιῶμεθα τὴν κα-
 τάφασιν, καὶ τὴν ἀπόφασιν. ὅσον γὰρ τῆν προσδιορισ-
 μῶν ὡς πολλαῖς ἐρήκαμεν, μόνον σημαίνεν τὴν κατὰ
 τὸ πληθεὺς διαφορὰν τῆν ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἀναφορμέ-
 νων, ὡς μετεχόντων, ἢ μὴ μετεχόντων τοῦ ἐν τῇ προτάσει
 κατηγορουμένου. καὶ ὅτι προφανὴ τὰ ὑπὸ τῆν ἄλλων ἀπι-
 θέσεων συμβαλλόντων. ὅσον, ὅτι αἱ καθόλου ὡς καθόλου, συμ-
 ψύδονται. διὸ εἰσενπίαι, ὅτι αἱ μορφαὶ σωμαληθύνουσι.
 καὶ οὐδ' ἀν' ὑποπίδυσθαι τις προσήκεν αὐταῖς τὸ ὄνομα τῆν
 εἰσενπίων, ὅτι αἱ διαγώνιοι, καὶ αἱ καθέκαστα μορφίζουσι τὸ,
 τε ἀληθεῖς, καὶ τὸ ψεύδους. ὑπὸ δὲ τῆν ἀπροδιορίστων, ἔπει-
 μήτε καθέκαστα καὶ ὠρισμένους οὗτος ἐστὶν ὁ ὑποκείμενος,
 μήτε πρόσκειται τις αὐτῷ τῇ προσδιορισμῶν, οὐ σφόδρα
 εἰς φανερὸς ὁ τῆς ἀπιθέσεως αὐτῶν τρόπος, ἀλλὰ καὶ ὡς
 εἰσενπίας ὑποπίδυσθαι ἀν' τις αὐτὰς ἀπικεῖσθαι ποτε.
 καὶ τοῦτο δι' ἰσχυρίζεται σημαίνεν ὁ ἀπὸ τῆς ἀπροδιορίστος
 ἐξηγητῆς, τῷ τὰ δηλούμενα ὑπ' αὐτῶν εἰσενπίαι εἰναι ποτε.
 καὶ ταῦτα, τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν τοῖς ἐξέτε βοῶντος, ὡς ταῖς
 μορφαῖς τὴν αὐτῶν ἔχουσι δυνάμιν. τῆν δὲ μορφαὶν ἀπὸ
 διαμέτρως πρὸς τὰς εἰσενπίας ἔχουσιν, καὶ αὐτὸ τοῦτο τῷ
 Ἀριστοτέλει δοκεῖν σωμαληθύνειν αὐτὰς ἐπὶ πᾶσι τῇ ἐνδεχο-
 μένης ὕλης, ἔτερος ἀν' τις οἰκῆται καὶ ἀπιφάσκειν πρὸς ἀλή-
 λας, ἀλλ' ὡς παρὰ πλῆσίως τῇ ἐτέρᾳ τῇ διαγωνίων, τῇ πῆς,
 καὶ εἰς. Διὰ ταῦτα τοίνυν ἐν μὴ τοῖς προκειμένοις ὁ
 Ἀριστοτέλης τοσοῦτον ἐπεσημνήατο μόνον, ὅτι μὴ δίκαιον
 καλεῖν αὐτὰς εἰσενπίας, καὶ εἰσενπίων πραγμάτων γίνοι-
 τὸ ποτε δηλωθεῖ. προΐων γὰρ καὶ ὅτι σωμαληθύνουσιν, ἀλ-
 λ' ἐκ ἀπιφάσκειν, κατασκευάσαι πηγάσει. τὸ δὲ αὐτὸν
 εἰπὼν τῆν καθόλου μὴ καθόλου λέγεσθαι ὅτι ἀδιορίστους,

θούονται τὸ οὐ πῶτε πῶν, καὶ τὸ οὐ λυκόν. ἐξ ἀνάγκης μὲν
 οὐκ οὐκ σιωπῶντων τῶν ἀποφάσεων ὑπὸ τῶν ἀμείνων ἦν
 ναὶ λειγομένων ἐναντίων, ἐνδεχομένως δὲ, καὶ ὑπὸ τῶν ἐμ
 μείνων, τῶ μὲντοι ὄραν, τὸ ἀντικείμενον εὐρησις ἢ τῆς ἐν ὁ
 γείας, ἢ καὶ τῆς διωάμεως, τῆς μὲν ἐν γείας, ὡς ὑπὸ
 τοῦ μὴ πηροῦ μὲν, καθύδοντος δὲ, ἢ μόνοντος. τῆς δὲ δι
 νάμεως, ὡς ὑπὸ τοῦ τυφλοῦ, ἀπὸρ σημαίνει τὸ μὴ ὄραν, ἐ
 νῶστε δὲ καὶ τὸ μὴ πῶ τὴν διωάμιν τὴν προαγωγὴν τῆς ἐν ὁ
 γείας ἀπειληφῆς, τῇ ἀποφάσει τῆς ἐν γείας σημαίνου
 μὲν, ὡς ὑπὸ τοῦ σκυλακίου, καὶ τὸ μηδαμῶς τῆς διωά
 μως δεκτικόν, ὡς ὑπὸ τοῦ ξύλου. καὶ ὅτι τὸ ξύλον λειγομ
 μὴ ὄραν, καὶ κατ' οὐδέναι τούτων ἐναντίον ἑποίς αὐτῶν ἦναι
 τῇ καταφάσει τὸ σημαυνόμενον ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως, ἀλ
 λά ποτὲ μὲν, εὐρησις, ποτὲ δὲ οὐ εὐρησις, ἀλλ' ἐπρότητα
 μόνον, τῶ δὲ γε ζώῳ, ἢ ἄλλῃ οὐσίᾳ, οὔτε ὡς ἐναντίον, οὔτε
 ὡς εὐρησις τοιαύτῳ ὄροις αὐτῶν ποτὲ τι ἀντιπίμμενον, οὐ
 δὲ τῶ ἀφορισμένῳ ποσῶ, ἢ ὀλίμῳ, οὐδὲ τῶς ἐν γείας
 ταῖς μὴ κατὰ τὴν ἐναντίων γινομέναις. τῶ μὲν ὅτι
 θερμαίνην ἔστιν ἐναντίον τὸ ψύχειν, ἐπεὶ καὶ τῶ θερμῶ, τὸ
 ψυχρόν. οὐ μὲν τῶ νθεῖν, ἢ βαδίζειν ἢ αὐτῶν ἐναντίον.
 Διὰ ταῦτα οὐκ τὸ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως σημαυνόμενον,
 ποτὲ φησιν ἐναντίον ἦναι τῶ ὑπὸ τῆς καταφάσεως δη
 λουμένῳ, τῶν προτάσεων αὐτῶν μηδαμῶς ἀλλήλας οὐ
 σῶν ἐναντίων. τοῦτο δὲ ἡκότως ὑπὸ μόνων τῶν ἀπρσδιο
 ρίστων ἐπεσημνήνατο, διότι μόναι αὐταὶ τῶν καθόλου προ
 τάσεων κατὰ τὸν κατηγορουμένους ὄρους μόνους ἔχουσι
 τὰς καταφάσεις, καὶ ἀποφάσεις γινομέναις, ἀλλ' οὐ κατὰ
 πινὰς πρσδιορισμούς. οἱ οὐδ' αὐτῶν ὑποπιδέειν καθ' ἑαυ
 τοὺς λαμβανόμενοι καταφατικῶς, καὶ ἀποφατικῶς.
 οἷον, πᾶς, οὐ πᾶς. τίς, οὐ τίς, ἐναντίονται πραγμάτων

ἰδίον ἐκῆναι ὅτι μορικοὺς προσδιορισμοὺς, ὅσοι καὶ ὄνομα
 μάζονται. πῶς δὲ λέγονται μὴ εἶναι μετὰ εἰσαγωγῆς, σημαί-
 ναν δὲ ποτε εἰσαγωγῆς, τὸ τοῦ ἡδὴ πολλὰ τοῖς ἐξηγηταῖς πρά-
 γματα παρῆλθε. μή ποτε ὅτι τοῖς ῥήσιςιν αὐταῖς προσφύει
 ἢ τὸ λέγειν, ὅτι βούλεται μετὰ ὁ Ἀριστοτέλης τοὺς ἀπρὸς
 διορίσους προτάσεις συναληθεύειν ἀλλήλαις, ὡς ἔστι διὰ τῆς
 ἐξῆς φανερὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκόπως ἀποφαίνεται μὴ εἶναι
 αὐτὰς εἰσαγωγῆς. οὐ γὰρ εἰσαγωγὴν τὸ συναπέρχεν ἀλλή-
 λαις. Ἀλλ' ἐπεὶ δὴ κατένευεν ποτε τιμὴ ἀπόφασιν ὑπὲρ τῆς
 τοῦ εἰσαγωγῆς καταφάσεως ἀληθεύουσας παραχρῆν πισιν
 ὑποτίθεται, ὅτι εἰσαγωγῆς χρὴ τότε καλεῖν ταύτας τὰς προ-
 τάσεις, ἅπερ εἰσαγωγῆς πνευμαίνουσας, διὰ τοῦτο προστί-
 θησι τὸ αἴτιον τοῦ παρεκλογισμοῦ τοῖς οὕτως ὑπολαμβάνου-
 νουσι, τὰ αὐτὰ λέγων τοῖς ἐν τῷ πλουταίῳ θεωρήματι τὰ
 » βιβλίου ἐξηγουμένοις. Τὸ μετὰ δὲ τοῦτω, οἶδται τὰς
 » εἰσαγωγῆς δόξας ὠρίσθαι, τῷ τῇ εἰσαγωγῇ εἶναι, ὡς δὲ οὐ.
 » τοῦ γὰρ ἀγαθού, ὅτι ἀγαθόν. καὶ τοῦ κακοῦ, ὅτι κακόν, ἢ αὐ-
 » τῇ ἴσως ἔστι καὶ ἀληθές, ὅτι πλείους, ἢ τι μία ἐστίν. εἰσα-
 » γῆς δὲ ταύτας. ἀλλ' οὐ τῷ τῇ εἰσαγωγῇ εἶναι εἰσαγωγῆς, ἀλλ'
 » λὰ μάλλον τῷ εἰσαγωγῇ. Ὅτι μετὰ οὐ κατ' οὐδένα τρόπον,
 προσήκει τοῖς ἀπρὸς διορίσει τοῖς εἰσαγωγῇ ἵνα νομα,
 σαφῶς ἀπεφύγῃτο διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης. πότι δὲ
 ἔστι τὰ δηλούμενα εἶναι ἵνα πῶς, καλῶς διήρξασθαι ὁ φι-
 λόσοφος Πορφύριος. οὐ γὰρ αἰετὶ τῷ καταφασκομένῳ
 ἔστι τί ἵνα πῶς, οὐδὲ τιμὴ ἀπόφασιν δὴ κατένευεν αἰετὶ
 ληθεύειν κατὰ τοῦ ἵνα πῶς τῷ καταφασκόντι, ἀλλὰ πο-
 τί μετὰ, κατὰ τοῦ ἵνα πῶς, ποτί δὲ, κατὰ εἰρησῶς, πο-
 τί δὲ, κατ' οὐδέ τιρον τούτων, ἀλλ' αἰετὶ μόνον τὸ ἡρμεί-
 νον διὰ τῆς καταφάσεως. τῷ γὰρ ποτί δὲ, τὸ αἴτιον. καὶ
 τῷ λουκῷ, τὸ μέλαν ἵνα πῶς, καὶ κατὰ τούτων ἀλλῶ

ὡὶ τούτοις οὖν τὴν ἔκτισιν αὐτὴν ὡς κεψώμεθα, διῆς πα-
 ραδιδούς ἡμῖν τὴν ἐρημένην ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου τῇ προ-
 τάσειων διαίρεσιν, καὶ διακρίνας τὰ καθεκάστα τῇ καθό-
 λου. τοῦτο φησὶν εἶναι καθόλου, ὃ ὡὶ πλεόνων πέφυκε κα-
 τηγορεῖσθαι, τῇ ὁμάνυμωσ κατὰ πλεόνων κατηγορουμέ-
 νων τὰ καθόλου διακρίνων, τῷ πεφυκέναι κατὰ πολλῶν
 κατηγορεῖσθαι. τοῦτο δὲ ἐστὶ μὴ νόμος τινί, καὶ θέσει, καὶ χ-
 πορ τὸ Αἴσα, καὶ τὸ Αἰξανδρως, ἀλλὰ τῷ φύσιν μίαν
 δηλοῦν, ἥτις ἐκάστω τῇ πλεόνων ὑπάρχουσα ποιήκη το
 σημαῖον αὐτὴν ὄνομα κατ' αὐτῇ κατηγορεῖσθαι. ὅλως δὲ
 ποδὲ φωνῶν διαλεγόμενος, τῇ πραγμάτων ποιῆται τὴν
 διαίρεσιν, διότι ποδὲ φωνῶν τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος, οὐ
 προηγουμένως. καὶ χπορ ῥήτορσί τε, καὶ γραμματικοῖς,
 ὡς καὶ πρότερον ἐλέγομεν, ἀλλὰ τῆς τῇ πραγμάτων κα-
 ταλήψεως ἔνεκεν. Διελόμενος οὖν τὰ εἶδη τῇ προ-
 τάσειων, εἰς τε τὰς καθόλου, καὶ τὰς καθεκάστα, προσί-
 θησι τὴν τῇ καθόλου διαίρεσιν, εἰς τε τὰς καθόλου ὡς κα-
 θόλου λεγομένης, καὶ τὰς ἀπροσδιορίσους, τῇ ᾧ με-
 ρικῶν, ἐφ' ἧς ποιήσεται μνήαν. ὃ δ' ἐπε τούτοις, τὰς
 μὲν καθόλου ὡὶ τῇ καθόλου ἀποφάσεως, εἰς ἀντί-
 ναι φησι, διῆς ἐλέγομεν αἰτίας. τὰς δὲ ὡὶ τῇ καθό-
 λου μὴ καθόλου δὲ, τουτίστι τὰς ἀπροσδιορίσους, αὐτὰς
 μὲν μὴ εἶναι εἰς ἀντί-
 ναι, δυνάμει ποτε εἶναι εἰς ἀντί-
 ναι. ὅτι μὲν οὖν καθόλου
 μὴ καθόλου τὰς ἀπροσδιορίσους καλεῖ, καὶ τὰ παρατιθέ-
 μενα παρ' αὐτοῦ παραδείγματα σαφῶς σημαίνουσιν, ὡ-
 βρώπος λευκός ἐστὶ, καὶ ἀνθρώπος λευκός οὐκ ἐστὶ. καλεῖ
 δὲ αὐτὰς οὕτω, διὰ τὸ μὴ περικεῖσθαι ἐπ' αὐτῇ τῷ καθό-
 λου ὑποκειμένου ὡὶ καθόλου ἀπροσδιορίσους. ὅπου εἰ
 καὶ ὡὶ τῇ μερικῶν ἀρμόζον δυνάμει, ἀλλ' ἔχονσι τι

ναμιν ἔχει τοῦ καθόλου προσδιορισμοῦ, ὡς μαθησόμεθα
 πρὸς τῷ πέρατι τοῦ βιβλίου, ἄλλα τὸ μὲν ἀγέρον, τῇ ἐξ
 νάσει προσήκει τοῦ καθόλου ὑποκειμένου. διὸ καὶ τῇ μοι
 ναδικῶν ἐκάστω, καὶ τῇ ἀτόμων σωταίηται. καὶ ὅς ὁ
 ἥλιος λέγομεν, καὶ ὁ Σωκράτης. εἴστι δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ὕψ
 περέχοντος λέγονται τῇ ὁμοσίχων, ὡς ὅταν ὁ ποιητὴς ἦ
 πῶμεν, ἢ ὁ ἔριταρ. τὸ δὲ πᾶς, τῷ πλήθει τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἀνα
 φερομένων. ὅταν μὲν οὖν ὡς κατηγορούμενον τὸ εἰς ἀνα
 ρῶμεν, τότε τὴν ἀνησιν οὐκ αὐτῷ συμπλέκομεν, ἀλλὰ τῷ
 εἶσι, τῷ κατ' ἐίρηνας. πᾶντα εἰς τῇ τοιαύτῃ προτά
 σι λεγόμενα, καὶ σωδῆν τὸ κατηγορούμενον πρὸς τὸ ὑ
 ποκείμενον πεφυκότι. τῆς ὅς καταφάσιως εἰπουσιν λό
 γου χάριν, ὅδε ὁ λίθος εἰς εἶσι, ἢ ἀπόφασις εἶρε, ὅδε ὁ λί
 θος εἰς οὐκ εἶσι. ὅταν δὲ ὡς συμπλεκόμενον τῷ ὑποκειμέ
 νῳ τὸ εἰς, ἢ τὸ τίς ἀναρῶμεν, ἢτοι τὴν ἀπαφάσκουσιν
 ἀπόφασιν τῇ μερικῇ καταφάσει ποιοῦντες, τὸ οὐδέ τις, ἢ οὐ
 τίς λέγομεν, ἀλλ' ὅταν μὲν τὸ εἰς εἰς λέγωμεν, οὐχ ὡς
 πρὸς τὸ τίς, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ εἰς ἀπαντῶμεν, καὶ τὸ μὲν εἰς
 εἰς, ὡς ἀμφιβόλον παραιτησάμενοι, τὸ εἰς εἰς, ὡς πρὸς τῷ
 ἀμφιβόλῳ, καὶ κακόφωνον, τὸ εἰς εἰς, ἢ εἰς εἰς λέγομεν. πρὸς
 δὲ καὶ τὸ τίς εἰς καμὲν τότε κυρίως ἀπαντᾶν, ὅταν τὸ οὐ
 τίς λέγωμεν, οὐκ ὑπὸ τοῦ τίς πθεμείης τῆς ὀξείας, οὐ ὅς
 οἱ δὲ τὴν τοιαύτην προφοράν ἢ ἑλληνικὴν χρῆσις, ἀλλ' ὑπὸ τῷ
 οὐ, καθάπορ' ἔχει τὸ. Οὕτως ἐμβυζάντες, καὶ, μή τις νῶϊ
 νάρεν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, τῇ ποιητικῇ. τὸ δὲ οὐδέ τις, τῇ κοινῇ
 χρῆσι μάλλον συμφέει. Τοσαῦτα μὲν πρὸς τῇ προσ
 διωρισμένων προτάσεων εἶχομεν λέγειν. αἱ δὲ ἀπροσ
 διόριστοι, πᾶς ἔχουσι πρὸς τὸ ἀπαφάσκην, ἢ μὴ, τοῦτο
 δὲ εἶσι, ἐπὶ τῇ προσδιορισμένων τὸ αὐτὸ δυνάται,
 διὰ τῶν ἐξῆς τῷ Ἀριστοτέλει σωδοῦντες ζητήσαμεν.

ση, μὴ τὸ οὐ τίς, ἀλλὰ τὸ οὐδὲς λέγομεν· ἢ φησόμεν ὅτι
τὸ ἦς, ἀπλῶς μὲν θεωρούμενον, τοῦ τίς ὑπὲρ πλέον λαμβά-
νεται, τοῦ ᾧ τὶς ἀπὸ βουλομένου συμπλέκεται τῷ ὑποκει-
μένῳ, καθάπερ καὶ τῇ ἁλῶν προσδιορισμῶν ἐκάστου,
διὰ τὸ σημαίνειν αὐτοὺς ὅπως ἔχουσι τὰ ὑπὸ τὸ ὑποκείμε-
νον πρὸς τὸ μετέχον, ἢ μὴ, τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ἦς
λαμβάνεται μὲν καὶ τοῦτον τὸν τρόπον, ὡς πρὶν, εἰς δὲ
23 πρὸς ἀρχὴς ἀνὴρ· καὶ τῷ, εἰς κοίρας ἐς· λαμβάνεται
δὲ καὶ ὡς κατηγορούμενον, οὐ μόνον ὑπὲρ τῇ μοναδικῶς λε-
γόμενον· οἷον, ὅτις λέγωμεν, ἡλῖος εἰς ἐστὶ, ἢ κόσμος ἦς
ἐστὶν, ὅτι καὶ τὸ μόνος, ἢ κατ' ἐξέρχεται, ἢ πάντως κατὰ
διωξιμὴν αὐτῷ προσίθεμεν, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς ὑπὲρ ἐκάστου τῷ
ὅπως οὖν ὄντων, ἵνα καὶ τὸ πλῆθος αὐτῇ ὑπόστασιν ἔχη·
τῇ προσδιορισμῶν οὔτε καθ' ἑαυτοὺς κατηγορεῖται διωξα-
μένων, οὔτε ἄλλοις κατηγορουμένους διλόγως σωδυναζο-
μένων, ὡς διὰ τῇ ἐξ ἧς ὁ λόγος ἡμῖν ὑποδείξει, διὰ ταῦτα
μὲν οὖν τὸ εἶς, ὅπερ ἐλέγομεν, τοῦ τίς ὑπὲρ πλέον λαμβά-
νομεν, σωτρίχοντα δὲ ἀλλήλοις ὡς πρὶν συμπλέκεται τοῖς
ὑποκειμένοις, οὐ τοῖς καθ' ἑαυτά, διὰ τὸ μηδὲν εἶναι αὐτῇ
μέρος, ἀλλὰ τοῖς κατὰ πλείονων κατηγορεῖται πεφυκό-
σιν, τοῖς κασιν· ἔχον πᾶν καὶ τότε πρὸς ἄλληλα διαφορὰν.
ἐπεὶ ᾧ τῇ πολλῶν ἐκάστον, καὶ ὅλον τί ἐστὶ, καὶ οἷον μέρος
τοῦ κοινῶς κατ' αὐτῇ κατηγορουμένου, ὡς μὲν ὅλον τί ὄν,
καὶ ἄτομον ἔπης ἀντιδιατελλόμενον πρὸς τὰ ὁμοειδῆ, τὴν
τοῦ εἶδος ὑποδέχεται πρὸς αὐτὸ συμπλοκῇ· ὡς δὲ μέρος
πῶς τῷ κοινῷ τυγχάνον, τῷ τῷ πᾶσι· διὸ ὑπὲρ τῷ μέρους ὅλων,
ἔδὲ ἀντιφάσαι διωξιμὸν· καὶ ἔχει ταῦτα τὸ ὡς πρὸς τὸ πᾶν
τὴν διαφορὰν ὑπὲρ τῇ μερικῶν, ὡς πρὶν καὶ τὸ ἐνικὸν ἀνθρώπου,
πρὸς τὸ πᾶσι ὑπὲρ τῇ καθόλου· καὶ ᾧ ὁ ἀνθρώπος ζῶον, καὶ
ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πᾶσι ἀνθρώπου ζῶον, τὸ ᾧ ἀνθρώπου, τὴν δὲ

ἔχει δ' αὖται. τὸ γὰρ, πᾶς οὐ περιπατῇ. ταυτὴν σημαίνει
τῷ, οὐδέ τις περιπατῇ. ἢ δὲ ὑπὸ τῆς μερικῆς, τῇ μερικῇ ἀπο-
φάσει, τί γὰρ ἄλλο σημαίνει τὸ, τίς οὐ ποδὶ πατῇ, ἢ ὅτι, οὐ
πᾶς περιπατῇ; ὥς τε ὑπὸ ταύτης συντρέχον ἀληθείας τὰς
καθ' ἑκάτερον τὸν τρόπον γινόμενας ἀποφάσεις. τὸ μὲν
οὖν, οὐ πᾶς, ὅτι σωθεῖτον ἐκ τοῦ πᾶς, καὶ τοῦ ἀναιρουμένου
αὐτὸ μορίου, φανερόν. τὸ δὲ καὶ εἰς τὸν ἐρούμενον ἔχει
κρίναι τὴν γένεσιν, ἔχει γὰρ γὰρ οὐχὶ τίς εἶναι τὴν προσθε-
σαι τοῦ τίς προσδιορισμοῦ τὸ ἀνηντικόν μέρος ἀποφά-
σιν. ἢ ῥητόν, ὅτι οὐδὲν ὀρισμένον κατὰ τὸ ποσὸν ἐσημει-
νέται, οὐτω λεγομένη. καὶ γὰρ μηδενὸς περιπατοῦντος, καὶ
πληθόντων περιπατοῦντων, ἀληθὲς τὸ, οὐχὶ τίς περιπατῇ.
καὶ ἐπὶ σαφέστερον. ταῦτα ἐπαχέται αὖ τὸ οὐχὶ τίς περι-
πατῇ, ἢ τὸ κατὰ τὴν ἀπὸ τούτου σωαλοφίᾳ γινόμενον
οὐχ εἰς βουλομένοι οὖν ἐμφῆναι ὥς οὐτε πᾶσιν, ἔτι πλη-
στοί μὲν, οὐ πᾶσι δὲ, ἔτι ἐνὶ γούτῳ τῇ ὑπὸ τὸ καθόλου ὑπο-
κείμενῳ ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον, λέγε μὲν τὸ εἰς τὸν
θετον ἐκ τριῶν τοῦ λόγου μερῶν, τοῦ οὐ ἀνηντικοῦ μορίου,
τοῦ δὲ σωδίσμου, ἢ τε συμπλεκτικοῦ πρὸς τὸ μὴ δὲ πᾶν-
τας, μὴ δὲ πολλοὺς ὄντες, εἴτε ὡς ὁ φιλόσοφος ἀξιῶ Περφύ-
ριος, ὑπὸ φυλακῇ, καὶ διαρίσει τῆς ἀμβιβολίας εἰλημμένῃς,
καὶ ὑπὸ τούτοις, τοῦ εἰς ἀριθμητικοῦ ὀνόματος, ὁ καὶ κλινέ-
μενον ὀρώμενον, οὐδενὸς περιπατοῦντος λέγοντες, καὶ κατὰ
τὰς διαφορὰς τῶν τριῶν γινῶν ἀποδιδόμενον, οὐδὲ μία πε-
ριπατῇ, καὶ οὐδὲν περιπατῇ. τὸ μὲν οὖν οὐδέ τις, ἀπὸ τοῦ
δὲ σωδίσμου κατὰ σωαλοφίᾳ τῇ ἀπὸ τοῦ οὐδὲ εἰς γέ-
γονεν, ὁμοίως ἔχον τῷ μὴ δ' ὅν τινα γαστέρι μήτηρ, καὶ ἀπο-
κρινόμενον τὸ παρὰ πᾶν οὐδὲ γυν. τὸ δὲ οὐδέ τις, ἀπὸ τοῦ τί,
κατὰ σωαλοφίᾳ τοῦ οὐτε εἰς. Ἀλλὰ πᾶς τῆς κατα-
φάσεως τῆς τίς ἐπ' οὐσίας ἐστὶ τῇ ἀναιρουσῇ αὐτὴν ἀποφά-

ἰκέανου λεγόμενον. ἀποφανόμεθα δὲ ποῦ πάντες ἀνθρώ-
 πον, ὅτι ζῶντες ἐσιν, οὐ μὴν ὅτι πάντες ἀνθρώπος, πᾶν ζῶν ἐ-
 σι. τοῦτο γὰρ καὶ ψυδίδας, καὶ ἀδύατον. ὁλίγον δ' ὕστερον
 ἀποδείχσεται καὶ ποῦ τοῦ πνὸς ἀνθρώπου, ὅτι λευκός ἐ-
 σιν, οὐ μὴν ὅτι τὸ λευκόν, τίς ἀνθρώπος ἐστίν. πῶς οὖν οὐ φα-
 μεν ἀποφασιν τῆς, πᾶς ἀνθρώπος ποῦ πατι. τὴν, πᾶς
 ἀνθρώπος οὐ ποῦ πατι. ἀλλὰ τὴν, οὐ πᾶς ποῦ πατι. καὶ
 τῆς, τίς ποῦ πατι. τὴν, τίς οὐ περιπατι. ἀλλὰ τὴν, οὐδὲς
 περιπατεῖ, καὶ τοῦτο τὸ οὐδὲς ποιεῖ δυνάμειν ἔχει,
 λεκτέον. ἀνέστη οὖν πρὸς τὴν ἀπορίαν ἀπαντώντας, ἐ-
 ροῦμεν κατὰ τὸ πρῶτον παραδεδομένους καὶ ὄνασ, τῷ
 κυριώτερον πάντας τοῦ τῆς προτάσεως μέρους ἢ προσάγε-
 σθαι τὰς ἀρνήσεις, ἵνα τὰς ἀποφάσεις ποιήσωμεν. ὡς μὲν
 οὖν τῇ καθέκαστα προτάσει, καὶ τῇ ἀπροσδιορίσει, κυ-
 ριώτερον ὄντων τὸ κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου, καὶ
 τοῦτου κυριώτερον οὐδὲν δύσκεινται ἐν ταῖς τοιαύταις προ-
 τάσεσιν, ἐκότεως αὐτῷ προσήγομεν τὸ ἀποφατικὸν μόρι-
 ον. ὡς δὲ τῇ ἀπροσδιορισμένῃ, τὸ κυριώτερον ἐστὶν ὁ
 προσδιορισμός. διὸ καὶ ἐν τούτῳ ἢ πρότασις ὀνομάζεται
 ἀπροσδιορισμένη. καὶ ὅτι καὶ σωτάπεται τοῖς ὑποκει-
 μένοις οἱ προσδιορισμοί, καὶ γίνονται αὐτῇ ὡς ἔρηται μέ-
 ρη, ἀλλ' ἐφαπτόνται πῶς καὶ τῇ κατηγορουμένων, δηλοῦ-
 ντες ἅτι ἐν τῇ ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον, ἅτι πάντες ὑπάρχου-
 σι τὸ κατηγορούμενον. ἐπεὶ δὲ τὸ πλεονάζει μὲν, μὴ πάντες δὲ π-
 ροσδιορίσαι δύνανται τοῦ, τὸν ἀριθμὸν προδιδόναι οὐκ ἔστι, διὰ ταῦ-
 τα μὲν οὖν τοῦτοισι ἐκότεως τὸ ἀρνητικὸν σωτάπεται μό-
 ριον, καὶ αὐτοῦτον τὸν τρόπον γινόμενα ἀποφάσεις ἀπο-
 φατικῶς ἀντίκεινται ταῖς καταφάσεσιν. τῇ δὲ σωτάπ-
 σῶν αὐτὸ τῷ κατηγορουμένῳ. ἢ μὲν ὡς τῆς καθόλου κατα-
 φάσεως τοῦτο ποιοῦσα τῇ καθόλου ἀποφάσει, τὴν αὐτὴν

τῷ ὑποκειμένῳ, πινὶ δὲ μὴ ὑπάρχον, ὅτι καὶ σωτρίχῃ ἡ με-
 ρικὴ κατάφασις τῇ μερικῇ ἀποφάσει. πρὸς δὲ τὴν καθόλου
 κατάφασιν, διαφώνει. ὡς δὲ τῆς ἀναγκάσας, οὐκ
 ἐστὶ δῖ' ἐαυτὴν, ἀλλὰ διὰ τὴν καθόλου. διὸ καὶ οὐ σωτρίχῃ
 τὸ πᾶσι τῇ μερικῇ ἀποφάσει. τὸ γὰρ τίς ἀνθρώπος ζῶν, διὰ
 τὸ πᾶς, ἀληθές. οὐκ ἐπὶ μὲν τοῦ οὐ πᾶς, ἀληθές. ὡς πορ
 ὡς τῆς ἀδωάτου, διὰ τὴν καθόλου κατάφασιν ψευδομένη
 νῦν καθόλου ἐαυτὴν, καὶ ἡ μερικὴ κατάφασις, ψευδής. ὡς
 ὅταν ἀπὸ μὲν, τίς ἀνθρώπος πῆρωτός. εἰ δὲ γὰρ αὐτὴ δῖ' ἐ
 αὐτὴν ψευδής. τὸν αὐτὸν οὐ τὸν τρόπον καὶ τῆς καθόλου ἀπο
 φάσεως, κατὰ μόνον τὴν ἀδωάτον ὕλην ἀληθύνει, τὴν
 μερικῇ ἀποφάσει ὡς δύο ὕλων ἀληθύνει ἀνάγκη, τῆς τε
 οὐδεχομένης, καὶ μήτε συμφυοῦς, μήτε παντελῶς ἀλ
 λωτρίας. ὡς τε καὶ δῖ' ἐαυτὴν ἐστὶ ἀληθές, καὶ σωτρίχῃ τῇ
 μερικῇ κατάφασιν. διαφώνησεν πρὸς τὴν καθόλου ἀποφ
 ασιν, καὶ ἐπὶ τῆς ἀδωάτου ὕλης, καθόλου σωτρίχῃ μὲν τῇ κα
 θόλου ἀποφάσει, ἀπὸ δῖ' ἐκείνῃ ἐχούσα τὸ ἀληθύνει. διὰ
 φωνήσῃ δὲ πρὸς τὴν μερικῇ κατάφασιν. πορὶ μὲν οὐ
 τούτων, πλην τῆς ἀξίως ἐνδιατίτριφον ὁ λόγος. ὅλως δὲ,
 πορὶ αὐτῇ τῇ ἀποφατικῇ προσδιορισμῶν, ὅσα γλαφυρῶς
 πέραν ἔχοντα θεωρεῖται, ὁ φιλόσοφος παρὰ δίδωσι Πυρρῶ
 ριος, περὶ αὐτῶν ἐπὶ πᾶσι, προσεπινοοῦντας ἐπὶ τὴν ἀντιμεθεῖκα καὶ
 αὐτοὶ πρὸς τὴν σαφειέραν πορὶ αὐτῇ διδασκαλίαν.
 Ἀπορήσῃ γὰρ ἄν τις, πῶς ἐκ τῶν προσδιορισμένων κατὰ
 φάσεων τὰς ἀποφάσεις ποιεῖται, εἰ τοῖς κατηγορευμένοις,
 ὡς πορὶ ἐμπροσθεν ἡγεῖσθαι, σωτρίχῃ τὰς ἀρνήσεις, ἀλλ'
 αὐτοῖς τοῖς προσδιορισμοῖς, οἱ λέγονται μέρη τῶν ὑποκειμέ
 νων, εἰ τὴν καθόλου λεγομένων, ἀλλὰ τὴν ὡς πορὶ ἐδοποιησθ
 των ὑπ' αὐτῇ. κατηγορεύεται δὲ οὐδαμῶς, ἢ γε ὑποκεί
 μενον μὲν ἐστὶ, πορὶ οὐ ὁ λόγος. κατηγορούμενον δὲ, τὸ πορὶ

Ε'πεὶ δὲ θεωροῦντες εἶδωμεν ὅτι ἀπλούς εἶρους ἡ μερικὴ ἀπόφασις ὑπὸ τῆς ἀδωάτου ὕλης, συμψύδεται δοκούσα τῇ καθόλου καταφάσει, ὥς ὅταν εἰπωμεν· οὐ πᾶς ἀνθρώπος πίερωτός, διὰ τὸ δοκῆν τὸ εἶς πᾶς σωησάμεν τὸ ἀλλὰ τίς μὲν, τίς δ', οὐ, ὅτι εἶπον σαφρῶς ὑπὸ τῇ ἀδωάτῳ ψύδου, ῥητέον τε καὶ πρὸς τούτων· ἐξῆσι μὲν οὖν ἐκ τῆς πρώτης εἰρημνίας πρὸς τοῦ οὐ πᾶς προσδιορισμοῦ, προχέρας ἀποδοῦναι τῆς ἀπορίας τὴν λύσιν· λέγομεν γὰρ ὅτι τὸ οὐ πᾶς, αὐτὸ μόνον καθ' αὐτὸ ληπτέον, ὡς ἰδίαν ἔχον δυνάμιν, καθ' ἣν τὸν πᾶς προσδιορισμὸν ἀναιρεῖ, μήτις δὲν ἔπρεον ὑποσφύμενον, ἐφ' ὃν οὖν πραγμάτων τὸ πᾶς φαίνεται ψύδόμενον, τούτων τὸ οὐ πᾶς, ἀληθές· ὥς τε καὶ ὑπὸ τῆς προκλήσεως· ἐπεὶ δὲ ὁ λέγων πᾶς ἀνθρώπος πίερωτός ψύδεται, ἀληθὺς ὁ λέγων, οὐ πᾶς πίερωτός· ἢ γὰρ πᾶς, ἢ οὐ πᾶς· ἀλλὰ τὸ πᾶς, ψύδου· τὸ ἄρα οὐ πᾶς, ἀληθές· ἵνα δὲ μάλλον αὐτῇ τὴν ἀπορίαν ἀποπληρώσωμεν, ῥητέον· ὅτι ἡ μερικὴ ἀπόφασις παρὰ πλησίον ἔχει δυνάμιν τῇ μερικῇ καταφάσει· κατ' αὐτὸ τὸ μερικόν· ὅπως ἂν οὖν ἔχῃ ἀληθείας ἡ μερικὴ κατάφασις, ἢ τε ὡς αἰ τῇ μερικῇ ἀποφάσει σωτρίχουσα, ἢ τε μὴ, τὸν αὐτὸν ἔξῃ δηλονότι τρόπον καὶ ἡ μερικὴ ἀπόφασις· ἐπεὶ οὖν αἱ μὲν καταφάσεις ἐξῆσι πῶς ἀνάλογοι ἴσιν, αἱ δὲ ἀποφάσεις εἰρήσεις, γνώριμώτεραι δὲ τῇ εἰρήσει αἱ ἔξεις, ἀπὸ τῆς καταφάσεως ὡς γνώριμώτερας τὸ κατὰ τὴν ἀπόφασιν, θεωρητέον· τῆς οὖν καθόλου καταφάσεως κατὰ μόνον τὴν ἀναγκάσαν ὕλιν ἀληθοῦς εἶσης, τὴν μερικὴν κατάφασιν ὑπὸ δύο ὕλιν ἀληθοῦς ὁρῶμεν, ταύτης τε καὶ τῆς εἰδεχομένης· οὐ μὲν ἐπ' ἀμφοτέρων κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· ἀλλ' ὑπὸ μὲν τῆς εἰδεχομένης, δι' ἑαυτήν· ὥς τε τὸ κατηγορούμενον πρὸς μὲν ὑπάρχον

τὸ αὐτὸ ἔχουσιν· αἱ δὲ ὑπὲρ ἄλλοι κατὰ τὸ ποσὸν διαφέ-
ρουσαι, τὸ ποῖον τὸ αὐτὸ ἔχουσιν· αὗται δὲ κατ' ἀμφω
μαχομένοι, πλήρην ἔχουσι τὴν πρὸς ἀλλήλας διαφορὰν· οὗ-
τις ἀδυνάτον αὐτὰς ἢ συμψύδειν, ἢ συναληθεύειν· οὗ-
τις μὲν γὰρ ὑπὲρ τῆς ἀναγκαίας ὕλης ἀληθεύουσιν τῇ κατα-
φάσει, ψευδῆς εἰσὶν αἱ ἀποφάσεις, ὑπὲρ δὲ τῆς ἀδυνάτου
τοῦναντίον προφανές ἐκ τῇ πρὸ πλεον ἡρημένων· ὑπὲρ δὲ τῆς
ἐνδεχομένης ψευδομένης τῆς καθόλου καταφάσεως, ἢ
μερικῇ ἀπόφασις ὡς ἀντιφάσκουσα πρὸς αὐτήν, ἀληθής·
καὶ ψευδομένης, τῆς καθόλου ἀποφάσεως, ἢ μερικῇ κατὰ
φασιν ὡς ἀντιφάσκουσα πρὸς αὐτήν, ἀληθής· διὸ ἐκόντων
ἅμα ψευδομένων, αὗται ἅμα ἀληθεύουσιν·

ἄνθρωπος περιπατεῖ.

ἄνθρωπος ἔπιδεπατεῖ.

καθ' ἑκαστα.

Σώκράτης περιπατεῖ.

Σώκράτης ἔπιδεπατεῖ.

πῆς ποτηγορίας τῇ συναντίων καλουμένων, προτάσεων,
 μάλλον ῥητόν, ὅτι τὰ συναντία σωυπαίρχην μὴ ἀλλήλοις
 κατ' ἐναντίας ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὑποκείμενου, ἀδυνάτον. ἅμα
 δὲ αὐτοῦ ἀπῆναι, δυνάτον. αἰοῦν προτάσεις αὐται, οὐδὲ
 ποτε μὴ σωαληθύνουσαι, ποτὲ δὲ καὶ συμψυδόμεναι, καὶ
 ταῦτ' ἐναντία μιμούμεναι, λέγοντο ἀν' ἐκώτ' ἐναν
 τίας. δυνάτον δὲ λέγειν, ὅτι καὶ ὡς τὴν πλῆξιν ἀλλή
 λων ἀφισῶσαι διακρίσιν, ἐναντία προσαγορεύονται. τὰ
 γὰρ ἐναντία πλῆξων ἀλλήλων δίδηκε τῇ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γέ
 νος, οὐτὰ δὲ καὶ αὐταὶ πρὸς ἀλλήλας ἔχουσιν, εἴ πορ ἢ μὴ,
 ἅπασι φησὶ τοῖς ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἀτόμοις, τὸ κατὰ
 γορεύμενον ὑπαίρχην. ἢ δὲ, οὐδινί. τὰς δὲ γε μερικὰς, καί
 λουσιν ὑπεναντίας, ὡς ὑπὸ ταῖς ἐναντίαις τεταγμένας,
 κακάναις ἀκολουθούσας. ὅταν γὰρ ἢ ἐπὶ τῇ καθόλου ἀ
 ληθείᾳ, τὸ τε καὶ ἢ ὑπ' αὐτὴν τεταγμένη μερικὴ πρότασις,
 ἀληθὺς, ὡς οἶον μέρος αὐτῆς οὖσα, καὶ ποριχομένη ὑπ'
 αὐτῆς, διὸ καὶ ὑπαλλήλους καλοῦσι τὰς τε καταφάσεις,
 τὴν μερικῶν, καὶ τὴν καθόλου, καὶ τὰς ἀποφάσεις ὁμοίως.
 αἱ μὲν οὖν κατὰ μέρος, οὐδ' ἀντικείμεναι πρὸς ἀλλήλας κυ
 ρίως λέγοντο. ποῖον γὰρ αὐταῖς ἐξ ὁδὸς ἀρμόσει τῇ ἀντι
 κειμένων, ἢ δὲ τὰς ἀντιφατικῶς ταύτας ἀντικείμενας
 ζητοῖς, διέρρηξας ἀντιφασκούσας ταῖς καθόλου τὰς κατὰ
 μέρος μετὰ τῆς κατὰ τὸ ποῖον ἀντιθέσεως. πούτῃ τῇ
 μὲν καθόλου καταφάσει, τὴν μερικῶν ἀπόφασιν. τῇ δὲ κα
 θόλου ἀπόφασιν, τὴν μερικῶν καταφασιν. ὡς τε κατὰ τὸ
 ὑποκείμενον διαγράμμα τὰς διαγώνιον ἐστὶν πρὸς ἀλλή
 λας ἔχουσας τὴν προσδιωρισμένων προτάσεων, ταύτας
 ἀντιφασκῆν ἀλλήλαις. ἀν' αὐταὶ διαρροῦσι τό, τε ἀλη
 θές, καὶ τὸ ψεῦδος. καὶ τοῦτο ἐκώτ' αἰ μὴ γὰρ ἐναντίαι
 αἱ, καὶ ὑπεναντία, κατὰ τὸ ποῖον διαφέρονται, τὸ ποῖον
 τὸ αὐτὸ

τῆς ὕλης σωματικῆς οὐσίας. καὶ τοὶ καθ' ἑκάστην τῶν λό-
 γων ὕλων διαιροῦσιν ἀμφω, τὸ τε ἀληθές, καὶ τὸ ψευδές.
 ὡς μὲν οὖν τῆς ἀναγκῆς ὕλης, αἱ μὲν καταφάσεις,
 ἀμφω λέγονται εἶναι τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον, ἀληθές. αἱ
 δὲ ἀποφάσεις, ἀναρῶν αὐτὸ πηρώμεναι, ψευδές. ὡς δὲ
 τῆς ἀδυνάτου λεγομένης, ἔμπελιν ἐκόντως ἔχουσιν. αἱ
 μὲν γὰρ ἀποφάσεις, τὸ ἀδυνάτον. καὶ διὰ τοῦτο μηδέ πο-
 τε ὑπάρχον λέγεται μὴ ὑπάρχειν, ἀληθές. αἱ δὲ κατα-
 φάσεις ὑπάρχον αὐτὸ ἀποφανόμεναι, ψευδές. ὡς δὲ τῆς
 ἐνδεχομένης, ἀμφω μὲν αἱ καθόλου ψευδές, ἀμφω ὅτι
 κατὰ μέρος ἀληθές, διότι τὰ κατ' αὐτὴν τὴν ὕλιν κατηγο-
 ρούμενα, ποτὲ μὲν ὑπάρχον τοῖς ὑποκειμένοις πεφύκα-
 σι, ποτὲ δὲ μὴ ὑπάρχον. καὶ τισὶ μὲν αὐτῶν ὑπάρχον, τι-
 σὶ δὲ μὴ ὑπάρχον, οἷον πᾶς ἀνθρώπος λευκός, ἔδης ἀν-
 θρώπος λευκός. αὗται ψευδές ἀμφω. ἡ μὲν κατάφασις,
 διὰ τοῦ Λείοντος. ἡ δὲ ἀπόφασις ἐτύχοι, διὰ τοῦ Σκυ-
 θασ. τίς ἀνθρώπος λευκός, ἔπας ἀνθρώπος λευκός, αὗται
 δηλονότι σωακλιθεύσι. τὰς μὲν οὖν καθόλου, ὡς καθό-
 λου δέξασθε μὴ ἀντιφασκεύσας, ὁνομάζουσιν ἐναντί-
 ας, ὅτι τῶν ἐναντίων εἰς ἀμείσα διαιρουμένων, καὶ ἑμμε-
 σα, αἱ προτάσεις αὗται, κατὰ μὲν τὴν ἀναγκῆν, καὶ τὸ ἀδύ-
 νατον ὕλιν, τοῖς ἀμείσοις ἐναντίοις εἰσὶ κασιν. ὡς τὸ, τε ἔρ-
 περον ἐξ ἀνάγκης πάρεσι τῷ ὑποκειμένῳ, καὶ αὗται τὴν ἐ-
 πέραν τῶν προτάσεων ἔχουσιν ἀληθῆ, καὶ διὰ τοῦτο μιμη-
 μάων τὴν τοῦ πράγματος ὑπαρξίν, ὡς πορ τὸ ψευδές ἐν-
 κών ἐπὶ τῆς ἀνυπαρξίας. κατὰ δὲ τὴν ἐνδεχομένῳ, τοῖς
 ἑμμέσοις, ὡς δυνατὸν μηδέ ποτε παρῆναι τῷ ὑποκειμέ-
 νῳ. ἡ ἐπὶ τὸ εἶναι ἀμείσας τινὰ τῶν ἐναντίων ἀμφισβη-
 σιμον, ὅ πορ ὡς ὁμολογούμενον ἀξιούσι λαβαρῆν οἱ καθ'-
 ὅτε τὸν προηρημένον τρόπον ἀποδιδόντες τὴν αἰτίαν.

μένου· καθ' ἑκάστην γὰρ τῇ ὀρισμένῳ χρωμένῳ τῷ ὑπο-
 κειμένῳ, τὸ ἀρνητικὸν μόριον τῷ ὑποκειμένῳ προδίδει, τὴν
 ἐξ ἀορίστου ποιήσας ὥς τε δύο, καὶ ἐβδόμηκοντες γίνεσθαι
 τὰς πάσας ἀπ' ἐπίσεως ἢ, καὶ ἀπ' ἀφάσεως τῇ προκειμέ-
 νων ἡμῖν ἐς ἐπίσκεψιν προτάσεων· ἀλλ' ἐπεὶ τὸν ἀριθμὸν
 αὐτῇ παραδιδάκαμεν, ἀκόλουθόν ἐστιν ἐφεξῆς ὑποσκεψά-
 σθαι τίνου ἐπὶ ταῖς ἀπριθμημέναις ἀπ' ἐπίσεως, αἱ ἀπ' ἐ-
 φαπικῶς ἀλλήλων ἀπ' ἐκείνων προτάσεις, τίνου δὲ οὐ·
 καὶ τίνες μὲν αἱ πρὸς ἀλλήλας σχέσεις τῇ μὴ ἀπ' ἐκείνων
 ἀπ' ἐφαπικῶς, τίς δὲ ἡ πρὸς ἑκατέρω τῇ ἐπὶ αὐταῖς
 προτάσεων ἀπ' ἐφαπικῶς μαχομένη· προήληπται γὰρ ὡς
 πάσῃ καταφάσει ἐπὶ ἀποφασίς ἀπ' ἐφαπικῶς ἀντικει-
 μένη, καὶ πάσῃ ἀποφάσει, κατάφασις· ἐπ' ἐκείνῳ αἱ
 καθ' ἑκάστη μάχονται ἀντιφατικῶς, παρὰ πᾶσιν ὁμολο-
 γηται· παρέχει δὲ τινὰ ἀπορίαν ἢ κατὰ τὸν μέλλοντα
 χρόνον αὐτῇ λήψει, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐξῆς καὶ ἐκθίσεται, καὶ ὑπο-
 λύσεται ὁ Ἀριστοτέλης· τὰς δὲ πόδες τῶν ἀπροσδιορίστων, δια-
 φωνῆται μὲν παρὰ τῇ ἀποφνηαμένῳ τίς πόδες τοῦτον
 τοῦ θεωρήματος, ὅπῃ δὲ τὸ ἀληθὲς ἔχει, μαθεῖν ἀμύχαρον·
 σπλῶ ὅπως ἔχει τὰ πόδες τῶν προσδιορισμένων, ὑποσκεψά-
 μεθα· πόδες ὧν οὐδεμία ἢ γέγονεν, ἢ γένοιτο ἀν' ἀμφισβήτη-
 σις· ὥς τε πρότερον πόδες τούτων ῥητέον· Εἴπερ τοίνυν ὁ
 ἐριζόμεθα τὴν ἀντίφασιν, μάχην καταφάσεως καὶ ἀπο-
 φάσεως, ἀν' διαωρούσαν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος, δὴ
 λογ' ὅτι ἅς ἀν' ὅρων μὲν προτάσεις, ἢ συμπυκνωμένας πο-
 τῆ, ἢ συναληθευούσας, ταῦτα οὐκ ἀν' ἡποίμεθα ἀντιφα-
 τικῶς ἀντικεινῶν πρὸς ἀλλήλας· αἱ μὲν οὖν καθόλου ὡς
 καθόλου λεγόμεναι, ὡς συμπυκνωμένα κατὰ τὴν ἐνδε-
 χομένῳ ὕλῃ, οὐκ ἀν' λέγοντο ποιεῖν ἀντίφασιν· οὐ μὲν
 ἀλλ' ἐπεὶ ταῖς μερικῆς ἀντιφασίαν ἐροῦμεν, ὡς ὑπὸ τῆς αὐ-

μερικῶν ἢ τοὶ καθόλου ὡς μερικῶν. ἔχουσι γὰρ αὐταὶ οὗ
μερικῶν προσδιορισμούς σωπταγμούς τις καθόλου
ὑποκειμένους. διὸ καὶ οὕτω προσγορεύοντο, διαφέρεισι δὲ τ
καθέκαστα αἰ μερικῶν, τῶ τὰς μὲν καθέκαστα, ἐπὶ πινος ἑνὸς
ὁρισμένου ποιῆσαι τὸ ἀποφασισιν, οἷον Σωκράτους. τὰς
ἢ μερικῶν, εἰ καὶ πρὸς αὐτὴν βλέπουσαι ἀποφάνοντο, μηδὲν
ὁρισμένον σημαίνειν, ἀλλ' ἐπὶ πινος τοῦ τυχόντος δυνάσθαι
ἀληθῆν. ὡς ὅταν εἰπωμεν. τίς ἀνθρώπος, δίκαιός ἐστιν.
οὐδὲν γὰρ μάλλον Σωκράτους χάριν ἀληθῆν ἢ πρότασις,
ἢ Πλάτωνος, ἢ Ἀριστίδου, διότι οὐδ' ὁρθῶς ὁ Θιόφραστος, τ
μεν καθέκαστα, ὁρισμένην καλεῖ. τὴν δὲ μερικὴν, ὁρίζον.
καὶ ἀντιδιαρρίπτει πρὸς μεν τὴν ἀπλῶς καθόλου, ἢ καθέ
καστα πρὸς δὲ τὴν καθόλου ὡς καθόλου, ἢ μερικὴ. τοιαύ
τη μεν οὖν ἢ ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου τῇ προτάσεων διαίρε
σις. ἀπὸ δὲ καὶ τοῦ κατηγορουμένου, ταῦτα πάντα τὰ τί
ταρα ἡδὴ τριπλασιάζεται ῥητόν. ἐπεὶ γὰρ ἀνάγκη τὸν
κατηγορούμενον ῥῆμα εἶναι, τὸ δὲ ῥῆμα προσσημαίνειν ἐλέ
γμον χρόνον, ὃ δὲ χρόνος λαμβάνεται τριχῶς. κατὰ τὸ
παρελθόν, τὸ ἐνεσθὲς, τὸ μέλλον, δὴλον ὅτι τῇ τῶν πᾶρων
ἡδὴ τῇ προτάσεων ἑκάστον, τριχῶς ποικίλῃ ἀπὸ τοῦ
κατηγορουμένου δυνατὸν, οἷον ὡς τὸ καθέκαστα λέγοντας,
Σωκράτης ὑγίαινε, Σωκράτης ὑγιαίνει, Σωκράτης ὑγια
νέι. ὡς τε διὰ τοῦτο, δῶδε καὶ γίνεσθαι τὰ τῇ αὐτῇ προτά
σεσιν ἀντιθέσεων ἡδὴ. ὅτι γὰρ ποτε καὶ παρ' οὗ χρόνου
γίνεται τις τῇ προτάσεων διαφορὰ, διδασκόντος ἀκούσθ
μεθα τοῦ Ἀριστοτέλους. ἐπὶ δὲ ἐκαστῇ τῇ δῶδε καὶ τούτων
ἀντιθέσεων τριχῶς λαμβάνεται δυνατὸν κατὰ τὰς
τρεῖς ὕλας, ἐξ καὶ τριχῶν γίνεσθαι συμβαίνει τὰς πᾶ
σας αὐτῇ ἀντιθέσεις, ὁρισμένου ὄντος τοῦ ὑποκειμένου.
ταῦτα δὲ ἴσας ἀνάγκη γίνεσθαι τὰς ἐξ ὁρίζου ὑποκει

ἐκείνα ἀτόμων, ἐπὶ οὗ δὲ ἄλλως μετέχεν τὸ ἄτομα τοῦ
γένους διωκτὸν, εἰ μὴ διὰ μέσων τῇ οἰκίῳν ἑδῶν. ὅταν
οὖν ἡ πόσις παρ' ὧν οὐσίᾳ, ἢ τί ὧν πῆνόν, ἐπὶ κατ'
οὐσίαν τοῖς ὑποκειμένοις τὰ κατηγορούμενα ὑπάρχει, τὴν
μὲν οὐσίαν, προηγουμένως κατηγορεῖται φύσεως πάντων
ἁπλῶς τῇ ἑδῶν τοῦ ζῴου, τὸ δὲ πῆνόν τῇ μετέχον αὐ-
τοῦ πεφυκότων, καὶ δι' ἐκείνα, τῇ ὑπὸ τὰ ἑδῶν ἀτόμων, ἐ-
νόσι δὲ ποῦ μόνων ἑδῶν ποιοῦμεθα τὴν ἀπόφασιν, ὡς
ὅταν ἡ πόσις παρ' ἑδῶς τοῦ ποσοῦ τοῦ σωεσῶτος, ἐκ θέ-
σιν ἐχόντων τῇ μορίων, καὶ τοῦ σωεσῶτος ἐσιν ἑδῶς, ἢ πάν-
φυσικὸν ἑδῶς, καὶ τῷ κόσμῳ ἔχει τὴν οἰκίαν ὑπότασιν, δὴ
λον δὲ ὅτι τὰ συμβεβηκότα ἐπὶ τοῦ ζῴου τὸ ὄντα, καὶ πε-
φυκότα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν, καὶ μὴ ὑπάρχειν, τῇ μὲν ἀ-
τόμων προηγουμένως ἐρούμενα κατηγορεῖται παντοδα-
πῶς, κατὰ τὰ αὐτὰ, καὶ κατὰ τὴν οὐσίαν μεταβάλλεται
πεφυκότων, οὐ μὲντοι κυρίως τῇ ἑδῶν, τῇ οὐδὲ τὴν ἀρ-
χὴν διὰ τὴν ἀσώματων, καὶ ἀτριπτόν ἐαυτῇ φύσιν με-
τέχον αὐτῇ διωκμένων. ἢ μὲν οὖν μηδὲς τῇ προσ-
διορισμῶν προσκίσει τοῦ ὑποκειμένου, λέγεται ἡ πρότα-
σις ἀπροσδιόριστος, ὅσον ἀνθρώπος ὑγιάνει. εἰ δὲ προσδιο-
ρισμὸν πᾶσι ἔχει, λέγεται ἡ πρότασις προσδιορισμένη.
ἀλλ' ἢ μὲν τῇ καθόλου εἶναι ὁ προσδιορισμός, λέγεται καθό-
λου. ἢ δὲ τῇ μερικῶν, μερικῆς ἀναφαινόνται οὗ ἡμῖν
ἐκ τῆς διαρίσεως τοῦ ὑποκειμένου, τί πᾶσα εἶδη τῇ οὖν
προτάσεισιν ἀντιθέσεων. τῇ καθέκαστι, τῇ ἀπροσδιορί-
στων. τῇ καθόλου, ἢ τοι καθόλου, ὡς καθόλου. καὶ τῇ κα-
θόλου, μὴ καθόλου. καλοῦσι γὰρ αὐτὰς καὶ οὕτω, διακρί-
νοντες τῇ ἄλλαν, τῇ ὁμοίως ταύταις ὑποκειμένου καθόλου
χρῶμένων. τῷ οὖν τούτων σωπὶ τάχιστα ἔστι καθόλου προσ-
διορισμούς, τοῖς καθόλου ὑποκειμένοις. καὶ οὖν ταύταις, τῇ

εἴη τῶν καθ' ἑνὸς μόνου κατηγορουμένων, τὸ ὡς ὑποκείμενον παραληφθὲν ὅιον, Σωκράτης, ἢ Πλάτων, δὴλον ὅτι καθεύκασκεται ἢ πρότεσις. ἢ δὲ τῶν κατὰ πληθόντων ὅιον, ἄνθρωπος, ἢ ζῶν, καθόλου· καὶ παρὰ ταῦτα, οὐκ εἰσιν. ἢ δὲ καθόλου εἴη, ἀναγκαῖον αὐτὸν, ἥτοι δίχως προσδιορισμῷ λέγεσθαι, ἢ μετὰ προσδιορισμῷ. Προσδιορισμοὶ δὲ λέγονται, οἱ ἐν ἡ προσρήματα πνα σωταπόμενα τοῖς ὑποκειμένοις, καὶ δηλοῦνται ὅπως ἔχει τὸ κατηγοροῦμενον πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ατόμων, τῶν ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον, εἴτε ὡς ὑπέρχον, ἢ τε ὡς μὴ ὑπέρχον λαμβανόμετο· διὸ καὶ τίπτερες ἴσιν τὸν ἀριθμὸν, πᾶς καὶ οὐδέ τις, τίς καὶ οὐ πᾶς, δύο μὲν καθόλου, ὁ πᾶς, καὶ ὁ οὐδέ τις, δύο δὲ μερικοί, ὁ τίς, καὶ ὁ οὐ πᾶς. καὶ τῶν μὲν καθόλου, ὁ μὲν, καὶ καταφατικός, ὁ πᾶς ὅιον, πᾶς ἄνθρωπος ζῶν, σημαίνων ὡς πᾶσι τοῖς ατόμοις τοῖς ὑπὸ τὸν ἄνθρωπον ὑπέρχει τὸ ζῶν. ὁ δὲ, ἀποφατικός, ὁ οὐδέ τις ὅιον, οὐδέ τις ἄνθρωπος πῖρωτός, σημαίνων ὡς οὐδενὶ τῶν καθεύκασκε ἀνθρώπων, τὸ κατηγοροῦμενον ὑπέρχει· καὶ τῶν μερικῶν πάλιν, ὁ μὲν, καταφατικός ὁ ὅ, ἀποφατικός. καταφατικός μὲν, ὁ τίς ὅιον, τίς ἄνθρωπος λευκός, σημαίνων ὅτι τὸ κατηγοροῦμενον ἐν γένει τῶν ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ατόμων ὑπέρχει. ἀποφατικός δὲ, ὁ οὐ πᾶς ὅιον, οὐ πᾶς ἄνθρωπος δέκα καιος, ἀναρετικός ὡς τοῦ πᾶς, καὶ σημαίνων ὡς ἐκ ἀληθείας τὸ πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ατόμοις τὸ κατηγοροῦμενον ὑπέρχει· οὐ μόνον μὲν τοῖς ατόμοις πρὸς αὐτὸν ὅτι εἰσμένους ἀφορισμούς οἱ προσδιορισμοί, ἀλλ' ἔτι τυχόντες ὅν τὸ ἐν τῇ προτάσει ὑποκείμενον, προσηκυσμένως μὲν ἀρμόσουσιν ὑπὸ τῶν ὑπὸ τὸ γένος ἐκείνο ἀναφερομένων ἐν αὐτῷ, ὅταν οὐσιῶδες πῖ τὸ κατ' αὐτοῦ κατηγοροῦσθαι μιν· κατὰ δὲ ἄλλοτερον δὲ λόγον, καὶ τῶν ὑπὸ τὰς εἰδή

μένον, ἢ ἀπὸ μόνου τοῦ κατηγορουμένου, ἢ ἀπὸ τῆς χείσεως
 τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸν ὑποκείμενον. λέγω δὲ χέ-
 σιν, καθὼς ὁ κατηγορούμενος ἢ ἀνυπάρχει τῷ ὑποκείμε-
 νῷ, ὥς ὅταν ἔπωμεν, τὸν ἥλιον κινῆσθαι, ἢ τὸ ἀνθρώπιν ζῶ-
 ον εἶναι. ἢ οὐδέποτε ὑπάρχει, ὥς ὅταν ἔπωμεν, τὸν ἥλιον
 εἶσθαι, ἢ τὸν ἀνθρώπον πῆρῶ τὸν εἶναι. ἢ ποτὲ μὲν, ὑπάρ-
 χει, ποτὲ δὲ, οὐχ ὑπάρχει, ὥς ὅταν ἔπωμεν, τὸν Σωκρά-
 την βαδίζειν, ἢ ἀναγινώσκειν. ταῦτα δὲ τὰς χείσεως κα-
 λοῦσιν, οἷς ἐμίλησε τῆς τούτων τεχνολογίας τῇ προτά-
 σεων ὕλῃ. καὶ εἶναι αὐτῇ φασὶ τὴν μὲν, ἀναγκαίαν, τὴν
 δὲ, ἀδυνάτον, τὴν δὲ, εὐδεχομένην. καὶ τούτων μὲν τῇ
 ὀνομάτων ἢ αἰτίᾳ προφανές. ὁλῶς δὲ καλεῖσαι τὰς χεί-
 σεως ταῦτα ὕλῃς ἢ εἰώσαν, ὅτι τοῖς ὑποκείμενοις ταῖς προ-
 τασίσι πράγμασι σωματικαφαίνον, καὶ οὐκ ἀπὸ τῆς ἡμετέ-
 ρας οἰήσεως, ἢ κατηγορίας, ἀλλ' ἀπ' αὐτῆς τῆς τῇ πραγ-
 μάτων λαμβάνονται φύσεως. τὸ γὰρ οὕτως ἔχον ὥς αἰ-
 ὑπάρχειν, φανερὸν τὴν ἀναγκαίαν ὕλῃ ποιεῖν. καὶ τὸ αἰ-
 μὴ ὑπάρχον, τὴν ἀδυνάτον. καὶ τὸ ἐπαμφοτερίζον κατὰ
 τὸ ὑπάρχον, ἢ μὴ ὑπάρχον τὴν εὐδεχομένην. ἐπὶ οὖν
 τὰ πράγματα ταῖς προτάσεσιν ὑποκένται, τὸ ὑποκείμε-
 νον πανταχοῦ ἢ ὕλῃ εἶναι φανερὸν, ἢ ἄλλῃ λόγον ἔχον πρὸς
 ἐκείνο, ὃ ὑπόκειται, διὰ τοῦτο ὕλῃς αὐτὴν προσαγορεύειν ἢ
 εἰώσαν. ἢ μὲν οὖν ἀπὸ τοῦ ὑποκείμενου διαίρεσις, τοῦτον
 γίνεται τὸν τρόπον. Ὁ ὑποκείμενος ἐν τῇ προτάσει, τοῖς
 καθέκαστά ἐστιν, ἢ καθόλου. καὶ ἐστὶν ἁμέσως ἢ διαίρεσις. μί-
 ας μὲν γὰρ ὥς ἐλέγομεν εἶναι χρὴ φύσιν, τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπο-
 κείμενου σημαυνομένην, καθάπερ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ κατηγο-
 ρουμένου, ἐπεὶ μέλλοι μία ὄντως εἶναι ἢ πρότασις. ταύ-
 την δὲ τὴν μίαν φύσιν, ἀναγκαῖον ἢ τοῖς κατὰ πᾶν πλεόν-
 νων κατηγορεῖσθαι, ἢ καθ' ἑνὸς μόνου ὑποκείμενου. καὶ ἡ μὲν

κατάφασιν κατὰ τὸ λέγειν τὴν ὑπάρχουσαν, ἵνα φανερὰ ἵσταται
 κτηρίζεσθαι. τοῦτο δὲ ἐπὶ λέγειν ἢ πρότασις, ἢ σωτηρία
 τὸ ἀρνητικὸν μέρος τῷ ὑποκειμένῳ. ὁ γὰρ εἰπὼν, ὁ Σωκρά-
 τής ποδὶ πατεῖ, οὗ τὸ ποδὶ πατεῖν ἀνήλκεν ἀπὸ τοῦ Σωκρά-
 τους, ὁ πορὶ εἶπεν ποιεῖν τὸν ἀπόφασιν ἐπὶ τὴν προέμενον, ἀλ-
 λ' ἄλλον πινὰ παρὰ τὸν Σωκράτην φησὶ ποδὶ πατεῖν. πᾶς
 αὖ οὖν εἴη ἀπόφασις τῆς Σωκράτης ποδὶ πατεῖ, μή τι πε-
 ρὶ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου διαλεγόμενῃ, ἢ ἄλλῳ τὸ ποδὶ πα-
 τεῖν λέγουσα ὑπάρχουσα. ἀλλὰ καὶ ἀρχὴ πρὸς τῷ κατηγορου-
 μένῳ μόνως πείσκειν τὴν ἀρνησιν, ἀπόφασιν ποιεῖν, ὥς ἐ-
 χεῖν λέγουσα πρότασις. Σωκράτης οὐ ποδὶ πατεῖ, ἢ ἀρχὴ
 οὐ Σωκράτης ποδὶ πατεῖ, ἐπεὶ δὲ διδάσκω μὴ οὖσα ἀπό-
 φασις, πᾶσα δὲ πρότασις, ἢ ἀπόφασις ἐστίν, ἢ κατά-
 φασις, κατὰ φασιν ἐστὶν, ἀόριστον ἔχουσα τὸ ὑποκείμενον.
 τὸ γὰρ ὄνομα τὸ ἀρνητικὸν μέρος προσλαβόν, ἀόριστον προ-
 σαγορεύμενον ὄνομα. καὶ ταύτης ἀπόφασιν κατὰ τὸν αὐτὸν
 τὸν λόγον διείρησμεν οὖσαν, τὴν, οὐ Σωκράτης οὐ ποδὶ πα-
 τεῖ, πρὸς τῷ κατηγορουμένῳ οὐ τῇ κατὰ φάσιν τὸ ἀρνητι-
 κὸν πείσκειν μέρος. ὥς τε ποδὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον δύο γί-
 νονται ἀντιφάσεις. μία μὲν, ὥς ὁρισμένῳ αὐτῷ χρώμε-
 νῃ, εἴρα δὲ, ὥς ἀόριστῳ. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων,
 ἐξῆς ὑποκειμένης τὰς διαιρέσεις, ἀφ' ὧν οἶόν τε τὸν ἀριθ-
 μὸν τῶν ἐξ ὑποκειμένου, καὶ κατηγορουμένου προτάσεων,
 εἶναι. καὶ πρότερον τὰς γινόμεναις ἐν αὐταῖς ἀντιφάσεσι
 ἀριθμώμεναι. φανερὸν γὰρ ὅτι ἀπὸ προτάσεως, διπλάσι-
 οὺς εἰσονται τῶν ἀντιφάσεων. ἐπεὶ οὖν ἀπὸ προτάσεως αὐ-
 ται δύο τὸ μόνον ἔρως ἔχουσι, τὸν ὑποκείμενον, καὶ τὸν κα-
 τηγορούμενον, καὶ ἐπὶ τὴν χίσιν τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ
 ὑποκείμενον, καὶ οὐδὲν ἄλλο παρὰ ταῦτα, πᾶσα ἀλλὰ καὶ
 καὶ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν, ἢ ἀπὸ μόνου γίνεσθαι τοῦ ὑποκει-

« κίχρηται τῇ ἀποφάσει· τὸ γὰρ πᾶς, οὐ τὸ καθόλου σὺν
» μαίει, ἀλλ' ὅτι καθόλου.

Ἀρχεται μὲν οὖν ἐν τούτῳ τὸ δούπερον τοῦ βιβλίου
κεφάλαιον, ὃ πορίεργον ἐστὶν πρὸς τῇ ἐξ ὑποκειμένου,
καὶ κατηγορουμένου προτάσεων, ἢ ἀποφάσεων. Δὲ
δέ γε ἡμᾶς πρὸς τῆς ἐξηγήσεως τῇ διὰ τοῦ ῥητοῦ λεγομέ-
νων, βιώρῃσαι τὰ πρὸς κατανόησιν τοῦ κεφαλαίου παν-
τὸς ἀναγκαῖα. ταῦτα δὲ ἴσθι. πρῶτον μὲν, τίνα τρεῖς
πον ἐκ τῇ καταφάσεων τούτων, ποιούμεθα τὰς ἀποφά-
σεις, ἔπειτα πῶς ἀν' ἀλλήλοισιν ἐκ διαιρέσεως ἀπάσας
τὰς ἐξ ὑποκειμένου, καὶ κατηγορουμένου προτάσεις, ἵνα
θερρεώμεν ἀποφανόμεθα ὡς οὐκ ἀν' ἑνὶ κατὰ τοῦτο τῇ
προτάσεων τὸ εἶδος ἀλλ' ἡ παρὰ ταύτας τὰς προτάσεις.
καὶ ὑπὸ τούτοις, τίνας μὲν ἔσιν ἐν αὐταῖς ἀντιφάκως
ἀλλήλας ἀντικείμεναι, τίνας δὲ, αἰδοκῶσαι μὲν ἀπὸ
φάσκων, κατὰ ἀλήθειαν δὲ οὐκ ἀντιφάσκουσαι, καὶ πῶς
τὰς ἐκένων πρὸς ἀλλήλας ἀντιθέσεις προσχωροῦσιν. ὅτι
μὲν οὖν ἡ κατάφασις τὸ ἀρνητικὸν προσλαβῆσα μόριον,
ἀπόφασις γίνεται, φανερόν. ποῦ δὲ τῆς καταφάσεως αὐ-
τὸ θετόν, ἵνα τίς ἀπόφασιν ποιήσῃ, καὶ διὰ τί τοῦ-
το, διορίσασθαι χρὴ. φημί τοίνυν ὡς οὐ τῷ ὑποκειμένῳ
αὐτὸ σωτακτόν, ἀλλὰ τῷ κατηγορουμένῳ. πρῶτον μὲν,
διότι κυριώτερόν ἐστι τὸ κατηγορούμενον, ὡς ἔρηται, καὶ
πρότερον τοῦ ὑποκειμένου. ὅθεν καὶ ὁλοσ ὁ λόγος καλεῖται
κατηγορικὸς. βουλομένοις οὖν ἡμᾶς ἀνελὼν τίς κατὰ φα-
σιν, καὶ ποιῆσαι ἀπόφασιν, οὐ χρὴ τὸ ἀρνητικὸν μόριον τὸ
τῆς ἀναρίσεως ἀπὸν τῷ ἀκρυβήτῳ τῇ μορίῳ ὑπεί-
ρην, ἀλλὰ τῷ κυριώτερον. ἔπειτα καὶ τῇ ζάων, μᾶλλον δὲ
πάντων τῇ ἐμύχων, οὐτὸ τυχὸν τῇ μορίῳ ἀναρῆσθαι
ἐφάκει τὸ ὅλον, ἀλλὰ τι τῇ κυριώτερον. ἔπειτα ὅτι τίς

ὑπ' αὐτῶν λαμβανομένοις, καὶ οὗτοι ἐλέγχουσιν αὐτῶν παρὰ δι-
 δούς. ἐν δέ γε τούτοις, ἐνός τρόπου τὴν παρὰ τὸ ὁμῶν μιαν
 μνημονόυσας, ὅς ἐστιν εἰς τὴν παρὰ τὴν λέξιν, ἀξιῶ τὸν ὁμοιον
 ἡμᾶς τρόπον καὶ οὗτοι ἄλλοις ἀπαντᾶς διορισμούς παρὰ τῆν
 ῥῆν, οὗτοι ἀναγκάως πρὸς τὴν ἀκριβοῦς ἀντιφασκιστῶν ἀλ-
 λήλων προτάσεων ἀντίθεσιν παρὰ τῆς ἀμείας, ὥς ἔκ ὃν
 ἐν καιρῷ τὸ νῦν ἡμῖν παραδιδόναι τὴν ποῦ τούτων ἀκριβο-
 λογίαν. Ἐνοχλήσεως δὲ πάντων καλῶς ἐπεσοφιστικᾶς, τὰς
 ἀκαίρους αὐτῶν ἐνστάσεις, πραγματικῶδεις μὲν εἰδὲν ἐχού-
 σας, ὅχλον δὲ μόνον, καὶ ποῦ οὐκ ἔστιν ἀμείας τοῖς νῦν ἐχού-
 σι παρὰ τῆς ἀμείας, διότι ἐν τοῖς σοφιστικαῖς ἐλέγχουσιν ἐνοχλῶσι
 τὴν ἀποδοκινύοντα, καὶ ἔκ ἐῶσιν αὐτὸν, ἢ τὴν ἀκούοντα, τὴν ἀλή-
 θειαν οὐκ εἶναι. Ἀλλ' ἐπεὶ τὰ ποῦ τῆν ἀρχῶν τοῦ ἀποφαν-
 τικῆς λόγου διεπορεύμεθα, τούτοις δὲ ἐφ' ἑξῆς τὰ ποῦ τῆν
 προτάσεων αὐτῶν, ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς ὑποσκελόμεθα.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

» Ἐπεὶ δ' ἐστὶ τὰ μὲν, καθόλου τῆν πραγματῶν, τὰ δὲ,
 » κατέκασον. λέγω δὲ καθόλου μὲν, ὅτι πλεονῶν πέφυ-
 » κε κατηγορεῖσθαι. κατέκασον δὲ, ὅτι μὴ. ὅτιον ἀνθρώπος
 » μὲν, τῆν καθόλου. Καλλίας δὲ, τῆν κατέκασον. ἀνάγκη
 » δὲ ἀποφαίνεσθαι ὡς ὑπάρχει τὴν μὴ, ὅτι μὲν τῆν καθό-
 » λου πνί, ὅτι δὲ, τῆν κατέκασον. εἰ μὲν μὲν ἔν καθόλου αὐ-
 » ποφαίνεται πᾶς ὑπὸ τοῦ καθόλου, ὅτι ὑπάρχει, ἢ μὴ, ἔσονται
 » ἔναντίαι. αἱ ἀποφάνσεις. λέγω δὲ ὑπὸ τῆν καθόλου ἀπο-
 » φαίνεσθαι καθόλου. ὅτιον, πᾶς ἀνθρώπος λευκός, εἰδὲς ἀν-
 » θρώπος λευκός. ὅταν δὲ ὑπὸ τῆν καθόλου μὲν, μὴ καθόλου
 » δὲ, ἔκ ἐστὶν ἔναντίαι. τὰ μέντοι δηλούμενα ἐστὶν ἔναντι
 » πᾶς ἔναντία. λέγω δὲ τὸ μὴ καθόλου ἀποφαίνεσθαι ὑπὸ
 » τῆν καθόλου, ὅτιον, εἰς λευκός ἀνθρώπος. ἔκ ἐστὶ λευκός ἀν-
 » θρώπος. καθόλου ὅτι ὄντος τοῦ ἀνθρώπου, ὅχι ὡς καθόλου

ἐπὶ τὸ μὴ πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο παραλαμβάνομενον, καὶ διὰ
 τοῦτο διωάμενον καταφάσκειναι τι ἀληθές, καὶ ἀποφά-
 σκειναι. οἷον, εἰ λέγοιμεν τὰ δέκα, πλείονα: τὰ δέκα, οὐ
 πλείονα. ὅλον ὅσον ἢ μὴ κατάφασις, ὑπὸ τῆς ἐλαττώ-
 νων αὐτῶν ἀληθείης. ἢ δὲ ἀποφασίς, ἐπὶ τῇ τῶν ἰσῶν αὐ-
 τοῖς, καὶ τῇ πλείονων, μήτε κατ' ἄλλο τι, καὶ ἄλλο, τῷ αὐτῷ
 ὑπάρχοντι, καὶ μὴ ὑπάρχοντι. οἷον, εἰ λέγοιμεν. ὁ αἰεὶ οὐ
 μέλας καὶ οὐ μέλας. μέλας μὴ ὅσον, κατὰ τὴν τοῦ δέρματος
 τοῦ ὑποφάνηαι. οὐ μέλας δὲ, κατὰ τοῦ ὁδόντας. μήτε
 οὐ ἄλλο καὶ ἄλλο χρόνος. τὸ αὐτὸ ὑπάρχον τι, καὶ μὴ ὑπάρ-
 χον διωάμενον, ἀλλ' ἔχει διωρισμένον καὶ τὸν χρόνον, καθ' οὗ
 ὑπάρχον τι, ἢ μὴ ὑπάρχον ἀποφαινόμεθα. τὸ ὅσον ὑγίανει
 Σωκράτης, καὶ τὸ οὐχ ὑγίανει, οὐδέχεται φθίνει καὶ
 ἀληθεύει, εἰ τὸ μὴ, κατὰ τὸν πέρυσι χρόνον εἰ τόχοι, λαμβ-
 νάσθαι το, τὸ δὲ, κατὰ τὸν χρόνον ἡμέρας. Δὴ δὲ πρὸς τούτοις
 καὶ ὡς αὐτὸς λαμβανόμεθα τὴν κατηγορούμενον, καταφασκόμε-
 νον τι, καὶ ἀποφασκόμενον. λέγω δὲ, τὸ, ὡς αὐτὸς, ἢ
 καθ' ἑκάτερον τῶν προτάσεων ἐνδεχόμενα, ἢ καθ' ἑκάτερον
 διωάμενα. ἐπεὶ ἢ λέγουσα κατάφασις ποῦ τὸ καθύδου-
 τοις, ὅτι ὅρα, σωαληθεύει τῇ ἀποφάσει, τῇ μὴ ὅρα αὐτὸν ἀ-
 ποφαινόμενῃ, τὸ μὴ λαμβανόμενης ὑπὸ τῆς πεφυκέναι κα-
 τὰ τὴν ὁπικὴν διωάμεν ἐνδεχόμενα, ἀλλ' ἢ μὴ τι κωλύσει, πρὸς
 διάκρισιν τοῦ τι μὴ πῶς ἀπληρότος τῇ διωάμεν, καὶ τοῦ ἀ-
 ποβεβληκότος. τὸ ὅσον, μὴ ὑπὸ τοῦ ἐνδεχόμενα τὸ τι κατ' αὐτήν.
 Περὶ τούτων ἔνθ' ὁ Ἀριστοτέλης πεληρότατα μὴ ἐν τῇ τῇ σο-
 φιστικῇ ἐλέγχων ὑπογραφομένην πραγματείαν διήλκεν,
 τὰς τι τρόπους ἀπαντὰς ἐκτείναντες, τρισκαίδεκα ὄντας,
 καθ' οὓς οἱ σοφισταὶ οὐκ ἀνέπιστάτως αὐτοῖς διαλεγόμενον
 πηρώνει παραλογίζεσθαι, τούτοις περὶ τὴν λέξιν ἐξ; καὶ οὐ
 ἐπὶ αὐτῇ, οὐκ ἀλλὰ τὴν διανοίαν, ἢ τοὺς ἐξωθεν ἀπλῶς τὴν λέξιν

κατ' ἄμφω ὅτ' ὅροι κοινώνουσιν, αἱ δὲ, κατὰ τὸν κατηγο-
ροῦμενον διαφύουσιν· καὶ τῇ λεγούσῃ, ὁ ἀνθρώπος λίθος
εἶναι. ἢ λέγουσα, ὁ ἀνθρώπος λίθος οὐκ εἶναι. ἀλλ' οὐχ ἢ λί-
θυστα, ὁ ἵππος λίθος οὐκ εἶναι. καὶ ὅτ' αὐτοὶ διαφύουσι
χρῶνται τοῖς ὑποκειμένοις. ἵνα δὲ μὴ νομίσωμεν αὐτὰρ
καὶ εἶναι τὸ κατὰ μόνῳ τῷ λέγειν τὸν αὐτὸν εἶναι ὑποκεί-
μενον ὅρον, καὶ τὸν αὐτὸν κατηγοροῦμενον, ὅτ' ἀκριβοῦ-
τες ταῦται διορισμοὺς προχέουσιν ἡμᾶς ἔχον βουλόμε-
νες, προσέειπεν·

» Μὴ ὁμάνυμι δὲ, καὶ ὅσα ἄλλα τῇ τοιούτων, προσδιο-
» ριζόμεθα πρὸς τὰς σοφιστικὰς εἰσολήσεις.

Οὐ γὰρ ἀνφύστικη πρὸς τὸν εἰπέντα· Αἴας ἐμονομα-
χῆσεν Ἑκτορι· ὁ λέγων, Αἴας οὐκ ἐμονομάχησεν Ἑκ-
τορι· καὶ γὰρ ἀνθρώπῳ ἀμφὶ καὶ θεῷ δέσσει ὁμοίως δυνά-
μει· καὶ τοὶ δοκοῦσιν ἐκ τῇ αὐτῇ ὑπάρχειν ὅρων αἰπρο-
πάσης. ἀλλ' ἢ ταυτοῦτης αὐταῖς, κατὰ τῷ λέγειν μόνῳ, ἢ
τοὶ κατὰ τῷ φιλικῷ φρονίῳ· οὐ μὲν κατὰ τὸ σημαίνου-
μενον, ὅταν σωαλὴν ἐθελούσας, ἢ συμφθονομένης λάβωμεν·
οἱ μὲντοι διορισμοὶ πρὸς ποτὶ τὴν Αἰαίαν τὸν ὁλό-
γος, κατηγοροῦμεν αὐτοῦ τὸ μονομαχεῖν, ἢ ἀλλ' ὅπου
καταφακτικῶς, καὶ ἀποφακτικῶς, ἀμα καὶ ὅτ' ἄλλοις
καὶ διορισμοῖς, οὗς ἐξῆς προδήσομεν παραφυλάσσοντες,
αἰσάμεν τῷ μόνῳ, ἀλλὰ τῇ προτάσει εἶναι, τῷ δὲ, θεῷ
δὲ· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ πρὸς τὸν κατηγορούμενον συμβαίνει πολ-
λάκις, διὰ τὸ καὶ ἐν ῥήμασιν εἶναι τῷ ὁμάνυμι· τὸ
γὰρ ὅτ' ἔνμα, σημαίνει μόνῳ καὶ τὸ δῶπικῶς διακρίναι,
σημαίνει δὲ καὶ τὸ λέγειν· καὶ διὰ τοῦτο, οὐκ ἀντίφασιν τὸ
ἐγὼ δῶ, καὶ τὸ ἐγὼ οὐκ δῶ, εἴ ποτε ἢ ἄλλου, καὶ ἄλλας λαμ-
βάνοιτο σημαίνον· πῦτο ἢ οὐκ παραφυλάσσον,
τὸ μηδέ ποτε τῇ ὅρων ὁμάνυμον παραλαμβάνειν, καὶ

τὴν ἀληθὴν κατὰ φασιν τῆς ἀληθοῦς ἀποφάσεως. ἔχουσιν ἔν
 οὔτ' οὐδὲν ἀντιφασιν, ἀλλ' ἀποφάσκει, μὴ μὲν,
 ψευδὲς ἀποφάσκει, πρὸς ἀληθὴν κατὰ φασιν· ἐπεὶ δὲ
 ψευδὲς κατὰ φάσει, πρὸς ἀληθὴν ἀποφασιν. καὶ οὐδὲ ὡς
 νοῆσαι παρὰ ταῦτα ἀλλήλων ἐνδέχεται. διὰ τοῦτο μὲν ἔν
 σωμαζαγῶν ὅτι πάσι κατὰ φασιν μὴ χεῖται πρὸς ἀποφά
 σεις, τῇ μὲν ἀληθείᾳ, ἢ ψευδῆς, τῇ δὲ ψευδῇ, ἢ ἀληθείᾳ. καὶ
 πάσι ἀποφάσκει κατὰ φασιν, ὡς αὐτοὺς ὁρίσαστο τὴν ἀν
 τίφασιν, μὴ ἄλλω κατὰ φάσει, καὶ ἀποφάσει, τῇ κατὰ
 τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψευδὲς ἀντικειμένων. ἐπεὶ δὲ οὐκ ὡς
 ἀκριβὲς ἔχει ὁ τῆς ἀντιφάσεως ὁρισμός· οὐ γὰρ ἡ τυχεύ
 σαι ψευδῆς ἀποφάσεις ἀντίφασιν ποιῇ πρὸς τὴν τυχοῦ
 σαι ἀληθὴ κατὰ φασιν, οὐδ' ἡ τυχοῦσαι ἀληθῆς ἀποφάσεις
 πρὸς τὴν τυχοῦσαι ψευδῆ κατὰ φασιν, τίς γὰρ ἀντιφάσι
 κεν εἴποι πρὸς τὸν εἰπόντα. ὁ ἀνθρώπος ζῶν ἐστὶ τὸν λέ
 γοντα, ὁ ἀνθρώπος δὲ πρὸς οὐκ ἐστὶ. διὰ τὸ εἶναι τὴν μὲν,
 κατὰ φασιν ἀληθῆ, τὴν δὲ, ἀποφασιν ψευδῆ, ἢ πρὸς τὸν
 εἰπόντα, ὁ ἀνθρώπος τετράπους ἐστὶ. τὸν λέγοντα, ὁ ἀνθρώ
 πος λίθος οὐκ ἐστὶ. διὰ τὸ ἔμπαλιν ἔχειν τὰς προτάσεις,
 διὰ τοῦτο προστίθουσιν εἰκότως, τίνας οἰεῖται χρὴ τὰς ἀν
 τικειμένας κατὰ φασιν, καὶ ἀποφάσεις. ὅτι τὰς ὑποκει
 μένων πρὸς αὐτῶν χρωμένους, καὶ τὸν αὐτὸν αὐτοῦ κατηγο
 ρούσας κατηγορούμενον, ὅπου ἐδήλωσεν ἡ πόλις. τὴν τοῦ
 αὐτοῦ, κατὰ τοῦ αὐτοῦ. τοῦτο δὲ ἐστὶν, ἀντιφάσκην λέγω
 πρότερον πρότερον, τὴν τοῦ αὐτοῦ κατηγορουμένου ποιου
 μένω τὴν κατηγορίαν, κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου τοῦ
 παρὰ ληθέντος, καὶ ἐν τῇ ἐτέρᾳ προτάσει, πρὸς ἣν ἢ ἀν
 τίφασιν. μὴ χεῖται γὰρ τῇ λεγούσῃ προτάσει. ὁ ἀνθρώπος
 ζῶν ἐστὶν. ἢ λέγουσα, ὁ ἀνθρώπος ζῶν οὐκ ἐστὶν. ἀλλ' οὐχ
 ἢ λέγουσα ὁ ἀνθρώπος δὲ πρὸς οὐκ ἐστὶν. ἐπεὶ δὲ αἱ μὲν,

κήμειον, ὡς πορ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τούτοις παραδειδο-
 μένων ποῦ τ' ἀρχῶν τὲ ἀποφαντικῆς λόγου θεωρημάτων,
 διὲς αὐτὴ πολλοῦ καὶ περ αὐτῷ διεπαρμένει, καὶ διαφε-
 ρόντως ἐν τῷ σοφιστῇ παραδειδομένα μετὰ τοῦ πολλοῦ,
 καὶ θαυμαστούς λόγους, τοῦ ποῦ τὲ συγκεκραμένου τῶν ὄν-
 τῶν. διὲν δὲ κινύσιν, ὅτι καὶ ἐν διανοήσε, καὶ ἐν δό-
 ξαις, καὶ ἐν τῷ προῖοντι μὴ ἀπὸ τέτων, ἔξω ὃ ῥέοντι λόγῳ,
 θεωρεῖται τὸ σύσσειχον αὐτοῖς μὴ ὄν, τουτίστι πὲρ ψευδός. ἐν
 ἐκείνοις γὰρ τὴν προσήκοντα τῷ πρώτῳ φιλοσόφῳ τρόπον
 αὐταρκτὸς ὑπολαμβάνων τὲ, καὶ τῆς λογικῆς περὶ μα-
 τίας μόνον θεωρεῖται τὰ ποῦ τὰς ἀρχάς. ὅσα προσήκον
 ἡ ποῦ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικῆς λόγου, διέλεκται τοῖς
 προγεμένους ποῦ αὐτὴν ἐσπουδακόσι, καταλιπὼν τοῖς
 παντοδαπαῖς διαφοραῖς τῶν τε ἡδῶν τῶν προτάσεων, καὶ
 τῶν ἀντιθέσεων, καὶ τ' ἀκολουθησίων ἐμφάνειν. ἀλλὰ ταῦ-
 τα μὲν, ἐκείθεν ἐξίσιν ἀναλέμεται τοῖς φιλομαθέσιν.
 Ἐπιπῆσαι δὲ χρὴ, ὅτι ἐν τῇ τῶν προτάσεων ἀπεριβλήσει
 βυλόμενος ὁ Ἀριστοτέλης ἀπὸ τ' χερσίων ὑπὸ τὰ κρήνονα
 προάγει τὸν λόγον, καὶ οἷον ἀπὸ ἐστῆσιων, ἐπειδὴ πρώτως
 μὴ παρέδωκεν τὰς ψευδέας προτάσεις, ὑπὸ δὲ ταύταις,
 τὰς ἀληθεῖς: καὶ ἐν ταῖς ψευδέας προέταξε τ' ψευδὴ ἀπὸ
 φασιν τ' ψευδῆς καταφάσεως, διότι καὶ ἡ ἀπόφασις αὐ-
 τῇ καθ' αὐτὴν χείρων ἐστὶ καταφάσεως, ἐστῆσιως πρὸς
 αὐτὴν ἔχουσα λόγον. ἐν δὲ μετῇ καταριβλήσει τῶν ἀλη-
 θῶν, προτέρα μὴ μνημονῶσαι βελήθης τῆς ἀντικειμένης
 τῇ προτέρα παραληφθήσῃ τῶν ψευδῶν, ἵνα ἡ προτέρα κα-
 ταριβμῆσαι τῶν ψευδῶν, μάχεται τῇ προτέρα τῶν ἀ-
 ληθῶν, δουτέρα δὲ τῆς τῇ δουτέρα τῶν ψευδῶν ἀντι-
 κειμένης. ἵνα πάλιν ἡ δουτέρα τῶν ψευδῶν, μάχεται
 τῇ δουτέρα τῶν ἀληθῶν, διὰ τοῦτο προέταξε ἀναγκαῖα

ὑπάρχον, ὑπάρχον εἰπόντες, ἢ τὸ μὴ ὑπάρχον, μὴ ὑπάρ-
 χον. διαφωνοῦντες δὲ πρὸς τὴν τῇ πραγματικῶν φύσιν,
 ὑδυδόμεθα. οὖν, τὸ ὑπάρχον, μὴ ὑπάρχον εἰπόντες, ἢ τὸ
 μὴ ὑπάρχον, ὑπάρχον. τέταρτον οὖν ἡμῖν οὐκ ὀφείλει ἀνέ-
 φάνεσθαι προτάσεις, δύο μὲν καταφάσεις, ἢ τε τὸ ὑπάρ-
 χον ὑπάρχον, καὶ ἢ τὸ μὴ ὑπάρχον, ὑπάρχον λέγουσα.
 δύο δὲ ἀποφάσεις αἰσθητά. καὶ τῇ καταφάσεων ἢ μὴ,
 ἀληθές. ἢ δὲ, ὑδυδής. ἀληθές μὲν, ἢ τὸ ὑπάρχον ὑπάρ-
 χον εἰπούσα. ὑδυδής δὲ, ἢ τὸ μὴ ὑπάρχον, ὑπάρχον. καὶ
 τῇ ἀποφάσεων πάλιν, ἢ μὲν, ἀληθές, ἢ δὲ, ὑδυδής. ἀλ-
 θές μὲν, ἢ τὸ μὴ ὑπάρχον, μὴ ὑπάρχον εἰπούσα. ὑδυ-
 δής δὲ, ἢ τὸ ὑπάρχον, μὴ ὑπάρχον. οὐκοῦν ὁρῶμεν ὡς
 ἐπὶ πάντως τῇ ἀληθείᾳ καταφάσει μαχομένη τις πρότα-
 σις. ἢ ὅτι ἀπόφασις ἢ ὑδυδής, τῇ ἀληθείᾳ καταφάσει, καὶ
 τῇ ὑδυδῇ καταφάσει, ἢ ἀληθὲς ἀπόφασις. ὥστε ἀνέφα-
 νον ἡμῖν ἐμμέθεσθαι ὁ λόγος, ἐκ τῇ δύο διακρίσεων ὁρμη-
 θῆς. τέταρτα μὲν τὰ κοινότατα τῇ προτάσεων εἶδη, με-
 τὰ τῆς ποιότητος τοῦ ἀληθοῦς, καὶ ὑδυδοῦς θεωρούμενα.
 δύο δὲ ἀντιθέσεων οὐ προτάσεις, αἱ μὲν, ἀληθοῦς κα-
 ταφάσεις, πρὸς ὑδυδῇ ἀπόφασιν. ἑτέρον δὲ, ὑδυδοῦς
 καταφάσεις, πρὸς ἀληθῇ ἀπόφασιν. ἅπαρ προέκειτο
 δεῖν σὺν ἅμα πρὸς κατὰληψιν τῆς ἀντιφάσεως, πρὸς ἧς
 νῶν ἡμῖν ὁ λόγος. ταύτην ὅτι τὴν μάλιστα τῆς καταφά-
 σεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν, ἀντίφασιν ὀνομάζειν ὁ Ἀριστο-
 τέλης ἀξιῶ, ὡς καὶ τῇ μορίων αὐτῆς ταύτην ἀφασκόν-
 των ἀλλήλοις κατὰ τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ὑδυδὲς αὐτῆς τοῦ αὐ-
 τοῦ αὐτῇ τοῦτο πθίμεσθαι, ὡς δηλοῖ λέγων, καὶ ἐς αὐτὴν
 φασις τοῦτο, καὶ τοῖς οὐτὶ μὴ καταφάσεως, ὅτι μὴ ἀποφά-
 σεως, ἢ ἀποφάσεως, τοῖς οὐδὲν εἰπόν. ἐπὶ ὅτι τοῦτων
 τῶν ὀργμάτων ἐκαστην δεῖν καὶ πέρα τῶν θεοτάτων Πλάτωνος

ρούμενον, τῷ ὑποκειμένῳ ὑπάρχει, ἢ μὴ ὑπάρχει. ἀπὸ δὲ
 τῆς ἡμετέρας ποδὲ αὐτῶν ἐγνοίᾳς, ἢ καὶ προφορᾶς, ἢ λέγου
 σα, ὅτι τὸ κατηγορούμενον ἡμεῖς ὑπάρχεν τῷ ὑποκειμένῳ
 λέγομεν, ἢ μὴ ὑπάρχεν. τούτων οὖν τι πλάνων ὄντων τμη
 μάτων τὸ δύο ἀντιθέσιον, τοῦ ὑπάρχοντος, τοῦ μὴ ὑπάρ
 χοντος, τοῦ λέγεσθαι ὑπάρχεν, τῷ λέγεσθαι μὴ ὑπάρχεν,
 τί παρθεῖσονται συμπλοκαί. ἢ γὰρ τὸ ὄντως ὑπάρχον, καὶ
 ἡμεῖς λέγομεν ὑπάρχεν. ἢ τὸ ὄντως ὑπάρχον, ἡμεῖς λέ
 γομεν μὴ ὑπάρχεν. ἢ τὸ μὴ ὑπάρχον, ἡμεῖς λέγομεν ὑ
 πάρχεν. ἢ τὸ μὴ ὑπάρχον, μὴ ὑπάρχεν φάμεν. ἢ μὲν
 οὖν τὸ ὑπάρχον ὑπάρχεν λέγομεν. ὅιον, τὸν Σωκράτην
 δίκαιον εἶναι, κατὰ φασιν ἀληθῆ ποιούμεν, τὸ ὄντως ὑπάρ
 χον τῷ Σωκράτῃ, τὸ δίκαιον λέγοντες ὑπάρχεν. ἢ δὲ τὸ
 ὑπάρχον μὴ ὑπάρχεν, ἀποφασιν ἔθελον. ὅιον, εἰ λέγομεν
 τὸν Σωκράτην δίκαιον μὴ εἶναι, διότι ὑπάρχον τῷ Σωκρά
 τῃ τὸ δίκαιον, λέγομεν ἡμεῖς μὴ ὑπάρχεν. ἢ δ' αὖ τὸ μὴ
 ὑπάρχον ὑπάρχεν λέγομεν. ὅιον, τὸν Σωκράτην ἀδίκον
 εἶναι, κατὰ φασιν ἔθελον ποιῆμεν, μὴ ὑπάρχον τῷ Σωκρά
 τῃ τὸ ἀδίκον, λέγοντες ὑπάρχεν. ἢ δὲ λοιπὸν τὸ μὴ ὑπάρ
 χον μὴ ὑπάρχεν ἀποφαινόμεθα. ὅιον, τὸν Σωκράτην μὴ
 εἶναι ἀδίκον, ἀποφασιν λέγομεν ἀληθῆ. ὁ γὰρ κατὰ ἀλή
 θειαν οὐχ ὑπάρχει τῷ Σωκράτῃ τὸ ἀδίκον, τοῦτο καὶ ἡμεῖς
 μὴ ὑπάρχεν φάμεν. ποιεῖ γὰρ κατὰ φασιν μὲν, ἢ ἀπο
 φασιν, τὸ, λέγειν ἡμεῖς ὑπάρχεν, ἢ λέγειν μὴ ὑπάρχεν.
 φανερὸν γὰρ ὡς ὁ μὲν ὑπάρχεν τί λέγων, καταφάσκει
 τοῦτο, ὁ φησὶν ὑπάρχεν, ἐκένον, ὁ φησὶν αὐτὸ ὑπάρχεν.
 ὁ δὲ μὴ ὑπάρχεν λέγων, ἀποφάσκει. ἀληθὲς δὲ, ἢ ἔθελον,
 τὸ συμφώνως, ἢ μὴ συμφώνως τοῖς πράγμασιν ἀποφαί
 νεται. δῆλον γὰρ πάλιν ὅτι σωαδόντως μὲν τοῖς πράγ
 μασιν ἀποφαινόμενοι, τῆς ἀληθείας τῷ ἐξομιᾷ. ὅιον, τὸ

κατάφασις δὲ ἔστιν, ἀποφασίς πῶς κατά πῶς. ἀποφασίς δὲ ἔστιν, ἀποφασίς πῶς ἀπὸ πῶς.

Πᾶσα κατάφασις, ἢ ἀποφασίς, τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψεῦδος διαίρεται, καὶ οὐ διαίρεται. Διαίρεται μὲν, ὡς ὑπὸ τῆν αὐτῶν ὁρῶν, τοῦ τε κατηγορουμένου, καὶ τῆς ὑποκείμενης. οὐ διαίρεται ὁ μὲν ὡς πρὸς ἄλλο, καὶ ἄλλο, κατ' ἄλλο, ἐν ἄλλῳ, καὶ ἄλλῳ, ἄλλως, καὶ ἄλλως.

Ἐπεὶ δὲ ἐστὶ καὶ τὸ ὑπάρχον ἀποφάνεσθαι ὡς μὴ ὑπάρχον, καὶ τὸ μὴ ὑπάρχον, ὡς ὑπάρχον, καὶ τὸ ὑπάρχον, ὡς ὑπάρχον, καὶ τὸ μὴ ὑπάρχον, ὡς μὴ ὑπάρχον, καὶ πᾶσι οὕτως ἐκ τῶς δὲ τοῦ νῦν χρόνου ὡς αὐτῶς, ἅπαν ἀνὲνδέχοιτο καὶ ὁ κατέφησέ τις, ἀποφῆσαι, καὶ ὁ ἀπέφησέ τις, καταφῆσαι. ὥς τε δὴλον ὅτι πάσι καταφάσκει ἔστιν ἀποφασίς ἀντικείμενη, καὶ πάσι ἀποφάσκει, κατάφασις. καὶ ἐξω τῶν ἀντίφασις, κατάφασις καὶ ἀποφασίς αἱ ἀντικείμεναι. λέγω δὲ ἀντικείμεναι τῷ τοῦ αὐτοῦ, κατὰ τοῦ αὐτοῦ.

Βούλεται μὲν διὰ τούτων παραδιδόναι τὸν ὀρισμὸν τῆς ἀντιφάσεως, καὶ ἡπεῖν ὅτι ἐστὶ μάχη καταφάσεως, καὶ ἀποφάσεως, διαίρουσάν αὐτὴν τὸ τε ἀληθές, καὶ τὸ ψεῦδος, ὡς τε τῆς ἐτέρας αὐτῶν ψευδομένης, ἀληθεύου τῇ ἐτέρας, καὶ ἑμπαλιν. πρὸς δὲ γε τούτῳ, πρόσλαβὴν ἐξ ἀνάγκης εἶδη ὅτι ἐστὶ μάχη ψευδοῦς τε ἀποφάσεως, πρὸς ἀληθὴν κατάφασιν, καὶ ψευδοῦς καταφάσεως, πρὸς ἀληθεῖ ἀποφασιν. ἵνα οὖν τούτῳ οὕτως ἔχον ὑποδείξῃ, λαμβανέην δύο ἀντιθέσεις. μίαν μὲν, ἀπὸ τῆν πραγμάτων αὐτῶν. ἐτέρα δὲ, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ποδὶ τὰ πράγματα ὑπεκρίσιν. ἐπεὶ γὰρ ποδὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως ὁ λόγος, ἐκατέρα δὲ τούτων ἐνσυμπλοκῇ διαίρεται κατηγορουμένου τινὸς πρὸς ὑποκείμενον, ἀπὸ μὲν τῶν πραγμάτων λαμβανέται ἀντίθεσις, ἢ λέγουσά ὅτι τὸ κατηγορουμένου,

ὡς φαίεν αὐτὸ πνύσθαι ὑπογραφίῳ ἐκ τῆς καταφάσεως ἀπο-
 δίδωται, καὶ τῆς ἀποφάσεως, διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τοῦ
 Ἀριστοτέλους, ἀπλὴ ἀπόφασις ἐστὶ κατὰ πνύσθαι, ἢ τὴν ἀπό-
 πνύσθαι. καὶ πάλιν, φωνὴ σημασιτικὴ πᾶσι τοῦ ὑπάρχοντος,
 ἢ μὴ ὑπάρχοντος. ὡς τὰ μὲν, ἡσὶ δηλονότι καταφάσεως· τὰ
 δὲ, ἀποφάσεως. ὅπερ πνύσθαι ὑπολαμβάνουσιν, οὐ γένος εἶναι τὴν
 ἀπόφασιν εἰς ὁμολογίαν, ἀλλὰ φωνῶν ὁμωνύμως ἢ διαφο-
 ρα σημασιόμους διαιρουμένους τὰ ὑπ' αὐτήν, τὰς ὅσων ὁμο-
 νύμοις φωναῖς προσήκουσιν αἱ ἀπὸ τῆς σημασιόμηνων ὑ-
 π' αὐτῶν διδασκαλίαι, διὰ τὸ ταύταις μηδεμιᾶς κοινῆς
 φήσεως εἶναι δηλωτικῆς, καὶ οἱ ὅρισμοί σημαίνουσι. τὸν
 μὲν ὅρισμόν τῆς ἀποφάσεως ἐχομεν ἡδὴ διὰ τῆς
 ἐμπροσθεν παραδεδομένων, ὅτι ἐστὶ λόγος, ἐν ᾧ τὸ ἀλη-
 θεῖον, ἢ ψεῦδος ὑπάρχει. ἐν δὲ γε τούτοις προθέμενος
 διακρίναι τὴν ἀπλὴν ἀπόφασιν ἀπὸ τῆς σιωπῆς, καὶ
 ἐπεὶ τὴν πνύσθαι αἱ ἀπλὴ ἀποφάσεις, ἐξ ὧν αἰσώμετο ἔσ-
 χουσι τίνα γένεσιν, ὅτι κατὰ φασιν, καὶ ἀπόφασιν, καὶ
 οὐκ ὅρισμον αὐτῶν ἀποδοῦναι, τὴν αἰσῶν τὸ ἡδὴ διαίρε-
 σιν αὐτῆς, ἐκόντως παρεξέδιδωσιν, ἡτοι λόγον ἐννοημα-
 τικόν, ἀπὸ τῆς ἢ τὰ εἶδη διαίρεσεως ἐλημμένον. ὅτι
 δὲ γένος εἶναι τὴν ἀπόφασιν ὁ φιλόσοφος βούλεται, σα-
 φῶς ἐδήλωσεν ἐν τοῖς ὅρισμοις τῆς τε καταφάσεως,
 καὶ τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν παραλαβάν, καὶ ταύτην αἰ-
 γένει τὰς διαφορὰς προτιθείς. ὡς μὲν τῆς καταφάσεως,
 τὸ πνύσθαι κατὰ πνύσθαι· ὡς δὲ τῆς ἀποφάσεως, τὸ πνύσθαι ἀ-
 πό πνύσθαι. ἐπεὶ δὲ τὸ, εἰ ὑπάρχει πνύσθαι, ἢ μὴ ὑπάρχει, ὡς
 κατὰ μόνον τὸν ἐνεσῶτα χρόνον προσλαμβάνεται, αἱ δὲ ἀπο-
 φάσεις, καὶ κατὰ τὸν παρεληλυθότα, καὶ τὸν μέλλον-
 τα λέγεσθαι ὁμοίως διώκεται, διὰ τοῦτο προσέθηκε τὸ,
 ὡς οἱ χρόνοι διήρκεται.

ρίως, ἀξιούμεν τῆς τοῦ εὐδὸς προσηγορίας, τῷ προσδίδναι,
 οἱ δὲ ἄλλοι πάντες, συνδύσμεν ἑς, ὥσαν ὃν δυνάμενων
 ἡμῶν ἀπλῶς εὐα τῇ λόγων ἐκένων πινὰ ὀνομαζέην. τὸ δὲ
 κοινὸν τῆς καταφάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν, ὅτι ἀμφω
 οἷσιν ἀπλῶς ἀποφάσκει, καθ' ὃ καὶ διακρίνοντα τῇ συν
 δύσμεν τὸ εὐα ἔχοντων. εὐα ἐκείνοισιν οὐ προσθεῖς, δίδων
 ἐλεγεῖ, Εἴ δὲ ἥς πρῶτος λόγος ἀποφασιτικὸς, ἢ ὁ εὐα δὴ
 λάν, ἢ ὁ συνδύσμεν ἑς. πολλοὶ δὲ, οἱ πολλὰ, καὶ μὴ εὐα, τὴν
 ὑπὲρ τῇ σημαίνοντων διαίρειν ἡμῖν παρεδίδου, τοῦ τε
 εὐδὸς λόγου, καὶ τῇ πολλῶν. εὐα δὲ καὶ τοῖς νῦν προκειμέ
 νοις, τὴν κατὰ τὸ ἀπλῶς, καὶ τὸ συνθετὸν διαίρειν αὐτῶν
 παρὰ δίδωσιν, αὐτὸ τοῦτο σάφιστα διαριζόμενος, ὅτι
 κατὰ τὴν ἀπλότητα διαφύρουσιν ἢ κατὰ φασίς, καὶ ἢ
 ἀπόφασίς, τῇ συνδύσμεν τὸ ἐν ἔχοντων λόγων. τὴν γὰρ
 κοινοτέρην λεγομένην ἀπόφασιν διελών πρῶτον ἑς τὴν
 ἀπλῶς, καὶ τὴν συνθετὸν ἑπείν τὴν ἀπλῶς εἰς τὴν κατὰ
 φασιν διαίρει, καὶ τὴν ἀπόφασιν. ὥν τὴν πρὸς ἀλλήλας
 τάξιν ἐμπροδὸν παρὰ δίδωκε. καὶ ἦν τὴν τάξιν τῆς δι
 δασκαλίας τῇ διαίρεισιν εὐα ἀλλάξας, τὴν μὲν δια
 φορὰν τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν συνθετὸν, πρὸ τε
 ρον ἢ ἡμῖν παρὰ δόου, ὑπὲρ ταύτη, τὰ πρότερον ἔρημέ
 να πρὸ τῆς τάξεως, ἢ ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας, ἢ κατὰ φα
 σίς, καὶ ἢ ἀπόφασίς, πλουτῶσαν προδίδει τὴν ἀπὸ τῇ ση
 μαίνοντων διαφορὰν τοῦ εὐδὸς λόγου πρὸς ὅν πολλούς,
 ἄς τε ἔτι εἰς ἀρχῆς ἡπεῖν, τὰ ἀποφασιτικὸν λόγου, ὁ μὲν
 ἐστὶν ἀπλῶς, ὁ δὲ, συνθετὸς ἐκ πλειόνων λόγων. καὶ τοῦ ἀπλῶς,
 ὁ μὲν, πρῶτος, ὁ δὲ, δεύτερος. καὶ ἑκάτερος τούτων, ὁ μὲν
 ἥς, ὁ εὐα σημαίνων, οἱ δὲ πολλοί, ὁ πολλὰ σημαίνων. οὐδ' ἐν
 ἑνὶ εἶδοι ταῦτα πολλὰς πρὸ τῇ αὐτῶν ἔρηκται,
 ὃν δὲ δὲ οἶσται τὴν ὀρίσμον τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως, ἢ

λαμβανουσάν. ἐν δὲ ταῖς ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένην, αἱ ὄνομα, ἢ τοὶ ῥῆμα κατηγοροῦσθαι, τὸν ὄρισμόν ὅλον ποιοῦσάν κατηγορούμενον. ὅσον ἢ, Σωκράτης ἀνθρώπος ἐστίν, τῆς, Σωκράτης ζῶν λογικόν, θνητὸν ἐστίν. ταῦτα μὲν οὖν διὰ τὸ προφανές, οὐ πολλῆς ὑποστάσεως ἀξίει. πῆ δὲ διόισι καὶ διὰ τούτων λεγόμενα τῶν ὀλίγων πρότερον εἰρημάνων. ἐστὶ δὲ εἰς λόγος ἀποφαπτικός ἢ ὁ ἐν δηλῶν, ἢ ὁ σιωδίσμῳ ἢ, πολλοὶ δὲ, οἱ πολλὰ καὶ μὴ εἶναι, ἢ ἀσώδιστοι. καὶ τῶν ἐπὶ πρὸ ἐκάνων. ἐστὶ δὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαπτικός, κατὰ φασίς, εἴτε ἀπόφασίς, ἄξιον ὑποσκέψασθαι. Ῥῆτόν οὖν ὅτι τῆς διαφορᾶς τῶν λόγων λαμβανομένης, ὥς καὶ πρότερον εἰλέγομεν, ἢ ἀπὸ τῶν λέξεων, ἢ ἀπὸ τῶν σημαινομένων. καὶ τῆς μὲν ἀπὸ τῶν λέξεων διαφορᾶς ποιούσης, τὴν μὲν, ἐξ ἐνὸς κατὰ τὴν λέξιν ὑποκειμένου, καὶ ἐξ ἐνὸς κατηγορουμένου θετικῶς, ἢ ἀρνητικῶς συγκείμενον, εἴτε προσκατηγοροῖτο τὸ εἶναι, εἴτε καὶ μὴ. καὶ εἴτε προσκείσιντο τρόπος τίς, εἴτε μὴ. καὶ ἀπλᾶς εἰπεῖν κατὰ φασίν μόνον, ἢ ἀπόφασιν μόνον, τὸν δὲ, σιώθετον ἐκ δύο καταφασεῶν, ἢ ἀποφάσεων, ἢ καταφάσεως, καὶ ἀποφάσεως, ὃν σιωδίσμῳ εἶνα κέκληκεν ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ἐν αὐτῇς πάλιν, τοῖς τε ἀπλοῖς λόγοις, καὶ τοῖς σιωδίσμῳ τὸ εἶναι ἔχον λεγόμενοις, θεωρουμένης τῆς κατὰ τὸ καταφαπτικὸν καὶ ἀποφαπτικὸν διαφορᾶς, τῆς δέ γε ὑπὸ τῶν σημαινομένων διακρίσεως τῶν λόγων. τῆς μὲν, ποιούσης εἶνα. τῆς δὲ, πολλοῦς, τῆς εἰσονται τῶν λόγων αἱ ἀντιθέσεις. ἀπλοῦ, πρὸς σιώθετον. πρῶτον, πρὸς ὕστρον. ἐνός, πρὸς πολλὰ. δίδων μὲν οὖν εἰλεῖν. Ἐστὶ δὲ ἢ πρῶτος λόγος ἀποφαπτικός, τὴν κατὰ τὸ πρῶτον, καὶ ὕστρον τῆς καταφάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν παρὰ δίδου διαφοράν, εἶνα θεκνύμενος ὅτι μόνους τούτους ἀπλοῦς ὄντας λόγους κυ-

ἴδτε ὡς ἅτε τῆς συνημμένων λόγων ἐκ πληθόνων ἀπλου
 σθῶν, καὶ διὰ τοῦτο πολλῶν λεγομένων: ὅτι μὲν, ἐξ ὅλων
 κληρών κατ' ἐσθλότητας συνημῶν λόγων, ἢ ἀσωδέτων, ἢ
 σωδεδμένων: ὅτι δὲ, μὴ ἐκ διακεκριμένων συνημῶν
 λόγων, ἀλλ' ἡτοι ἐξ ὑποκειμένων μόνον πληθόνων ἀσωδέ-
 των, ἢ σωδεδμένων, ἢ ἐκ κατηγορουμένων, ἢ καὶ ἐξ ἀμ-
 φοῖν, ὡς εἰ λέγομεν, Σωκράτης καὶ Πλάτων βαδίζουσι,
 καὶ διαλέγονται: ἢ αὐτὰ ταῦτα χωρὶς τοῦ σωδίσμου προ-
 φοροῦμεν. ἐπὶ δὲ δὴ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀπλοῖς λεγομέ-
 νοις λόγοις ἄλλον τρόπον εὐρεῖν, πολλὴν τινα κατὰ τὸ ἀπ-
 λουῶν, καὶ σωθετον διαφορὰν, οὐκ ἐπὶ κατὰ τὸ συνημ-
 ῶν, ἢ μὴ συνημῶν ἐκ πληθόνων λόγων, ἀλλὰ κατὰ τὸ
 πλήθος τῆν παρεκληθῆσθαι πρὸς τινὶ σύστασιν αὐτοῦ λέ-
 ξειν. ἀπλουτάτος μὲν γὰρ ὄντως, καὶ πρώτιστος ὁ ἐκ τῆν
 ἀναγκασιότατων μέρων συνημῶν, ὀνόματος τε φημί,
 καὶ ῥήματος, οὐκ ἐπὶ δὲ κατὰ γὰρ τοῦτο κυρίως ἀπλοῦς, ἐδὲ
 πρώτος ὁ καθ' ὅποιον τοῦτου πλειονάσας. διότι καὶ τινὶ
 κατὰ φασιν ἀπλῶς πρὸς τινὶ ἀπόφασιν λαβὼν ὁ ἄριστο-
 τίλης, προτέραν ἔχον τάξιν τινὶ κατὰ φασιν ἀπεφάνει-
 το. καὶ τοὶ κατὰ τὸ ἐν ὁμοίως ἔχοντων τῆν λόγων, ἢ μὴ
 παρελαμβάνουσι ὁμώνυμον ὄρον. καὶ κατὰ τὸ ἀπλουῶν,
 ὡς μὴ συνημμένων ἐκ πληθόνων λόγων. καὶ ἐν αὐταῖς μέν-
 τοι ταῖς κατὰ φασιν, πολλὴν αὖ εὐρίσκει πρὸς ἀλλήλας δια-
 φορὰν. καὶ ἐν ἀποφάσιν ὁμοίως. αἱ γὰρ ἐξ ὑποκειμένων,
 καὶ κατηγορουμένου προτάσεις, προτέραν ἔχουσι κατὰ τὴν
 ἀπλότητα τάξιν τῆν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου. καὶ
 αὐταί, τῆν μετὰ τρόπον, καὶ πάλιν, ἐν μὲν ταῖς ἐξ ὑπο-
 κειμένου, καὶ κατηγορουμένου, προηγουμένη αἱ ἐξ ὀρισμέ-
 νου τοῦ ὑποκειμένου τῆν ἐξ ὀρίσμου, καὶ αἱ ὀνόματα ὑποκει-
 μένω προαχρώμεται, τὸν ὀρισμὸν ἀντὶ ὀνόματος παρὰ

μένει. οἷον, λόγος τῆς ἡδὴ σωθεὶτος.

- » Ἐπὶ δὲ ἀπλῇ ἀποφασίῃ, φωνὴ σημασιτικὴ ποδὶ τῶν
» παρέρχων τῇ ἢ μὴ ὑπάρχον, ὥς οἱ χρόνοι διηρῶνται.

Τούτων μὲν λέγει, ὡς ἀποφανόμενοι λέγομεν. ἢ ὅτε
τηθέντες ὑπὸ πινος, ἢ αὐτοὶ περιλόμενοι. ποδὶ ὧν καὶ αὐτῶ
προσεχῶς ὁ λόγος. εἶναι δὲ αὐτῶν φησι, τὴν μὲν, ἀπλῶς
ἀποφασίσιν. τὴν δὲ, σωθεὶτον ἐκ πληθόντων, οὐ λείξεων, ἀλλ'
λὰ λόγων. τὸν δὲ σωδίσμον τὸ εἶχοντα λόγον, εἴτε καὶ
τηγορικῶς, εἴτε ὑποθετικῶς, σωθεὶτον λέγων ἐκ τῶν ἀπλῶν
ἀποφάσεων, τουτέστιν ἢ δύο καταφάσεις, ἢ δύο ἀποφά
σεις, ἢ καταφάσεως, καὶ ἀποφάσεως. εἰς τὴν δὲ καὶ δίς
χα σωδίσμου πλείονας λόγους ἐφειξὲς λέγοντες, ὥς εἴς
τὸν ἐκ πάντων λέγομεν, τῆς σωτῆρας, ἢ τῆς ἐφειξέως ῥή
σεως, τῇ χρεῖαν τοῦ σωδίσμου ποιοῦσιν. οἷον, διὰ τὸ δύ
αδράνην κατὰ τὴν ὕβριν Ἀλκιβιάδης, ἐπολέμησέ τῃ πα
τρίδι. Ἀχιλλεύς τοῖς Ἀχαιοῖς ἐμήνισεν. Αἴας ἀπὸ
σφαξεν αὐτὸν, καὶ οὐκ ἄλλα λέγειν ἀσωδὲς τῶν ὁρώμεν.
εἰς τὴν δὲ καὶ ὀνόματα πλείονα σωτήροντις ἀλλήλοισι ἀσω
δέτως οὐ συμπλεκόμενα πρὸς εἰνός πινος σημασίαν, καὶ
θάπρον ὑπὸ τῇ ὀρίσμων, ἀλλὰ δηλώτικα πραγμάτων ἀπὸ
πομένων, εἴτε αὐτῶν κατηγορούμενα πλείονας μὲν πάν
τως λόγους λέγοντες, διὰ τὸ πλείονα εἶναι τὰ ὑποκείμε
να, τὴν δὲ ἐφειξὲς γινομένῳ ἀπαρίθμητιν, ἀντὶ σωδίσ
μου παραλαμβάνοντες, οἷον, Ἀχιλλεύς, Αἴας, Διο
μήδης, ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ φανερὸν ὅτι πολλοὶ οἱ λό
γοι, διότι δυνάτουν, τὸν μὲν αὐτῶν, ἀληθῆ. τὸν δὲ, ψευδῆ
εἶναι. οἷον, ἢ τις ἀντὶ τούτων πινός, ἢ καὶ πρὸς τούτοις ἀπα
ριθμοῖτο τὸν Ἐπειόν, ὃ δὲ αὐτὸς λόγος, καὶ ὑπὸ τῇ εἰνός ὁ
ποκείμενου πολλὰ πνα κατηγορουμένων ἀσωδὲς τῶν προτά
σεων, οἷον, Σωκράτης διατρίβει, Μοῦσας διαλέμεται,

Α' Μ Μ Ω Ν Ι' Ο Υ

τι λῶ, ἔδῃ λείαν ἡμᾶς. ἀρχὴ δὲ τύχοι ἀνθρώπος; ἀρχὴ
 ζῶν; καὶ ὑπὸ τοῦ ῥήματος ὡσαύτως. ἀρχὴ τρέχει; τοῦ
 των δὲ ἑκαστον, ἀδιανόητον. εἰ δὲ τὸ, ἀρχὴ λούσομαι; οὐκ
 ἀδιανόητον, ἀλλὰ προφανές, ὡς ἐκ ἐπὶ μόνον τῷ ῥήματος
 ὁρώμεναι, ἀλλ' ὅλης διωάμεν τῆς καταφάσεως, τῆς, ἀρχὴ
 ἐγὼ λούσομαι; καὶ ὑπὸ πάντων τῶν ὑπὸ ὁρισμένου προσώ-
 που λεγομένων, ὁ αὐτὸς λόγος. Ἀποδείχθη γένεθ δὴ τῷ
 ὅτι ἡ φάσις ἐπὶ τὸν τί ἐστι τῆς ἀποφάνσεως, ἐκίπτε προσέβη
 κεν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν πρὸς τὴν κατάφασιν, ἢ τὴν ἀπό-
 φασιν, ἢ τὴν ἀντίφασιν αὐτῆς διαφορὰν, ὡς προφανὴ λίαν
 ἔσαν. ὁ γὰρ μὴ ἐστιν ὁλῶς ἀπόφασις, πῶς ἀποτε εἴη
 κατάφασις, ἢ ἀπόφασις, ὡς ἐκάτερον ἀποφάνσεις ἐστὶ;
 καὶ ὁ μὴ ἐστὶν κατάφασις, ἢ ἀπόφασις, μὴ δὲ διαιρῆται εἰς
 ταύτας, πῶς ἀντὶ ἀντίφασις; ἢ τις ὅλον τί ἐστιν ἐκ τῶν
 μερῶν τούτων τὴν σωθῆσιν ἔχον. τὸ μέντοι πῶς τῆς ἀπο-
 φάνσεως ὅτι ἐπὶ τῆς νῦν καλουμένης φάσεως, λόγου πι-
 νὸς διόμοτον, ἐκότες ἐξέταται ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου, πρὸς
 τὸν τι ἀπὸ τῆς οὐσιώδους ἐνοίαν τῆς ἀποφάνσεως,
 καὶ νῦν ὡς ἐλέγομεν, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας χρήσεως. Δῆλον
 δὲ ὅτι τὸ ἐστὶν, ἐπὶ τὸ μὲν ὄνομα, ἢ ῥῆμα, φάσις ἐστὶν μό-
 νον, τοῦ Ἀριστοτέλους εἶναι σημάσει τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος
 τῆς φάσεως ὑπὸ τῶν ἀπλῶν ὅπου ἐλέγομεν, ἐν ταῖς προ-
 τίσισι φωνῶν; ἐπεὶ καὶ πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους, ὁ παρὰ Πλά-
 τωναί Τίμαιος χρηταί τῷ ὀνόματι τῆς φάσεως, ἀλλ' ὑπὸ μό-
 νων τῶν ὁπωσάτω καταγεγραμμένων. τὰ γὰρ ὅσα εἶδη
 τὰ ἐγγενή, καὶ φθορὰ τῶν ὑπόστασιν ἔχοντα, διὰ τὴν συ-
 νεχὴν ῥήσιν φύσιν φασίν, οὐχ ὑπομένοντα τὴν τοῦ τόδε,
 πρὸς τοῦτο. καὶ πάλιν ὅσα μόνιμα αὐτὰ ὡς ὄντα ἐνδείκ-
 νυται φάσις. τούτων δὲ, ἢ μὲν ἀπλῶν ἐστιν ἀποφάνσεις ἐ-
 ὄντων, τί κατά πινος, ἢ τί ἀπὸ πινος. ἢ δὲ, ἐκ τούτων συνη-

ἢ ψῦδος, ὅπερ ἐστὶν ἰδίον τῆς ἀποφαισίως. ἐν δὲ καὶ τοῖς
 τοις, ἀπὸ τῆς τρόπων τῆς χρήσεως τῆς ἀποφαντικῆς λό-
 γων διακρίνῃν αὐτὰ πάλιν ὑπερχεῖ. ἐπεὶ δὲ ὅτι ἢ ὑπὸ τι-
 νος δῶνθῃς, καὶ πρὸς τὴν δῶνθῃς ἀπαρτῶντες ἀπο-
 φαινόμεθα, ἢ καὶ μηδενὸς δῶνθῃς, αὐτοὶ προειρόμενοι
 τοῖς πέλας ἐκφῆναι τὴν ἡμετέραν διάδοξιν, ὃ δὲ τὸ ὄνομα,
 ἢ τὸ ῥήμα ἑπὶ, κατ' οὐδέτερον τούτων ἀποφάνεται
 τῆς τρόπων, φανερὸν ὡς ἔπραξεν ἡμεῖς ταῦτα τῆς ἀπο-
 φαισίως. ὅτι μὲν οὖν αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ὀνόματα,
 ἢ τὰ ῥήματα λέγοντες, μηδενὸς ἡμᾶς δῶνθῃς, οὐκ ἀπο-
 φαινόμεθα, πολλάκις εἴρηται. ἀλλὰ μὲν οὐδὲ πρὸς δῶνθῃς
 σιν διὰ τούτων ἡμᾶς ἀποκρινάμενοις, ἐν δὲ χεῖται πὶ λέγειν
 ἀληθές, ἢ ψῦδος; καὶ τοῦτο καὶ ὑπολάβοις αὐτῆς. τί γὰρ
 ὄνομα πῶδε; πινὸς δῶνθῃς, Σωκράτης εἰπόντες, ἐσημῶμεν
 μὲν τί ἀληθές, ἢ ψῦδος. καὶ τί ποιῇ Σωκράτης; δῶνθῃς
 βέντες, καὶ ἀποκρινάμενοι, ὅτι ποῖται τί. δηλοῦμεν τί
 ἀληθές, ἢ ψῦδος. ἀλλ' ὅπου καὶ ἐν ταῖς ἐξηγήσει τῆς πε-
 ρὶ τοῦ ῥήματος εἰρημένων ἐλέγομεν, ἢ συμπλοκὴ τῆς δῶνθῃς
 τῆς πρὸς τὴν ἀποκρίσιν πλείους ἀποφαισιν δῶνθῃς
 μέν, τὸ ἀληθές, ἢ τὸ ψῦδος ἐσημῶμεν, οὐτὶ ὄνοματος καὶ
 τοῦ ἀληθῆος, οὐτὶ ῥήματος λεγομένης τῆς δῶνθῃς, ἀλλὰ
 τούτων μὲν, τὸ ἔτερον ἀπειτούσης, οὐ μὲν κατὰ ταῦτα
 προσεχέσθης. οὐδὲ γὰρ ἐστὶν ἐν δῶνθῃς, ἢ ὄνομα πὶ προ-
 σσεχέσθης, ἢ ῥήμα. ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, μάθωμεν
 αὐτὸ ἀπὸ τῆς ἐν δῶνθῃς προφορῶν ἀποφαισιν,
 πρὸς αὐτὴν καὶ πρὸς τὴν ὀνομασίαν, καὶ τῆς ῥηματικῆς
 δῶνθῃς, ἢ πρὸς ὅλως ἐστὶν παραλαβεῖν. κατὰ φασιν μὲν
 γὰρ δῶνθῃς, δῶνθῃς. ἀρὰ ἢ ψυχὴ ἀβάστατος ἐστὶ; καὶ αὐ-
 πόφασιν ὁμοίως, ἀρὰ ἢ ψυχὴ οὐκ ἐστὶν ἀβάστατος; οὐκοῦν
 καὶ τὸ ὄνομα ἢ πρὸς ἐν δῶνθῃς προφορῶν καθ' αὐτὸ ὅτι

πειθε, καὶ πῶς καὶ φάσιως, καὶ ἀποφάσιως, καὶ ἐπ' αὐτὴν
 φάσιως, ἐπ' ἐν ἅπασιν τούτοις τὸ τῆς φάσιως ὄνομα πα-
 ραλαμβάνεται, διὰ τοῦτο εἰκότως πρὸ τῆς ἐκείνων διδα-
 σκαλίας, τὴν τῆς φάσιως ἐννοίαν ὑφηγεῖται, καὶ φησὶν εἶ-
 ναι ταύτην ὀνόματι, ἢ ῥήματι, ὡς μέρος τοῦ ἀποφαντικῆς
 λόγου λαμβανόμενα. καὶ ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχεται, σαφὲς ἐ-
 δήλωσε, τοῦ ὀνόματος τῆς φάσιως τὴν αἰτίαν διόθεν ἐπαγα-
 γών. ἐπεὶ δὲ καὶ φησι δηλοῖ μὲν τι τούτων ἐκάτερον, οὐ
 μὴν ἀληθές, ἢ ψευδές, διὰ δὲ τοῦτο φάσις μὲν ὀνομά-
 ζοιτο αὐτὴ δικαίως, ὡς σημαῖνον τί, καὶ φᾶνόν, οὐ μὴν ἀπο-
 φανσις, ἅτε οὐδέ τιρον δηλοῦν τῇ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως
 πάντως σημαυνομένων. λέγω δὲ τὸ ἀληθές, ἢ τὸ ψευδές.
 τοῦτο δὲ τὸ μὴ εἶναι προσκῆσθαι τὴν ἀπὸ πρόθεσιν τῇ προσ-
 σηγορίᾳ τῆς φάσιως ὑπὸ τοῦ ὀνόματος, ἢ τοῦ ῥήματος ἐδή-
 λωσε διὰ τοῦ. φάσις ἔσω μόνον εἰπών. ἦτα ἀμφοῖν ἅμα
 τοῖς αἰτίαις ἀποδεδόκεται τῇ προσήκοντι αὐτοῖς τὸ τοῖς φά-
 σίως ὄνομα, καὶ τοῦ μὴ προσήκοντι τὸ τῆς ἀποφάσεως,
 διὰ τοῦ, Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔστιν εἰπὼν οὕτω δηλοῦναι τι τῇ φᾶ-
 νῃ. καὶ τῇ ἐξῆς τούτοις, ὁποῖόν ἐστιν. ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ σημεῖσι
 καὶ τινῶν περὶ γμάτων ἔχουσι δυνάμιν, ἀλλ' αὐτὸ καὶ
 αὐτὸ τούτων ἐκάτερον, οὐδεμιᾶς ἀποφάσεως ἐπιποιητι-
 κόν. εἶτα προστίθεται δὲ τρόποις, καθ' οὓς ἀποφάνεσθαι
 ἔατο μὲν. καὶ διὰ τούτων ὡς οὐδὲν προσήκοντι τοῖς ὀνόμασιν,
 ἢ τοῖς ῥήμασι τὸ ὄνομα τῆς ἀποφάσεως, ἢ γὰρ δύο τρόπων
 ὄντων, ὧν κατὰ θάτερον ἀποφάνεσθαι ἀνάγκη, κατὰ μὴ
 θάτερον τούτων τὸ ὄνομα, ἢ τὸ ῥῆμα λέγοντες ἀποφανό-
 μεθα, ὡς ἐξῆς ἐδήλον ποιήσομεν. Κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν τῇ
 πραγματείᾳ διεκρίνει τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα τῆς
 ἀποφάσεως, ἀπ' αὐτῆς τῆς οὐσίας τῆς ἀποφάσεως,
 ποιησάμενος τὴν ὑποχέρισιν τοῦ μηδὲν δηλοῦν ἀληθές,

ἢ ὡς ἐν ὁμίᾳ πολλὰ σωεῖται ὀνόματα, οὐ διασπείνεται συμ-
πλέκονται ἀπὸ πολλοῦ τῇ περὶ πραγμάτων. οἷον, Σωκράτης,
Πλάτων, Ἀλκιβιάδης, ποιεῖται τῇ. ἢ Σωκράτης ποιεῖται
τῇ, διακρίνεται, θερμαίνεται, μόνως αὐτὴ πολλὰ, διότι
καὶ τὰ σημαίνονται πράγματα, μόνως ἐπὶ πολλὰ, καὶ οὐ
διασπείνεται μίαν πνύ φύσιν πραγματος συμπληρωῶ.
Ἀλλὰ πῶς ὁ Ἀριστοτέλης οὗ πολλὰ σημαίνοντας λόγους
ἀπαριθμοῦμενος, τοὺς τι ὁμώνυμον πνύ τὸν ὅρον ἔχον-
τας, καὶ οὗ ἀσυνδέτοις μόνοις παρεῖλαβεν, ὡς ἐν οὐδετέ-
ρᾳ τι ποιεῖται χωρὰ οἱ κατὰ μόνῳ τῷ λέγειν τῷ διὰ τῇ
συνδέσμαν ἐκείνῃ ἔχοντες; ἢ ῥητίον ὅτι καὶ οὗτοι τῇ
πολλὰ, καὶ μὴ ἐπὶ σημαίνοντων. ἀλλ' οὐκ ἐπὶ δι' ὁμώνυ-
μίας, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐν ὁμίᾳ πλείονας ἵνα κατὰ τῷ λέ-
γειν οὗ τὰ διαφόρα πράγματα σημαίνοντας ὅρους. εἰ δὲ
πνύ αὐτοῖς τὸ ἐν ἀξιοῖται νέμεν, οὐ καθ' αὐτοὺς, ἀλλὰ κα-
τὰ τῷ πρὸς οὗ ἀσυνδέτοις παραβολῶν, ἴσως αὐτῇ
πῆς ἐκείνῃ τῷ τὰς λέξεις πάλιν κατὰ φρόνησιν. οὗ δὲ
ἀσυνδέτοις λόγοις δηλονότι λέγει αὐτῇ, οὗ μὴ δὲ τῷ ὑπὸ
συνδέσμου φαινόμενῳ ἐκείνῃ ἔχοντες. οἷον, ἡμέρα ἐπὶ,
φῶς ἐστιν. ἡμέρα οὐκ ἐστὶ, νύξ ἐστιν. ἢ αὐτῇ πάλιν, Σωκράτης
κἀκεῖται. Ἀλκιβιάδης ποιεῖται τῇ. ἐν γὰρ τούτοις παῖ-
σιν, οὗτε ἀκολουθεῖα μία, οὗτε διαζεύξεις, οὗτε κατὰ τὴν
λέγειν. ἐπὶ κτητος γοῶν ἐκείνῃς πῆς ἐμφαίνεται.

- » Τὸ μὲν οὖν ὄνομα ἢ τὸ ῥῆμα, φάσις ἐστὶν ῥόγον. ἐπὶ
» δὴ ῥῆμα ἐστὶν ἡπεῖν οὗτω δηλωσώτα π τῇ φάνῃ ὥς τε ἀποφ-
» φαίνεσθαι, ἢ ἐκείνῃ τὸς πινος, ἢ μὴ. ἀλλ' αὐτὸ προαιρούμε-
» νον. τοῦτων δὲ ἡ μὲν ἀπὸ τῇ ἐστὶν ἀπόφασις. οἷον π καί
» τῇ πινος, ἢ τῇ ἀπὸ πινος; ἢ δὲ, ἐκ τούτων συγκαμένη οἷον λό-
» γος πῆς ἡδη σωῖται.

Μετὰ δὲ τῇ ἐφεξῆς διδάσκειν περὶ τῇ ἀποφάν-

ὑποδιδιχός. ὅν δέ γε ποδὶ μόνῳ τῷ λείβει τῷ ἐπὶ κτῆ-
 τος εὐθίσιν ἐμφάνοντες, ὑπάρξειον μὲν ἀπρητισμένων
 ὄντας σημαίνοντες, ἁλίσιν δὲ αὐτῶν οὐδὲ μίαν σημαίνον-
 τας, οὐδὰ μὴ οἷον εὐ τοῦ τοῖς παρελὶ φθαι, καὶ ἐπὶ πρὸς
 σιχρῶν τοῖς συμπλεκτικοῖς λεγομένοις σωδίσμοις τῆς
 εὐ τῇ λείβει σωεχίας χάριν. ποῖον ὅν ἔχει λόγον,
 τὸν μὲν ὁμώνυμον ἔχοντα τὸν ἑτέρον τῇ ὅρων μὴ ἀνέχει-
 ῶται καλῶν εὐ διὰ τὸ πληθὺς τῇ σημαυνομένων, καὶ ταῦ-
 τα κατὰ τῷ λείβει ὄντα ἀπλοῦ. τῷ δὲ κατὰ τῷ λείβει
 προφανῇ τῷ σωδίσιν ἔχοντι, καὶ πεντάπαισι τοῦ κατὰ
 φύσιν εὐδὲ ἀποπεπαικότι, πλέον τί κατ' αὐτὸ τοῦτο νέ-
 μνη ἐκένου, τῷ ἀξιοῦπι αὐτὸν τῆς τοῦ εὐδὲ προσηγορίας.
 ἐπὶ ὧν δὲ πολλοὺς εἶναι λόγους ὅν πολλὰ σημαίνοντες, προ-
 σίθηκε καὶ μὴ εὐ, διὰ ὅν ποδὶ τῇ καθόλου πινὸς ἀποφα-
 νομένοις. ἐκένου μὲν ὅν, πολλὰ μὲν σημαίνουσι καὶ αὐ-
 τοῖς πράγματι τὰ ὑπὸ τῇ καθόλου, ποδὶ οὐ διαλέγονται
 ἀναφορῶμενα, πρὸς δέ γε τῇ πολλῶν τῷ μίαν φύσιν, ὅ-
 κατὰ πάντων ἐκένων κατηγορευμένῳ, καθ' ὅσον μίαν γί-
 νεται πρότασις, ἡ τοῦ καθόλου τούτου κατηγορευσάπι. αἱ
 δέ γε ὁμώνυμοι φωναὶ, μόνως πολλῶν ἔστι σημαίνουσι
 πραγμάτων, κοινῶν δὲ ἐπ' αὐτοῖς σὺδενός. οὐ ὅν ἔστι ἡ σὰν
 ὁμώνυμοι φωναὶ. δωατὸν δὲ καὶ ὡς ὁ φιλόσοφος Περὶ
 φύριος ἐξηγῆται, ὡς πρὸς διάκρισιν ἐρημένων τῇ ὅρισ-
 μῶν χρωμένων ὑποκειμένων, ἢ κατηγορευμένων προτάσεων,
 ἀκούειν τοῦ πολλοῦ, καὶ μὴ εὐ, ὅτι δοκοῦσι μὲν πολλὰ καὶ
 κέναι σημαίναν. ὅσον ἡ λέγουσα, ζῶν λογικὸν ἐνιτὸν ποδὶ
 πατι, τὸ ζῶν τὸ λογικόν, τὸ ἐνιτὸν, ποδὶ πατι. ἀλλὰ ταῦ-
 τα παρελὶ φθαι πρὸς τὸ εὐ π ποδὶ γράφαι τὸ ἐξ αὐτῶν σω-
 σάμενον. διὸ μίαν εἶναι φάμεν ταῦτῳ τῷ πρότασιν.
 εἰ δέ τις πρότασις ἡ ὁμώνυμον ἔχει τὸν ἑτέρον τῇ ὅρων,

Μουσῶν. πολλοὺς δὲ, ὅτι πολλὰ σημαίνοντες, καὶ μὴ ἐν, ἢ ὅτι
 ἁσυνδύτους. ἐν δὲ τούτοις συνδύσμων μὲν εἶνα λόγον ἀκου
 σῆον, οὐ τὴν ἐν μόναις ταῖς λέξεσιν ἐπὶ κτητὸν ἔχοντα τὴν
 ἐνώσειν διὰ τὴν συνδύσμων, παρὰ πλησίως τῷ φακέλλῳ, ὅς
 διὰ τὸν συνῆχοντα τὰ πλεονα λάχανα δίσμων, εἰς λέγω
 ται εἶναι. ὥς ὁταν ἤπωμεν, Σωκράτης κάθηται, καὶ Ἀλ
 κιβιάδης ποδὶ πατεῖ. ἢ Σωκράτης κάθηται, καὶ Ἀλ
 κιβιάδης κάθηται. ἢ Σωκράτης, καὶ Ἀλκιβιάδης κάθη
 ται: πάντες γὰρ οἱ οὗτοι λεγόμενοι πλεονες ὄντες, ποδὶ μὲν
 νῶν τὴν λέξιν ἔχουσι τὴν ἐμφαινομένην διὰ τὴν συνδύσμων
 ἐνώσειν, ἀλλὰ ὅτι ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς καλουμένοις συλλο
 γισμοῖς κατὰ τὸ σωημμένον, ἢ τὸ διεξδυγμένον λεγόμε
 νον παραλαμβανομένους, ὅιον, ἢ ὁ θεὸς ἀρχαῖος, αἰδίων
 τὸ παῦ. καὶ ἤτοι αἰδίων τὸ παῦ, ἢ ἡλητόν. πλεονες μὲν
 γὰρ καὶ οὗτοι ὄντες, συνδέονται κατὰ τὴν λέξιν. οἱ μὲν ὑπὸ
 τοῦ σωαπτικού λεγόμενον συνδύσμων, οἱ δὲ, ὑπὸ τοῦ δια
 ζευκτικῷ, ἀλλ' ἔχουσι τι πλεον τῇν προσημειῶν, ὅτι τῇν
 ἐν αὐτοῖς παραλαμβανομένων πλεονῶν πραγμάτων ἢ ἀ
 κολουεῖαν, ἢ διακρίσιν σημαίνουσιν. αὐτὸ δὲ τοῦτο τὸ ἐν
 τί ὄν ἐστιν ὑπ' αὐτῇ σημαίνόμενον, ἢ ἀκολουθεῖα αὐτῇ τῇν
 πραγμάτων, ἢ ἡ διακρίσις. τούτους μὲν δὲ διὰ ταύτας
 διαφορὰς λέγεσθαι τὸ ἐν ἔχεν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ῥητέ
 ρον, μετὰ ὅτι ἐν τι κατηγορούμενον καὶ ἐνός ὑποκειμένου ση
 μαίνοντες, ὥς περ εἶναι τὸ λεγόμενον. ὅτι εἰς λόγος ἀπο
 φαπτικός ἐστιν, ἢ ὅτι ἐν τι καὶ ἐνός κατηγορῶν καταφατι
 κῶς, ἢ ὁ ἀποφατικῶς, καὶ διὰ τοῦτο λεγόμενος κατηγο
 ρικός. ἢ ὁ ἀείσιν μίαν ὑπάρξεων δύο σημαίνων, ἢ κατὰ ἀ
 κολουεῖαν, ἢ κατὰ διάκρίσιν ἐμφαινομένην ὑπὸ τῇ ταύτην
 τὴν δυνάμιν ἔχοντων συνδύσμων, καὶ λέγων, ἢ τινὸς ὄν
 τος τί ἐστιν, ἢ τινὸς ὄντος τί οὐκ ἐστὶ, καὶ διὰ τοῦτο λεγόμενος

πῶς ἔπαυται, οἱ δὲ ἄλλοι πάντες σωδίσμῳ εἰς, τουτεστιν,
 οὐ κυρίως, οὐ μὴ ἔπ' προδής ὅπου τοι οἱ σωδίσμῳ τὸ σὺ
 ἔχεν λεγόμενοι λόγοι, σώθει τοὶ εἰσιν ἐκ τῆς ἀπλῆς κατὰ
 φάσεως, καὶ τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως, δι' οὗ παρὰ δὲ ὡς
 καὶ καὶ τὴν κατὰ τὸ ἀπλοῦν, καὶ σώθει τον διαφορὰν τῇ α
 ποφαντικῶν λόγων, ἀλλὰ τοῦτο ἡς ἔπρον καιρὸν ἀναβαλ
 λόμενος, ἐν τούτοις τ' ἀπὸ τ' σημαινομένων ἡμῖν διακρίσιν
 αὐτῇ προσέθῃσι, τὸν μὲν σὺ α πειούσαν λόγον, καὶ ἀληθῶς,
 καὶ φαινομένης τ' δὲ, φαινομένης μὲν σὺ α . κατὰ ἀλήθει
 ας δὲ, πολλοῦς . Προδής δὲ σαφῶς ὀλίγον ὕστερον καὶ τ'
 κατὰ τὸ ἀπλοῦν, καὶ τὸ σώθει τον ἐκ πληρόντων ἀπλῶν λό
 γων αὐτῇ ἀντίθεσιν . τίνα οὖν τρόπον ἀπὸ τ' σημαινομέ
 νων, τὸν τε σὺ α λόγον, καὶ οὗν πολλοὺς διακρίνομεν, φησὶ
 δὴ, ὡς σὺ α μὲν ἐκ ἐτέρως τ' συμπληρωμάτων τ' πρότασιν
 ὄρων, μίαν πένος φύσεως ἐπὶ δηλωτικὸς, μίαν εἶναι φαι
 ταύτην τ' πρότασιν, καὶ ὀρισμὸν ὅλον ἀντίονόματος, ἡ ὕ
 ποκείμενόν, ἡ κατηγορούμενον, ἡ καὶ ἀμφω λάβεις . οἶον, ὅς
 ταν ἔπ' α, τὸ ζῶον λογικόν θνητόν, οὐσία ἐμψυχος ἀνθρω
 πὴ ἐστίν . ὅταν δὲ πληρόντων πραγμάτων, ὅπου προσωῶ τῇ ὀ
 ρῶν σηματικὸς ὦν τυγχάνῃ, πλέονας εἶναι φαιμὲν ταύ
 τας τὰς προτάσεις, καὶ τοσαύτας, ὅσον ἐπὶ τὸ πλήθος τ' ση
 μαινομένων, καὶ ὑπὸ ἐνὸς ὀνόματος ταῦτα σημαίνονται . ὅ
 ταν γὰρ ἔπ' α μὲν, Αἴας ἐμνομάχῃσιν ἔκτορι, μὴ διορι
 σάμενοι ποῦ ποτέρου τῇ Αἰάντων ἀποφανόμεθα, πῶς
 ἀντιπενούῃ ἔχων, μίαν εἴποι ταύτην τ' πρότασιν, ἢ ἅμα
 καὶ ἑυδομένῳ, καὶ ἀληθῶςσαν ὁρῶμεν; καὶ τὸ ὅπως; δῆλον .
 Ταύτην οὖν τὴν ἀπὸ τ' σημαινομένων θεωρούμεν σὺ α τὰς
 προτάσεις διαφορὰν παρὰ δὲ ἡμῖν, διὰ τούτων εἶνα λό
 γον ἀποφαντικὸν ἡνὰ φησὶ, κυρίως τρεῖς μὲν, τὸν ἐν σῆ
 μαίνοντα, δὲ ὑτέρως δὲ, καὶ τὸν σωδίσμῳ τὸ ἐν ἔχεν λεγόμε

ἢ φιλόσοφος, σιμός, φαλακρός, βαδίζη, διὰ τὸ πᾶς μὲν ἔ-
 σίαις συμφυῆ τὰ συμβεβηκότα ἵνα, ὡς ἐν ὑποκειμέναις
 αὐταῖς ὑφίσταται πεφυκότα, μήτε ὃ τοῖς κατ' ἥδους, ἢ κατ'
 ἀριθμὸν διακεκρίμένας ἑστίαις ἀλλήλαις, μήτε μὴν τὰ συμ-
 βεβηκότα, ὧν ἑδὲ ὑφίσταται τίθωκα τὸν, διόχα τ' ὑποκει-
 μένων, διόχα τοῖς ἑρμηνείοις ἀνάγκη τὸ, τίς ἀόριστον ὄνομα
 προσυπακούειναι, τὴν χάριν πληρωῶν τοῦ ὑποκειμένου, καὶ
 ποιοῦν τὸν ὅλον λόγον τεύχεσθαι, ἢ ἀληθὲς ἔν.

Ἐστὶ δὲ ἡς λόγος ἀποφατικὸς, ἢ ὃ ἐν δηλῶν, ἢ ὃ σιωπῶν
 μὲν ἡς, πολλοὶ δὲ, οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἔν, ἢ οἱ ἀσυνάδοι.

Παραδούς τὴν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον διαφο-
 ρὰν τῇ ἀπλῶν ἀποφατικῶν λόγων, καὶ διδάξας ὡς
 προηγίται τὸ καταφατικὸν ἥδους πῦ ἀποφατικῶν, διὰ
 τοῦτο προστίθησι τὴν κατὰ τὸ ἐν, καὶ τὸ πλῆθος αὐτῶν ἀν-
 τίθεσιν, ἑτέρα οὖσα παρὰ τὴν κατὰ τὸ πρῶτον, καὶ
 ὕψον. Ἰστέον ὅτι δύο τούτων ἐξ ἀνάγκης ποῦ πάν-
 τα λόγον θεωρουμένων, λέξεώς τε, καὶ σημασίας, ποῦ
 μὲν τὴν λέξιν δύο θεωροῦνται τοῦ ἐνὸς λόγου διαφορὰ,
 μία μὲν, κατὰ τὸ ἀπλοῦν, καὶ σιωπῆτον ἐκ πλεονόντων ἀ-
 πλῶν λόγων. ἑτέρα δὲ, κατὰ τὸ πρῶτον, καὶ δεύτερον,
 προηγούμενως μὲν, ἐν τοῖς ἀπλοῖς, διὰ τούτους δὲ καὶ
 ἐν τοῖς σιωπῆτοις, ἐκ τῆς ποιότητος δηλονότι τῇ προτά-
 σεων, τοῦ τε καταφατικῶν λέγω, καὶ ἀποφατικῶν, τῆς
 τοιαύτης τάξεως ἀναφανομένης. ποῦ δὲ γε τὴν σημα-
 σίαν, μία ἢ κατὰ τὸ ἐν, καὶ τὸ πλῆθος τῇ σημασιό-
 νων. τῇ οὖν ποῦ τὴν λέξιν θεωρουμένων ἀντιθέσεων,
 μίαν παραδούς διὰ τῇ προλαβόντων τὴν κατὰ τὸ πρῶ-
 τον, καὶ ὕψον, δι' ὧν ἔλεγον. Ἐστὶ δὲ ἡς πρῶτος λόγος ἀπο-
 φατικὸς, κατὰ φασιν, ἦτα, ἀπόφασιν, ἦτα διδάξας ὡς
 μόνως αὐτὸν λόγον τῆς ἀξίμου τ' τῆς αἰὲς προσηγορίας

λεγομένης ὕλης, ταυτὸν δὲ εἶπεν, τῆς κατὰ τὸ γυναικώφ
 τιρον ἐπισυμμένης, καὶ τὸ αἰσθητὸν, καὶ καθεύκον τῆς κα-
 τ' αὐτὸ διατίθεσθαι πεφυκάσθαι. Διὰ ταῦτα τοίνυν ὁ, πε-
 ρισπικὸς λόγος ἦς, οὐκ ἐκ διακεκριμένων πρὸς τιρον, ἐπι-
 ται σωλῆθουσάν ἀλλήλαις ἰδιότητων συγκείμετος, καὶ τῇ
 καθεύκοντα πραγμάτων, ἕκαστον ἐσθ'. οὕτω γὰρ ἔχον ἀνάγ-
 κη τὸ διακείμενον μετὰ τῆς οἰκίας ὑφ' ἑσθ' διατίθεται, ὅ-
 σον ὑπὸ τῆς χαλκῆς σφαιρᾶς. καὶ οὐδ' αὖ ὑπονοήσῃ τις τὸ
 διακείμενον, μὴ καὶ τὴν διατίθῃσιν σωλῆθουσάσθαι. τὸ μὲν
 οὖν κυρίως τὸν περισπικὸν λόγον ἐσθ' ποιῶν, καὶ αὐτὸ μὲν
 τοι τὸ περισπικὸν πρᾶγμα, τοῦτο παρὰ δ' ἰδῶσιν ἐν ἑκείνοις.
 καὶ δὲ αὖ τις ἀποδύσκει πῶς ἀπεδῶκεν αἰτίαν τῆς τοῦ ἐ-
 νὸς λόγου γυνέσεως, τὸ ἐφ' ἑξῆς ἀλλήλαις ταῖς συμπληρου-
 νται αὐτὸν ὀνόματα λέγεσθαι μὴ διαλαμβανόμενα σιῶν
 πῇ μέσῃ, ταύτην ὡς ἀνὸντον ἀπαρξάμεν ἐξ ἑλέγων. οὐ γὰρ
 δὴ τῷ τῷ ἐγγενὲς ἐρῶνται, ἥς ἐστι. δὲ μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ ἐ-
 νὸς ἐπομένον λόγου τὰ ὀνόματα ἐξ ὧν ἐστίν, ἐφ' ἑξῆς λέγε-
 σθαι, μὴ διαλαμνομένης τῆς φωνῆς, ὡς ὅταν γε αὐτὸ
 καὶ αὐτὸ εἰπωμένης ἕκαστον, οὐ λεγόντων ἡμῶν ὀρισμὸν, ἀλλ'
 οὐδ' ἐμὴν ποιῶντων πρὸς τὰς κοινὰς ἐπαρμολογίας
 πᾶσι τοῦ ῥήματος. ἀλλὰ τοσαῦτα, ὅσα καὶ τὰ ὡς ἐσθ'
 ἀσμεδίτω ἀπαριθμῶσι λεγόμενα ὀνόματα, ὅσον, ἴδιον,
 ἦται, λόγικόν, ἦται, ἐν τῷ νῆσι. δὲ ἔστι γὰρ ἐκείνῳ προσυ-
 πακύνεσθαι καὶ τὸ εἶπεν, ὅτι μὴ αὐτὸν τοῦ τοῦ τυχόντος ὀνό-
 ματα ἐφ' ἑξῆς ἀλλήλοις, καὶ ἀδιακόπως ἥπ' ἑν πρὸς τὸ ἐσθ'
 ποιῶσαι λόγον, ἢ περισπικόν, ἢ ἀποφατικόν, ὅταν γὰρ ἡ μέ-
 νων ἐστὶν συμβῆναι μὴ διακείμενων ὅσον, ἢ δὲ ὡν, ἢ ἀτό-
 μων, ἢ μόνων συμβεβηκότων τυχῶσιν ὄντα σηματικὰ,
 καὶ αὖ ποτε γινώσκτο ἐξ αὐτῶν εἰς λόγους, ὅσον, ὅταν εἰπω, ἀέρι
 βρεπες, βροῦς, ἴππος. ἢ Σωκράτης, Πλάτων, Ἀλκιβιάδης.

νόος· ὃ προσθέμενον, καὶ σωπείμενον τὸ ῥῆμα ποίησεν τὴν
 ἀποφασιν τὴν, τὸ εἶναι, ἢ τὸ μὴ εἶναι σημάινεσσαν· ἐν δὲ
 τοῖς μετ' ἐκείνων παραδεδομένοις ποδὶ λόγου διαλεχθεῖς,
 καὶ ἡπὼν· ὅτι ἐπὶ σημασιτικῇ φωνῇ, μέρος ἔχουσα σημασι-
 τικόν, ὅπου κοινᾶς ὑπάρχεν τοῖς πλείοις, καὶ τοῖς ἀπεί-
 σι λόγοις ἐλέγομεν, καὶ μεταβὰς ὑπὸ τὴν θεωρίαν τῆς ἀ-
 ποφάνσεως, καὶ τῇ ταύτης εἰδὼν, ὡς πορ' εἴησας μὴ πε-
 ὑπολάβῃ ὅτι ὀριστικούς λόγους, ἀπὲρ σωπείτονες ἐκ πλείο-
 νων ὄντες, καὶ σημασιτικούς μίαν φύσει ὑπάρχοντες,
 διαίεσθαι ποιεῖν ἀποφασιν, διὰ τοῦτο νῦν ταῦτα προστί-
 θησι, ποδὶ ὧν οὐδὲν πῶ φαίνεται διαλεγμένος· Ἐπὶ δὲ
 ὅλως ὀρισμῶν ἐν τούτοις πεποιήται μνήαν, οὗτοι δ' ἦσιν
 ἐκ πλείονων ὀνομάτων συγκείμενοι λόγοι, ποδὶ τὴν οὐσί-
 ας τοῦ αὐτοῦ πράγματος σφαιρομένων, καὶ διὰ τοῦτο ἥς ἐ-
 κασος τούτων, πολλῆς ἢ πραγματείας ἢ τούτου δῆται θεω-
 ρία· ποτὲ μὲν, ἐκ τῇ συμπεφορημένων ὀνομάτων οὐσία
 μία σημαίνεται, καὶ ἥς ἐξ αὐτῇ ἀποπλήται λόγος· ποτὲ
 δὲ, οὐχ ἥς, ἀναβάλλεται τὴν τούτων παράδοσιν εἰς πε-
 λιοτέραν τινὰ πραγματείαν, ἥς ἔργον ἐπὶ τὰ ὄντα ἢ ὄντες
 σκοπεῖν, διόπου ἐν τῷ ἐβδόμῳ, καὶ ἐν τῷ ὄγκδ' ὁ βι-
 βλίῳ τῆς μετὰ τὰ φυσικὰ, πολὺ ποδὶ τούτου ποιήσεται
 λόγον· τὸ μὲν γένος, ἵνα σωπείοντες ἡπώμεν τὸ κεφάλ-
 λαιον τῇ ἐκείνοις παραδεδομένων, ὕλης ἐν τῷ ὀρισμῷ
 λόγοις ἔχην ἀποφαινόμενος, τὴν δὲ διαφορὰν, καὶ μέλ-
 οει τὴν ἐσχάτην, καὶ μόνον τῷ ὀρισμῷ πράγματι ἐφαρμότ-
 τουσαν, εἰδοποιόν γίνεσθαι, καὶ πλεονεκτικῶς τῆς οἰκίας
 ὕλης, οὐδὲν γὰρ ἐπεὶ δευθῆσαν πρὸς τὴν αἰῶσιν τὴν πρὸς
 αὐτὴν· οὐ γὰρ προσκεχωρισμένον τί, καὶ καθ' αὐτὸ ὑφίστη-
 κός, ἵσχε τὴν αἰῶσιν, ἀλλ' ἐπὶ τὸ εἶδος, διάθεσίς τις τῆς
 προσεχοῦς ὕλης, τὸ τε καθόλου, καὶ νοητὸν, τῆς νοητῆς

κατηγορούμενον λέγεται διὰ τούτων, ὡς αὐτοῦ τούτου μὴ ἀν-
 ρηνομένης προτάσεως, ποῦ δὲ τοῦ ὑποκειμένου, τὸ ὅμοιον οὐ
 προπίπτει; καὶ τοὶ ὁμοίως ἑκατέρου τούτων τῆς προτάσε-
 ῖς δομένης, καὶ ῥηθέντων ἤδη τούτων ἐν τοῖς προλαβού-
 σιν, ὡς οὐτε τὸ ὄνομα καὶ ἢ σώθετον, δυνάται σημεῖν αὐ-
 τήν, ἢ τὸ ἔνδεον, ῥήματος χωρὶς, οὐτε τὸ ῥῆμα δίχα ὑ-
 ποκειμένου τινός, ὡς ἐδιδάχθημεν ἐν τῷ συμπράγματι
 τῷ ποῦ τοῦ ῥήματος. ἐπὶ μὲν οὖν πρὸς τὴν ἀπορίαν ταύτην
 ἀποροῦντας λέγην, ἅπερ φησὶν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος;
 ὅς ἐν τῷ κατηγορικῷ εἶδει τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου τὸ κῦ-
 ρός ἔχεν μάλιστα τὸν κατηγορούμενον πρὸς τὴν ὑπάρξιν, ἢ
 ἀνυπαρξίαν τῆς ἀποφανσεως σημαίνοντι διὸ καὶ ἐν τούτοις
 ὁ ὅλος λόγος κατηγορικὸς ὀνομάζεται καὶ τὸ ἀρνητικὸν μό-
 ριον ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν ὡς κυριωτέρω τούτῳ προσέθετον,
 ἵνα τῆς καταφάσεως ἀναιρεθῇ διὰ τῆς ἀναιρέσεως
 τοῦ κυριωτέρου τῇ ἐν αὐτῇ μορίῳ ἢ ἀπόφασις γίνηται. καὶ
 διὰ τούτο ποῦ μόνου τοῦ μορίου τούτου ποιεῖται τὸν λόγον
 ἐν τούτοις ὁ Αἰριστοτέλης, ὡς τούτου χωρὶς ἀποφανσεως
 οὐκ ἂν ῥηνομένης. μὴ ποῦ δὲ προσφύετον ἢ τοῖς προκει-
 μένοις τὸ λέγην; ὅτι ἐν εἰς μὲν ποῦ τοῦ ὀνόματος ὡς ὁ λό-
 γος, ἐπεσημειώατο, ὡς ὅσον ἀνλήφθῃ, οὐκ ἂν γένοιτο δίχα
 ῥήματος αὐταρκείας, πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπόφανσιν. καὶ ὅ-
 στρον γὰρ φησὶ σημαίνει μὲν τι, οὐ πῶ δὲ ἀληθές, ἢ τὸ
 ἔνδεον, ἢ ἀν μὴ τὸ εἶναι, ἢ τὸ μὴ εἶναι προσέθετον; ἢ ἀπλῶς, ἢ κα-
 τὰ χρόνον, καὶ πάλιν ἐν οἷς διελέχθη ποῦ τοῦ ῥήματος, τὰ
 αὐτὰ καὶ ποῦ τούτου ὑποσημανομένης ἔλεγον, ὡς οὐκ ἐπὶ
 αὐταρκείας αὐτὸ καθ' αὐτὸ λεγόμενον πρὸς ἀποφανσεως γέ-
 νεισιν. ἐν ταῦτα δὲ οὐκ ἐτι προσέτεθον δίχα ὀνόματος. αὐ-
 τὸ ὅσον ὅς ὁ λόγος ἡλέγχετο, διὰ τὰς λόγους ὑποκειμένοις
 ῥηνομέναις προτάσεσιν, ἀλλ' ὅτι μόνον χρεία καὶ ἐτέρου τι-
 νός.

- » ἐὰν μὴ τὸ, ἔστιν, ἢ ἢν, ἢ ἔστι, ἢ τί τοιοῦτον προστιθῇ, οὐπω λό
 » γος ἀποφατικός διότι οὐ τί ἐστίν, ἀλλ' οὐ ποτὶ αὐτὸ τὸ ζῶον
 » πρὶν δῖ πω. οὐ γὰρ δὴ τῷ σώματι εἰρήναι, ἢ εἶναι. ἐστὶ
 » δι' ἄλλης τούτου πραγματείας ἡπῆν.

Προέμενος διαλιχύναι ποῦ τῆ ἀποφατικοῦ λόγου,
 καὶ τῇν τούτου ἡδῶν, καταφάσιώς τε, καὶ ἀποφάσιως, ἐί
 περ δὴ τούτων ἐκάπερον, τὸ μὲν, τί ἔχει κατηγορούμενον,
 τὸ δὲ, ὑποκείμενον, διαφορὰν τινὰ τούτων ἡμῖν παραδί
 δῶσι, συμβαλλομένην αὐτῷ πρὸς τὴ διαρρέωσιν τῇ ἐφί
 ξης ἐξηκισμένων. λέγει γὰρ, ὅτι τὸ μὲν κατηγορούμενον ὁ
 ρον ἐν τῇ προτάσει, πᾶσα ἀνάγκη ῥῆμα εἶναι, ἢ πᾶσιν ῥῆ
 ματος. ἴσως δὲ ποτε καὶ ἀόριστον ῥῆμα, καθάπερ ἐν ταῖς ἀ
 ποφάσεσιν. ὅπου εἴκει συμπόρην φέσιναι τῷ ῥήματι διὰ
 τούτων ὁ Ἀριστοτέλης, ἢ ὡς προηγουμένως μὲν ποῦ κατα
 φάσιώς διαλιχύνεινος παραλειπομένη. τὸν δὲ ὑποκείμε
 νον, οὐ πάντως ὄνομα, ἢ πᾶσιν ὄνοματος, ἢ ἀόριστον ὄνομα
 ἀλλ' ἐστὶν ὅτε καὶ λόγον ἐκ πληθόνων ὀνομάτων συγχέμενον
 ὅταν μὲν γὰρ ἡπῶ, Σωκράτης ὑγιάνει, Σωκράτης ὑγιάνει
 τῷ ὑποκειμένου ἐν τούτοις ὀνόματος ὄντος, ὁ κατηγορούμε
 νος ποτὲ μὲν, ἐστὶ ῥῆμα, ποτὲ δὲ, πᾶσις ῥῆματος. ὅταν δὲ ἡ
 πῶ, Σωκράτης ἐστὶ, Σωκράτης μεταμέλει, Σωκράτης ζῶ
 ὢν λογικὸν ὄντην ἐστὶ. τὸ ὑποκείμενον ἐν τούτοις οὐ μόνον
 ἐστὶν ὄνομα, ἢ πᾶσις ὄνοματος, ἀλλὰ ποτὲ καὶ ἀόριστον ὄνο
 μα, ποτὲ δὲ, λόγος ἐξ ὀνομάτων συνεισὼς πληθόνων. ἀλλ'
 λούχοντα λέγεται ταῦτα σαφῶς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους,
 διὰ τὸ σώτομον τὴν ἐπαγγελίαν. ἡπῶν γὰρ σαφῶς τὸ ποῦ
 τοῦ κατηγορούμενου, ἡνίκα τὸ μόνον τὸ κατὰ τὸν ὑποκί
 μενον, εἰπὼν. καὶ γὰρ ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος, ἐὰν μὴ τὸ
 ἐστίν, ἢ τὸ οὐκ ἐστίν, ἢ ὡς, ἢ ἔστι, ἢ τί τοιοῦτον προστιθῇ,
 οὐπω λόγος ἀποφατικός. ἀλλὰ διὰ τί ποῦ μὲν τοῦ κα

δεν ὑπὲρ ἀπόφανσιν. ἀλλὰ τὸ πρῶτον, ὅτι τὸ δουπερὸν αὐτὸς
 ἔρηται, κατὰ τὴν ἀπλοῦτητα τῆς λέξεως νοητῶν. τοῦ δ'
 Ἀριστοτέλους σαφὲς λέγοντος ὅτι τῆς παρὰ τὴν κατάφα-
 σιν, καὶ τὴν ἀπόφασιν ἀποφαντικῶν λέξεων ἕκαστος, σω-
 δισμῶ πάντως ἔς ἐστιν, ὑπερίστανται ἀντις, τί ἱερῶμεν πε-
 ρὶ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος. ἡλὶς ὑπὲρ γλῶσσας, ἡμέρα ἐ-
 στί. οὐκ ἔστι ἀπλοῦς οὗτος ὁ λόγος, οὐκ ἔστι σωδίσμος πρὸς τὴν
 εὐδοσίαν φαίνεται διηθείς. πρὸς δὲ ἔστι, ὅτι δύο μὲν αὐ-
 τοπλεῖς ἀποφάσεις συμπλακῆναι ἀλλήλαις πρὸς εἰδὸς
 λόγου γένεσιν, σωδίσμος χωρὶς ἐνεργῆς ἀφαιρῶντος, ἀδύ-
 νατον. τὸ ἔστι ἡλὶς ὑπὲρ γλῶσσας, αὐτοπλεῖς ὅν τῳ, ἡμέρα
 ἐστίν, αὐτοπλεῖς καὶ αὐτῷ ὅν τῳ, πῶς αὐτὸς συκρεθῆναι δίχα τοῦ
 σωαπτικῶν σωδίσμου; πολλὰ δὲ ἐκ τῆς ἡγεμονίας
 τῆς προτάσεως ἅμα τῷ σωδίσμῳ μεταρρυθμίζονται οὐ-
 τως, ὥς τε μικρὸν αὐτοπλεῖς εἶναι πρὸς ἀπόφασιν,
 τῆ δὲ δυνάμει ποδεύχην τὸν σωδίσμον. ἢ τὸ τῷ σωδίσ-
 μῳ ἰσοδυναμοῦν κατὰ τοῦτο ἐπὶ ῥῆμα, πρὸς τὴν ἐπομέ-
 νου τῆς προτάσεως, καὶ αὐτοπλεῖς μετὰ ἑκείνου, συμφύει-
 ναι, κατὰ πόρ ἔχει καὶ αὐτὸ τοῦ προκειμένου. τὸ ἔστι ἡλίου
 ὑπὲρ γλῶσσας, ἀπλεῖς πρὸς ἀπόφασιν, δυνάμει δὲ πε-
 ρείχει, ἢ τὸ ὅτι ἐπὶ ῥῆμα, ἢ τὸν αὐτὸν σωαπτικὸν σωδίσμον,
 καὶ ταυτὸν φθιγρόμενον τῳ, ὅτι ἡλὶς ὑπὲρ γλῶσσας, καὶ τῳ,
 αὐτὸ ἡλὶς ὑπὲρ γλῶσσας. ὡς ἐκάτερον ἀπλεῖς ἐστὶ πρὸς τὴν
 προτιθέσαν προήσκαται ἀπόφασιν, διὰ τὴν τοῦ σωδίσ-
 μου, ἢ τὴν τοῦ ὑπερῆματος προδήκω, παραπλησίως τῷ
 δυνάμει ταῦτά ἐν αὐτῷ ποδεύχοντι. ὅσον τὸ, ἡλίου ὑπὲρ
 γλῶσσας. διὰ καὶ συμφύειναι παραπλησίως ἐκείνοις δύ-
 ναται πρὸς τὸ ἐπὶ ὅμενον, τὸ, ἡμέρα ἐστίν.

ἢ Ἀνάγκη δὲ πάντες λόγον ἀποφαντικὸν ἐκ ῥήματος εἶ-
 ναι, ἢ ἐκ προτάσεως ῥήματος, καὶ ἔστι ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος,

ξης δηλῶν, ἔνα τινὰ τὸ σωῶν δισμον ἡνώδαι πῶς δοκῶν, ἀνα
 λογιῇ τῇ νηὶ τῇ ἐκ πολλῶν συγκεμήνη ἐνύλων, ὑπὸ δὲ τῇ
 γόμφων φαινομένῳ ἐχέσῃ τὴν ἐνώσιν. τοῦ δὲ κυρίως ἐνδὲς
 οὗτος λόγος, καὶ διὰ τοῦτο φύσει προτέρου οὗτος, τοῦ μὴ συμ
 δίσμου τὸ εἶχοντος, ὁ μὲν τις, εἴη κατὰ φασίς, ὁ δὲ, ἀπό
 φασίς. εἰ δὲ τις καὶ τῆς κατὰ φάσεως πρὸς τὴν ἀπόφας
 σιν διαφορά, καὶ κατὰ τὸ ἐν. ὁμοίως γὰρ εἰς τῇ λόγων τοῦ
 των ἐκάτερος, οὐδὲ μίαν ἐξώθει βουθέας διηθῆς πρὸς τὴν
 ἐνώσιν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πρῶτον. καὶ ὁμοίως πρῶτος λόγος
 τούτων ἐκάτερος, ἀλλὰ πρότερος τῆς ἀποφάσεως ἢ κατὰ
 φασίς, κατὰ τὴν ἀπλότητα τῆς λέξεως, διότι τὸ ἀννητις
 κὸν προσλαβῆσα μόριον ἀπόφασίς γίνεται. προῦφεσθαι
 δὲ ἀνὰ κτὶ τὴν προδήκω δαχόμενον, τοῦ ἐκ τῆς προδέ
 σεως ἀποτιλουμένου. διὰ τοῦτο μὲν ἐν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης εἰ
 τως ἔπιν. ἔνα πρῶτον ἵνα λόγον ἀποφαντικόν, τὴν κα
 τὰ φασιν, ἔπα, τὴν ἀπόφασιν, τὸ εἶπα, οὐ ποδὲ τοῦ ἐνδὲς, ἀλ
 λά ποδὲ τοῦ πρῶτου λέγων. δῖαυτὸ δὲ τοῦτο, λόγον ἔχον ἢ
 τοῦ ἀφορισίως δόξα ποδὲ τῆς ἀποφανσίως δοκεῖ, μὴ
 συχωροῦσα γένος αὐτὴν εἶναι κατὰ φάσεως, καὶ ἀποφά
 σίως. πῶς γὰρ, ἐν οἷς τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὑπερον, τὸ τούτων
 κοινῶς κατηγορέμενον, εἶναι γένος. ἢ ταύτην ἔχουσι τὴν τὰ
 ξιν, οὐ κατὰ τὸ ἀποφανσίως εἶναι, ὁμοίως γὰρ αὐτῶν ἐκασ
 τέρας δεκτικὴ φύδους τε, καὶ ἀληθείας, ἀλλὰ κατὰ τι συμ
 βεβηκὸς ἐξώθει. οἷον τὴν τῇ λέξεων ἀπλότητα. τό τε δὲ
 τὸν εἰρημένον κατὰ χάραμα ἔχον λέγομεν, ὅταν κατ' αὐ
 τὸ τὸ κοινῶς κατηγορέμενον ἔχωσι τὸ πρῶτον, καὶ τὸ δυν
 τιρον τὰ ὑπ' αὐτό. τοῦτο μὲν ἐν πολλὰ καὶ διὰ πολλῶν ἀπο
 δέδωκεται. ἐνταῦθα δὲ κατηγοροῦντες τὴν ἀπόφασιν καὶ
 νῶς κατὰ φάσεως, καὶ ἀποφάσεως, οὐ λέγομεν τὴν μὲν
 κατὰ φασιν, πρῶτην ἀπόφασιν εἶναι, τὴν δὲ ἀπόφασιν,

πατα γένος ἀμφοῖν ἢ ἀπόφασις ἀναφάνεται τῶν ὁμῶν
νύμων ἔσα φωνῶν, οὐδέποτε πρὸς τὴν τῶν ὀρισμῶν συμ-
πλήρωσιν παρεκλαμβάνομένων. διὸ ποτὶ συνάπῃ τοῖς δι-
ορισμοῖς ποτὶ τοῦ ἀποφασηκοῦ ἡδυνε τοῦ λόγου. ποτὶ οὐ λοι-
πόν προηγουμένῳ τὴν διδασκαλίαν, τὴν τῇν ἡδυν αὐ-
τοῦ ἐκείνου, κατὰ φάσεως τε, καὶ ἀποφάσεως, λέγων.

- Εἴ δὲ ἦς πρῶτος λόγος ἀποφασηκός, κατὰ φάσεις. ἢ
- ταῖς ἀποφάσεσι. οἱ δ' ἄλλοι πέντε σωδίσμοι ἦς.

Διὶ τὴν διπλὴν ἡνείκησι τῶν λόγων τὴν ὁμῶσιν, τὴν μὲν
αὐτῶν, καὶ αὐτῶν, οἷον αὐτοφῶς αὐτοῖς ἐν παρέρχασιν,
καθὰ ποτὶ τῶν τοῦ Σωκράτους ποτὶ πατῆ, τὴν δὲ, θέσει πνί-
ξῶν αὐτοῖς ὡς μενομένην ὑπὸ τοῦ δι' αὐτὸ τοῦτο καλοῦ
μὲν σωδίσμου, καθὰ ποτὶ τῶν τοῦ Σωκράτους κἀθηται, καὶ
Πλάτων ποτὶ πατῆ. διὸ ὅτι ὄντας ἐκείνους ὁ παῖς λό-
γους, τὸν Σωκράτους κἀθηται, καὶ τὸν Πλάτων ποτὶ πατῆ, ὁ
καὶ σωδίσμος ἐμβληθὴς μέσον, ὡς ποτὶ σωδῆν δι' ἑαυτῶν
μείσου, καὶ ἐοῦν ἐδοξε. τὸν αὐτὸν δὲ ἔχουσι τρόπον καὶ οἱ
ὑποθετικοὶ πάντες λεγόμενοι λόγοι. καὶ ὅτι ἐκείνοι ἐκ πληθ-
νῶν μὲν ἦσιν ἅπλων λόγων, ἐοῦν μὲν οἱ δὲ ὑπὸ τοῦ σωμαπ-
ηκοῦ προσεγορευμὲν σωδίσμοι. οἱ οὖν, ἢ ἡμέρα ἐπὶ, ἢ ἡλι-
ος ὑπὲρ γῆν ἐπὶ. δύο ὅτι πάλιν ὄντας λόγους, τὸν, ἡμέρα ἐπὶ,
καὶ τὸν, ἡλιος ὑπὲρ γῆν ἐπὶ, ὁ ἢ σωδίσμος σωμαπῆς, τὴν
τῆς ἐκείνου ἀπετέλεισε φαντασίαν. καὶ ἐπὶ τὸ ἐπὶ τῇν
ποιούτων λόγων, ἔχει ὑπέρχειως μίαν δηλωτικὸν, ἐκείν-
ους ὅτι πολλὰ τὰ ὑπὸ αὐτῇν σημανόμενα, ἀλλ' ἀκολουθίας
μίας τῇν ὑπὸ αὐτῇν σημαυνομένων, ἢ διασπίσεως μίας, ὡς
ὡς τῇν κατὰ διάβουξιν λεγομένων λόγων. οἱ οὖν, ἢ τοῖς ἡμέ-
ρα ἐπὶ, ἢ νύξ ἐπὶ. διὸ καὶ τῇν λόγων, ὁ μὲν ὑπέρχειν μίαν ση-
μαίνων ὁ κυρίως ἦς, ἀνάλογος ἀν' ἢ τῶ μὴ δὲ πῶ τε μὴ
μένει, ἐν ἑαυτῷ καὶ διὰ τοῦτο ἐνὶ λεγομένῳ. ὁ δὲ πλείονας ὑπέρ

τὴν πρὸς αὐτὸν ἀκροατὰς κατεγίνοντο ποιητικὴ, καὶ ῥητο-
 ρικὴ. διότι ἔρχον αὐτοὺς ἐκλέγεσθαι τὰ σεμνότερα τῶν ὀνο-
 μάτων, ἀλλὰ μὴ τὰ κοινὰ, καὶ διηθημμένα, καὶ ταῦτα ἐ-
 νκαρμονίως συμπλέκην ἀλλήλοις. ὥς τε διὰ τούτων, καὶ τῶν
 τούτοις ἐπομμένων, οἷον σαφωμένας, γλυκύτητος, καὶ τῶν ἄλ-
 λων ἰδιῶν, ἐπὶ τὴ μακρολογίᾳ, καὶ βραχυλογίᾳ, καὶ
 κωρὸν πάντων παρεχάμβατον μινόντων, οἷσα τε τὸν ἀκροα-
 τὴν, καὶ ἐκπλήξαι, καὶ πρὸς τὴν περὶ αὐτῶν χερῶθεντα ἔχην.
 τῆς δ' ἐμὲ πρὸς τὰ πράγματα τοῦ λόγου χάριτι, ὁ φιλόσο-
 φος προηγουμένως ὑπομνήσκειται, τὸ, διὰ τοῦτο διελίγει-
 χων, καὶ τὸ ἀληθὲς ἀποδεκνύς. ὧν ἐκάτερον ἀποφασί-
 νηα ἀμφισβητουμένῳ δὲ σιγαλῶν ἀποφάσεων προσ-
 τίθεται συμπορεύεσθαι. αὐτὸς δὲ οὗτος ὁ ἀποφαντικὸς
 κοινονῶν τοῖς ἀλλοις ἀπασι νῆδισι τοῦ λόγου κατὰ τὸ ση-
 ματικὸν εἶναι, τίνα ποτε ἔχει φύσιν, καὶ πῇ τῶν ἄλλων
 τοῦ λόγου ἐδῶν διαφέρει, πρὸ τούτων παραδίδοται ὁ
 Ἀριστοτέλης, ἀποφαντικὸς δὲ οὐ πᾶς λέγων, ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἀ-
 ληθὲς, ἢ τοῦτο εἶναι ὑπάρχει. καὶ δὲ ἐφιστάνην, ὅτι τὸν
 ὀρισμὸν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου διὰ τούτων ἀποδίδωσιν,
 οὐδὲν προσδεηθεὶς κατεφάσιως καὶ ἀποφάσιως πρὸς τὴν
 τούτων διδασκαλίαν. ὅπερ καὶ τοῖς ἐξῆς δόξας πρὸς ποι-
 ῆν, δι' ὧν καὶ αὐτοῖς ὑπονοῶν, ὅτι τὸ τὸ μινύμων φωνῶν εἰς
 τὰ σημαίνοντα τρόπον διακρίνεται ἢ ἀποφασίς, εἴτε
 τὴν κατεφασίαν, καὶ τὴν ἀποφασίαν, ἀλλ' οὐχὶ τὸν τῶν γε-
 νῶν εἰς τὰ εἶδη. καὶ τοι τίς αὖτ' εἶναι ὀρισμὸς φωνῆς ὁμινύ-
 μου, μηδεμίαν κοινὴν φύσιν σημαίνουσιν; εἰ δὲ καὶ πρὸς
 τὸν ὀρισμὸν τῆς κατεφάσιως, καὶ τὸν τῆς ἀποφάσιως ἢ
 ἀποφασίς παρεχάμβατον, δίδων ῥηθῆναι, καὶ
 τὰ φασίς μὲν εἶναι, ἀποφασίς πρὸς κατὰ πρὸς; ἀποφ-
 φασίς δὲ, ἀποφασίς πρὸς ἀπὸ πρὸς, πᾶς οὐσαφίς

Α' Μ Μ Ω Ν Ι' Ο Υ

ἡ ἐρώτησίς τε, ἡ δὲ χομίσουσι πορί πινών. πολλὰ κίε δὲ καὶ
αὐτοπροσώπως κατὰ πινάσ τῇ ἐνδρυγῶν τούτων ἐνδρυγῶ
σι. πρῶτον μὲν ὡς ἀνδρὶς Α' θλωαῖοι, τοῖς θεοῖς δὲ χομῶ
πᾶσι, καὶ πάσαις λέγοντες. ἡ ἀποκρίναι ὅτι δὲ οὐ μοι
ἐνταῦθα ἀνέστη. Οἱ οὖν ποδὶ τῇ τεχνῶν τούτων πρᾶ
γματίζομενοι, καὶ οὖν λόγους ἐς θεωρίαν ὑποκείμενον ἔ
χοντες, σκοποῦντων εἴτε μόνον ταῦτα παρὰ τὸ ἀποφαν
τικὸν τοῦ λόγου τὰ εἶδη, εἴτε καὶ ἄλλο τι. καὶ εἴτε ἐς περ
πορχασμῶν, εἴτε ἐς ἀπειρά τούτων ἕκαστον διακρίνεται.
μᾶλλον δὲ, διὰ ποίων πεπορχασμῶν ἀριθμῶν κατέκασ
σον αὐτῇ, ἡ ἀπὸ τοῦ εἶδους, ὑπὸ τὸ ἀπὸρρον γίνεται πρὸς θεοῦ.
τοῦτο ὅτι προσήκει τῷ κατέκαστα τεχνίτη ποδὶ τῇ ὑποβι
βλημῶν αὐτῷ πρᾶγματων θεωρῆν, ὡς διώρισεν ὁ ἐν
τῷ φιλήβω Σωκράτης. δοκεῖ δὲ τοῦτο ἔργον εἶναι ἔμπει
κῆς μὲν, ἡ ποιητικῆς ἐκ αὐτόθεν, τῆς ὅ κοινῶς λεγομένης τῆ
λόγον τεχνῆς, ποδὶ ἥς ὁ θανάτος Πλάτων, μετὰ τὴν ἐν τῷ
φαίδρῳ πελινωδίαν ἡμᾶς εἰδίδασκεν, ἥς ἔπειτα ἔρχεται καὶ
ποιητικῆς, καὶ ἔμπειρικῆς τὰς ἀρχὰς ὑποκρίσασθαι. τῇ δὲ
προκειμένη πρᾶγματεῖα προσήκειν φησὶ μόνον τὴν τοῦ ἀπο
φαντικῶν λόγου θεωρίαν, διότι προηγήμεθα μὲν παραδῆ
ναι τὰς ἀρχὰς τῆς ἀποδεικτικῆς ὑποθέμενης. τὸν δὲ ποδὶ τῆς
των πρᾶγματεῶν οὐδὲν ἄλλο εἶδους τοῦ λόγου πολυ
πρᾶγματεῶν χρὴ παρὰ τὴν ἀποφαντικὸν λόγον. ὁ μόνος προ
σῆκει τῷ φιλοσόφῳ θεωρῆν πρὸς τὴν ἀπόδειξιν ποδὶ ἐκλήφας,
καὶ πρὸς τὴν κατέληξιν αὐτῆς ἀναγκαῖον. δι' ἧς μόνος γε
νόσκειν δυνατὸν ἀκριβῶς τῇ ὄντων τὴν φύσιν. διττῆς
ὅτι οὗτος τοῦ λόγου χρίσις, καθὰ διώρισεν ὁ φιλόσοφος
Θεόδωρος, τῆς τε πρὸς οὖν ἀκροατοῦς, οἷς καὶ σημαί
νησί, καὶ τῆς πρὸ τὰ πρᾶγματα, ὑπὲρ ὧν ὁ λέγων πείσαι
προστίθεται. οὖν ἀκροατοῦς, ποδὶ μὲν οὖν τὴν χρίσιν αὐτῆς

καὶ κατὰ σωθῆκω ὑφιστάσθαι, ὡς ὄργανα τοῦ σημαινένου ἰσθῆναι, ποῦ φυσικῶς δὲ ὑλῶς τὴν φωνὴν ἐξαγορεύειν, καὶ τῶν τούτων γενεσιν, καθάπερ τὴν μὲν τοῦ ξίφους, ποῦ τὸν σίδηρον, τὴν δὲ τοῦ πηδελίου, ποῦ τὸ ξύλον.

- 22 Α' ποσάμτικος δὲ αὐτὰς, ἀλλ' οὐκ ὡς τὸ ἀληθύνειν ἢ
 23 ψάλλειν αὐτὰς, ὅτι αὐτὰς δὲ ὑπάρχει, ὅτιον ἢ οὐκ ἔστι
 24 λόγος μὲν, ἀλλ' ἔστι ἀληθὺς, ὅτε ψαλλόμενοι μὲν ἔσονται
 25 ἀφ' ἑαυτῶν, ῥητορικῆς ἢ ποιητικῆς οἰκιστοὶ ἢ σκεῖ
 26 ψις, ὁ δὲ ἀποφαντικὸς, τῆς νῦν θεωρίας.

Α' χρι τῶν ὁ ἀριστοτέλης παρὰ τὴν ἡμῶν τὰς σοφίας
 τὰς λόγους, τὸ ὄνομα φησὶ, καὶ τὸ ῥῆμα, καὶ τὸν ἐξ αὐτῶν
 τῶν συγκείμενον, καὶ κοινῶς λεγόμενον λόγον, ἐξ ὧν παρὰ
 σα διάλεκτος ἔχει τὴν γένεσιν, ἐξ ἧς κατὰ τὰ ἐξ ἑαυτῆς
 διωρισμένη, μεταβαίνει λοιπὸν πρὸς τὴν ἀποφαντικὴν
 λόγου θεωρίαν, ὃν ἐλέγομεν αὐτὴν εἶδος εἶναι τῶ ἀπλου λό
 γου, καθάπερ τὸν κληρικόν, τὸν δὲ κληρικόν, τὸν ἐρωτηματι
 κόν, τὸν προτακτικόν, ὧν ἕκαστον, αὐτοτελὲς ἐστίν, καὶ καθ' ἑαυ
 τὸ σηματικόν ἀπρητισμένης διακρίσεως. καθάπερ ἡ τὸ,
 ἢ τύχη ἀθάνατός ἐστιν, ἐδήλωσέ τι, ἔτι καὶ τὸ, ἀνδρὶς δι
 καστὴς, καὶ τὸ, αὐτὴ φιλοσοφῶμαι, καὶ τὸ, πότε ἦλθες, καὶ τὸ,
 ἀπελθε πρὸς τὸν δῆνα, καὶ οὗ μὴ ἄλλως ἔδωκεν προσήκειν
 φησὶ τῇ προκειμένη πραγματείᾳ, φιλοσόφῳ τε οὖν, καὶ
 διαλεκτικῷ, ῥητορικῆς δὲ, ἢ ποιητικῆς, οἰκίας εἶναι τὴν
 ποῦ τούτων θεωρίαν, διότι οἱ τούτων ἐκτίρας ὑποτηδεύον
 τες, ποῦ τι οὗ λόγος αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἔχουσι, ῥητορὶς
 μὴ, οὗ ῥυθμὸς αὐτῶν, καὶ τὰς ποῦ ὁδὸς, καὶ τὰς ὁχίματα
 πολυπραγμονούντες, γραμματικοὶ δὲ, τὰς μέτρας, καὶ τὰς
 πρώτων λέξεων οὗ σχηματισμὸς, ἢ συσχηματισμοὺς, ἢ πα
 ρασηματισμοὺς, καὶ κλίσεις, καὶ ὅσα τοιαῦτα, καὶ ἐπὶ μὴ
 μόνον τινὰς εἰσάγει καλοῦντας ἐτίρας, ἢ προσάσσοντας,

ὀργάνω, ῥητέον. φανερὸν δὲ ὅτι ἡ διασθητικὴ ψυχὴ· μόν
 νη· ὅτι ταύτης ὄργανον τὸ χρῆσθαι λόγῳ. πῶς δὲ διωάμενος
 κατὰ σωματικῶν ὄργανον εἶναι φυσικῆς πνοῆς διωάμενος
 εἰ τῷ φαίνεται θαυμασὸν διὰ τὸν λέγοντα κατὰ φύσιν εἶ
 ναι πᾶν φυσικῆς διωάμενος ὄργανον, ὑπερφύη ταύτην ὅτι
 μὲν εἶναι τὴν λογιστικὴν, καὶ τὴν χηλικὴν ἐν ἡμῖν διωάμεν,
 αὖτε καὶ χωριστὴν παντὸς σώματος ἔχουσαν ἑστίαν. ταῦτα
 τοῦ δὲ ὅτι καὶ αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει δοκοῦντα λέγομεν, δη
 λοῖ τὰ πρὸς τῷ περὶ τοῦ δευτέρου βιβλίου τῆς φυσικῆς
 ἀκροάσιώς, παρ' αὐτοῦ λεγόμενα πρὸς τοῦ τοῦ ἀλογαζῶσα
 διακρίσας ἐσθμημένα μὴ κατὰ τέχνην, ἀλλὰ κατὰ φύσιν
 ἐσθμῆν, ὡς αὖ τῆς τέχνης ἐκ πνοῆς ὑπὲρ τὴν φύσιν πε
 ταγμένης, ἐν ἡμῖν διωάμενος προαγομένης. ἐν οἷς, καὶ τέχ
 νῃ, ἀλλὰ φύσιν πνίφουσιν ὁράζεσθαι, τὴν μὲν χελιδόνα,
 τὴν νεοπίαν. τὸν δὲ ἀράχην, τὸ ἀράχιον. τί ὅτι λέ
 γειν τὰς ἐν τῇ πρὸς ψυχῆς ἀποδείξεως τοῦ χωριστοῦ εἶναι
 τὸν νοῦν τοῦ σώματος. οὐδὲν οὖν θαυμασὸν ταύτῃ διὰ
 τῇ φυσικῶν ἐσθμῶν διωάμενος χρῆσθαι μὲν καὶ τοῖς
 ἐκείνων ὀργάνοις φυσικοῖς ἀναγκάως οὖσι, καὶ ἄλλα δὲ τι
 να ποιεῖν ἑαυτῇ τεχνητὰ ὄργανα πρὸς τοῖς οἰκείας ἐσθ
 μίας. καθάπερ οὖν πρὸς τὸ σῶζεν τὸ σῶμα, καὶ οὖν πο
 λεμίως ἀμύνεσθαι· χρῆται μὲν τοῖς φυσικοῖς ὀργάνοις, καὶ
 κατὰ τόπον κλητικῆς διωάμενος φύσιν ἕως χερσὶ, καὶ
 ποσὶ· χρῆται δὲ καὶ τεχνητοῖς εἴφει, καὶ δόρατι, καὶ ὑπὲρ
 κωρύσσας, καὶ οἰκοδομίας, καὶ τῇ ἄλλων πρακτικῶν, καὶ
 ποιητικῶν ἐσθμῶν ὡσαύτως· τὴν αὐτὴν καὶ ὑπὲρ τοῦ σῶ
 μαιεν τρόπον, χρῆται μὲν ἡ ψυχὴ τοῖς φυσικοῖς ὀργάν
 οῖς τῆς φωνητικῆς, καὶ τῆς λεκτικῆς διωάμενος, πνύμονι,
 καὶ γλῶττι, καὶ ὑπερώα, καὶ δούσι, καὶ χήλεσι, χρῆται δὲ
 καὶ τῷ λόγῳ, καὶ τοῖς τούτου μέρεσι, καὶ τεχνικῶς μὲν αὐτοῖς,

ἀποπίλισμα, διὰ τῆς τοιῶσδε κινήσεως τῇ ὀργάνῳ τοῦ
των γινόμενης. διότι οὐδὲ ἀνάγκη αὐτὸν ἦναι φύσιν. καὶ
ὅτι ἀποπίλισμαται τῇ φυσικῇ δυνάμει, οὐδὲν καλὸν
εἶσθαι, καθάπερ ὑπὸ τῆς ὀρχήσεως ἔχει. φυσικῆς γὰρ
ἐν ἡμῖν δυνάμειος ἔστι τῆς κατὰ τὸν τόπον κινήσεως,
ἀποπίλισμα ταύτης, ἡ ὀρχησις οὖσα, εἶσθαι. καὶ γὰρ εἰς
ἐν τῷ ὀρχῆσθαι, τοιῶσδε, ἡ τοιῶσδε κινουμένη τὰς χεῖρας. ση-
μαίνει φερεῖ τὸν Ἀχιλλεῖα τῷ ἄλλῳ τε ἄλλον διὰ τῇ ὀρχημά-
των ὑποδεικνύει, καὶ παρὰ δυνάμει τῇ πρὸς αὐτῷ συμβεβη-
κότων. καθάπερ οὖν τὸ μὲν κατὰ τὸν τόπον κινῆσθαι, φύσιν
τὸ δὲ ὀρχῆσθαι, εἶσθαι, καὶ κατὰ σωθῆναι. καὶ τὸ μὲν εἶ-
λον, φύσιν, ἡ δὲ θύρα, εἶσθαι. ἔστω καὶ τὸ μὲν φωνῆν, φύσιν,
τὸ δὲ δῖονομάτων, ἡ ῥημάτων σημαίνει, εἶσθαι, ἡ τῇ ἐκ τοῦ
των συνημμένων λόγων, ὡς ἐξ ὕλης τῆς ἀρρυθμίσου φωνῆς
τὸ ἦναι ἔχοντων. ἐδοιοιτομένων δὲ ὑπὸ τῆς ἡμετέρας
διαφορίας, κατὰ σωθῆναι, καὶ οὐ φύσιν. καὶ εἰσὶ τὴν μὲν
φωνητικῇ δυνάμει, ὀργανον οὖσαν τῇ ψυχικῇ ἐν ἡμῖν
δυνάμει γινώσκων, ἡ ὀρεκτικῇ, κατὰ φύσιν ἔχειν ὅσον
θρόνος παρὰ πλησίον τοῖς ἀλόγοις ζώοις. τὸ δὲ ὄνομα-
σιν, ἡ ῥήμασιν, ἡ τοῖς ἐκ τούτων συνημμένοις λόγοις χρῆ-
σθαι πρὸς τιῶσδε σημασίαν, οὐκέτι φύσιν ἔστιν, ἀλλὰ εἶσθαι,
ἐξαίρετον ἔχειν πρὸς τὰ ἀλογαζῶν, διότι καὶ μόνος ἔστι
τῶν, αὐτοκινήτου μετέχει ψυχῆς. καὶ περὶ τῆς ἐν ὀργάνῳ
δυνάμειος, ἵνα καὶ ἐν αὐτῷ τὸ φωνῆν, ἡ περὶ αὐτῆς δια-
κρίνεται δυνάμειος. δηλοῦσι δὲ ταῦτα, οἱ ἑς ἀλλήλους σω-
τιβίμενοι λόγοι μετὰ μέτρων, ἡ ἀνὰ μέτρων. ὅτι μὴ
οὐ κατὰ σωθῆναι ὁ λόγος, καὶ τὰ τούτου μέτρον, τὸ πρὸς
μα, καὶ τὸ ῥήμα, διὰ πόσῳ ὑποδεικνύει. ἀλλ' ἐπεὶ
καὶ ὀργανον αὐτὸν ἦναι φερεῖ τῆς τῇ ὀνομαμάτων, ἡ τῇ
πραγμάτων σημασίᾳ, τί ποτε εἰς τὸ χάματιον αὐτῶν, ὡς

ἡρημένων, τῷ Α' ρισοτίλει συλλογίζεσθαι, ὅτι λόγον οὐ μόνον
ἀξιοῖ καλῆν τὸν αὐτοτιλῇ διαφόρῳ ἀπαρτίζοντα, καὶ τῇ
λειον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπιπῆ. πάντα γὰρ ἐφαρμόθη καὶ κείνου
τὰ ποῦ τοῦ λόγου ῥηθέντα.

- » Εἴ δὲ λόγος μὲν ἅπας σημαντικός, οὐχ ὡς ὄργανον
» δὲ, ἀλλ' ὡς πορ ἤρηται, καὶ τὰ σωθῆκιν.

Συλλογισμὸν εἰλέγχει πᾶσι διὰ τούτων ὁ Α' ρισοτίλης,
θεκνύου δ' οὐκ ὡς, ὡς ὁ λόγος οὐ θέσει εἶναι, ἀλλὰ φύσει.
τίς ἔν ὁ συλλογισμὸς; ὁ λόγος φησὶν, ὄργανόν ἐστι τῆς φωνῆς
νητικῆς ἐν ἡμῖν διωάμεως φύσει οὐσης. δι' αὐτοῦ γὰρ ὡς
μαῖο μὲν ἀλλήλοισι ὅσα βελομένηα, ὡς ὄντος ὄργανον. πᾶν
ὄργανον φυσικῆς διωάμεως, καὶ αὐτὸ φύσει. καὶ ἀπὸρ ὁφ
θαλμοί μὲν, τῆς ἐν ἡμῖν ὁπτικῆς διωάμεως ὄργανα ὄν
τες, φύσει ἔστι, καὶ ἐ τέχνης ὄργανον. ὅσα δὲ, τῆς ἀκουσ
τικῆς. καὶ ἄλλο π μόνον ἄλλης. ὁ λόγος ἄρα, φύσει εἶναι, ἔστι
ἐκ τῆς ἡμετέρας ἔχων ὑπονοίας. Δύο τοίνυν οὐσῶν τῶ
τῷ συλλογισμῷ παρεληφθῶν προτάσεων, ὁ Α' ρισοτί
λης τῇ μὲν μένῃ συγχωρεῖ, τῇ λεγούσῃ, πᾶν ὄργανον
πέσης φυσικῆς διωάμεως φύσει εἶναι. τῆς δὲ ἐλάττονος
ὑπὸ λαμβάνεται, τῆς λεγούσης ὄργανον εἶναι τὸν λόγον τῆς
φωνητικῆς ἐν ἡμῖν διωάμεως. τί αὖ ἔν ἦν τὸ ὄργανον τῆς
φωνητικῆς ἐν ἡμῖν διωάμεως, ῥητόν. ἐπεὶ δὲ φυσικὴ ἔσται
δι' ἡμῶν ὄργάνων, καὶ ἀπὸρ ἐκαστὴ τῇ ἄλλων φυσικῶν διωά
μεων. καὶ τί ἔν ὡν αὐτῆς ὁ λόγος, ἐπεὶ δὲ λέγεται μὴ εἶναι
ὄργανον, ἔκ ἐστι φύσει, ἀλλὰ θέσει. τὰ μὲν ἔν ὄργανα τῆς
φωνητικῆς ἡμῶν διωάμεως εἰσὶν, ὅ, τε πνύμων, καὶ ἡ τερχή
καλουμένη ἀρτηρία. ταῦτα μὲν, ὡς ἀπλῶς φωνῆς. ὡς
δὲ διαλέκτου, πῶς ὄργανα τῆς φυσικῆς διωάμεως εἰσὶν;
ἢ τε γλῶσσαι, καὶ ἡ ὑπερώα, καὶ τὰ ἄλλα οὕτως ἐλεόμενα
φωνητικά, ἢ διαλεκτικὰ ὄργανα. ὁ δὲ λόγος, ἦν αὖ αὐτῆς

σκευὴ ἀπὸ τοῦ μάλλον καὶ ταῦθα ποιοῦμενος. οὐδὲ γὰρ
 εἰ τῷ μῦς φησι, τὸ ὅς σημασιπικόν, ἀλλὰ φωνή ἐστι νῦν μό-
 νον. τοῦτο δ' ἐστὶν ὅτι τὸ ὅς, καθ' ἑαυτὸ μὲν λεγόμενον, ση-
 μαίνει τὸν χοῖρον. ὅταν δὲ ὡς μέρος αὐτὸ τοῦ μῦς ὀνόμα-
 τος λάβῃς, παντάπασιν ἐστὶν ἄσημον. καὶ νῦν ὅπερ ἐστὶν
 εἰ τῷ θεωρηθῇ ὡς μέρος, φωνή ἐστι μόνον, οὐδὲν διαφέρου-
 σα μιᾶς τῇ ἄσημῳ. ἀλλ' ὡς μὲν τῇ ἀπλῶν ὀνομάτων,
 ὡς πόρ ἤρηται καὶ πρότερον, οὐδαμῶς αὖ ἦν τὰ μόνη σημασι-
 πικά. ὅιον, ὡς τοῦ ἀνθρώπου, ἢ μῦς. καὶ γὰρ ὡς τοῦτου τὸ
 ὅς μέρος, ἔχῃ ὡς σωπιδόν ἐτέρω πινί, ἀπετίλισε τὸ μῦς ὀ-
 νομα. ἀλλὰ κατὰ τὴν χλω σωπιδίχην τῷ σημαίνοντι τὸν χοῖ-
 ρον ὀνόματι. διότι ὡς μέρος ἀπλῆς ὀνόματος τὸ μῦς λαμ-
 βαρόμενον, οὐδὲν, οὐδὲ κατὰ φαστασίαν σημαίνει. ἐδὲ ἵς
 γὰρ τὸ μῦς ἀκούσας ὄνομα, ἢς ἐννοίαν ἐρχεται τοῦ ὅς.
 καθάπερ ὁ τὸ κέλλιππος ἀκούσας, ἢ τὸ τεράκιλαφος, οὐκ
 ἀνενόητος μένει τοῦ ἵππου, ἢ τοῦ ἐλάφου. εἰ μὲν οὖν
 τοῖς ἀπλοῖς, οὕτως. εἰ δὲ τοῖς διπλοῖς, βούλεται μέν φη-
 σιν, ἀλλ' ἐδενὸς κεχωρισμένον, τουτίστι, δοκᾷ μὲν εἶναι
 τὰ μόνη σημασιπικά, διότι καὶ σωπιδίχης εἰς αὐτοῖς εἰσαρ-
 γῶς κατὰ τὴν λέξιν φαίνεται πληρόν ὀνομάτων, εἰ καὶ
 εἰς τὸ ἐξ αὐτῶν σημαυόμενον νόημα, καὶ πρᾶγμα. κα-
 τὰ ἀλήθειαν δὲ, ἐδενὸς ἐστὶν ἐδὲ ταῦτα σημασιπικά, καθ'
 ἑαυτὰ λεγόμενα. ὡς οὖν συνελόντι φαίαι, τὸ ὡς χερημα,
 τοῖς πεν αὖ ἦν. εἰ αὖ καθ' ἑαυτὰς σημασιπικά εἴσιν φωναί,
 καθάπερ τὸ ὅς, ὅταν ὀνομάτων πινάν γίνωνται μέρος, πανί-
 πλως εἰσιν ἄσημοι τ' οἰκίων ὀλοπήτων ἀφαιρεσμεναι, τί-
 χην διανοεῖσθαι πόδι τῆς μιᾶς τοῦ ἀνθρώπου συλλαβῆς, ἢ
 τῇ ἄλλῳ μέρει τῇ ὀνομάτων, ὅσα καὶ δίχα τῆς εἰς τοῖς
 ὀνόμασι παραλήψαι, οὐδενὸς φαίνεται σημασιπικὰ ὄν-
 τα. ταῦτα μὲν οὖν, δὴλα. Δὲ δὲ ἀπὸ τῇ εἰς τοῖς

αλλου γρ λόγου του ἀποφαντικοῦ τὸ, ἅπαρ σύμμι ἐσὶ πα
 τὴρ, καὶ τῷ Μέντωρ. τὸ γρ ἁμυων ἀρὰ ὡς, προσάξειθες
 λοιπόν, ἀλλ' οὐ κλήσεως. λύσωμεν τὴν ἀπόριαν, κλήσιν
 μὲν, ἢ ἀν' ἀκλήσιν, καὶ δι' ὧς ὀνόματος κατὰ ταύτην τ'
 πῶσιν προφασισμένου, γινεσθαι λέγοντες. λόγον δὲ μὴ ἴ
 ναι κλητικόν. ἢ μὴ τὸν ἐκ πληθόνων οὕτω λεγόμενον ὀνομά
 των, ἢ πῶσιν συμπεφορημένον. ὅσον, ὡς μάκαρ ἀτρεί
 δη· καὶ ἂν ἱέσθωρ νηλεϊάδῃ, καὶ τὰ παρὰ πλῆσια τοῦτοις.
 ἢ πορ μὴ ταυτὸ ὄνομα, καὶ λόγος. ἢ πῶν δὲ τὸ μῦθος τ'
 λόγου σημαυτικὸν ἵνα ὡς φάσιν, ἀλλ' ἔχ' ὡς κατὰ φασιν,
 οὐκ ἐπὶ γὰρ ὅτι οὐδὲ ἀπόφασιν, ὡς δὲ προφασίς. ὅτι μὴ
 ἀξιῶν τὰ μῦθον τοῦ λόγου θεωρεῖν ὡς καταφάσεως, ἀλλ' ὡς
 ἀπλῶς φωνῆς, πολλῶ δὲ ἵππου μάλλον, ὡς ἀποφάσεως αὐτὰ
 παραλαβεῖν οὐκ ἀποτε ἀξιόσθησιν· ἐπεὶ καὶ ἀνάγκη
 εἶναι τῇ ἀποφάσει, πρὸς ἑκάστῳ καὶ τὴν κατὰ φασιν. ταῦτα
 δὲ καὶ αὐτὸς ἐξηγουμένου παρὰ δειγμά λαμβανέτης φά
 σεως τὸν ἀνθρώπον, δι' ὅτι σημαίνει τί φησιν, ἀλλ' οὐχ ὅτι
 ἔστιν, ἢ οὐκ ἔστι. τουτίσιν ἀλλ' οὐ κατὰ φασιν, ἢ ἀπόφασιν.
 ὅπορ σαφές ἐστιν ποιεῖν, ἐπὶ γὰρ, ἀλλ' ἔστι κατὰ φασιν, ἢ
 ἀπόφασιν, ἢ ἀπὸ τι προσέδῃ, ἢ ἡμᾶς δηλονότι ἢ καταφασκό
 μενον, ἢ ἀποφασκόμενον. ὥς τε καὶ τούτων δὴλον, ὡς τὸ
 μῦθος τ' ἀποφάσεως σημαυτικὸν ὄν, δι' αὐτὸ σημαίνειν,
 καλῶν διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης φάσιν. ὅτι δὲ κατὰ τὸ
 σημαυτικῶς ἔχεν μῦθον διαφύουσιν οἱ λόγοι τῶν ἀπλῶν
 φωνῶν, ὑπομιμνήσκων φησιν, ἀλλ' ἔχ' τοῦ ἀνθρώπου συλ
 λαβὴν μίαν, κοινῶς προσυπακουομένου τοῦ, σημαίνει τί· εἴρη
 παί γάρ. λέγω δὲ, δίδον, ἀνθρώπος, σημαίνει τί. πρὸς τοῦτο
 οὗ σωτικόν τὸ, ἀλλ' ἔχ' τὸ ἀνθρώπου συλλαβὴν μίαν.
 τοῦτο δὲ πάλιν κατασκευάζειν, τὸ τῶν ἀπλῶν φωνῶν τὰ
 μῦθον μὴ δινὸς ἵνα καὶ ταῦτα σημαυτικὰ, καὶ τὴν κατὰ /

τοῦ τι ἄξιότιμος, καὶ τοῦ Πλάτωνος πρὸς τὴν τοῦ λόγου
 μορῶν, ὡς εἰς ὀνόματα, καὶ ῥήματα μόνον διακρινόμενων. οὐ
 γὰρ δὲ θαυμάζειν ἢ τὰ μόρῃ τῇν ὀνομάτων, καὶ τῇν ῥημάσ
 των, μὴ ἀξιοῦμεν τοῦ συγκαμίνεσθαι ἐξ αὐτῶν λόγου, μόρῃ κυ
 ρίως ὀνομάζειν. ὡς πάντων γὰρ τῇν διηκρυσμένων, καὶ τι
 λήων, ἕκαστον τῇν μορῶν ἐκ τῆς προσεχούσας ὁλόκλητης εἰδῆς
 θαμνὸν σημαίνειν, ὡς πρὸς τὸ βραχὺ ἐνύλον τὸ ἐκ τοῦ πηδα
 λίου τῆς νεῶς, ἢ τῆς τροπιδος ἀφαιρεθῆναι, αὐτῶν μὲν τού
 των μόρῃ προσεχρυσόμεναι, οὐ μὴν ὡς τὴν νῆα ἀναφύοντες
 τις λέγομεν καὶ ὡς τῇν ἄλλων τῶν τι κατὰ τὴν κλίω, καὶ τῇν
 κατὰ φύσιν ὡς αὐτῶν. ἀμέλει συλλαβὰς μὲν ὀνομάζοι
 μεν, τὰς πρώτας μέναισι τῶν συνηκῶν συμπληκτικῶν. τὸ δὲ
 ὄνομα, τρισύλλαβον, ἢ τετρασύλλαβον λέγομεν, ὡς ἕκα
 στον τῇν ἀπλῶν ὡς τὸ προσεχῶς ἐξ αὐτοῦ συγκαμίνον ἀ
 ναφύοντες. ἄλλως τι τὰ μόρῃ τῇν ὀνομάτων, καὶ ῥημάσ
 των, κατὰ μόνον τὴν ἐκφώνησιν, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν σημα
 στικὴν δυνάμιν, λέγοιτο ἀλλ' εἶναι αὐτῶν μόρῃ. διὸ καὶ πρὸς
 τὸν ἐλέγετο, μὴδὲν μόρος αὐτῶν εἶναι σημαστικὸν κειχῶρι
 σμένον. ὡς τι καὶ τῇν λόγων κατὰ τὰ αὐτὰ λέγοιτο ἀλλ' εἶ
 ναι, καὶ μὴ εἶναι μόρῃ. αὐτὰς μέντοι τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήμα
 τα, διὰ τῆς οἰκίας συνθεσίως, ἔμνον τὴν ἐκφώνησιν, ἀλ
 λά καὶ τὴν σημασίαν ἀποτελοῦντα τῇν λόγων, καὶ πρῶ
 τα τὴν σημαστικὴν ἔχοντα δυνάμιν, ἡκότως καὶ μόρῃ
 τοῦ λόγου πρῶτα εἶναι φασί. διὸ καὶ ὁ πρὸς Κρατύλῳ
 Σωκράτης σμικρότατον τοῦ λόγου μόριον εἶναι τὸ ὄνο
 μα φησί, τὸ κοινῶς δηλαδὴ τοῦ τι εἰδῆς καλουμένου ὀνό
 ματος, καὶ τοῦ ῥήματος κατηγορούμενον. ἢ δὲ τις ἀ
 ποροίη πῶς ἀξιοῦμεν πάντες λόγον ἔχειν σημαστικὸν μό
 ριον, καὶ τοῖς πρὸς τὸν κλητικὸν καλούμενον, καὶ μάλιστα πῶς
 σιν οὗτος ὀνόματος ἀρκούντων ὀρώντες, ὡς οὐ πρὸς ἕκτωρ.

λέγων, τὸ μὲν οὖν ὄνομα, ἢ τὸ ῥῆμα, φάσις ἐστὶ μόνον,
ἐπεὶ δὴ καὶ ἐστὶν ἡπεῖν ἔτι δηλωαῖν τὴν τῇ φωνῇ, ὥς τε ἀ-
ποφαίνεσθαι. διότι οὖν πάς μὲν λόγος ἔχει σημασιτικὰ π-
να μέρη, ταῦτα δὲ, ὑπὸ μὲν πνῶν λόγων, ἀπλᾶ τυγχά-
νουσιν ὄντες φωναί, ὥς ἐλέγομεν, ὥς ἐν προτάσει καλῶ-
σαι φάσεις. ὑπὸ δὲ πνῶν, καταφάσεις ὅλαι, ἢ καὶ ἀποφά-
σεις. οἷον ἐν τῷ λέγοντι λόγῳ, Σωκράτης κάθηται, καὶ Πλά-
των οὐ κάθηται, τὸ, Σωκράτης κάθηται, καὶ Πλάτων οὐ κά-
θηται. ἀλλ' οἱ μὲν καταφάσεις, ἢ ἀποφάσεις ἔχοντες τὰ
μέρη λόγοι, καὶ φάσεις ἔχουσιν, ἐξ ὧν ἐκῆναι τίς γένεσιν
ἔχον. οἱ δὲ φάσεις ἔχοντες, οὐ πάντως ἔχουσι καταφά-
σεις, ἢ ἀποφάσεις. διὰ τοῦτο βελάμοις ὁ φιλόσοφος πα-
ραῖπαι τὸ ἀεὶ ὅν ἐν τοῖς λόγοις σημασιτικὸν μέρος, ταῦ-
τα προσέθηκεν, ἵνα μὴ βιασάμενος αὐτὸς πνᾶς λόγους ἔ-
χοντας μέρη, καταφάσεις, ἢ ἀποφάσεις ὑπολάβῃς. ἔτι
δεῖν τὰ μέρη τοῦ λόγου σημασιτικὰ εἶναι, ὥς σημαίνοντά τι
κατὰ πινος ὑπάρχον, ἢ μὴ ὑπάρχον. ἀλλ' ἡδέης ὅτι ὡς
φασιτικὸν μόνον, καὶ δηλωτικὸν φύσει αὖ πνός, ἢ ἐξ ὁρμῆς,
δεῖ τὸ μέρος τοῦ λόγου θεωρεῖν, καὶ μὴ ποτε τὸ πνὰ τῇ με-
ρῶν τοῦ λόγου σημασιτικὰ εἶναι, ὥς σημαίνοντά τι κατὰ π-
νος ὑπάρχον, οὐ καθ' ἑαυτὸ νοητὸν κατὰ τίς πρὸς τὰ ἀρ-
θρα, καὶ ὅτι σωδίσμους, καὶ τὰ παρὰ πλησίον τούτοις ἀρ-
τιδιασολῶν, ἀλλὰ τὸ ὅλον ἐφ' ἑξῆς ἀναγνωσκέον. ὅτι τῇ με-
ρῶν π σημασιτικὸν ἐστὶν ὡς φάσεις πρὸς διάκρισιν τῶν σω-
πιθέντων μερῶν, καὶ κατὰ ἀπόφασιν ἡδη λεγομένων, ὥς
αὐτὸ πάντων μὴ τῷ τοῦ λόγου μερῶν σημασιτικῶν ὄντων, ἀλ-
λὰ τῷ μὲν, κατὰ τὸν τρόπον τῇ φάσει, καὶ ἐν παντὶ λό-
γῳ ἐξ ἀνάγκης θεωρεμένων. τῇ δὲ, κατὰ τὸν τρόπον τῇ
ἀποφάσεως, καὶ ἐν τοῖς ἀπλοῖς λόγοις θεωρεῖσθαι μὴ δι-
ναμένων, ἵνα καὶ ταῦτα σωκῶς τῇ ἄλλῃ παρὰ π παρεδῶκε

παρεῖμεν, ὥς προφανὴ λίαν καὶ τοῖς ὀρισμοῖς τῇ τοῦ
 λόγου μὲν ἡδὴ παρελημμένα· τὸ δὲ κατὰ σωθῆκιν
 νυνὶ παραλειφθαι φασιν, ὥς γνώριμόν τι ἐν ἐκ τῆ ποδὶ
 τοῦ ὀνόματος, ὥς κατὰ σωθῆκιν ὄντος ἡρημένων· ὡς δὲ
 τοῦ ῥήματος, ὥς ὁμοίως ἔχοντος παραλειμμένου, καὶ
 ὥς ὀλίγον ὑστέρῳ δυκαίρως προσεθροσμένου, μετὰ τὸ αὐτὸ
 ριθῆναι τὴν δοκοῦντα τὴν ἀπὸ κήμενον κατασκυδάζειν λό
 γου, ὅτι οὐ θέσιν εἶπεν, ἀλλὰ φύσιν, ταῖχα δὲ καὶ ὡς ὑπὸ τῆς
 ἐξῆς διαφορᾶς ποδὶ ἐχόμενον· τὸ δὲ, ἥς τῇ μὲν τί, ση
 μασιπκὸν ἐπὶ κεχωρισμένον· μόνῃ πρόσσει τῇ εὐαρθέρῳ
 φωνῇ κατὰ τὴν ἡμετέραν σωθῆκιν ὑφισταμένη· αὐτὸ
 δὲ τὸ ἔχεν τί σημασιπκὸν μέρος, διακρίνει τὴν λόγον τῇ
 αὐτοτίλῳ αὐτοῦ μὲν, ὀνόματις τε, καὶ ῥήματος, διότι
 ἐκείνων οὐδετέρου ἢ τι μέρος σημασιπκόν· τοῦ δὲ λόγου
 μὲν πινὰ, τὰ ὀνόματα φημί, καὶ τὰ ῥήματα, σημασιπκὰ
 εἶναι· οὐχ ἀπλῶς δὲ εἴρηται τὰ μὲν τοῦ λόγου σημασιπκὰ
 καὶ εἶναι, καθ' ἑαυτὰ λαμβανόμενα, ἀλλὰ τῇ μὲν τί,
 διὰ τὰς εὐαρθέρῳ ἀποφάσεις ἀρνητικὰ μόρια, καὶ τὰς ἀρθρα,
 καὶ τὸν σωδίσμους· οἷον, ὅταν εἴπω, ὁ ἀνθρώπος, ζῶν ἐστιν.
 ἢ Σώκράτης μὲν· κἀκεῖται, Πλάτων δὲ ποδὶ πατεῖ· ταῦτα
 ὅρ μὲν μὲν κινώτερον λέγειται τοῦ λόγου, ἐπὶ δὲ ἄσημα
 καθ' ἑαυτὰ θεωρούμενα· καὶ οὐ ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ
 μὲν τῇ ὀνοματίων, καὶ τῇ ῥηματίων, οὐδὲν ἢ τὸν δοκοῦν
 τα εἶναι μὲν, καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν συγχεμένου λόγου, παεντι
 λῶς εἶσιν ἄσημα, καθ' ἑπορ εἴρηται πολλάνκις· διὰ ταῦτα
 μὲν οὐκ ἀποφάνεται τῇ μὲν τί τοῦ λόγου σημασιπκόν
 εἶναι· σημασιπκόν δὲ φησιν εἶναι, ὥς φάσις, ἀλλ' ἔχῳ
 κατὰ φάσις· ὅτι δὲ ἐπὶ φάσις, ὥς καὶ πρότερον εἰλέγομεν
 ἢ ἀπλῆ φωνή, ὅταν ὡς μέρος ἀποφαστικὸν λόγου λαμβά
 νηται, δηλοῖ δὲ τοῦτο σαφῶς ἐν τοῖς ἐξῆς ὁ Ἀριστοτέλης,

διώκμιν ἔχῃ, προηγουμένως μὴ σημασιπικίῳ τῆς τοῦ ὄν-
τος μετέξσεως, ἢ ἐξορσίσεως, κατὰ δὲ πρὸν δὲ λόγον, καὶ κα-
τηγορημένου πινός πρὸς ὑποκείμενον συμπλοκῆς. οἷς προ-
εβέβηον, τίληόν τε ποιεῖ τὸν λόγον, καὶ σημασιπικόν ἢ ἄ-
ληθέας, ἢ ψεύδους. καὶ ὅτ' αὖ ἀμείσως κατηγορηται τοῦ
ὑποκειμένου, καὶ τότε διωκμή, τὸ μὲν ἐπὶ, συμπλοκίῳ
αὐτοῦ πρὸς τὸ ὄν σημαίνει. ὅιον, Σωκράτης ὄν ἐστι, τὸ δὲ
οὐκ ἐστίν, διαίρεσιν. ἢ καὶ ἀμφότερα, σωθῆσιν, ὅπου ὅτ' ἡ
ρηται ἐν τοῖς ποδὶ τυχεῖς. καὶ ὁ μὴ ἔναί τι λυκὸν φάσκων,
τὸ μὴ ἔναί λυκὸν σωθήκε τῷ ὑποκειμένῳ. παραδούς
δὲ ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν θεωρίαν τῇ τοῦ λόγου μορῶν,
ὀνόματος τε, καὶ ῥήματος, ἐξῆς καὶ ὑπὸ τὸν ἐξ αὐτῶν συγ-
κείμενον λόγον μεταβαίνει, καὶ φησί.

- » Λόγος δὲ ἐστὶ φωνὴ σημασιπικὴ, ἢς τῇ μορῶν π, σημασι-
» πικόν ἐστὶ κεχωρισμένον, ὡς φάσις, ἀλλ' οὐχ ὡς κατὰ φά-
» σις ἢ ἀποφασίς. ὅιον, ἀνθρώπος, σημαίνει μέν τι, ἀλλ' ἔχ-
» ὅτι ἐστίν, ἢ οὐκ ἐστίν. ἀλλ' ἐστὶ κατὰ φασίς ἢ ἀποφασίς, ἐὰν
» προσέθῃ τι, ἀλλ' οὐχ ἢ τοῦ ἀνθρώπου συλλαβὴ μία. ἔδε ὅτ'
» ἐν τῷ μῦς. τὸ ὕς, σημασιπικόν; ἀλλὰ φωνὴ ἐστὶ νῦν μόνον.
» ἐν δὲ τοῖς διπλοῖς σημαίνει μὲν; ἀλλ' οὐ κατ' αὐτὸ, ὡς πορ
» ἔρηται ἐν τοῖς ἀνῶ.

Διὺ μὲν οὖν αὐτίαν ἔκατὰ τὰς ἐξ ἀρχῆς ὑποσχέσεις,
μετὰ τὸν ποδὶ ὀνόματος, καὶ ῥήματος λόγον, ποδὶ ἀποφά-
σιως διαλέγεται, καὶ κατὰ φάσιως, ἔπειτα ποδὶ ἀποφά-
σιως, καὶ τι λυκῶν, ποδὶ λόγου. ἀλλ' ἀπέρειφεν κατὰ
τὴν ποδὶ αὐτῶν διδασκαλίαν τὴν τάξιν, καθ' ἣν πεποίη-
αὐτῶν ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦδε τοῦ βιβλίου τὴν ἀπαρίθμη-
σιν, ὡς παραδεδόχθαι ὀφειλόντων, ἔρηται πρότερον. τῇ δὲ
παραλήφθόντων ἢς παρέχουσιν τῆς ἐιδότης τοῦ λόγου;
τὴν ἐξήγησιν ποιοῦμενος. τὸ μὲν, ὅτι καὶ φωνὴ σημασιπικὴ,
παρίεμω,

ποῦ πάντες ἔρχονται ῥήματος. τὸ δὲ καὶ οὐδ' αὖ τὸ ὄν εἴπῃς
 αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ φίλον, ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐξηγητικὴν ταύτην
 τὴν κατασκευαστικὴν ἀπὸ τῶ μᾶλλον, τοῦ μηδὲν τῇ ῥημά-
 των ἀληθείας εἶναι, ἢ ψεύδους δεκτικόν. πῶς δ' αὖ γένοιτο
 τὸ τοῦτο ἐκείνου κατασκευαστικόν, εἰ μὴ διὰ μέσου πάλιν
 τοῦ εἶναι, ὃ παρημένον ἀπὸ τοῦ ὄντος, πάντων ἐπὶ κοινόν
 τῇ ῥημάτων. ἐξῆς δὲ ἐπάγει τὸ. αὐτὸ μὲν ὅτι, οὐδὲν
 εἶσι. λέγει δὲ ὅτι εἶναι τὸ ὄν, οὐδ' ὡς ἀσημον, ὅτι ὡς ὁμοῦ
 νύμους καταγορεύμενον κατὰ τῇ περὶ ῥημάτων. ἀλλ' ὅτι
 εἰς φησὶν ὅτι ἀληθὲς οὐτε ψεύδους. προσημαίνει δὲ σώ-
 θησιν πῶς, καὶ αὖ τῇ συνημμένον, ὅτι ἐπὶ νοῆσαι. τοῦτο
 δὲ ἐπὶ μόρις δὲ γίνεται σωθείσας, ὅσον πῶς λεγούσης τὸ ὄν
 εἶσι. ποῦ καὶ σώθουσιν, τὸ ἀληθὲς θεωρεῖται, καὶ τὸ ψεύδους.
 ἡντινα σώθουσιν αὖ τῇ συνημμένον, τουτίστι τὸ ἀπλὸν
 οὐκ ἐπὶ θεωρεῖται. τὸ μὲν οὖν λεγόμενον, δῆλον. τὸ δὲ
 προσημαίνειν τὸ ὄν τὴν σώθουσιν, καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ
 καὶ τῇ ἀπλῶν ἐκείνη ὡς αὐτῶς φωνῶν, ὅτι οἰκοῦν ἑρῶνται
 κατὰ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐλέγεται τὸ ῥημᾶ προσημαίνειν
 κρίνον, ἀλλ' αὖ τὸ τοῦ πρὸς ἐτέρῳ πνὶ σημαίνειν, τὴν ἐπὶ συμ-
 πλεκόμενον ἐτέρῳ πνὶ σημαίνειν σώθουσιν, δεκτικῶν ἢ δὲ
 ψεύδους, καὶ ἀληθείας. ἢ σωθείσας δὲ τὰς ἀπλὰς προση-
 νοῦνται. εἰ δὲ τις μὴ προσίοιτο ταύτην τὴν προσημα-
 νὴν τὴν ἐξηγητικὴν, πῶς αὖ λέγειν ὅτι λέγοντι, διὰ τοῦ-
 αὐτὸ μὲν ὅτι ὅτι εἶσι. καὶ τὸ ἐφ' ἑξῆς ποῦ τὸ ἐπὶ διαλέγε-
 σθαι πάλιν τὸ ἀριστοτέλῳ μετὰ τὸ εἰπεῖν διὰ μέσου ποῦ
 τοῦ ὄντος, ὡς οὐδὲν τοῦτου ὅταν καθ' ἑαυτὸ λέγεται, διω-
 μένου σημαίνειν τὴν ἀληθείας, ἢ ψεύδους, καὶ λέγειν ὅτι τὸ εἶναι,
 ἢ καὶ τὸ οὐκ εἶναι, ὃ αὐτὸς ὅτι ποῦ ἐκαστέρου λόγος, αὐτὸ
 καθ' ἑαυτὸ λεγόμενον, ἀληθὲς μέντοι, ἢ ψεύδους σημαίνειν
 ἐν πεφυκέν. ὄνομα δὲ τὸ ὄν, ὡς πῶς καὶ τὰ ἄλλα ῥήματα,

μεν γάρ π καὶ τὸ ἐστὶ καθ'ἑαυτὸ ῥηθῆναι, καὶ τὸ ὁμοίως.
 ἀλλ' οὐδέ τιρον τούτων τίησιν ἑαυτῷ, καὶ ὑπέρχεν λέγει,
 καὶ μυριάκις ῥηθῆναι, ὅτι σημῖναι π ἀληθείας ἢ ψεύδους. μόνοι
 γὰρ ὡς ἔρηται, πολλὰκις οἱ ἐξ ὀνομάτων, καὶ ῥημάτων συγ-
 κήματα λόγοι, διέχεται θέτιρον τούτων πεφύκασιν. τού-
 των δὲ ἐκέτιρον τό, τε ὄν λέγει, καὶ τὸ ἐστίν, ἀπλοῦν, καὶ
 πόρρω πάσης τοιαύτης σωθέσεως. ἡ μὲν οὖν οὕτως ἐσ-
 χαι τὸ ῥητὸν ὡς παρεθέμεθα, οὐδὲ γὰρ τὸ ἵνα σημῖναι ἐστὶ
 τοῦ πράγματος, ἢ μὴ ἵνα, τὴν εἰρημένω ἐξηγήσιν μόνον
 αὐτὸ καθιστῶσαν δύρησις. εἰδ' ὡς πορ ὁ φιλόσοφος γρά-
 φει Πορφύριος, οὐ γὰρ τὸ ἵνα σημῖναι ἐστὶ τοῦ πράγματος,
 ἢ μὴ ἵνα, ἢ καὶ προῖων ὑπὲρ τὴν προτίραν γραφίῃ, καὶ
 ἐξηγήσιν φέρεται, λέγοι ἂν πορὶ πάντων κοινῶς τῇ ῥημά-
 των, ὅτι σημασιτικὰ μὲν ἐστὶν ὡς πορ ἔρηται πινῶν, ἀλλ' οὐκ
 ἀληθείας ἢ ψεύδους, ὡς πορ ἐδήλωσε διὰ τοῦ. ἀλλ' ἢ ἐ-
 στί, ἢ μὴ, οὐ πῶς σημαίνει. τούτου δὲ τὴν αἰτίαν ἦν ἂν ἂν
 πορὶ διότι, διὰ τοῦ. οὐδὲ γὰρ τὸ ἵνα, ἢ μὴ, ἵνα σημῖναι ἐστὶ
 τοῦ πράγματος. τοῦτο δὲ ἐστίν. οὐ γὰρ ἐστὶ σημασιτικὸν
 τὸ ῥῆμα καθ'ἑαυτὸ λεγόμενον τοῦ ὑπέρχεν, ἢ μὴ ὑπέρ-
 χεν τὸ ὑπ' αὐτοῦ δηλούμενον πᾶν. ὅπορ ἢ ἐποίησεν, τό-
 τε μόνως ἢ ἂν δεκτικὸν ψεύδους καὶ ἀληθείας. ὁ γὰρ εἰ-
 πὼν, πορὶ πατρί. ἐσόμεναι μὲν πῶς ἐδήλωσαν, οὐτε δὲ ἂν
 ἀληθείας π πορὶ αὐτῆς εἶπεν, ὅτι ψεύδους, ἢ μὴ π προσπῆ-
 ὑποθέμενον, ὡ ὑπέρχον, ἢ μὴ ὑπέρχον τὸ πορὶ πατρίν,
 ποιήσῃ λόγον ἀληθείας, ἢ ψεύδους. τὸ οὖν. οὐδὲ γὰρ τὸ ἵνα,
 ἢ μὴ ἵνα σημῖναι ἐστὶ τοῦ πράγματος. ἴσον ἐστὶ τῷ ὅτι τὸ
 ῥῆμα καθ'ἑαυτὸ λεγόμενον, οὐκ ἐστὶ σημασιτικόν, οὐτε τοῦ
 εἶναι τὸ πᾶν, τῆς τε τοῦ ὑπ' αὐτῇ σηματομένου, ὅπορ
 ἢ κατέφασκε εἶπε σημαίνει, οὐτε τοῦ μὴ ἵνα, ὅπορ δη-
 λῶται διὰ τῆς ἀποφάσεως. Ταῦτα μὲν οὖν κοινῶς

οὐδὲ πῶ σημαίνει. καὶ τοῦτο συλλογιζόμενος, ἐπάγει.
 » Οὐδὲ γὰρ τὸ εἶναι, ἢ μὴ εἶναι, σημαῖν ἐστὶ τοῦ πράγματος.
 εἰ δὲ τοῦτο κατασκευῇ ἀπὸ τοῦ μάλλον, ποῦ τοῦ μὴ δέχ-
 εσθαι τὰ ῥήματα τὰ ἀληθῆς ἢ τὸ ψεῦδος. ἢ γὰρ τὰ ἀρχοῦσι
 δέσσειν, καὶ κοινότερα τῇν ῥημάτων, καὶ ἕς ἅπαντα τὰ
 ἄλλα ἀναλύεται, αὐτὸ προσεχῶς τὸ ὑπάρχειν, ἢ μὴ ὑπάρ-
 χειν σημαίνοντα, καθ' ἑαυτοὺς λέγομεθα, μὴ ἀληθῆς, ἢ ψε-
 δεσται, πολλῷ δὴ πον μάλλον τὰ ἄλλα ῥήματα οὐκ ἀπὸ
 δέχονται τούτων. ἀλλὰ μᾶλλον τὸ πρῶτον, καὶ τὸ δευτέ-
 ρον ἄρα. πάντων δὲ λαμβάνει τῇν ῥημάτων ἀρχοῦσι δέ-
 σεσθαι, καὶ κοινότερα, καὶ ἕς ἅπαντα τὰ ἄλλα ἀναλύεται, τὸ
 εἶναι, καὶ τὸ οὐκ εἶναι, ἅπασιν εἶναι καλῆ, καὶ μὴ εἶναι, ὥς ἀν' ἐκά-
 στου τῇν ῥημάτων ἕς ταῦτα μετὰ μετοχῶν ἀναλυομένων,
 καὶ βατίρου τούτων, τῇν μὲν ἀρισμένων, ἕς τὸ εἶναι, τῇν
 δ' ἀορίστων, ἕς τὸ οὐκ εἶναι. οἶον, τρέχει, τρέχων εἶναι. ὑγιαί-
 νει, ὑγιαίνων εἶναι. οὐ τρέχει, τρέχων οὐκ εἶναι. οὐχ ὑγιαί-
 νει, ὑγιαίνων οὐκ εἶναι. ἢ τοίνυν ταῦτα οὐτως ἔχοντα, μηδὲν
 καθ' ἑαυτοὺς σημαίνει ἀληθῆς ἢ ψεῦδος, πῶς ἀν' ἑχὴ λόγον
 τὰ ὑστέρᾳ τούτων, καὶ τὸ ὑπάρχειν ὅλως, ἢ μὴ ὑπάρχειν, κα-
 τὰ τὴν τούτων μετουσίαν σημαίνοντα, δηλοῦν τί ἀληθῆς
 ἢ ψεῦδος. ὅτι δὲ τὸ εἶναι, ἢ τὸ οὐκ εἶναι, οὐδὲν καθ' ἑαυτὸ ἀ-
 ληθῆς ἢ ψεῦδος σημαίνει, τυχὸν μὲν καὶ αὐτόθεν δῆλον.
 ὅ γὰρ μυριάκις ἐπὶ ὧν, εἶναι, εἶναι. ἢ οὐκ εἶναι, οὐκ εἶναι, οὐδὲ πε-
 ρον τούτων ἐσήμαρε. κατασκευάζει δὲ καὶ τοῦτο τὸν
 ὁμοίον τρόπον, ἀπὸ τοῦ μάλλον λαβάν τί τοῦ εἶναι ἀρχοῦσι
 δέσσειν τὸ ὄν, ἀφ' οὗ παρήχθη τὸ εἶναι, ἀφ' οὗ τὸ οὐκ εἶναι. φη-
 σὶ γὰρ ὡς οὐδὲ τὸ ὄν αὐτὸ, ὄνομα ὄν, καθάπερ ἔδει τὸ ἀπ' αὐ-
 τοῦ παρηγμένον ῥήμα, τὸ εἶναι, σημαῖν ἐστὶ τῶ πράγματος.
 τουτέστι, δηλωτικόν ἐστὶ τοῦ εἶναι ἀληθῶς τὸ πρᾶγμα, ῥη-
 νῶν αὐτὸ ψιλόν, ὅπερ ἐστὶ καθ' ἑαυτὸ λέγομενον. σημαίνει

- θῆαις ἢ ψεύδους, ἐὰν μὴ τὸ αὐτῷ συμπληκτικὸν ὄνομα, φησὶν .
- » Αὐτὰ μὲν οὕτως καθ' ἑαυτὰ λεγόμενα τὰ ῥήματα, ὀνόματα
- » ἐστὶ, καὶ σημαίνει τί . ὀνόματα λέγων, αὐτὸ τοῦ σημαντικῶς .
 διὸ καὶ ἐπὶ τὰς σαφείς φωνὰς τοῦτο ποιεῖν, καὶ σημαίνει τί .
 ἐπὶ τὰ τοῦτο κατασκευάζων, ὅτι ἐπὶ σημαντικῶς πινῶν τὰ ῥήματα, ἐξῆς ἐπάγει τό . ἔφησι γὰρ ὁ λέγων τὴ διαφασιν,
 καὶ ὁ ἀκούσας ἠρέμισε . ἢ τοῦτο λέγων, ὅτι φέρεται εἰπεῖν
 τοῦ ὑγιαίνειν ῥήματος τὴν ὁνομασίαν συμπληκτικῶς ἐν τῷ
 τῷ μήκει τῆς προφορᾶς ἀποπορευομένου, καὶ ὡς ποῦ ἐν μή-
 κει φερόμενός μετὰ τὴ κατὰ τὴν λέξιν παραστάσιως ἴστα-
 μεν, ὅλον τὸ ῥήμα ἢ ὀνόματι, ἢ ἀκούσας τις, ἢ ὅτι τοῦ ὁρώ-
 τήσαντος, τί ποιῇ τυχὸν Σωκράτης, ἀμφιβάλουσας,
 καὶ ὡς ποῦ πλεονάζοντες τὴν διαφασιν, διὰ τὸ
 πλείονα μὲν ὁνομαίνειν, ὡν ἕκαστον αὐτῷ δίδωται ὑπάρχον,
 ποῦ μὴ δὲν δὲ αὐτῶν ἀναρότως ἡδέναι ὅτι τοιοῦτόν ἐστι τὸ
 ὑπάρχον : ὁ ἀποκρινόμενος, καὶ εἰπὼν, ποῦ πατὴρ, ἢ δια-
 λέγεταί, τὴν διαφασιν ἔφησι, τοῦ ἀμφιβάλειν ἀπαλλά-
 ξας . καὶ ὁ ἠρώτηκώς ὡς ποῦ πλεονάζοντες πρότερον καὶ
 ἀόριστον τὴν διαφασιν ἔχων, ἀκούσας τῆς διὰ τοῦ ῥήματος
 τοῦ ἀποκρίσεως, ἠρέμισε . ὡς πεφασμένως ἐσημνέει τὸ
 ῥήμα ῥηθέν, ἢ ποῦ ταῦτα, ῥηθέντος αὐτοῦ, γέγονε . καὶ ὁ
 μὲν, ἐποίησέν τι, τὸ ῥήμα ἠπὼν . ἔφησι γὰρ τὴν διαφασιν
 τοῦ ὁρώτῃσαντος . ὁ δὲ πέπονθεν ἀκούσας . ἠρέμισε γάρ .
 ὅτι μὲν οὕτως σημαίνει τὰ ῥήματα, διὰ τούτων δὴ ἡλον .
- » Ἀλλ' εἴ ἐστι φησὶν, ἢ μὴ, ὅπως δὴ ἡλον . σημαίνει δὲ αὐτὸ μόνον
 τῷ μὲν ἐστὶ, τὴν κατὰ φασιν, τῷ δὲ, ἢ μὴ, τὴν ἀπόφασιν . ἢ
 μάλλον, τὸ εἰ μὴ ἐστὶ, τὸ ἀληθές . τὸ δὲ ἢ μὴ, τὸ ψεύδος . ὁ
 μὲν γὰρ ὡς ἐστὶ τὰ ὄντα, καὶ ἔχει φύσει αὐτῶς λέγων, τὰ ἀληθ-
 ῆ λέγει . ὁ δὲ ὡς οὐκ ἐστὶ, ψεύδῃ . σημαίνει μὴ οὕτως φησι τί
 τὰ ῥήματα, πάθος, ἢ ἐπὶ ὄντων, ἀλλὰ ἀλθέων ἢ ψεύδους

ῥήματα ἡκότις τὸ κατηγορούμενον κληθεῖσθαι, ἅτι σημαῖ-
νον τὸ μετεχόμενον ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ κατηγορεῖσθαι
αὐτοῦ πεφυκός, ὡς ὑποκειμένου. τούτων δὲ διορισμένων,
ὑποκεινόμενα τὰ ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενα
πρὸς τοῦ ῥήματος.

- ᾧ ἂν μὲν οὖν καὶ αὐτὰ λεγόμενα τὰ ῥήματα, ὀνόματα
τὰ ἐπὶ καὶ σημαίνει τί. ἴσῃσι γὰρ ὁ λέγων τὴν διακρίσιν,
καὶ ὁ ἀκούσας ἡρέμῃσιν, ἀλλ' εἴ ποτε ἢ μὴ, οὐ πῶ σημαίνει.
οὐδὲ γὰρ τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι σημαίνει ἐπὶ τοῦ πράγματος.
ἔστι δὲ ἐὰν τὸ ὄν εἴπῃς αὐτὸ καὶ αὐτὸ, φίλον. αὐτὸ μὲν γὰρ,
οὐδὲν ἐπὶ, προσημαίνει δὲ, σωθῆσιν πῖνα, καὶ αὐτὴν συγι-
κόμενων, οὐκ ἐπὶ νοῦσαι.

Παραδούς γὰρ ἡμῖν διὰ τῆς προηρημένων τὸν τοῦ ῥή-
ματος ὀρισμὸν κοινὸ πρὶν τε, καὶ ἰδικώτερον, βούλεται
διὰ τούτων εἰπεῖν, ὅπως ἔχουσι τὰ ῥήματα πρὸς τὸ ση-
μαίνειν τί ἀληθές, ἢ ψεύδους. ἢ μὴ κατ' ἀρχαίς, ἐν οἷς
πρὸς τῆς πρὸς ἀληθείας ἁπλῶς τῶν τε πραγμάτων, καὶ τῆς
νοημάτων, καὶ τῆς φωνῶν κοινῶς διελέχτο, εἴπε πρὸς πα-
σὼν τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ὡς εἰκάσι τοῖς αὐτοῖς σωθῆσιν, ἢ
διαρρίσιν νοήμασι, καὶ ἔτι ἀληθείας, ἔτι ψεύδους ἐπὶ
δεκτικὰ. σαφές ἐστιν δὲ νῦν αὐτὸ κατασκευάσαι βουλη-
θῆς, διὰ τὸ δεῖξαι τὸ μάλιστα δοκοῦν ἐν ταῖς ἀπλῶς φων-
αῖς ἀληθεῖαν δέχεσθαι καὶ ψεύδους, τὸ ῥήμα λέγω μηδέ τι-
ρον τῶν σημαινέν. τὸ μὴ γὰρ ἔπειρον τοῦ λόγου μέρος τὸ
ὄνομα, δι' ἡκάντων προσηρισάμενος, εἰδείκνυ, καὶ ὅτι μάλι-
στα σώβητον ἢ, ὡς τὸ κάλιππος, ἢ τὸ τρακέλαφος, σημα-
τικὸν μὲν, ὡς φύσει πνός, ἢ ἐννοίας, ἔμειντο ἀληθές, ἢ
ψεύδους, ἐὰν μὴ πὶ αὐτῷ προσεθῇ ῥήμα. διὰ δὲ τῶν, πρὸς
τὰ ῥήματα τὰ αὐτὰ ἡμῖν παρεδιδόθῃς θεωρήματα, ὅτι ση-
ματικὸν μὲν ἐπὶ ἐνδεχόντων πινῶν, ἢ παθόντων, ἔμειντο ἀλη-

ματα, καὶ αἱ πᾶσι τοῦ ῥήματος· ἢ πᾶσαν φωνὴν προσ
σημαίνουσιν τὸν αἰετῶτα μένον χρόνον, καὶ ὠρισμένον ἢ
δηλοῦσαν, ὃ σημανόμενον παρὰ δίδοται ἡμῖν διὰ τῆς νου
λεγομένης· ἢ πᾶσαν φωνὴν κατηγορούμενον ἐν περὶ τῆς
σηπιοῦσαν. ὥς τε κατὰ τοῦτο τὸ σημανόμενον, τὸ κα
λὸς, καὶ τὸ δίκαιος, καὶ τὸ λυκός, καὶ τὸ ζῶν, ὅταν κατη
γορούμεθα λεγόντες, ῥήματα λέγεσθαι, ὅπου κατ' οὐδέ τιρον
ἢ τῇ προτέρῳ σημανομένων. ὅτι δὲ καὶ τούτο οἶδε τὸ
ῥήματος τὸ σημανόμενον, ἥδη μὲν καὶ κατ' ἀρχὰς τῶς
δε τῆς περὶ γματῆας ἐπεσημνήνατο, ἐν οἷς ἐλεγε· Τὰ
μὲν οὖν ὀνόματα αὐτὰ, καὶ τὰ ῥήματα, εἶνε τῶ αἰ
σωνθείσας, καὶ διαίρεσας νόματι· οἷον, τὸ ἀνθρώπος, ἢ
τὸ λυκόν, ὅταν μὴ προσέβῃ τι· καὶ τοῖς ἐξῆς δὲ, τὴν αὐτὴν
δύσεως αὐτὸν ἔχοντες ποῦ τοῦτου διακρίσει, ἐν οἷς φησι,
Μετατίθεμεθα δὲ τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα, τὸ αὐτὸ
σημαίνει. τοῦτο ἔπειθ' ἡμῶν, μετατίθεσι τὸ τε ἀνθρώπος,
καὶ τὸ λυκόν, ὡς αὐτῶν τῶν βατέρων, ὄντος ὀνόματος,
βατέρου δὲ, ῥήματος. ἐπὶ τοίνυν ἐν τῇ λεγούσῃ περὶ τῆς
ἀνθρώπος λυκός ἐπὶ τὸ ἀνθρώπος ὄνομα παραλαμβάνει
ται, ὡς πορ καὶ κατ' ἀρχὰς ἐληπται, δῆλον ὅτι τὸ λυκός
αὐτῇ, τὸ ὡς ῥήμα παραλαμβάνομεν· καὶ τῇ πρὸς
ταύτην ἀντιπεφύσῃ, καὶ τὸ μὲν λυκός, ὑποκείμενον
λαμβάνουσι, τὸν δὲ ἀνθρώπον, κατηγορούμενον ποιοῦσι,
δηλον ὅτι, τὸ μὲν λυκός, ὄνομα εἶναι ἐκείνεται. τὸ δὲ ἀ
νθρώπος, ῥήμα. ἀλλ' αὐτὴ μὲν παρὰ φύσιν ἢ κατηγορία,
ὡς πορ καὶ ὅταν τῶ δεσπότη τὸν ἀνθρώπον συμβιβηκέναι
λέγωμεν. διὸ οὐ κυρίως ἐποῖς αὐτὸ καλεῖσθαι τὸ ἀνθρώ
πος, ῥήμα, τοῦ λυκοῦ, ὀνόματος ὄντος, ἅπ μὴ δὲ κατὰ φύ
σιν αὐτοῦ κατηγορούμενον. ὅταν δὲ τὸ λυκόν τοῦ ἀνθρώ
που κατηγορήσωμεν, ἢ τι κατηγορία κατὰ φύσιν εἴσται, καὶ

32 φησὶν ἐφ' ὅτου αὐτὸ ὑπάρχει, καὶ ὄντος, καὶ μὴ ὄντος. τὸ ὑ-
 πάρχεν ἀπὸ τοῦ πῦρ ἀληθῶς κατηγορεῖσθαι λαμβανόν. κα-
 τήγορεῖσθαι μὲν ὅτι ἀληθῶς τι καὶ τοῦ μὴ ὄντος, ὡς μὴ ὑ-
 πάρχον αὐτῷ, μὴ δὲ πεφυκὸς ὑπάρχειν, ὅθεν κωλύει· οἶον,
 ὅταν ἐπὶ τῷ οἰπποκύνταυρος, οὐχ ὑγιαίνει, ἢ οὐ κἀμνη· ὑ-
 πάρχεν δὲ τι τῷ μὴ δὲ ὄντι ἀδυνάτον. ὡς τοῦτοίς διαφο-
 ραὶ ἡμῖν παραδίδωσι τῇν ῥημάτων πρὸς τὰς πῶσης
 αὐτῶν, καθάπερ ὡς τῇν ὀνομάτων ἐποίη. καὶ φησὶ, τὰ μὲν
 ὡς τοῦ σῆς ὥτος χρόνου λεγόμενα, ὅποιον ποτ' ἀπ' ὧσι προ-
 σώπου, ῥήματα καλεῖν, οἶον, τὸ ὑγιαίνω, καὶ τὸ ὑγιαίνης,
 καὶ τὸ ὑγιαίνει· σῆς ὥτος δὲ, τοῦ σῆς πλάττει δηλονότι. καὶ
 τὰς ὅτι τὸ ἀκαριαῶν λεγόμενον, οὐτε ποιῆσαι τι, οὐτε φέγγ-
 ξαυται δυνάτον. τὰ δὲ, τὸν περίεχ χρόνον προσημαίνοντα·
 καλεῖ δὲ περίεχ, τὸν τε παρεληλυθότα, καὶ τὸν μέλλοντα,
 ὡς τὸν σῆς ὥτα ποτεῖχοντα πῶσης ῥήματος, ὡς αὐτὸ γινώ-
 μεθα κατὰ παρεχόμενον τὸν ἀπὸ τῇν ῥημάτων, τῇν
 ὡς τοῦ σῆς ὥτος χρόνου λεγομένων. ὡς τε κυρίως ῥήμα
 τοῦτο εἶναι, τὸ ὡς τοῦ σῆς ὥτος χρόνου λεγόμενον, καὶ ὡρι-
 σμένον τί σημαῖνον. ἢ δὲ καὶ ταυτὶς ἀποροίη διατὶ μὴ
 ἐξ ἀρχῆς τὰς διαφορὰς ταύτας προσετίθει τῷ λόγῳ τοῦ
 ῥήματος ὅ ἂν εἰσοτέλης, οὐκ ἐπιπὶ φήσομεν ἡμεῖς, καθάπερ
 Ερμῖνος τὸν ἐξ ἀρχῆς ἀποδιδόμενον λόγον, ἀλλὰ
 πλῆθον εἶναι παρὰ τῷ φιλοσόφῳ καὶ τοῦ ῥήματος τὰ ση-
 μαινόμενα· καὶ ἄλλου μὲν σημαίνοντος τὸν ἐξ ἀρχῆς
 ἀποδιδόμενον εἶναι λόγον, ἄλλο δὲ τι διὰ τῇν νωτὶ προσθε-
 μένων τὸν φιλόσοφον ὑπογράφειν. τριχῶς ὅτι τὸ ῥή-
 μα παρὰ τῷ ἂν εἰσοτέλει λεγόμενον διείσης. ἤτοι πᾶσαν
 φωνὴν προσημαίνουσας χρόνον, ἥς μέρος οὐδὲν σημαίνει
 χωρὶς, αἷ καθ' ἑαυτὸν λεγόμενον, ὡς περὶ ἐξ ἀρχῆς ὡρίσα-
 το, καθ' ὃ σημαίνοντος ἑστὶ ἀπ' ῥήματα καὶ τὰ ἀόριστα ῥή-

δισμος. τὸ ἄρθρον. τὸ κνᾶξ, φωνὴ ἄσημος. ὁ δὲ λέγει Ἀρι-
 στοτέλης, οὐκ αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν τὴν τοῦ ῥήματος φωνὴν ἔ-
 πεν ἦναι, ἢ αἱ κατηγορεύονται βεβηλωμέναι, ἀλλὰ τὸ ὑπ' αὐ-
 τῆς σημαινόμενον, ὅπερ ἔστιν ἡ ἐνέργειά τις, ἢ πάθος. διὸ καὶ
 οὕτως ἔπεν, ὅτι ἔστιν αἰὲν ἡ καθ' ἑτέρου λεγόμεναι σημεῖον.
 τούτων μὲν οὖν, αἷς. Περὶ δὲ τοῦ ἀορίστου ῥήματος, ἔ-
 κησόμεθα πολλῶν λόγων. τὰ αὐτὰ ἔρξμεν τοῖς πόδε τοῦ
 ἀορίστου ὀνόματος, ὅτι τὰ ἐπαντάσσιν ἐκβεβηκε τῆς φύ-
 σιως τῇ ῥηματικῇ, ὅπου σωτόμως ὑπέμνησεν ὁ Ἀριστο-
 τέλης ἐπὶ τῶν Προσημασμένων ἔρξ χρόνον. καὶ αἰὲν κατὰ
 πινος ὑπάρχει, καὶ ὥς μὴ διὰ τὸ ἐπὶ τινος ὀρισμένους λέγε-
 σθαι, τὸ ὅλον τοῦτο, ἀόριστον ῥῆμα προσαγορεύεται. ὅταν ὁ
 λέγει. Τῇ δὲ διαφορᾷ ὄνομα οὐ κῆται, διαφορὰ καλῆ
 τὴν ἐπρότητα τοῦ ἀορίστου ῥήματος, πρὸς τὸ ὀρισμέ-
 νον. ταύτη δὲ τῇ ἐπρότητι μὲν φησι μὴ κῆσαι ὄνομα, κα-
 θ' ὃ δυνάμειθα δηλῶσαι, ὥς ἐπὶ τὸν ἐπὶ τὸ ἀόριστον ῥῆμα τῆ
 το, πόδε οὐ ὁ λόγος, πρὸς τὸ ῥῆμα, καθάπερ τῇ ἐπρότητι
 τοῦ ὀνόματος πρὸς τὸ ῥῆμα, κῆμενον ἔχομεν ὄνομα τῆ
 τ' αὐτὸ, τὸ καλεῖσθαι τὸ μὲν ὄνομα, τὸ δὲ ῥῆμα. Ἐπὶ
 οὖν οὐχ οὕτω καὶ ὑπὸ τοῦ ῥήματος, καὶ τοῦ ἀορίστου ῥήμα-
 τος, ὀνόματα δύο ἔχομεν κῆμενα, τὰ δηλῶσαι ἡμῖν δύ-
 νάμενα, ὅτι ταῦτα διαφορά ἔστιν ἀλλήλων, ἀλλὰ τὸ μὲν
 ἐπὶ τὸν αὐτὴν ἔχει τὴν ὄνομα, τὸ καλεῖσθαι ῥῆμα, τὸ δὲ ἐπὶ
 ῥον, παρὶ ὧραται ὑπὸ τῇ τὰ ὀνόματα βεβηλωμένων, καὶ οὐδε-
 μίαν ἔχει τοιαύτην φωνὴν τὴν σημαίνουσαν αὐτὸ, τῇ δια-
 φορᾷ φησι μὴ κῆσαι ὄνομα καὶ τῇ συνθεσὶ, τουτέστι τῇ ἰ-
 διότητι τοῦ ἀορίστου ῥήματος, ἡ ἔχει παρὰ τὸ ὀρισμένον,
 ἡ ἰδιότητι ἐχρὶν ὅτι τῇ ὀνομάτων παρὰ τὸ ἰδί-
 ας πινος ἐπὶ νυνμίας ἀξιώσαι. διὸ περ αὐτὸς ὄνομα αὐτῷ π-
 βέμενος, ἀξιοῖ αὐτὸ καλεῖν ἀόριστον ῥῆμα. ὅτι ὁμοίως

τάπειται, τὸ μόνον εἰς τὴν ὀνομάτων προσηγορίαν, καὶ οὐκ
αἰετὴν τῇ κατηγορουμένη ἐπέχουσι τάξιν, ὅπως ἰδίον
ἵνα βούλεται τοῦ ῥήματος ὁ Ἀριστοτέλης, ὀνόματα, καὶ
οὐ ῥήματα. Ἐπὶ ταῖς δὲ χρῆσιν καὶ ὅταν κατηγορού-
μενα γίνηται ταῦτα, καθάπερ τὸ κινῆσθαι ἐν τῷ. τὸ πε-
ριπατεῖν, κινῆσθαι ἐστίν. ἢ τὸ ὠφελεῖσθαι, ἐν τῷ. τὸ φιλοσο-
φεῖν, ὠφελεῖσθαι ἐστίν. οὐδὲν διάφορον ἔχει κατὰ τὸ κατη-
γορεῖσθαι τῇ ὁμολογουμένων ὀνομάτων, εἰον, τοῦ ζῶντος. οὐ
δὲ ὅτι ταῦτα διώκεται δίστα τῆς προσηγορίας τοῦ ἐστίν, ἢ οὐκ
ἐστίν, ἢ λέγεται, ἢ μέλλω, ἐν τῷ λέγειν μέλλω, ἢ τινὸς τοῖς
τον τίληον ἐργάσασθαι λόγον. ὅταν οὖν ὡς ὁπῶς ποτε ὅν
των τινῶν ὀνόματα ὄντα ταῦτα λάβωμεν, τὸ τι καὶ ἀπο-
φαίνεσθαι τι ποῦ τῇ ὑπ' αὐτῇ σημανομένην, καὶ κατη-
γορεῖν αὐτῇ, ὅντως ῥήματα τίνα ἐγκυρόμεν, καθάπερ
εἰσάγεμεν ποιεῖν ὑπὲρ τῇ ὄντως ὀνομάτων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν,
ἡρεται ποῦ τῇ ῥημάτων τῆς ἀπαρεμφάτου παρὰ τοῖς
γραμματικοῖς λεγομένης ἐγκλίσεως. δίδων καὶ μένων εἰσά-
γεμεν κυρίως σημαίνειν τὰς ἐνδογίγας, ἢ τὰ πάτην, τὰ ἐν
ὑποκειμένων τάξει παραλαμβάνει ὁμοίαν, ὅταν δὲ τι πε-
ρὶ αὐτῇ λέγειν. ἢ δὲ τι ποτε καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἐγκλί-
σεως ὑποκείμενα γίνονται, καθάπερ τὸ, ὑγιάνω ῥήμα ἐστίν,
ὑποκίπαι χρὴ ὅτι τὸ τι οὐ ποῦ αὐτῆς τῆς σημανομένης δια-
τίσεως ποιοῦμεθα τὸν λόγον, ἀλλὰ ποῦ τῆς σημαίνουσας
αὐτὴν φωνῆς, ὡς φωνῶ αὐτὴν ὑποκίπαι, καὶ διορι-
ζόμενοι τὸ ὑποκίπαι ὄνομα τῇ τοιαύτῃ φωνῇ. καὶ ὅτι
καὶ αἱ φωναὶ τῇ ὄντων. καὶ ταῦτα ὡς ποῦ καὶ τὰ ἄλλα
διακρίνοντες ἀλλήλων ὀνόμασιν αὐτάς, τὰς μὲν ἄλλ-
λοις, τὰς δὲ ἄλλοις σημαίνουσι. ὅπως οὐκ ὑπὲρ ῥημάτων
μόνον τὸ τοιοῦτον γινόμενον διέρισκε, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ πάσης
φωνῆς σημαίνουσας πρὸς ἀσήμενον, λέγουσι ὅτι μὲν σω-

νορίας παρὰ τὴν, διὰ τοῦτο εἰπὼν ὅτι αὐτὴ κατηγορεῖται
 φιλή τοι ῥήματα, ἐπὶ ἡγορεῖται οὕτως, ὅτι ποτὲ μὲν, καθ' ὑ-
 ποκείμενον, ποτὲ δὲ, ὡς ἐν ὑποκείμενῳ. ἀλλ' αὐτὴ μὲν ἢ
 ἐξήγησις ἀρμόσει, τῆς γραφῆς οὕτως ἐχούσης, ὡς παρὲν-
 μέθα, καθάπορ ἐν τοῖς πλείοσι ἀντιγράφοις οὐρίσκει-
 μος. ἢ καὶ οὕτω τινὲς ἐβίλοις ἔχον τὴν γραφὴν, καὶ αὐ-
 τῇ ὑπερχόντων σημῶν εἰσι. οἷον, τὸ καθ' ὑποκείμενον, κα-
 θέπορ ὁ φιλόσοφος Περφύριος φησὶν, ἐροῦμεν ἐν ταῦτα τὸ
 καθ' ὑποκείμενον παρελήφθαι καὶ ἀντί τοῦ ἐν ὑποκείμενῳ.
 ἡσθεῖ γὰρ εἰσι ὅτι τὸ ἐν ὑποκείμενῳ, ἀδιαφόρως καλεῖται κα-
 θ' ὑποκείμενον. τούτων μὲν οὖν τὴν προτέραν γραφὴν τε,
 καὶ ἐξήγησιν, αἰρετέον. ὅτι καὶ ὑποκείμενον ποτὲ γίνε-
 ται ῥήματα, ὡς τὸ φιλοσοφῆν, ἐν τῷ. τὸ φιλοσοφῆν, ὡφεί-
 λιμόν ἐστι, καὶ τὸ βαδίζειν, ἐν τῷ, τὸ βαδίζειν, κινήσεται ἐστὶ,
 καὶ ὅτι τὸ πρὸς οὐχ ὡς ῥήματα, ἀλλ' ὡς ὀνόματα ἐν τοῖς λό-
 γοις παρὰ λαμβάνεται, διὸ καὶ τὸ ἀρῶρον αὐτῇ προτάσει
 ταί, ἡρηται πρότερον. Καὶ μὴ ποτὲ δὴ λέγεται ὅτι αὐτὴ
 νίρεται, καὶ τὰ παρὰ, φύσεις τινὰς ἔχουσι, καὶ ἐδιδότηται,
 καθ' αὐτὴν καὶ διαφέρουσιν ἀλλήλων, καὶ ἄλλων τινῶν λέγε-
 ται εἶναι τῇ ἐνεργουῶν, ἢ παρὰ τῶν. καὶ σημαίνουσιν
 αὐτὰς. ποτὲ μὲν, ὡς τῇ ὄντων οὐσίας, καὶ φύσιν τινὰ ἐ-
 χούσας ὁρῶντες, ποτὲ δὲ, ὡς πρὸς ἀλλ' ἅπ' ὑποκείμενα αὐ-
 τὰς ὑφιστάσας θεωροῦντες. καὶ δὴ τὰς μὲν φωνὰς τὰς ση-
 μαινούσας αὐτῇ τὰς ὑπάρξεις, ὀνόματα καλεῖται, τὰς δὲ τὴν
 ἀναφορὰν τὴν πρὸς τὰ ὑποκείμενα δηλοῦσας, ῥήματα.
 ὡς τὸ φιλοσοφῆν, καὶ τὸ πρὸς παρὰ τῶν, καὶ πάντα τὰ παρὰ
 τὰς τοῖς γραμματικαῖς ἀπαρέμφεται λέγόμενα, καθ' ὅ-
 μος προσσημαίνουσι χρόνον, ῥήματα λέγεται, καὶ οὐκ ὀνό-
 ματα. καθ' ὅ δὲ ὅπως αὐτὰς ὑφιστάται τινὰ σημαίνουσιν αὐ-
 τὰς λέγω τὰς ἐνδεχάσας, ἢ τὰ παρὰ, καὶ ἀρῶρον αὐτῇ προ-

φρέντων πρὸς τὴν διδασκαλίαν, ἐξηγῆσθαι περᾶται· καὶ
 πρῶτον αἰκίτοις τὸ προσημαίνην χρόνον, ὅπου ἀναγκαίως
 παρήληπται, δι᾽ ὧν ἰκανῶς τοῦ ὀνόματος τὸ ῥῆμα, σωφ
 τῶς ἐδήλωσε, παρὰ τοῖς ἀλλήλοις ὀνομάται, καὶ ῥῆμα,
 ποῦ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα σφειρόμενα, τὴν ὑγίαν, καὶ τὸ ὑγι
 αῖον, καὶ δέξασθαι ὅτι τὸ μὲν ὄνομα, οὐδενός ἐστι χρόνου δὴ
 λωτικόν, τὸ δὲ καὶ ῥῆμα, πρὸς τῇ τοιαύτῃ διαθείσει, καὶ προση
 γουμένως δηλοῖ, καὶ τὸν χρόνον ἐσημαίνει· μετὰ δὲ τούτου,
 ὑποβλέψας τὸ, ὃ μέρος οὐδὲν σημαίνει χάρις, ὡς ἰκανῶς τυ
 χὸν ἐξηγήσεται ἐν τοῖς ποῦ τοῦ ὀνόματος ἐρμηνείαις, ὡς
 τὸ λοιπὸν μεταβαίνει, καὶ φησὶ τῇ καθ' ἑκαστοῦ λεγομένην
 ἡρῆσθαι σημαστικὰ εἶναι τὰ ῥήματα τῇ καθ' ὑποκειμένην,
 ἢ καὶ ὑποκειμένην. τοῦτο δὲ, διότι τῇ ῥημάτων, ὡς ποῦ καὶ
 τῇ ὀνομάτων, τὰ μὲν, ὡς κατ' οὐσίαν ὑπάρχοντα τοῖς
 αὐτοῖς κατηγοροῦνται, καὶ συμπληρῶνται αὐτῇ ὄντα, λέγονται
 κατηγορεῖσθαι. ὅπου καὶ ταῖς κατηγορίαις ἐλέχθη κα
 θ' ὑποκειμένου, καὶ δὲ, ὡς συμβεβηκότα τοῖς ὑποκειμένοις,
 ὅπου καὶ ὑποκειμένην προσγορεύεται· καθάπορ ὅρ τοῦ αὐ
 θρώπου κατηγοροῦνται τὸ, τι ζῶν, καὶ τὸ λυκόν, ὀνόματα
 ὄντα, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον κατηγοροῦμεν ἀμφοτέρω. ἀλλὰ
 τὸ μὲν ζῶν, ὡς καθ' ὑποκειμένου τῷ αὐθρώπου λεγόμεν,
 τὸ δὲ λυκόν, ὡς καὶ ὑποκειμένην αὐτῷ τὸ εἶναι ἔχον, τὸν αὐ
 τὸν τρόπον, καὶ ὡς τῇ τῇ ῥημάτων ἐξῆς κατηγορίας. ὅ
 ταν μὲν ὅρ ἡπώ, τὸ βαδίζειν, κινῆσθαι κατὰ τόπον ἐ
 ρῖν, ἢ τὸ θερμαίνην, ποιῆν ἐρῖν, ὡς καθ' ὑποκειμένην κατηγό
 ρησα, τοῦ μὲν βαδίζειν, τὸ κινῆσθαι κατὰ τόπον. τοῦ δὲ
 θερμαίνην, τὸ ποιῆν, ἐπεί ποῦ αὐτῇ ἐστὶ γενικώτερα. ὅταν
 δὲ ἡπώ, Σωκράτης ποῦ πατεῖ, ἢ Πλάτων ἀναγινώσκει,
 κατὰ συμβεβηκὲς ἐν ταῦτα κατηγορεῖται τὰ κατηγορου
 μένα τῇ ὑποκειμένην. ἵνα οὕτως ἀμφὶ τὰ εἶδη τῆς κατη

,, τὰ π, ξωκρμόπην. τὰ δὲ μηδὲν σημάζοντα, τῇ σωεχῆ
 ,, ἀναρμωσῇ. δίδων καὶ αἰὲν φαγεῖν, ὅτι πρὸ τοῦ Ἀριστοτέ
 λους οὐκ λόγον ἦν αἰφῆσι τὸν οὐδὲ πρᾶγματος ὄντα ση
 μαντικόν. τοῦτο γὰρ τὸ δηλωτικόν. ἐπεὶ καὶ τὰ ἀναρ
 μωσῶς ἔχοντα, τοῦτο δὲ ἐπὶ τὰ ἐφεξῆς ἀληθεύει ἡρμωσῶς
 ὀνόματα χωρὶς ῥήματος, ἢ ῥήματα χωρὶς ὀνόματος, ση
 μαίνει πάντως, ἀλλὰ πλεονάζει, καὶ οὐτί. πορὶ δὲ τοῦ δυ
 μόνα εἶδη τῶν σημαντικῶν εἶναι φωνῶν, ὄνομα, καὶ ῥήμα,
 τὸ μὲν, ὑπὲρ ξείων δηλωτικόν, τὸ δὲ, οὐδὲν ἡν, ἢ παθῶν,
 αἰετῶν ὀνόμασι πράξεις, ὅπου αὐτὴν ὑπολαβόντα σε
 προσμελογεῖν. ἐπὶ γὰρ ἡμῖν τῶν τῇ φωνῇ πορὶ τὴν οὐσίαν
 δηλωμάτων, διπλὸν γένος. τὸ μὲν, ὄνομα κληθέν. τὸ δὲ,
 ῥήμα. τὸ μὲν ὑπὸ ταῦς πράξεσι, ῥήμα που λεγόμενον. τὸ
 δὲ ἐπὶ αὐτοῖς τοῖς ἐκείνῃ πράττουσι σημεῖον, τῆς φωνῆς ὑπὸ
 τῆς οὐσίας ὄνομα. Δίδων δὲ ἡλός ἐστιν οὐ μόνον οὐδὲν ἡν, ἢ
 παθῶν τὸ ῥήμα λέγων ἦναι δηλωτικόν, ὅπου σημαίνεται
 διὰ τῆς πράξεως, ἀλλὰ καὶ σημεῖον αὐτὸ πρὸ τοῦ Ἀριστο
 τέλους καλὸν τοῦ σημεῖου τὸ σημαντικὸν παρ' ἀμφοτέρω
 δηλωτικῶς, καὶ σημαντικὸν θέσει, ἀλλ' οὐ φύσει, κατὰ τὰ
 πρότερον οὐ τῷ πορὶ τοῦ ὀνόματος λόγῳ πορὶ τούτων διω
 ρισμῶν. καὶ τὸ αἰετῶν, οὐ μάλιστα πρόσκειται ἐν τῷ καὶ ἔ
 στιν αἰετῶν καὶ ἐπὶ τῶν λεγομένων σημεῖον. τοῦτο γὰρ μάλι
 στα τὴν ἰδιότητα τῶν ῥημάτων ἐμφανίζει. ἐπεὶ καὶ ὀνόμα
 τισίνα, καὶ δὲν καλὴν κατηγορεῖσθαι πορὶ, ὡς τὸ ζῶν, τὸ αἰ
 θρώπου, ἀλλ' ἐκείνῃ, οὐτὲ τῶν μόνων, καὶ αἰετῶν κατηγορούμε
 νων ἐστίν, οὐτὲ καὶ αὐτὰ δίχα πνὸς κατηγορούμενα ῥή
 ματος. οἷον, τοῦ, ἐστίν, ἢ ἔκ ἐστι, τέλειον πεφύκασιν ὁρᾶζε
 σθαι λόγον. τὰ δὲ γὰρ ῥήματα, τὴν οἰκίαν σώζοντα διώκει
 μιν, μόνων, καὶ αἰετῶν καὶ αὐτὰ κατηγορεῖσθαι συμβέβηκε.
 Ταῦτα πορὶ τοῦ ῥήματος ἡπὼν, ἐξῆς ἐκαστὸν τὸ παραλη

ἐφαρμόθη, λέγων δὲ τὸ, φωνή, τὸ σημασιτικόν, τὸ, κατὰ
 σωθῆναι, τὸ, προσημαίνουσα χρόνον, αὐτὴν ἀναγκάως
 καὶ ἐπ' αὐτῇ προστίθεικε τὴν διαφοράν. ἀλλὰ πῶς ἔση
 μαίνην χρόνον, ἀλλὰ προσημαίνεν ἐφ' ἡμᾶς; ἢ διότι ση
 μαίναν μὲν ἔσιν, ὡς καὶ πρότερον ἐλέγομεν, τὸ προσηγου
 μένως δηλωῦν, προσημαίναν δὲ, τὸ πρὸς τῷ πρώτῳ
 δηλουμένῳ κατὰ δεύτερον λόγον καὶ ἄλλο τι σωσιμῶς
 νην. ταῖς δὲ ῥήμασι, προσηγουμένως μὲν ἐνδεχέας ἔχον
 τινάς, ἢ πάθος, δηλῶσαι βουλούμενοι, φεβγόμεθα. αὐ
 τὰ δὲ προσόντας χρόνους πάς ἐνδεχέας, ἢ τοῖς πάθεσι, καθ'
 οὓς ἦναι λέγονται, ἢ γενέσθαι, ἢ εἶσθαι, μετὰ τούτων,
 ὡς πρὸς σωσάμενα φαινόμενους ὁρώμεν. Ἐξῆς δὲ λοιπὸν
 καὶ τὴν σωτάξιν, ὡς ἐν ταῖς προτίσισι κατέχη τὸ ῥῆμα,
 διδάσκει ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης, λέγων. Καὶ ἔσιν αἱ τῶν
 καθ' ἑτέρου λεγομένων σημῆον. τοῦτο δὲ ἔσιν, ὅτι τὴν τοῦ
 κατηγορουμένου χώραν αἱ καταλαμβάνει τὰ ῥήματα,
 καὶ ἔχῃ τὴν τοῦ υποκειμένου. καὶ τοῦτο ἡκότως. ἐν γὰρ ἐν
 νοργῶν, ἢ παθῶν ἔστι σημασιτικά, ταῦτα δὲ οὐκ ἔσιν ἀπο
 λειυμένα, καὶ καθ' αὐτὰ ὑφίσταται, ἀλλ' ἐφ' ἑτέρα τ' ἀναφο
 ρὰ ἔχοντα τὰ ἐννοούμενα, ἢ πάσχοντα, δηλονότι πρὸς ἡ
 κον αὐτοῖς ἀν' εἶναι, τὸ κατηγορεῖσθαι ἐκείνων. οὗτοι δὲ καὶ οἱ
 Πλάτων ποδὶ τούτων διατάσσεται λέγων ἐν τῷ σοφιστῇ.

33 Περὶ μὲν οὖν τοῦ πάσαν φωνῶν σημασιτικῶν καλεῖσθαι ὁ
 34 νομα, φέρε δὴ καὶ ἐπὶ ποδὶ τ' ἐσθῶν, καὶ τ' γρᾶμμάτων ἐν
 35 λέγομεν, ποδὶ ὀνομάτων πάλιν ὡς αὐτοῖς ὑποκεισώμεθα.
 36 φαίνεται γὰρ πρὸς ταύτην τὸ νῦν ζήτοῦμενον, τὸ, ποῖον ἔν δὴ
 37 ποδὶ τῶν ὀνομάτων ὑποκινεῖον, ἢ τι πάντα ἀλλήλοις συ
 38 ναρμόθη, εἴτε μηδὲν. ἢ τι μὲν, ἐθέλει, τὰ δὲ, μὴ.
 39 Δηλὸν τοῦτο γέ, ὅτι τὰ μὲν, ἐθέλει. τὰ δὲ, οὐ. τὸ τοῖόνδε
 40 λέγειν ἴσως, ὅτι τὰ μὲν ἐφ' ἐξῆς λεγόμενα, καὶ δηλωῦν

σημαίνει χωρίς, καὶ ἔστιν ἅτ' ἡ καθ' ἑτέρου λεγομένων σημαίνει. λέγω δ' ὅτι προσημαίνει χρόνον. ὅιον, ὑγίει μὲν, ὄνομα, τὸ δὲ ὑγιαίνει, ῥῆμα. προσημαίνει ὅτι τὸ νῦν ὑπάρχειν. καὶ ἅτ' ἡ καθ' ἑτέρου λεγομένων, σημαίνει ὅτι. ὅιον, ἡ καθ' ὑποκειμένου, ἢ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων. τὸ δὲ, ὅχι ὑγιαίνει. καὶ τὸ, οὐ κέμεν, οὐ ῥῆμα λέγω. προσημαίνει μὲν ὅτι χρόνον. καὶ ἅτ' κατὰ τινος ὑπάρχει. τῇ δὲ διαφορᾷ ὄνομα οὐ κέται. ἀλλ' ἔτι ἄριστον ῥῆμα. ὅτι ὁμοίως ἐφ' ὅσον οὐκ ὑπάρχει καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ὑγιαίνει, καὶ ὑγιαίνει, οὐ ῥῆμα, ἀλλὰ πᾶσι ῥήματα. διὰ φέρει δὲ τοῦ ῥήματος, ὅτι τὸ μὲν, τὸν παρόντα προσημαίνει χρόνον. τὰ δὲ, τὸν περίε.

Ἡ μὲν πλήξ τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ ῥήματος ἀπὸ δόσιν, εἴη ἀν' παραπλησίως τῷ ἀποδοθέντι τοῦ ὀνόματος ὄρω, φωνῇ σημαστικῇ κατὰ σωθῆκιν, προσημαίνουσα χρόνον, ἥς μέρος, οὐδὲν σημαίνει χωρίς. ἅτ' δὲ σωτομίαις ὡς ἐρατῆς ὁ ἄριστος ἔλεγε, ὅσα κοινὰ τῷ ῥήματι πρὸς τὸ ὄνομα ὑπὸ βᾶς, ὡς ἡδη ῥηθέντα ἐν τῷ τοῦ ὀνόματος λόγῳ, ἀπὸ τοῦ, καθ' ὃ διαφέρει τὸ ῥῆμα τῷ ὀνόματι, διαφέρει ὃ τῷ προσημαίνειν χρόνον, ποιεῖται τὴν ποδὶ αὐτοῦ διδασκαλίαν. ἀλλ' ἡ τοῦ οὐτως ἔχει, τί δὴ ποτε προστίθεται, τὸ οὐ μέρος, οὐδὲν σημαίνει χωρίς. ὅπου καὶ ἐν τῷ λόγῳ τοῦ ὀνόματος παρείληπται; λέγεται τοίνυν πρὸς ταύτην τὴν ἀπορίαν ἐκεῖνο τὸ Πορφυρίαν, ὡς εἰσὶ λόγοι τινες ἐκ ῥημάτων συγχεύοντες, ὡς τὰ μέρη σημαστικὰ ἔστιν, αὐτὰς λέγω τὰ ῥήματα, ἐξ ὧν οἱ λόγοι σωτῆς γίνονται. ὅιον, ὅταν εἶπω τὸ βαδίζην, κινεῖσθαι ἐπὶ. τὸ ὅτι βαδίζην, καὶ τὸ κινεῖσθαι, καὶ τὸ ἐπὶ, τοῦ ὅλου λόγου μέρη ὄντα, σημαστικὰ ἐπὶ καθ' ἑαυτὰ. ἵνα οὕτως διακρίνῃ τὰ ῥήματα τῇ τοῦ οὐτῶν λόγῳ, οἷς πᾶς ἄλλα μέρη τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ ῥήματος

περὶ ὑστέρων διορισμοί, τὸν ὁρισμὸν οὐ διαβλάθουσιν, ἄλλα
 πῶς παρὰ διδόντες ἡμῖν τοῦ ὀνόματος σημαίνουσιν. ὁ
 μὲν ποῦ τῇ ἀορίστων ὀνομάτων, τὸ τέταρτον. ὁ δὲ ποῦ τῇ
 πῶσιων, τὸ πέμπτον. Τῆς μὲν τοι ῥησιώσε, τὸ ὅσον
 ὅς ἐστιν αὐτοῦ, τὰ μὲν ἄλλα, κατὰ τὰ αὐτὰ. λέγεται
 μὲν ποῦ τοῦ προφερομένου κατὰ πῶσιων ὀνόματος,
 ὅτι ἔχει τὸν ὁρισμὸν, ὃν ἐκάλεισε λόγον. κατὰ μὲν τὰ ἄλλα
 λαμβάνειν διαφέροντες τοῦ ἐξ ἀρχῆς ἀποδοθέντος ὁρισ-
 μού τοῦ ὀνόματος. καὶ ὅτι τοῦτο φωνὴ σημασιπικὴ κατὰ
 σιωθῆκιν, αὐτὸν χρόνον, ὃς καὶ μέρους σημασιπικὸν κεχω-
 ρισμένον. πλεονάσαντος δὲ πύτου τῇ διακρινούσῃ τὰς
 πῶσις ἀπὸ τοῦ κυρίως ὀνόματος διαφορᾷ, τῶ τὰς μὲν
 πῶσις, μετὰ μόνου τοῦ ἔστιν, ἢ ἴσως λεγομένας, μή-
 πως ποῖον τελείαν ἀποφασίωσιν. διὸ μή τι φουδιδῶται, μή τι
 ἀλθιδύειν. τῶ δὲ ὀνόματι, καὶ μόνον ἐν τῇ ῥημάτων ἀρ-
 κείν πρὸς τὴν γένεισιν τῆς τελείας ἀποφασίως. εἰληπται
 δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἀπικνῆς σιωθῆκας τῇ εἰς δῆμον πλείονα ἅ-
 μα ὑψίσματα ἡσφείοντων. ὁ γάρ τοι γραμματικὴς, τὸ
 μὲν πρῶτον, τῇ γραμμάτων ὑψισμάτων ἀναγνώ-
 σκων τῶ δῆμον, τὸ, τι ὄνομα ἔλεγε τοῦ γραφόμενου, καὶ
 τὸν πατέρα, καὶ τὸ πρᾶγμα, καὶ τὸν δῆμον. ὅσον, Δημο-
 δόσιος Δημοδοσίους παιανιεύς ὑψίσματα ἡσφείει τοῖον
 δὲ. τὸ μὲν τοι δούπερον, ἢ καὶ τρίτον, εἰ οὕτως ἔτυχεν
 ἐμφανίζων, ἐν δὲ κινυτο μόνον, ὡς καὶ ἄλλο τοῦ αὐτοῦ ἀν-
 δρός ἀναγνώσεται ὑψίσματα, τῶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως
 αὐτοῦ λέγειν πρὸς τὸν δῆμον. τὰ μὲν ἄλλα, κατὰ τὰ αὐ-
 τὰ. ὑψιφίςται δὲ καὶ ταῖς. διὸ καὶ ἐν τῷ Γοργία Σωκρε-
 τῆς τῇ αὐτῇ ταύτῃ λέξει χρησάμενος τοῖς ἐν τῷ δῆμον συλ-
 γραφομένοις αὐτὴν ἀνέθηκεν.

ῥῆμα δὲ ἐπὶ τὸ προσσημαῖον χρόνον, οὐ μέρος, οὐδὲν

μόνον, τὸ μὲν καλὸς, καὶ τὸ δίκαιος, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἐν
 μετέξει θεωρούμενα, ἐκ τῶν τινῶν ὑποκειμένων τῶν μετε-
 χόντων, καὶ ὧν πέφυκε κατηγορεῖσθαι, ῥήματα λέγεσθαι,
 καὶ οὐκ ὀνόματα· τὸ δὲ βαδίζειν, καὶ τὸ φιλοσοφεῖν, ἔμπε-
 λιν ὀνόματα, καὶ οὐ ῥήματα, διότι ὑποκειμένους ποιοῦσιν
 ὅρως ἐν ταῖς προτάσεσι ταῖς λεγούσαις, τὸ βαδίζειν, κινεῖ-
 σθαι ἐς· τὸ φιλοσοφεῖν ἀφελιμόν ἐστι· διὸ καὶ σωταῖ ἦ-
 ρον αὐτοῖς τὸ ἀρθεῖν, ἅπερ ὀνομάτων νῦν χάραν ἐκ πληροῦ-
 σι· λέγειται δὲ καὶ ἄλλως ὄνομα κατὰ τὸν ἐξ ἀρχῆς ἀπο-
 δεδομένον τοῦ ὀνόματος ὅρισμόν, πᾶσα φωνὴ σημαστική
 κατὰ σωθῆκιν, ἀπὸ χρόνου, ἢ μηδὲν μέρος σημαστικὸν
 κεχωρισμένον· καθ' ὃ καὶ τὸ καλὸς, καὶ τὸ δίκαιος, καὶ τὸ
 οὐκ ἀνθρώπος, καὶ τὸ φίλωνος, καὶ φίλωνι, ὀνόματα ἀν' ἐ-
 σθαι καὶ πρὸς τούτοις, ὄνομα λέγεται πᾶσα φωνή, τὸν ἀπο-
 δοθέντα τοῦ ὀνόματος ὅρισμόν δεχομένη, καὶ ὁρισμένον
 τὴν σημαίνουσα· καθ' ὃ σημαίνόμενον, ταῖς μὲν πᾶσι, οὐ
 δὲν κωλύει λέγειν ὀνόματα· τὰ δὲ ἀόριστα λεγόμενα, οὐκ ἔ-
 στι διαωτὸν ὀνόματα καλεῖν· τούτων ὅτι μὴ ἐννοιαὶ δίδω-
 σιν, ὅπου ταν λέγει, πᾶσαν κατὰ φασιν, καὶ ἀπὸ φασιν, ἢ ἐξ
 ὀνόματος ἔχει καὶ ῥήματος, ἢ ἐξ ἀόριστου ὀνόματος, καὶ ῥή-
 ματος· πρὸς τὸ ἀόριστον ὄνομα μόνον διακρίνεται τὸ ὄνομα,
 οὐδέ τι μέντοι πρὸς ταῖς πᾶσι· ἔτι δὲ πρὸς αὐτὴν ἀπὸ
 ἐνθιμνίαν τοῦ ὀνόματος ἀπανταεὶ τρόπους, ὄνομα λέγει-
 σθαι τὸ ἐκ τῶν προσεθέντων πᾶν ἀποδοθέντι τοῦ ὀνόματος ὅ-
 ρω διορισμῶν ἀποτιλεσθῶν, ἀποκεκριμένων τῶν πᾶσι
 σέων, καὶ τῶν ἀορίστων ὀνομάτων· πρῶτα γὰρ τοίνυν τὸ
 ὄνοματος λεγόμενου, ἀπανταεὶ ὁρθῶς ἔχειν ῥημάτων, τὰ διὰ
 τούτων ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενα· καὶ ὅτι ἀπὸ
 δομίνος τοῦ ὀνόματος ἔρισμός, ὅστις ἐστὶ κατὰ τὸ τρίτον
 τῶν ἀποριθμημένων αὐτοῦ σημαίνόμενον, καὶ οἱ προσεθέν-

ὁρισμένην ἀπόφασιν, τὴν, Πλάτων Δίωνα φιλοῦ· ἀν
 δε τὸ τῆς πῶσεως κατηγορούμενον ἢ, τὸ διόμενον ἐπί
 ρασματα χῆναι πηλαγία πῶσιν πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπόφα
 σιν, ἐλαπὼν, ἢ παρξυσύβαμα λέγεται, ὡς ἔχει τὸ, μέ
 λη· οἶον, Σωκράτης Ἀλκιβιάδους μέλει· ταῦτα δὲ πάν
 τα, καλοῦσι ῥήματα· καὶ τοιαῦτα μὲν ἢ τῇ σωτικῶν
 περὶ τούτων, παράδοσις· ἡμῆς δὲ, συγκεφαλαιούμενοι
 τὰ πρὸς τὸ νόματος ῥηθέντα τῷ Ἀριστοτέλει λεγομένου, ὡς ἔ
 σται τὸ κατὰ τὴν παρὰδοσιν κυρίως ὄνομα, φωνήσημα
 τικὴ κατὰ σωθῆκω, ἀνδρῶν, ἢ μηδὲν μέρος σημασι
 κὸν κεχωρισμένον, ὁρισμένον τί σημαίνουσα, καὶ μετὰ τοῦ
 εἶναι, ἢ ἔστι, ἀληθεύουσα, ἢ ψευδομένη· Ἀλλὰ διὰ τί
 να αὐτῶν οὐκ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἀριστοτέλης τῶν ἀποδείδωκε
 τοῦ ὀνόματος τὸν ὁρισμὸν, ὡς τε μηδὲν ἐνοχλῆν τὸν λόγον,
 μήτε τὰ ἀόριστα ὀνόματα, μήτε τὰς πῶσεις; Φαμὲν δὲ,
 ὅτι πολλὰ εἰσι παρ' αὐτῷ τοῦ ὀνόματος σημαίνόμενα· καὶ
 πάντων φωνῶν κατὰ σωθῆκω σημασιτικῶν ὁτονοῶν
 τῇ ὄντων, τῆς τοῦ ὀνόματος ἀξιοῦ προσηγορίας· ὡς περ
 καὶ ὁ σὺ τῷ σοφιστῇ σοφὸς, τὸ ἀπλῶς ὄνομα· διακρῶν· εἰς
 τὸ ἰδίως λεγόμενον ὄνομα, καὶ ῥήμα, καὶ ὁ σημαίνόμε
 νον, λέγουντο ἀν καὶ τὰ ῥήματα πάντα ὀνόματα· δηλοῖ
 δε αὐτὸς σὺ τοῖς ἑξῆς λέγων, Αὐτὰ μὲν οὖν καθ' αὐτὰς
 λεγόμενα τὰ ῥήματα, ὀνόματά εἰσι, καὶ σημαίνει τί· ὡς
 ἀν διὰ τὴν σημασιτικὴν δυνάμιν ἀξιώσας αὐτὰ καλεῖν ὀ
 νόματα· ἐπὶ καὶ εἶναι ὅτι τῇ ἐνδρῶν, ἢ τῇ παθῶν ἢ ὑπ'
 αὐτῇ σημασινομένων, ὡς περ ὀνόματα, καὶ πάντων φωνῶν
 ὑποκείμενον ἐν προτάσει ποιοῦσαν, ὄνομα παρ' αὐτῇ λε
 γόμενον ὀνόματος, ὡς σὺ τῷ τρίτῳ τοῦ βιβλίου κεφαλαίῳ
 δηλώσῃ, λέγων, Μετατιθέμενα δὲ τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ
 ῥήματα, ταυτὸν σημαίνει· ὥστε κατὰ τοῦτο τὸ σημαίνον

λαμβάνεται. ὡς μετὰ μὲν τοῦ ὀνόματος, αὐτοπλῆ ποιῶ
 οὐ λόγον, μετὰ δὲ τῇ πῶσι, ἐλπιῇ. πολλὰ γὰρ ἐπὶ ξή
 ματα σωτῆρας πῶσι καὶ πῶσι, καὶ ποιοῦται λόγους ἀ
 ληθείας, ἢ ψευδῆς, τοῖς δὲ ὀνόμασι σωτῆρας οὐ δυνάμε
 ναί. ὡς τὸ, μεταμέλει· οἶον, Σωκράτης μεταμέλει, καὶ τοῖς
 τὸ Σωκράτης μεταμέλει, ἀσωτῆρα τον. ὡς οἱ καὶ προσισο
 ρῇ τὴν τῇ σωτῆρας διατάξιν ποῦ τῇ κατηγορουμένων ὁ
 ρῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν, οὐσαν τοιαύτην. Τὸ κατηγορε
 μνον, ἢ τοῦ ὀνόματος κατηγορεῖται, ἢ πῶσι, καὶ τούτων
 ἐκείνων ἢ τοῦ τέλει ἐπὶ ὡς κατηγορουμένων, καὶ μετὰ
 τοῦ ὑποκειμένου, αὐτῆς πρὸς γένεσιν ἀποφασίως, ἢ ἐλ
 λιπῆς, καὶ προδήκως πρὸς διόμνον, πρὸς τὸ τέλει ποιῶ
 σαι κατηγορουμένων. ἀλλ' μὲν οὐ ὀνόματος τι κατηγορεῖ
 θῶν ἀπόφασιν ποιῶ, κατηγορεῖται, καὶ σύμβημα παρ' αὐ
 τοῖς ὀνομάζεται. σημαίνει γὰρ ἀμφὶ ταυτὸν, ὡς τὸ ποῦ
 πατὴρ· οἶον, Σωκράτης ποῦ πατὴρ. ἀλλ' δὲ πῶσι, πα
 ρασύμβημα, ὡς ἀνὴρ παρὰ κῆμον τῷ συμβάματι, καὶ
 ὅν, οἶον παρὰ κῆμον, ὡς ἔχει τὸ μεταμέλει· οἶον,
 Σωκράτης μεταμέλει. τὸ μὲν γὰρ μεταμελεῖται, σύμβη
 μα εἶναι. τὸ δὲ μεταμέλει, παρὰ σύμβημα, οὐ δυνάμε
 νον ὀνόμασι σωτῆρας ἀπόφασιν ἐργάζεσθαι. οἶον, Σω
 κράτης μεταμέλει. οὐδὲ μία γὰρ τοῦτο ἀπόφασις, ἀλλ'
 οὐτε κλίσειν ὑπὸ δέχεται δυνάμενον, ὡς τὸ ποῦ πατὴρ, πε
 ριπατῆς, περιπατῆ, οὐτε συμμεταχρηματιζοῦται τοῖς
 ἀριθμοῖς. ὡς ποῦ γὰρ λέγομεν τούτῳ μεταμέλει, οὐτω
 καὶ τούτοις μεταμέλει. καὶ πάλιν, ἀλλ' μὲν τὸ τοῦ ὀνόμα
 τος κατηγορουμένων δύνει προδήκως πῶσι ὀνόματος
 τινὸς πρὸς τὸ ποιῶσαι ἀπόφασιν, ἔλαττον, ἢ κατηγορε
 μα λέγεται, ὡς ἔχει τὸ φιλεῖ, καὶ τὸ δύνει· οἶον, Πλάτων
 φιλεῖ. τούτῳ γὰρ προσέθετο τὸ, πνῆ, οἶον, Διώνει, ποιῶ

λόγος καὶ ὑπὲρ τῆν λοιπῶν τοῦ λόγου μερῶν. ὥς τε καὶ τὰ κα-
 λούμενα ῥήματα τῶν ῥημάτων, κατ' οὐθεῖαν ἱερῶς προ-
 κέκληται πᾶσι. καὶ τῆν ἄλλαν τῆν λεγομένων πρὸς τῆν τοῦ
 λόγου μερῶν ἑκαστον, ὁσαύτως. διὰ ταῦτα μὲν οὖν τὴν
 πρὸς πατήρι κλῶ πρὸς τούτων διάταξιν προσημειῶν. Ἐν δὲ
 τούτοις ὁ Ἀριστοτέλης διακρίνει τοῦ ὀνόματος τὰς πᾶσι
 σης, καὶ ταῦτα οὐχ ὁμοίως τὸν ἀποδιδόμενον τοῦ ὀνόμα-
 τος ὀρισμὸν ὑποδέχομεν, τῷ τὸ μὲν ὄνομα, μετὰ τοῦ ἔ-
 σιν, ἢ ὡς, ἢ ἔστι, ἀληθὲς, ἢ ψευδὲς, τὰς δὲ πᾶσι σης, μὴ
 κίπ. ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ τὸν φίλων ἐπιν, ἢ φίλων ὡς, ἢ φίλων
 ἔστι, ἢ ἀληθὲς ἐπιν, ἢ ψευδὲς. ὁ δὲ φίλωνός ἐστιν ἐπὶ τὸν
 ἢ ἦν, ἢ ἔστι, ἢ φίλωνι ἐπιν, οὐδὲν οὔτε ἀληθὲς, οὔτε ψευδὲς
 ἔπιν, διότι δέονται προσημειῶν πρὸς τὸ ἀπαρτίσαι δι-
 αφορίαν οἱ τοιοῦτοι λόγοι. καὶ οὖν μὴ προσέθῃ τὸ ὡς, ἢ οὐ-
 τος, ἢ ἀγρὸς. οἷον, φίλωνός ἐστιν ὡς οὗτος. ἢ φίλωνός ἐστι
 φίλως οὗτος. ἢ φίλωνι ἐστιν ἀγρὸς οὗτος, οὐδὲν οὔτε ἀλη-
 θὲς, οὔτε ψευδὲς ἀποτελεῖται. ἄλλο μὲν γάρ τι τοῦ λόγου
 ἔστι. οἷον τὸ κλητικόν, ὃ δέχεται δηλοῦναι καὶ διὰ μιᾶς
 μόνης τοῦ ὀνόματος πᾶσι σης, τῆς δὲ αὐτοῦ τοῦτο κλητικῆς
 ὀνομαζομένης, οὐδὲν ῥήματος πρὸς τὸ σημεῖναι δευτέ-
 ρης. οἷον, ὧς μάκαρ ἀτρεΐδην, μοιρηγνὲς, ὀλβιόδαιμον.
 διὸ καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ τούτου διακρίνομεν. καὶ τὴν κα-
 λούμενον. ἢ μὴ τι κωλύει, πρὸς ἑαυτοὺς ὑπερέφομεν, καὶ
 πρὸς τὸ πυνθέσθαι τῆς κλήσεως τὴν χρῆσιν, κοινῶς πρὸς
 τὴν ἀποκρίσιν, ὡς τῆς κατὰ τοῦτο διακρίσας ἀπηρτισμέ-
 νης. ἀποφανσιν μὲν τοι ποιῆσαι ἢ ταύτην, ἢ ἄλλω τινὶ
 πᾶσι, οὐδὲ τὸ ἐπὶ προσλαμβάνουσας, δυνάτον. πάν-
 τε καλῶς ὁ φιλόσοφος ἐπεσημειώσατο Πορφύριος, ὅτι τὸ ἔ-
 σιν, οὐκ ἀντὶ παντὸς εἴληπται ῥήματος, ἀλλ' αὐτὸ μόνον
 τὸ ἀπὸ τοῦ ὄντος παρεγμένον, καὶ τὴν ὑπαρξίν σημαίνον

μα, ὡς κατ' αὐτὴν ἰκάσων τῇ πραγματῶν ὀνομαζομένου,
 ταῖς δὲ ἄλλας, πῶς ἑσὶ ὀνόματα, ἀπὸ τοῦ μεταχρηματισ-
 μού τῃς δυνάεως γινομένου. τῆς μὲν οὖν δουτίρας προϊ-
 σκεται δόξης ὁ ἄριστος τέλης, καὶ ἔπονται γὰρ αὐτῷ πάντες οἱ
 ἀπὸ τοῦ πᾶσι πᾶτον. τῆς δὲ προτίρας, οἱ ἀπὸ τῆς σοᾶς, καὶ
 ὡς τούτοις ἀκολουθοῦντες οἱ τὴν γραμματικῶν μετόντες
 τέχνῳ. λειόντων δὲ πρὸς αὐτοὺς τῇ πᾶσι πᾶσι, ὡς
 ὡς ταῖς μὲν ἄλλας τῆς αἰτίας, ἡκότως λέγομεν πῶς ἑσὶ,
 διὰ τὸ πεπῶκεναι ἀπὸ τῆς δυνάεως, τὴν δὲ δυνάεω, κατὰ
 τινὰ λόγον, πῶς ἑσὶ ὀνομάζειν δίκαιον, ὡς ἀπὸ τινος πε-
 σοῦσαν, δὴλον γάρ ὅτι πᾶσαν πῶς ἑσὶ ἀπὸ τινος αἰωτί-
 ρω πραγματῶν γίνεσθαι προσήκει, ἀποκρίνονται οἱ ἀπὸ τῆς
 σοᾶς, ὡς ἀπὸ τοῦ νόματος τοῦ ἐν τῇ ψυχῇ καὶ αὐτὴ πᾶσι
 κεν. ὁ γὰρ ἐν αὐτοῖς ἔχομεν, τοῦ Σωκράτους νόμα δι-
 λῶσαι βουλόμενοι, τὸ Σωκράτης ὄνομα προφερόμεθα. κα-
 θέσθαι οὖν τὸ ἀνῶθεν ἀφίθαι γραφῆον, καὶ ὀρθὸν παρὰ
 πᾶσι πᾶσι τε λέγεται, καὶ τὴν πᾶσιν ὀρθῶς ἐκκέναι,
 τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὴν δυνάεω πᾶσι πᾶσι μὲν ἀξιού-
 μεν ἀπὸ τῆς ἐννοίας, ὀρθῶς δὲ εἶναι, διὰ τὸ ἀρχέτυπον
 τῆς κατὰ τὴν ἐκφώνησιν προφοράς. ἀλλ' εἰ διὰ τοῦτο φα-
 σὶν οἱ ἀπὸ τοῦ πᾶσι πᾶτον τὴν δυνάεω πᾶσιν ἀξιούτε κα-
 λῶν, συμβήσεται καὶ τὰ ῥήματα πῶς ἑσὶ ἔχον, καὶ τὰ ἐ-
 πὶ ῥήματα, τὰ μὴ δὲ κλισίων ἀνέχεσθαι πεφυκέναι. ταῦ-
 τα δὲ ἐν ἀργῶς ἀτοπα, καὶ ταῖς ὑμῶν αὐτῇ παρὰ δόσει
 μαχόμενα. τὰ αὐτὰ δὲ λέγειν ἀρμόσει καὶ πρὸς τοῦ γρη-
 κὸν πᾶσι ὀνομα ὑποτιθεμένων, καὶ ἀπ' ἐκένου πᾶσι πᾶσι τὸ
 κατέκασον ὄνομα λέγοντες. οὐτε γὰρ διὰ σαφούς τι πο-
 τί ἐστιν ὁ καλοῦσι γρηκὸν ὄνομα, οὐτε ἔστι τὴν ἐννοίαν αὐτὴν
 τῇ ὀνοματῶν, καὶ κοινῶς κατὰ πάντας κατηγορούμενοι
 λέγουσιν, εἰδὼν τι τοῦ ὀνόματος ἐρῶσιν. ὁ αὐτὸς γὰρ εἶπαι

μείνη, ὅπου τοῖς ὀνόμασιν ἔθος, ἀλλ' ἀνυπαρξίαν, οὐσί τε
 ὁμοίως, καὶ μὴ οὐσιν ἐφαρμόζουσαν. ἐπὶ δὲ ὑπελαβον
 αὐτῆς ἢ ἀποφάσεως ἦναι ταῖς τοιαύταις φωναῖς, διὰ τὴν τῆς
 ἀρνητικῆς μορίου προδήκην, ἢ ὁλως λόγους, διότι σωθῆσιν
 πινὰ ἐμφαίνουσι, διὰ τοῦτο ὑποσημαίνεται, ὡς ἔδειπρον τῶν
 τῶν δυνάτων αὐτὰς ὀνομάζειν, ἔτε ἀπόφασιν, ἔτε ἀπλῶς
 λόγον. ἀποφάσεως μὲν οὐκ ἐστὶ, διότι πᾶσα ἀπόφασις
 τοῦ ἀρνητικῆς μορίου ἀφαιρεθέντος, γίνεται κατὰ φασιν, ἐπὶ
 πῇ καὶ τούτῳ πλεονάζει κατὰ φασίως. αἱ δὲ τοιαῦται φων
 αὶ, τοῦ ἀρνητικῆς μορίου ἀφαιρεθέντος, ὀνομάται ποιούσ
 σιν, ἀλλ' ἐκ κατὰ φασιν. ἀλλὰ μὲν ἔδει ἀπλῶς λόγοι. ἔτε
 ὅχι οὐκ οὐτε προσάξεως, ἔτε κλήσεως, ἔτε ἐρωτήσεως. ἔτε
 ἀποφάσεως ὁλως. ἐπὶ πᾶσα ἀπόφασις, ἢ ἀληθείας, ἢ
 ψεύδους ἐστὶ σηματική. τούτων δὲ ἔδειπρον ὑπὸ τῶν τοιού
 των σημαίνεται φωνῶν. ἐπὶ οὖν ἔτε τούτων ἔδειπρον κα
 λῆν αὐτὰς δυνάτων λόγον, ἢ ἀπόφασιν, ἔτε ἄλλο πῇ ἔχο
 μεν ἐν τῇ σωθῆναι καίμενον ὄνομα ταῖς τοιαύταις φωναῖς,
 ὡς ὅπου ταῖς μὲν τοιαῖσδε, τὸ τοῦ ὀνόματος. ταῖς δὲ τοιαῖ
 σδε, τὸ τῆς ῥήματος. καὶ παῖσδε, τὸ τῆς κατὰ φασίως. καὶ ἄλλαις,
 ἄλλο, καλῶς ὡς ἡμῖς αὐτὰς φησιν αἰρίσκα ὀνομάται, διὰ
 τοῦ. ἀλλ' ἐστὶ ὄνομα αἰρίσον. δηλονότι αὐτὸς ἐστὶν ὁ τὸ ὄνο
 μα τοῦτο ἐμείρας ταῖς τοιαύταις φωναῖς.

- » Τὸ δὲ φίλωνος ἢ φίλωνι, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἔκ ὀνόματος,
 » ἀλλὰ πᾶσις ὀνόματος. λόγος δὲ ἐστὶ αὐτοῦ, τὰ μὲν ἄλλα, κα
 » τὰ τὰ αὐτῶν. ὅτι δὲ μετὰ τοῦ ἐστίν, ἢ ἦν, ἢ ἔσται, ἔκ ἀληθείας ἢ
 » ψεύδους. τὸ ὄνομα αἰρίσον, φίλωνος ἐστίν ἢ οὐκ ἐστίν. ἔδει
 » γὰρ πῶ, οὐτε ἀληθείας, οὐτε ψεύδους.

Περὶ τῆς κατ' ὀνόματι γινομένης τῆς ὀνομάτων προφο
 ρῆς, ἡνὸς παρὰ τοῖς παιδαῖς ἡγεῖσθαι, πότερον πᾶσιν
 αὐτὴν προσήκει καλεῖν, ἢ ἔδαμῶς. ἀλλὰ ταύτην μὲν ὄνο

Τούτο δὲ νῦν ἐκίνησε τὸ θεῶρημα, διότι ἰώρα μὲν καὶ
 τὰς τοιαύτας φωνὰς παραλαμβανομένης πολλάκις ἐν
 ταῖς ἀποφάσεσιν, ὡς ὅταν ἡρώμεθα. ἢ κ' ἀνθρώπος πῶς
 πατρί. ἔδενός γε ὀνόματος ἡξιομένης ὑπὸ τῇ παλαιᾷ
 τέρων. διδασκῇ τοίνυν καὶ τίσι τῇ ὀνομασμένων φω
 νῶν ὑποπιδυῖσθαι αὐτὰς ἵνα, μὴ οὔσαι κατ' ἀλήθειαν αἰ
 αὐτὰς, καὶ πῶς δίκαιον αὐτὰς ὀνομάζην. ἐπὶ οὖν μά
 λιστα αὖ περ ὑποπιδυῖσθαι αὐτὰς ἵνα ὀνόματα, δικά τε τὸ
 παραπλησίως τοῖς ὄντως ὀνόμασι, τὴν τῇ ὑποκειμένην
 χώραν κατελαμβάνην ἐν ταῖς προτάσεσι, καὶ διὰ τὸ ἐ
 φαρμόζην αὐταῖς τὸν ἀποδεδομένον τοῦ ὀνόματος λόγον,
 τί τε ᾗ ἄλλα προφανῶς αὐταῖς ὑπάρχει, καὶ οὐδ' ὡς τοῦ
 των τὰ μέρη σημαίνει καὶ ἐπὶ καθ' ἑαυτὰς, τὸ, τι οὐκ, καὶ τὸ
 ἀνθρώπου, ὅταν ὡς ἐὸς τοῦ οὐκ ἀνθρώπου ὄντα μέρη λαμ
 βάνωνται, οὐ μὲν ὁ ἄριστος ἔλκε ἀξιοῖ αὐτὰς ἀπλῶς ὀνό
 ματα καλεῖν, διότι τὸ μὲν ὄνομα, μιᾶς ἐστὶ φύσεως σημα
 ντικόν, τῆς τοῦ ὀνομαζομένου, τῇ δὲ τοιοῦτον ἐκείνη, φω
 νῶν, ἐν μὲν ἀναιρῇ τὸ σημαίνον ὑπὸ τοῦ ὀνόματος,
 τοῦ δὲ ἵνα τῆς ἀρνήσεως λεγμένου, πάντα δὲ τὰ ἄλλα,
 τὰ παρ' ἐκείνου εἰσφέρει, καὶ ὄντα, καὶ μὴ ὄντα. τὸ ᾗ ἔκ
 ἀνθρώπου, ἐπ' ἀνθρώπου μὲν οὐ λέγεται μόνον, λέγεται δὲ
 καὶ ὡς ἵππου, καὶ κωδός, καὶ τραχιάφου, καὶ ἵπποκρο
 τάου, καὶ πάντων ἀπλῶς ὄντων τε, καὶ μὴ ὄντων. διὰ
 ταῦτα τὸ ὅλον τοῦτο, ἄριστον ὄνόματα κελύει αὐτὰς πρὸς α
 χορδύεσθαι. ὀνόματα μὲν, διότι ὅπου ἐν ταῖς ἐξῆς ἐρησίε
 ποι πᾶσι αὐτῇ, ἐν πῶς σημαίνει καὶ ταῦτα. ὅσον τὸ πᾶσι τὸ
 ἄριστον ὄνομα ἅπαν ὡς ἐν. ὅσον, τὸ οὐκ ἀνθρώπου. τὸ πᾶσι τ
 ἀνθρώπου ἅπαν, ὡς ἐν κατ' αὐτὸ τοῦτο, καθ' ὃ πάντα κρι
 νόν περὶ χεῖ, τὸ μὴ εἶναι ὅπου ἀνθρώπου. ἄριστον δὲ, διότι τὸ
 ὑπ' αὐτῇ σημαίνον, οὐχ ὑπαρξέιν πᾶσι πράγματός τε

- 501 χαίων, καὶ συλλαβῶν κατὰ σκῆμα σμῶνον, ὡς πρὸ τὰ ῥή-
 ματα, τὴν ἐπακολουθούτων, τουτίσιν τῇν ὑπαρχόντων ταῖς
 οὐσίαις, μιμήματα εἶναι. λόγον δὲ, τὸν ἐξ ἀμφοῖν, τοῦ τε
 ὀνόματος, καὶ τοῦ ῥήματος συγκήμενον, ὡς καὶ αὐτὸς
 διὰ τε τούτων, καὶ τῇν ἐν τῷ σοφιστῇ ῥηθέντων πρὸ τοῦ Ἀ-
 ριστοτέλους μόνον τοῦ λόγου κυρίως μέρη, τὸ ὄνομα, καὶ τὸ ῥή-
 μα εἶναι τιθέμενος. τὴν δὲ χρεῖαν τοῦ κατὰ σιωθήκω,
 ὁ φιλόσοφος ὑποδεικνύει, ἐπεὶ σημειάνουσιν τι φησὶ καὶ οἱ ἀ-
 γραμματοὶ τῶφοι. τουτίσιν αἱ ἀνὰ ρητοὶ φωναὶ. τῷ γὰρ τὸ
 φωνῶν, ὡς γένε τῆς φωνῆς, ἀντί τοῦ εἰδένους ἐχρησάτο· ἰδι-
 ον, ἐκρίων, ὧν οὐδὲν ἐστὶν ὄνομα. ὡς αὖτε ἐλεγε· ἐπεὶ δὲ ἴχα
 τῆς προδήκης ταύτης, οὐδὲν μάλλον τὸ ὄνομα ἐδωλόμεν,
 ἢ τὰς φύσει προσφερομένης φωνάς, τὰς ἀγραμμάτους·
 εἶον, τὰς τῇν ἀλόγων ζώων, ἀθερία ἐκάλεισεν, ὡς πρὸ καὶ
 Πλάτων, ὡς σύνοιχον μάλλον ἔχοντα τὸ ἄγριον, διὰ τὸ ἄ-
 λογον, καὶ ὡς οὐτε φυκότες πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ κτητον δε-
 χόμενα τὸ ἥμερον, ὃ ὅσοις αὐτῇν καὶ δοκῇ ποτὲ τοῦτο ὑ-
 22 πάρεχεν τιθασθαι τοῖς. τὸ δὲ ὧν οὐδὲν ἐστὶν ὄνομα, ἢ
 ἀντί τοῦ οὐδεὶς εἴρηται. ὧν τὸ φων, οὐδεὶς ἐστὶν ὄνομα· ἢ κα-
 τ' ἐκρητὶν τοῦ φθίγματος, ὧν τυρίων, οὐδὲν φθίγμα ἐστὶν ὄ-
 νομα. οὐ γὰρ δὴ πον λέγει αὐτὸ μὴ εἶναι ὄνομα, τῇν φωνῶν
 τὴν ἀλόγων ζώων. λέγεται γὰρ ἢ μὲν τις ὑλακὴ, ἢ δὲ χρε-
 μετισμός, ἢ μηκυθμός. Ταῦτα ἐξηγησάμενος, ποδὲ
 μὲν τὴν λοιπῶν, οὐδὲν προστίθῃσι. τοῦ τε φωνῆ, καὶ τοῦ ση-
 μαντικῆ, ὡς προφανῶν λίαν ὄντων. προσηρρίζεται δὲ τὸν
 ποδὲ τοῦ ἀθρίσου ὄνόματος λόγον, καὶ φησὶ·
 23 Τὸ δ' οὐκ ἀνθρώπος, ἐκ ὀνόματος λέγω. οὐ μὲν γὰρ καὶ ταῖς
 24 με ὀνομασθῇ, τι δὴ καλεῖν αὐτό. οὐτε γὰρ λόγος, οὐτε ἀπό-
 25 φασίς ἐστιν. ἀλλ' ἐξ ὀνόματος ἀθρίσον, ὅτι ὁμοίως ἐφ' ὅθουον
 26 ὑπάρχει καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος.

ὁμοίωμα. διὸ καὶ εἰ τις ὑπερβαίνει τοῦ ὀνόματος τὸ γένος,
 ἐπειδὴ τὴν φωνὴν ὕλης πρὸς αὐτὸ λόγον ἔχεν ἀποφανό-
 μεθα, τὸ σύμβολον ἀποδιδόσκον, ὥς τ' εἶναι αὐτοῦ τὸν ὄν-
 τὸς ὀρισμὸν, σύμβολον ἐκ φωνῆς σημαστικῆς κατὰ σω-
 θήκην, ἀνὰ χρόνον, ἢ μηδὲν μέρος ἐν σημαστικὸν κεχω-
 ρισμένον ὑπάρξειως πινόν, ἢ προσώπου δηλωτικόν. τὸ μὲν
 γένος αὐτοῦ νῦν παραδοθέντος, τῶν δὲ πρότερον, νῦν δ' ὀ-
 ρισμοῦ τὰς ἐκρήναιων, ἢς ἐννοίαν ἡμᾶς ἀγόντων τὸ ὄνο-
 ματος, ἀπὸ τῆς ὕλης αὐτοῦ, καὶ τοῦ προσεχούτος εἰδους.
 ὅς εἰ τις θέλον ἠδύσαι βουλόμενος, αὐταρεκὺς ἡγεῖται
 πρὸς τὸ παραεἶσαι αὐτοῦ τὴν ἐννοίαν, τὸ εἰπεῖν ὅτι ἐπὶ
 ξύλον τοιοῦτον ἐχρηματισμένον, καὶ τοὶ δωατὸν ὃν ἀκρι-
 βολογούμενον λέγειν, ὅτι ἐπὶ σκῆδος πρὸς τὸ δὲ χρῆσιμον,
 ἐκ ξύλου τοιοῦτον ἐχρηματισμένον. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ αὐτὸ
 δηλονότι καὶ τοῦ ξήματος, καὶ τοῦ λόγου γένος, κατὰ τὴν
 σημαστικὴν οὐ αὐτοῖς δυνάμιν. πρὸς ἄλληλα γὰρ λέγει-
 ται τὸ, τε σημαῖνον, καὶ τὸ σημαίνον. ὥς τε σύμβολα
 ἡκότως τὰ κατὰ σωθὴκὴν σημαίνοντα ἔ σημαίνον. κα-
 τὰ δὲ τὴν λέξιν, καὶ τὸ πλῆθος τῶν συμπληρουσῶν αὐτὴν
 συλλαβῶν, ὑπὸ τὸ πρὸς ἐκαστον αὐτῶν αἰοίσον. εἰ δὲ
 τὸ ὄνομα, καὶ σύμβολον καὶ ὁμοίωμα περὶ τὸν ἀξιούμενον
 καλεῖν, οὐ θαυμάσιον. ἔστι γὰρ τὸ μὲν ἀσκόπως πρὸς, μὲν
 νῶς σύμβολον. τὸ δὲ κατὰ λόγον, ὥς μὲν δυνάμενον
 ἐξ ἄλλων καὶ ἄλλων συγκεῖσθαι συλλαβῶν, εἰσὶν οἱ τῶν συμ-
 βόλοις, αἳ δὲ τῇ φύσει τοῦ ὀνομαζομένου προσήκον, ὁμοίω-
 μα, καὶ οὐ σύμβολον. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὥς περὶ περίσμε-
 τα ληπτόν ἐκ τῶν εἰρημένων, συναδόντα τοῖς οὐ κρᾶς
 τύχῃ ποτε τοῦ ὀνόματος ὑπὸ τοῦ Σωκράτους παραδιδό-
 μένοις. καὶ γὰρ ἐκεῖνος τὸ ὄνομα, μίμημα φησὶν εἶναι τῆς
 ἐκάστου εἰσίας, διὰ φωνῆς ἐκείνου, ταῦτα δὲ εἰπεῖν ἐκ

ἡθὺς, οὐ παντὰ πασιν ἀδιστάκτως παραδραμεῖν δοκι-
μάσαντες. Ἐξῆς δὲ τούτοις, ὡς κεῖται ἐν τῷ συλλο-
γισμῷ, ὃν ὁ ἀφροδισιθὺς ἐξηγητὴς ἐκτίθειται, κατασκευά-
ζην δοκῶντα μόνως εἶναι φύσιν τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ῥή-
ματα. τὰ ὄντα ὀνόματα φησι, καὶ τὰ ῥήματα, φωναί. αἱ
δὲ φωναί, φύσιν. τὰ ἄρα ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα, φύσιν.
Πρὸς ταῦτα τοῖνυν ῥητὸν, ὅτι τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήμα-
τα, οὐχ ἁπλῶς ἀνελίγοντο εἶναι φωναί, ἀλλὰ κατὰ τὴν
ὑλὴν. ὥς περ ἐν ἡμῶν ἐλεγχῇ, ἡ θύρα, ξύλον, τὸ ξύλον, φύσει
ὄργανον, ἡ θύρα ἄρα φύσει ὄργανον, μελοῖος ἀνελί-
γειται. ὅτι ἡ θύρα ξύλον κατὰ τὴν ὑλὴν, ἐκ ἀνάγκης δὲ τὸ ἔλ-
κρον φυσικῇ, καὶ αὐτὸ φύσιν εἶναι, διότι πάντα τὰ τιχῇ
τὰ, τὴν ὑπόστασιν ἐκ τῆς ἡμετέρας ὑπονοίας ἔχοντα, ποῦ
τὴν φυσικὴν ὑλὴν ὑφίσταται, τὸν αὐτὴν καὶ ταῦτα τρεῖς
ῥητὸν, ὅτι φύσει μὲν δᾶρον, ἡ φωνή. φύσιν ὅτι ἴσμεν
φωνητικοί. τὰ δὲ ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα, ἀνελίγοντο
εἶναι φωναί, οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ τοιῶσδε μορφοῦνται, καὶ
διαπλάττειν ὑπὸ τῆς λεκτικῆς καλουμένης φαντα-
σίας, τοιῶσδε, καὶ τοιῶσδε τὰ φωνητικὰ κινούσης ὄργα-
να, καθάπερ τὸ ξύλον ὑπὸ τοῦ τέκτορος πρὸς τὴν θύ-
ραν μένουσιν. ὥς περ οὖν τὸ ξύλον πρὶν εἰδοποιήθαι οὐκ ἄν
τις ὀνομάσοι θύραν, οὕτως οὐδὲ τὰς μὴ τοιῶσδε, ἢ τοιῶσ-
δε μορφοῦσθαι φωνάς, ὀνόματα, ἢ ῥήματα. ὥς περ καί
τὰ τὸ εἶδος αὐτὰ λέγεσθαι εἶναι τοιαῦτα, καὶ ἐξ ἐπο-
νοίας ἡμετέρας κινεῖσθαι, καὶ ὅντα διὰ τοῦτο εἶσθαι.
ταῦτα μὲν οὖν πρὸς τὸν συλλογισμόν. ὁ δὲ κ' Ἀρίστος
πέληκε ὅτι κατὰ σωθῆκιν τὸ ὄνομα ὑπομιμνήσκει, ἀπὸ τῆς
σωθῆκης φαίνεται τῇ πρώτῃ γενέσει, καὶ εἶσθαι τὰ ὀνόματα,
τὸ σύμβολον αὐτὸ διένειναι τοῦ ὀνομαζομένου, καὶ ἔχει ὁμοί-
ωμα φυσικόν, ἀλλ' ἁπλῶς, τὸ ὅλον τὴν κατὰ τὴν ὑλὴν

ὀνόματα: ἢ σὺν μέϊας ἢ πάθους, καθάπερ τὰ ῥήματα,
 χαλεπὸν καὶ πλάσαι. ἐπεὶ δὲ ἔτι τοὶ τὸ θέσθαι τῶν ὀνο-
 μάτων ἐξορίζην ὑπὸ χερσίν, ὡς περὶ ὁ πατὴρ τοῦ δούλου Α' /
 ρεῖας τὰς δύχας ἡμῖν, καὶ τὰς ἀράς παραφύοντες, σὺ αὖτε
 τὰ ὀνόματα ἡμῶν λεγόμενα, ἢ ἀφελούσιν ἐναργῶς ὅτι οἱ
 νομαζόμενοι, ἢ βλάπτουσι. καὶ τοὶ τῆς σωθῆκης, ἀνθρώ-
 πων μὲν ἐκόντες πρὸς ἀνθρώπους λεγόμενης, ἀνθρώπων
 δὲ πρὸς θεοὺς οὐδὲ μέχρις ὑπνοίας ὑφίσταται δυνάμενης:
 ῥητόν καὶ πρὸς τοὺτους, ὅτι λογικὸς ἡμᾶς, καὶ αὐτοκινή-
 τοις ὑποστήσαντες οἱ βιοί, πολλῶν πράξεων κυρίου ἐκόντες
 κατέστησαν. ὁρῶντες τι πάντα τὰ ἡμετέρα ἀντιπύσαντα,
 καὶ τὰς θέσεις τὰς ἡμετέρας παραδεχόμενοι, πρὸς ταύ-
 τας ἡμῖν ὡς αὐτοκινήτοις, τὸ κατ' ἀξίαν ἀφορίζουσι. μάλ-
 λον δὲ ἡμῆς, διὰ τῶν ὑπὸ πατρὸς θέσεων τοιῶνδε φαιτασιῶν
 ὀρέξεσθαι, καὶ ἐκκλησιῶν, τοιῶνδε ζωῆς τύπον ἐν ἑαυτοῖς
 παρεσχευάζοντες, κατὰ τοῦτον ἀπολαύμεν τῆς προση-
 κούσης ἡμῖν τῆς θείας προνοίας. ὡς περὶ τὰ σώματα ὁρῶ-
 μεν, ἐπειδὴν μὲν ἐκ πυρώθῃσι, κοῦφά τε, καὶ ἀνώφορα
 κατὰ φύσιν γινόμενα: μεταβάλλοντα δὲ πάλιν ὑπὸ τὸ
 μέωδες ὄν τι, καὶ ἐμβριθείσθον, ἔμπελιν καὶ τὸ φρόνι-
 να κατὰ τὴν τὴν αὐτοῖς ὑπάρχουσαν ἔσθιν. καὶ τοῦ βα-
 σιλείως ἡλίου πρὸς τὴν μισημβρίαν τὸ ὑπὲρ γῆν ἅπαν ἡ-
 μισφάριον κατὰ λάμποντες, οἱ μὲν ὡς ἔγρηγοροῦτες, καὶ
 παύσονται κατὰ φύσιν ἔχοντες, ἀπολαύουσι τ' ἀπὸ τῆς
 φωτὸς ἀγαθῶν: οἱ δὲ, καθύδοντες, ἢ μόνοντες, ἀλλὰ ἐν-
 καλυπόμενοι τὰς ὁφείας, οὐ τυγχάνουσι παρὰ τὴν ἑαυ-
 τῶν αἰτίαν, ἀλλ' οὐ φθόνῳ πνί τοῦ, τὸ φῶς ἀφθόνως ἅπα-
 σι χορηγῶντος θεοῦ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὑπὸ πλέον ἐμ-
 κώμεν, τὴν συμφωνίαν τῶν φιλοσόφων ὑποδείξαι βου-
 λόμενοι, καὶ τὸ διώρημα ζητῶνται παρὰ τοῖς πελαγοῖς

δὲ περὶ οὗτο δακνύει μὴ δὲ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον οἱ
 φηόντα φύσει τὰ ὀνόματα λέγεσθαι, ἀπὸ τῆς ἑξαμέ-
 νης μεταβίσεως τῶν ὀνομάτων ὑποχρεῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ τὸ
 αὐτὸ πρᾶγμα, πλείοσι πολλὰς ὀνόμασιν ἐνομάζειν, ὅ-
 μω μεταβίσειν ὁρῶμεν καὶ μάλα σαφῶς δακνύει τὰ
 φύσει τῶν ὀνομάτων. δὴλον γάρ ὅτι ὡς ἐπὶ πῖνα οἰκιστοῦ
 εἰς τοῖς πρᾶγμασιν ὀνόματα μεταβαίνοντες, κεκρήμεθα
 τῇ μεταβίσει. τὸ δὲ πλῆθος τῶν ὀνομάτων, οὐδαμῶς φη-
 σόμεν κωλύειν ἕκαστον αὐτῶν οἰκῆον ἵνα τῇ φύσει τοῦ ὄνο-
 μαζομένου. καθάπερ γὰρ εἰκόνασ' ἐνδέχεται πλείονας
 εἶναι τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου, ὕλης μὲν οὐσας διαφόρους, χαλ-
 κῆς ἢ τύχαι, καὶ ξυλίνης, ἢ λιβίνης, πάσας ὅς ἔχουσας τὴν
 πρὸς αὐτὸν ὁμοιότητα: τὸν αὐτὸν καὶ ἐν ταύτῃ τρόπῳ, ἐ-
 δὴν κωλύει τὴν αὐτὴν φύσιν διαλλῶν καὶ ἄλλων ἐνομάζειν
 εἰς συλλαβῶν, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οὐσίας κατ' ἄλλην καὶ
 ἄλλῃ ἐνομοῖαν ἐκ πασῶν σημαυνομένης, ὥς περὶ τὸ ἀνθρώ-
 πος ὄνομα, καὶ τὸ μέν, καὶ τὸ βροτός, σημαίνει ταυτὸν.
 ἄλλὰ τὸ μὲν, καθ' ὃ ἀνθρώπῳ ὅπως ἐστὶ τοῦ δὲ, καθ' ὃ μέν
 ἦν ἔχει φωνῶν, τὸ δὲ, κατὰ τὴν γένεσιν τῆς ψυχῆς πῶν
 σιν, καὶ τὸν ἐν τούτῳ μολυσμόν. ἢ καὶ ὡς πρὸς τὸ σωθεῖ-
 τον. ἀνθρώπος μὲν, κατὰ τὸ διαβροῦν τὴν ὅπαι, ἢ ἄνθρω-
 ῖον ὅτι ὅπαι, μέν, δὲ, ὡς μεμνησμένη χρώματος τῇ
 ῥπὶ, βροτός δὲ, ὡς μορτός, καὶ μοιρητός. διὸ καὶ τὸ
 ἢ Εὐδία μὲν ἄσια μορτοί. φησὶν ὁ κυριώτατος. ἢ δὲ
 ταῦτα ὁρθῶς λέγεσθαι, δὴλον ὡς οὐκ ἀποδεξόμεθα τὸν δια-
 λεκτικὸν Διόδωρον, πάσαν οἰόμενον φωνῶν σημαίνει
 κινῆσθαι, καὶ πρὸς πῖσιν τούτου καλεῖσθαι τῶν ἑαυτοῦ
 πῖνα οἰκιστῶν τῷ συλλογιστικῷ σωδίσμῳ, ἀλλὰ μὴ καὶ ἄλ-
 λων ἁπλοῦς σωδίσμῳ. ποῖαν γὰρ ἔξουσιν αἱ τριῶν φων-
 νῶν σημασίαν, φύσει πῖνος, ἢ προσώπου, καθάπερ τὰ

ἢ θέσει, δὲ ἰκνυσιν, ὥς οὐτε οὕτως ἐστὶ θέσις, ὥς Ἐρμολένης
 ἡγεῖται· εἶναι γὰρ αὐτοῖς καὶ τὸ φύσις κατὰ τὸ δούτερον
 τοῦ φύσις σημαίνοντα, καὶ μάλιστα τούτοις, δι' ὧν τὰ κα
 θέλου, καὶ ἀπλῶς τὰ ἰδίᾳ τῇ πραγμάτων σημαίνοντα,
 ὥς αὐτὸν ὀρίσμεναι, καὶ ἡμῖν καταληπτὴν ἔχοντα τὴν φύ
 σιν. πρὸς γὰρ τὸ κενόθεν κατὰ τὴν πρώτην τῶν ὀνομά
 των θέσιν, ὡς τῇ καθέκαστα παντοδαπῶς μεταβάλλει
 σθαι πεφυκότων, τύχῃ δὲ καλῇ τῇ φήμῃ σωφρονῶν, οὐ
 τε οὕτω φύσις, ὥς Ἡράκλειτος ἔλεγεν· εἶναι γὰρ αὐτὰ καὶ
 θέσις τὰ μὲν πολλὰ τῶν τιθειμένων τίς καθέκαστα, καὶ κα
 τὰ τὸ φορτικόν τοῦτο, τὸ ὑπὸ τοῦ Ἐρμολέους λεγόμενον,
 θέσις· καὶ ὅσα μὲντοι τὴν αἰδίον σημαίνουσι φύσιν, καὶ ταῦ
 τα θέσις, κατὰ τὸ δούτερον τῶν τοῦ θέσις σημαίνοντων·
 οὐδὲν οὖν πρὸς ταῦτα διάφορον, οὐδὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τού
 τοις διατάττειται λέγων, οὐδὲν τῶν ὀνομάτων εἶναι φύσις·
 τοῦτο γὰρ αὐτῶν ἀποφάσκει τὸ φύσις, ὅπου ἐπὶ ἐσβυον οἱ
 ἡρακλήτῃ, καθ' ὅπου καὶ Πλάτων· οὐκ ἂν οὐδ' αὐτὸς πε
 ραιτησάμενος, οὕτως αὐτὰ καλέσει φύσις, ὥς ὁ θῆος ἄξιός
 Πλάτων· δηλοῖ δὲ τοῦτο ὅτι πολλὰς τῶν πραγματικῶν
 αὐτοῦ, σύμφωνά δυνάμει τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα
 περῶμενος· καθ' ὅπου, ἐν μὲν τῇ φυσικῇ ἀκρόσει, τὸ
 τοῦ αὐτομάτου ὄνομα, καὶ τὸ τοῦ κενού· ἐν δὲ τοῖς μετῴ
 ροις, τὸ τῆς ψεκάσεως, καὶ τὸ τοῦ ὑέτου· καὶ ὅσα μὲντοι πε
 ρίντα αὐτὸν ὀνόματα ἴσμεν, ὥς τὸ τῆς ἐπιχειρίας, ὡς
 τοῦ ἡδούς· ἢ τὸ τοῦ ὄρου, ὡς τῶν ἀπλῶν ἐν τοῖς συλλογισ
 μοῖς φωνῶν· ἢ τὸ τοῦ ἀχρήματος, ὡς τῆς τοιαύτης τῶν προ
 τῶν συμπλοκῆς· καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ ποτὶ ὁμῆ
 νήσας βιβλίου, τὸ τοῦ ἀορίστου ὀνόματος, καὶ τὸ τοῦ ἀορίστου
 ῥήματος· ἢ τὸ τῆς ἀντιφάσεως, ὑπ' αὐτοῦ περὶντα, σαφέ
 ρετα δηλοῖ τὴν ποτὶ τούτων τοῦ φιλοσόφου διάνοιαν· αἱ

συγκεχύναι, καὶ οὐδενὶ λόγῳ πῶς οὐδὲν τὰ ὀνόματα
 φήσομεν, τῶν αὐτῶν τῆς ἀνοίας σύγχυσιν, ὑπὸ δὲ πα-
 λαιοῦς, καὶ σοφοῦς ἀνδράσιν μετὰ χρόνον, οὕτω γὰρ καὶ τῶν
 ἄλλων γὰρ ἱστορίαν ἐτυμολογίας ἐξερακίστομεν, ἀλλὰ μάλ-
 λον οὕτως καὶ ἄλλω καὶ ἄλλω τῶν πράγματων ἰδιότητες
 τῶν λεγόμενων ἐκάπρον ὑπὸ τῶν αὐτῶν παρεληφθαι, καθάπερ
 πορὶ ὑπὸ τῶν σιληνίων, ἀρσενικῶς τε, καὶ θηλυκῶς ὀνομαζομέ-
 νης, καὶ τῶν διαφόρων τῶν αὐτῶν πράγματων ὀνομάτων ἐλ-
 γομεν. ἐκ δὲ τούτων συλλογίζεσθαι εἰς αὐτὴν, καὶ τῶν ἑδ-
 τέρων λεγόμενων ὀνομάτων τῶν σιληνίων, ἢ ὑπὸ τὸ πρὸς ἀμ-
 φοῖν ἀγομένω, ὡς ὅταν τὸ πρῶτον λέγομεν, εἴ ποῦ μὴ δὲ τῶ
 διὰ μυθολογίας παραδόντων ἡμῖν τὰς θεωρίας, ἐπὶ τῶ
 μισέ τις ἢ ἀρσενικῶν, ἢ θηλυκῶν διὰ μόρφωσιν φέρειν.
 καὶ τοῦτο εἰκότως. τῶ μὲν γὰρ ἀρσενί, τὸ θῆλυ σύσσειχον.
 τὸ δὲ πάντῃ ἀπλῶς αὐτῶ, σύσειχον οὐδέν. ἀλλὰ καὶ ὅταν
 ἀρσενικῶς τὸν θεὸν ὀνομάζομεν, πρὸς τὸ σεμνότερον τῶν
 γενῶν τοῦ ὑφεμένου προσημῶντες, οὕτως αὐτὸν προσαγο-
 ρούμεε. ἢ οὐκ ὑπὸ ταῦτα φέρομεν τὸ οὐδέτερον καλούμε-
 νον γένος. ἢ ὑπὸ τὸ ἐξ ἀμφοῖν, ὡς ὅταν τὸ παιδίον ἢ καὶ
 τὰ τὸ πρεῖον, ἐκ τοῦ κρήνητος εἰς τὸ χεῖρον, ὡς ὅταν τὸ
 σπέρμα, καὶ τὸ ὕδωρ. ἢ καὶ τὸ κοινῶς ἐπ' ἀμφοῖν, ὡς
 ὅταν τὸ ζῶον. ἢ καὶ ἄλλους τοιοῦτους τρόπους, ἵνα μὴ
 παρὰ καιρὸν ποῦ ταῦτα διατρίβωμεν. δῆλον οὖν
 ὅτι σωτρίχη τὸ δούτερον τῶν φύσιν σημασιολογίων, τῶ
 δουτέρῳ τῶν θέσιν. τὰ γὰρ ὑπὸ τοῦ ὀνομασθέντος τοῦ πῶς
 να, ὡς μὲν οἰκῶς ἔχοντα πρὸς τὰ πράγματα, οἷς κέν-
 ται, φύσιν αὐτῶν καλοῖντο. ὡς δὲ πῶς ὑπὸ πινος, θέ-
 σιν. ὁ τοίνυν ἐπὶ τῶ Κρατύλλῳ Σωκράτης, διατιθεῖν
 τῶ τε Κρατύλλῳ, καὶ τῶ Ἑρμογένη, διαφθοραῖς
 ἀπὸ διαμέτρου πορὶ τοῦ φύσιν εἶναι τὰ ὀνόματα,

ἐμβάλλοντας εἰς αὐτοὺς, οἳ κἀὼς ἔχον πρὸς τὴν τοῦ ἄρρε-
 νος ἀναλογίαν νομίσαντες. καὶ ὑπὸ τῆν ἄλλον ἀπάντων
 ἀσάτωις, ἢ τραρότερον, ἢ ἀμυδρότερον τὴν ἀναλογίαν
 δορόντες. κατὰ ταῦτα γὰρ τὴν ἐννοίαν, καὶ τὸν μὲν νοῦν,
 ἄρρεσι κἀὼς, τὴν δὲ ψυχὴν, θηλυκῶς λέγουν διατάξαντο. τὸν
 μὲν, ὡς ἐλάμπειν διωάμενον, τὴν δὲ, ὡς ἐλάμπεσθαι
 πεφυκῶς ὑπ' αὐτοῦ θεασάμενοι. προΐόντες δὲ οὕτως, εἰ-
 δὲ ὑπ' αὐτῶν τῆν θεῶν τῇ τοιαύτῃ κατὰ τὰ γένη διαφορᾷ
 χρῆσθαι ὠκνησαν, τὸν μὲν ἥλιον ἀρρεσι κἀὼς, τὴν δὲ σε-
 λίνην ἄντι παρὰ τοῦ ἡλίου τὸ φῶς δεχομένην, θηλυκῶς λέ-
 γουν ὀρίσαντες. καὶ γὰρ ἡ ἀρρεσι κἀὼς Αἰγυπτίοι τὴν σελή-
 νην ὀνομάζην ἠώθασιν, ἅλ' ὡς πρὸς τὴν γῆν οἱ μαι αὐτῇ
 παρὰ βέλλοντες, οὐχ ὑπὸ ἡλίου μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῆς
 φωτιζομένην. διὸ καὶ ὁ ἐν τῷ συμπόσιῳ τοῦ Ἀριστοφάνους
 λόγος, τὸ μὲν ἄρρεσιν, τῷ ἡλίῳ προσήκειν ἔφη, τὸ δὲ θῆλυ, τῇ
 γῇ, τῇ δὲ σελήνῃ, τὸ ἄρρεσιν ὀθέν. καὶ φανερὸν, ὅτι κατὰ
 θεοῖσι μάλλον τῆν Αἰγυπτίων οἱ Ἕλληνας. ἐπεὶ καὶ δίχε-
 ται μὲν κατὰ πρῶτον λόγον ἡ σελήνη παρὰ τοῦ ἡλίου τὸ
 φῶς, διαπορεῖ μὲν δὲ αὐτὸ κατὰ τὴν ἀφ' ἑαυτῆς ἀνέκρας-
 σιν ὑπὸ τῇ γῇ, οὕτω δὲ, καὶ τὴν μὲν ἔραρον, ἀρρεσι κἀὼς,
 τὴν δὲ γῆν, θηλυκῶς λέγουσιν, ὡς τ' ἐκείνου δραστήριον δύ-
 ναμιν ὑποδέχομένην, καὶ γλυνητικῶς διὰ τοῦτο τῆν φουμέ-
 νων γινομένην. διὸ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ ποδὲ ζωῶν
 γνέσεως, ἐπαινᾷ τὴν τοιαύτην κατὰ τὰ γένη τῆν ὀνομά-
 των τούτων διάκρισιν. παρὰ πλησίως δὲ τοῖς τοῖς, καὶ τῆν
 ὑπόκοσμίαν διαφέρει οὐσας τοὺς ἐνδεῖας ἰδόντες,
 οἷς ταῦτα ὀρεῖσθαι πέφυκεν ὁμμοσι, πόρεθ' ὅθεν μὲν, εἰ-
 λήφασιν δὲ ὁμῶς καὶ ὑπὸ τῆν ταῦτα σημαίνοντων ὀνομάτων
 τὴν αὐτῇ ἀναλογίαν. εἰ δὲ τὸ αὐτὸ φαίνεται παρὰ τοῖς
 αὐτοῖς ἀρρεσι κἀὼς, καὶ θηλυκῶν ὀνομαζόμενον, εἰ δὲ τὸ

μένου, τὸ δυνάμιον, καὶ δύπρακτον. τοῦ δὲ αὐτοχόου, οὐκ ἐπι-
 οικνεῖται. καὶ οὗτοι τὰ ὀνόματα λείγοντες, ἡκόσιν οὐ ταῖς
 φυσικαῖς, ἀλλὰ ταῖς ὑπὸ τῆς ζωγραφικῆς τέχνης ἀποτε-
 λουμέναις, ἢ διάφορα μὲν ὁμοιώματα κατασκευάζει τῇ
 διαφόρῳ παραθεγμάτων, καὶ ἐκάστου μέντοι πρὸς δόξιν
 κατὰ δυνάμιν ἀποτυπῶνται τὸ ἔδος. καθ' ὃ καὶ πολλὰ
 κς ἀπὸ τῇ ὀνομάτων ἀναλύοντες, ὑπερθερύνουσιν τὰς φύ-
 σεις τῇ ὀνομαζομένων ὑπ' αὐτῶν τῇ πραγμάτων θεῶν.
 καὶ ταῦτα γινώσκοντες, περιέμεβα τὰ κείμενα τοῖς πρά-
 γμασιν ὀνόματα σύμφωνα ταῦταις θεκνύναι. τῇ δὲ αὖ-
 θέσει εἶναι τὰ ὀνόματα διακτινόμενων, οἱ μὲν οὗτω τὸ
 θέσι λέγουσιν, ὡς ἐξὸν ὅταν αὐτῇ ἀνθρώπων, ἐκάστον τῇ
 πραγμάτων ὀνομάζων, ὅταν αὖ ἐβέλη ὀνόματι, καθάπερ
 ἑρμολένης ἡγεῖται. οἱ δὲ, οὐχ οὕτως, ἀλλὰ πείθεσθαι μὲν τὰ
 ὀνόματα ὑπὸ μόνου τοῦ ὀνοματοθέτου, τοῦτον δὲ εἶναι τὴν
 ὑπερθερύνουσαν τῆς φύσεως τῇ πραγμάτων, οἱ κῆον τῇ ἐκάστον
 τῇ ὄντων φύσει ὑπερθερύνονται ὀνομα, ἢ τὸν ὑπερθερύνοντα
 τῷ ὑπερθερύνοντι, καὶ διδασκόμενον μὲν παρ' ἐκείνου τὴν οὐ-
 σίαν ἐκάστον τῇ ὄντων, ὑπερθερύνοντα δὲ περιπεθερύνει αὐ-
 τῷ, καὶ οἱ κῆον ὀνομα ὑπερθερύνουσαι, καὶ βιάται. καθ' αὐτὸ δὲ τῷ
 τῷ, θέσι εἶναι τὰ ὀνόματα, διότι οὐ φύσις, ἀλλὰ λογικῆς ἐ-
 πίνοιας ψυχῆς ὑπερθερύνουσαι αὐτὰ, πρὸς τε τὴν εἰδίαν ὁρᾶσθαι
 τοῦ πράγματος φύσιν, καὶ πρὸς τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἄρρε-
 νος καὶ θήλειος, τῇ κυρίως μὲν τοῖς θνητοῖς ζώοις ὁρᾶσθαι πε-
 φυκότων. οὐ γὰρ ἀσκήτως αὐτῷ μὲν ποταμούς ἀρσενί-
 κως, τὰς δὲ θαλάσσας, καὶ τὰς λίμνας θηλυκῶς, οἱ τῇ ὀνο-
 μάτων δημιουργοὶ προσηγόρευσαν. ἀλλ' ἐκάνασ' μὲν, ὡς
 ὑπερθερύνει οὐσας τῇ ποταμῶν, διὰ τοῦ θηλυκοῦ γένους
 ὀνομάζων δοκιμάσασθαι, ὡς περ καὶ τὰς πηγὰς, ὡς οἶα
 μητρὸς λόγον πρὸς αὐτοὺς ἐχούσας, αὐτῷ δὲ ποταμούς, ὡς

διδύξει πῶς ἀφορίζεται τὸ ξήμα, κατὰ τὸ προσημαίνον
 χρόνον. τὸ δὲ γὰρ πρὸ τούτου πρὸς τοῦ κατὰ σωθῆκω ἐξή-
 γούμενος, φησί, Τὸ δὲ κατὰ σωθῆκω, ὅπ φύσει τῶν ὀ-
 νομάτων οὐδὲν ἐστίν. Καὶ ταῦτα ζήτησαι ἄξιον, πῶς τοῦ
 ἐν Κρατύλλῳ Σώκράτους ἀγωνιζομένου πρὸς τὴν Ἑρμού-
 γένω λέγοντα θέσει τὰ ὀνόματα εἶναι, καὶ δεικνύοντος αὐ-
 τὰ φύσει, διὰ χυρίζεται διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης μηδὲν
 τῶν ὀνομάτων ἦναι φύσει. καὶ ἔη πῶς, ὅπ τὸ φύσει δι-
 χῶς λέγεται παρὰ τοῖς φύσει εἶναι τὰ ὀνόματα διακτα-
 ξαμένοις. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ θέσει διχῶς, παρὰ τοῖς θέ-
 σει αὐτὰ εἶναι πθεμένοις. τῶν μὲν γὰρ φύσει αὐτὰ εἶναι ἁ-
 ξιωτάτων, οἱ μὲν, οὕτως τὸ φύσει λέγουσιν, ὡς φύσει
 αὐτὰ οὐδέποτε εἶναι δημιουργήματα, καθάπερ ἡξίου Κρα-
 τυλλος, καὶ Ἡρακλῆτος, ἐκάστω τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῆ
 φύσεως ἀφορίζεται πλεονεξίας οἰκῶν ὄνομα, ὡς περὶ καὶ
 αἰδητὴν ἄλλω ὑπὸ ἄλλοις τῇ αἰδητῶν ὀνόματι τιταγμέ-
 νω. οἰκῆναι γὰρ τὰ ὀνόματα παῖς φυσικῆς, ἄλλ' οὐ παῖς
 τεχνικῆς ἐκείνῃ τῶν ὀρατῶν. οἶον, παῖς σκιάς, καὶ τοῖς
 ἐν ὕδασι, ἢ τοῖς κατὰ πῦρος ἐμφαίνεσθαι εἰσώδοσι. καὶ ὁ
 νομάξην μὲν ὄντως, ὅτ' τὸ τοιοῦτον ὄνομα λέγοντας. ὅτ'
 δὲ μὴ τοῦτο, μὴ δὲ ὀνομάξην, ἀλλὰ ψοφῆν μόνον. καὶ τοῦ
 ὑψηλῆς τούτου ἔργον εἶναι, τῷ θεῶν τὸ ὑπὸ πῆς φύσεως
 κατεσκευασμένον οἰκῶν ἐκάστω ὄνομα, ὡς περὶ τοῦ οὐ
 βλέποντος, τῷ ἀκριβῶς διαγινώσκον τὰς οἰκῆσας τῇ
 κάσων ἐμφάσεως. οἱ δὲ, οὕτως αὐτὰ φύσει φασὶν εἶναι,
 ὡς τῇ φύσει προσήκοντα ὀνομαζομένων ὑπ' αὐτῶν πραγ-
 μάτων. ὥστε τοῦ ἀρχικῶς λέγοντος χάριν ἔχοντος φρονή-
 σιν, φύσει ὀνόματα εἶναι το, Ἀρχίδαμος, καὶ Ἀρχισί-
 λος, καὶ Ἀγισίλαος, καὶ Βασιλίσκος, καὶ ὅσα τοιαῦτα.
 τοῦ δὲ ἀσώτου, μηκέτι. καὶ τοῦ μὲν δεξιὰ τῇ τύχῃ χρω-
 μένου,

κατὰ τὰ πρότερον ποῦ τούτων διωρισμένα. καὶ ὑπὸ τοῦ
 κάλλιππος τοίνυν, ἡπερ εἰν ἀπλὸν δηλωτικὸν νοήματος
 τοῦ ἀνθρώπου, ὃ καί ποτε τοῦτο τὸ ὄνομα, δηλονότι τὸ ἵπ-
 πος, ὅταν ὡς μέρος αὐτοῦ λαμβάνηται, οὐκ ἔχει τὴν αὐ-
 τῷ δυνάμει τῶν κατ' ἑαυτὸ λεγομένων. καὶ ἑαυτὸ μὴ ᾗ
 ὡς ὄνομα ῥηθῇ τὸ ἵππος, σημαίνει το τοιόνδε ζῶον. ὅταν
 δὲ ὡς μέρος τοῦ κάλλιππος ληφθῇ, ἀποσπᾷται τοῖς οἷς
 κῆσος ὁλόπτος, νεκρὸν τι κατὰ τὸ σημαίνειν γίνεται, μὴ
 δὲν διαφύγον τῶν παντάπασιν ἀσήμεων συλλαβῶν, αἱ μέ-
 ρη εἰσὶν ἀπλῶν ὀνομάτων, ὡς ὑπὸ τοῦ Πλάτων, ἢ Δίων.
 πλὴν τοῦτο μόνον, ὅτι καὶ μὲν τῶν ἀπλῶν ὀνομάτων μέ-
 ρη, οὐδὲ δόκητιν ἔχει τοῦ κατ' ἑαυτὴν σημασιτικὰ εἶναι.
 τοὶ δὲ τῶν διπλῶν, φαντασίαν μὲν πνυχ παρέχει τοῦ τι
 μάνην, ὅπου Ἀριστοτέλης, βούλεσθαι, εἶπεν. οὐ μέντοι καὶ
 κατὰ ἀλήθειαν τοῦτο ῥηθῆναι πέφυκε. κατὰ τοῦτον ἔν-
 τὸν κατ' ὄνα διαστήσομεν πολλὰς ὀνόματα λόγων, διὰ τῶν
 αὐτῶν ἐκφωνουμένων τοῖς ὀνόμασι συλλαβῶν, ὡς ὑπὸ τῆς
 Νεάπολις, καὶ Ἡλίουπολις. ὅταν μὲν ᾗ τὸ, τι νεία, καὶ
 τὸ πόλις. ἢ τὸ ἡλίον, καὶ τὸ πόλις, ὡς συμμαστικὰ λαμβά-
 νηται, λόγος ἔσται σημασιτικός ἢ τ' ὡς κτιθείσης πόλεως,
 ἢ τῆς ἡλίου ἰσχύος, ἐκατέρω τῶν μερῶν ἰδίαν πνυχ δηλω-
 τος εἶναι. ὅταν δὲ μηδέτερον αὐτῶν σημασιτικὸν ἢ κατ'
 ἑαυτὸ, κύριον ἔσται ὄνομα τῆςδε τῆς πόλεως, εἰς μόνον νοή-
 ματος ἐκ τῆς ὅλης σημανομένου, καὶ διὰ τοῦτο τῶν μερῶν
 ὅδε τίς σημαίνει τι δυνάμει. ταῦτα μὴ οὐδ' ὁ Ἀριστο-
 τέλης ἐπ' ἡγήσατο, τὴν περὶ ταῦτα ἀποδοθῆσαν τῆς ὀνόματος δια-
 φαρὰν ἐξηγουμένους. ἀκόλουθον δὲ ὃν ἐφεξῆς τὴν πρὸ ταύ-
 τῆς ῥηθῆσθαι διαφορὰν περὶ ταῦτα, λέγω δὲ τὸ ἀνθυ-
 χρόνου, τοῦτο μὲν παρελήθη ὡς ἀκαρὸν πρὸς τῇ τοῦ
 ῥήματος διδασκαλίᾳ ποῦ αὐτοῦ διελκόμενος. οὐ εἰς

ἀπλῆ πρὸς ἀπόφανσιν ὅτι πάντες τὰ ἄλλα ἐφαρμόσῃ
διαφορῶσι διὰ τὸ ὀνόματι τῇ τοιούτων λόγων, ὅτι τοῦ
των μὲν, τὰ μὲν σημαίνει καὶ ἐπὶ καθ' ἑαυτὴν λέγεσθαι,
τὸ ζῶν, τὸ λογικόν, τὸ θνητόν, τὸ δὲ ὀνομάζον, οὐδαμῶς τὰ
μὲν σημαίνει, καθάπερ ἡ ἀν συλλαβὴ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου
ὀνόματος. ἀλλὰ συνημαίνην μὲν λέγειται τοῖς ἄλλοις τῷ
ὀνόματος σωτηριόθεν μέρειν, οὐ μὲντοι σημαίνει.

- » Εἰς τῷ καλῷ ἵππῳ, τὸ ἵππος, οὐδὲν αὐτὸ καθ' ἑαυτοῦ
» τὸ σημαίνει, ὡς περὶ ἐν τῷ λόγῳ τῷ, καλὸς ἵππος. οὐ μὲν
» οὐδ' ὡς περὶ ἐν τοῖς ἀπλοῖς ὀνόμασιν, οὕτως ἔχει καὶ ἐν
» τοῖς πεπλεγμένοις. ἐν ἐκείνοις μὲν ἔστι οὐδαμῶς τὸ μέ
» ρος ἐπὶ σημαίνον, ἐν δὲ ταῖς τοῖς, βοῦλεται μὲν, ἀλλ' οὐ
» δυνὸς κεχωρισμένον. οἶον ἐν τῷ ἐπακτροκίλης, τὸ, κί
» λης, ἐδὲν πὶ σημαίνει καθ' ἑαυτό. τὸ δὲ κατὰ σωτήριον, ὅτι
» φύσει τῇ ὀνομάζον, οὐδὲν ἐπὶ, ἀλλ' ὅταν γένηται σύμβο
» λον, ἐπεὶ δηλοῦσι ἡτοι καὶ οἱ ἀγρῶματοι φόφοι. οἶον
» θηρίων, ὧν οὐδὲν ἐπὶ ὄνομα.

Ἡ χρίσις τῇ παραληφθεῶν ἐν τῷ λόγῳ τοῦ ὀνόμα
τος διαφορῶν παραδίδεται, διὰ τούτων, ἀρχομένης τῆς
διδασκαλίας ἐκ τῆς πελοταῶν ἐνθεσίης. λέγεται ἔτι πρῶ
τον πῖνος ἐν ἐκὰς προστέθηται τὸ, ἥς μὲν μέρους ἐπὶ σημα
ντικὸν κεχωρισμένον. φησὶ γὰρ ὅτι πρὸς διακρίσιν ἔρη
ται τοῦτο τῇ ἐξ ὀνομάτων συνημαίνον. ὑπὸ γὰρ τῷ καλ
ῷ ἵππῳ ὀνόματος, τὸ ἵππος, οὐδαμῶς σημαίνει τὸ τοιόνδε
ζῶον, καὶ ταῦτα, ἐν τῷ καλὸς ἵππος λόγῳ, σημαίνον αὐ
τοῦ τυγχάνον, οὐδὲ ἐν τῷ ἐπακτροκίλης, ὅπερ ἐπὶ νεῶς ὁ
νομα λησικῆς, τὸ κίλης, οὐδὲ ἐπ' ἄλλον τῇ τοιούτων οὐδε
νός. ἀπλῶν γὰρ ἐπὶ νομαίνον σημαίνον τὰ τοιαῦτα ὁ
νόμαται, καὶ δοκῇ πᾶσι κατὰ τὴν λέξιν σωθῆσιν ἔχειν, ὡς
περὶ οἱ λόγοι τῶν σωθῆτων ἐπὶ δηλωτικοῖς τῶν νομαίνον

κρισιν ῥημάτων. τὸ δὲ αἴθι χρόνον, οὐ τοῦτο σημαίνει, τὸ
 μηδέποτε μηδαμῶς χρόνον σημαίνειν, ἀλλὰ τὸ μὴ προση-
 μένῃ χρόνον. καλῶς οὖν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος ἐπεση-
 μένατο, ὀνόματι μὲν τὸ σημερινόν, καὶ χθισινόν, καὶ πε-
 ρυσινόν, χρόνου δηλωτικὰ ὄντα, ἀλλ' ὡς αὐτίθ' σημαίνον-
 τα χρόνον πινά, καὶ οὐχὶ προσημαίνοντα, καθάπερ τὰ ῥή-
 ματα. τούτων ὅμως ἕκαστον προσηγουμένως μὲν εἰσάγειται
 πινά, ἢ παθὸς σημαίνει· κατὰ δὲ δεύτερον δὲ λόγον, καὶ τὸ χρό-
 νον, καθ' ὃν εἰσέρχεται, ἢ πάσχειν συμβέβηκεν. ὥς περὶ τὸ
 ποδὶ πατῶ, πρῶτ' ὡς μὲν, τίς τοιαύτῃ τοῦ σώματος κίνη-
 σιν δηλοῖ, δευτέρως δέ γε, τὸν νῦν χρόνον. διὸ καὶ προση-
 μαίνειν τὸν χρόνον ῥηθῆσεται τὰ ῥήματα ἐν τοῖς ποδὶ αὐ-
 τῶν λόγοις, ὡς αὖ πρὸς τὸ ἔτερον π προσηγουμένως σημαί-
 νειν, ἔχοντα καὶ τίς τοῦ χρόνου μνήσιν, ὡς περὶ ἐπομένην.
 τὸ δέ γε χθισινόν, οὐ προσημαίνει τὸν χρόνον, ἀλλὰ σημαί-
 νει, ὡς αὐτῷ τούτῳ τῷ μῶρι τοῦ χρόνου, κείμενον ὄνομα,
 μάλλον δὲ πράγματι κατὰ τοῦτο τὸ μῶρος τοῦ χρόνου γε-
 γονότι. τὸν ὅμως χρόνον αὐτὸν. οἷον, τίς προσεχῶς ἡνυσμέ-
 νῳ ἡμέρᾳ. διὰ τοῦ χθις ὑπὲρ ῥήματος σημαίνοντα. τοῦ
 μὲν ὅμως λόγου τὸν χρόνον αὐτὸν καθ' αὐτὸν δηλωῦντος, ἢ
 δι' αὐτοῦ τούτου τοῦ λόγου τίς προσεχῶς ἡνυσμένῳ ἡμέ-
 ρᾳ λέγουσι. τοῦ δὲ ὑπὲρ ῥήματος, τίς προδήκῳ τῇ ἐν
 αὐτῷ γινομένων εἰσδεγῶν, ἢ παθῶν, ἀπαιτούτως κατὰ
 τὸν νόμον τῇ ὑπὲρ ῥημάτων. διαφορᾷ δ' αὖ καὶ τὰ τοιαῦ-
 τα ὀνόματα τῶν ῥημάτων, τῷ μηδεμίαν εἰσδεγῶν, ἢ παθ-
 ῶς δηλοῦν, ὡς περὶ τὰ ῥήματα, καὶ τῷ μάλλον ἐκείνων ποδὶ
 γράφειν εἰς χρόνους, καθ' οὓς αἰχενέσθαι. τὸ δὲ, ὥς μη-
 δὲν μῶρος ἐπὶ σηματικόν κεχωρισμένον, τῇ ἐκ πλείονων
 ὀνομάτων συμπεφορημένων φωνῶν διακρίνει τὸ ὄνομα,
 ὡς ὅταν ἢ πῶ, ὥν, λογικόν, θνητόν. τῷ ὅμως τοιούτῳ λόγῳ

καὶ οἱ ἐκ τούτων συγκαίμενοι λόγοι. συμβήσεται ὅς τιν
 μὲν, εἶναι φωνὴν σημαπτικὴν, καὶ ἰσχυρὰ μᾶλλον, ὥς τ' ἀν-
 θρώπος. τινὲς δὲ, σημαπτικὴν, καὶ ἀγράμματον, ὥς τινὲς κυ-
 νὸς ὑλακίω. τινὲς δὲ, ἄσημον, καὶ ἰσχυρὰ μᾶλλον, ὥς τὸ βλί-
 τυρι. τινὲς δὲ, ἄσημον, καὶ ἀγράμματον, ὥς τὸν μάτην, καὶ
 οὐ τοῦ σημειῖναι τι. χάριν γινόμενον συριγμόν, ἢ φωνῆς
 πνος τῇ ἀλόγων ζώων μίμησιν, ἐ τοῦ μιμήσασθαι χάριν
 γινομένην, τοῦτο ὅς τινὲς ἡδὴ σημαπτικόν, ἀλλ' ἀτάκτως, καὶ
 ἀσκόπως. Ἐπεὶ τοίνυν τὸ ὄνομα σημαπτικὴν, καὶ ἰσ-
 χυρὰ μᾶλλον ἐστὶ φωνή, διαφύκει, τῇ μὲν ἀσήμεν, ἥτις ἰσ-
 χυρὰ μᾶλλον, ἥτις μὴ, τῷ σημαπτικῇ εἶναι. τῇ δὲ σημαπ-
 τικῇ μὲν, ἀγράμματον, ὅ, ὅποια εἰσὶν αἱ φύσεις ῥηθῆσαι,
 τῷ ἰσχυρὰ μᾶλλον εἶναι. ὅπου Ἀριστοτέλης κατὰ σωθῆκην
 ἐκότεως ἐκάλεισεν. ἐπεὶ πορὴ ποδὶ τὰς φωνὰς σωθῆκην,
 μόνον ἐστὶν ἀνθρώπων ὄργον, οὐτε ὅς τινὲς ὑπὲρ τὸν ἀνθρώ-
 πον, οὐτε τῇ ὑπὸ τὸν ἀνθρώπον, οὐδὲν πέφυκε τῇ σωθῆκην
 χρῆσθαι. τὰ μὲν ὅς τινὲς, οὐ δείττει, τὰ δὲ, ἐ δυνάμει πρὸς ἄλ-
 ληλα σωθῆσθαι. μόνον οὖν ἀνθρώπων ὄργον ἡ σωθῆκην,
 καὶ ἐπεὶ οὐκ ἡδυνάμειτο πασῶν μεμνησθαι τῇ φωνῶν, ἰσ-
 νόησαν τὰ ἰσχυρὰ μᾶλλον ἐκασοί, δίδων τὰς παρ' αὐτοῖς ἀπο-
 γράφονται φωνὰς. ὥς τε τὰ κατὰ σωθῆκην, πῶς ἰδιότη-
 τος τῇ πραγματικῇ σημαπτικῇ. ποδὶ οὐ τοῖς φιλοσόφοις
 ὁ λόγος, τὸ ἰσχυρὰ μᾶλλον ἰσχυρὰ μᾶλλον, καὶ ἰσχυρὰ μᾶλλον. ἐδὲ ὅς τινὲς
 ἄλλο τί ἐστὶ τῇ ἰσχυρὰ μᾶλλον ὄργον, ἢ τὸ σύμβολον εἶναι τῇ
 φωνῶν τῇ ἀνθρώπων, ὥς κατὰ σωθῆκην ὅσας ἐδίδκνυ-
 μεν. διὸ καὶ αὐτοὶ ἐστὶ τοῖς ἐξῆς ἰσχυρὰ μᾶλλον τοῖς φωνῶν πρὸς
 σαγορθεῖν τὰς φωνὰς τῇ ἀλόγων ζώων, ὥς οὐ κατὰ σω-
 θῆκην οὐσας ἐδίδκνυμεν. ἀλλ' ἐπεὶ ταῦτα πάντα κοινὰ
 ἐστὶ τῷ ὀνόματι πρὸς τὸ εἶναι; καὶ ἐνὶ ὅς τινὲς φωνὴν σημαπ-
 τικὴν κατὰ σωθῆκην; προστίθεται τὸ αἰὶν χρεῖν, πρὸς διὰ,

εἰς ἡμᾶς τὴν τοῦ ξένου παρουσίαν. ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν συν-
 ῥήκην πρὸς ἀλλήλους, καὶ ὁμολογίαν, προῖσιται τὴν τοιαύτην
 φωνὴν οἱ κωῶν. ἴδοι δ' αὖ τις καὶ ὑπὸ ἀνθρώπων
 τοιαύτας φωνὰς, αἷς ἐν τοῖς σφοδρῶς πάθεισιν ὄντες, φθιγ-
 γόμεθα, σκαζμὸν λέγω, καὶ καγχασμὸν, καὶ ὁπρὶ ἐλέγοι-
 μεν ὑπὲρ τῆς ἐκ γένεως κωφῶν, ἢ τῶν παιδῶν τῇ ἀδιαρ-
 ρώτῳ φθιγγόμενων, πρὶν δυνάσθαι παρακολουθεῖν. αἷς
 εἰκόσιν αἱ τῇ ἀλόγων ζώων φωναί, ποτὲ μὲν, βορυ-
 βωδῶς, ποτὲ δὲ, προσηνῶς, καὶ μετὰ πνος χαλκωιάσας
 διαθέσεις ὑπὲρ αὐτῶν προσηγορεῖται. τῇ οὖν τοιούτων φωνῶν
 χάρις τὸ ὄνομα, προστιθεὶς τὸ κατὰ συνῥήκην, ταυ-
 τὸν σημαίνον τῶν θέσεων. σωέονται μὲν γὰρ πρὸς ἀλλήλους,
 Ἑλληνες μὲν, τοῖς δὲ τοῖς ὀνόμασι τὰ πράγματα καλῶν·
 ἴνδοι δὲ, ἑτέροις, καὶ Αἰγυπίοις, ἄλλοις. καὶ οἱ αὐτοὶ τὰ αὐ-
 τὰ, ποτὲ μὲν, ἄλλοις, ποτὲ δὲ, ἑτέροις. καὶ εἰσὶ ταῦτα τῇ
 νοημάτων τῇ ἡμετέρων σηματικῇ. σκαζμοὶ δὲ, καὶ
 καγχασμοί, καὶ αἱ τῇ παιδῶν, ἢ τῇ ἀλόγων ζώων φωναί,
 νόημα μὲν ἔδεν σημαίνουσι, παρὰ δὲ πᾶσι πνεύματι,
 καὶ διαθέσει. Εἰς δύο γὰρ διχῶς τῆς ἀπλῶς φωνῆς
 διαφερόμενης, αἷς τε τὴν σηματικὴν, καὶ τὴν ἄσημον, καὶ
 τὴν ἐγγράμματόν τε, καὶ ἀγράμματόν, ὣν τὴν μὲν, εἰς αἶ-
 ρον, τὴν δὲ, ἀνῆρον καλοῦσι, διότι ἀνέροις εἶδος ζῶν δια-
 κρίνεται διωαμένοις ἀπ' ἀλλήλων εἰκόσιν αἱ συμπλη-
 ροῦσαι τὴν διάλεκτον συλλαβαί, κατ' εἰσάγειν ἀπ' ἀλ-
 λήλων διακεκριμέναι, καθάπερ τὰ σοιχεῖα, ὣν ἡ ποιά
 σύλληψις, ποιεῖ τὰς συλλαβὰς, ὡσαύτως τοῖς φυσικ-
 οῖς αὐτοῖς σοιχείοις, ὣν ἡ ποιά σύγκρασις, ἀποπλεῖ
 τῇ ἀνέρον ἑκασον. τέταρτος μὲν συμβαίνει γίνεσθαι
 κατὰ τὰς συμπλοκάς τῇ ἀπλῶν συζυγιῶν. ἐκ δὲ τού-
 των, μίαν εἶναι, ἣ φωνὴν ἀνέχονται τὸ, τε ὄνομα, καὶ τὸ ῥήμα,

ἄνθ' χρόνῳ, ἢς μὴ δὲν μέρος ἐστὶ σημασιπικόν κεχωρισμένον.
 Ὁ π μ σὶ εἰκότως προτιπμήται τὸ ὄνομα τοῦ ῥήματος
 ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, φανερὸν. τὰ μ σὶ ῥὲ ὀνόματα τοῖς
 ὑπάρξεσι σημαίνουσι τὰ πράγματα: τὰ δὲ ῥήματα, τὰς
 ἐνδεχίμιας, ἢ τὰ πάθη. προσημῶνται δὲ τῇ ἐνδεχίμῳ, καὶ
 τῇ παθῶν αἰ ὑπάρξεσι. ἐν δὲ τῷ ἀποδεδομένῳ τοῦ ὀνόμα-
 τος λόγῳ, παρείληπται ἡ μ σὶ φωνή, ὅλως ἔχουσα λό-
 γον, πρὸς τὸ ὄνομα, καὶ τὸ ῥήμα, καὶ τὸν ἐκ τούτων συγ-
 κείμενον λόγον, ὡς γένος τῆς κατὰ τὸ ὄνομα φωνῆς, πρὸς
 διακρίσιν τῇ ἀπλῶς φωνῇ, οἱ καὶ ἀπὸ ἀτύχων ποσά-
 κες γίνονται σώμάτων. διαφέρει ῥὲ ὁ φῶφος τῆς φωνῆς,
 ὡς γένος εἰδός. καὶ φῶφος μὲν ἐστὶ, πληρὴ ἀδρός αἰσθητῆ ἀ-
 κοῇ. φωνὴ δὲ, φῶφος ἐξ ἐμψύχου γινόμενος, ὅταν διὰ τῆς
 συστολῆς τοῦ θώρακος ἐκθλιβόμενος ἀπὸ τοῦ πνέοντος ὁ
 ἠπωνοῦθις ἀνρ, προσίπῃ ἡ ἀερόασι τῇ καλουμένῃ τραχεία
 ἀρτηρία, καὶ τῇ ὑπρώα, ἢ τοι τῷ γαργαρεῶνι, καὶ διὰ τῆς
 πληρῆς ἀποπληπνα ἤχον αἰσθητὸν, κατὰ πνα ὀρμὴν
 τῆς τυχεῖς. ὁ πορὼν τῇ ἐμπνδυῶν παρὰ τοῖς μεσικοῖς
 καλουμένων ἐργάνων συμβαίνει. ὅιον, αὐλῶν, καὶ συρίγ-
 γων, τῆς γλώττης, καὶ τῇ ὀδόντων, καὶ χελείων, πρὸς μὲν
 τῶν δεικτικῶν, ἀναγκάων ὄντων, πρὸς δὲ τῶν ἀπλῶς φῶ-
 νῶν οὐ πάντως συμβαλλομένων. Τὸ δὲ σημασιπικόν, καὶ
 τὰ ἐξῆς, ὡς διαφέρει τοῦ ὀνόματος πρὸς τὰς ἀλλὰς φῶ-
 νὰς παραλαμβάνεται. τὸ μ σὶ οὖν σημασιπικόν, διακρί-
 νει τὸ ὄνομα τῇ ἀσήμεν φωνῇ. ὅιον, βλίτυρι, καῶξ. ἢ
 ῥὲ τὸ ὄνομα πνός ἐστὶ τοῦ ὀνομαζομένου ὄνομα, δῆλον ὅτι
 αἰ ασημοὶ φωναί, μὴ ὄντος τοῦ ὀνομαζομένου, οὐκ αἰ ἔσθ'
 ὀνόματα. τὸ δὲ κατὰ σιωθῆκῳ, χωρίζει αὐτὸ τῇ φύσει
 σημασιπικῶν φωνῶν. τοιαῦτα δὲ εἰσὶν αἱ τῇ ἀλόγων ζώων
 φωναί. ξένου γὰρ πνος ἡσπῆντος, ὁ κύων ὑλακτῆσας,

π, τούτων μὴ δέχεται, τοιαῦτα δὲ ἐπὶ τὰ σωθέντα· οἶον, τὸ
 τραχέλαφος κατ' αὐτὸ, τὸ σωθέντα εἶναι, τοῖς ὁμολογουμέ-
 νοις δικτυοῖς οὔσι τούτων λόγοις εἰκόντα, ἀλλή γ' αὖ τὰ
 ἀπλὰ τῶν ὀνομάτων ἀληθεῖς π, ἢ ψυδός σημαῖνοι, μάλλον
 τῶν σωθέντων διεσώτα τῶν ἀποφαντικῶν λόγων. τῶ οὖν
 τραχέλαφος ὀνόματι σημαίνοντι τί ἐν μόνῃ τῇ ὑπνοσίᾳ κἠ
 μόνον νόημα, τὸ μὲν μὴ εἶναι προσθέμενον, ἀλλ' ἢ ποιήσῃ
 λόγον, τὸ δὲ εἶναι, ψυδὴν, πρὸ τῆς προδότης οὐδέ πρὸν τού-
 των σημαίνοντι. Τὸ δὲ ἀπλῶς, ἢ κατὰ χρόνον, τί ποτε
 βούλεται; λέγω δὴ ὅτι τὸ μὲν ἀπλῶς, σημαῖνοι αὖ τὸ ἀο-
 ρίστως, ἀπλῶς οὕτως εἰπεῖν, τραχέλαφος ἰὼ, ἢ τραχέλα-
 φος εἶναι, ἢ τραχέλαφος ἔσται. τὸ δὲ κατὰ χρόνον, τὸ μετὰ
 προδότης τοῦ χρόνου, καὶ ὅν ἰὼ, ἢ ἔσται. οἶον, τραχέλαφος
 ἰὼ χεῖς, ἢ πέρυσιν, ἢ ἔσται αὐρίον, ἢ εἰς τὸ ἐξῆς ἔτος. τὸ μὲν
 οὖν. ἀπλῶς, ἢ κατὰ χρόνον, τοῦτ' αὖ σημαῖνοι. προσεκτίον
 δὲ, ὅτι τὰ ὀνόματα αὐτὰ, καὶ τὰ ῥήματα εἰπὼν εἰκέναι τῷ
 αὐθι σωθείσιν, ἢ διαιρέσιως νόηματι, οὐδὲν ἐπὶ ἐπὶ ῥαχεν
 ὅπου ἰὼ ἀκόλουθον ποῦ τῶν ἐκ τῶν ὀνομάτων, καὶ τῶν ῥημά-
 των συνημμένων λόγων, ὡς εἰκόντων τοῖς μετὰ σωθέν-
 σιν, ἢ διαιρέσιως νόημασιν. οὐ μὲν οὐδὲ παντὶ ἔπασιν
 αὐτὰ παρὰ λέλοιπεν, ἀλλ' ὅθεν εἶχετο διὰ τοῦ εἰπεῖν, ὅταν
 μὴ προσεῖπεν. τοῦτο γὰρ αὐτόθεν ἐπὶ δηλωτικόν, τοῦ ὅτι
 μετὰ προδότης ἀλλήλων λεγόμενα, ὀνόματά π, καὶ ῥήμα-
 τα, οὐκ ἐπὶ τοῖς ἀπλοῖς εἰσὶ κασι νόημασιν, ἀλλὰ τοῖς μετὰ
 σωθείσιν τῶν ἀπλῶν, ἢ διαιρέσιως γιγνομένοις. ἐπεὶ
 τοίνυν τὰ ποῦ τούτων ἀλλήλως ἡμῖν ἐξήραται, μετὰ
 βατίον ἐξῆς τῷ θεωρίαν τοῦ τε ὀνόματος, καὶ τοῦ ῥή-
 ματος, καὶ τῶν ἄλλων, ποῦ ὧν ἐκ προοιμίων ὑπόχετο ἡμᾶς
 ὁ Ἀριστοτέλης διδάξαι.

Ὁ νόμα μὲν ἐν ἐπὶ φωνῇ σηματικὴ κατὰ σωθέντων

ματικοῖς λεγομένου προσώπου ῥημάτων πάντων, ἢ ἀλήθ
 θεια ἢ ψεύδους δηλωώτων. ὡς ὅταν ἔπω, ποδεπατῶ. καὶ
 τῇ τοῦ δουτέρου, ὡς τὸ ποδεπατῆς, καὶ τῇ τοῦ τρίτου, ὅ
 σα ἐπὶ πινος ὠρισμένου λέγεται, ὡς τὸ ὕη, ἢ βροντᾶ, ἢ ἀ
 εράπει· ῥητὸν ὅτι οὐ τὰ ῥήματα αὐτὰ καθ' ἑαυτοῖς ἐστὶ, πρὸς
 τὴν ἀλήθειαν ἢ τὸ ψεύδος σημαίνονται, ἀλλ' ἡ τῇ τοιζέτων
 ῥημάτων πρὸς τὰ ὀνόματα τῇ προσώπων, ἐφ' ὧν λέγον
 ται, συμπλοκή. καὶ ᾧ εἰ μὴ κατ' εἰσάγειαν ἐκάνει λέγον
 ται, ἀλλὰ προσυπακούονται με τοῖς μεν τοῦ πρώτου προ
 σώπου, τὸ ἐγώ. τοῖς δὲ τοῦ δουτέρου, τὸ σύ. τοῖς δὲ τοῦ
 τρίτου τοῖς ἐπὶ πινος ὠρισμένου λεγομένοις, αὐτὸ ἐκάνει τὸ
 ὠρισμένον, καθ' οὗ λέγεται, ὡς ὡν τοῦ ὕη, καὶ βροτᾶ, ὁ Ζεύς.
 ὡς τε καὶ ἐνταῦθα, ὁ ὅλος λόγος λύσις ἐστίν, ὁ ἐκ τοῦ ῥήμα
 τος, καὶ τοῦ προσυπακουμένου αὐτῷ ὀνόματος, ὁ τὴν ἀλή
 θειαν ἢ τὸ ψεύδος δεχόμενος. ἐγὼ ποδεπατῶ, σὺ ποδε
 πατῆς, ὁ Ζεὺς ὕη. καὶ διὰ τοῦτο ὅσα τ' τοῦ τρίτου προ
 σώπου ὡν μὴ γενὸς λέγεται ὠρισμένου, οὐδὲν οὔτε ψεύδους,
 οὔτε ἀληθείας σημαίνει, ὡς τὸ ποδεπατῆ. μὴ γὰρ ὄντος δή
 λου ποδὲ τίπος λέγεται τὸ ποδεπατῆ, οὐδὲν αὖ οὔτε ἀληθές,
 οὔτε ψεύδους σημαίνει. ἀλλὰ ταῦτα μεν, φανερὰ. τὸ
 δὲ με ὅταν μὴ προστιθῇ, σημαίνει αὖ, ὡς δέοι πρὸς τὸ
 γενέσθαι λόγον ἀληθῆ ἢ ψευδῆ, προστίθεται ἢ τῷ ὀνόματι
 ῥήμα, ἢ τῷ ῥήματι ὄνομα. ὅτι γὰρ οὐχ ἡ τυχοῦσα προδήκη
 γινομένη τοῖς ὀνόμασιν, ἢ τοῖς ῥήμασι τὸν ἀποφαντικὸν
 ἀντιζέται λόγον, ἐδήλωσε, τὸ τραγέλαφος ὄνομα παρὰ
 μένος. ἐν ᾧ προστίθεται μεν τῷ ἔλαφος ὄνοματι, τὸ τρα
 γος, ἐν καὶ μὴ ἄπαν, οὐδὲν δὲ ἀληθές, οὔτε ψεύδους, ἐκ τῆς
 με συμβαίνει. καὶ ἅμα δεικτικὸν αὖ ἢ τοῦτο ἀπὸ τῆς μά
 λον, τοῦ μὴδεν τῇ ἀπλῶν ὀνομάτων ἀληθές τι, ἢ ψεύδους
 σημαίνει. εἰ γὰρ ἂ μάλλον ἐκὸς ἐν τοῖς ὀνόμασι διχιδται

ἀποφασιν. ὑπὲρ ὧν πρόκειται νῦν αὐτῷ πραγματῶσαι
 αὐται. ὥς τε μάλιστ' ἐκτορβοὶ ἡ τοῦ ἀφροδισιῶς ἐξηγήσεις
 πρὸς τοῦτο λέγουσα τίνοιεν τὴν παραδοξάσαν τῇ πραγ-
 μάτων, καὶ τῇ νοημάτων, καὶ τῇ φωνῶν θεωρίᾳ. ταῦτα
 μὲν οὖν ταῦτη. Δεῖ δὲ ἐφιστάνειν, ὅτι μὴ πᾶσαν ἀλθέσαν
 ὁ φιλόσοφος ποτε σώθεισιν ἔχεν, ἢ διαίρεισιν ἀποφαίνει. ποῖα
 γὰρ αὖ ἐκ σώθεισιν, ἢ διαίρεισιν ὑπὸ τοῖς νοητοῖς πα-
 ρὰ Πλάτωνι; καὶ αὐτῷ μέντοι τῷ Ἀριστοτέλει λεγόμενης ἀλη-
 θείας, τῆς κατὰ τὴν ὑπάρξιν τῇ ὄντως ἀπλουστάτων ἐν-
 των, θεωρουμένης, ἢ τῆς κατὰ τὴν νοερὰν αὐτῇ αἰτίλῃ τιν
 ὑφυσταμένης, πάσης τὴ πρὸς τὸ ψυδὸς ἀντιθέσεως ἐξηγη-
 μένης, ὑπὲρ ἧς καὶ αὐτὸς ἐν τῇ βιολογικῇ διαίλεκται πραγμα-
 τείᾳ, καὶ ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τῇ ποτε ψυχῇ. ἀλλὰ
 τὴν αὖ ταῖς λεκτικαῖς ὑφισταμένῳ κίνησιν, ἥ τις δέδει-
 κται τῇ λεκτικῶν πάντων ποτε μένον τὸν ἀποφατικὸν
 λόγον ὑφίσταται δυνάμεν. τοῦτο γὰρ τὸ οὖν ὑποστῆσαι χρὴ, καὶ
 ὅτι τὰ ἐνόματα αὐτὰ, τοῦ τίνα καθ' αὐτὰ, καὶ τὰ ῥήματα,
 ἢ πῶν τοῖς ἀπλοῖς εἰοικέναι νοήμασι, παραδήματα τοῦ-
 των παραθεῖναι βουληθεῖς, ἐπήραρον. οἷον, ὁ ἀνθρώπος,
 ἢ τὸ λυκόν, ὅταν μὴ προσεβῇ τί, ὡς μὲν ὄνομα, τὸ ἀν-
 θρώπος λαβών, ὡς δὲ ῥημα, τὸ λυκόν, καὶ τοι οὐδὲν ἢ τ-
 τον τοῦ ἀνθρώπος ὄνομα εἶναι δοκοῦν, ὡς οὐ κατὰ τὸν εἶ-
 ὄτα λέγεσθαι ποτε τῇ ῥημάτων διορισμὸν, σωμαριθμη-
 σαι τὸ λυκὸν τοῖς ῥήμασιν ἀξιώσεως, ἀλλὰ κατὰ τὸν πο-
 σὲν φωνῶν καταγερούμενον ὅρον ἐν προτάσει ποιοῦσαν,
 ῥημα καλεῖσθαι διατεταγμένον. ποτε οὐ σαφέστερον ἐροῦ-
 μεν, ἐξηγούμενοι τὸν ποτε τοῦ ῥήματος λόγον. εἰ δέ τις
 ἀποροίη πῶς ὁ Ἀριστοτέλης ἔπε, μηδὲν μῆτε τῇ ὀνομα-
 των, μῆτε τῇ ῥημάτων, ἀληθείᾳ ἢ ψεύδους ὑπάρχεν δι-
 κτικόν, καὶ τοι σαφέσταται τὸ τοῦ πρώτου παρὰ τοῖς γραμ-

ῥήμα καὶ αὐτὸ λέγων. ὁ μὲν τοι σωπτεῖς ἄμφω, καὶ
 λέγων. Σωκράτης βαδίζει, ἢ ἀληθὲς εἶπεν, ἢ ψεύδους. καὶ
 ὁ ἀναιρῶν μὲν τοι τὸ βαδίζειν ἀπὸ τοῦ Σωκράτους, ὡς ἂν
 ναίρεισιν, αὐτὸς διαίρεισιν ἐκάλεισιν, ὥς χωρίζουσιν τὸ καὶ
 τηχερούμενον ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου διὰ τοῦ ἀρνητικῆς μο-
 ρίου, διακριτικῆς πινος ὀργάνῳ χρεῖται ἐν τῷ λόγῳ ποιου-
 τος, καὶ λέγων. Σωκράτης οὐ βαδίζει λόγον πάλιν ἔπει-
 ἀλῆθειας, ἢ ψεύδους διακριτικόν. Διότι ὁ Διτρισιππὴς οὐ-
 τὸς εἶπε, ποῦ σωθῆσιν καὶ διαίρεισιν, τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεύ-
 δος. σωθῆσιν μὲν καλῶν, τὴν κατὰ φασιν. διαίρεισιν δὲ,
 τὴν ἀπόφασιν, ἢ πῶς ψυχικαῖς ὑπονοήσας, εἴτε ἐν προορι-
 κοῖς λόγοις θεορῶντο. ἢ μὲν οὖν ἀληθὲς, καὶ τὸ ψεύδος πάν-
 τως ποῦ σωθῆσιν, ἢ διαίρεισιν. οὐ μέντοι πάντα σωθῆσις,
 ἢ διαίρεισις θατέρου τούτων ἐπὶ δεκτικῇ, καὶ ἡ δὲ οὐχ ὁμέ-
 νος, ἢ ἄλλω τινὶ λόγῳ περὶ τὸν ἀποφαντικὸν χεῖρματος,
 σωτίθῃσιν ὀνόματά τε καὶ ῥήματα, μηδὲν μὴ πᾶσι ἀληθὲς, μὴ
 πᾶσι ψεύδους λέγων. ἀλλὰ εἰ τὴν σωθῆσιν, ἢ τὴν διαίρεισιν,
 ὑπαρηκτικὸν εἶναι. τουτίς τε δηλωτικῶν τοῦ ἄλλο ἄλλῳ οὐ-
 πέρχεν, ἢ μὴ ὑπάρχεν, ὁ ποῦ ποῦ μόνον τὸν ἀποφαντικὸν
 θεωρεῖται λόγον. οὐ μὲν οὖν κατὰ τὸν ἀποφαντικὸν λό-
 γον ἢ τυχεύουσα τῶν ὀνομάτων πρὸς τὰ ῥήματα συμπλο-
 κῇ, τίληον ποιήσει τὸν λόγον. τουτίς τε, ἀληθὲς, ἢ ψεύδῃ. ἀ-
 μέλει αὐτοῦ ὀνόματος πῶς ἴσως, τῷ ἔστι συμπλεκόμεναί, οὐ-
 δὲν οὐτε ἀληθὲς, οὐτε ψεύδους σημαίνουσιν, ἀλλ' ἢ τοῦ ἔ-
 στι συμπλοκῇ, πρὸς τὰ κατὰ τὴν δυνάμιν λεγόμενα ὀνόμα-
 τα, ἢ ἐν ταῖς πλαγίαις ἢ πρὸς τῷ κατηχερούμενῳ συμπό-
 ρησις τῶν ἀρκοῶτων πρὸς γένεσιν αὐτοπλοῦς λόγου, ὥς ὅ-
 ταν εἰπωμεν. Σωκράτους εἰς τὸ βιβλίον. δὴλον οὖν ὅτι
 τὸ ἀληθὲς, καὶ τὸ ψεύδος ποῦ μόνον τὸν ἀποφαντικὸν λόγον
 θεωρεῖται, καὶ τὰ τούτου ἥδη, τὴν τε κατὰ φασιν, καὶ τὴν

- ῥέσεως νόημα π. ὅσον τὸ ἀνθρώπου, ἢ τὸ λυκῆν, ὅταν μὴ
 πρὸς τιθῇ π, οὐ π ῥ' ἔδιδος, ἔτι ἀληθὲς π. σημεῖον δὲ
 ἐστὶ τοῦ δι. καὶ ῥ' ὁ τραχίλαφος σημαίνει μὲν π, οὐ π ὃ
 ἀληθὲς π ἢ ἔδιδος, ἀλλ' μὴ, τὸ εἶναι, ἢ τὸ μὴ εἶναι πρὸς τιθῇ,
 ἢ ἀπλῶς, ἢ κατὰ χρόνον.

Τὸ χρησίμον τῶν ξηθέντων πρὸς τὴν πρόθεσιν τῆς προ-
 κημείης πραγματέας διὰ τούτων παρὰ δίδωσιν ἡμῖν
 ὁ φιλόσοφος. λέγει ῥ' ὅτι τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ἔδιδος θεωρεῖ-
 ται μὲν ὡς π τοῖς νόημασι, καὶ τοῖς ὡς τῇ φωνῇ, οὐ μὲν
 τοι τοῖς ἀπλοῖς, ἀλλὰ τοῖς σωθέτοις. καὶ ἅμα τὴν αἰτίας
 λογίαν ἡμᾶς διδάσκει τῶν φωνῶν πρὸς τὰ νοήματα.
 τοῖς μὲν ἀπλοῖς νόημασιν εἰοικέναι λέγων τὰ ὀνόματα,
 καὶ τὰ ῥήματα, καὶ τοῦ μηδέ τινα τούτων θεωρεῖσθαι, μή τ' ἄ-
 ληθες, μή τι ἔδιδος. τοῖς δὲ σωθέσιν ἢ διαίρεισιν ὑποδει-
 χουσίν οἱς νόημασι, τὸν ἐκ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ξημά-
 των, ἢ ὡς σωπείμεσιν, ἢ ὡς διαφρουμείων συμπεφο-
 ρημείων λόγον, ὧν ἐκαστέρῳ ἀνάγκη τούτων θεωρεῖσθαι ὑπάρ-
 χειν, ἢ τὸ ἀληθὲς, ἢ τὸ ἔδιδος. καὶ ὅτι μὲν οὗ τῶν ἀ-
 πλῶν νοημάτων οὐδὲν, οὐτ' ἀληθὲς, οὐτε ἔδιδος ἐπὶ δο-
 κτικόν, ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς φανερόν. ὁ ῥ' προχρηζόμε-
 νος ὡς ἐαυτῷ τὸ ποῦ Σωκράτους νόημα, οὔτε ἀληθὲς, οὔτε
 ἔδιδος οὐδὲν ὡς νόησεν, ἐὰν μὴ προστιθῇ αὐτῷ τὸ βαδίζ-
 ζειν, ἢ τὸ ἀναγινώσκειν, ἢ εἶναι. τότε ῥ' ἀν' μὲν τύχη
 τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔχον, ὡς ἢ ἐπίνοια δ' οὐκ ἔστι, ἀληθὲς εἶναι
 τὸ νόημα. εἰ δὲ τοῦ πράγματος ἄλλως ἔχοντος, τὸ αὐτὸ καί
 μισον ἢ τυχή δ' οὐκ ἔστι. καὶ μὴ βαδίζοντος φέρε τοῦ Σω-
 κράτους, ἡμεῖς ἐπινουμένον αὐτ' βαδίζοντα, ἔδιδον αὐτῷ
 γιν, ἐμοίως δὲ τούτοις δηλονότι καὶ τὰ κατὰ τὴν φωνὴν
 ἔχει. ὁ ῥ' τὸ ὄνομα τοῦ Σωκράτους μυριάκις φέρεται
 νος, ἔδιδον ἔτι ἀληθὲς, ἔτι ἔδιδος ἔπεν, ἔδε ὁ τὸ βαδίζον

ταισίαις ἐπὶ μέλει, φωνεῖν τε παρὰ σκυλίσουσι τὰ ἔχον-
 τα ταύτην τὴν δυνάμειν, κατὰ τὴν ἑαυτῶν ἑκάστη φύσιν, καὶ
 κινεῖσθαι πάσας, ἃς πεφύκασιν κινήσεις, κατὰ τὰ ἑκά-
 στοι αὐτοῖς ὑπάρχοντα πάθη. τὸ μὲν τοι καὶ ταύτας ὑπο-
 λαμβάνειν σημειώμεναι διὰ γραμμάτων, ὅπου ἦδη τ' οἷοι
 μένων εἶναι γραμματικῶν πεπόνθασιν πνές, κελούοντες
 εἶη. μιμουμένη γὰρ οἱ κωμῶδοποιοὶ οὖν βατρέχουσες, διὰ
 τὸ βρεκεκεκέξ, κοάξ, κοάξ. καὶ οὖν χοίρους, διὰ τὸ κοῖ, κοῖ.
 καὶ ἄλλα τ' ὀρνέων, δ' ἑλλάνων, καὶ ἄλλων, ἐγγράμματων φω-
 νῶν, ἃ μὲν αὐτὰς ταύτας οἰήσιον εἶναι, τὰς ἐκένων φωνί-
 νας. ἐπεὶ καὶ τ' τῆς βαλάτης ἀπήχισιν, καὶ τ' τροχῶν, καὶ
 πολλῶν ἄλλων ἀτύχων οὖν τόφες, ἀνὰ ῥέφους εἶναι ὁμο-
 λογησόμεν, διότι καὶ τῶν ἑκάστη μιμῶσαι τολμῶσαν τ'
 κωμῶδίας ὁρῶμεν. ἡ δὲ πῖνα χρὴ καὶ ὑπὸ τ' σοιχῶν ἀνά-
 λογον ταύτας αἰτίαν θεωρεῖν, ὥς μὲν ποιητικῶν, ἃ δὲ μέαν
 αἰπασόμεθα, πλὴν τ' μερικῆς ψυχῆς, ἥς ἡ ἐπίνοια δίδω-
 σιν αὐτοῖς τ' γενέσιν. παρὰ δ' ἑγμὰ δὲ αὐτῶν οὐδὲν κωλύει
 λέγειν, τ' φυσικῶν αὐτὴν ποίησιν, ὅγκους, καὶ διαστήματα
 ποδὶ πθεῖσας ἑκάστοι τῶν δ' αὐτῆς ἀποτελουμένων, καθὰ
 καὶ τὰ γράμματα τῶν φωνῶν ἐπλεόνασι. ποδὶ δὲ τού-
 των, εἰρησάμεν φησιν ἐν τοῖς ποδὶ ψυχῆς, ἐν οἷς τε εἴλεγε.

» Τὰ δὲ δὴ, πρῶτον νοήματα τί διοίση, τοῦ μὴ φαντασ-
 » ματα εἶναι, ἢ οὐδὲ τὰ ἄλλα φαντασμάτα, ἀλλ' ἐκ ἀνθυ-
 φαντασμάτων. καὶ ἐν οἷς ἡξίου τὴν φαντασίαν, παθητι-
 κὸν νοῦν ὀνομάζειν.

» Ἐπὶ δ' ὥς πορ ἐν τῇ ψυχῇ; ὅτε μὲν, νόημα ἀνθυ τοῦ ἀ-
 » ληθοῦς ἢ ψεύδεσθαι, ὅτε δὲ, ἡδὴ ὡς ἀνάγκη τούτων ὑπάρ-
 » χειν ἀπ' ἑαυτῶν, οὐτὼ καὶ ἐν τῇ φωνῇ. ποδὶ γὰρ σφύβεισιν καὶ δι-
 » αίρεισιν ἐπὶ, τὸ ψεύδ' ὅς τε καὶ τὸ ἀληθές. τὰ μὲν οὖν ὀνόμα-
 » τα αὐτὰ καὶ τὰ ῥήματα εἴοικε πρὸ ἀνθυ σωθέσιως καὶ διαμ-

ὁ λόγος, αἰτίας, σκοπῇν. ὅτι τριῶν ὄντων ὑπὲρ τὰς φωνὰς οὐσίας τῇ ἀρχικῶν διακρίσεων, τοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦ νοεροῦ, καὶ πρὸς τούτοις ἐπὶ τοῦ ψυχικοῦ. τὰ μὲν πράγματα θεόθεν παράμελλον ἀπὸ δὲ τῇ νόων, ὑφίσταται τὰ νόματα, καὶ ἀπὸ τῇ ψυχικῶν τῇ κατὰ τὸ λογικὸν χαρακτηρίζομεν, καὶ πάντες σώματα χωριστῶν οὐσίαν ἔχουσιν, ἀποπλεῖσθαι τὰς φωνάς. νῦν ὅμως ἡμῖν ὁ λόγος, οὐ ποδὶ τῆς τυχούσης φωνῆς, ἀλλὰ ποδὶ τῆς σημαίνουσας τὰ πράγματα διὰ μέσων τῇ νοημάτων, κατὰ πνασιν, καὶ ἐμολογίας, αὐτῆς τι σημαίνεσθαι διὰ γραμμάτων διωκόμενης. ταυτὸν δὲ ἡπέν, τῆς ἀνέκρου, καὶ ἀνθρώπινος, καὶ διελέκτου καλουμένης, ὡς οἱ ἰατροὶ κατὰ τὰ ὅργανα καλῶς διορίζοντες ἀπὸ τῆς ἀπλῶς λεγομένης φωνῆς, ἀλλὰ μὲν εἶναι τὰ τε φωνητικὰ τῇ ὁρῶν φασίν, ὡς πορ πνύμενον, καὶ τὴν τραχῆσιν ἀρτηρίαν, ὣν ὁ μὲν, τῇ ὕλῃ χορηγῇ τῇ φωνῆς, ἡ δὲ, πρὸς τὸ ἴδιον διαμόρφωσιν αὐτῆς, τὴν κατὰ τὸ βαρὺ, καὶ ὀξύ, καὶ τὰ παρεπλήσις τούτοις, συμβάλλει. ἀλλὰ δὲ τὰ χρῆσιμα πρὸς τὴν διελέκτον, καθάπερ γλῶτταν, καὶ ὑπερώα, καὶ χεῖλη, καὶ ὀδόντας, ἀ διαφερόντως τῇ ὁρμῇ τῇ λογικῆς ψυχῆς ὑπηρετούμενα, τῇ ὡς ἀπὸ ζώων ἀπλῶς προεμμένον βαρῆσιν, ἡ ὀξεῖαν φωνὴν, ὡς περ πνα ὕλῃ διαμορφοῦσιν ἡς γραμμάτων, καὶ σηλαβῶν, καὶ ὁλως, διελέκτου γένεσιν, ὑφ' ἧς καὶ τὸ ἀποφαντικὸν τῇ λόγων ἀνάγκῃ εἶδος, τὸ κατὰ τὴν δὲ ἡμῖν τῇ πραγματικῇ προκείμενον. τὴν δὲ καὶ ἀνέκρου φωνῶν ὁ ποίος εἶναι τὰς τῇ ἀλόγων ζώων φωνῶν, εἴπερ ὡς ἡμεῖς τῇ αἰτίας, οὐδὲν μὲν ζῆν τῇ τοῖς προκειμένοις ἀναγκαῖον. δὴλον δὲ εἶναι ὅτι προσεχῶς αὐτῇ ἀπασομένης τὰς ἐν αὐτοῖς ἀλόγους ψυχὰς, καθ' ἃς τὸ εἶναι εἰλήχασιν. αὐτῶν ὅμως τῇ προσωπῶντων αἰσθήσεσι, καὶ φαν

γράμματα μνήμης ἡξίωσαν, ὡς προφανές ἐστιν ἔχοντα τὸ
 θέσι, καὶ δηλοῦντα ἡμῖν, ὅπως καὶ αὐτὰ κατὰ τὴν πρὸς
 αὐτὰ ὁμοίωσιν λέγοντο ἀλλ' εἶναι σύμβολα τῇ νοημά-
 ταν, ὡς ταῦτα τῇ φωνῇ. τοῦτο δὲ προστίθεται τὸ ποῦ τῆ
 νοημάτων, καὶ τῇ πραγμάτων, ὅτι τούτων ἐκάπερον φύ-
 σι, διὰ τὸ αὐτὰ εἶναι παρὰ πάνσι. λέγει γὰρ. ὧν μὲν τε
 ταῦτα σημεῖα πρῶτως. ταῦτα λέγων τὰ ἐν τῇ φωνῇ, του-
 τῆ, τὰ, τε ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα, ὧν οὖν πρῶτως, ταῦ-
 τα σημεῖα ἐστὶ, λέγει δὲ τῇ νοημάτων. σημαίνεται γὰρ ὑπ'
 αὐτῇ καὶ τὰ πράγματα, οὐ μὲντοι προσεχῶς, ἀλλὰ διὰ
 μέσων τῇ νοημάτων. τὰ μὲντοι νοήματα οὐκ ἐπὶ διὰ μέ-
 σων ἄλλων σημαίνεται, ἀλλὰ πρῶτως, καὶ προσεχῶς. ὧν
 τοίνυν πρῶτον συμφέρον ἐστὶ τὰ ἐν τῇ φωνῇ, τουτῆστι σημα-
 ντικά, ὡς σύμβολα ὄντα, ταῦτα νοήματα ἐστὶ, παθήματα
 ὄντα τῆς ψυχῆς, καὶ ὄντα παρὰ πάνσι τὰ αὐτά. διὸ καὶ
 φύσι. τὸ μὲν οὖν ταῦτα ἐν τῷ ταῦτα πάνσι παθήμα-
 τα ὄντα τῆς ψυχῆς, ὁρμήτως ἀναγνωσέον. καὶ ὧν ταῦτα
 τὰ φησὶν ὁμοιώματα. ταῦτα δὲ λέγει, τὰ παθήματα τῆς
 ψυχῆς. ὧν οὖν τὰ παθήματα τῆς ψυχῆς ὁμοιώματα ἐστὶ,
 τίνων δὲ ἐστὶν ὁμοιώματα; ἢ δηλονότι τῇν πραγμάτων,
 ταῦτα πράγματα ἐστὶ φησὶν ὄντα παρὰ πάνσι τὰ αὐτά.
 διὸ καὶ ἐν ταῦτα τὸ ταῦτα, ἐν τῷ πράγματι ἡδὴ ταῦτα,
 ὁρμήτως ἀναγνωσέον, καὶ οὐ προπῶς σωμάνως, ὡς πορ-
 Εἰρήνης, ἵνα τελῆται φαίνεται τοῦ Ἀριστοτέλους ἢ διδάσ-
 σκαλίας, τὰ, τε γράμματα, καὶ τὰς φωνάς, ἀπὸ τοῦ μὴ
 παρὰ πάνσιν εἶναι ταῦτα, θέσι εἶναι κατὰ σκοδῆζον. καὶ
 τὰ νοήματα, καὶ τὰ πράγματα, φύσι, ἀπὸ τοῦ τὰ αὐτά ἢ
 ναι παρὰ πάνσιν. ἀλλ' ἐπειδὴ ταῦτα διηρώται πᾶσι, πα-
 ραβιπὸν ἐξῆς τοῖς βουλομένοις ἀνάγειν ἑαυτὸν ὑπὲρ τὴν
 τῇν ὄντων θεωρίαν, καὶ τοῖς ἐξηρημίσας τούτων, ποῦ ὧν

χάς σύμβολα ἵνα τῇ ἐν τῇ φωνῇ, μήτε τὰ γράμματα
 ἀλλὰ τὰ γραφόμενα, λέγομεν οὕτως ὅτι τριχῶς, ὅπου εἴρη
 ται, καὶ τῇ ὀνομάτων καὶ τῇ ῥημάτων, λεγομένων, τ νοσ
 μέων, τῇ ἐκφωνουμένων, τῇ γραφομένων, τί, τι, ἐκ
 φωνόμενα, σύμβολα ἵνα τίθεται τῇ νοουμένων, καὶ τὰ
 γραφόμενα, τῇ ἐκφωνουμένων, καὶ οὕτω μὲν, εἴπερ ὡς πε
 ρὶ τῇ ὀνομάτων καὶ τῇ ῥημάτων ἐκδέχοιτο τὸ λεγόμε
 νον. εἰ δὲ ὑπὸ πᾶσαν ἀπλῶς λείψιν ἐκτείνεσθαι τὴν θεωρίαν
 ἀξιοί, ῥητέον ὅτι γράμματα καὶ σοιχῆς λέγεται μὲν καὶ ὁ
 γραφόμενος ἐκαστὸς τῇ σοιχῆων τύπος, λέγεται δὲ καὶ ἡ
 ἐκφώνησις, καθ' ὃν ἐκαστον φεγγόμεθα. καὶ λέγεται μὲν
 ἐπ' ἀμφοτέρων ἐκάτερον τῇ ὀνομάτων. ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦ
 γράμματος ὀνομα, προηγουμένως τὸν διαυξίνσεως ἀποπι
 λούμενον χαρακτῆρα σημαίνει, τὸ δὲ τοῦ σοιχῆου, τὴν ἐκ
 φώνησιν, διὰ τὸ ἔχεν σοιχόν πινα, καὶ τίξιν φησὶν ὁ Διονύ
 σιος. ἀλλ' ἡ μὲν ἐκφώνησις, οὐκ ἀν' λέγοιτο σύμβολον εἶ
 ναι τοῦ ὀνόματος, ἀλλὰ μέρος. ὁ μὲντοι χαρακτῆρ διὰ τὸ
 ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐκφώνησεως ἄλλως ὑπνοῖσθαι, καὶ ἄλλως, ἐ
 κότως ἀν' ἵνα σύμβολον λέγοιτο. διὰ τοῦτο οὕτως οὐτε σοι
 χῆς ἔπεν, οὐτε γράμματα, ἐπειδὴ πῶν ὀνομάτων τούτων
 ἐκάτερον φέρεται καὶ ὑπὸ τῆς ἐκφώνησεως, τὸ μὲν κυριώτε
 ρον, τὸ τοῦ σοιχῆου, τὸ δὲ, κοινότερον, τὸ τοῦ γράμματος.
 ἀλλὰ τὰ γραφόμενα, ἵνα φανερώτερον ἢ τὸ λεγόμενον,
 οὗ τύπος τῇ σοιχῆων σημαῖον, ἦτα τ' αὐτίαν ἐξῆς ὑπὸ
 φέρει τοῦ σύμβολα ἡρῆσθαι τίς τε φωνῶς τ νοημάτων, καὶ
 τὰ γράμματα τ φωνῶν. καὶ θέσθαι ἵνα ἀμφω, τίς τε φων
 ῶς, καὶ τὰ γράμματα, τὸ το δὲ ἐστὶ, τὸ μηδέ πρὸς αὐτὴν παρὰ
 πᾶσιν εἶναι τὰ αὐτά. φησὶ γὰρ καὶ ὡς περ οὐδὲ γράμματα
 παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά, ὅτως καὶ φωναὶ αὐτὰ καὶ ἅμα διὰ
 τούτου δὴλον ἐποίησεν, ὅτι διὰ τ' ἡρώων τ φωνῶν, καὶ τοῖς

ἡ ῥημὸς κατ' ἀρχὰς αὐτίαν· καὶ τὰ γραφόμενα, πῶν
 ἐν τῇ φωνῇ σύμβολα εἶναι πάλιν· ἡ οὖν τούτου χάριν οὐ
 τω προήγαγε τὸν λόγον, τὰ ἐν τῇ φωνῇ ἡφών, ἢ μάλλον τὰ
 ἐνδείκναι, ὡς ἄλλο ἐπὶ φωνῇ εἶπεν, καὶ ἄλλο ὄνομα, ἢ ῥή-
 μα, καὶ ὡς τὸ σύμβολον εἶναι, καὶ ὅπως τὸ εἶπεν, οὐ τῇ φωνῇ
 ἀπλῶς προσήκει, ἀλλ' ὄνοματι, καὶ ῥήματι· φύσει γὰρ ἡμῖν
 ὑπάρχει τὸ φωνεῖν, καθέπου τὸ ὁρᾶν, καὶ τὸ ἀκούειν. τὰ μὲν
 τοι ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα, ἐκ τῆς ἡμετέρας συννοίας ἐ-
 χεὶ τὴν γένεσιν, ὅλην κεχρημένα τῇ φωνῇ· καθέπου γὰρ ἡ
 θύρα, λέγεται μὲν εἶναι ξύλον· καὶ τὸ νόμισμα, χαλκός, ἢ
 χρυσός, οὗτοι δὲ λέγονται, ὡς ἐκ τούτων ἔχοντες τὴν γένε-
 σιν, φυσικῶν ὄντων πραγμάτων, αὐτὰ κατὰ αὐτὴν ὑπὸ πεί-
 νας τοῖς ὑποκειμένοις χαρακτῆρας, καὶ τὰ ῥήματα, τὸ
 εἶναι ἔχοντα· ὅταν γὰρ τὰ ξύλα τοῖς, ἢ τοῖς σωτηρίῃ,
 τότε λέγομεν γεγενῆσθαι θύραν, ἢ θρόνον· ἄλλως δὲ, οὐ· καὶ
 ὅταν ὁ χρυσὸς τοιοῦτος δὲ δέξηται τύπον, τότε γίνεται νόμι-
 σμα· τὸν αὐτὸν καὶ ἐν ταῦτα τρόπον, οὐχ ἀπλᾶς φωναὶ καὶ
 τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα, ἀλλὰ τοιοῦτος μορφωθῆσαι, καὶ
 διαπλασθῆσαι ὑπὸ τῆς λεκτικῆς φαινομένης, καὶ σύμβο-
 λα λογισθῆσαι τῇ ἐν τῇ ψυχῇ διανοματίαν· ἴδοι δὲ αὐ-
 τὸς ὁ λέγομεν ἐναργῶς, ὅτι φύσει μὲν, αἱ φωναί· τὰ δὲ
 ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα, κατὰ συνθεκίαν, ὑπὸ τῇ ἐκ γένε-
 τῆς κωφῶν· ὁρῶνται γὰρ οὗτοι φωνῆς μὲν ἐναρθρώσκοντες π-
 νὰς ἀφίστητες, οὐ μὲν ὀνόμασιν, ἢ καὶ ῥήμασι κεχρημένοι·
 ταῦτα οὖν παριστάς, ἐκδότης ἢ πᾶς τὰ ἐν τῇ φωνῇ, ὅταν
 τὸν ἐπὶ τῷ τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα φωνάζοντα οὐχ ἀ-
 πλῶς, ἀλλὰ τοιοῦτος ἐχουσιν, καὶ μορφωθῆσαι, καθ' ὃ καὶ
 εἰς σηματικὴν τῇ νοματίαν, θέσις ἡσὶ, καὶ διὰ τοῦτο
 σύμβολα αὐτὰ λέγοντο τῇ ἐν τῇ ψυχῇ παθυμάτων·
 ἀλλὰ τὸ ἐφεξῆς τίποτε βούλει, τὸ μὴ ἡρῶναι τὰ σοῖς
 χῆα

τῇ ἢ πάντῃ ἀληθείας, ὑποσέσθαι δὲ δικαίως προσαγορευομένη
 τῇ πραγματέων ὕλη, καὶ αἱ τῇ ὁρώμενων ἐν τοῖς κατὰ
 πύροις ἐμφάσεις. ἀλλὰ τὰ μὲν, ὡς ἀληθῶς ὄντα, τὰ δὲ, ὡς
 ἀληθῶς, τὰ δὲ, καὶ ψευδῶς. οὐ γὰρ ὁμοίως ἡ ἡδονὴ ἀληθὴς,
 ἢ τῇ παῖς νοεραῖς, καὶ ἡ παῖς ἀκολάστοις ἐνδράγαις, καὶ ἡ τῷ
 ψευδέσι παρεπομένη φαντασίαις. ἀλλ' οὐδὲν ταῦτα πρὸς
 τὴν πρόθεσιν τῆς προκειμένης πραγματέας. διότι πᾶσι
 μόνως τῆς ἐν ταῖς λεκτικαῖς διαθέσεσι θεωρουμένης ἀληθ
 θείας, ἐν τούτοις ὁ λόγος. Τούτων μὲν οὐκ πᾶσι τῆς
 ὅλης τῇ λεγομένων ἐννοίας ἔχομεν γράφειν. ἀντὶς δὲ
 πάλιν τοῖς διὰ τοῦ ῥητοῦ λεγομένοις παρακολουθοῦντες,
 καὶ ἐφισκόντες τοῖς ὑποκρίσεως ἀξίους λέγομεν. πρῶτον
 μὲν, ὡς οὐτε ἀπὸ τῇ πραγματέων, οὐτε ἀπὸ τῇ γραμμα
 τῶν ἤρξατο τῆς πᾶσι τούτων διδασκαλίας, ἀλλ' ἀπὸ τῇ
 φωνῶν, ὡς προκείμενον τοῦτο ἔχον ἐν τῇ τῇ πραγμα
 τεῖα, τὸ ἰσοκρίψαι τὰς κατὰ τὴν ἀποφαντικὸν λόγον
 κατηγορικὰς φωνάς. ἐπεὶ οὐκ ἔστιν, ἡσὶ μὲν οὐκ αἱ
 φωναὶ τῇ ἐν τῇ ψυχῇ παθήματων, τὰ δὲ τῇ νοημάτων σύμ
 βολα, ἀλλὰ τὰ ἐν τῇ φωνῇ, σωματικῇ ποιοῦν τὸ ὅλον πᾶσι ὄνο
 ματων καὶ ῥημάτων διδασκαλίας. ἡ γὰρ ὡς ἐξ ἀρχῆς.
 δὲ θέσθαι τί ὄνομα, καὶ τί ῥῆμα. ἐπεὶ ταῦτά τε, καὶ ὁ ἐξ
 αὐτῇ συγκείμενος λόγος τριχῶς θεωρεῖται, ἢ ἐν τῇ ψυχῇ,
 κατὰ τὰ ἀπλὰ νοήματα, καὶ ἐν διάθετον καλούμενον λό
 γον, ἢ ἐν αὐτῷ τῷ ἐκφωνεῖσθαι, ἢ ἐν τῷ γράφεισθαι. λέγομεν
 γὰρ καὶ τῶν γεγραμμένων τὸ μὲν, εἶναι ὄνομα. τὸ δὲ, ῥῆμα.
 τὸν δὲ, λόγον. ἐπὶ τοίνυν τριχῶς ὁποῖον ἐλέγμεν, θεωρεῖ
 ται τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα, ἀεὶ φησὶν θέσθαι, ἢ ἐν τῷ
 νοεῖσθαι, ἢ ἐν τῷ λέγεισθαι, ἢ ἐν τῷ γράφεισθαι, διὰ τοῦτο οὐ
 πως ἔστι. τὰ ἐν τῇ φωνῇ σύμβολα εἶναι τῶν ἐν τῇ ψυχῇ
 νοημάτων, ἀπὸ παθῆματα αὐτῆς εἶναι φησι, διὰ τὴν

μένων. ἢ οὐκ ἀληθὲς φησὶ, καὶ τὸ ψεύδους, ἐν οὐδενὶ τῇ α'
 πλῶν θεωρηθῆσεται. ποῦ μόνον δὲ τὰ σώζεται νόηματοι,
 καὶ οὗτ' σωθῆναι φωνὰς ὑφίσταται. ποῦ πράγματα γάρ,
 οὐδὲ σώζεται ὑποκείμενον ἀληθὲς τι, ὅσον νῦν ζητούμενον, ἢ
 ψεύδους, ἢ ἀληθὲς, διότι ἐν αὐτῇ πνὶ τῇ νοημάτων, ἢ τ'
 φωνῶν τῇ πρὸς τὰ πράγματα, τὸ πειούτων ἀληθὲς ἀποτε-
 λῆται, καὶ τὸ ψεύδους. ὅταν μὲν γάρ ὅσον ἐφαρμόσῃ τὰ νοή-
 ματα τοῖς πράγμασιν, ἢ αὐφώναι σιωχάσῃ τῇ τ' πραγ-
 μάτων ὑποστάσει, τὸ ἀληθὲς τότε ποῦ ἐκείθεν αὐτῇ, συ-
 νίσταται φασί. ὅταν δὲ μὴ οὕτως ἔχῃ, τὸ ψεύδους. ὅ-
 σον, βλαδίζοντος Σωκράτους, ἢ μὲν καὶ ἡμεῖς ἢ νοοῖμεν, ἢ
 λέγοιμεν ὅτι βλαδίζειν, τὸ, τι νόημα ἀληθὲς, καὶ ἢ ἀπόφαν-
 σις. εἰ δὲ μὴ βλαδίζειν τὸν βλαδίζοντα, ἢ δοξαζοίμεν, ἢ
 λέγοιμεν, ψεύδειται ἀνάγκη. αὐτὰ δὲ καθ' αὐτὰ τὰ πράγ-
 ματα, οὐτε ἀληθὲς λέγουντ' ἄν, οὐτε ψεύδῃ. κατὰ δὲ τὴν
 θεωρημὴν ἐν ταῖς γνώσεσιν ἀληθὲς. καὶ γὰρ λέγειν ἡρώ-
 μεν, ἀληθῶς μὲν, ἀνθρώπον εἶναι τὸν Σωκράτη. ψεύδῃ
 δὲ, τ' ἀνδριάντα τοῦ Σωκράτους, εἶδεν ἔπειτα διὰ ταῦτα
 σημαίνοντες, ἢ ὅτι τῆς μὲν τοῦ Σωκράτους ἐνοίας, ὁ τοῦ
 ἀνθρώπου λόγος, ἀληθῶς κατηγορεῖται. τοῦ δὲ ἀνδριάν-
 τος, οὐκ ἐπὶ. τὸ δὲ κατηγορεῖσθαι αὐτὸ, καὶ τὸ ὑποκείσθαι πρὸς
 κατηγορίαν, τοῖς μὲν πράγμασιν, οὐδ' αὖτως προσήκει,
 τοῖς δὲ νοήμασι, πρῶτως, ἢ τοι ἀμείσως, καὶ διὰ ταῦτα, ταῖς
 φωναῖς, ὥς τε καὶ ποῦ ἀληθείας καὶ ψεύδους τῇ πειούτων,
 ὁ αὐτὸς ἀρμόσῃ λόγος. εἰπέ κατ' ἄλλον τρόπον καὶ ἐν τοῖς
 πράγμασιν αὐτοῖς καθ' αἰτῶν, καὶ ἐν ἡδοναῖς μέντοι φησὶ
 μὲν εἶναι, τὸ, τι ἀληθὲς, καὶ τὸ ψεύδους οὐ γὰρ ὁμοίως ὄν-
 τα τὰ τι πάντα χωριστὰ τῆς ὕλης εἶδεν, ὥς ἐρῶσεται ποῦ
 αὐτῇ ἐν τοῖς ἐξῆς, ἀνδιδωάμεως, ἐνέργειαι ὄντα, καὶ
 τὰ δὲ ὁμοῦ τῆς ὕλης πρὸς τὴν οἰκείαν ὑπόστασιν. καὶ αὖ

νοιαὶ δηλοῦσι, καὶ τὰ αὐτὰ νοήματα δι' ἄλλων καὶ ἄλλων ἐξ
αγγέλλει φωνῶν, ὥς σημαίνει τὸ τῆν διαλέκτων πλήθος.
καὶ κατὰ ταύτην τὴν διάλεκτον, ἢ τῆν ὀνομάτων μεταθε-
σις. τὸν γὰρ Ἀριστοκλῆα, ἔδοξε τοῖς παλαιαῖς καλεῖσαι
Πλάτωνα. καὶ τὸν Τύρταμον, Τεόφρασον. τὸ μὲντοι
καὶ ταυτὸν πράγμα, δι' ἄλλων καὶ ἄλλων νοημάτων ὑπο-
νοεῖν, ἀδυνάτον ἀλλ' ἀνάγκη τῆν νοημάτων ἑκασον, ἢ κός
να εἶναι τὸν πρῶτον, οὐ αὖ εἶναι νόημα, ὥς περὶ αὐτὸ πῖνα
καὶ τῇ ψυχῇ γεγραμμένον· εἰ περὶ ἐπὶ τὸ νοεῖν οὐδὲν ἔτερον, ἢ
τὸ δεῖξαι τὸ ἔδος τοῦ νοουμένου, ἢ τοι πρόχρηρον ποιῆ-
σαι. διὰ τοῦτο καλεῖται τὰ μὲν νοήματα, τῆν πραγμά-
των ὁμοιώματα. τὰ δὲ με ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα, τῆν
νοημάτων, καὶ τὰ γράμματα, τῆν ὀνομάτων, καὶ ῥημάτων,
σύμβολα, καὶ σημῆα. τούτων δὲ τῆν τιπάρων, λέγω δὴ
πραγμάτων, νοημάτων, φωνῶν, καὶ γραμμάτων, χάριν
εἶσας τὰ γράμματα, ὥς οὐδὲν ἀνάγκη ἔχοντα πρὸς
τὴν προσεχὴ τῆν πραγμάτων ὑφήγησιν, προηγουμένως ὁ
φιλόσοφος βούλει θεῶν ποῦ πραγμάτων, καὶ νοημά-
των, δι' ὧν ταῦτα γινώσκουσιν, καὶ ποῦ φωνῶν διορίζεται,
ὧν χωρὶς ἀδυνάτον μάθῃσιν, ἢ διδασκαλίᾳ γινέσθαι.
διὰ ταῦτα οὖν, τὰ γράμματα περὶ αὐτὸν ὁ Ἀριστοτέλης,
τὰ πράγματα περὶ αὐτὸν βάλει, καὶ τὰ νοήματα, καὶ ἐπὶ
ταῖς φωναῖς. καὶ φησὶν ἑκασον τοῦτων, ὅτι μὲν, ἀπλοῦς θεώ-
ρηται, ὅτι δὲ, σωθέτον. ὅσον, πρῶτον ἀπλοῦς. ὁ Σωκρά-
της. πρῶτον δὲ σωθέτον. ὁ τρέχων Σωκράτης. πρὸς ἑλ-
φί γὰρ αὐτῶν ἢ τοῦ Σωκράτους οἰσία, τὴν κατὰ τὸ τρέ-
χον αὐτῶν. καὶ νόημα ὡς αὐτῶς σωθέτον, τὸ ποῦ τοῦ
τρέχοντος Σωκράτους. καὶ φωνὴ σωθέτος, ἢ λέγεμεν.
Σωκράτης τρέχει. καὶ τῆν σωθέτων δηλονότι νοημάτων
τῶν, καὶ φωνῶν, ἐκ τῆς τῆν ἀπλῶν σιωδρῶν ἀποτελου-

τούτων τῶν τρόπων τῆς ὑποστάσεως ἀρμόσει, καὶ τούτω χρη-
 σάσθαι πρὸς τοὺς ὁρισμούς τοῦ πινόμενατος, καὶ τοῦ ῥήμα-
 τος, καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν συγκεκμημένου λόγου. ποῦ δὲ τὴν γραμ-
 μάτων ἑδεμία παρ' αὐτοῖς γίνεται ἀμφισβήτησις. ἐπεὶ
 ὅτι ἄλλως οὐδεμίαν ἡμῖν χρειαν παρέξει πρὸς τὴν θεωρί-
 ας τῶν προκειμένων, αὐτὸς ἐφεξῆς δηλώσει, τὰς μὲν γραμ-
 μαται παραλιπὼν, μόνον δὲ τὰ πράγματα, καὶ τὰ νοήμα-
 τα, καὶ τὰς φωνὰς θεωρῶν, ὡς ποτὲ μὲν, ἀπλᾶς, ποτὲ δὲ
 σωθέντα. τούτων οὖν τὰς μὲν νοήματα, ὁμοιώματα καλεῖ
 τῶν πραγμάτων, τὰς δὲ φωνὰς, οὐκ ἀξιοῖ καλεῖν ὁμοί-
 ωματα τῶν νοημάτων, ἀλλὰ σύμβολα, καὶ σημεῖα. καὶ τὰ
 γράμματα, τῶν φωνῶν ὡσαύτως. διαφέρει δὲ τὸ ὁμοίω-
 μα τοῦ συμβόλου. καθόσον τὸ μὲν ὁμοίωμα τὴν φύσιν
 αὐτῆς πῦν πράγματος κατὰ τὸ διωατὸν ἀπικονίζεσθαι
 βούλεται, καὶ οὐκ ἔστιν ἐφ' ἡμῖν αὐτὸ μετεπλάσαι. τὸ γὰρ ἐν
 τῇ εἰκόνι γεγραμμένον τοῦ Σωκράτους ὁμοίωμα, ἢ μὴ καὶ
 τὸ φαλακρόν, καὶ τὸ σιμόν, καὶ τὸ ἐξώφθαλμον ἔχον τοῦ Σω-
 κράτους, οὐκ ἐστὶν αὐτοῦ λέγειν εἶναι ὁμοίωμα. τὸ δὲ γε
 σύμβολον, ἢ τοι σημεῖον, ἀμφοτέρω γὰρ ὁ φιλόσοφος αὐτὸ
 ὀνομάζει, τὸ ὅλον ἐφ' ἡμῖν ἔχει, ἢ καὶ ἐκ μόνης ὑφισταμένον
 τῆς ἡμετέρας ὑπονοίας. οἷον, τοῦ πότι δὲ συμβάλλειν ἀλ-
 λήλοισι τοῦ πολεμουῦντας, δυνάμει σύμβολον εἶναι, καὶ
 σάλπιγξ ἀπ' ἡχησιν, καὶ λαμπάδος εἴ τις, καὶ ἀπὸρ φη-
 σὶν Εὐριπίδης,

• Εἴπε δ' ἀφείθη πρὸς ὧς τυρσῶνικῆς

• Σάλπιγξ ἢ χος, σημεῖα φοινίου μάχης.

Δυνάμει δὲ τις ὑποβέβηται καὶ ὁρατὸς ἀνάτασιν, καὶ βέ-
 λους ἀφείσιν, καὶ ἄλλα μυρία. ἐπεὶ οὖν τὰς μὲν αὐτὰς φῶ-
 νὰς διωατὸν δι' ἄλλων καὶ ἄλλων ἀπογράφεται γραμματί-
 πων, ὡς αὐτῶν ἰδιογράφων λεγομένων χαρρακτικῶν ἐπί-

δύο φύσιν ἔχειν φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, τὰς δὲ δύο, βίωσιν. φύ-
 σιν μὲν, τὰ πρᾶγματα, καὶ τὰ νοήματα, βίωσιν δὲ, τὰς
 πθῶνας, καὶ τὰ γράμματα. διακρίνει δὲ τὰ φύσιν τῇ
 βίωσιν, κανόνι τοιούτου χρώματος. τὰ παρὰ πᾶσι τοῖς αὐ-
 τοῖς ὄντι φησὶ, ταῦτά ἐστι τῇ φύσιν. τὰ δὲ μὴ παρὰ πᾶσι
 τοῖς αὐτοῖς ὄντι, ταῦτα οὐ φύσιν εἰσὶν, ἀλλὰ βίωσιν. καὶ τοῦτο
 εἰκότως. μία γὰρ οὐσα ἡ τοῦ παντός φύσις, ὁμοίᾳ δηλονό-
 τι πανταχὴ ποιεῖ τὰ κατὰ τὸ αὐτὸ ἥδους ἔχειν λεγόμενα. ἡ
 εἰ δὲ πῶς παρ' ἄλλοις, καὶ ἄλλοις διαφέρει εἶναι, ταῦτα οὐκ
 αὐτὴ φύσις, ἀλλὰ δημιουργήματα. ἐπὶ αὐτὰ μὲν πρᾶ-
 γματα, καὶ τὰ νοήματα, παρὰ πᾶσιν ἐστὶ τὰ αὐτά, παντα-
 χόῦ γὰρ τοῦ ἀνθρώπου τὸ αὐτὸ ἥδους, καὶ ἵππου, καὶ λέον-
 τος, καὶ νόημα ὡς αὐτοῖς τὸ αὐτὸ παρὰ πᾶσι πορίτε ἀνθρώ-
 που, καὶ λίθου, καὶ τῇ ἄλλων πραγμάτων ἑκάστων, φωναὶ
 δὲ, καὶ γράμματα, οἱ παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά. φωναῖς τε γὰρ
 ἄλλαις μὲν Ἑλλήναις, ἄλλαις δὲ φοίνικαις, Αἰγυπίοις δὲ ἄλ-
 λαις χρεῶνται. ἄλλῃ γὰρ ἄλλω γλώσσᾳ φησὶν ἡ ποίησις. καὶ
 γράφουσι πάλιν διαῤῃων καὶ ἄλλων γραμμάτων, ἑκά-
 στος τὰς ἑαυτοῦ, φωνάς. διὰ τοῦτο τὰ μὲν πρᾶγματα
 καὶ τὰ νοήματα φύσιν ἔχειν διαφανέστατον. τὰς δὲ φων-
 νὰς, καὶ τὰ γράμματα, βίωσιν, καὶ οὐ φύσιν, καὶ δηλονότι μάλ-
 λον τῇ φωνῇ, ποδὲ τὰ γράμματα τὸ βίωσιν θεωρεῖται. διὸ
 καὶ ὁλοῦς ἡξίωται μνήμης, ὡς ἔχοντα τινὰ πρὸς τὰς φω-
 νὰς οἰκωσθῆναι, οὐ μόνον, τὸ πρὸς τὴν μνήμην αὐτῇ συμ-
 βάλλεσθαι, ἀλλὰ καὶ ὡς σπάργας ἔχοντα τὸ βίωσιν, καὶ διωά-
 μους δι' ἑαυτῇ σφαίρειρον ἡμᾶς ὑποθέσθαι, τῷ βίωσιν ἔχειν
 τὰς φωνὰς. ὁ πορὸν οὐκ ἐστὶν ὁμοίως γνώριμον τῷ βίωσιν τὰ
 γράμματα ἔχειν. ποδὲ μὲν οὖν τῇ φωνῇ ἡξίω-
 σαν οἱ παλαιοὶ, πόπρον φύσιν εἶναι αὐτάς, ἡ βίωσιν ἡξίω-
 σαν, καὶ ὡς τὸν τοῖς προσήκον διδραχμῇ πότερος αὐταῖς

ζετοι καὶ ᾧ ἔδη τὸν πρὸς ψδύδους π, καὶ ἀληθείας ἐν
 τούτῳ πρῶτον τῷ βιβλίῳ θεωρῆσαι, προθέμενον παρὰ
 δοῦναι ἡμῖν ἐκ προσιμίων τὰ π δικτικὰ τούτων ἐκαστῶ
 ρα, καὶ τὰ μηδέτερον αὐτῶν δέχεται πεφυκότα. καὶ ὁ
 πομνήσαντα ὅτι τὸ μὲν, ἐν ταῖς σωβέτοις θεωρῆται φῶ
 νῶς. τὸ δὲ, ἐν ταῖς ἀπλάις, ὑπὸ τούτων διελάν τὰς μὲν
 ἀπλάς φωνάς, καὶ ἀντιπδέκτους ἢ ψδύδους, ἢ ἀληθείας,
 εἰς τὸ ὄνομα, καὶ τὸ ῥῆμα. τὰς δὲ σωβέτους ἐκ τούτων,
 καὶ πάντως ἢ ἀληθεύουσας, ἢ ψευδομεύουσας. ταυτὸν δὲ
 εἶπῃν, τὰς κατὰ τὴν ἀποφαντικὸν λόγον, εἰς τὰ οἰκεία
 πάλιν εἶδῃ, τὴν τε κατὰφασιν, καὶ τὴν ἀπόφασιν. τού
 τωνούτως ἐχόντων, διακρυσταῖς ἡμᾶς τὰ ὑπὸ τοῦ φι
 λσοφου παρὰδιδόμενα, λέγομεν ὅτι τήραρα ταῦτα
 παρὰλαμβάνει διὰ τούτων, ὡς χρήσιμα πρὸς τὴν πρὸς
 κημσίην θεωρίαν, πρᾶγματὰ π, καὶ νοήματα, καὶ ἐπὶ
 φωνάς, καὶ γράμματα. ἐν οἷς πρῶτην μὲν ἔχει τάξιν
 τὰ πρᾶγματα. δεύτεραν, τὰ νοήματα. τρίτην, αἱ φῶ
 νῶς. καὶ τελευτάαν, τὰ γράμματα. τὰ μὲν ᾧ νοήμα
 τα τέλος ἔχει τὴν τῶν πρᾶγμάτων κατὰληψιν. καὶ τὸ π
 ὄντως νοήματα ἔσιν, ἔστιν αὐτοῖς ὡς πρὸς ἐφαρμοδῇ τοῖς
 πρᾶγμασιν. ἐκόντες γὰρ εἶπιν ἐν τῇ ψυχῇ τῶν πρᾶγμάτων.
 αἱ δὲ φωναὶ τῶν νοημάτων εἰσὶν ἐξαγγελτικαί. καὶ διὰ τοῦ
 το δέδοντο ἡμῖν ὑπὸ τῆς φύσεως, πρὸς τὸ, δι' αὐτῶν σημαί
 ναν ἡμᾶς ἀλλήλοις τῆς ψυχῆς τὰ νοήματα, ἥτοι τὰς ἐν
 νοίας, ἵνα καὶ διασώμεθα κοινωνεῖν ἀλλήλοις, καὶ συμπο
 λιτοῦνται. κοινωνικὸν ᾧ ζῶον ὁ ἀνθρώπος. δι' οὗ, οἱ
 μὴ κεκρημένοι ταῖς αὐταῖς φωναῖς. οὐδὲ κοινωνοῦσι πολι
 τήσας ἀλλήλοις, ὡς μὴ γινώσκοντες τὰς ἀλλήλων ἐννοί
 ας. τὰ δὲ γράμματα, τέλος ἔχει, τὸ διαφυλάττειν
 τὴν μνήμην τῶν φωνῶν. τούτων δὲ τῶν τήρων, τὰ μὲν

ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα τῇ αὐτῶν φωνῶν κατὰ τὸ,
 σημαντικὰ πινῶν εἶναι, πρότερον ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης
 διδάσκει διὰ τούτων τίνα ἐπὶ τὰ προηγουμένως, καὶ
 προσεχῶς ὑπ' αὐτῇ σημαίνοντα, καὶ ὅτι τὰ νοήματα.
 διὰ δὲ τούτων μέσων τὰ πράγματα. καὶ οὐδὲν ἔπρεον
 εἶναι παρὰ ταῦτα ὑποθεῖν μέσον, τοῦ τε νοήματος, καὶ
 τοῦ πράγματος, ὅπως οἱ ἀπὸ τῆς σοφῆς ὑποθέμενοι, λε-
 κτὸν ἡξίωσιν ὀνομάζειν. ταῦτά τε οὖν παραδοθήσεται
 διὰ τῇ νωτὶ λεγομένων, καὶ προηγουμένως εἴησι τῇ
 ὁπωσούτων ὄντων χρηζητῆν τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸ ἑδύδος.
 ὑπὲρ ὧν νωτὴ ἡμῖν ἡ σκέψις, πρότερον εἴ τοις πράγμασι
 σιν, ἢ τοις νοήμασιν, ἢ ταῖς φωναῖς, ἢ εἴ δύο πρὸς τού-
 των, ἢ καὶ ἐν πᾶσι. καὶ εἴ εἴ φωναῖς, ποίας ταύταις;
 πρότερον, τοῖς ὀνόμασι, καὶ τοῖς ῥήμασιν, ἢ τοῖς ἐκ τού-
 των συγκεκμημένοις λόγοις. καὶ διοριζήσεται, ὅτι τὰ
 μὲν ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα, φωναί εἰσιν ἀπλά, μήτε
 ἀλήθειαν, μήτε ἑδύδος σημαίνουσιν, ὡς καὶ ἐν τοῖς
 προσιμίσις εἴρηται τῇ κατηγορίῳ. ποῦ δὲ τὸ ἐκ τῆς συμ-
 πλοκῆς αὐτῇ ἀποτελούμενον ἀποφαντικὸν λόγον, θεω-
 ρῆται τότε ἀληθές, καὶ τὸ ἑδύδος, καὶ ὡς πρὸ τῇ ἄλλων
 φωνῶν, ποῦ τὰ νοήματα θεωρῆται ταῦτα, ὡς αἴτια τῇ
 φωνῶν ὄντα. καὶ ὅτι τούτων τὰ μὲν, εἶναι ἀπλά. τὰ δὲ,
 ὑπὸ τῇ ἀπλῶν σημαίνοντα φωνῶν, οὐδεμίαν οὐτε ἀ-
 λήθειαν, οὐτε ἑδύδος ὑποδεχόμενα. τὰ δὲ, σιωπῆται, τὰ
 ποῦ τῇ σωθέτων πραγμάτων, καὶ ὑπὸ τῇ συμπεπλε-
 γμένων δαλούμενα φωνῶν, δεκτικά ὄντα ἑδύδους τε,
 καὶ ἀληθείας. ἐν δὲ καὶ αὐτοῖς καθ' αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν,
 ἐκ αὐτῶν ἐπὶ ταῦτα, οὐδὲ τοῖς σωθέτους ὑπονοήσεται. καὶ δὲ
 λον ὅτι ἐκὸς εἴς ὁ Ἀριστοτέλης πρὶν ἀποδοῦναι τοῦ ὀνό-
 ματος, καὶ τοῦ ῥήματος εἴς ὁρισμούς, ποῦ τούτων διορί-

ρίαις περαδεδομένης τοῦ ποσοῦ διαίρεσιν, προσεκτιόν
 δὲ, ὡς ἐν τοῖς τίτλοις τοῖς ἀπεριθμημένοις, ἐκ τῶν κατὰ
 δεξιῶν τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης, ἀπὸ
 σιν ὑπὸ τὰς πλεόπερα, καὶ ἀπὸ τῶν μορικῶν τέρων, ὑπὸ τὰς ὀλι
 κώπερα. πλεόπερον μὲν ὅτι κατὰ φύσιν ἀποφασίως,
 ἀπὸ ὑπερβίον σημαίνουσα, τῆς ἀποφασίως ἀνυπερβίον
 δηλοῦσης. τῆς δὲ κατὰ φύσιν, ἡ ἀποφασίς, ἅτε γένος
 αὐτῆς ὡς ἐλέγχου τυγχάνουσα. τὸ ἀποφασίως, ὁ λό
 γος, ἐπεὶ πορ ἐν ταῖς πέντε ἡδῶν τῶν λόγων, τὸ ἀποφα
 σκόν. καὶ ἐστὶν ἡ τάξις τῆς προσηρυμένης ἀπεριθμήσεως
 πρὸς ἡμᾶς, ὅτι ἀπὸ τῶν χειρόνων ὑπὸ τὰς κρείττους, καὶ ἀπὸ
 τῶν μορικῶν τέρων, ὑπὸ τὰς ὀλικώπερα μεταβάλλου πεφυκό
 ταις, διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἀπλοῦς τῆς γνώσεως ἡμῶν ὑπὸ τὴν
 ληθπερον προκαπν. ἐν μέντοι τῇ ποδὶ αὐτῆς διδασκα
 λία, ὡς πορ ἀνάπειλιν ὁδύσει κατὰ τὴν φυσικὴν τὴν πραγ
 μάτων τάξιν, τὰ μὲν γέννη, τῶν ἡδῶν προπθεῖς, τὰ δὲ πε
 ληόπερα, τῶν ἀπλοῦς. διὸ καὶ τὸν προσηρυμένον αὐτὸν
 τρόπον ἀπεριθμήσατο, τὸ τέλος τῆς ἀπεριθμήσεως ἀρ
 χὴν ποιήσας, ὡς βουλόμενος τῆς διδασκαλίας.

- » Ἐν μὲν οὖν τῇ φωνῇ, τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων
 » τῶν σύμβολα. καὶ τὰ γραφόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ. καὶ
 » ὡς πορ οὐδὲ γράμματα πᾶσι τὰ αὐτὰ, οὕτως οὐδὲ φωναὶ
 » αἱ αὐταί. ὡς μέντοι ταῦτα σημεῖα πρῶτως, ταῦτα πᾶσι
 » παθήματα τῆς ψυχῆς. καὶ ὡς ταῦτα ὁμοιώματα, πράγ
 » ματα ἢ δὴ ταῦτα. ποδὶ μὲν οὖν τούτων, ἔρηται ἐν τοῖς πε
 » ρὶ ψυχῆς. ἄλλης ὅτι ταῦτα πραγμαπίασ.

Ἦν μὲν ἀκόλθον κατὰ τὰ ἐπιγελημένα ὅτι ὁρισμὸς
 ἐξῆς ἀποδοῦναι τοῦ ὀνόματος, καὶ τοῦ ῥήματος. ἀλλ' ἐπε
 ὅτι πᾶσα λέξις, ὄνομα, ἢ ῥῆμα. ἢ ὅτι ἄσχημος, ὅτι, βλῆτι
 ρι, καὶ σκινδαψός, οὐδέπερον τούτων, καὶ διαφύρουσι τὰ

τούτῳ δὲ πάντως ἢ καταφατικόν εἶναι, ἢ ἀποφατικόν· εἴθε
 γὰρ διδάξαι ποῦ καταφάσις, καὶ ἀποφάσις· ὥς τε
 καὶ ποῦ τοῦ κοινού αὐτῶν γένος, τῆς ἀποφάσεως. ἐπεὶ δὲ
 καὶ ἡ ἀποφανσις οὐκ ἐστὶ τῇ τοῦ λόγου εἰδῶν, καὶ εἴθε τὸ
 λόγον οὐκ ὁρίσμων παραληφθῆναι τῆς ἀποφάσεως, διό
 τι καὶ πάντα τὰ γένη οὐκ ὁρίσμονες συμπληροῦσι τὸ κείνων
 εἶδῶν, γνωριμώτερα δὲ εἶναι χρὴ τὰ πρὸς διδασκαλίαν
 ὁποῦν λαμβανόμενα, τοῦ δ' αὐτῶν δηλούμενα, διὰ τὸ το
 εἶδος ἀναγκαῖα εἶναι καὶ τὸ τοῦ λόγου θεωρία, ὡς προληφ
 θῆναι ὁφείλεια τῆς ἀποφάσεως. Εἰ δὲ τις ἀπορίη πῶς
 ἔχει καὶ τὸ τῆς λόγου γένος ἢ φωνῆς διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν
 μνήμης ἡγεῖσθαι, ὡς ὁφείλον καὶ αὐτὸ δι' ὁρίσμονος δηλωθῆναι;
 ῥητιόν, ὅτι φυσιολογία προσήκον ἢ πρὸς φωνῆς διαλεχθῆ
 ναι, διότι μόνος φύσιός ἐστι ὄργανον ἢ φωνή, καθάπερ τὸ ὄ
 ραν, καὶ τὸ ἀκούειν· φύσις γάρ ἐστις φωνητικοῦ λόγος δὲ,
 καὶ ἀποφανσις, καὶ τὰ ταύτης εἴδη, κατὰ φασιν, καὶ ἀπόφ
 φασιν, φωνὰ μὲν πνέεισιν, ἀλλὰ προσλαβῆσαι τὸ ἀπὸ
 τῆς ἡμετέρας ἐνοίας εἰδοποιεῖσθαι, καὶ τοῖς, ἢ τοῖς προ
 φησάσαι. διὸ καὶ διὰ τῆς ἀποφαντικῆς αὐτοῖς πραγμα
 τία παρὰ τὰς φυσικὰς, ἢ λογικὴν κεκλημένην, ὥς τε μὴ ὅ
 ἅπλως εἶναι τὴν φωνὴν τῆς λόγου, ὥς περ πνέον ὑπολαμβά
 νουσι γένος· οὐ γὰρ οἷόν τε ἢ τῆς γένος φύσις ὄντος, τὸ εἶδος
 μὴ εἶναι φύσιν· ἀλλ' ἢ πρὸς αἶρα, τῆς κατὰ τὸν λόγον φωνῆς
 τὴν ἁπλῶς φωνὴν ῥητιόν γένος εἶναι, πρὸς μὲντοι τὸν λό
 γον αὐτὸν οὐκ ἔστι τάξι παραλαμβάνειν τὴν φωνὴν
 ὁποῦν, ὅπερ καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης οὐκ ἔστι πέμπω τὴν ποῦ
 γένεσις ἡρώων ἀποφαίνει, τὰς κατὰ τὴν φωνὴν διαφορὰς
 τῇ ζώων ὡς κεπέοις. ἀλλ' οὐ γένος αὐτοῦ τυγχάνει,
 ὡς διὰ τῇ ἐξῆς ἐστὶ σαφές· τὸν δὲ μεζητοῦντα, τί ἐν
 τῆς λόγου τὸ γένος; ἀναμνήσκουσι χρὴ τῆς οὐ κατηγο

ἐκείνης προσέχες· ἀ ἐξήμισις, ὅθεν ἵνα πόνιχουσα τοῖς
· γὰρ ἐρημένοις ·

Επειτα τί ἔργα ἀποφάσις, καὶ κατὰφάσις. καὶ ἀπόφασις. καὶ λόγος.

» φανσις • καὶ λόγος •

Ὅτι μὲν τρεῖς ἔστιν οἱ κυρίως λεγόμενοι τῇ διαιρέσει τῶν τρόποι, τοῦ γένους, εἰς τὰ ἑξῆς, καὶ τοῦ ὅλου εἰς τὰ μέλη, καὶ τῆς ὁμώνυμης φωνῆς εἰς διάφορα σημαυνόμενα, φανερόν, καὶ ὅτι ἡ ἀπόφασις εἰς τὴν κατὰ φασιν διαίρεται, καὶ τὴν ἀπόφασιν· λεγόμενα γὰρ τῆς ἀποφάνσεως τὴν μὲν, εἶναι κατὰ φασιν· τὴν δὲ, ἀποφάντικόν. ἔξῃ πῶς δὲ παρὰ τοῖς ἐξηγηταῖς τοῦ Ἀριστοτέλους, πῶς τῶν τριῶν διαίρεται ἡ ἀπόφασις εἰς τὴν κατὰ φασιν, καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν· καὶ οἱ μὲν ἔλονται λέγειν αὐτῶν, ὡς φωνὴν ὁμώνυμον εἰς διάφορα σημαυνόμενα διαίρεσθαι, καθ' ἑκάστην ὁ ἀφροδισιδὺς Ἀλέξανδρος· οἱ δὲ, ὡς γένος εἰς ἑξῆς, καθ' ἑκάστην ὁ φιλόσοφος Πορφύριος· ἔδει γὰρ ἐπὶ τὴν μὲν διαίρεσθαι αὐτῶν, ὡς ὅλον εἰς μέρη· ἐπεὶ πρὸ οὗ τῆς ὁμοιομορίας, ὡς ὅλον φάνεται διαιρουμένην· πολλὰ γὰρ ἡ διαφορὰ τῆς κατὰ φασιν πρὸς τὴν ἀπόφασιν· ἔπειτα γὰρ ὡς ὁμοιομορίας· οὐ γὰρ αὐτὴν ἐκὰς πρὸν τῇ μέρων ἐκάλειτο τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι· τὸ μὲν οὖν ἀληθὲς ὅπῃ ἔχει, καὶ ὡς ἡ τοῦ φιλοσόφου κρατὶ Πορφυρίᾳ δόξα, προΐοντες κατὰ καιρὸν μὴ δειξόμενα, ἐξηγούμενοι δὲ ἀποδιδομένους αὐτῶν παρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους ὅρισμός· νῦν δὲ ῥητόν, πρῶτον μὲν, τὸ δεῖν θίγειν· ὅπου μὲν τὸ ὀρίσασθαι, κοινῶς ὑπὸ τούτων ληθῆναι, ἔπειτα δεῖν θίγειν, τί ἐστιν ἀπόφασις, καὶ κατὰ φασιν· καὶ ἀπόφασις· καὶ λόγος· πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι τίποτε μὴ τὰ ἀπὸ τῆς ὁμώνυμης φωνῆς δεῖν ὀρίσασθαι μετὰ τὸ ὄνομα, καὶ τὸ ῥῆμα· διότι τὸ μὲν, προκείμενόν ἐστιν, ὡς πρὸ ἐλεγομένου τὸ κατηγορικόν ἥδους τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου παρὰ δ' ἔνακα

ῥῶν, τὸ, τε τῇν προτάσεων γινομένων, ὡς ἐν τῇ, Σωκρά-
 τος ἐστίν, Σωκράτης οὐκ ἐστίν. οὐ παραλλάττον τῇν ὑποκει-
 μένων. τῇν δὲ, ἐν ταῖς ἐκ τρίτου προσκατηχευομένου
 προτάσεσιν, ἢ ταῖς μετὰ τρόπου παραλαμβανομένων,
 προσθέσθαι τοῖς μέρεσι τῆς προτάσεως, ἢ διαρρηθῆναι, ἢ τι
 τοιοῦτον ὑπομένειν λεγομένων, ὡς ἐν τοῖς προσημίσις μαθη-
 σόμεθα τῇν ἀναλυτικῶν. ὡς τε τὸ μὲν μέρος τῆς ἀπο-
 φάσεως, ἢ ὄνομα πάντως, ἢ ῥῆμα ἦναι χρὴ. ὁ μὲντοι τὸ
 ῥῆμα πάντως ἐστὶ τῆς προτάσεως μέρος, ὅταν μὴ αὐτὸ ἴσεν
 τοῦ ὑποκειμένου κατηχεῖται, ὡς εὐόργηαι, ἢ πάθος, ἢ ἀ-
 πλῶς ὑπαρξείν, ἢ ἀνυπαρξείας τοῦ ὑποκειμένου σημαίνει
 ὁφείλον, ἢ ἀλλ' ἐνέκα τοῦ σωαρμόσαι τὸ κατηγορούμενον
 τῷ ὑποκειμένῳ παραλαμβάνεται. ὅπ δὲ ταῦτα ὁρθῶς
 λέγομεν, δῆλον καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς προσηγορίας τῇν ἄλλων
 τοῦ λόγου μερῶν λεγομένων ποτε τὸ ὄνομα, καὶ τὸ ῥῆμα.
 τὴν μὲν ὅσον ἀντωνυμίαν ὡς ὄνομα οὐδὲν οὐ φύσειων πρῶ-
 νων, ἀλλὰ προσώπων ἀπλῶς, οὕτως ἐπωνομάζουσι. καὶ τὴν
 μετοχῶν, ὡς μετέχουσιν ἀμφοτέρων, ὀνόματός τε φημί,
 καὶ ῥήματος, ἢ καὶ μάλλον ἀποκλίνει πρὸς τὴν ἰδιότητα
 τῇν ῥημάτων, χρόνων πνῶν οὕσα δηλωτικῇ. τὸ δὲ ἀρβρον,
 ὡς σωαρτῶμενον τοῖς ὀνόμασι, καὶ τὴν ἀναφορὰν πρὸς
 ἐκείνα ἔχον. ποτε δὲ προθέσεως, ἢ ὑπερῤῥήματος, ἢ σωδίσ-
 μου, τί δὲ λέγειν; ἂν τὴν μὲν, ὡς ὁμοίως ὀνομάτων τι,
 καὶ ῥημάτων προσηγομένῳ, οὕτως ἐπωνομάζουσι, τὸ δὲ,
 ὡς τοιῶσδε τοῖς ῥήμασι συμπλεκόμενον, τὸν δὲ, ὡς ἑαυ-
 τῷ ἀπρητισμένους σωδίνοντα λόγους. διήσεις δὲ δέπσι τὸν
 Ἀριστοτέλῳ συγχωρεῖν δοκοῦντα καὶ τὰ πάντα κοινότη-
 ρον μέρος τοῦ λόγου προσηγορεύεται. διόπερ ἐν τῷ ἐξῆς
 ὁρᾷ ὅτι τῇν μερῶν τοῦ λόγου σημαντικὰ ἦναι, ὡς ὅσον
 των πνῶν καὶ ἀσήμεν, εἰ μὴ τις ἡμῖν φανεῖται τῆς ἐρήσεως

ὡς ἐκ τοῦ δεῖν γαμεῖν, ἢ πλεῖν γεγονότα. οὐ μὲν οὐλοσθον,
 ἢ ταῦτα ῥήματα, ἢ τὰ πρότερα ὀνόματα καλῶν, ἐπεὶ μὴ
 τε ὑποκείσθαι, μὴ τε κατηγορεῖσθαι τί τούτων ἐν ταῖς προ-
 τήσεσι δυνάτων, ὧν θάπρον ἀνάγκη πάσχειν τὸ, τε ὄνομα,
 καὶ τὸ ῥήμα. τὸ μὲν ὡς σαφές ὄνομα, κατηγοροῦμε-
 νον δυνάσθαι ἐν τῷ λόγῳ λέγοντι, τὸ δὲ τὸ χωρίον τοῦ ποῦ οὐ
 μὴ ῥῆμα, σαφές ἐστίν. τὸ δὲ γε σαφές, οὐκ ἐστίν. οὐ μὲν οὐδὲ
 σωθέντων τε κατηγοροῦμεν ἐξ αὐτοῦ τε, καὶ τοῦ ποῦ οὐ τὸ
 σαφές λέγεται γίνεσθαι, φήσομεν. οἶον, τὸ σαφές ἐξ ἡ-
 μεῖται, καθάπορ ὡς τοῦ, θνητὸς ἀνθρώπου, καὶ κίβδηλος
 δραχμή. ἔδει ὡς οὗτοι τῇ τοιούτων καταφάσεων πᾶς
 ἀποφάσεις τὸν αὐτὸν γίνεσθαι τρόπον ταῖς ἀπλοῦσι κα-
 τηγορούμενον ἔχουσας, ὡς πορ ὡς τῇ τῷ οὐτι σωθέντων
 κατηγορουμένων συμβαίνει. καθάπορ ὡς τῆς. ὁ πθινῶς,
 ἀνθρώπος ἐστίν. καταφάσεως, ἀπόφασις ἐστίν. ὁ πθινῶς,
 ἀνθρώπος οὐκ ἐστίν· καὶ τῆς. ὁ πθινῶς, νεκρὸς ἐστίν. ἢ ὁ πθ-
 νινῶς, νεκρὸς οὐκ ἐστίν. οὗτοι καὶ τῆς. ὁ πθινῶς, νεκρὸς ἀν-
 θρώπος ἐστίν. ἢ ὁ πθινῶς, νεκρὸς ἀνθρώπος οὐκ ἐστίν. ὡς δὲ
 γε τῇ μετὰ τρόπον προτάσεων, ἀλλοιότρον ἀνάγκη γί-
 νεσθαι τὰς ἀποφάσεις, καὶ οὐχ ὡς πορ ὡς τῇ αὐτοῦ τρόπου
 προτάσεων. τῆς μὲν ὡς, Σωκράτης βαδίζει. καταφά-
 σεως, ἀπόφασις τὸ, Σωκράτης οὐ βαδίζει. τῆς δὲ γε,
 Σωκράτη βαδίσαι δυνάτων, οὐχ ἢ. Σωκράτη μὴ βαδί-
 σαι δυνάτων, ἢ ἢ. Σωκράτη βαδίσαι οὐ δυνάτων. ὡς
 ἐν τῷ πελυσταίῳ τμήματι τοῦδε τοῦ βιβλίου σαφέστατα
 ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης διδάξει. διὸ πανταχοῦ σωτήριον
 αὐτὸν ἀποφαντικὸν λόγον φησὶν, ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήμα-
 τος, καὶ διαλύεσθαι εἰς ταῦτα, ὥς αὐτὰ μόνα κυρίως
 μὲν λόγου προσαγορεύειν ἀξίων, τοῦ εἶναι, καὶ τοῦ μὴ εἶ-
 ναι. τῇ μὲν, ἀμέσως κατὰ πινὼν κατηγορουμένων με-

σιν τῇ δὲ δεινότητι, καὶ ἡ κόλα τῇ δεινότητι σωεχομένη
 νων. ἀλλ' οὐτὶ ἐκείνα μὲν τῇ δεινότητι, ἢ κεκολλημένων,
 οὐτε σωδισμοί, ἢ ἀσθένει, ἢ προθέσεις, ἢ ὑπερέματα, τὰ λό-
 γου μόρια. Διαφορὰ δὲ ὁ λόγος, τῆς λέξεως. ὅτι ὁ μὲν,
 εἰς πλήρωμα προηγουμένης τῇ σημαίνουσιν τὰ πράγ-
 ματα φωνῶν· ἡ δὲ, πασῶν ἀπλῶς τῇ παρελαμβαίνου-
 μένων ἢ τιῶν διαλεκτικῶν· ἔχεις δὲ τοῦ λόγου τὴν πρὸς
 τιῶν λέξιν διαφοράν, καὶ ὑπὸ Πλάτωνος ἐν τῷ τρίτῳ τῆς
 πολιτείας παρελθονμένῳ. ἐν οἷς φησι, τὰ μὲν
 δὴ λόγου περὶ ἔχει τὸ τέλος. τὰ δὲ λέξεως, μετὰ τοῦτο
 σκεπτόν. καὶ ἡ μὲν ἀπὸ λεκτικόν, καὶ ὡς λεκτικόν παντὶ πλῶς
 ἐσκεμμένον εἶναι. δίδως δὴ λόγος εἰσι, λόγον μὲν, τιῶν δια-
 νοικῶν καλῶν. λέξιν δὲ, τιῶν ἀπαρχαίων, εἴτε διὰ τῇ
 ἀρχαίᾳ τῶν γίνονται μὲν, ὀνόματός τι, καὶ ἔρηματος,
 καθ' ἃ ὁ ἐν προφορᾷ, καὶ εἰδώς λεγόμενος θεωρεῖται λό-
 γος, εἴτε καὶ τὰ λοιπὰ μὲν παρελαμβαίνοντες τοῦ κοινότη-
 ρον λεγόμενου λόγου. ταυτὸν δὲ ἡπεῖν, τῆς πρὸς κάλλος ἢ
 δὴ, καὶ ποικίλῃ σωταξίᾳ ἀποβλεπούσης ὁμιλήσας. τῷ μὲν
 οὖν ἀπὸ τῆς ἀφροδισιάδος ἐξηγητῇ δοκεῖ καὶ τὰ ὑπερέ-
 ματα, ἐνόμαται εἶναι, καθάπερ καὶ τὰς ἀντωνυμίας, καὶ
 τιῶν καλουμένων παρὰ τῆς γραμματικῆς προσηγορίαν·
 οὐ μὲντοι φαίνεται τοῦτο λόγον πινὰ ἔχειν. διότι τὰ μὲν,
 τῇ ὑπερέματων, εἰδ' ἀπὸ ὑποπύθης ὀνόματα εἶναι· οἷον,
 τὰ τῆς συγκαταθέσεως, ἢ τῆς ἀρνήσεως, ἢ τῆς ἀπαγορεύ-
 σεως, ἢ τὰς προταγόμενα τῇ ὀρκῶν, καὶ πλείστα ἑτέρα· τὰ
 δὲ, τῷ μὲν παρῆχθαι ἀπὸ πᾶν ὀνομάτων, εἰδοῦς αὐτῇ τῇ
 αὐτὴν ἔχειν τοῖς ὀνόμασι δυνάμειν· οἷον, τὸ καλῶς, καὶ τὸ
 σαφῶς, ἀπὸ τῆς καλῆς, καὶ τῆς σαφῆς, καθάπερ καὶ τὸ δίκαι-
 ῶς, ἀπὸ τῆς δίκαιου· ἢ δὲ τὸ τοῦτο ἔχοντες, τὸ γαμήσιον,
 καὶ τὸ πλῆθειον, ἔρημαται προσαγορεύομεν, ἀλλ' οὐκ ὀνόματα

λόγος καὶ λέξις

τῶν ὑπορρήμάτων σημαίνουσι μὲν, οὐ μέντοι χρήσιμα πρὸς
 ἀπόφασιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλ' ἅπ' αἰδῶ τοῦ λόγου. καθά-
 πορ τὰ μὲν δυχῆς σημαντικὰ πρὸς τὸν τῆς δυχῆς λόγον.
 τὰ δὲ τῆς ἀπαγορεύσεως, ἢ τοι παρακελεύσεως πρὸς τὸν
 προστακτικόν. τὰ δὲ τῆς ἐρώτησεως πρὸς τὸν ἐρωτηματι-
 κόν. τὰ δὲ παρὰ ταῦτα λεγόμενα τοῦ λόγου μὲν, καὶ παν-
 τάπασιν εἰσὶν ἄσημα καθ' αὐτὰ, καθάπορ ἀρθρον, καὶ πρό-
 θησις, καὶ σωδισμος. τὰ μὲν οὖν φύσει, καὶ προσώπων,
 ἢ ἐν ὄργανῳ, ἢ παθῶν, ἢ ποιᾶς συμπλοκῆς προσώπων πρὸς
 ἐν ὄργανῳ, ἢ πάθους σημαντικὰ, πάντα ὁ ἄριστος τέλης εἰς
 ὀνόματα διαίρει, καὶ ῥήματα, τὰ μὲν κατὰ χρόνον λεγόμε-
 να, καὶ κατηγορούμενα, καὶ ταῖς προτάσεσι, ῥήματα καί-
 λων. τὰ δὲ αἰὲν χρόνου λεγόμενα, ἢ τῶν χρεῶν πληρω-
 τα τῶν ὑποκειμένων, ὀνόματα. τὰ δὲ καὶ ἐν μηδὲ τίρας
 χώραις τούτων παραλαμβάνόμενα, καὶ ἄλλως προσ-
 κέονται ταῖς προτάσεσι, τὸ ὑπάρχεν, ἢ μὴ ὑπάρχεν, ἢ πο-
 τίς, ἢ πῶς, ἢ ποσῶς ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑπο-
 κείμενῳ σημαίνοντα, ἢ πινὰ ἄλλω αὐτῶν πρὸς ἀλλήλα σχε-
 σιν, οὐδὲ κυρίως ἀξιοῖ μὲν τοῦ λόγου καλῆν. ὥς πορ γὰρ
 τῆς νεῶς, αἰ μὲν σαιίδες ἡσὶ τὰ κυρίως μὲν. γόμφος
 δὲ, καὶ λίθος, καὶ πίπια σωδίσσεως αὐτῶν, καὶ τῆς τοῦ ὅλου
 ἐνώσεως ἐνέκα παραλαμβάνονται. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ
 τῷ λόγῳ σωδισμοί, καὶ ἀρθρα, καὶ προθέσεις, καὶ αὐτὰ τὰ
 ὑπορρήματα. γόμφων πινῶν χρεῶν ἀποπληροῦσι. μὲν δὲ
 οὐκ ἀν' εἰρησίου δικαίως, ἀλλ' ἢ μὴ δύνανται σωτείνεσθαι κα-
 θ' αὐτὰ, πλείω ἐργασάσθαι λόγον. λόγου μὲν οὖν ταῦτα,
 οὐ μὲν, λίξεως δὲ μὲν, ἢ καὶ ὁ λόγος αὐτὸς μὲν, καθά-
 πορ καὶ τοῖς πρὸς ποιντικῆς ἔρηται. καὶ εἰς τὴν χρῆσιμα πρὸς
 τῶν περὶ ἀλλὰ ποικίλ' σωδισίν τε, καὶ σωτάξιν τῶν τοῦ
 λόγου μὲν, ὥς πορ καὶ ὁ δεσμός πρὸς τῶν ἐπὶ κτηνῶν ἐνώ

νῶ, ἢ ποτὲ, ἢ πού, ἢ ποσάκις, ἢ τε ὀρισμένως, ἢ τε ἀορίστως,
 ἢ κατὰ ποίαν πρὸς ἑτέρον τάξιν. οἷον, ὅτι ὁδε ἐξῆς τοῦδε
 τρέχει. ἢ χωρὶς τοῦδε οἴκει, ἢ πνὶ παραπλησίως, ἢ πρὸς
 νὸς μάλλον, ἢ ἥττον, ἢ καὶ ὅτι μετ' ἐπιτάσεως ὑπάρχει, ἢ καὶ
 ὅπως ἡμῖς ὑπάρχεν αὐτὸ, ἢ μὴ ὑπάρχεν δεξιόμοσον, ἢ
 ὡς ἐκάζοντες, ἢ ὡς διαβεβαιούμενοι, ἢ καὶ ὅπως διακείμε
 θα πρὸς τὸ πρᾶγμα, πῶς οὐ ἀποφαινόμεθα, ἢ ὡς σχετλιά
 ζοντες, ἢ ὡς θαυμάζοντες, ἢ καὶ τίς ἀπόφανσιν ὑποφαγι
 ζόμενοι τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ κερήθους, ἢ καὶ ὅτι λυσίπλις ἡ
 μῖν τὸ αἰρεῖσθαι τὸ κατηγοροῦμενον δηλοῦντες, ὡς ὑπὸ τῇ
 θετικῶν λεγομένων ὑπέρημάτων, ἢ καὶ ἀν' ἐπιτάσεως τίς
 κατ' αὐτὸ τὸ ἀκρότατον ἀγαθὸν χαρακτηριζομένῳ τ' ἔνθε
 χῆς διάδοσιν ἀνυμφημοῦντες, ὡς ὑπὸ τῇ ἐνδοσυσιακῶν
 ὑπέρημάτων ἐν τῷ εἶναι ὅν κατόχους σημαίνοντων, ἢ
 κατὰ τίς ἐνθεῖσιν παρ' ἐτέρων ἀποφασιν οἰκονομῶμεν
 διὰ τ' συγκαταθείσεως, ἢ ἀποσειόμενοι, διὰ τῆς ἀρνήσεως,
 ἢ ἀποφάσεως. (ἐλέγω δὲ σημαίνειν τὸ μὲν, ὅπως ὑπάρ
 χει, τὰ τῆς μεσότητος, καὶ τὰ τῆς ποιότητος σημασιτικὰ
 ὑπέρηματα, οἷον Σώκράτης καλῶς διαλέγεται. ὁ Μαι
 λανθίος τὸν Ὀδυσσεύα λαξέεπληξον. αἱ μέλισσαι βοτρυ
 δὸν πέπονται. καὶ τὰ δηλοῦνται ὅτι ἀνθρώποις τοῖς πῶς ὦν
 ὁ λόγος, ἢ οὐκ ἀνθρώποις ὑπάρχει τὸ κατηγοροῦμενον. οἷον,
 ἅμα ἐπὶ λθον οἱ πολέμιοι, ἢ πορὰ δ' αὖ. ἐστὶ δὲ καὶ ταῦτα
 ποιότητες πνίς. ὑπὸ γὰρ τὸ ποῖον, ἢ τε σύγκρισσις, καὶ διὰ
 κρίσις. πῶς δὲ τῇ λοιπῶν ἐν τοῖς ἀπεριβημένοις οὐδὲν
 πλεονεχὴ προσθεῖναι. φανερὰ γὰρ καὶ τοῖς κατὰ βραχυ
 δωαμένοις ἐφιστάνην τὰ ὑφ' ἐκάστου δηλούμενα. ταῦτα
 μὲν οὖν, ὅπου ἐλέγομεν, ἔχουσιν πινὰ τοῦ κατηγορουμένου
 πρὸς τὸ ὑποκείμενον δηλοῦνται συμβαλλειῶν π' ἀποδοῦσι
 πρὸς τίς γένεσιν τῇ τοιούτων ἀποφάσεων. τὰ δὲ λοιπὰ

καί μιν, ὄνομα, ἢ ῥῆμα εἰπῆν, καὶ ἀπλῶ φωνῶν, ἀλλὰ γε
κατὰ τὴν ἡμετέραν χρείαν, ταῦτα διαφέρουσιν ἀλλήλων.
τὸ δὲ τῇ κατηγορίῳ βιβλίον, ποῦ μόνον ἀπλῶν φωνῶν
ἡμᾶς ἐδίδασκε, οὐδὲν πολυπραγμονῆσαι τὴν τῇ ὀνομά-
των πρὸς τὰ ῥήματα διαφορὰν, ἥς πολλὰ χρήα πρὸς τὴν
θεωρίαν τοῦ ἀποφαντικῆς λόγου. διὰ τῆς ταύτης οὖν ὑπο-
κειμένους ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν ὅρους τῇ κατηγορουμέ-
νων διακρίνομεν, διὰ τοῦτο νῦν προχειρίζεται τὴν ποῦ ὀνο-
μάτων, καὶ ῥημάτων θεωρίαν, ὡς αὐτὴ προσεχιστέην οὖν
σαν τῇ προκειμένῃ πραγματείᾳ. [Διὰ τί δὲ φαίνεται
αὐτῇ, πληθόντων ὄντων τῇ παρὰ τοῖς γραμματικαῖς λεγομέ-
νων τοῦ λόγου μερῶν, μόνον ταῦτα νῦν παραδίδοται ἡ-
μῖν, τὸ, τι ὄνομα, καὶ τὸ ῥῆμα; Διότι φησόμεν ταῦτα
μόνον διὰ τῇ ἄλλων πάντων δύναιται ποιεῖν ἀποφαν-
τικὸν λόγον, ὡς ὅταν εἰπῶμεν. ἀνθρώπος ὑγιάνει. ποῦ
τούτων οὐ μόνον ὁ ἄριστοτέλης ἐν τούτοις ποιεῖται τὴν σκέ-
ψιν, ἀλλ' ἐκ ἀνάγκης ἐν παντὶ λόγῳ ἀποφαντικῶ παρα-
λαμβάνεται, καὶ ἀρκεῖ πρὸς τὴν γένεσιν τῆς ἀπλῆς ἀπο-
φάσεως. Ἐπεὶ οὖν δεῖ αἶψαν, ὅτι τῇ θρυλουμένων ὁκ-
τῶ τοῦ λόγου μερῶν, τὰ μὲν ἐπὶ σηματικὰ φύσεων πνῦν,
ἢ ἀπλῶς προσώπων, ἢ ἐνδρηνῶν, ἢ παθῶν, ἢ πνὸς τού-
των συμπλοκῆς, καθάπερ ὀνομά τι, καὶ αὐτὸνυμία, καὶ ῥῆ-
μα, καὶ μετοχήν, ἀπὸρ καὶ μόνον δύναιται ἀρκεῖσαι πρὸς
ἀποφαντικὸν λόγον γένεσιν, ὡς ὅταν εἰπῶμεν. Σώκρῃ-
της ποῦ πατεῖ. ἢ ἐγὼ ποῦ πατῶ. ἢ ὁ τρέχων ποῦ πατεῖ.
ἢ ὁ Σώκρῃτης τρέχων ἐπὶ. τοῦ μὲν, ὡς ὑποκειμένου, τοῦ
δὲ, ὡς κατηγορουμένου λαμβανόμενου. τὰ δὲ, ταῦτα μὲν
οὐ σημαίνουσιν, χρείαν δὲ τινὰ τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ
ὑποκείμενον δηλοῦσιν, ὡς ποῦ τὰ πλεῖστα τῇ ὑπὲρ ῥημάτων.
ἢ τῇ ὁποσὼν ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον πρὸς ὑποκείμε-
νον,

μάτων προτίθεται λέγειν, ὅτι ἐκάτερον δὴλον ὅτι ἀπλὴ ἐ-
 σφώνη. Πρὸς ὃ ῥητίον, ὡς ἀπλὴ φωνή, καὶ ὄνομα, καὶ
 ῥῆμα, καὶ φασίς, καὶ ὄρος, τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ταυτὰ ἔστιν
 ἀλλήλοις, τῇ δὲ χεῖρτι μόνῃ διακρίνουσιν, ὡς πρὸς τὸ σπέρ-
 μα, καὶ ὁ καρπὸς, καὶ ἡ ἀνάβασις, καὶ ἡ κατὰ βαςις. ὅ-
 ταν μὲν γὰρ τὰς ἀπλᾶς φωνὰς ὡς σημασιπικὰς τῇ πρᾶ-
 μάτων, οἷς ἐπέθεσαν, θιάρωμεν, αὐτὸ τοῦτο μόνον ἀπλᾶς
 φωνὰς προσαγορεύομεν αὐτάς, οὐ διορίζοντες κατὰ τοῦ-
 το τὰ ὀνόματα τῇ ῥηματίων, ὅταν δὲ διπλὸν τινα ἐν αὐ-
 ταῖς θεασάμενοι, καὶ τὰς μὲν, αὐτῇ, ἄρθροις σωταπῶ-
 μένας ὀρίσκοντες, τὰς δὲ, οὐ. ἢ τὰς μὲν, χρόνον τινα
 προσημαίνουσας, τὰς δὲ, οὐ, διαχωροῦμεν αὐτάς ἀπ' ἀλλή-
 λων. καὶ τὰς μὲν ἄρθροις σωταπῶμένας, καὶ χρόνον τι-
 νὰ μὴ προσημαίνουσας, ὀνόματα καλὴν ἀξιούμεν. τὰς
 δὲ ἄρθροις μὲν σωταπῶσαι μὴ θωαμένας, κατὰ χρό-
 νον δὲ τινα λεχόμενας, ῥήματα. ὅταν δὲ αὐτὰ πάλιν ἐκατέ-
 ραν τῇ τοιοῦτον φωνῶν, μὴ λαμβάνωμεν αὐτὴν καθ'
 αὐτὴν, ἀλλ' ὡς μέρος οὗσαν καταφάσιως ἢ ἀποφάσιως,
 τότε φάσιν αὐτὴν καλὴν ἀξιούμεν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς σαφῶς
 ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης διδάξει. ὅταν δὲ ὡς ἐν συλλογισμῷ
 παραλαμβάνομένης ὑποσκοπῶμεν, ὅρους αὐτάς ὀνομά-
 ζομεν, ὡς ἐν τοῖς προσιμίῳις ῥηθήσεται τῇ ἀναλυτικῶν.
 οὗτοι δὲ καὶ Πλάτων ἐν τῷ ἐννέτῳ τῇ νόμων, τὰς ἀπλᾶς
 φωνὰς, ἐκάλεσεν ὅρους. φησὶ γοῶν, ὅτι μὲν, προσμιγνύ-
 ναι τῇ ὁρῶν ἀλλήλοις, ὡν ἅμεσος ἡ ἀντίθεσις. ὅιον, τὸ
 θερμόν, καὶ οὐ θερμόν. ὅτι δὲ, μεθόριον ἔχεν, οὐ ἐπὶ τί μέ-
 στον. ὅιον, τὸ θερμόν, καὶ τὸ ψυχρόν, ἢ τὸ ἐκούσιον, καὶ τὸ ἀ-
 κούσιον. ποῦ γὰρ ἐν ἐκείνοις ὁ λόγος, μέσον ἔχοντα τὴν κα-
 τὰ θυμὸν γινομένην βλάβην, οὐτε ἐκούσιον οὐσαν καθε-
 ρῶς, οὐτε ἀκούσιον. ἐπὶ δὲ ἡ καὶ ταυτὸν ἐπὶ κατὰ τὸ ὑπο-

517

ὅτι δὲ κατὰ πλείονος τρόπον τὸ θίωται, λέγεται, φανε-
 ρόν. τὰς τε ὑποθέσεις, θέσεις πολλάκις προσαγορεύου-
 μεν. ὡς ὅταν ἐπώμεν. κήδω τὸ θέκτρον ἔχην τοσόνδε
 π. πληθός. κήδω δὲ, δὲ κήπηχυν μέγας ἔχην, ἢ βασι-
 λύν, τί οὖν ποιήσῃ; Καλοῦμεν δὲ θέσεις, καὶ τὰς πα-
 ραδ' ὅρους ὑπολήψεις τῶν γνωρίμων πρὸς κατὰ φιλοσοφί-
 ας. ὅσον, τὸ πάντα κινῆσθαι, κῆσσιως μηδαμῶς τὸ ὄντος
 μετέχην, ὡς πρὶν ἔλεγε. ἢ ἔκκλητος, ἢ ἐν ἑνὶ τὸ ὄν, ὡς ἐ-
 δόκει Παρμενίδῃ. θέσεις δὲ λέγομεν καὶ τὰς ὁμολογίας,
 ἣτοι προτάσεις, ὡς δὴ καὶ τὸ λεγόμενον παρὰ τοῖς κοινοῖς
 ἀληκτολογία. ἀναθίωται λέγομεν, καὶ τὸ ἀναπαύσασθαι τὴν ὁμο-
 λογίαν. ἀλλὰ καὶ τὰ ὑπερέχεται τὰ θετικὰ καλοῦμεθα, θέ-
 σεις καλοῦσι πῆες. ὅσον, λαμπρόν, πισυπρόν. ἔπ δὲ λέγο-
 μεν θέσεις καὶ ὅσον ὀρισμούς, ὡς προῦποκείμενους τῶν ἀπο-
 δέξεων. ἐπ αὖ ἀποδέξεως ἀπὸ τ' ἐστὶν ὡς ὑπερχόντων
 τῶς πράμωσιν ὑπερλωῦται, τὴν δὲ οὐσίαν ἐκαστοῦ τῶν ὄν-
 των οἱ ὀρισμοὶ σημαίνουσιν, ἐκόντως προῦποκείμεναι δὴ
 ὅσον ὀρισμούς τῶν ἀποδέξεων. καὶ ἐπ τούτου κοινότερον,
 θέσιν ἀξιοῖ καλὴν ὁ Ἀριστοτέλης ἀπλῶς, ἀπέσας τὰς ἀ-
 μέσους ἀρχὰς τῶν ἀποδέξεων, τὰς ἀντιδυναρουμενάς
 τοῖς ἀξιώμασιν. ὅσον, τοὺς τε ὀρισμούς, ὡς εἴρεται, καὶ τὰ
 αὐτῶματα, καὶ τὰς ὑποθέσεις, ἀποδέξεως μὲν ἢ δὴ δομεί-
 νας, ἀνδρὶ δὲ ταύτης ἐλημμένους, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ σαφῶς
 δίδωται τῶν ἀποδεκτικῶν. κατὰ τοσούτους μὲν, ἢ καὶ
 πλείονας τρόπους, τὸ θίωται λέγεται. νῦν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης
 ἀντί τῶν διορίσασθαι αὐτῶ χρηται, ὡς δηλοῖ ὑπερέχων τὸ,
 τί ὄνομα, καὶ τί ῥῆμα, τουτῶν ὀρισμὸν ἡμῖν προφανέστα-
 τα σημαίνοντες. Ἀπορήσει δ' αὖ πρὸς διὰ τίνα αἰτίαν ἐν
 παντὶ τῷ βιβλίῳ τ' κατηγοριῶν πρὸς ἀπλῶν φωνῶν πρᾶ-
 γματὸς ἀμείνων, ἐν ταῦθα πάλιν πρὸς ὀνομάτων, καὶ ῥῆ-

ἀναθίωται

Α 27

ρουμένου. τὸ δὲ τρίτον, τὰς τούτων σωθεῖται ἵκρας, διὰ
τὴν τοῦ προσκατηγορουμένου προδιήκων καὶ ἔστι πρὸς
τάς αἰτίας, ἡτοι ἀποφανσίως ἐξ ὑποκειμένου, καὶ κατηγο-
ρουμένου, καὶ τρίτον προσκατηγορουμένου. τὸ δὲ τέ-
ταρτον, τὰς μετὰ τρόπου προτάσεις. τοῦτον οὖν τὴν
τρόπον, πᾶσι τοῖς εἰδῶσι τῶν προτάσεων ἐπεξελεθὼν ὁ
Ἀριστοτέλης, καὶ ἀποφύλασται θαρσύνειν, ὡς οὐκ εἰσὶ πλεί-
ονες τούτων ἀντιφάσεις, πέρασ ὑποτίθησι τῇ πραγματείᾳ
βραχύ. πρὸς δὲ αὐτῷ τῷ συμπράσματος τοῦ βιβλίου
γυμνασθῆσεται τι παρὰ ταῦτα πρόβλημα, οἷόν ἐστι καὶ αὐ-
τὸ τῇ προκειμένη θεωρίᾳ. τούτων οὖν προσηλημμένων,
ἄρα λοιπὸν ἡμῖν ὑπὸ τὴν ἐξήκωσιν τῆς λέξεως χώρην, ἡ
σωεσραμμένην οὖσαν, ἐμφασίως τε, καὶ πολυωσίως ἡ-
μουςαν, καὶ ὑπὸ βραχέως παραλλαγῆς, ἅπαν ἐνίστη
τὸ νόημα ἐξαλλάττειν, καὶ ἐν πολλοῖς τῶν ἀντιγράφων ἡδὴ τῶ
τοῦ πεπρονθῆας, ἅπαντες ἐξῆς ἐδοκιμάσαμεν παραθεῖναι,
πρὸς διάνησιν τῶ ἀκριβεσέρως ἵνα δοκῇ εἰς ἐκδόσεως.

ἈΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ἑρμηνείας
ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

» Πρῶτον δεῖ θίγειν τὸ ὄνομα, καὶ τὸ ῥῆμα.

Πρόκειται μὲν ὡς ἐλέγχον τῷ Ἀριστοτέλει παραδο-
ναι ἡμῖν τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου. διὰ
δὲ πᾶσα ἀπόφανσις ἐξ ὀνομάτων, καὶ ῥημάτων ἔχει τὴν
γένεσιν, ὡς ὅταν ἔπω, Σωκράτης περιπατῇ. (δεῖ δὲ
πανταχοῦ τὰ ἀπλούστερα προγινώσκειν τῶν ἐξ αὐτῶν
συγκημένων, διὰ δὲ τοῦτο περὶ ὧν δευτέρῃ ἀρχῇ ποιῶ-
μαι τῆς πραγματείας, τὴν τῆς ὑπαρέξεως τοῦ ὀνόμα-
τος, καὶ τοῦ ῥήματος θεωρίαν. τὸ γὰρ θίγειν, γὰρ ἀντὶ τοῦ ὁ-
ρίσασθαι παρήληπται, λεγόμενον μὲν καὶ κατ' ἄλλων σημα-
νομένων, ἐν ταῦτα δὲ τὸν ὀρισμὸν, ὅπου ἐλέγχον σημαίνει.

θεομαι.

οὐκ ἔστι τὸ πρῶτον τοῦ βιβλίου κεφάλαιον, τὸ ποῦ τ' ἤρην μέ-
 νων ἀρχῶν τοῦ ἀποφαπτικοῦ λόγου διαλεγόμενον. τὰς ὅ-
 τριας τὰς ἐφεξῆς, αὐταῖς ἡμῖν παραδιδόσσι λοιπὸν τὰς
 προτάσεις. ἀλλ' ἐπειδὴ τῶν προτάσεων, αἱ μὲν, ἐκ δύο
 μόνων ἀπλῶν φωνῶν συμπλεκόμεναι ἀποπλοῦνται, τῆς
 μὲν, ὑποκειμένης, τῆς δὲ, κατηγορουμένης, ὥς ὅταν
 εἴπω, Σωκράτης ποτε πατήρ, ἐνταῦθα γὰρ τὸ μὲν Σω-
 κράτης, ὑποκείμενος ὅρος λέγεται, τὸ δὲ ποτε πατήρ, κα-
 τηγορούμενος, διότι ἐν παντί κατηγορικῶ λόγῳ, τὸ μὲν
 ἔστι, ποτε οὐ ὁ λόγος, τὸ δὲ, ποτε ἐκείνου λεγόμενον, καὶ
 τὸ μὲν ποτε οὐ ὁ λόγος, οἷόν ἐστιν ἐνταῦθα τὸ, Σωκράτης,
 ὑποκείμενον δὲ λέγεται, ὥς δεχόμενον τὰς κατ' αὐτοῦ
 κατηγορίας, τὸ δὲ ποτε αὐτοῦ λεγόμενον, οἷόν ἐστιν ἐνταῦ-
 θα τὸ, ποτε πατήρ. κατηγορούμενον δὲ λέγεται, ὥς κατ' ἐ-
 κείνου ἀγορεύμενον, καὶ λεγόμενον. ἐπὶ οὐκ ἄσπορ ἐλέ-
 γομεν, αἱ μὲν, τῶν προτάσεων, ἐξ ὑποκειμένου μόνου, καὶ
 κατηγορουμένου συμπληροῦνται, αἱ δὲ, καὶ τρίτον ἔχου-
 σι προσκατηγορούμενον, ὥς ὅταν εἴπω, Σωκράτης δίκαι-
 ος ἐστίν, ἐνταῦθα γὰρ ὑποκείμενον μὲν ἔστι τὸ, Σωκράτης,
 κατηγορούμενον δὲ, τὸ δίκαιος, προσκατηγορούμενον δὲ,
 τὸ ἐστίν, αἱ δὲ, πρὸς τούτοις καὶ τρίτον ἔχουσι προσκείμε-
 νον, τὸν σημαίνοντα ὅπως ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον πρὸς
 ὑποκείμενον. οἷον, τὸ ἀναισχάτον, τὸ ἀδύνατον, τὸ ἐνδεχέ-
 μενον, τὸ καλῶς, τὸ σοφῶς, τὸ δίκαιως. ὥς ὅταν εἴπω,
 Σωκράτης μουσικὸν εἶναι ἐνδέχεται, ἢ Σωκράτης σοφῶς
 ἐξηγᾶται. πλήρον αὖ δὲ τούτων ὅρους συμπλεκόμενος ἀλ-
 λήλοισι πρὸς μίαν προτάσεως γένεσιν οὐδ' ὠνοησάμενοι δια-
 τόν. τὸ δὲ δεύτερον τοῦ βιβλίου κεφάλαιον παραδίδ-
 δωσιν ἡμῖν τὰς ἀπλουστάτας προτάσεις. καὶ ἔστι ποτε προ-
 τάσεως, ἢ τοι ἀποφάσεως ἐξ ὑποκειμένου, καὶ κατηγ-

προκείμενου.

πέρχην ἐπ' αὐτῆς κατὰ χρόνον ἐκαστῆς ἐνδραχίας, τὴν ἀ-
 ρουσαν ἐπ' αὐτὴν δυνάμειν. ταυτὸν δὲ ἦπ' ἡν, τοῦ πλείου
 τὸ ἀπλὴς πρὸς διάκρισιν τῆς ἐνδραχίας τοῦ νοῦ, τοῦ αὐτοῦ
 πλείους καλουμένου, καὶ τῆ οὐσίας σωφρομον τὴν ἐνδραχίαν
 αὐτὴν ἔχοντες, ὡς πορ' ἀπαθῆν, καὶ ἀμιγῆ, καὶ χωριστὸν παρὰ
 τὸς σώματος ἵνα, τοῦτον ἡμῶν τὸν νοῦν ἀποφαίνεται, δια-
 κρίνων αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἰδέως παθητικοῦ καλουμένου, καὶ
 τῆς φαντασίας, ὡς ἐλέγχου οὐδαμῶς διαφέροντος.
 διὸ καὶ τοῦ μεμνησθαι ἡμᾶς ζητῶν τὴν αἰτίαν, τὸ μὲν, μὲ-
 ρισιν τῆς ψυχῆς καθ' ὃ τὸ εἶναι ἔχομεν, ἀπαθείς, τὸν δὲ πα-
 θητικὸν νοῦν φανερὸν εἶναι φησι, καὶ τὴν νόησιν ἡμῶν πρὸς
 τοῦτον φανερὸν ὄντα συμπεπλεγμένην, τῆς λήθης ἵχην ἀ-
 ποφαίνεται τὴν αἰτίαν. οὐκ ἄρα δικαίως ὁ Ἀνδρόνικος
 νόθον ὑπ' ἀπὸ πῶθεν εἶναι τοῦ φιλοσόφου τὸ βιβλίον. Ἄλλοι
 πὸν οὖν ἡμῖν τῇ ἐξ ἀρχῆς προτιθέντων τὸ παραδουναί
 τὴν ἐς τὰ κεφάλαια τοῦδε τοῦ βιβλίου διαίρεσιν. ἡς τίς
 σαρκα τοίνυν ἐν ἀρχῇ αὐτοῦ τμήματα διαιρουμένου. τὸ
 μὲν πρῶτον ἐπ', ποῦ τῇ ἀρχῇ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου.
 καλῶ δὲ ἀρχὰς τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου, τὰ συμβαλλόμε-
 να πρὸς τὴν τούτου διδασκαλίαν. ὡς πορ' ἀρχὰς αὐτὴν εἶ-
 ποις μεωμετρίαν, τοὺς περὶ οὗτους, καὶ τὰ αἰτήματα, καὶ τὰς
 καλουμένας κοινὰς ἐννοίας, ἀπὸ Ἀριστοτέλους ἐν ταῖς κα-
 τηγορίαις, σοιχῆς τῇ διαγραμμάτων προσαγορεύειν ἡξί-
 ωσιν. ἐπὶ τοίνυν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ προτάσεων κα-
 λίστη τί ὄνομα, καὶ τί ῥῆμα, καὶ κατὰ φασιν, καὶ ἀπόφα-
 σιν, καὶ ἀπόφασιν, καὶ ἀντίφασιν, ἐκότες πρὶν ἂν π-
 ποῦ προτάσεων, παρεδίδωσιν ἡμῖν τί ἕκαστον τούτων
 τῇ ὀνομάτων σημαίνει. καὶ ὅτι αὐτὸν ἀκόλουθον, γνώριμα
 πρότερον αὐτὰ ποιήσασθαι τοῖς ἡσαρομένιν, οὕτω πρὸς
 τὴν τῇ προκειμένων διδασκαλίαν παρεμβαλεῖν. τοῦτο

πινος, καὶ διατάσσας ἑκάστον γινώσκων, ἅπ' ἀχώριστον σώ-
 ματος ἔχοντα τὴν τε οὐσίαν, καὶ τὴν εὐεργεσίαν, καὶ ἀρχὴν
 τις οὐσα τῇ αὐτοῦ οὐσίᾳ. Ἀποφαινόμενος οὖν ἐν τοῖς
 ποδὶ ψυχῆς ὁ Ἀριστοτέλης αὖθι τοῦ παθητικοῦ τούτου νοῦ,
 μηδὲν τῇ ἐνταύθα πραγμάτων νοεῖν τὴν ἡμετέραν ψυ-
 χὴν, δι' ὧν φησιν. Οὐ μνημονόμορον δέ, ὅτι τοῦτο μόνον,
 ἅπασις, ὁ δὲ παθητικὸς νοῦς, φθαρτός, καὶ αὖθι τοῦτου, οὐ-
 δὲν νοῦν, καὶ ἐξῆς. Τὰ μὲν οὖν εἶδεν, τὸ νοητικόν, ἐν τοῖς
 φαινομένοις νοῦν, καὶ ὑπὲρ τούτοις. Τὰ δὲ δὴ πρῶτα
 νοήματα, τί διόισι, τοῦ μὴ φαινομένου εἶναι, ἢ οὐδὲ τὰ
 ἄλλα φαινομένα, ἀλλ' οὐκ αὖθι φαινομένων. δὴς
 λος αὖ εἴη καὶ ἐκείνοις τὰ νοήματα, παθήματα προσαγο-
 ρῶν τ' ψυχῆς. φαίνεται ὅτι καὶ ὑπὲρ πάσας τ' ψυχῆς τὰς ἐν-
 γήας κοινότηρον τὸ τοῦ παθέους ὄνομα ἐκτείναν. Ἀπο-
 ρίαν γὰρ φησιν ἐκείνοις, ἔχον τὰ παθήματα τῆς ψυ-
 χῆς, πότερον ἐπὶ ἅπαντα κοινὰ καὶ τοῦ ἔχοντος, ἢ ἐπὶ τί
 καὶ τῆς ψυχῆς ἰδίον αὐτῆς. καὶ ὑπερίκινον τὰ ποδὶ τῆς ἀπο-
 ρίας, ὑπερίκινον. φαίνεται δέ, τῇ μὲν πλήθει, οὐδὲν αὖ-
 νοῦ σώματος πάχυν, οὐδὲ ποιεῖν. δῖον, ὀργίζεσθαι, θαρρύν,
 ὑποθυμῆν, ὅλως, αὐθι ἀνέσθαι. μάστιγα δὲ εἰσικέν ἰδίον τὸ νο-
 ῖν. εἰ δὲ ἐπὶ καὶ τοῦτο φαινοσίαν τις, ἢ μὴ αὖθι φαινο-
 σίας, οὐκ ἐνδέχεται αὖ, οὐδὲ τοῦτο αὖθι σώματος εἶναι.
 Καὶ ἐπὶ πρὸ τούτων, ἐν τῷ προσιμίῳ τῆς αὐτῆς πραγματῆ-
 ς. Ἐπὶ τῇ τοῦ μόνου δὲ θεωρησῶν, καὶ γινώσκων τὴν τε φύ-
 σιν αὐτῆς, καὶ τὴν οὐσίαν, εἰς ὅσα συμβέβηκε ποδὶ αὐτὴν.
 ὧν τὰ μὲν, ἰδία πάθη τ' ψυχῆς εἶναι δοκεῖ. τὰ δὲ, κοινὰ καὶ
 τοῖς ζώοις δι' ἐκείνῳ ὑπάρχον. δι' ὧν δὴ λόγος ἐπὶ καὶ τῆς
 λογικῆς ἡμῶν ψυχῆς τὴν νόστιν λέγειν, καὶ ἐν χωρίοις γίνοισ-
 το φαινοσίαν, πάθη καλεῖν οὐ παρὰ τοῦ μόνου, οὐ κατὰ
 τὴν ἐννοίαν δηλονότι τὴν θεωρημένην, ἀλλὰ διὰ τὸ πρὸ

πέρχην ἐπ' αὐτῆς κατὰ χρόνον ἐκάστης ἐνθουσίας, τὴν αὐ-
 ρουσαν ἐπ' αὐτὴν διώαμιν. ταυτὸν δὲ ἦπῃν, τοῦ πλείου
 τὸ ἀπλὴς πρὸς διάκρισιν τῆς ἐνθουσίας τοῦ νοῦ, τοῦ αὐτοῦ
 πλοῦς καλουμένου, καὶ τῇ οὐσίᾳ σωφρομον τὴν ἐνέργειαν
 αὐτὴν ἔχοντος, ὥς ποτ' ἀπαθῇ, καὶ ἀμιγῇ, καὶ χωρὶς ὅν παρὰ
 τὸς σώματος ἵναί, τοῦτον ἡμῶν τὸν νοῦν ἀποφαίνεται, οἷα
 κρίνων αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἰδίου παθητικοῦ καλουμένου, καὶ
 τῆς φαντασίας, ὡς ἐλέγομεν οὐδαμῶς διαφέροντος.
 διὸ καὶ τοῦ μεμνησθαι ἡμᾶς ζῆτῆν τὴν αἰτίαν, τὸ μὲν, μὲ-
 ριον τῆς ψυχῆς καθ' ὃ τὸ εἶναι ἔχομεν, ἀπαθείς, τὸν δὲ πα-
 θετικὸν νοῦν φθαρτὸν εἶναι φησι, καὶ τὴν νόσιν ἡμῶν πρὸς
 τοῦτον φθαρτὸν ὄντα συμπεπλεγμένην, τῆς λήθης ἵχην ἀ-
 ποφαίνεται τὴν αἰτίαν. οὐκ ἄρα δικαίως ὁ Ἀνδρόνικος
 νόμον ὑπ' ὧ πῶθεν εἶναι τοῦ φιλοσόφου τὸ βιβλίον. Ἄνοι-
 πόν οὖν ἡμῖν τῇν ἐξ ἀρχῆς προτιθέντων τὸ παραδοῦναι
 τὴν ἥς τὰ κεφάλαια τοῦδε τοῦ βιβλίου διαίρεισιν. ἥς τίσι
 σαρκα τοίνυν ἐναργῶς αὐτοῦ τμήματα διαιρουμένου. τὸ
 μὲν πρῶτον ἐστὶ, ποῦ τῇν ἀρχὴν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου.
 καλῶ δὲ ἀρχὰς τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου, τὰ συμβαλλόμε-
 να πρὸς τὴν τοῦτον διδασκαλίαν. ὥς ποτ' ἀρχὰς αὐτῆς
 ποιεῖ μετρίως, τοὺς τε ὅρους, καὶ τὰ αἰτήματα, καὶ τὰς
 καλουμένας κοινὰς ἐννοίας, ἀπὸ Ἀριστοτέλους ἐν ταῖς κα-
 τηγορίαις, σοιχῆς τῇν διαγγραμμάτων προσαγορεύειν ἡξι-
 ῶσιν. ἐπεὶ τοίνυν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇν προτάσεων καὶ
 λήσεων τί ὄνομα, καὶ τί ῥῆμα, καὶ κατάφασις, καὶ ἀπόφα-
 σις, καὶ ἀπόφασις, καὶ ἀντίφασις, ἐκότως πρὶν εἶπῃν π-
 ποῦ προτάσεων, παρεδίδωσιν ἡμῖν τί ἕκαστον τούτων
 τῇν ὀνομάτων σημαίνει. καὶ ὅτι ἀκόλουθον, γνώριμα
 πρότερον αὐτὰ ποιήσασκε τοῖς ἐσχατομένους, οὕτω πρὸς
 τὴν τῇν προκημενῶν διδασκαλίαν παρεβαλέν. τοῦτο

πινος, καὶ διασπείων ἑκάστον γνώσκει, ἅπ' ἀχωρίσων σώ-
 ματος ἔχουσιν τὴν τε οὐσίαν, καὶ τὴν σφύρησαν, καὶ ἀρχή
 τις οὐσα τῇ αἰδιότητι. Ἀποφαινόμενος οὖν ἐπὶ τοῖς
 ποδὶ ψυχῆς ὁ Ἀριστοτέλης αἰδοῦ τοῦ παθητικοῦ τούτου νοῦ,
 μηδὲν τῇ σφαιρῷ πράγματων νοεῖν τὴν ἡμετέραν ψυ-
 χὴν, δίδων φησιν. Οὐ μνημονόμορον δὲ, ὅτι τοῦτο μόνον,
 ἅπασι βίαι, ὁ δὲ παθητικὸς νοῦς, φθαρτὸς, καὶ αἰδοῦ τούτου, οὐ
 δὲν νοῖ, καὶ ἔξῃ. Τὰ μὲν οὖν εἶδεν, τὸ νοητικόν, ἐν τοῖς
 φαντασίμασι νοῖ, καὶ ὑπὲρ τούτοις. Τὰ δὲ δὴ πρῶτα
 νοήματα, τί διοίση, τοῦ μὴ φαντασμάτα εἶναι, ἢ οὐδὲ τὰ
 ἄλλα φαντασμάτα, ἀλλ' οὐκ αἰδοῦ φαντασμάτων. δὴ
 λος αἰετὶ καὶ ἐκείνοις τὰ νοήματα, παθήματα προσαγο-
 ρῶν τὴν ψυχῆς φάνει. ὅ καὶ ὑπὲρ πάσας τὴν ψυχῆς τὰς σφύ-
 ρας κοινόπρην τὸ τοῦ παθέου ὄνομα ἐκτείνων. Ἀπο-
 ρίαν γοῶν, φησιν ἐκείνοις, ἔχεν τὰ παθήματα τῆς ψυ-
 χῆς, πότερόν ἐστιν ἅπαντα κοινὰ καὶ τοῦ ἔχοντος, ἢ ἐστὶ
 καὶ τῆς ψυχῆς ἴδιον αὐτῆς. καὶ ὑπερέχοντα ποδὶ τῆς ἀπο-
 ρίας, ὑπερέχον. Φάνεται δὲ, τῇ μὲν πλήθει, οὐδὲν αἰ-
 νοῦ σώματος πάσχειν, οὐδὲ ποιεῖν. οἶον, ὀργίζεσθαι, θαρρύνειν,
 ὑπὸ θυμῷ, ὅλως, αἰδοῦ αἰδοῦ. μάστιγα δὲ εἰσικεν ἴδιον τὸ νο-
 ῖν. εἰ δὲ ἐστὶ καὶ τοῦτο φαντασίαι τις, ἢ μὴ αἰδοῦ φαντα-
 σίας, οὐκ αἰδέχεται αἰδοῦ, οὐδὲ τοῦτο αἰδοῦ σώματος εἶναι.
 Καὶ ἐπὶ πρὸ τούτων, ἐπὶ τῷ προοιμίῳ τῆς αὐτῆς πραγματε-
 ῆς. Ἐπὶ τῇ τοῦ μὲν δὲ θεωρεῖσθαι, καὶ γινώσκειν τὴν τε φύ-
 σιν αὐτῆς, καὶ τὴν οὐσίαν, εἰδὲ ὅσα συμβέβηκε ποδὶ αὐτῆς.
 ὧν τὰ μὲν, ἴδια πάθη τὴν ψυχῆς εἶναι δοκεῖ. τὰ δὲ, κοινὰ καὶ
 τοῖς ζώοις δι' ἐκείνων ὑπερέχον. δι' ὧν δηλὸς ἐστὶ καὶ τῆς
 λογικῆς ἡμῶν ψυχῆς τὴν νόησιν λείπειν, καὶ ἐκχωρεῖ γίνεσθαι
 το φαντασίαν, πάθη καλεῖν οὐ παρὰ τοῦ μὲν, οὐ κατὰ
 τὴν σφύρησαν δηλονότι τὴν πρῶτην, ἀλλὰ διὰ τὸ πρῶ-

ρίαν· διὰ τοῦτο ἐπέγραψε τὸ βιβλίον πρὸς ὁμιλίαν,
 ὡς οὐδὲν διαφθόνον ἢ οὐτως ἀπὸ γράφειν, ἢ πρὸς τοῦ ἀποφα-
 πκοῦ λόγου. [Πρὸς δὲ τὸ γνήσιον εἶναι τοῦ φιλοσόφου
 τὸ βιβλίον, οὐδὲς ἡξίωσε τῇ πρὸς τὰ συγγραμματα τοῦ
 Ἀριστοτέλους ἐπιδεικνύμενον ἀμφιβαλεῖν, εἰς τὸ πᾶσι
 νὸν ἀποβλέπων τὴν ἐπιτηδεύειν, ὡς ἡ τῶν ἐπιτηδεύων, καὶ
 κεκομψομένη, καὶ τῷ φιλοσόφῳ σωθήναι τῇ ἐν αὐτῷ
 παραδιδωμένων θεωρημάτων διέκδοσιν, ἵνα τὴν πρὸς
 τὰς ἄλλας αὐτοῦ πραγματείας ὁμολογίαν, πλὴν Ἀρισ-
 τοτέλου τοῦ ῥητοῦ, ὅς ἐστι καὶ μετὰ αὐτὸν τὸν Ἀρι-
 στοτέλους· ἀκούσας δὲ αὐτοῦ καλοῦτος ἐν τοῖς προσι-
 μίοις τοῦδε τοῦ βιβλίου τὰ νοήματα, παθήματα τῆς ψυ-
 χῆς, καὶ προσπρόστος, ὡς πρὸς τοῦτου ἔρηται ἐν τοῖς πε-
 ρὶ ψυχῆς, διὰ τὸ μὴ σωιδεῖν ὅπου τῆς πορὶ ψυχῆς
 πραγματείας τὰ νοήματα, παθήματα τῆς ψυχῆς ἐν
 κάλει ἐν ὁ φιλόσοφος, ἀναγκαῖον ὦν τῇ δύο πραγ-
 ματιῶν, ταύτης τε, καὶ τῆς πορὶ ψυχῆς τὴν ἐπὶ ἑα-
 νόθον ἀποφύλακται τοῦ Ἀριστοτέλους· καὶ δὲ ἐν ὁμοί-
 ταύτῃ ἀβιπίν μάλλον, ἢ τὴν πορὶ ψυχῆς. [Ἰστέον δὲ,
 ὅτι πολλὰ καὶ ἐν τῇ πορὶ ψυχῆς ἔχουσιν τὴν φαντα-
 σίαν παθητικὸν νοῦν ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου καλομένου·
 νοῦν μετὰ, ὡς ἐν ὁδῳ ἐν αὐτῇ τὸ γινώσκον ἔχουσιν, καὶ
 ταύτῃ διαφύλακται τῆς αἰσθητικῆς, ὅτι ἀπὸ ἡ αἰσθη-
 σις ἐξω κέμενα γινώσκει δομένη πάντως τῆς ἐκεί-
 νων παρουσίας πρὸς τὸ ἐνδρῆσαι πορὶ αὐτὰ, τού-
 των ἡ φαντασία οὗ τύπου διὰ τῇ αἰσθητικῶν ἀπο-
 μαξαμένη ἐν αὐτῇ ἔχει, καὶ μὴ δομένη τῇ ἐξω κέ-
 μετων δυνάται προσβάλλειν. διὸ καὶ τοῖς ὕπνοις
 τῶν αἰσθητικῶν αἰσθητικῶν μετουσθὲν ἐνδρῶν καὶ
 τὰ φαντασίαν, παθητικὸν δὲ, διότι μετὰ μορφοῦ

γράφας, καὶ οὗτος αὐτὸ ὑπεγράψας πορὶ ὁμιλίᾳς, ἀ-
 ξιοὶ καλῶν ὁμιλίᾳς τὴν λογογραφικὴν δίδας, ὡς δὴ πο-
 ρὶ ταύτης ἐν τῷ προκειμένῳ βιβλίῳ διαπλεξίματος ἔρη-
 πιον οὖν, ὅτι τῆς ψυχῆς τῆς ἡμετέρας διττὰς ἐχούσης δυ-
 νάμεις, τὰς μὲν, γνώσκειας, τὰς δὲ, ζωσκειας, τὰς καὶ ὀρε-
 κτικὰς λεγομένας. λέγω δὲ, γνώσκειας μὲν, καθ' ἃς γι-
 νάσκονται ἐκαστον τῶν ὄντων· οἶον, νοῶν, διανοοίων, δ' ὅξας,
 φαντασίαν, καὶ αἰσθησιν· ὀρεκτικὰς δὲ, καθ' ἃς ὀρεγόμε-
 θα τῶν ἀγαθῶν, ἢ τῶν ὄντων, ἢ τῶν δοκούντων· οἶον, βού-
 λησιν λέγω, προαίρεσιν, θυμὸν, καὶ ὑποθυμίαν, τὰς μὲν τί-
 ταται ἐν τῷ λόγῳ, τὰ πορὶ τὸν ἀποφαστικὸν, ἀπὸ τῶν
 ὀρεκτικῶν διωσάμεν προσέχονται τῆς ψυχῆς, οὐκ αὖ-
 τῆς καθ' αὐτὴν ἐνέργουσης, ἀλλὰ πρὸς ἔπρον ἀποτενο-
 μένης, τὸν συμβάλλεσθαι δοκῶντα πρὸς τὸ τυχεῖν τῆς
 ὀρέξεως· καὶ ἦτοι λόγον παρ' αὐτοῦ ζήτουσης, καθάπορ
 ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ, καὶ ὁρωτηματικοῦ καλουμένου λό-
 γου, ἢ πρᾶγμα· καὶ ἐπὶ πρᾶγμα, ἦτοι αὐτοῦ ἐκένου τυχεῖν
 ἐφειμένης· πρὸς ὃν ὁ λόγος, ὡς πορ ὑπὸ τοῦ κλητικοῦ, ἢ τι-
 νὸς παρ' αὐτοῦ πρέξεως· καὶ ταύτης, ἢ ὡς παρὰ κρᾶττο-
 νος, ὡς ὑπὸ τῆς δύχης, ἢ ὡς παρὰ χείρονος, ὡς ὑπὸ τῆς
 κυρίως καλουμένης προσέξεως· μόνον δὲ τὸ ἀποφαστι-
 κὸν ἀπὸ τῶν γνώσκειων· καὶ ἐπὶ τοῦτο ἐξαγμελτικὸν τῆς
 γινόμενης ἐν ἡμῖν γνώσεως τῶν πραγμάτων ἀληθῶς, ἢ
 φαινομένως· διὸ καὶ μόνον τοῦτο δικτικὸν ἔστιν ἀληθείας,
 ἢ ψεύδους· τῶν δὲ ἄλλων, οὐδέν· τοῦτο τοίνυν τὸ εἶδος
 τοῦ λόγου τὸ ἀποφαστικόν, ὁμιλίᾳς ἀξιοὶ καλῶν ὁ Α' ῥι-
 σοτίλης, ὡς ὁμιλιῶν τὴν γνώσιν τῆς ψυχῆς· ἐπεὶ ἐν
 καθάπορ αὐτὸς ἐν τοῖς προοιμίοις ὅτι τοῦδε τοῦ βιβλίου,
 ἡσὶ μὲν καὶ ἔπει λόγῳ παρὰ τὸν ἀποφαστικόν· καὶ
 ἢ ὁ δὲ δύχῃ φησι λόγος, ὁ δὲ ἀποφαστικός, τῆς γνώσεως.

»

φωνῶν, τῆς κατὰ τὸ κατηγορικὸν ἴδους τοῦ ἀποφαντι-
κοῦ λόγου γινομένης. λέγω δὲ τὸ, πρώτης, διότι καὶ
οὗτοι συλλογισμοὺς ἢ συνθέσεις τῇ ἀπλῶν ὀρθῶς φων-
ῶν. οὐ μὲντοι ἡ πρώτη, ἀλλ' ἡ διὰ τῆς συμπλοκῆς τῇ
κατὰ τὴν πρώτην συνθέσιν μενομένην λόγων ἀποτλου-
μένη. διὸ οὗτοι ἀπλοὺς τούτους λόγους, κατὰ μὲν τὴν
δὲ τὴν πραγματείαν, αὐτοὺς καθ' αὐτοὺς θεωρῶν, ὡς
ἀποφαντικὰ μόνον ὑποκείμενα, καὶ οὐχ ὡς προτάσεις.
Ὁ δὲ τις ἀναλυτικὸς, ὡς μὲν τῇ συλλογισμῶν πα-
ραλαμβανῶν, ἅμα καὶ ὡς προτάσεις ἐκώτως ἀξιόσθη
σκοπεῖν, ὡς ὅτι προτινόμενους αὐτοὺς ὑπὸ τῇ συλ-
γισματικῇ βουλομένην τοῖς κινηνοῖς τῇ λόγων, οὐ-
τως οἱ παλαιοὶ προτάσεις ἐπονομάζουσιν. Αὐτῶν
δὲ ἡμῖν ἐκ τῇ ἑρμηνείᾳ, καὶ ἡ τάξις ἀναφαίνεται τοῦ
βιβλίου. ἐπεὶ μέσω ἔχουσι τὰς οἱ ἀπλοὶ λόγοι τῶν
τῇ ἀπλῶν φωνῶν, καὶ τῇ συλλογισμῶν, παραδιδό-
σι δὲ τὴν μὲν πρὸς τῇ ἀπλῶν φωνῶν θεωρίαν αἱ κατη-
γορίαι, τὴν δὲ πρὸς τῇ ἀπλῶν λόγων τὸ προκείμενον βι-
βλίον, τὴν δὲ πρὸς τῇ συλλογισμῶν τὰ ἀναλυτικὰ,
δύλον ὅτι μέσω αὐτῶν ἔχῃ τὰς τῶν κατηγοριῶν, καὶ τῇ
ἀναλυτικῶν, ἐπόμενον μὲν ταῖς κατηγορίαις, προ-
γούμενον δὲ τῇ τῇ ἀναλυτικῶν, καὶ τῇ ἄλλων πάντων
τῆς λογικῆς πραγματείας συγγραμμάτων. Ὅτι δὲ
χρῆσιμον τὸ προκείμενον βιβλίον πρὸς τὴν λογικὴν ταύ-
τῃ πραγματείαν, αὕτη δὲ πρὸς πᾶσαν φιλοσοφίαν,
ἐκείνη ἐκ τῇ ἑρμηνείᾳ. Ἐπὶ τούτοις οὖν τῆς ὑπὸ
γραφῆς τὸ αἶπον ὑποκείμενοι, λέγομεν τί ποτε ἄ-
ρα καλῶν ὁ Ἀριστοτέλης ὀνόμασεν, οὕτως ἐπεγράψεν τὸ
βιβλίον, πρὸς ὀνόμασιν; οὐ γὰρ δὴ καὶ αὐτὸς καθ' ἑαυ-
τὸν Δημήτριος τὸ πρὸς λογογραφικῆς ἰδέας βιβλίον συγ-

ἀποφαντικοῦ λόγου παρὰ δὲ δῶσιν ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς αὐ-
τοτελές, καὶ χρήσιμον πρὸς τὰς ἀποδείξεις: τὸ δὲ γὰρ ὑπο-
θετικόν, ὡς ἐλαπίς ἐν, καὶ δόμῳ πάντως τῆς διὰ τοῦ
κατηγορικοῦ πληρότητος, οὐδαμῶς προηγουμένως ἀξιοῖν
τῆς. οἱ γὰρ ὑποθετικοὶ συλλογισμοὶ τὴν καλουμένην
μεταλήψιν, ἥτοι πρόσληψιν ἀναποδείκτως λαμβάνον-
τες, οἷον δὲ καὶ τὸ σωημμένον, ἢ τὸ διεξυγμένον, καὶ
λόγου δόμῳ, ἐξ ὑποθέσεως ἔχον τὴν πίσιν, ἥ τις αὐτῶν
τὰς πρώτας ὑποθέσεις παρὰ δέχοιτο πρὸς οὗ τὴν
ὑποθέσεων τούτων κατασκευῇ, ἢ μὲν ἐτέρως τις ὑπο-
θετικῶ χρώτο συλλογισμῶ, δέσση πάλιν ἐτέρας αὐτῶ
κατασκευῆς πρὸς τὴν πίσιν τῇ αὐτῶ ὑποθέσεων: καὶ
πρὸς ἐκείνῳ, ἐτέρας: καὶ τοῦτο εἰς ἀπὸν, ἢ δὲ ὑπο-
θέσεων ἐβίλοι τὰς ὑποθέσεις κρατῶν. εἰ δὲ γὰρ μέλλει τε-
λέα, καὶ ἀπρὸς τῆς ἢ ἀπὸ δέξιν γίνεσθαι, δῆλον ὅτι κα-
τηγορικοῦ συλλογισμοῦ χρεία, τοῦ δίχα πινὸς ὑποθέσεως
ἐπαγχεζομένου τὸ προκείμενον δεικνύει. διὸ καὶ οὗ-
μὲν, κατηγορικοὺς ἀπλῶς οὕτως ὀνομάζομεν συλλο-
γισμοὺς: οὗ δὲ, ὑποθετικούς. τὸ μὲν ὅλον τοῦτο, ἐξ ὑ-
ποθέσεως συλλογισμοὺς, ἀπλῶς δ' οὐκέτι, πρὸς τῷ καὶ
ἄλλως τὰς ὑποθετικὰς ἀποφάνσεις ἐκ τῇ κατηγορικῇ
τὴν γένεσιν ἔχον. ἄλλης γὰρ πρὸς ἄλλῳ κατηγορικῇ
προτάσει, ἢ ἀκολουθείᾳ, ἢ διατάσει σημαίνουσι, σω-
δύουσαι αὐτὰς πρὸς ἀλήλειαν, ἢ τῷ συμπλεκτικῷ, ἢ τῷ
διαζυκτικῷ προσαγορευομένου σωδίσμῳ, πρὸς τὸ εἶνα
δοκεῖν ἔχειν τὸν ἐξ αὐτῶν συγκεῖμενον λόγον. διὰ ταῦτα
τοῖν τὸ κατηγορικὸν ἔδος τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου πο-
λυπραγματικὸν μόνον ὁ Ἀριστοτέλης. Ἐπὶ οὖν ἡ πρόθε-
σις τῆς προκειμένης πραγματείας, ὡς σωδύοντι φά-
ναι, διαλεχθῆναι περὶ τῆς πρώτης σωδύσεως τῇ ἀπλῶν

ὑπὲρ αὐτὴν ἡ λογικὴ πᾶσα πραγματεία τῷ φιλοσόφῳ σω-
 τέτακται. Καλοῦσι δὲ οἱ σοφικοὶ τὸν μὲν ἀποφατι-
 κὸν λόγον, ἀξιώμα, τὸν δὲ δεικτικόν, ἀνακτικόν, τὸν δὲ κλη-
 τικόν, προσαγορευτικόν, προσθέτης τούτοις ἔπρα πέντε
 λόγων ἦδη, σαφῶς ὑπὸ πᾶσι τῇ ἀπριεμμένῳ ἀναφαι-
 ρόμενα. λέγουσι γὰρ τὸ μὲν πῖναι ὁμοτικόν. οἶον, ἰσώ-
 νω τὸδε γαῖα, τὸ δὲ, ἐκθετικόν, οἶον, Ἐσὼ δὴ ἔα γραμμὴ
 ἡδε, τὸ δὲ, ὑποθετικόν, οἶον, Ὑποκείτω τὴν γῆν κέντρον
 εἶναι τῆς τοῦ ἡλίου σφαίρας, τὸ δὲ, ὁμοιον ἀξιώματι, οἶον,
 Ὡς ὠραίῃται ἡ τύχη ἐν τοῖς βίοις. ἀπὸ ἅπαντες δεκ-
 τὰ ὄντα. Ἐσθλούς τε, καὶ ἀλμύρας, ὑπάρχοντο αὖ τῷ
 ἀποφατικῷ, τοῦ μὲν ὁμοτικῷ, τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ θεοῦ
 πλεονάζοντες τῆς ἀποφάσεως, τοῦ δ' ὁμοίου τῷ ἀ-
 ξιώματι, τῇ τοῦ ὡς ὑποθετικῷ ὑπερέμματος προδεδί-
 κται. πᾶσι δὲ πρὸς τούτοις εἶναι φασὶ τὸ ἐπαπορητι-
 κόν. οἶον, Δάος παρεια, τί ποτ' ἀγκλῶν ἀρα, ὅπου
 ἐναργῶς ταυτὲν ὃν τυγχάνει τῷ ἀνακτικῷ, πλὴν
 ὅτι προστίθεται τὴν πρότασιν τῆς ἀνακτικῆς. (Πάλιν
 δὲ τοῦ ἀποφατικῷ λόγου δύο ὄντων ἡδῶν, καὶ τοῦ
 μὲν καλουμένου κατηγορικοῦ, τοῦ δὲ, ὑποθετικῷ, κα-
 τηγορικοῦ μὲν, τοῦ σημαίνοντος τί πινί ὑπάρχει, ἢ οὐχ
 ὑπάρχει, ὡς ὅταν εἰπῶμεν. Σωκράτης ποδπατὶ.
 Σωκράτης οὐ ποδπατὶ. κατηγοροῦμεν γὰρ τὸ ποδ-
 πατὶν τοῦ Σωκράτους, ποτὶ μὲν, καταφατικῶς, πο-
 τὶ δὲ, ἀποφατικῶς, ὑποθετικῷ δὲ, τοῦ σημαίνοντος,
 πινός ὄντος, τί εἰν, ἢ οὐκ εἰν. ἢ πινός μὴ ὄντος, ἢ
 οὐκ εἰν, ἢ τί εἰν. ὡς ὅταν εἰπῶμεν, εἰ ἀνθρώπος
 εἰ, καὶ ζῶν εἰν, εἰ ἀνθρώπος εἰ, λίθος οὐκ εἰν. ἢ
 μὴ εἰν ἡμέρα, νύξ εἰν, εἰ μὴ εἰν ἡμέρα, οὐκ εἰν ὁ ἡ-
 λιος ὑπὲρ γῆν, τὸ κατηγορικόν ἡμῖν μόνον εἶδος τοῦ

ἐπὶ τῷ.

Ἀξίωμα

ἀνακτικῷ.

καταγορευτῷ.

ὁμοτικῷ.

ὑποθετικῷ.

ἐπαπορητικῷ.

κατηγορικῷ.

ὑποθετικῷ.

πῶς χρῆσιμον ἀν' ἡν τῷ φιλοσοφῆν βουλομένῳ τὸ πορίσασθαι
 μὴ μὲν βιβλίον, ἢ πρόθεσις αὐτοῦ φανεῖται ἡμῖν, περὶ
 ῥίθρον ὑποδείξει. Τίς οὖν ἡ πρόθεσις αὕτη; τοῦτο ὅτι
 ἀνάγκη πρὸ τῆς ἀλλῶν ἀφ' ἧς ῥίθρον, καὶ πρὸς ταύτῃ τὰς
 ἐφεξῆς ἀπαντᾶσαι σωθήσονται. ἵνα δὴ τοῦτο διηρηθῶμένως
 ἐλαμμεν, ἀναμνησκόμενοι καὶ τῶν ἡρημένων ἐν τοῖς προλαμ-
 βατομένοις τῆς σωτικῆς γνώσεως τῆς κατηγοριῶν. Δὲ
 γὰρ δὲ, ὅτι ἡ μὲν λογικὴ πραγματεία τέλος ἔχει τὴν οὐ-
 ρεσιν τῆς ἀποδείξεως, προηγίται δὲ ταύτης ἡ τοῦ ἀπλῶς
 συλλογισμοῦ γνώσις, καὶ ταύτης πάλιν ἡ τῆς ἀπλῶν λό-
 γων τῶν σωπέντων τὸν συλλογισμόν θεωρίαν ταύτης δὲ ἡ
 κατὰ τὴν ψῆφον πασῶν κατὰ γένη τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ἐξ ὧν
 ὁ ἀπλῶς λόγος ἔχει τὴν μένισιν. παραδούς τοίνυν ὁ
 Ἀριστοτέλης ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν κατηγοριῶν τὴν πορί τῆς
 ἀπλῶν φωνῶν πραγματείας, ἐν τούτῳ προτίθεται παρα-
 δοῦναι ἡμῖν ὅτι ἀπλῶς λόγους, ὅτι ἐκ τῆς συμπλοκῆς τῆς
 ἀπλῶν φωνῶν ἀποτελουμένους, καὶ ὡς προτινομένους ὑπὸ
 τῆς συλλογιστικῆς βουλομένων τοῖς κοινωνοῖς τῆς λό-
 γων, προτάσεις ὑπὸ τῆς πελαῶν ὀνομαζομένους. Ἀλλὰ
 τοῦ λόγου πέντε ὄντων εἰδῶν, τοῦ τε κληπικοῦ. ὡς τὸ, ὅτι
 μάκαρ Ἀτρεΐδης, καὶ τοῦ προσηκτικοῦ, ὡς τὸ, βάσκι' ἱθι' ἱρι-
 ταχῆς, καὶ τοῦ ὁρατηματικοῦ, ὡς τὸ, τίς, πόθεν ἢς ἀν-
 ὁρᾶν; καὶ τοῦ ὀκτικοῦ, ὡς τὸ, Αἰ' ὅτι Ζεὺς τε πάτερ, καὶ
 ὑπὸ τούτοις, τοῦ ἀποφατικῶς, καθ' ὃν ἀποφαινόμεθα πορί
 ὅτουσιν τῶν πραγμάτων. ὅσον, οἱ δὲ τε πάντα ἴσασιν.
 πᾶσα ψυχὴ ἀθάνατος, οὐ πορί παντὸς ἀπλῶς λόγου κα-
 τὰ τὴν δὲ τὴν πραγματείας διδάσκει ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέ-
 λης, ἀλλὰ πορί μόνου τοῦ ἀποφατικῶς. καὶ τούτο εἰκό-
 τως, μόνον ὅτι τούτο τὸ εἶδος τοῦ λόγου δεκτικὸν ἐστὶν ἄλλῃ
 θέας τὸ, καὶ ψεύδους, καὶ ὑπὸ τούτῳ τελοῦσιν αἱ ἀποδείξεις,

τὸ τὸν λόγον

καὶ τὸν λόγον

καὶ τὸν λόγον

Λ' ΜΜΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΕΡΜΕΙΟΥ ΕΙΣ
ΤΟ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ.

Σ

ΟΛΥ' ΜΕΝ Ε'Ν ΣΟΦ
φοῖσι, καὶ κ' ἀνώνυμον τὸ πρὸς ὁμή
νους τῆς Ἀριστοτέλους βιβλίου, τῆς
τε πυκνότητος ὅθεν καὶ τῇ αὐτῷ
παραδιδωμένων θεωρημάτων, καὶ
τῆς πρὸς τὴν λέξιν δυσκολίας·
διὸ καὶ πολλῶν ἐξηγητῶν πολλὰ πε

ρὶ αὐτὸ κατεβλήθησαν φροντίδες. ἡ δὲ καὶ ἡμεῖς δυ
νηθέντες ὡς ἐμνησθῆναι πρὸς τὴν τοῦ βιβλίου σαφήνειαν, αἱ
πομπημονόους τε τῇ ἐξηγήσει τοῦ θεοῦ ἡμῶν διδά
σκαλου Πρόκλου τοῦ πλατωνικοῦ διαδόχου, τοῦ ἐς ἄκρον
τῆς ἀνθρώπινης φύσεως τὴν τε ἐξηγητικὴν τῇ δοκουῦσαν
τοῖς παλαῖσι δυνάμειν, καὶ τὴν ὑπερηφανοῦ τῆς φύσεως
τῇ ὄντων κρίσιν ἀσκήσαντες, πολλὰ καὶ αὐτῷ λόγῳ θεῶ
χαρίν ὁμολογήσαμεν. Ἀρχὴν τοίνυν ἡμῖν γινώσκω
τῆς ἐξηγήσεως ἢ τῇ πέντε κεφαλαίων ἐξηγητικῇ, τῇ προ
λαμβανέσθαι τῆς τοῦ ῥητοῦ σαφηνείας εἰς τὸν καὶ λέξ
γομεν, τίς τε ἡ πρόθεσις τοῦ πρὸς ὁμήνους, καὶ τίνα ἔχει
ταῖς πρὸς τὰ ἄλλα τῆς λογικῆς τοῦ Ἀριστοτέλους πραγ
ματίας συγγράμματα, τίς τε ἡ αὐτῶν ταύτης αὐτῆς τῆς
πρὸς ὁμήνους ὑπεργραφῆς, καὶ ὅτι γνήσιόν ἐστι τὸ σύγγραμ
μα τοῦτο τοῦ Ἀριστοτέλους; καὶ ὑπὸ πᾶσι, τίς ἡ εἰς τὰς κε
φάλαια τοῦδε τοῦ βιβλίου διαίσεις, τὸ ὅσον ὑπερηφανῶν πρὸς

πρόκλου ἡμεῖς
τίς δὲ δόξα

THE JOURNAL OF THE
SOCIETY OF THE
SACRAMENT
1850

AND THE
SOCIETY OF THE
SACRAMENT
1850

THE JOURNAL OF THE
SOCIETY OF THE
SACRAMENT
1850

ΑΜΜΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΕΡΜΕΙΟΥ ΕΙΣ
ΤΟ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ
ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ.

AMMONII HERMIAE IN ARIS-
TOTelis DE INTERPRE-
TATIONE LIBRVM COM-
MENTARIVS.

VENETIIS. M. D. XLVI.